UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Hs 766

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Dñica 13

Gardeos ne ipso illo pteream sed et dñicam futuram
10 ñam dñica ꝑcedat audiam quo saluatore mera-
reo quodd sup nãz gbauit ꝑcutate fidei q est sup
nãz est ꝙ augt ‖ de ctate dei ca 3 dicit fideo
3 de ihu rebz quas ignorare nõ expedit nec ꝑ nos
ipos nosse ydonei sumꝰ ctualia sut futa et ꝓta
q nõ dependet a causis nãlibz ihm de futo mortuo
ort resurrecto ihm de ꝓterito vt q. ꝑ nos erat
deꝰ et mcarnat relꝰ et sicꝰ ihc q. xpc natꝰ passꝰ
et sepultꝰ ihc relꝰ sut puncta dina ort q deitatem
et humanitatẽ xpi respiciut in se nã fideo 3 hanc
aiã q credeo quã speroo quã amatuo Cir dr
ad hebreos xi Cũ fide impossibile 3 placere deo q d
hoc fõlꝰ rationale ꝓdꝰ placeas deo et grad ar tri
q sũ fide ihũ nõ possiũ esse sũ fide impossibile 3 placere
deo ‖ Hodie ꝙr dom rationale q sic fides sua ꝓfitem
impfectã ‖ dom 13 rationes nihil operat sũ fideo
reparet sũ fiat destruet Rationes ad maiꝰ ostẽ
dut si in addstrate q. alteri nõ deest ꝑ admuet
Cir xpc fiat rationale T nos om. q. ioh 14 maiorem
rationale nõ ihc ẽ et grade ar nihil deficit nos nisi
deseruat q. fut nã excludat eũ et ꝓcepta nõ obediũ
ioh 14 ꝙs ãn mei est si feceit ꝙ sũ in bod fortud
nõ ꝓbat adq Cmẽ ar nõ agnoscat T bonus alienus
nec abstondat T mal timuꝰ Cuo nõ cognoscat
rationes T ꝓpũ fiũ T addstrate de quo potꝰ salua-
tor ꝓbolam q. ꝙ quidd desendat de ihũ T ihcristo
et rendat in dubiũ q. ꝓfuerut cui exhibuerut et

spoliauerunt eū semimuo dicto ꝑ sardos viso illo
pterijt stū et lepra ꝑ samaritanꝫ mūd mot⁹ est
in eū ayistice de ihesu T veritate dñi q̄ de grad T prim
radit latronem, i. dyaboli ordinerat eū T nālibz q̄
prim impedit mīstrū ne sanc impligat ageoziam
ne mūd⁹ ite ducat et impedit opa dei ꝑ pntr
ꝑ reptarde dya rat et ra mīs ordinat ꝑ gsensū
et delictoz in pād et spoliaz ꝑ gsuetudinē prauā

Sardos viso illo ꝓtermut stū et lepra ꝓbi sup
In ordine legis ad ostendi q̄ nouā ꝑ vilem religiosi
habiti stū sardos et mīstri ad quod amoz vilis
dei ꝛōsuaret⁹ in esse Et ne ꝑ desuetudinē corporalium obstra-
gerent a mīsterio dei gnusū fuit eos T reparabz
ꝑ decimas ꝓmicias et rotundatas oblationes q̄bus
sustentaret⁹ Et ne ꝑ egalia rendret in decima no
z eos data ꝓ in dimissōe dece ꝓmissionis ꝑ dñm z ꝓ
et pozro cor destinguit ad dandū et salom officia
sardotalia q̄s singuli singula gerent et ꝑ membz
no alterarēt in offm alterius membi q̄ no maior
pena corpi q̄ q̄ membra ē sua nālia loca et offia
rogit⁹ dimosdā ferut sardos ad sedā leuitas et ad q̄d
templi ministrodos 1ra 2e Offiū sardotū fuit of-
ferre ꝑ dñi sdm sardotē sup altare incensū T stā
stoz in sancto expiatoriū Ez alioz sup altare holo-
causti foris in atrio templi Et regulariter sdm sa
dotes descenderūt de aaron ꝑ eliazar et leuite
a linea rotlandi de aaron ꝑ ythamar Offiū

sfond sardotu fuit dote et orat p̄ p̄tiu ꝑ Bz
offm̄ leuitaru fuit mustrat sardoti et audita cō-
rotiare lauare et dē edificatoz templi aretg ad por-
tare ℔ rustodire ianuas templi ne q̄o urreglaris
intraret ad tdgēt aretg et rustodire uasa templi
Terry fuerut natg anei q̄ descenderut de cabaonitis
de q̄z nudiu q q̄ rustodiebat tēplu sic pigilos ni-
uitatem ℔ oco p̄uilegiati fuerut ob honore dei
ab exerse regē ꝑsaru pg redierut de captiuitate babilōnia
Cui suo ḡeng sardotes et leuitas et clericos in
noua lege p̄uilegiatos in ꝑsod et rebz deudg ad
sardotal dignitatē sic mag̃ ut ⁊r solite de maio et
obe si tm̄ ope nō q̄ꝑbauerit offm̄ ei gmissa p̄ni-
sissm̄ Bz Rod pz q̄ dr | pp 2 Bi pmanerut ḡs orabt
sardos p eo ⁊c si sardos peccat q̄s orabit p eo
℔ si dorer et nō facit deū cui p̄ loquerios sardos
Dorendo effugarit reprehendere loquendū et laudare cap-
tate ymo reddit esse aut āare audiendū et laudare lar-
gitate et rendel' muz Et id sup̄ oud opg est ut sardos
talis sit ut oēs q̄ntus in eo dilexit Finit ad liaz dr
in ewdo q̄ ḡs q̄ndā descendit de ihrlm ad ieriho et inc
in latrones q̄ spoliauerut eū et p̄cussert et semi-
mid reliquerut p̄terierut sardos et leuita Viso eo ꝑsa-
uerunt remēs mid morg z in eū ad liaz latro ic
nisserit eū si qdq̄ impietis fuit nā mors illi q̄ reliquit
ut ⁊r significasti de ḡoīndio Bir erit dr ubi qdq̄ insigne
mortis ubi dr ḡoīndud fuit et nō ubi ḡs mortuꝰ ut in
r romra de gsēr crote ad altare li 6 Et sardos et leui-
ta si ille obuiss fuisset ei ḡominde cui q̄ nō ubi fuit
alig q̄ eū iuuaret dū sangli cor adesset Et fuit q̄ma

neressitas m ā q nō z dēa hūda nūd indeā et expiand
nūd alios expectare paupes d mrē pt qrat eos
et mnet landa et magn z meritī ps abrahā eppr
tmut Gn 18 Gz pterire dñs ad manū sua nūtatā et
nec eis subuenire est n'a dei mereri pt dīta ei indicio
ayt 14 Eslurim et nō dedistis mī nudutare rēd Exd' pm ep
mmus rē Rth 1oh 13 kurs 10 tm pos abstulit me recepit
hor eligit instica dei vt indicid sū mūd ei q nō sent
mus Jacobi ℔ Gurdones pterunt Lazarū kurs 16 ideo
sepulcr z in infno est ad indo grauq prīm q̄to ℔sone
maiores q nō fauit inuitz nūd Jardo ō et lenire nō per
rat et ignoranā qz sund legē q̄ dñs dorere 20 vōt stum
dalī qz dr Thi z ōs epa hēt bonū testimoniū ab hīs qui
foris sut Ideo q̄ngit balsama odorifero i nidos ps
rōt Scandali tor hoc ydit quot ee suo scandalo pereunt
Indigna t ignit oio crudel Sardonio qz dñs suos q̄ nisi
rursus z q̄ eos sut q̄ prōes ad pemtentiā eppedunt
Gerg de impenitentibz qz sol stus ect nō emēdabit pug
dung et sēt augt dicit in epla ad Bonifacium Tu insi
male roarty hēt rōt agē nesti Sto nōīa pdr qz rō
spokandi peregrum fuit qz destendit de ihrlm i uerticho
ayistre ihrlm z corpio pars et sancty gripladonis et pōnit
ab eo qui destendit ad ihericho spokā grad et honore et
srkneraty seminiū relinquit qz aud moūt pdendo grāz
hīs corpis ad hūc primū fit Illud poss specialit intelligi
de apostatis q' bonū statū accepūt et declinauerunt
pid o homo apostata hō mundū gēdit ore pulso Gz tu
oppono de quolibz hoc q' verendum i prīm qd' fit gressi
bz zbz sb cordio ouis et opis pūg gressy z nō rōt redt
in prīm Un quo id hō nūtiat nūd dyaboly pūno nitrati
in rōt unde 1oh 13 Ideo rōt tante pnand kurs 18 Reg

tud dei nr̃ vos est p̃o ℟e oēs glad filie regē ab inimo
Et matth 4 cum viderit nitiere ad rōpiscendā ad ze
O homo si es in ihrlm ne descendas ad iericho qr̃ ospue
& d̃r maledicti oēs rend dño q̃ recedisnat iericho ī ꝓmoc
nto suo Si es in ihrlm mane et sta et ysaie ī pñtie ro
resse 1 Cor 4 Nonq̃ sūt in ā coratō coratq; 3 pmaneat
Cu rndrisq; alic̃s coratq; est nō adducat ꝓtinū quales sūt
regnies vorme ne grauent ⁊ In ꝓtio aliqus coratq; est de pseuerā
nō rendrdat̃ quales sūt gmges q̃ sñ voluntate alterq;
tongt volut abstinē Cu rndrisio ad et ꝓtinū nichil sūt
sūt in se p obstinatia mādatoꝝ dei q̃ ame qr̃ d̃r apor
3 Esto fidel vsq; ad morte et dabo ti coronā vite
etne Et matth 10 Cui pseueraverit vsq; ad morte
hic saluus erit Custodi re mercē ī finē qr̃ dyabolus
obtinat valtanen̄ nr̃i hois et odit pseueratiā qr̃ hr̃
sola coronat qr̃ nichil p̃dest hn̄ cepisse nr̃i homo
hn̄ moriat ⁊ Confuat ad pseueratiā in bono timoz
dei vñ sūt lapis grauis suppositꝰ ligno gstruat upm
ne moueat sic nod dei gstuat hoem in bono ideo d̃r
p̃o 2 Converte dño in toto ⁊ hc metꝰ grece dicit cū
binis vigilias timeo manumq; labores p̃ penia sūt hec
rogitadi penas ⁊ Re in vitaspzm quidā fūt deputt semoꝝ Exm
pd nūs presūt erit ni se sedē in cella Cu senec nōq
vidisti futā tormēta ppetue durata nid si a ī corde
tuo posuisses et si cellā vsq; ad collū vmbz esse ꝑpleta
patiend sustinueres d quot fuerūt in via ad ihrlm et
nō pseueraverunt ⁊ Est ad instire hic homo ī ihrlm
qm 3 ī patre Ideo dicit apli ad opli 2 Collatiā fuare
vnitate in vinculo pacis nid pax pñs 3 arra pacis etne
p̃o Ay ⁊ In pace sūt 3 long eq ⁊ In pace hois iudiciū
est sic aqua clara sñ qua 3 sic aqua turbida ī q̃
homo nec se nec alios videt Vt ad pace plemoz sūt

1 Cur dicit sūt thomas ī sēto sup 40 pdy dist 36
q sūdo o erūt ordinād obligāt qz vovo ad castitatē
d̃r qnos vovēg nō emisserūt nichilōt ī in sūsq
cū ordīs sūt vsui erūt ordinād emisisse

Attende deū sup̄ te et plaud in eo ill̄ soliditatē tuā
pbe te ei gformādo ꝓ̄ 118 pax mdta diligentib⁹ legē
tuā et nō z ill̄ scandala. v. mer scandalisab mer scandalisab
ro ad gr̄em qm z im̄ te ne ei cōtristes ꝑ gtristari
cōsolerīs ar̄t̄ē et erat eis cor vnū et anā vna ī deo
Ama ad̄ cōtras t̄ras q̄ bona et q̄ voluntas t̄ est in pace
cauēdū gristare gr̄em si q̄rit gsolatiō et de tradone
in hys q̄ sup̄ q̄ deū et scripm̄ est separare ab eo grubinā
rīt̄ cū dure admone de mal⁹ suis Cur q̄ aptū et ꝑ
cōtristam vob⁹ ad bonū gaudeo nō q̄ gristari esse ꝑq̄
gristari esse ad pnām t̄ne cū p̄m deū tristā z ā ad
honorē dei pnāz opat̄ in salute Cū scī tristā mortē
opat̄ 2 Cor 7 Ecce attende tripm̄ q̄d mihi
nudo appetas t̄ndī si fuit paratus cōs Cū ꝓ nō mi
cōs ti marcid Cōdo hō z Tyrū si t̄ vtutē ꝓfector
sū instare tempanter fortiudō nō cū hō q̄ dorm⁹
in ihrlm z q̄ nō in ꝑmōd z regnū dei ꝑ in vtute
nā virtute sequim̄ deū ꝑ scd̄ aq̄l Cū ad attende
ꝓt q̄to dorior ad maiora ꝙparat̄ tanto plg vtutibus
ꝙplendebūs ꝓt sus potēs in opē et ꝑmōd Cur adhuc q̄to
clarg mihi gnū tanto plg aliquid deū q̄ dr̄ lux ꝓ Cū
ferens voluntatem dm̄ et nō facies ei q̄ vult nā p̄ solū fa
tē distinguit filij dei a filijs ydr̄ Ideo si cōs Tyrio
assede Tyrū ꝙ cōtra vtutē t̄ est in ihrlm mā
ne discurrat Tyrio nā cū sagū mdā ni ꝓtulisset
mare clausū z ne ꝺ redirēt nā tyrio mutat
Luna q̄ z nūstrans mihi pallida mihi rubea mihi ple
na mihi cornuta Cū sta t vtute et opare in ea t
si vtūq̄ vis abulare vade ꝺ vtute t vtutē et de ꝙ.

ferton ipsius domus seu Gruy in cassid bond agit.
si aij pte tñ deserat et frustra vocetur ut qui
aij ſ tñ defuit cap

Dñica 3ª

dñi wet ihg in ihrusalem trãsibat p medid sa-
maríd et galileam ꝯta scribit̃ luc 17 Dñica
p̃cipud audiũ quid ẽpr̃ t medicũ Cir cũ ayt apls
1 thi 1 fidel' ßmo q̃r ihg venit in hunc mudũ peccato-
res salvos facẽ Quare et medico se opat luc 4
nõ egent sani medico ß qui male hñt Cir unde dr
nõ vem vocare iustos (sz ad opg pñt redemptos vt esse
sz in orõe suos sic fiunt ille phãseg de q̃ mudig ha
bung:) ß p̃cess nã ip̃i ab initio quo homo cecidit in
laqueos ab adã scripm dedit nob medicinã q̃ red-
remẽ ãpñt starg p̃unsit Et qđ opg z nob medico q̃
in cruce vas infirmor̃ vñ augg magnus
venit medicꝰ q̃ magng curabat egrotꝰ q̃ nõ erbis
vñt ß op̃ tactu et pñs curauit nõ g pecunia ß gñt
Et curauit dñs cecidi dei ois ng ipe sanare sp̃tl nõ re
qđ z sic redpg spualissig herbas spualeꝰ eq̃ dñs infir
mit̃ medicinã gñis p̃uidit ut superbis auaris vñl
Et sic qui ignorat artẽ medicine mittẽs p rampn
ignorat nõ mittẽ herbarũ dissipe recipiendũ que hñt in apo-
theca portate sunt sanũ gñitũ Cir t sãt sp̃tã Quia
ad sepe infirmitas si nõ curat̃ crut p̃cessu temp̃s quasi
mandũ Ideo hodie dr de leprosis sanatis a ihu qñ p̃r
medicꝰ ocũ informitatẽ curãs q̃ ostenderent ei et sa
nauit eos Ad̃ finẽ z dñi wet ihg in ihrlm

Factũ sepe legim ihm misse p medid sic dr luc 2 q
q̃r ihg ihm dant samaritanos et gentiles p̃ iudeos
in usũ multe p̃dice esse illud tñ hospitiũ decepit helisi
qñ gentil in sarepta vid z 4 reg 17 nñ leg tpe helisei
multi esse leprosi in usũ nñ tñ mundatꝰ est p̃ naaman

swid hyc audiſſ mdei replen ira volueruſ ihūd ꝑ
reptare duſtros eū oꝝ rāuarem nazareth de ſmagoga
ꝛ mōte ꝟ ihc tuſſicē ꝓ medio illoꝝ ibat ⁊ ait mr audi
ūmg et ꝓcē mart ſ. qꝫ ihc ibat ꝑ medios fines decapolꝫ
ob ⁊ hodie dr̄ did uſſuret ihc ⁊ ihrlm ad lond passouſ
exiuit fines genesar ſꝫ galilee ꝙbi mdred fecit et magſ
pdurat qꝫ mdei ingrauat deo ꝙpr̄ notand ꝓtid ꝛſ iuit ꝑ
medid samarid et galilead ayſtre hic ihm ꝑ ſ. atarem
celestem m̄ q̄ est ꝙſio ⁊ pace ſ. ſpſio pacē ꝑ ꝙpi q̄ desc
dit ioh̄ 20 pax ego ꝑd ſ. ioh̄ 16 ſ. in mudo ꝑſſura habe
bit ⁊ me ad pacē et ſr ra. apoſt 21 ad q̄ cuq camg
qd ꝙpi ſꝫ ravitatē 1 cor 13 ⁊ muliū rarſmata me
liora et adr ꝙfellentiore ꝑd ꝙb demōſtro m̄ q̄ exꝫ pr̄
det et ꝙphē ſ. uras dei m̄ q̄ pender ꝓra grēplana ſ. a
ras ꝙpi m̄ q̄ pender ꝓra arid ayoꝝ ad cuq radgt the
ma qꝫ mid medid samarie et galilee ⁊ dr̄ ꝑd qꝫ exꝫ
medid ſr mid samarid et galilead dr̄ ⁊ cuq ꝑ quo
ℭ ꝛcōd qꝫ dr̄ ⁊ medid ſꝫ ꝑ parumparoꝝ et abne
garoꝝ ayedid ꝑ abnegaroꝝ ⁊ q̄ m̄m mi priuat aliq̄d
de celestiō ⁊ ꝙpr̄ natꝰ posuꝰ ⁊ ꝓſepe duoꝝ aialiū
abantū ꝛ ⁊ utriſq; pependit ⁊ medio duoꝝ latrond
ſꝛesurgens ſtetit ⁊ medio duoꝝ ꝙboꝝ ⁊ gradlit dr̄ ꝑ
duo ꝑd 30 ggregat fuerūt ⁊ nocte mea ꝛſ ⁊ ⁊ ſ. ⁊ ⁊
est ⁊ medio duoꝝ malitiaꝝ ⁊ ſr ⁊ ꝓpoſito ꝑ samarid
mtpligat genuſlex ꝑ galilead mdei ſ. in quoꝝ abulat ihc
qꝫ dicit oēs psalmos ſacē ambulat ſr ind eoꝝ ꝙt medid
uſtig uend ayꝑbado in futuꝝ ſꝫ nand eiadē dormit ⁊ ſ.
homo abulat mid hereticoꝝ apoſtatas iudeoꝝ et gētiles
ꝙt ad uſto ꝓtiuet me ꝑ gulſaroꝝ ad eo habet in mſdelitā
item qꝫ dr̄ dmſ 13 qui radgt ꝑcē ꝛſ 1 cor 4 ⁊ ſeruetur

modum rōdupit totā massam aymicē qz nichil ad nos
de hijs q̄ sūt foris iudicare qz de hijs q̄ foris sūt deꝰ
iudicabit 1 Cor 4 [illegible] hīj inde sunt tollendi nō tñ est
nō eos gnāliter bibendo mercimonias nō eos extrendo
mō de[illegible] sumēdo salutando cūm Cic dr deus ñ nō imbio
nō eos fidē nec sortes gentilia sm̄mo nec nō eos disputā
do nō nō forte disputantes simplices ꝺ recedentes sub-
uertāt nisi forte inde ꝺ infideles cū infōrīq audire vel
lent de fide tractare aut ipe qui infestaret cōtrā
ab infidelibz nō primū z doctoribz defendī fidē dicit
ptz q̄ alia rōne nō exigitur nō est gīnalis seu principalis
alia nō infidelibz nec nō exigitur nō principaliꝫ z bonū
cōe ꝙ prudenti laborer ꝙ remaneāt cētra Hīj infide
libz nō gīnaliꝫ in bonū meū et fidei Carlo ꝙ samaritā
et galilei pūt inspīgi ōes mali nō samaritani mali
fuerūt vōe impīoꝝ legit ñ qz ꝓhibuerūt iudeos ab
edificatōe templi iherem ꝙ ñ galilei fuerūt mali qz
illos exprobrant mutatibz galilee ꝙ raphaynaud Cic nō
malos nō z gīnaliꝫ nec societas nō eos iuda ꝑfederato
q̄ iudei gentiū nō gentes ꝺuerterūt opa cōtra ꝙ ꝓ
et ōes gentes eradicare fidem z ita ñ ꝓcepit hinc
sapiens pūt 22 Cor. 6. noli esse ālis illoꝝ warndo nos ꝺ
dulces nō quo furiosi ne forte ꝺstras semitas eius et su-
mas scandalū alē tue Carlus z medīū ꝙ participatōne
qd̄ ꝓpriat nō ꝓpriaꝝ exercemoꝝ in aliquo ꝙ ripens ꝙ
mediocritē albꝰ et niger nō duos ripeos albū et nigꝝ
Cic ꝙ samaritā nisi ꝙta artū q̄ quadno modo homo
vitat z̄m ꝙpos rossando a malo et faciēdo bonū ꝙgruādo
artꝰ suos ꝓdūt dilōꝝ dei et ꝓximi ministrando opibus

mne rõpalibz et spualibz ꝑ galilea nr̃ꝫ pria gr̃eplanꝫ
qua r̃nsmigrãs hudam nos eudo de pisibulibz ad enunsi-
bilia de rolpalibz ad spualia de pria artiꝫ ad gr̃epla
nãz et pr r̃nsitum de samaria in galilea ⁊ sibi liz sr
sanle et delectabile ihũ abstracto et depudto a turbis
sedribz qr est ꝓpe pie cibe pr nr̃m plg gr̃eplar plus de-
sideraꝫ rõtemplari sic sodeco nr̃m alias alig sodalit magl
m ardeñt ⁊ in se difficile est hoñm tm ꝑ̃ anxietatẽ
debilitatꝫ et sepe ꝑ̃ adũsuas pie ꝑ̃ ꝑ̃ ꝓ̃ ꝑ̃ ⁊ dr̃
⁊ in lrãbo meo ꝑ nostr̃ ãstm ꝓ aligũ aiã mea ⁊ o
ꝑ̃ dei altitudinem nãm si pl nõ pt̃ mspiũ ꝓ̃to magl
deg esse volũtarie se subtrahũt gr̃etũ pt sponsꝫ plus
qrat̃ et multꝫ annꝫ teneat̃ ⁊ dñs de pr̃aꝫ pria
ꝓnupang nob medio samarie et galilee adbuldmg
⁊ ir moyseos ferũt ⁊ ꝙ ⁊ ir doctores facmꝰ mr̃ rõ
templdo pgea docendo ⁊ in ꝑ̃ tpe mnistr̃ pie artiꝫ
opibz mr̃ te exercendo ꝑ tpe gremplare ⁊ si nõ pt̃
dei tatem ꝛ̃ bidia dei recognita qm̃ te circaũt redemt̃
expectat tm gdijz ꝑ pañaz ⁊ condonat ꝑ mãz defendt
ab hostibz et pria cibꝰ dat ⁊ contemplare mltrudmꝰ
pr̃ꝫ penarũ amaritudinem pr mr̃ ista duo bona
opa grapiaꝫ hec mspirando ⁊ dr̃ ⁊ ꝙ iacob
posuit arietes et oues esse adusa et ꝑgas ꝑ tm vadaꝫ
et ꝑ tm non ꝛansalibz et pr oues dispositi ei rõ-
rept̃ fuit ⁊ ir quãdo me to qr samaria dr̃ custodia
pr custodiũ habeaꝫ in artibz tuis ⁊ custodi mdata dei
ea seruando sic dr̃ ⁊ ꝙ deꝫ posuit adã ad paradisũ
voluptatis pr operarẽ et custodiret id qd̃ nõ fecit ꝓ̃
ribũ vetitũ rept et deũ ꝙdidit ⁊ custodi roꝫ tm sicut

vadue oīs bom et mali ne dyabolꝰ ꝓlid ꝓud noret ad
xpm nid liz uenuce clamoſum deꝰ ẽt ſm phariſeꝰ qm
nidra mala dimiſit et nidra bona fecit ꝑ hꝰ ꝙ ſuggbid
dñs ꝙud mſit ꝙꝰ ꝓbꝝ ano ſe ꝓtulit Cuſtodi noz qz
regnū dei mīt ꝓoꝰ eſt ad rō 13 ¶ Inferiꝰ mīt noꝰ eſt qz
de rede qđ adulteria fornicacōes ẽt Cuſtodi gſtaz
ne dente gſtaz gſtmariꝰ Cuſtodi opa tua nō ſolum
a malo ceſſando ꝫ bona ſtando ꝑ ne ꝙrac ẽt Dñe
noꝰ ꝙalem ſꝰ Cap 3 ue ꝓbri ꝙ duab; ꝙꝝ ingredit
qz oꝝ deū et regnare nidꝰ ꝙrit ſm dī ꝑ mo nidd
r ꝝ ¶ Ihc ne timore bid agas et malū ꝙuis ſm nidꝰ ꝙ
libūd ꝓdre ꝙllet ſi id multe ſtare poſſet ¶ mort r ꝝ
¶ mors ad ſi ꝓmū ꝙud nō ꝑdeſt niſi cōuitare ꝓ xp cri
gnā Cuſtodi ne a leone dyabolo ꝙ ꝛmēs ꝙrit ꝙꝰ deuo
ret ¶ potri ꝝ nid ſub ſpē ꝓmiſſoꝝ ſtare mīt adiuue
ne ꝙd babilonē rapiat gſtaz regni Cuſtodi ne ne doc
ſtrā dalileoꝝ ne ꝓd uerū labaris in ꝙd

¶ Ihc dicat augꝰ libro q de ciuitate dei qz ihc nō adꝛ mortal et
medid ſtut mīt noꝰ et dicit qz ſꝰ ad dimicatē ꝓparabat
nō deo ꝓd et ſpā ſto et ſꝰ ad gradiendū ꝙnd aliꝰd ge
nō ſtoiby mozlby ¶ Ihc ubi rapto ꝝ dꝛ dgtꝰ mali nō ꝙt
eſſe uredy nid dgtoꝝ bonoꝝ et gode mōrleꝝ qz mundi hoꝝ
ſtꝰ nō ill mſeri nō ipſi Bom ad angeli mid mſtroꝝ mōrleꝝ
et ſtoꝝ mundi hoꝝ uredy eſſe nō ꝙt qz xpi qꝰ bñ et mōrleꝝ ſꝛ

Si deg fr fenū resit qd' eras in elbatū mittt
quato magis vos ayt ⁊ dñica yxpi andrig ex evdo
quō qr vt medicy curat dcā lepros. v dcā medda
tor trāsgressores hodie yponū nob' vt medicy q' dat
nobis regnū vivendi ne labam in eternitatem amarē
a' sollicitudio ꝑ t medio abulemq gcā Dicit origenes
omelia 1ª sup lemtt Si quis vitq medicy ꝓpet ne
cōmedēt de illis erbis dñi sic qd si fecerit subito mori
ebit nō dubito quin sūpe pareret ymo si difficilius ꝓ
pet Xristy relicte medicy ꝓpit nō difficile ꝑ lene
vt ꝓptū eis fecerit alias subito moriet qz pter
mōle subito intrat anāz to obtēpera quid alia ad q
deg ꝓpit est ne amari sinig cū sint sollicitudo nā
sollicitudo est angustia ai qd ybat multe ergo t li'd
et vno nō deforis ne simq sollicit' ꝑ resitm qz deg fe
cū resit qd' z medicē reputat et eras in elbatū ign
Si deg fr fenū ign vbi ꝑ dñus totū eadem ad hoc
est vt nō simq sollicit hic t nudo de alquo tñi quō deū
diligamq et proximū sicut ipm deo gratiā nō deo ad pūo nō
de vtilz de labore yndē et sollicitudine sua labor
ꝓpit pō 12ª laboret manū tuaz nūquid tuaz bis et
iob dr homo nascit ad laborē et auis ad volādū hic
ꝑq homo positq z t paradiso vt operet id hūi z custo
so dr in sudore vultq tui ēs panis yndē admitti
et laudat Si sollicitudo ꝓhibet primū qz labor ꝓ
pit ꝑtz qz creatōe homis qz homo fuit ad manibus et
pedibz nō frustra ꝑ vt operet cū eis sitq qz ꝓpt nichil
mutrimēti sibi cōmentū mīt z vt laboret vt habeat
et sibi cōiugati quo alat plante i q quid mutrimēti

ſibi ꝛ̄nerid nō laborab et ideo orgnīo rarcē et ꝛ̄
oīd alia laborab et ꝛ̄ dr ob hꝫ hō naſcr̄ ad laborem
ſic auis ad volandū ſco pīz qꝫ lege cuadra robi hō
ponr̄ in cruce ſic in agrꝫ quia pd torculat q̄ oīd ſuū
laborem ornari i. q̄ nāz est prim hꝫ fund fures adu-
tores raptores ofurarios et detractores ſtudiz i. la-
ret in statu ſuo fidelit in gr̄ portaz est ſcuſtos i. cud nū-
leo in defensione reipublice plan in vigilū cura ſubdito
vid ſuo pastor apd oues Ordin ſꝫ yudeī admittr̄
et laudr̄ Est at duplex yudeī ſꝫ rōporis qua ad
virtū et ꝙstitū et ia admittr̄ vōc rōporis in qo adr
est aud et ſꝫ eo nō pd homo esse ꝫ deo admittr̄ yudeī
ſꝫ qubz rebꝫ possꝫ detrid a nō bñ esse ſꝫ virtz ꝙstā-
tus permic et hor rossade materia et nō lesa mer-
tate ꝫ ſtud dom nr̄ ꝑd o qui de mfor ad formid q̄ nd
nō heat dnē a ꝓpriē parat in estate vt grīedat in
hyeme ꝙsꝫ qua piger dormīs Ser lig medicīd pfund-
tem rape alia est yudeī aīe q̄ hō yudet in hac vi-
ta y bona opa vt aud ꝙmat in etna vita Et ia lau-
dat̄ Est ad yudeī ꝑ prudēte q̄ hō y vōz ad aliq
finē bond ſtatuēd vel prognitd eꝫ ꝑtinēs ſingldrum
rognitꝫ qui t medū y vōz et tuent ad aliqd ſingldre
faciend vel vitand et tuentd nedat ꝙtinri Dicit̄
notādū ad aliq finē bond qr ad mala agenda nō z yu-
deī mer prudeī ſ astutia Et ſic alīo dr bonꝫ fusor
q̄ nouit astutias legendi ludendi ꝫ bonꝫ fur q̄ nouit
astutias furandi Sz nō z prudēs vel yudꝫ qr prudēs
solū q̄r ꝓnoſ et ꝺibꝫ ad nīg ſtudꝫ habūd et rōndēt̄ y
passꝫ nō mltī erud fatuī et imprudēs eꝫ multa passī

ond dañ 3 Spēs decepit te et rōrupit subdit ror
mud et eod 23 ne accipias munera q excecat ecc
prudentes ad medd 1m finē a meñlem t sludiu dna
via prudā et serue bñ negotiari d gsiliari t agibilib
ad bond finē s est pud prudā et pudeñ Oz posse m=
uenire et nō essid inuenire apta media ad sdmd finē
et ultimū est sdma pudeñ pdeñ sm nulli ad hoc media
assumend indisp statu quidā layicalem et gnālem qui
est bonus p pīcōsiū ip tribulacōz rarius maiorē t ecō
ñlē ip rurid negociō filiarū. familie et indies egestas
supuenientes Alij militare q est pīcōsior ip abusum
bellorū q hodie fuit nō in suffragiū ustuce p inimīc su=
pbie et auaricie Alij clericalem q valde pīcōsū ip ru=
ralid recipiendi stipendiū certū et nō sufficiēs ñlē ip
periculū utroq ad ordinē et cessū malorū quibz sepe
clerici et mōchi ppinqui et sui p̄lines ad stipendiū et sa=
dalicū alios etiā ad religiōz q tūc pīcōsior ōpto pura
a da remotior ñlitudia maior et superbia et auaricia
Dicit̄ notādū in dicē pudēc ad aliqd singulare q pudēa
est ad agibilia sm eē singularibz rōnabilit singulare p
rid opinatiuū et q̄ silogismo dya Concludit
singularia p agibilia nād pdē prudētie t applicare
ad opa dicē 3 q illos q bñ pudēt et gsiliū p nō ma
dād exercitū Est ad 3 q pudēa sīz ethica hōt ad scip
et 1m dēt homo marcē hīē quo ad aliq q aud 3 pe=
tua p opa et restituend tūsseūd ñla quo ad gitatem
domg et est pruno Et sic patet tertiū tēt eē anexū ad
filios et eoz uitutes quo ad debitū esse vōis et ner
uitare stand donec ista fiat Et q hmōi Corulos 1oh 12

Terra ē polita et sic dr vtrū mutat ymdō gitan
m nom̄o tpe pac et tpe belli et mercatū habeat sm
tcrentiam Deō nō sendde reo sūt meditari oz quo
parto adūsa formid ferat Sic ioseph septē anos fer
tilitat ggregauit ē septē anos sterilitat qō ggnot
m spū futuroō Terūd st sollicitudo et ia est p
hibita m omib; tcpalib; vt ybat ewdy Hoderem mul
tiplicat. primo ordinde a deo qz hō tē plene et integre
deo fuit sm̄ idco deg volunt oia subiecta esse homi
vt ho sit totalit subiecty deo Oz sic nō sunt sollicitus
qz tē plg sunt rebz tpalib; et mra angit in aio ē vt
deo seruat ymo sepe seruit deo pp tpalia et ē dcm fa
cit ne deficiat T tpalib; vt timet et sepe murmurat
ē dcm Et si sollicitg diceret quid nō dabit gmedeng aut
bibeng respondet thg Respicite volatilia celi qz neq
seruit neq metut neq ggregat in horrea et deg pascit
illa Nē ait qz dr nōne dua passeres asse ueniut Nē
sup iz dr nōne quidg passeres dypondio ueniut et nō
qz ill nō cadet sup tram sm̄ pr̄ eo Sic dr m pō 1 qō
ctum dat intellect esse ipm et qd p̄ ē q̄rite regnū dei
hor ē sic sollicitū quo deo placat et pcto
uemat et alia adiuuent vobis qz deo scit cui est de ho
mib; ē quo nat passus sepult ris sm̄ nō ē mra deo
de bobz speciō 1 Cor 9 Et si sollicitg diceret quid
mduam scpt cōsiderate lilia agri quo crescut neq
laborat neq nent Nē frem agri dico ad vob quoniam
in oi gld sua nō ē cooptg sic unū ex illis Nisi cg cōpa
rat oue colore quidq deficit Sic ad frem qd hoc est et
mad x finē tpe statim m rebaud mittit per postmeū

quato magis vos modice fidei nolite ir̃ sollicit̃
esse her end ōes gentes inquirut p̃mu go ãtiue rg
mu dei et her ou adiuc̃ vobis Zo ꝓhibet
deg sollicitudinem ip̃ius fragilitatem mu pegri
ri sum et io no debem nos grauare curis mu
tis et oneribz Sir d̃ matth 1o nolite possid̃ aurū
ar argentū neq duas tunicas r supfluas tūicas
neq sandalid neq eā in zonis qr no pt hodie bñ
fieri sid pro qr multū paupes sut q̃ indiget ꝑ pau
perid t penia in ma ꝓsta Sthe vestes supflue q̃
dispēsatoz ti deg genuit vt pauper p te ditent
Et thezaurisate vob thezauros in celo vbi ner eru
go aurū ar argentū ner tinea vestes demolit̃ nr
fures furd̃ Zo ꝓhibz deꝝ sollicitudine ip̃ius bre
uitatem vite sir d̃ Luc 21 Attendite ne grauent̃ corda
vra crapula et ebrietate et sollicitudinibz scli et
veniat sup vos subito interitus qr tūc ebetat vos et
disrahut ats deorsū trahut Et d̃ po 38 secundū
ymaginē ꝓuisit ho p et fenestra cōtribat̃ sz sollī
citudine Sir d̃ exp̃n 1o Cū duces moriū gereditabt
serpētes r dyabolos qm tollūt auis bestias r here
des bestiaꝝ quidā quo ad bona exteriora et p̃mes
quo ad corpa her ir̃ oibz hijs sit ꝓhibita Specialit̃ ni
disrat ho curare sollicitudinē et cur thētos d̃ d̃ Gal
frend deg sit pesim qd̃ vas r mensuꝝ stratū in celū amd
mittit̃ cōbi volt specialit̃ ostendē qr est deg pasci malos
nū est sua mud q̃ expectat cotz pniis a mensuꝝ q̃ venum
merat eos Sir qui abrahā filios gedmard det mumd
f ysaac hereditatē frend ir̃ secunde sir ad tpa sud mali
qm floret p stratum radi flos cadi efflorebut et Tuba

murtide Specialis m̄ fend sud ypocte de quibz ī pō
di⁹ fead sū fend rectorz t̄r q̄ fluid pons et hid ad
yg ad yg fanid ꝑ nō hid pingue v adue d̄n aresār
am̄ch cuellā q̄ nō dnat in bono ostr ad mort̄ ⁊lh
sid medulla carnat sud Sic pcty leg di⁹ medulla
fend pabolire robis o Erat ad fend multid m boo
⁊lh fend di⁹ speciali hoc carnalid ꝑmitto ysb ꝛo
dio saro fend ⁊m nllus ad talibz pona⁹ fimus q̄ fe
rud in clibanū mittit⁹ ⁊m parua ȝ nbz d gnedu⁹ sid
dofrid et sid fastridio ⁊m prad oest ꝑrosa sid ostio
Erragild oest⁹ v ꝑrosā fent sibi v dudsw rolozibus
dudsorz ꝓrorz grandiorz

¶ Bat ihc in ciuitatē q̄ vocat̄ nayim et ibāt ꝯ illū
eūnt cū eo et turba copiosa Luce 7 Cum saluator nr
ꝑ totā ciuitatē eiusdē loquit̄ et docet ad diligendū nos in oīb⁹
uerbis quibus desiderē et prādere cōmigit q̄ sui appetitus
grauissimū uastabit et cōsilio cū quo diligit cōuiuiū
rabilem me deferat ¶ In desiderabili tristo vt doctrīe cōi-
tiendū et laudabo equitate ayt 7 Sunt libi pcū pre
mutū Sunt emuli q̄ scripsō castrauerūt ppt regnū
relox et gloriando minimo⁹ ibid dicit in desiderabili
gustū doctrīe tyranni Luce 2 | attendite ne grauentur
corda vīa crapula et ebrietate ꝯ vōe gratie nbi ꝯ
gloriat ꝯ tyro ꝯ appetitu quibꝰ attendite q̄ corp⁹
31 d⁹ q̄ mdu vicerē ppt crapulā et curā ad luxuriā
fastidiente stomachi 3 plū degustare q̄ nequā nō
alunt crapula et ebrietas fatuū hoīem obliuiscī
scipīm et ignē dimittū ignis alienq̄ optingunt vbi in noc
loris et indeū vinū adoratibus Exodi 32 Et ihc inte
ā vt vigilem et oremq̄ Luce 12 Vigilate q̄ nescitis
Ordō dñi reformat uastabile q̄ ne nos tendamq̄ ad
arduā sc̄i ꝑuenire ꝯ ad ꝑuersitatē et nostra faciaq̄
q̄ dicit bidfarte hinc ꝯ oderūt vos et aplī ad ro 12
mutū ꝑuenire cū ne nos tendamq̄ ad dignitat⁹ et
primos recubitus in mēsa et synagogā sed humiliemur Et
dñica gregē reformant appetitū sensibilem q̄ appetitq̄
pdita preterita et futura pdīm rōi apprehensibilia ꝯ
dorum postponendū putari verū nbi ꝯ regnū q̄ ē spes
aīe ihc recipiendū curiositē ꝯ Genesis 8 nbi q̄m stando
sedat potq̄ patrē egrotat vespe arcuat frigq̄ domq̄
munitat aduq̄ infesta corpi ꝯ alibi dñt hoīem tā

bñd ralmo sic auxo tugi hodie dñg dog nog sno opé
vastabilem laudabilis passioñ pestare mid magine
desolatis et dd alia via sustinendi nō z Sic pdne
desolate et tugi sustinet et pinate sno barto quin filij
pbuerint p̄o ed gsolatus dns oli flere cō filiā sua
rtanit et nd hier agd finitis fuit ibat ihs t̄ritard ep
Item pt dicit beda in omelia magni z ruinas
galilee nid pgt ihs venit de raphaarnaid et galilea
genesim t̄ naz uenit galilee et t̄ synagoga venosisset
et gplurimis libz indei exaptan ĝ ed dicēs ẽpta au
dnig sed a te in raphaarnaid sar et hic t̄ pzid tua
v si nidra fecisti in galilea genesim vbi raphaarnaid sta
fuit sar et hic t̄ galilea indee et dixerid ei ad superi
lid mōtis pt ed paparet ihs ad nūssiōē ĝ medid iord
ibat et venit uterid t̄ raphaarnaid galilee genesim et
vbi manit ĝ ruinibat galilea vbi ruinido ibat ihs
t̄ritate magni et ibat nd eo gli et turba Duo sup hic
videnda p̄o moralia ex lid cō mistica Primid ad
p̄m nōd ĝ ihs ibat ante dñg gradit pedibz nī deo si ẽ
si epg si pinarig ẽ sardoos nō te tedeat ed arnaud
nidtalē adulare pedibz nid tuog sang ruere pdem
gypsa tuog sang stōcho mē medicina et in pterio
equo et asinata ante ihs omd dñg qm obtulit scripm
ĝ not et eripuit nos de ptate dyabli pedibz padit
hic zpba declaratiōe rozym nllam pcul expiri poluerud
Nil ambitiō appetny honoris qd z possid malid ẽ appe
tny dnandi pt ḡr bd ad eugeniū ppm nid placuid est
nid appetē honorē et nid est eo pbē honorē p 138
nō honorat sid ānanum deg In nidtate ty pt nisi uni
et senes pud pm audi ḡmdid sic epd azino t̄ palmis

¶ Hꝛ apparatu ſtatum loꝛꝝ et inſidiꝫ nobiſ
hoſtes Eut dꝫ actꝰ 23 nũ plg ꝙꝺ ꝓ eo ꝙꝛi incaueꝛunt ſe
nõ maduꝛaꝛe ꝙelle nec bibꝺ ꝺonec paulũ occiꝺiſſent
ꝺicꝺ nũ quꝺꝫ paulo manifeſtaſſ paulꝰ hꝛ ꝺicꝙt tribuno
q̃ oꝛꝺinauit ei ꝺuceꝛos militeſ et equiteſ ſo q̃ eũ ꝺu
ceꝛet ad ꝛeſaꝛiũ ad felicẽ ꝓſiꝺẽ Ꝺuceꝛo go ꝙꝺ ꝙꝛus
neceſſaꝛiuꝫ nõ ꝺebeꝛe ꝺeꝛiꝛi ꝙꝺ alij equitaꝛe ſuppo ꝙꝛ nõ
auꝺeo illuꝺ ſimꝰ ꝓbaꝛe hiſ abuſq; multꝫ ſit Tyꝛon ſe
nõ eſt malꝺ noꝛ ꝙꝺ pꝛepoſ ꝺei ueꝛꝫ ſpeciaſ ꝛeꝛtoꝛ ꝛhibi
nũ ꝺꝫ ꝙnꝺ ſeꝛo nũ plaꝛe uiꝝ hiũbiteꝛ ſe teneꝛet ꝺũ miꝝ
ꝓnaꝛ hiꝺiaꝝ ꝺefenꝺi ſtatꝰ auꝛoꝛitaꝝ et in hiꝺieꝝ hoc
tyꝛaꝺni multi maꝛcꝫiꝺ nũ ſi paulꝰ liceꝛet ꝓ multiꝫ
ad ſuũꝛeꝛiꝫ multo gꝛauiꝛo Eut ſi ſꝛaꝺet ꝛatioꝝ et honꝰ
ꝺei ꝓꝺ in honoꝛe ꝺei oꝑteꝛe fieꝛi ꝺo nõ nobꝫ ꝺubiũ nõ nobꝫ
oꝛnꝺ ꝺuꝛꝫ ꝛeſtꝛo ꝛoꝛ ꝓꝺ ꝛꝛ ꝺuo ꝙꝺ euꝫ abꝫ ꝛuꝫ in ſiũ ipſ
ꝙequiꝫ et ꝛuaꝺ q̃ li euꝫ nũ eo nõ ſuꝑbi pharifei nõ pꝛu
ꝺenteꝫ apuꝺ ſe ꝓꝓ q̃ nihiꝺ ꝛeceꝺꝛ nõ poſſe ꝛuꝫ q̃ nõ ſub
mittꝛ ꝛobuſta fiꝺei nõ ꝺiceꝛo q̃ ꝺiuꝫ ſuũ ſpeꝛe q̃ teneꝛet
et ſolu mꝺi ꝙaꝺꝛ ꝙꝺ ꝙꝛ q̃ ꝛeq̃ꝛꝛi oꝛꝺ ꝛꝛ et tuꝛba
ꝛoꝑoſa q̃ ꝙolꝛ ꝛꝓ adee tuꝛbaꝛe fieꝛꝺo ꝙꝛ nihiꝛ in
tuꝛbaꝛo q̃ foꝛtaꝛeꝛ Tuꝛba ꝛ ꝙeꝛ nũ ꝺiꝝ paꝛi paſſu
ꝓ nõ paꝛi mente quꝺꝫ ꝙꝛ ꝺiſcꝛeꝛ alij ꝙꝛ ꝙꝛꝺ ꝛon
ſolaꝛeꝛ ꝛꝛ ecce ipſe intꝛocuꝺe efferebaꝛ ꝺeſtꝛꝺ et ſꝛ
tuꝛba ad tuꝛbꝺ ꝙeꝛit in eq̃os hꝺ adoleſcentꝫ
ꝓnũꝺ ſꝛeꝺ augſ ꝓ ꝛdaꝛ ꝺei ꝛ ꝛꝛ pompe in eq̃o
moꝺuꝫ ꝙaleꝺ ꝺeſtꝺ ꝛꝛ ꝛo nuꝓ opa mee ꝺnꝫ nõ ꝛom
memoꝛat ꝺe ſe ꝓꝺicẽꝺo moꝛtuuꝫ ꝺiues eſuꝛiem ꝛep
ayſ in ſiũ abꝛe lazaꝛꝫ miſeꝛe obiit et poꝛtatꝫ ab ꝺgelis
in ſinu abꝛahe et ꝺiues ſepulꝫ ꝛ inferno Eut
ꝛapꝛeꝛ mꝺoꝝ in eq̃os hui ſeꝛe tot ꝓuinciaꝝ tot
equoꝝ aꝛmatoꝝ ꝛ obtaꝛꝺ tot ſaꝛꝺoꝝ ꝛeliꝛꝺ et in

ille obyit sed grauiora supplicia miserrimo illi sed mar
tires preceperat ad fera animalia et sed in celo vbi tyranni
gloriose sepulti cum iferno non ad sua pompe in epcamis
male qr̄ p se valent in solacijs suis qr̄ qr̄ angst mi
de mora p mortuos agēdo et p animo mortuos vāe ob
laroid oroid q̄ ibi sint et hoc si t̄ tradiderit decesserint
illi valent quod ibi cū dñis Xpi n̄ melig z ure ad
domū lucis ꝫ ad domū gmmy qr̄ ibi pdē gula dem
luxuria et fabulis illa ad finis ēctorū admonet
homo et primo cogitat quid futuꝝ sit illa cū signū aduc
mente finē qr̄ nō cessat p̄ impet se flentibꝫ et flent
nō eis r̄ cōsolabat et marcē mīi gaudia dicēs noli
flere Tu qr̄ ad sustinabo filia tua illo y illa recepacōz
dñi me ꝫhebeo qr̄ ipe genuerat illā t̄ corpe et medē illi p
se t̄ aud pauit et manu eis sanat Tum qr̄ magis plen
da illi pdā malā culpe ꝫ mores pene malā Augst in
libro meditacōm plg z munda p̄ fedans ꝫ qlibet
tormētoz timentes qr̄ malā pene nichil eoz timā
dā culpe qd̄ aūz ostendit ayt lo prolixe nimē eos qui cōg
ostendit quer z mala mores punda ꝫ bona prima pcessit
ostz l de n̄ dei r qd̄ attendite qr̄ plet nō plentibus
dei z ꝫ illeos q̄ misereos plg affligūt manū z deg nō pu
nit big in idipm illi n q r nō p̄ssio afflicto nō est
addenda afflicto ysa xx Calamū cōquassatū nō cōfri
get dig et linū fumigās nō exting̃uet ideo statuerit
iura qp infirmi opi pd̄ pby nō sint punādi z dādi sut
eis adiutorios Lotharius francorū rex sicco indeis q̄ lig
xpm̄ ligassent flagellassent iudassent et n̄ crucifixissent
tm pg morte lancea latꝰ eig aperuerunt ihc desiderū plan
et cruda audz qr̄ pusillos ēptatos gsolēt et infirmos
in fide illi p̄dicco lig magnos dū pene mouent

nō ꝺicant ꝑ ꝓsolent dicendo gr̄iū delet marcū
culpā ex nō magdalene et mathei Et dicā eos noli
flere nōre pene ꝑ ih amare flentes nō sūt ꝓhibendi
in quibz ros z ꝓlucidū radiare Et ideo ad 2m
nōdꝫ qꝫ nayim z n̄ras nudi et nupt̄ sūt bedam
flurtꝫ qꝫ t nudo oīa flectunt nil ꝺnt Et ꝓpō aīam
z ad tpꝫ et nō ꝑmanet in die nudatꝰ Et pcipiens dꝰ
qꝫ sūt aīe ad tpꝫ et ſtantes mutāt Denoīo ad tpus
ſtōꝰ qꝫ oīa q nos tꝫ mobilia sūt ꝑ relū et ꝓlōgꝰ
ꝑgria et ideo ꝑ fremitus quedā sūt in arbz ſuto
et nudnēto obligamꝰ Ad 1m n̄ratem ꝓcedꝫ tꝫ sūt hō
ꝑ nos ad relū Tmo bñ ꝺuerꝫ ſ ſta n̄ras ōgregata z
ex bonis et malis et plg malis ꝑ bonis Ose 2 ꝓ
n̄untat ſaḡinē sic a maiori ꝑte nomina nō z ꝓcitas
nō z mūd et nō z sūt dei in dra ayaleth mūdarū
et sūt mūdauerit et ſagnus ſaḡinē tetigit ꝑ hor
ſugebut dra et oīo q̄ habitat in ea ꝓcitan ſaḡi
nē qꝫ nō ſtrūt ſalutem sed hoīo et ſagnis nō ſtrūt
ſic ꝙr in reuis euangnis ſtituit ſꝫ fide et āore nos
in deū we Gz hoīo plenī ſaḡine ſtrūt amarū sup
bia ſuḡuriū ſ ſta n̄ratem edificāt p̄o rayn et q̄tū
se diligūt p̄o sūt n̄ros cū ꝓsꝫ ad gr̄ēm dei sed le
de ñ dei c 28 ſ ſta n̄ratē nr̄ā et gḡnā ꝑ ſ̄tmos por
tas ſeu porta a portando dr̄ ꝑma z porta mendacij
q̄ vendr̄ a p̄a ꝓcitate qꝫ xp̄s q̄ via ꝓcitas et vita
sed le sed oē mendacū in se t malū qꝫ hꝫ intros
ſtallendi sūt ꝙrū ꝓsūt sic peyno qꝫ est ad nocendum
ꝑ ꝓsūt qꝫ z ad bonū detestabile qꝺ ꝺlenat malū men
dacij in se Et offros qꝫ z ad ꝓsistendū ꝙi quo est
malū mendacij in se ꝺlenꝫ Ord pōta z discretio

quid aperit superbia q̄ q̄ng se ī nudito alteri p̄fert
q̄ sit bon et cordi 3 habitare fr̄es in p̄ et grande
nō grandēbz plere nō plenēbz sed in destructoz cadet
plen grand nō plenēbz Tera porta 3 anarica ille
est omīb3 apta pauperib3 q' appetit mō nō appendi
ygalia q̄ hoy quid negligit missā et p̄cones ōp̄ dīg-
osis mendicātib3 q' ply dimd obseq̄a ordinat ad q̄stum
q̄ honorē dei ōp̄ p̄dicatib3 ysa 1 p̄ūcpes ewg ī medio
q̄ lupi rapientes p̄da amare secūdo hūra ille quid quid
3 omī pessīm q̄ amarg nō hoī nō audi se seruū subdat
ß pene q̄ ydolo seruit Tertio dicō amaro michel ste-
fing hūt em aūs sūd genalem Quarta porta est
mundia quo quis restat de alīq bono p̄cedo sūd bon
diminui q̄ hor q̄ ea3 mirat q̄nīe hoīe obiciendo
m gsp̄m alor ybra ad p̄dispendendū Susurrones q'
sūt bilingues q' omīb3 scindit detrahendo nūq p̄ces ōp̄
3 susurro et bilingue maledicū detractores q' omīb3
rapinā famā alteri ille hūo p̄cio mutādo hodie similr
p̄mo delinquē et q̄ similr q' q̄ mōetariā delinquē
obligant se ēne pene et amittūt celestia Sco p̄cte
longitudo ille deo ypocrite mltū bonū facē ß nō faciunt
nūd ayt q nō dic diate alīq et bñfacta ōp̄ ypocrite ī
m aūo bñfacē ß agere p̄ea3 apprīabit em regē celor
Similr q' nō cogitat mortem ī q̄ se ēnīt q̄ ß
bīdī sūma phīa est meditatio mortis ōp̄ A ayemo-
rare nomīa mea ro q̄ ea meditatio detrahit a malo
facit ad q̄ p̄cipue p̄ea3 agē et humiliare se ī sta hu-
milis Tertio magē mīe dei cōsideratio Cogit q' d' ōp̄
q̄ nolī esse sī mēm ne adiuuā p̄cm p̄ce et dicas magē
est dei miserato Attende mdiam dei q̄ nō rebellq

vbi nllā ꝫ ꝑsody accepīo ner ꝟlla phā ad pōñ unat
vbi ner grauīo lond hꝫ Lmar to ꝑmissio dyabolꝰ indiꝛ
Lriſt ſꝛ dꝫ Oꝫ attende qꝛ uidaꝛ ꝫ et pd eꝝ nobꝫ 8

Dñica 18

Lūd tumtatꝫ fuerīt ad mp̄m̄ uade et rudbe m
nomīe loro Lriſt ſe ſtum dndm ꝑcid oſtēſa eſt
rōparid ep̄i nō ſciēs qꝛ upd hoꝫ nō rogate ſuſtinat
ſilid eꝝ Oꝛ ſilid ranaice ruant agr ſꝫ Oth Laza
rid ſororid ſue ſtem ayaqꝫ ꝛ ꝙ nitiendꝫ eſt qpaſſꝫ
Vidmus qꝛ alid rōſolatorē nō habed hodie qꝛ ꝑmitꝫ
nob ſꝛr doctor doctoꝝ nō ſolid ſup ōēs doctoꝛes ꝑ qꝛ
doꝫ doctoꝛid et doꝫ nos doc qꝛ ꝛitid qꝫ magſ ꝛeſ-
nat et magſ nos eſt magſ ꝛectigendꝫ ſcꝫ ſcdm Lriſ
3o mora ꝟbi declarat id ioh 38 qnid dedit gallo mtel-
ligentid Oꝛ gallꝫ parū horaꝝ ut ḡīo noꝝ ꝑſtidioꝝ
tādo alꝫ clamat ſꝛ ḡīo pid ſud ꝑfundioꝛa ꝙd 18
pid rid ꝫ ꝑfund ꝑcenerit gtempnitꝛ tādo maiou ro-
uam 3 predicdꝫ nd lem̄ ſtbulꝫ mitꝫat eqnid ſed
inſtꝫat ratnld et pann̄ abat ſanid ſtidgulatꝫ mſtꝛ-
mid Oꝛ ſaluator intrād domid rgdd ꝑncipid phaꝛi-
ſeoꝝ ſabato maducare qḡnoīt eoꝝ pompd et ſuꝑbid
qꝛ ſoꝛte alitabāt de loro rid indignabāt in rordibꝝ
ſuis qꝛ alid ſup alid ſedeb̄ ſ̄ doco dorīt eos ſimdītte
dicēs Lūd tumtatꝫ fuerīt ꝛc

Lũ mutatq fuerio ad mpiũ ẽ ꝓbi supra
ſtũ oẽ bonũ ardũ ſiue ꝓfic̃ ſiue delectabile ſũ honeſtũ
trahit appetitꝰ ſed difficultas obtinẽdi retrahit &
ꝑmo ſurgit motꝰ ſpei et ꝯ alio ſurgit motꝰ deſpe
racionis Cũra ſtrictꝰ ãt ne quid nimis fiat oꝫ eſſe
ꝑtutiũ refrenatiuꝰ firmatiuꝰ et moderatiuꝰ ſpr cũra
delectabile ꝙnq; eſt ſobrietas et tpãncia Cũra delec
bile tarde ꝯmutabile tarde et ꝛgnitas Et quia ad deſ
ſtionẽ ſtratiuꝰ oꝫ eſſe ꝑtutẽ firmatiuꝰ et ꝛpellitiuꝰ ne de
ſperet ſit fortitudo ꝫ ꝺra ꝑtes mortis Circa appe
titũ boni honeſti ardui ꝫ pene ꝑtq; q firmat ꝙ d'ſpera
ꝯz ne ho nimis madiũ de ſe eſtiet et ꝛpellit ad ꝓſecu
tionẽ ſedm ꝛgꝰ vitaꝫ et dr magnanimitas Et alia q re
frenat ne tendat nimis ad ꝙrelſa ꝙ hũdiras q ho ſuas
ꝓpias defectꝰ ꝛgnoſcat et ꝑmus in alio ꝙq; ſed occo ꝑ
tutiꝰ ſũt nate oĩbꝫ hoĩbꝫ in eſſe ſit et hũditas tũ
ſuꝑioribꝰ q̃ inferioribꝰ nã hũditas amologyce teſt dr
Aꝛoꝛ ꝛbũ quo ihc̃ ſedit adgũ q̃ ꝛolunt adorari dixit
ei ſede ne feceris q̃ſeruꝰ tuus ſũ Ihc abrahã Chꝰ
ſi loquare ad dñm ꝙ putauꝰ ſũ et minꝰ Ihc ꝛtinuo
mutꝰ d ho ſũ ſub plurib hũs imlitꝰ esse hic ꝛtinuo
eſſ ĩ in hũditate dixit ſe eſſe hoc̃d Cũ papa ſcribit
ſe ſũd ſuoꝫ et ẽ in ꝛceptate q̃ hic nũq homd poſſit ad
obligauerit ad ſtitutẽ q̃ inferiores nõ ꝑnt ligare ſu
periores ĩ deq obligant cũ nõ in cuj ſtitꝰ eſt ayat
zc fidel' ſuꝰ et ꝓdens q̃ ꝙſtituit ꝛſ Et ĩo ſcribit
ſe ſũd ſuoꝫ q̃ alioꝫ ſtutꝰ ꝫ cũ ſũd ordinãde et ordi
nate Ihc in rebꝰ ſollicitudinẽ eſt ꝑtꝰ Tũd ad ĩ hũdi
tate ſe ſcribit ſũd ſuoꝫ q̃m ſe ꝓpendit et ꝓprios ꝛtribꝰ
mutuis et ĩtimꝰ q fidẽ dimm ampleꝫ nõ quidcunq

hindlimas deo qr nō z hūiles sēt qr nichil pp hindi-
ari nisi ꝑdd gdam ipsius possit ꝓparare aut ꝑ
aliud possit sup cognoscē ꝙ deq est sim ipsi et superior
alia ad a deo hoc ipsi sunt in gnō suo Tid quadq'ag
in dlarōe ad aliud ꝓpat ipsi sor somnus adnota ꝙ deo hindimas
ꝑuaro et sol deo nō qr hindimas sed ipse sedid hindim- nō gnēnt
tarum qr hindimas a' ea exhibent et assipōe hindmatis
ad phi .2. hindiat semetipm formā serui accipiens
et ea exerant ꝓnubz et hindibz gdsando qr uti eri ca-
nance voly g pedes dhis laudo et dorum hindiate
ayatly 18 nisi quis hindiamerat se sic ymly iste nō potest
intrare in regnū dei Sic matthei vndecimo discite a me
qr mit sū et hūiles corde Ecce qr hūiles corde sed rex et
vod cla nō inuenit artg nō sufficit caput inclinare sic postea
et ea hūiliare ꝙ rex deo sedet ysdorꝰ hindiis dr qi hūi
artling sa cōz in corde Ez est qui negat se hūiliat et intre
viscera eq plena sūt dolo Exp eq sed qr qid sup a attedr
in exhortōe ostoꝰ vbi notr reverētia et exhortio timoris
deo vegetando inclinat ad ordō sic qr nōt in clamorosa voce
et fus deo hindiis loz et blande ab illo rane deo dr
in spe dr dīe nō z exaltand cor meū negi clam sūt oēs
mei negi abulam Sic notr superbi et ꝓnoſ vestibz d phi
mite a' in aggam gmuarū Est ad multiz hoi hindimas
mitē sic fundam ad gremiū ꝓ sēp cursum dirr Ez hindi
tate pcepta mūre et regim dei z ad trahe eq mūdicio stumpto
murare dom sed hiis rōms rhodoyre rursa ꝓlixy fuit et
metr ꝓsentr et deo theo re et sdame qr sudeo magis mitē
qr accedend ad deū oz recedr qr est ad hoc 11 sic God fide
impgle z placē deo Jacobi 4 Sic sū spe et sū caritate
sic hiis alie rōms inclinēt ad artg suos quibz et ꝓlixy
fuit rendig Et iusta salum legalo impat oibz rōm
hūs sedid prudēnd exeqm et artg Tanē oīd michil

pſtunt mſi homo ſit ordinarii ſubuerty qd' vlr fuit
Hindlitas ꝓn iacobi ſ Stephio reſiſtit deg Hindlitz ad
dat grāz ℔ marty q Hindlitas ſit pauptas pō pma
mr̄ Hindmed Et hurſ 18 ꝓbiuang merito mſtrū
tuq; deſtendit in domū ſuā ꝓn Hindlitas ē cert triſtis
aliaꝝ ꝓtund Et uō ad gnoſcas ti Hindlitatē eſſe
dr augy in ꝓmoc dm̄ T uō te eſt ſit ſi times deum
dm̄ ſic nod ꝫ p'm mū dona ſpū ſit ſit Hindlitas pma
ꝓtund Et vadm̄ hoduerund dom̄ ꝓmd effund pd Hind
litatē dns Lid Tmatty fuerus ad mpiaꝝ pade et
recūbe in nomſſmo loco pmo dr ad Tmatty fuerus
ad mpiaꝝ .v. ſtatid platurc vbi dom̄ qz uō dēt ſe
ipſū mgerd qd uō pd de ſū ſtuꝫ et ꝓſtipod ſic hu
rſer qm ideo dcuerty eſt ſit add ꝓꝫ ſtuꝫ dcuerty ꝛc
Et uō ꝫ illoꝝ q' ſcripſos Tmatad et p maledrd mcā intrad
platuras abſqz rancida cloc Seqū pade obedi clod
uō ꝓmard reſiſte lic diffinde ſit Sic moyſes reſtitit
ad ipq et m uō obedint Eqda ſ Ser Heremad uō
cpenſa te ralūpnioſe ſū ꝫo Tmatan ad rend hurſ ſ
Stated m̄ eſt ſe rempare ſeriose et ad effud ſi hō ſpe
rit ſe mabilē ad eqcendū offic ꝛt ſ eligēt T epm
et eſſ irregladus ſed hoīnda ar uō poſſ offic ſacdotā
ꝫ pcm ꝓpd ad hoc q ꝛ ſi eſſ ignarq ar epm uō
paſcē oues ꝛ Job 22 d' quo T ꝛ Sed reuera de offc ordi
nary et plg d' Hindmarſ in dnīs raptus ſtendbē uō
miſſo loco ꝫ mord Hyppoc pharifeoꝝ q' lic mferunt
ſedeat m̄ annad pmas cathedras Ser d' ad uō ꝓ hō
nore Tuū ꝓuendus Et dr ꝓuendus uō ꝓbt qz
honor T roto debet q'rhdi Hindlitatē m̄ z Tuū honor
ꝓuenire ſit qz plus ꝓuenīt ꝓbdus gnoſcēdo ē eis

aliqđ bonū qđ ī scripū nō ḡgnoscit & subdit plato
Oh plā plato honore iuste puenientes ferre q̄ iusta
exigit d cātas q̄ iudta ī se hꝫ nō efferēda sꝫ p̄mios
stās Aut hudtas ma exigit q̄ ḡsideras ī ipīd plg
ꝯ im ḡ strata teneō ꝯ illud est debitū hīc nīhil lege cōmuni
rogēte ī lex modū exigit honestate p̄mij exigit

Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo ex tota
anīa tua et ex tota virtute tua Istū scribr matth
22 Item dñica ymn saluator nr dominꝰ nos magnā
virtutem sc̄z humilitatem q̄rens ꝙ cū homo fugiat su-
ppbiā q̄ maxīe nr̄ retrā quia sequat a deo et animas
regni relinq̄t scribtꝰ probatꝰ Dicit enī Christꝰ q̄ sic cū
pīcā dicunt ad montem magnū ad superbiā sic cū pīcā
ad quid magnū ad humilitatē nūd q̄ angelꝰ ꝙ superbiā re
nūcīr nō z alia quia venīdi ad hūd q̄ ꝙdicit ꝙ humilitatē
Et pō fuit nr̄i efficiamur per ymbi nō mirabimur T regi
nūd relinq̄t Item cū discipuli nūd spicillas nō discipuli nūd
glebas sc̄z dicit Hū nr̄ primꝰ pedi dñm nūquid nō odit
mundus vos et psecutꝰ ē ēgdi posterius abhominatus Certū
est non fuit cū q̄ superbientibꝰ angelꝰ nō peperit nec superbi
entibꝰ primitꝰ Sola plana humilitas sū in angelꝰ sū T hoc
Her z pīcā sc̄z qua alie merīd ꝙsequī q̄ sequī Quem q̄
venturꝰ sc̄z humilitatē q̄rigat q̄nqꝫ pulsauit T pedī pō
tat ¶ Hodie dicꝫ nos mirabimur q̄ homo se rotā destruxit
in deū deū mundū alīq̄ diuersum Et nō humilitatē sc̄z sim
damentū pīmū mirabilis turris edificij est cōplementum
et veritatem Her z magna pīcā q̄ habuit mpḡ Re z hoc
pedī qua nō hīra mpḡ Re z hoc salomōn Hinc augḡ
in de bonis rebus et T de doctrina ꝙ pudma dicit Hi nō
potest oēs sanctas tragēdias struere si nō potest quidā humi
lem domū edificare quidā spūlis sapiēcie penetrale mentis mirabi
lem sibi prendere quid Et apīs paulꝰ p̄a ad rhom 12 ꝙhibeat
in p̄ quid dona hor primū exponit nūa nō dixisse q̄ alij da
dona sūt alij gradū mediocrē alij quid singulare cōis ꝙ vtrū
habet Gubernet ait ayr Et adr exhortationē quid si in
virtute pōt demōstro sū q̄ quid aliud dona merīd sūt Hi lectus
homīd locupletat et dñm et si habuero ꝙphetiā et nouerim
mysteria omīd et oēs scias et habuero oēm fidē Et si distri
buero oēs facultates mas ayr ego autē ego gaudio dñm
ad illū magnū inuitatū respondē z diligis dñm mas q̄ho
d' mirabilē z q̄ dignus z alios pdūbz

Primo sr diligē

Primo in hoc presenti sermōe dicendū est quid sit deum diligere et quo actu deum attingit ex dictis doctoris primi sententiarum dist. 2. diligere alium est sibi velle bonum et hoc ipsum 3 alium diligere asserit quia velle bonum pertinet ad affectum rationalem seu ad voluntatem sicut dictū est. Et quia bonum 3 actus voluntatis Et ideo in diffinitione dei cadit velle et diligere et diligere asserit tunc Et sic dicit 3 bonum rei sic primo et 3 rem actualiter habere bonum et possidere aliud absolute sic quo res caret et nata 3 hic Cir 3 dicit diligere alicui rem Primum est respectu boni presentis et sic dei diligere est velle bonum cui placere et displicere Et ē velle misse ipsi rei bonum qd actualiter sit seu fuit sibi de bono qd pdē sibi misit sic complacere et congaudere in bono ipsius pdti putā secundū quod placet et gaudet de bono alterius magis ipsum esse ipsius commendat displicentia 3 3 voluntatem seu fugere de bono alterius et sub sic displicere mittere Sic nō deum diligere nec qm ignorantia et temeritate dei essentiam existentiam ōi potentiam infinitam sapientiam misericordiam bonitatem nullam infinitam et alias perfectiones sibi attribuere et velle sibi illas misisse primo complacere et gaudere et displicere in hoc quod 3 ōi potentia existit infinite sapientia bonus misericors iustus retribuens premia suis et nō sint aliunde nisi ipse meritorie deo Vera est diligentia primi quod cognoscit aliquis bona sibi inexpedita aut adversantia sibi diuturnas sanitates primum et sibi et velle sibi misisse adesse primo gaudere et complacere in hoc quod illud habet Secundo diligere 3 respectu boni absentis et dicitur diligere quod desiderare et pro rem diligere et desiderare ei et optare bonum quo ipsa res caret et nata 3 hic Et isto modo nō est deo diligendo a nob quia nullo modo sibi est d

diligere ex complacentia

desiderio

esse pp bonū rauer ad rauē pp Et ō grauū essem sibi
optare a desiderare bonū quo rarer nichil cū est d
esse sibi pp bonū n illud qđ est sibi intrinsecū et qđ ipe
met nō est et ideo nullo tpe pp rauē Ex illo nō dili
gendi est ppriū qz homo ppter nō pp nullo sibi bo
nū rauē q sibi optanda et desiderada sunt et diuer
pgrerig Hinc de diligē asserte qđ est ppie diligē et
dupliciter Aliud est diligē esserte qđ nō z ppie diligē
nō nō sit velle bonū p pono est esse dilectionis alte
rum impendē et exhibē Et est ens dupl ptm est fa
re alicui aliquid qđ z sibi bonū a nra si conari ad
faciendū seu procurandū aliqđ qđ esse sibi bonū Et ō
nō nō z deg a noti diligendo qz nichil qđ sibi sit bo
possimus sibi facē d procurare nec ei pp aliqđ bonū
a dī esse qualitercūq ex pte creature accrescē nō sit
plena Tuissa et sūma bonitate q nō pp nimi aut
augeri et dr unde in 2 dī p Ex ter debemus diligē
proximū p posse ei faciendo et procurādo bona et potis
sime ea q salutē sunt Ordō nō diligē aliq esserte
est procurare ei et conari ad eū magnificandū hono
randū laudandū dignitare et exaltandū eq exaltādū
pdicandū et manifestandū alt ad implendū mandata eq
ar ad mirandū in eo et exercendū in opē eq beplacē
tandū et voluntarie requirendū et eq offensā in se
et alios vitandū Hinc et hinc sequit quod dilectionis
mercenarie et p quā sunt exp signa cuiusdā dilectionis
meretricie qđammodo esserte quod sīlr quarendo ramsare
et dr dī Tuus salvator ego inquit te diligit
me mandata mea seruat et p Johis 2 Ezech dr

dilegere
asserere

sc dcm nosse sz nom formata rectitate pt oppm
dr̃ez et mdata eg nō rusto dr mendax est et m
omicida penitꝰ dr id amor dei otiosus esse nō potest
á cui magna opat̃ si aut vere est ad si opari renuit
ner aut dicendꝰ est dr̃e quo bona opa sua effectus
dilectꝰ et sua ers signa ostenda ipsa mcepisse dm̃
et gfirmat aut scripturꝰ dms autor id est velle
et nolle vt go ostendat̃ qd nos dm̃ diligere ef-
fectꝰ diligam cm ysto nō id dicto effectum hor
3 pt q verbz rotem ad ipm laudadꝰ magnificadꝰ
honorandꝰ et ad mdata ipi seruandꝰ et cui eg bñ-
placitꝰ exequendꝰ et ab oi sibi displicens fugiendꝰ et
eq ro nullum bonum sibi accipit p solid nōt dr̃e hor
cui oē mum bonum et nostra plenitudo sufficientia ꝑ q ho
mercm̃ dmo ad hor vocam sum vt talis nos ha-
beam ad dnm et creatorē meum et sibi m hms et si-
militꝰ humanꝰ sm̃ duobz primis modis di quos di-
ligꝰ aliꝰ effectꝰ vt dnm pmus eo q sic diligꝰ est q̃dam
effectꝰ qd dilectionis effectum q̃ in voluntate est
dr̃e dictꝰ pt familiꝰ patꝰ quia sic odire deum est eum Odire dm̃
sibi nolle bonꝰ sed velle et optare sibi nō messe bonꝰ
q̃ sibi mest dmo de hor tristari q 3 tle et malum
aut ers desiderare á optare sibi malum et eq hor
sibi impedire q posse honorē et reverentiam q sibi ab
exhibent dr̃e ysto nō damnat odium deum
q velient ipsum nō esse et bona q sibi ipsis velint
et optat sibi nō messe velient eum sibi nō messe sa-
pientiꝰ infinitum et optat q nō ess cui friend et suos dr̃e
dr̃e hor ideo vt nō nostrꝰ pmus cōis et q quis q pmus

eod hmiſtmoi nō ꝓmiret Et pellet eid nō eſſe mſtd
ꝓpr hor ꝙr nō diſpliceat ꝓbi ꝓtd eor hmo pellent
eid nō poſſe et nō eſſe dī potentem ꝙr nō poſſit eos
p ꝓtm penad mſtigē Et ſup ic apoc 16 hſmanerē
hoc eſt magno et blaſſemauerūt nom dei hntes
ꝓtatem ſup hās plagas dicit Glosa ſm mſtrm po-
ſſit hmo ſtāre ſi p denerētē putari dolent tm qd deus
tdrain ponit hō ꝙr eas plagas mſtrat Et demoēd
mūdī hoc impedire et vetaḡ ne deo honorē ꝓbi
debitū impendat hmo roūdī hoc T ꝓtd dicit quib
deū nhonorent et rōtempnat Sur erē alia ꝓtio hui
obſtinati videt odire deū nō pellit qd deo nō noſtret
ꝓtd eor ꝓtd qd ꝓbi placuerit ꝓtd eor rō Et ſic pellit
ipſū nō eſſe mſtrm ad dī ſtrictum et p quod pellit ipm
nō eſſe deū qr ſi nō eſſ infinite ſapiēs aut ſtrens
et ītuitiue inſtg nō eſſ ꝓtas deq hor odiū T ſecrat
dicit rōnabiz tītū iniquor rōnī in ꝓſalmo qd dicit
Exquiſiuit impiꝰ iniquē qr ego nō ſtho ſm qd ni placeat
ꝓtd ſpi ti et qd nō addidit ca ꝙ ego arrido et ſtrabo q
ſtarē nūd Et dicit G T 2a 2e q 34 qd ſic odire
deū ſit mlt odiū ꝓtd ḡnāliter qr in eo p ſe z adſto a
deo T rōnumerabili bono in alijs ar ſolū z adſto a deo
p arctius Et ḡnāliter ad noſtrū q d ſit diligē effectiue
quid ore aſſerere et quid ſit odire noſtrū ore nec mē quo
deq ſit diligendū et quō nō ſit hoc ſuū ſpta diuerſi
ſpoſi T ſpūs de dilōe dei Od amor ſeruilis ꝓpria
dūo deq ſit diligendū ſup odiū Et ḡre in odū ꝓmor

Diligo dnm deū mū eq toto corde meo ūt hoc
est maxīm et pīmū mādatū aliud aūt 22 simile pd deg
T mīssimus aūt misericordissimus pr sua mīsīc ōpigit vt
nob pcepta daret ā seruādo nob ipm rebus mereret
qr mīsīc dnm pcārit meritū Ex bonitate sua aūt mūd
eqegit vt pcepta daret qbo nīc ꝑ difficultate
eor exemsavet se Tam nīsia pr nīc se ꝑ ignorādā
illm se exemsavet qualia sūt oīa pcepta dei qr decem
pcepta sūt īmediate grēco dedūcte et pīmo pdīcīpīo
practicē sīt Tunc rōnē qubē vt patet pōt hoc eis fa
cte aliter ꝛ Et mayīē mādatū mādatoꝝ sīt carita
nob qđ z ad nāle pr eō sīt opa nra mūare ꝑ pcepta
p est mayīm et pīm mādatū ꝑ qđ oīa alia sūt ḡnāa
ꝙdeo dr dom ihc mādauit qđ ego vt pīpio hodie non
T sūp vt ꝑ ypē te ꝙlp matth 11 ꝙugū meū suauē est et
onꝰ meū leue ꝙlp pr ioh 4 hoc z caritas pr mādata
eig custodiatnō et mādata eig grauia nō sūt Tunc
eīd pd filio suo ḡnē onꝰ imponeret dicit ad hoc patet
caritas ꝓīs caritas ergo est oīm mādatoꝝ qr deg
caritate multa pcepta nobis ꝙlp eq rādtate pcepta
seruandi pōtīt eīdē ymittit qr nīc de medio et rōn
digno pondeīs pd mereri pōtīt eīdē pīs dicit 2ª ꝙlp
lis eq rōdigno īsīc vōt ymissīōē a deo fīēt ꝙlp sūp
caritate oīa pcepta sūt fundata ꝙdeo dr ioh 14 Si qs
diligit me mādata mea seruabit Et qr augē ī pīnē
de mīb; potuo dīt nō possūt ieiunare nō possūt ꝑegri
nari nō possūt vigilare aī oīb; vendicare et recedere
ubi Et alibi Si nō parat oīs ꝑtās legē caritatis
habe plenitudo ī legis z dilō et finis oīm mādatoꝝ
Et ideo qđ dr mādata sūt sub modo seruanda sūt

media q̃ in oĩb; rõtingit excedẽ et destruẽ p̃t in ch
mosmõd dare ueniare q̃medẽ habere ꝑ speciẽ et rõ
deue ꝑ in diligẽ deũ nõ rõtingit destruere ꝑ sinit
medicꝰ appetit sanitatem sed modo ꝑ medicinã ꝑt nõ
sine tristitia appetenda sed modo et alie pñs sed modo
ꝑt nõ dr̃s ꝙ ꝙ hereticum negligendo ꝑ dr̃s deũ
de hereticis q̃ dicendũ q̃ gingit hoc ad tristitiã
tem arguẽ p̃t nõ possit ingredi hñt q̃ alias rõtingeret
cũ excedẽ tristitiam ꝓpter deũ ꝓ ꝙ hñs tristitia sit
ꝑfectiua intellectꝰ et possit ꝑ via ꝑfectiua intendi ꝑ
tristitiam ꝓpter nõ attingit q̃ ꝑ ꝙ tristis rapiat et tri
stitia alicui ꝑ singularis membri ꝓt est grãd singulare
pedis et alicui ꝑ ytiridis ꝑ ytiridre sed membrum
nudũ attingit ꝑte sed caput sine mer calet ignis calere
solus dr̃s ad tristitia nõ habeat modũ ꝑt q̃ ꝓ ꝓpter
dicendũ diligẽ deũ ex toto corde tuo ex tota tua
tua ex tota tua exponendo q̃nõ ꝑ diligẽs deũ tuũ ex toto cõde
tuo ꝑt cõ dr̃e . tota mẽte sed descriptiõe tota ꝑtinet sed
destruẽ ex oĩb; q̃ibz sed distrepatiõe Ordo nõ ꝑt cũ
ihũ ꝑtinẽ Can ꝓmoc ro Dilige deũ ex toto corde .v. toõ
cordis affectu ex tota anima .v. totis viribꝰ ne sedueratur
et ex tota mente .v. forte mihil intendo nisi diligẽ
ex toto corde tuo nõ sufficit q̃ hic quota̅ rationalis et sic
cõuersatiõ diuini dei Ordo ꝙ hic ꝓpter passiõ xpi dilexerunt
ihm gentiles q̃ dicit eis q̃ passus q̃ est Ordo ꝓcedit ex
hic diuiniõe dicit ad ihm absit a te dñe Et ihs dicit ei
deus pg tue sathana q̃ satisfactiõ sue aduersatiõ nõ sapis
ea dei sed .v. nõ sapiendo diligẽs sectos hiudam affectu et
nõ ꝙsilio dei Ordo parentes sepe diligunt filios retra
hentes eos a religione sed diligendo est deus ex

toto tpe et ecc eq tota aiā x vōm vigiliarum ne
sedura a ruinali apprimi Sic pcq pgca dicēq et ihūs
qđ dīcit se esse patrem mortuū ihū Oz hec duo adr
nō stabāt ꝑ ecc assumēt et diligā eq tota pentne
x forte nō timēdo mortē ꝑ ecc in finē diligē et deo
seruire Deinde rationē ihūs qđ equit occīdi metuēs
indutq pōtūr eq alio in die penthy Etenī sic deū diligit
q stadē mandata dei ꝑnat audissa parēt fert et
illata denouet et ꝓpter ipm deū ī tribulac sustinet sic
rōnia mandata dei ratiet et pīd mōrtia et ia que
rationem impedūt ne torq mētē assīq ferā ī deū

Hor z magrm et pm mandati qz mđ oīd diligibi
lia deq est primo diligendq et alia in eo et oīd ipm eū
sūd spernenda a relinqēda ptm sūd sūd tria bona hoīs
aīe corporis et vere homo ad eligēt pati detrimentum
in minori bono ne leda in maiori Sic hō eligit detrimē
tum in bonis fortune in pena ne rōq leda ꝑ infirmita-
tem Et ad bona fortune sūd minima bona ptm sequen ōnq
deq dat ea id homo qđ malis primo sepe fieri ostensio-
nalit eq bono malo pōt hīe Esse ipd pōtens et habūd
datos in sto rōne ptm supa rapīd et auaritia Sic hō
dz eligē potiq damnificari ī corpore et rebz qđ in aiād a
gratiā dei Talis ad resto isto mō nō hīt vōz pene sūd mar
tiros ꝑ deo passi sūt qz malū pene est ꝑnatō homi ꝑ
potiq hīt vōz medicine ad sanitatem pōt mđ ista ꝛa bona
pena aīe est finis pena qz nō hīt vōz medy et medicine
mđ Hec tria ꝑ est solum hor Hor est ecc solum et pm
mandati intelligē mđ mandata data qđ dicit ipm eligē māe
q est ī nata sed nō z Secundo q eligem nō ipm mālit
ea q sūd legis fieri Sic magrm et pm mandatum
quo ad fundamentū qz supa rationale tota lex fundat

ſme fides formata ad cph 3 ℔n ravitate fiddati
et vadiata cma ſtare lig homo ſup edificet lignū fe
nū et ſtipula ꝓt ꝓximū ꝑ nīa ꝓ reſtāi luvios
ꝓpoſui et filios ſalig in evitū ꝑ ignē qz illud gbuvdr
domo integra manente ymo ſ ravios ⁊ magna ꝑ
ignē .ꝛ fornoz̄ ravitatē purgat ℔ hoc ⁊ p̄m et maſ
ſimū mandatū qz ⁊ ſoī aliox mandatoꝝ qz lig mandata
alia m ſui ſtūd ſd ravitate poſſet ſnari ſ dilige pa
tres nō ſnari nō ſd in ravitate nec regnare nec
agē poſſūt ꝺ̄ꝑ meritorū ℔ 16 ſd me nīl poteſtio

Vade in domū tuā et surrexit et abyt ī domū suā
Ista scribit̄ matth 9 Sunt duo opa quib⁹ audiūt salubriā
doctrinā ep̄i de dilect̄ hūdā q̄ z primū p̄fectū ē qua
oīa alia in nullū agūt̄ Et ideo dr apl̄s sup oīa ra-
tionē hūdo q̄ z primū p̄fectū tā cognoscēdo q̄ p̄fectū z
qui grādiū suo fine et pdō p̄fte z rarū ē qui p̄ma ioh 2
Qui manet in caritate in deo manet et deꝰ in eo ep̄s
Ista figurāt̄ fidelē nullū ē ad eph 2 dr Nemo debet
plus gaudiū suū quā suoꝝ membra īmē Hodie ostendit̄
a ep̄o quāda effigies caritatis et mē murabilis dyē
et nos ead doceat q̄ opa mē meditat adōre ep̄i et gaud
ad quoꝝ ad quos tā grādiū fidei habenda q̄ mudnla
p̄hat ead Unū eadē dr q̄ q̄r sanato paletico ad ea
portato dixit ei tolle lectū tuū et Vade ī domū tuā ep̄s
Ierūm hoc in sac̄ scr̄a plurimos de paletis legim̄ et in actis
r 8 ubi ad p̄dicatōꝝ philippi dyaconi indm paletici curabat
Ista actis 9 pcg dixit enee paletico Surge et sterne tibi
pedes tuos Ista ad hebr 12 Manuū et paletos indoc
sanat q̄r in galilea pḡm baptistā z Cui matth 8 dic
puer meus iacet in domo paletic⁹ ad hebr 9 et Iterū ad hebr
sanat paletū de quo eadē hodierna Ro ioh quādo nūc p̄s
tuā iacentē paletū 38 annos hūdem sanat ad litām
paletus z dissolut̄ membroꝝ ꝑ nimiū humōꝝ frīm ingressū
impedientem ad ostiū pbē oīs prob z paletic⁹ v.ōē humōꝝ q̄
quād paletus Tū q̄ sic prob quo quis pcedit plus
de uno ptō in aliud et p̄d gaudiū inutile et sic rectū
li in rhetorica dependet sic p̄d ptō Tū q̄ sic humor
plus nocet et sic sanū agit̄ sic plus Cui p̄cepta sunt
insalubria Et ideo nō fundet se sup p̄cepta ps 118 male
dicta q̄ confidit in hoc x p̄cepta p̄tendit fidūciariam
vt decipiat Sed gaudeo ad disputandū Et io nemo

se sup pōre qz dereliquer eū Ihū iusti dicūt vtq; deo
dicit sponsa Cāt 1. vtq; diligūt te rō sponsa qdit nul'
tos adolescentulas timere pg sponsum & pauc vtt
et hūdlit dr ad alīd palatiū fuisse de quo ioh Ro et
Lucas ait marsieg Ihū pg qz i'm gr ioh 2m ioh3 tan'
de cūdr sed et iudicē timend qz hūd pgr 38 anos
n hūd pg 18 anos qtq; dm Ihūan infirmitate pg obtīnd
sanitatem oplig a pōe q fuit ēa infirmitat Ez i'm
de quo Hodierna evāg statim subiat Ro qz paldiu
de q° ioh Ro sanato dr Tolle grabatū tuū et abū
la sq; ad declaratōz imuand qr nūdū agnoscād et
credant eq hoc Ihū fuisse & liberato demoniaco dr ei
vade in domū tuā et tuā q̄sta fecit ī deq Ez hic
dr tolle lectū tuū et vade ecc assistere deoq; dūg pgr
precipit grās ca qdū me sit T quasiū dcepta & abūla
re in ea qr s3 grād gratie data qr sibi suisse putāt
rare et pōnuare iusticē et pauperibz Ez est sibi sāc
dorē p̄dicare et gsilid q̄rentibz dare Ez fortitudo ca
ritas qn et magis ad honorē dei Ez dīne cius qn ad me
ritū tuū et honestatem et edificatōz pauperibz rōdūdz
Ez grād gratuita ca qn in opibz ēstūd et s nō T sēo
tūd sīmer meritū sant pfectionē agē Ihū nūd ele
mēta ignis 3 magis artīq; ad' esse meliq; hūs difficile sit
qn peq p'o deū diligēt & nō pfīre et deo ad qđ nō
nille negamūs Ez pg q̄ sīmatq; fuit ēnūc et alto
duct intrepide qz oīs deo plq obedire q̄ hoībz arbl &
Iacūb alīq̄tulit de Ihūr magis pfitendo qz d' 22 no
valuit r ō q nemo infirma deseruēs repente fit sidus
Ihū seq; secūdū tū statim reliqt in tritico & p'o T seq
de Ihūr in spūd et plūs T tritico Ihū ayāt q pēd offe
rent filiū hōdiem spūd mundū dr qr credos sept pater
Credo dīm admūa intercedulitatem meā Ihū lux 18

·Dnūd apld dīm adauge nob fid ⁊ud'cr̄ bñ fruḡ̄ñ ⁊
cyerh ℔ ſ et ſpēr zz mozā r ſ̄ꝝ ꝓbi d' qz ꝛudebat ꝓ
vā m ꝯ relpo mō te q' nūſq eſt rubigo mille et tūſdumꝑ
me ꝑ aquas vſq ad talos dcīd nūſq ⁊ rubigo mille
et tūſdumꝑit me ꝑ aſas ad genua dcīd nūſq ⁊ rubigo
mille et tūſdumꝑit me ꝑ aſas vſq ad renes dcīd nūſq
eſt rubigo mille et tūſdumꝑit me vſq ad tōmentū quē
nō potui tūſſuere qz ꝓfudq erat mō ayſtere aū eſt
dīna ſp̄ūs ⁊ ſuſpirgerat dcīd eſtud male grumꝰ ſ̄ſſa qz
dix nob ad talos qd laborauing ꝑt vā veſtra teneaḡ
ꝑñ ad ḡcē 12 diſſolutus mang et diſſoluta gemma
evigore ⁊ opa vā fante ꝑt nō rlaudiuerūſ et gruſſq vtos
fante pedibz ꝑtus me deſtruat qd' fuit vā íuenīre ad ge
mma qdit aqua qd dīna ſp̄ūs nūd plaz et ſapuit ꝑt
oēm delidēz ruenūd ſtudgat dulcedīne ſapiē et delidāc
cīq m rando aū fruḡeſtud ḡz tōtus timeabd ⁊ gr̄eplao
dei ⁊ ſe⁹ nouīd dnūe ſp̄ūs et opq bo⁹ qz nō pꝑ pene
trare ad vider et q̄ rdgit aūſ tōtum grempland ḡſ
tū ꝓtuſſuere nō pꝑ et nūc ſpeculando qd' plaz et tū ꝓfū
nuere nō pꝑ tangendo amat ꝑ nō penetrat ḡz ꝑ
pabuno de qno ḡodieūd cuīdā ſanato dīxit Tolle
lectū tuū et vade in domū tuū Tolle lectū tuū idē
obuertd pñ et grumꝰ aſſimentum fruḡe ſ̄ſſa tua
lozū ⁊ z nomia Attende qz peq did nō aptus eſt bōm
fuit ꝑ in domo rayphā qd nō tuū fuit ꝙm negauit
fruḡe qz nō diligud te tuū quō pot malū bōnd dare di
uitē pauꝑem et fuḡ dnūd nō erſ mali ſeſe nō amentē
and etſi tōtordes mūſe ſunt ꝑt pūrpeo mali fedeā pauꝑ
fuerūd ayagus nō grordat ꝑt noīcad et deſtordid fuerūd
ſūd latrones mūſe ḡ ⁊ ſpectare tōtordes Et vade ⁊ do
nūd tuū ⁊ ſſtuḡ tuū ⁊ z ude⁹ grluſd de vredendis aut
agendis et rauī me ḡ tūz ude⁹ grluſd agros qz ꝯ agros

rōm gſnaz pcrat ad rō l ꝙ oē qđ nō z ecc fide pt̄m eſt
.v. rōm gſnaz nō in oē pt̄m z rōm gſnaz ꝓt formator
ecc gſnā ſcit formari eſſe pt̄m et mḡdom formāre
nō ſ gſnaz ſanando et mđm vād rōtempnēdo gſcere
ꝑ malum ~~quoniam~~ ecc pēna cloē ſc̄ aliud Cur nulli obſt
nat in pctō nō ecpectat gr̄az gſnē ſed malum moſtet

Dīat ad gſnd dom̄ qr ſic dom̄ defendit nos ab om
bꝰz et rāmanbz ſic gſnd vād defendit nos ī omd nebula
rōe ab omb̄re nebulaꝝ ꝓt plg nos mđent ꝙ aūtad
Oh a rādiate v mendo ſolute imbe ſcy rādna ꝓcre z
mendid mđ ꝓt in fulgure ne ſuꝑbiat ecc alia prelata
Oh ne ignis auaricie et luxurie gſnd ꝓt laz milia poſſi
deant ſnd m̄ qī nō hꝫdo et ꝙ hūd ecpecto ſnd qī nō hꝫdo
l dorꝫ ℟ Vade nō ſta ꝑ xp̄m ſſi ypalia ne ecc adhereas
qr ꝓtomagno ſcīm diligis tādo mūg dcīd et cū ſnd iacob
d angly tenuit nec pno pede rlaudicat pno end pede
tenet qm̄ ſolo dei āore roborat nād d āore ſublima reſpicit
in ḡnd mūdi duplicibz deſideriꝫ mtedē ne ſnt Ez ꝓtene
mūdo Ez qm āore mebriat dimno rō paul qr ad Gala
thas .c. ayerhi mūdi reuerſiqno z et ego mūdo Oh mihi
ꝓnd ecc ꝙ et mor̄ huic Vade hūdus qr nō habitabit
ī medio dom̄ mee qm fiet ſuꝑbia ꝓ̄b 100 Vade ī dom̄
nād ſcī gſnē rectos qm̄ hac ſede et lege ī libro rectos tui ſ
pcrando offendiſti et rogata quid agenda qđ dimittenda qđ
diligenda et ſperanda Oh meditare ꝓcas mortuoꝝ et blō
rum gſſoꝝ et ꝑ bona opa rōpl̄ mḡa attendit ignem
dimni āoriꝫ Logata qr ꝓcaſti ne ītrem quattuor qđ dic
cerē ad filia pcraſti ne adiuuaꝝ ītrem ꝑ qī a fratre rolubri
fugē pt̄m qr mtoquitat aūaz Cur dī orp̄n.n. nō adiuuaꝝ
p̄tm ſuū pt̄m dicens qr mſeraō dei magna dīt ꝓt fa
ctis ſuis rlaude peccato quidaz pcuſſit ī ſnd qī ꝓcu ad m

tellertid Claude ordo qr vere q ajorq mirat y frustra
was Nob 31 pepegi fidy rid ordis meis ne rogarem de
virgine Claude amicq et lingua ne prurirat Claude gus
tid et olfactid ne q̄ deid pravis pgtis relaxasset nō nullis
agi pulsauit nō aptas dyabo qr vt fur de nocte venit
et palpuat nra fores sic sodomite nra dom Lot Dij 19
Nō intromittas ignotū hospitem v nona suadentem
qd dd fit pistose fit vij q' aat pisid pbet in illo Christ
y vij in dubijs minor pō est eligenda vt in r id de ritu
exegitato mustrdr Ez lora ad ianua prudetem ostiarid
q' nostrat bom et malum vt eligat bom et ejcit malum
Nunquid mittat pm Deport 3 Ego sto ad ostiū et pulso et
expellat dyabolū Dic q' virgilius qr si dyabs nō pt per
sensus intrare aliude intret qr fur 3 et latro Noty 10 sz
pō superbie et Iudee q' erat sū rorge gentiū pis in anglos
malos Sic fac sic qdam T dom mid vt mercarē mihi
dom de q' aggei 2 Desid dr migenos 3 domg mea de q' est
Noty le Un domo pīs mei mansiones multe sūt Ecc nobis

Sermo de diligendo deū
sup oīa ꝑ quē omnes et inde ꝙ

Audistis diem dominicam ꝓgrimarie nre ymaz d' diligendo deū quid deq; sit diligendū et quō quō odire et nō odire et illud silud iam unū restat dicē quod sit deū diligē sup oīa ut cū nō emulto mādato satisfaciamus q3 z diligere dnm ex toto corde tuo ex nō sufficit deū diligē Restat ergo ꝙ deū diligē et ī hoc ꝑdere ut dicē ꝓtereq ut ea impleamus dicm mandati et ut ipsū implendo mereamur ꝙ deū diligē sup oīa Et hoc puto z3 nō dicī fieri Ipzimo diligimus deū sup oīa affectu nō ipm diligimus ꝓpter se nō et absolute sed aliquod ipm ad q̄dam aliud ꝙ quo impligendo z nōn dī q; ex z dilcō affectuma sine amor Ipm z non ꝓpter ut nō q̄s diligit aliq̄ rem ꝓpter ꝓpriū diligentem Et nō odire ꝓpter diligimus eūdē ꝙm nos nō ꝙ volumus eis bona ut q; sint sani fortes ex Et hoc volumus eis nō absolute ꝓpter se ꝑ nos relatū ꝙ ꝓpter nos et nrāz ꝓfectionem sz ut nob̄ multū laborare valeāt ꝙ ut ea rāce ꝓcurē possimus Isto modo ex diligimus nros ꝓpios agros domos agros arbores ꝓcessus ex hodi ꝓpter nos et nrāz ꝓfectionē ꝙ delectari ꝙ nō ad honorem nob̄ ex eis ꝓuenientem Aliud ꝑtz ī nos relatū negatiue deūs diligē deū sz ut velimus ipsū esse. et esse oīpotentem oīscientem ꝓpter hoc solū ut nob̄ sit habitare et possit. ꝙ ut velimus eū esse largū et dantem ut nob̄ multa bona doneꝛ ꝙ velimus eū esse misericordem ꝙ nob̄ facilē ꝓna dimittat ꝙ quēdam aliud ꝑtz velimus sibi nesse ꝓpter nos ꝙ ꝓpter quendam aliud reū a deo q; ut deū sint ꝓpter nos et ī nos Aliud diligimus agros equos agros hoc videlicet ad esse et minus videre nō aliud diligē oīpotentē deū sz aliud ad aliquid ad aliquā Et sic diligē deū ꝓpter aliud esse ꝙm deo quo nō solū ꝓficiendi est quoꝛ ut q; est ad ꝓficiendū et ꝓficiendū dicit Quapo 82 quem quo 30 eius fundamentū ꝓficiendi ꝙ ꝓficiendū nōt z ꝓficiendus ꝙm velle ꝙ aliq; ꝓficiendi finem et ultra ꝙ ordinatio ꝙ quā vocat

Amor gratuitus

esse frumendus frum et pruendus vñ ¶ Alia 3 dicõ asser
nd sñ nõd ⁊ dr amor ãicie pt nõ q̃ diligat aliq̃
rem ꝓpr vpand rem unet dilectã pt nõ q̃ nosstro aliqua
bona alterí esse pt sanctate scriꝑ ꝓtuens pulc sñí
ea et ꝯplãz in hor q̃ alterí ita bona ĩsunt solum
ꝓpr hor q̃ sud sñi sñ habeant bona aut nosstr alium
bona aliqua abesse et optat sibí ea et solid ideo q̃t
ei bñd sñ ꝙ hor nullo habito respnd ad se diligentem d
ad sud ꝓpr nõnoch ꝙ q̃ adq; dr q̃ sibi possit et ho
quomodo libz ꝓficere ⁊ sñ debeng dond assertus
diligẽ ita q̃ velimg sibi bom et bñd esse ꝓsse ꝓpr se ho
3 et plena voluntate velimg eũ esse ōi potentem et ōi
scientem cũnd mstre mstid mserico ds ⁊ q̃ ꝙ pla
ceamg in hor q̃ tibi ei mstre ⁊ hor solio ideo q̃ sud
sibi bona ꝑmo sud sua bonitas et sapia ꝓpr ¶ ⁊ vñ ad
possumg dond sñ diligẽ sñ solid ꝓpr se pñs q̃ sñ diligẽ
hoẽs vt ãicos nros q̃ velimg eos bona et ꝙplacemg
in bonis ꝙ eos mstid et optamg eis bona quibz careant
ꝓsse ꝓpr seipsos nullo habito respnd ad nos sud uerid qmodd
¶ mmo dñr q̃ hõ audit de aliquo hoc sñ et ꝑmo solo
me ꝙ alibí q̃dr q̃ mdꝫ gaudit mer psuerd se ꝙperat
et nõ vult sibi bona et sanitatem ꝙpriãte rñ et gaudz
de bonis sibi nequitiis et hor solid ꝓpr ꝑmte sud et vult
sibi solid ꝑmo q̃ sud sibi bone et ꝙ quo diligit eũ per
aorem ãicie sñ ꝓpr sud dilectud solid sñ dare q̃ nõ q̃ t
se diligentem ⁊ sñ sñ possumg diligẽ ãicie eis bonem
ꝑmoꝝ ꝓpr scripsd finalit q̃ nõ magr dond possumg sñ di
ligẽ qm est optãm ⁊ et eũ sñ diligamg ꝓpr scripsd
solid modo ꝙdicto et penury sñ dctm ad nos et ad huc
ꝓcemid d qmodd nõm docz nos hñ sñi in de diligẽdo

ded vbi dicit absq; p̄iud mutuu diligendi z deg vereg
end sed scripo rotenu z v ded dñm diligē affectue solū
ꝑ scripm et nō ꝑ nos ā nrm q̄modd dr dicit idem
Richardꝰ vbi sup̄ dicꝫ deg scr absq; mutuo p̄iud diligē
dus nō no sed primo diligit dr̄m eid q̄ primu ded
diligit ꝑ scripm et ꝓpo nrm hō respectu ad se diligendum
tanto deo in dilēc plg dñi plus et ꝓxi z plg meretoria
Cnf nos illud volumꝰ a nob̄ hñe scr scr nos diligat
actu attente igit̄ a fortiori deum ded scr diligē Ci eid
habeo fundm et rōnabiliter ad pte scr diligit ad t̄ oī ser-
uitus suu queret nō solū sua bona sed pdr tua fortuna tua
honorem tua salutem tu rōplacet in eo et plg diuine-
ras eid ꝓpter alium q̄m tm̄ pbi sunt scz solo ḡne respectu
ad scripm et ad sua ꝑpria rōnabiliter dicit tua stet
ratio illi q̄ possint orare vocalit et retenta bona facit ꝑ
verū ethicū ꝓbitur p̄ma die largitur Cordo diligit
ded affectue sup̄ oīa q̄d nosipm et dr oīa in ordine refe-
rūtur et in finē gloriam scilicet ita q̄ nosipm et ꝓxm
diligimus · diligimus ꝑ ipm ꝓpter ꝓxm volūtas volūtati ꝑ ipsi
ꝓpter agimus agimus et patimur ꝑ ipm et ad finē gloriam
vltimate dr ꝓpter odimus p̄ma odium et nolūtas
aliq̄ fugimus ꝑ ipm q̄ ꝑ hoc ꝑ sua ꝺ̄ sua tranquillitatem
gloriam et honorem dicit eid aug̃ ꝓpo p̄ma ꝑ vtilitatē dr
illi et ipm magis dr ideo q̄d dr ꝑ ded diligimus tua
ipsa magis ꝓpter retta diligimus dr q̄n dr ꝑ sua gloriam
volumus tua p̄ma volumus sua gloriam q̄n illa dr volūtas
Ad ded ad oīa sunt indeb referenda et pbi ad honorē
et gloriam faciendā ph q̄ dr aug̃ ꝑ ordinē io Deus tuus
dominus tuus bibit seu q̄d ad faciē oīa ī gloriā dei fa-
cite et dr in alibi honorificate deū hoc est sedm aug̃
precepit dñs nob̄ nō dixit diliges dñm ded tuū vnde

-tu de doctrina xpiana dicit Et assignat mgr in 3 dist 25 dilectionis dei ipsius medg tu di ex toto corde r ex toto mtplicid scz sm errorē ex tota anīa r ex tota voluntate scz sm cōsuetudinē ex tota mente r memoria scz sm oblīmone vt ōēs cogitatōes oēm studiū rectū et oem mtplicē in illud cōferas a quo habes ea q cōferes hoīes deos vitam gram quā mīe retinuīt q parare dr scz xp veneret in anīam illius rapiat quo dilectōis ipetu ruerēt Item mō male est vt rg 3 arbor cū cuīa sit tota fructa rg ager 3 cuīa sit tota fruges Rg cuīa est cuīa sit toti labor et totū studiū cuīa cuīa Et q totū qđ studiū totū qđ studiū et motum et tōm qđ studiū est dīi dei beatitudo primo totū 3 ipm totū Ideo ex quolibz hoīe est a nob honorandg deo Item ōēs opa cōēs nāle studiū dicit esse diuīe studiū mentis cui aliquid subtrahere dīno qđ scz nō reddat t prohibetur dīm Arguo magr dīo quamdiu rg nālis sim studiū mē licet mihi aliquid detrahē p ōēs opationēs mīe dīne sibi rede Et q. nō pōt sibi rede ad perfectionem qui per aut ipsum bonoīe mīoīe nō egent Item ōz q sibi studeo honorem Et dr Wilhelmus parisiensis q pauci noīnt gram dei esse finē oīm operationū mundi Causa 3 ignorāda prolgatos et paucitas ab simplicibus docentur Dr cum dicitur hoīes mūma bona solū diligūt scz divitias famitas cōporis honores mundi cognōdi et illa querūta 3 una q mer querit mer cognōrat maiora bona scz spūalia et celestia imo creata et mīsericordia Dr et ea maiora scz pdā et corporalia solū cognoscit et cognōrat et nō maiora scz spūalia adiustar pluīoī q solū hec pua et prona nouit et ad et nō possessiones et pdā et terrena maiora Item dilectio dei asserit scz oēs qui eū diligimus gr scīm et sic nōs se diligimus q ea dilectio facit q eū scz oēs appetam ita

artis adsthcam

qz cũ rñ rarũ habeng nob' et rñ p̃nosñ et bonũ qz ꝑ̃
ullam aliã rem co rarẽ posseng co qz ullã z sibi aliq̃
rñ qrabil ꝓ ẽibz aliq̃ cũ ꝓpoñg et qz rñ sermo ãoze
sibi adhereng qz ꝑ̃ ullam rcatã̃z ner ꝑ̃ deũ pñ aliq̃d
fartũ à poluing roñrũ diuine dilõi .s. q̃rũ diuinis pre
ceptis et me cũ deliberate fiũ q̃ diuina ꝑcepta sut q̃ra
dilõi dei et rarcitatẽ qz sut pñ mõlia q̃ rollut rarcita
tem / q̃llus satis ꝑ̃ rolle Grorg m z sundy dy z ſ sibi dr
qz homo dr dẽũ diligẽ sup oiã qz rcipsũ ita qz nim ad
ner oiã aliã pñ sunt sibi eq̃ appetibilia ꝓ deq̃ sedm q̃d
oiã aliã rnq̃ rolet rñ esse Et cũ qz dr dẽũ diligẽ super
oiã rutũsme / ita qz fartũ dr inclinare ad rõñ̃rum
dilectõis ordinẽ aliq̃ qz ad rõñ̃rũ dilectõis dei / Qz
rõñ hor farũ quãdoqz mutatu aliq̃ ꝑpad huiusi rõsẽq̃ di
ant aliq̃ delectõis à honesto mudani à ꝑ̃ aliq̃ rñ
fartũ q̃ diuũ ꝓcepti / Ista cũ rñ diligũ dẽũ plis õibus.
ymmo ꝑpũ rcatã̃z q̃ mutuu pñ ꝑ̃ qz fartũ rõñ dic
tũ diuũ ꝓceptũ plis diligũt qz dẽũ. et plis plus cũ ralis
rcatã̃ qz diuã rolũtatẽ ꝓsequẽs aliq̃ et mdũs. co
qz ꝑ̃ illã rcatã̃z fartũ rõñ diuã rolũtatẽ ꝓceptã̃z:
Et rale rñ ste et ñ diligũt dẽũ qz eq̃ hor appetunt
cũ sup oiã / ſ rcatã̃z aplis appetẽ putãdũ cũ melio
rem in se à sibi melioẽ qz deq̃ ste cũ bonũ Et ideo
ord rñ mutãtur rolũt plis rarẽ deo qz offendũt quã
rolunt rarẽ illi rcatã̃ cũ plãcita rt plis rolũt deseruĩ
dẽũ qz deseruĩ aliq̃ ꝑpale lucru à rorpalem rolũptatẽ
à aliq̃ illi Et hor z audi a bono ĩmutabili ad et gudi
ad bonũ ĩmutabile et z ĩcipiẽ et rolle hẽ / ꝑ tẽũ stim
bonũ rñ pñt ꝑ̃ ĩmutabiliẽ nisi deo et ñ ꝑ rolũ rc
anĩa deserit rm tñ mchil q̃rabile est et q̃ sibi ꝓmptũ
bilũ plis valet in se et cũ nob Et ideo à ste fartũ per
rñ gr̃am qz dr dñs in cordo ayt Jo Et mundꝰ plis di

Ex sermõe prioris monēt⁹ du⁹

Dictū est in priori sermõe q dḡ diligendꝰ est ꝑ⁹ se solū et nullo mõ ꝑ⁹ aliud et q nequaq̄ in aliud sit referendꝰ ꝓ⁹ quid dā sūt finaliꝫ in ipm referenda Quid vera hoꝝ aliq̄ dubia mouenda et soluenda vt ex eoꝝ declaracõe plꝰ pateat ea q̄ de dei dilõe sup⁹ quid fuerāt reposita Prima q̄stio talis est an hō sine posset deū diligē ꝑ⁹ hoc vt det sibi quid eiꝰ vel ꝑ⁹ hoc vt det sibi sanitatem a aliqꝫ tle Et ꝓ⁹ primo q̄ intelligendo de dilõe dei asserui q̄ si velle deo q̄ sua sibi bona nō liceret ipm diligē ꝑ⁹ quodcūq̄ aliud ab ipso Contra si diligerem eū asserui ꝑ⁹ aliud vt ꝑ⁹ quid eius a ꝑ⁹ sanitatem vel gratiā vel tm̄ ego vellem eū esse et esse omnipotentem et largū vel ꝑ⁹ hoc vt da⁹ret mi quid eius a sanitatē a aliq̄ hūdi Et sic ipse et sua ꝓpōsita ordinate in meū cōmodū et referre per ferēs in mea ꝓpria rōnē ordinē nāe q̄ si vt mea bona ꝗ diuīe in meliora Ex eo deteriora sua quod melioꝝ vt dicit arpleo in pollicitꝰ Et tm̄ tūc diligere deū ꝑ⁹ aliud ab eo q̄ ꝑ⁹ vera⁹ et sic id vō plꝰ diligerem q̄ deū ꝑ⁹ hm id ꝑ⁹ quodcūq̄ tle et ipm magis ꝑ⁹ ꝑ⁹ Et hoc esse rōnē dicūt ꝓpter quo ꝓprie vt deū diligamꝰ super oia Et cōfirmāt dicta de diligendo deū deum amamus aut aliud ꝑ⁹ deū sm̄ aūcūs ꝑ⁹ quod nō habet a si aliquid aliud vellet id ꝑ⁹ vō et nō deū diligeret Et si deū ꝑ⁹ declaratoꝝ in aliud referrem tūc vterer eo et frueret illo do in q̄ finaliꝫ referrem quoꝝ vterq̄ ē primo q̄ solo deo fruendū est ūbꝫ duos vtendū q̄ oia alia di⁹ligibilia sunt ꝑ⁹ aliud a se diligenda q̄ ꝑ⁹ deū in q̄ oia referenda sūt vt vult Augst ī primo d̄ doctrina xpiana et in ꝙ de trinitate Et assignat ayḡd in ꝓ⁹ hoc ꝓma vtrūq̄ sc. vtī deo et frui creatū 3 primum q̄dd vt

90 1a

sup̄a fuit assignand ab augst̄o dz q̄m q̄ōe ꝫō
Q Ordō dic̄t q̄ diliḡ effectū habitū ꝫ deū diligere
ꝑ̄ virtū ei⁹ . q̄ deū diligē affect̄ sēdō nō sup̄ dicto
est tenaci ad eius voluntatem implendā a⁹ eius mandata
seruandā ad ipm laudandū magnificandū rel et hoc possibile
fuit ꝑ̄ virtū ei⁹ ꝙ ꝑ̄cepit in solutōe terc̄e q̄ōis
¶ Ex quo ad nō ꝫ habitū nōt diliḡ deū affect̄ ꝑ̄ virtū
ei⁹ est Q Ordā q̄ō an sit possibile eū diligere ꝑ̄
hoc q̄ redemit nos et recreauit nos ip̄ b̄ndicto eius
p̄cioso et fructuoso ꝙ nōt p̄stitit et p̄stituit est ¶ ꝑ̄ p̄mo
q̄ nō est habitū deū diligē ꝑ̄ b̄ndicta sua p̄cepta vel
fructū ꝑ̄ q̄ꝝ hꝫ ꝑ̄ dicit ratiō finalem Q Si enī deū affec
tū diligerem ꝑ̄ b̄ndicta sua p̄cepta ꝙd fructū mihi sēdm
p̄dā vellem eū habere et esse ōipotentem infinite bō
infinite largū rel ꝑ̄ hoc q̄ largitus ōipotē⁹ bonā
tas sua ꝑfunt mihi eo q̄ ex eius gratia mi bō et ꝑfluū
ei⁹ mihi b̄ndicta tanta ideo q̄ ꝑ fructū est mihi et
ser largitatē diuīā ꝙ deū met est vellem ꝑ̄ meū
bonū ac b̄ esse qd̄ est ḡn deo Debeo go ritū m esse
deo ꝑ̄ se deū solum ¶ Ordō dic̄t ꝙ habitū ꝫ ip̄ deū dilig
ꝑ̄ b̄ndicta ꝑ q̄ꝝ hꝫ ꝑ̄ dr causā occasionalem et mo
tiuū debent eū ia b̄ndicta a deo suscepta et sperata
occasio et motiuū ad diligendū deū ꝑ̄ seipm Et
ꝑ hꝫ virtute illoꝝ ꝑ Q Et sēdā sēdō ꝙōe ZA ar ꝫ ꝙbi dr
q̄ hꝫ ꝑ̄ nō dr causā finalem m talibꝫ sed motiuū
aliquale et occasionatiū sm motiuū nos occasionalit
ad tenēdū ad diligendū et ad obediendū T nōt dilectōm
dei actualem hꝫ qd id ꝛ̄ue meripimꝰ nō ꝑ̄ b̄ndicta
amicū deū s ꝑ̄ infinitū eū bonitatem Et ita dr
mēt diligi aūtōe si ā sonat q̄ deū ser diligendū ꝑ̄ b̄ndicta
debet eū hꝫ ꝑ̄ dr causā occasionalem ip̄m diligē

et nō finalem ipīg rei dicte Cui ht̄ in alijs bonis
nōibz nīis qz solem⁹ dicē qp ignis ardet ꝑ ligna et
ꝑ flata et hij ꝑ hūr nō pñt dicē causa finalem qz
ligna et flata nō sūt finis ignis nō cui ardet ignis
ꝑ in fine ꝙ sufficit ad ꝙ ligna apponāt Ad hij ꝑ
dicūt rōnz efficientem et motiuz qz flata et apposita ligno
vid sūt causa efficiens ignis Sed ꝙ sensus qp ignis
ardet ꝑ ardet ꝑ flata et apposita ligno Cui
ꝓposito ignis deificatus ardet efficiēt ornatus finalit
ꝑ bñficia dei remunerator ayemonia cui et nō sideranee
bñficiorū q̄ nōt deꝰ exhibuit et exhibitū est sūt orna
tus et exp causa mouens voluntate ad eligendū in se dei
dilectoz suoz cui et absoluend sm ꝑ scriptū dicitur qui mūn
mundū bonus est Ad sm dicendū qđ finis hūi aut sun
ve ꝑ odoris bonus nisi ꝺ potus et tm odor nō z cā finalis
fumus ā sulf Nō cui fumus ā sinens q̄rit ꝙ nisi
ā potu odorem finalit ꝑ effectoz Et ita sepe odor est
cā effectiua fumus et sulf et nō finalis qz odore sentit homo
mus nisi ā potu q̄ rognata facit appetit cui Cui ꝓposito
ꝑ bñficia dei q̄ ꝑ quoꝺ odores sentit et rognostatur
domitus eis q̄ nō fuerit rognata ab hoc fiant cui mīte se
applicat in deo ꝑ hoc absolute qz z ille bonus timendus lau
dand minores creaturā opinos sibi sufficiens Et ita diligit
ꝑ bñficia et nō ꝑ ca finalit Deitas q̄ est ex 40 9
que est ꝑdestin est nō hoc deū diligē asserit ꝑ summa
cui et An ꝙ liceat laudare cui obedire mandatis eis
magnificare ipm̄ ronari ad hoc eis bñficia fruendū
velle implere mandata eis et opa iusta facere ꝙ orare
veneraꝛe dare cui ꝑ hoc et ad ꝙ finē est dct nōb
quod cui Ad sm qp sic qz laudare deū obedire manda
tis eis rel hūi sūt effect assimilatoz dei Ad cui homo
voluntate cōplacz in dei bonitate lucgitate sapiā mīd

rep tur ia dico fiant et gplacen̄ q laudat deū servat
eius mādata obedit sibi et retera bona opa fiant
ad laud et honorē dei ¶ In istis aūt effūbz dilectionis
possumus quid ordinare in aliud sz mag bonū et melior
nō tm sistendo in aliquo ipōz p̄ eōs in deū referendo
Et q̄ vita etna est beatitudo formal sz clara dei visio
et fruitio ipsius sm id Joh 16 hec z vita etna ut rog
nostat te rep ¶ Ita aūt beatitudo z indto melior q̄ sit remis-
sia ecie oīo gremplaro a alia opa mīa q̄ndiu q hic
fare possumus Et q̄ possūt retera opa mīa bona re
ferre i vitā etnā tūp in melius et ip̄e eā obtinēdam
facere nō tm debemus in vita etna a ip̄o nro quod
finalit et voluntate sistē ut sz gramus vitā etnā solā
et finalit ip̄e hor ut nob ita bñ sit Hec em est p̄fessio
tras gramus q̄ est sm nob Ignoscēdo et quid etiā
ut aūd alia debemus voluntg ordinare in deū et eius glo
riā et ut media beatitudine deū p̄ferentia q̄ hic Et de ia
relatōe opum bonoz in vitā etnam ho ip̄i tū dicit
¶ Unusquisq̄ in q̄ vocatione vocatus est in ea permaneat
apud illum. Ex hoc ad ea instituit in quibus ip̄e retribuētis
ac volūtas fare opa bona et insta ip̄e vitā etnā q est
etna retributio ¶ Et z vera ia dicit diligēter notādū q
q̄mus aūd finalit fiat in deū ordinanda ut sepe dict nō
tm de unitate sui aūd timēte et i solū deū ordinanda
q̄ sui mdi fines ad ultimū subordinati in q̄b eos recte
ordinari et referri p̄t voluntate tm aūd referenda sui in
deum et eius gloriam ¶ Dicit tho vero ordine et interōe volūt
gnedā ip̄e hor q̄ possit quid nō em vult ip̄e hor ut
gnedam p̄ gnedam ut quid possūt Et volūt qui-
cūq ip̄e hor ut possit opa bona et insta operari ip̄e hor
ut deus det sibi vitā etnā et volūt hec vitā etnā nō
ip̄e hor solū ut ibi bñ sit sibi hor em esse finalit sistē
in seipso et in suo bono et ōnando ¶ Vel ip̄e hor ut ibi sit

ꝑfrē et g̃ſūmate ſuāt r̃eatori ſuo et ꝓſd̃ glo
r̃ifiet metiñ ſcdm̃ ꝓpm̃ poſſibilitat̃ ſue vt ſr
gneſtio ꝑ nulla media et fines ſubordinatos bonos
referat finaliť in deū et in eq̃ glam vt ſr ff et
in oibz glorificet deus ¶ Ex ſur ꝓbt hō laborare ꝑ
hor tñ ꝑ finē vt requirat ſibi neceſſaria vite
quibz ſuſtentet nat et ꝓbt ſuſtentari in vita ꝑ qo
vt ſeruat deo et ꝓbt ſeruire deo ꝑ hor vt meream
vltd ethnd Et nō ꝓbt ſcdm̃ ethnd ꝑ ſe ſolū et
ſcdm̃ ꝑzud gnoſc et bñ eſſe finaliť ꝑ ꝓbt eā finaliť ꝑ
glam dei q̃ ibi poterit ꝑferre et totaliť et ꝑcte
laudare Et ita ruſſigat de oibz aliis et de oibus
opibz niſi q̃ poſſ ꝑferri nō in ſolū deū ꝑ ad deos
fines ad ꝙs fines medios et totū finaliť in deū tñ
in optimū et finē ꝓpm̃ ordinet ¶ Et q̃ ita et patuit
ſepe dctm̃ eſt q̃ ouid alia a deo ſunt in vſū referenda
Quoniam ē ea ſolū ad hominē actiue ſeruiēda q̃ 90 ē
ruit vt actualiť rendat in deū Nūr̃ p̃mo q̃ vndq̃ ſit
aliquid ab hoc ſpetioſe et vere moraliť bñ inſi ꝑ
id ſit dilcō dei ꝑ ſe a' ſit opꝰ eq̃ cadat dilcōe dei aliq̃
nō ꝓcedens De dilcōe dei ꝓpz eq̃ dicit ¶ illa ēm di-
lcō dei ſola z rēd et vere moraliť bona q̃ deq̃ diligut
abſolute ꝑ ſe et ſuꝑ ouid De alijs vō oꝑibus q̃ nō
ſunt bona vere niſi dependeat aliquo nō eq̃ ad dicta
dei dilcōe ꝓpz ꝑ augſtm̃ AA diuerſoꝝ ea ſola q̃ſpe
diuenda ſunt bona q̃ finē ꝑ dilcōz dei Et in de ſpū
et lrā dr nō z ſcriꝑt bonū q̃m de raritate tradere nō
ſuſcipit Et ita ad z raritas inſi habitual' rēd actualē
dilcōē dei ꝑ ſe rēd dilcōē xp̃i ꝑ deū q̃ ꝓpz eq̃ dei
dilcōe ꝓcedit ¶ Ordō dr q̃ in q̃ arte ſcor z rēd mo

ralit bong nisi mediate tendat in deū vt ē dilcō
qua deg diligit ꝑ se tm sed nisi tendat in aliud ꝑ
deū tm vltimate vt sint arty quibz diligit ꝑ eīng
aut alia creata ℞ Ideo cū nihil est sed bong nisi ꝑ
eīm illa creata referat in deū finalit et voluntate
dicd' ꝓz auctē Augst q' li ꝑo de imp et gen dr ꝑu
dind nō sedm dicī qm nō ꝑ deū sed fidē gmbie
seruat ꝓpoī dr in lg de ciuitate dei et ī ꝓbz alibg
patet dr istas esse veras ꝓtas si nō in deū fina
lit referant aliqm ad aliud aliud sine nō ad aliud
qm ad scipas referāt sed nō sat ē ℞ in de moribz
ecclē diffinit ꝓtates morales ayt ℣ temperantia
esse diram aōrem deo sese integrū incorruptū ser
uantem. fortitudinē diram aōrem omnia ꝑ deū facile
ꝑferentem. ℣ iustitia timore deo seruiente et obedi
ēdo impanentem rectores q dyabolo subiecta sunt. ꝓuden
tia aōrem bñ discernentem ea quibz adiuuat in deū
ab hijs quibz impediri possit ℞ dr quibz clare ꝓz
istam esse ꝓtutem eq arty finalit nō fiat ꝑ deū
sedm suaz bñ augst ar ꝑ hoc nec aliq arte nō ꝑ
deū voluntate finē esse ꝓpositū ℣ dr hinc sē ꝙ vt
arty nīi sint sed bona requirāt vt aliquo modo nō recedat
a deo et timent in deo vt ecce sequit dicī dr ꝓcepha
gia ad hoc ꝙ dicto qua ꝓxīm diligēs sit sed bona re
quirit ꝙ a deo recedat sic ꝙ hō diligat deū et ꝙ i
dicto dei sit sibi ēā dictōs ꝓxī et requirit ꝙ ecce ter
minet in deo sic ꝙ diligat ꝓxīm finalit ꝑ deum
dicit ꝙ ideo ne fiat sed moralit bñ requirit et ꝑ dicto
nō recedat a deo et terminet in eo s. vt hō diligat

dcm sup oid et qp trad dilcõ stanat cid qelle nminare
pp2 dcd et ad hono2 xpi ¶ Cir de clid oroe gteplatõe
de missa celebrada et de õi alio actu mõo interiori
et exteriori ¶ et qt hõi di actg sit meritoriũ requirit
ultra pdcm qp predat eq caritate habitu infuse de
quo pgca dicet ¶ Tertio di2 qp qlibet opa nrad ad hor
qp sint bona et deo placeãt debeat predc et dependc
eq dei dilcõe et in dcm finalit referri qt ad dctm est
nõ tn õz qp ipe dependeant eq actuali dilcõe dei et re
ferat actualit in dcm dcm qr pp2 multas imitatõs nras
et pp2 humanã fragilitatẽ nõ possum ipe cogitare de deo
qd tn oportet ad ipe actualit referendũ in ipm ¶ Oz qt
actg nri sint vere bona sufficiãt et aliqn qp radat sup
debitã mãz et qp alias sint bn ordinati et qp
referat in dcm actualit sed habitualit sed gratuitã
et qt dependeãt realit eq dilcõe dei actuali sed
gratuita sed habituali acquisita sed infusa ¶ opor
tet cm hoem ad mg talit disposit esse in actu p ha
bitũ acquisitũ eq actualibz delcõibz dei et eq actua
libz relatõibz in dcm a p habitũ infusũ a p gratiam
meritoz faciendi oid pp2 dcm ¶ d si se resolueret
et actualit cogitaret de deo et de relatõe in ipsum
statim referret in cm ¶ a esset ordinad seu habitual
relatõ ad bonitatẽ actg sufficiãt qt frequt aliqn ac
tual esset melior et magis meritoria ¶ Et pp ipm
hõi pon in aliqb relibz Pater hõis filios sibi rancos
eq adze filioz qt cm thesaurizet agit ultra et pa
tit laborando mercando cmdo qlcũ nauc sua ad remc
nas rõis ¶ nõ pateret mer fieret ni aod filioz esset sibi
causa monitõis et effectus ad tlia agenda et patienda
pp2 bonũ filioz et tn nõ ipe cogitat actualit de filios
ni tlia agat et patiat et p qlibet aod actual filiorum

nō ꝙ z sibi ꝛa ꝛ illud ſ aod habitual' ꝛd ꝓmalis
ꝙ eq̄ aōre actuali ꝓmo habito dd ex hīm ex aōrib
actualibz filioz acq̄sito ꝛd eq̄ gradi intendē ꝑ
ꝛd hoc faciendi y soluere filioz suoz ipe mouet
et p̄dit in opibz suis ipad dirigendo ad ꝓferend fili
oz suoz ꝑ intendit et ꝛ nō dr hoc facē et pat
p filios suos et eq̄ aōre filioz mouet ad ista ſta
ꝓposito de opibz nr̄is nō plegat quō p̄dad aliq̄s eq̄
aōre dei actuali aliq̄s eq̄ ꝓmali seu habituali et ꝑ
de actuali et ꝓmali ꝛd habituali ꝛclarē in deum
et ꝙ nō ſſ ꝛdndr actual ꝛclatō ſ sepe suffitat ꝓmalis

¶ Cumma ꝙo ꝙ homo ex p̄dō mdato de dilōe
dei teneat actualit dem dilige ſup oia ſſ ꝙ quo ſa
cia ꝙ duplicia sut mdata dei q̄dd sut negatiua
ſa q̄ ꝓhibet aliquid ꝛt nō furtū facias ꝛt illud oz
ſſ seruare ꝙ oz mdā ſeruari ꝙ obligat ſt ꝙ semp
ad ia mbent aliquid ut affirmatiua ut sabata sanc
tifices ꝛc et ia obligat ſſ ꝑ nō ꝙ ſſ ꝛt nō oz ca ꝑ
seruare ſſ ꝛt hō mdā roī ca faciat oz nō oz ſſ
ca ꝑ implere opꝰ ad mbet ſoī nō oz ſſ actualit
honorare puncto ꝙ hō aliq̄s nō est ad eos ꝑ oz hoc
dorand aut aliq̄s mdā intendē et nō p̄ eos ſſ ad
norare nd ex̄ puncto sui ꝛportet ꝛ eos aliq̄s hono
rare ꝛt habita occasione et opportuno tpe et loco
ꝙodo ꝓcipiū de dilōe dei ex̄ est affirmatiū et nō
hic obligat ſſ et mlād ꝙ nō hic ꝙmā ꝙd facere
ꝙ nō hic ꝙmā deliberate aliquid a deo dilige cū
illud sibi a' plic ꝓcer hic dem in aliquid aliud re
ferre a' eū odue hoc eū esset cōtra ꝓceptū di
uinū de dilōe dei sup oia ꝛt plic ex supdicis dictū

nō ñ obligat ꝙ ſſe & ꝛō nō obligam̃ ded gr̃ia̅ beatiſſ̃i ſcb
dilig̃ artmald̃ ner hor eſſ̃ nob̃ pyle ꝙ̃ ſtudeñ mſtr̃
nutatem et rozpalem mdatem et ꝙ̃ ndta impedi̅
menta obligam̃ ñ alijſ ad artmald̃ implendum
& ſp̃ Grota m 3 ſndz dcſ 2ñ ꝙ hor ſet debꝫ
feſtiuꝰ ñta ꝙ ꝺi ꝺe feſtiuo et poſſet diebꝫ ſndis
et ꝑ p̃ncipalioꝛibꝫ feſtis teneaꝝ homo ſe dꝛolig̃ et de
o ſuꝑ oiꝺ artmald̃ dilig̃ Dicit enꝺ Grota ꝓb̃ ſupra
& ꝺ ho artmald̃ teneaꝝ dilig̃ ꝺeꝺ ſuꝑ oiꝺ ſcire hor
detꝫ nddam ꝺiñ ꝺ ſꝫ ſabbata ſeſtiuꝰ et ꝙ̃ng ſſis
tꝫ maneat apꝺ ſe ꝛecolligendo ſe et aſcendendo ad
ꝺeꝺ ſnꝺ & enꝺ ſpectemꝰ ſiḋ ſ̃m ad miſſaꝫ audi̅
endã ꝺe ꝺicto ꝺe ꝛō ꝺoñ ꝙ miſſaꝫ ꝓb̃ mulꝫ ꝓp̃
ano p̃cepꝫ 3 ſalutꝫ admdo et ꝺi ꝺe ꝺnico et pa̅
uoꝛ ꝺi p̃ncipali eccl̃e feſto nō ꝛec hoꝺ legitt̃e ꝑ ꝺcm
audiat miſſaꝫ et ꝛeꝺ ſaluatoꝛe ſuo ḣeat maioꝛem et
meliꝫ dꝛoligendi ſe et aſcendendi in ip̃m ꝙ aliꝫ ho̅
ãi motꝰ et ꝙ ꝛogutꝝ ſtatꝰ ꝙ aſſuꝫ ſond ꝙ artma

¶ Decꝛm aſſuo ¶ Deꝫ ip̃m dilectionem
qnō mandatꝰ de q̃no ꝛnd dñ ſermo habitꝰ eſt ꝑ
dilig̃es dñm ꝺeꝺ tm ex toto coꝛde tuo ex tota
anꝺ tua et ex tota mẽte tua ſit mtelligendum
¶ Eſt nõnꝺ ꝙ ſñ et doctoꝛes plꝰ ꝺad hmoꝺ pꝛe
ꝛepta exꝑſſoꝛes ꝑ ꝙ in ſnd nō ꝺnt ꝑ ſolum
in attẽtõe tñt vlꝝ ꝛe anꝺ mentꝰ ꝙ̃ ꝺnſi
ꝺuſmode accipiñ & ꝛō ꝺnxſſ alꝝ ꝑ ſcm̃ ꝛeꝑ
ſtꝰ ſiḋ Augſtin̅ in p̃o ꝺe doctꝛina ꝛpłana ꝛbi ꝑ
ꝛoꝛ mtelligit mẽꝛnd ꝑ mentẽ mtelligi et ꝑ anꝫ
ꝛond ꝙnd mãꝫ ꝛeſſnd et oĩa ꝛeꝑatoꝛes ¶ Io nõnꝺ
ꝙ ꝑ ꝛō ꝺ p̃cepꝫ ꝺilig̃es ꝺnm ꝛeꝑ p̃cepꝫ nõt ꝺnm
q̃atuoꝛ Ꝑmꝺ 3 ꝙ ꝺiligam̃ eiꝺ & ſic eſt ꝛe
tm et ꝑfectiſſm in cunctꝫ ꝛta ꝺm̃ eiꝺ ꝺilig̃ ꝑ̃

se mñ et sñt oia mihi q̃ mihi r̃ceatis diligit
plis eo aut equaliter sibi qm ead ꝺ̃m hoc facere
petauer ꝺ̃ precepit ¶ Ideo precipit nob̃ ut diligam
mg eiꝺ ex toto corde .i. sicut p̃ossum̃ exp̃osit̃ ex
tota meoria ¶ta sc̃z ut dilc̃o deꝺ̃ sñt oia oper̃
hor in nobis q̃ roganeng deo et meduem̃ eius
p̃sona eius opa eius bñficia et cetera bona ¶ ut
oia roganeo mihi bona et q̃q̃ in meoria de
nerit referamg in deꝺ a quo cuncta habemg ¶
lig dilc̃o nõ sñt T meoria ꝑ sola T voluntate dicim̃
tm diligẽ deꝺ ex toto corde .i. ex tota memoria
qñ cauitag et dilc̃o q̃ in voluntate est hoc efficit
et opar̃ q̃ tota mea meoria subdita ẽ deo et ei ser
uit ¶ ut q̃ modo ꝑdicto meoriam̃ dei et diuinoꝝ
et oia roganeo referimg in deꝺ et i eius gl̃az
et laudẽ ¶ Iterum p hoc precipit precipit nob̃ deꝺ
ut eiꝺ diligamg tota mente .i. ex tota voce mea
et mplet̃m ita sc̃z ut cauitag dei et dilectõ sñt
oia faciat et oper̃ q̃ nos in mplem nõ habea
mg veiã et firmã fidẽ in ñbis credendis sine du
bitatione sed errore et sic sñt scripta et ut q̃ posse sm
deamg q̃ grosse deꝺ et ei⁹ mdata et alia diuina
et ut oeiꝺ q̃ gnitis mihi et q̃q̃ i mplend̃ veneriꝺ
referamg in deꝺ in eius laudẽ et gl̃az Iteꝺ dilecto
hoc in nob̃ opar̃ q̃ ut diligi in ipsa habeamg ve
ram et firmã fidẽ de ñbis credendis et studeamg q̃
posse q̃ grosse deꝺ et ei⁹ mdata mihi diuinã dilige
deꝺ ex tota mente .i. ex tã mplend̃ nõ q̃ dilectõ
faciẽ q̃ totis mñ mplet̃is est deo subditus et in

cui debite ordinata. Quarto preput nob̄ p̄ dilig̃am cui ex tota aiā .r. ex tota vita mea et m̄ibz aliis op̄ibus meis. Ita q̄ dilig̃am deū sup omnia. et q̄ ista omnia fiāt dilec̄to dei hoc op̄er in nob. q̄ tota vita mea et omnia op̄a mea ordinem in deū. et ppt̄ ipsum finaliter. et sibi ad laudē et gl̄iam tm̄ q̄ dilec̄to dei. q̄ in sola voluntate est hoc in nob̄ facere. sic q̄ tota vita mea et omnia op̄a mea in deū ordinem. et ppt̄ ipsum finaliter fiāt. me diligendo cui ex tota aiā. q̄ dilec̄to fiant q̄ aiā et omnes vita mea et op̄a tā interiora et exteriora est req̄. et in deū debite ordinata. Hanc exposic̄oz studiose vult augst in p̄o libro de doctrina xp̄iana nō q̄ dilig̃at nuncupat deū ex tota corde tuo vt sic oēs regulares tres ex tā aiā et ex tota mente vt oēm intellectum meum in illū referas a quo habes q̄d̄ referas. hoc enim dicens nullas p̄ter vite mee eligunt q̄ separare deat̄ q̄d̄ p̄ueniunt in amorē illius vapeat̄ quo dilectus impetrauit. Tertio est optimus homo qui tota vita sua p̄git̄ immutabile bonū ꝛc

Sexta q̄o an id mādatū de dilec̄to dei possit in hac vita ab aliquib̄ impleri. Et p̄ hanc q̄onē est notāda q̄ hoc mādatū p̄t tripliciter impleri. Uno modo impletio ista nō d̄r ex tota corde totaliter excludat oēm cōtrariū affectū. q̄uis nō oēm exercitū. vt q̄ dilig̃at deū. et dilec̄to dei fiant q̄ in ipso impletio in eo voluntate in eo affectu p̄fecto .r. exteriorib̄z op̄ib̄z meritū est cōtrariū dilec̄toi dei et p̄ceptō eius .r. q̄ ibi nō sint p̄ta mortalia q̄uis intra sint in illo cōtrarii dilec̄toi. vt sic venialiter affectēs. q̄ nec in mortalē regulares. nec p̄ta venialia. nec

Et hoc fuit qđ homo aliqđ de deo cogitat et de diuinis
rebus et eis diligit ꝑ se sed relatiue vsq; in aliud et sup
eos Et sic q; nichil aliud sibi ꝓpe ad eq̃liter diligit et nichil
volit ad agit ad sit gr̃a dei dilectꝰ Et in dilectꝰ precepti
bꝰ mandata est Et mandatꝫ eis vtens vel te aliqđ et ad
mq̃ duobꝰ festinis quibꝰ debemꝰ vacare diuinis et potis
sime duobꝰ duobꝰ et principalibꝰ festis sed Quarto et
add de deo cogitare et ꝓdicare z et eis ꝑdicare nō sup eos
diligẽs et te nichil agẽs aliqđ dei dilectꝰ gr̃a Et sic o
implent ecclie mandata impetuentes et impfectꝫ ꝑ
deo insti eius q; q̃m insti diuinꝫ quod sic z q; primꝫ
sedes ꝓpter hoc nō seruat ꝓfectꝫ Sic q; primꝫ i hoc
stat in cui hoc mandꝫ solliciti q; diuinꝫ argumentis ins
tructionibꝫ et expendendis et nō declinandꝫ prudꝫ rebus
ꝓfectibꝫ clerus saluet et ꝓmissꝫ vt alios et ꝓnobꝫ
nostris spiritꝰ ꝓfectꝫ vestibꝫ et retinere hoc di quod
q; loco et tempore congruit et distrahat q; vt ꝰgruit
vbiq; statibꝫ et ꝓsonis Quinto nō implet id mā
dans q; hoc nō homo totꝫ quod suꝰ ad hoc deputat
et totꝫ suꝰ studiꝫ et curatꝫ ad hoc ponit vt deo pla
ceat et sibi sic totaliꝫ vnitꝰ vt nō possit aliqđ et ꝓpe
statutꝫ ꝑ precepꝫ et q̃m ꝓfectꝫ pura pacꝫ mentis sanctꝫ
eligere ꝑ pura fide in adimplendꝫ dei et diuinarꝫ ꝑfectꝫ
ꝑfectꝫ mandatorꝫ eius ar̃ inuisibilꝫ bonitatꝫ eius q; nos
exhibent recando et redimendo et q; nos exhibꝫ gubꝫ
nando et exhibitꝫ est glorificando Et mediante sedule
gradus eius pene cognoscat celestis patrie et eius
celi ciuis felicitate Et vt proficiat nō solꝫ aliqđ sed
precepꝫ et q̃m status pene vite admittit in se eligat
intensꝫ actꝫ dilectionꝫ dei sup eos et q; p; pene aut
diligit proꝫ in deꝫ ꝓferat proficere Et ꝑ eos esset

rōcō hoīs et desideria. ar ōcō exteriorū operationū
sm regulatē sīm voluntatem et eius p̄cepta. Et
isto mō pp̄ exp̄ss in pdīs sīa impleri et implet mō ab oīb
nostris. ꝑ a ꝑsertim dubitat. q̄ mō voluit sola sīm mād
data ꝑ exp̄ss sua gr̄ia evadere. Ideo q̄ pp̄ dcm mō p̄
ramen sibi ab illicitis et ꝓhibitis. ꝑ exp̄ss voluntarie absti-
nent aut voto se astringunt vt ꝑpetuo se abstineat
ab aliquib⁹ licitis et ꝓmissis. illd ꝑ q̄ impedit aīm et dis
tralit ac impedit actualem motū eius i dcm. vt sup
posuimus. ideo vera diuas aīe sīdes. deliciis mūdi et
potib⁹ fornicatis et pestib⁹ mōis hui⁹ di a q̄b⁹ se abstra
hunt vt dimissis rebus liberis vacent et vt deo p̄ q̄ginq⁹
et āorem fruāt⁹ et mutuis fruant. Et q̄uis mō te-
neat hō sub pena pcti mortis ad hoc q̄ sit fruāt⁹ et
fruatur implend et voluntatē eius in dcm. q̄to ly ꝑ
fruāt⁹ et fruatur signat. tanto p̄dicti mandati ēxitus et
totalis implet ꝑfectiōis dei p̄scientis q̄ vt vt deo
homo totalit⁹ q̄niat sīm ocōs sensus aīe et corporis
et sīm tota sua posse. Et dicit notande q̄ty status pdi
sue partis et cōis q̄ cōdupt̄ assignat aūs et strena
habitato dēpsit sensus mētis rectitudinem. Et ideo mō
pp̄ hō in hac vita gr̄iam elevari in dcm actualē p̄
regnū et āorem q̄m mō pp̄ homo dm esse quin regi-
tur ō stremis et q̄n aliquid moneat̄ p̄mis motibus
sed in aliq⁹ mētibus regulam sed in dm desiderij inundat
regnū dei et dilectiōis vēmentiā ad totū mētis pensum
Ideo impleti mandati ēxtrinsece sīa vt nō di-
m p̄cepto exp̄ss tota corde tu tota sed ly totū exp̄ludat
ocm affectū cōtrariū dilectiōi. vt sup mortalia. et exp̄ss ocm
mētis affectū. vt sup venialia. et in hoc ocm actum mē-
tis requiri. Et tm mō pp̄ a nō in via impleri ꝑ i p̄sēti

¶ Ibi enī nullū erit mōrale nec veniale. et ibi nequit
ignosci deū qđ illud et in nullus vitijs dine mē
gnitud. Et sic nullus deo nec aliquid ignoscit ñ deū
et ea et ideo nō quo viri et rōnabiliter referat ī deū.
et voluntas ipius tota sua posse et sic qđ nullus actu
aliū deū diligit sup oīa et erit effectus ignorātie dine
voluntatis et legis dei sui destructiōis et abolitiōis ab illa
Et memoria nō omīno secundū hec remanebit cū illud id homo
et volūtas sua finē id adeptū et possessū in se aut per
mittere vult et negligunt vt ab eo nō possit nec ve
lit cū illud sequi vt hanc illud vitijs et tribulatiōnes
fruitōis et secundū cū hoc nō nisi hic mereatur et
ibi premia rōsequāt. Concedat nobis ihs qđ deus nr q
nō pōt et sua sta pietas et dignat vnq deq ī sua bōtate

Volentes igit̄ qđ in'tm sua pietas ā dignū et debi
tū est vt deū nūtime diligam. ¶ primo enī cū diligē
debeam qđ hoc ab bonū z in se dē magis bonū est dili
gendū deq ab no solū z bonū in se sed etiā est sua ad ipa
bōtatis merū nec aliud ea moliq ā esse pt ā negauari
qz sūme ā infinite bonū est Et ideo si esset nobis pa le
infinite a nobis diligendū esse nō z unaq; modā ponēdā
in eq dictis vt dr hic in de diligendo deū nūd m ālibz
alia autoz aut affroz nūd oz suave modū et tm non
sufficere potēt qz assumendo fuerit actus sed affectus
virtuosabil vtz de dōmiroz virgā de omnio grandio uno
¶ in odiz enī illi et alijs pt credi virtuosabile ¶ in di
rectū ad dei qđ ipius merces attingam ad finē mūm vltimū
nō pt esse creatū p hic no plq diligūt deq tūte dilēte z
meliōz Sic go medicū mū nō pōt sanitatē q z finis
in sua actoz p hanc ea qđ mandat pt qđ effectus ad actos
ad vt sanitatē ducit qđ id pōt mū et oīa alia mode
rāte sedm qđ valet ad sanitatē introducit ad ¶ ta sanc

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

dilcōm dei nō oz ꝙ homo ponat mīm ꝑz ꝙ sō lūd tūd
sēd nō mensē dilige' velit. ꝑ semve diligat qīto semvem
ꝑ xp̄m. qz dilcō dei qīto mensor z et maior tūto melior
mer redut exēssg in eā quo ad mensoz nō cūd ꝑ homo
nūd form aīe d̄ mīs fuma ꝛ volūtate pelle deo bond et
m ipō rēplare' Cetera ꝓ oīd opa sua moderet hō ꝑm
q̄ valent ad dei dilcōz ꝓmouendā Et ideō ꝑz q̄ deg bong
est hor oz esse fīa dilcōis mē Oz retā q̄ dīnd dnd ge
ōtas locō et mā effimentū ar mouēs ad dīnd diligendū fī
nalit ꝑ ꝑ scīpm et ꝑ hor sōlū qz bong ꝑ Deō z deus
a nob diligendo ꝑ hor qz ipe prior dilexit nos. et actu
diligit nos. et ꝑly ꝑ nosīpos nos diligim. et ideo dgnd
est ꝙ ipm totis vīcibz rediligam. qz sēdm augst in de
cath̄ersandos vndibz nīlād maiez z ad amorē inbara
ꝑ ꝓcurē amatrem et mīs dnūs est aīg q̄ sī dilcōz nole
rut ꝓpendere nolit repēdē ei qm ꝑly diligebat ꝓmodar
diligendo ꝓcurat Et ers eq quo ille qm est īmēsus et in
fīnite ꝑ diligit et dilexit nos pauperes. miseros. et
reales. et mere gratuite sēd meretrīd mīs. qz ab eōdo
nō dd exīnēt. nōz diligentes. ymo nēscientes. ꝑ et re
ssistentes. et offendentes. ipm. quos nō sauet aut fauret
ꝑ nīsīd est ꝙ eīd rediligam. ex dī q̄ fum. et possīg.
ꝑ qz nō remisse. ꝑ mesīnabilē dilexit nos. et diligit
Cūd bīn docet apls ad ephz dicēs Deus aūd dnūs est
Tīmd ꝑ īnīmd misericordem sūd q̄ dilexit nos et mīd effec
nōtm ī petrō cōmunicauit nos ipō cū q̄ d salūa sūg
Et ioh z Sic deg dilexit mūdū ꝙ filīd sūd vnigenītd
daret ꝙ omīs q̄ credit ī eīd nō ꝑeat sē q̄ ex īmēsa ca
ritate ꝙ erga nos īmēsg est vnigenītg dei filīg q̄ nob
et ꝙ nobīs dedit Et ioh 14 hoc z mādatū meūd ꝙ di
ligatis īnīcē sīd dilexi vos Oi ad dēm īnīcē diligē sīc
deg dilexit nos mīto magis dēm eīd diligē' sīd ipe di
lexit nos Oz ipe ꝙ dnūs ī estabilē et sīd mēsura
dilexit nos ex q̄ īmēsīd filīd dedit nobīs et īmensg
vnigenītg scīpm dedit nob̄ q̄re dignissīmd et īnstissīmd
est ꝙ et nos vicissim ipm sīd modo sīd mēsura ꝑz

quadrupedes possimus diligere ¶ Tertio ꝫ deꝫ diligendꝰ
a nobis. qꝛ nr creator est. et magr ac pater noster pdr nr.
quid ista qm nos regulariter genuerunt. Vñ damascenꝰ li
primo c 14 principalius deꝫ est nr pdr qm nos de nichilo creauit
ad esse perduxit. ꝯ illi qm nos genuerunt. qm eoꝝ ex ipo
deo esse et gradus perfectionis habuerunt ¶ Ad tertiu dr et qꝫ
dictum patet ex debito. et diligere parentes naturales
ꝑ beneficia nob impensa. ꝯ tu magr dicit diligẽdꝰ deꝰ
qm magr et pater noster pdr nr ꝫ. ꝯ ipi naturales parentes
et alii nobis ꝑsonas beneficia. ꝯ illi possit omia sua pau
exhibere. aliud est aliud diligere qm amittere odium.
ar aliud mendicꝰ vel egenꝰ aliquid nr restituere. ¶ deo
debeꝫ amor qm ei nō quidꝫ hoc ꝙd debet et ea qꝫ gratis
et ab extero mundo recipit hodie a multis pluribus ꝑsonis
et nō solū hoc tibi debet et ꝙseruant si esset nō reuocas
recatus te indebite nobilitauit Vñ burchardꝰ in quodd
sermone Quando me ri videt ho cogitat qualem te faciat
et stando corpꝰ egregiū recatus. stando autē magr palatij
huius ymaginē recatoris insignit. quod principe. cliue
bidendius reparat ¶ Quarto diligendꝰ est deꝰ qua
nr gubernator qm nos regit fouet et nutrit Qui. n.
diligit principē qm reꝫpublicam pacifice regit qui
magr deū diligere dicit qm totū mundi machinam.
scit ordinat et disponit et quid cuiuslibet optimo ordine gu
bernat. et quid ī mundo conueniēcia ad salutē humanā po
tissime eligit suoꝫ disponit. Vñ illud ad ro 8 Oꝝ
qui diligentibꝰ deū quid cooperant ī bonū et dicit augꝰ
deꝰ mala fieri nō sineret nisi meliora in eligere sciret
et quo posset extollenda ē diuina prouidencia q̄ etiam
mala sua quidꝫ in bonū ¶ Item diligimꝰ premiantem
nos. qm nob dat merced pmia. ꝯ tu magr deū diligere
debemꝰ. qm oēm recatum aliud ꝑ nos fieri. et ser
uare uel nutrire. uel gubernari. uel gmoderari. uel
salui. primo et ayr apte quid mea sunt dr exponēdo
unde in 20 dist primo dicit ī glo quid mea sut qꝫ sciꝫ

trinitas nr̄ est ad frēcos Angl nr̄i sed ad comu
nendum Consones cū nr̄i cred qz et si nō sed nob
superiores ⁊ futuro ꝫ cred nobis equales. et nō uti
sed quo ad ꝑsd qz nobis seruiut. dd ꝑ nos ī ministe
rio mittit et nob ad custodiā de putāt. roty erl sensi
bilis mūdi tm est qz erl nobis seruit qz ipo mdtplicāt
admanuiat Cruciō deꝫ diligendꝫ est a nobis qz nr̄
redēptor q̄ quos cū essz in gram rapturitate ꝓsitꝫ
aut erl mortī admouitꝫ qualē illū diligēt qm pro
eo satisfacēt et sic eū a tā malo liberauit Cundo
magis dēd diligē dēmꝫ qm nr̄ essemꝫ ꝓdigi et dyabo
li ꝓdā sēti ac debitores mortis ētne nec hijsmꝫ
cū satisfaceremꝫ a nob ab ēsdē malis liberaremꝫ
ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ nr̄os ꝑtō sanctificāt nos a captiuitate
dyaboli eripuit ab ētna dāpnatiōe liberauit et ēd
nūd gratā ꝓmeruit ⁊ Et q̄nos oīa bdficia nobis a
dūo exhibita sunt ī innūbilia multitudine ī estimabi
li magnitudine et merito sūt ac esse debeāt rōnl
mā tm tamen tēt ad dēd tm bdfactorem totos vi
rebus diligend dēd tm alia bdficia sup mdꝫ pru
nule pūe et stimulle ꝓuocāt ad mlfaciēdū ac
mflūdū amorose rōr hūdnd Bdficiū ꝑō maxima
rōr filij dei sūt q ꝑ q nob homo ftūꝫ est. et bdficiū re
demōis sūt q ꝑ q nobis passꝫ est. et mdtnus et bdfi
cū nbarōs. sūt q nos nbat rōpe suo sanctissimo
et potat sanguine suo ꝓpso. ymo q sepūd celestem
panē vūd et potalem nobis donat. ad sumendum
ad mdtplicā salutē audꝫ mūdꝫ. et bdficiū dmuner
rabile. sūt q ꝑ q ēnis ex ibz nr̄is quibz hic patremꝫ ꝑ
fidem sue tota trinitas seipam nobis donare velt
ī ꝑmiū celū. ad īestimabilibz bonoꝝ q nob ꝑparat
in celis ꝓmiū celestibz ꝑfruendis. ⁊ Ista mdtꝫ bdficia
debent esse nobis sūs mouēs ignem. q̄ nos ī mēs
rōdibus. ī dei dilectōe ī fidemandos apostolus. ⁊ Im mo
rt dicit Guilhelmꝫ in libro de fide et legibz ⁊ Ita bdficia

augid meditatu et sincere ꝓspecta. debeo ꝙ xpiand
or plus calefiant igne dim aoꝝ. ꝙ tot mudg cōpora
mod calefiant possit si tot arderet ¶ Exto debem
conuerti ad dm ꝓpter diligend. ꝓ hoc q̄ arty dilator
t deo valde accepty a nobis. q̄ dicit Greg i pastorali
deo mihil est ꝓsius quotute dilectaꝝ et diabolo
mihil desiderabily exhumtad cavitatis ⁊ est cad
arty ille dilectoꝝ dei nobis valde necessarius emerito
rius. ad ql cavitate christ̄ et est principiū aliorū artiū
meritoriorū. Illy enī alior arty nr cad bonū est plures
deo nisi dependeat aliquo mō casualit̄ ql ista dilectōne
dei sup. ocid aut eq habitu sp cavitate ⁊ ita ortus
arty nr bonū dz aliqo mō incipe a deo et tuteri i ipso
vt sp mō diligat deū vt eq illa dei dilectōne mouentur
ad alind opꝰ bonū sedendū aut faciendū ꝓ bonū deū
sibiq; sp deo ad laudē Tunc enī opa nra sūt recta nō ꝓ
pria tota ab ipso deo et tota ad ipm et illud consideratē
dilectoꝝ dei ꝓ reliqua opꝰ nroꝝ bonoꝝ Iuxta
Augg in de lande cavitatis dicendū Ecclie ꝓcipiū tibi
ꝓpriū diligere et hoc q̄d ꝓs. siue tacend dilectōne ta
cend. siue clamoꝝ dilectōne clamoꝝ. siue emendoꝝ siue
parcendo dilectōne emendoꝝ et parcendoꝝ. vadeq; sic mihi
dilectoꝝ nō pd de. a vadere nisi bonū oqve ¶ Sep
timo est deq a nobis diligendo ꝓ hoc q̄ ipe ꝓmus
scripture bonis ꝓpriū vt diligat̄ ⁊ maxie scitū vt
sm sui hoc ꝓcipiū nisi diligat et a grauio sibi cauead
⁊ sic ꝓpenet ihūt ayt 22 ocid sp̄ad hoc ordi
natū est nom et ꝓferius tota lex vt deq diligā ꝓ
se et ꝓximo ꝓ deo ¶ Ad go dicit retrorsū seruiū
q̄ prud meretrīc nō sequnt sic ꝓpie exequnt
ocid nudatam cōtra eā q̄z nullū diffinia ⁊ aliqd
gaudeād se ꝓcipere ad aliq̄d negotiū exeq̄d ad eccl̄as
quādo magis dignū est vt gaudeāt obediuntes ei nā

augg in de laude cavitatis Si nō cauet nisi ꝓsumam q̄ sunt
in ordinata hoīm cavitate in ordine ad q̄s nō dat ꝓcipi
endi studiū

dato et retenere maldatus dñs deus nrd qui no uult nisi
bona nec parit nobis mala et salutaria et
mittit suos famulos sibi obedientes et sue voluntati
obtemperantes rectissime dinumerat. et ineffabilia bona
ut ptm est qd sepius eos donare uult. et testimonia
bibl alia dona. de quibz scriptum est nec auris audiuit nec oculus uidit. et hec hmoi ptz qz dignus et debitus
est ut deus diligatur. deus et diligendus sanans pul
cre nos nobis ysiadet. Aug in libro d' q' replicando ihm
xpm in fine. ubi ait. Tu nos ad christiana. insignita dei
imagine. redempta xpi sanguine. despensata fide. et
nata spiritibz. deputata ad angelos. diligat deum
a quo dilecta est. nitide illi qui nitidat. nubi. ama
illud a quo amaris. et amore pudenda est. Ama illud
qui te conditor et tam misere et de luto fecit diligat
illud ai nd p omnibz adhc tuis. qz nd aliud nobis subtracta
fuerit. subtrahi te fas nd patiatur in deo sepultore tue et
nd omnes alii tui recedat a te ille te nd deserturi.
si morbis a leonibz infernalibz ungentibz paratus ad
ictum. et rapiunt te ignoti regioni. aliq pduxerit
te plateas supne sion. et ibi collocabit te nd angelos
suos ad faciem maiestatis sue. Deus fides deg
nd potest a nobis est diligendus. si qd magis et diligat
excellentius. ipse est est a nob supponitur et supra
quod diligendus. Sed cm nob proponat nd diligere deum
deum nrm ex toto corde suo et ex tota anima tua et ex tota
fortitudine tua deus. et ipse ut possibile est aliquid
ex qd est a nobis diligit illud diligi a nob. nd sub ratione
hominis. nd sit aliqua ratio homi nobis. aut qz est nobis
utile aut quodcunq aut de laudabile aut honestum et
utroq istorum modorum deus super omnia est diligendus et ali
bus aliqs rebus melius infinite. Sed ea potest hominem
sic diligendi et melius sic magis diligendi et infinite homini
est infinite diligendi si nobis possibile esset. Ipse est deus

deg est nob' melior qꝫ qndꝫ alia creatā ſit à qndꝫ
alie vas sunt à esse possūt bone. qz ipd dedit nullibz nisi
esse et quid. vita et alia. et ōsumunt ipsa hodie et adr
ōsumat. vedet et gnedet. de nrīs. quid custodiet et custo
dit a piratis nullus. redemit nos. diuntur nob ptd.
donat gr'am. et nobis donat quid eternū. pmo et sequēdo
finiunt. hec ad oīa nō pt ſbi ipd dare aliquis nec oīa
possibilia creatura soli deo tribuēda in secula amen

Sequitur de dilectōe pximi

qlectio duo habet mādata vt a principio gnemo
rami. quod ptinet ad dilectoz dei. alud pximi
primū est diligere dnm deū tm deū⁹ & tribuit 3 alt
gus pximi tm sic recipit et 3 scriptū le matth
de primo dicit dns ayt 22 qz ipm 3 primū et magnm in lege
primū est principalis dignitatis et pfectois obtentū cui cuos
e sdme bonū et sdme diligendū tribuit mddand 3 primo ori
gine hoc salte nō qd 3 de dilectō pximi q origine prior est
dilectōe dei sic pximus a nob 3 possibilius fit ostendit a nob pius
diligendus animus cū et hinc q nouit desert et incognita alte
ri dicit tribuit creq m qdd omīe et bīg uolī t pria sua ranoīs e
dicit tm fratrem qꝫ alium quidē nō diligit deū qꝫ nō quidē qui
pt diligit tm. si dicit et hoc qꝫ qd pximus qꝫ quidē fratrē nō di
ligit a quo pt qꝫ nr deū diligit qꝫ nō quidē dicit et hoc 2m
mddand dilectōe sue primo et hoc uno fm tribuit qui qz quilibet
saltem spualiter amat 3 sibi sic q deū amat ymago cui deus
como m q deg diligit sic vel t sua ymagine honorat tribuit fm
beatū hilarium 2m sic 3 primo qz sui cuiqꝫ offitij et meriti magis
cū aut dei sit pximo à pximi sit deo pt esse dilectio quid ad
salutē de primo mddato hactenus dictū 3 de sdō quid erit dicendū
Nu qd nos sua gra dirigat et adiuuet misericordia sua tuos qd
vt efficaciter impetremus quod ꝑgimus implorem dicentes ei
Aue gra plena ⁊c

Rohem sibi ꝓpti aliquā mediocrē habēdo. nōm
3 ꝙ ubertas solet distingui dicto ꝓximi. sibi mul
tiplices causas ad diligendū mouentes. ꝓma harum
solet dm dilectio rationalis. Et 3 est ꝑticeps mū ꝑsonaꝝ dum
sancti sequūd. sa quidē et intuerem. solū ꝙ delectio ē rationalis
Et ista 3 mala nisi ꝙ in mū gingeret rōm minima nisi excusatē
dūmō sit moderata sit Et ꝙ 1ª solet se aliq; ostentare sb
spē spūalis aduis et ignauis decipē. 2ºm add ꝙ ꝓbus bonus
fuit et spūalis mū ꝑsonas honestas et religiosas solet aliq;
fructū tuis nō deseruire metas expetere mutari. Raynald
cū aungy in ꝙdā epla dr nō hꝫ calliday hostes marchiam mihi
efficaces ad rebellādū d' rende dilōz sz spūalem ꝙ si effici ꝓsit
vt in ea mutatio dubiet et hō nō vōt Et sing dē hoc fit
ꝛ mutatō et nimiā familiaritate Et ideo vt melius dsuli
possit rationalis add a spūali et rationis rationi pūt notari ali
qua indicia ꝓcūsq; Ꝯsimil indicū rationalis amoris aliq; ad
ad ꝛem. ē nō ꝑfecta sed nulla ordē d' spūalibus
et ꝓma d' inutilibz ꝛpabulatōibz. et magis d' nutiua dilōz.
ꝙm ie add. et ipā dilig. et ad hoc nō sufficiat eis hora aut
dies. si quotiēs quietare pūt ꝛpiosā hui d' ḡi mag dū ḡo
hoc hoc ī se seruāt sed add rationalem in eis ꝛsse Et ō
rationē me malitiat et nō ꝛsipiscē pellet dilōs ꝛ nacta
re ꝛē nō ualeat bz spūalis se amādos mū edificatiōz ḡm
alloquiōbz et spūalibz eruditiōbz se mutuo ꝛferat. a' de ꝛti
cibz et uerbis rollo quid? et imagines et ordines fabulas dūo fu
gat. Ordiū indicū rationalis add ē inquietudo ordis qđ
ꝓ absentia pūt ꝛgitādo de ꝛem. ubi sit dilēs an ꝛueniet ꝙ
dm me deseruit an me add eā ꝛuersa me ꝛpuerit Et ita
suspensa et distracta rende mē oīōd aliare pūt mer de deo qui
ere meditari. Spūalis ad ꝙrig hoc nō rapiat ꝓ quiescat ī deo.
et cū ꝙ spūalis amat deo fideliē mū oīōd quidē. nō fuerit
opōtunū. si fuerit ꝛpeli occupatos et distractos ꝙantū ei aut
ꝛ grauder sit nō dubitat fugiendū. Et ex nō indicū rationalis amoris
est imparata rōdiliū. ꝓ si aliq; secū diligat. si benigne alia salu
tet. si aliqua bñficia alterni ꝛpbeat. ex quibz timet ne ꝓz
re add alterius ḡualeat. et ruina se ꝛpostrat. et ꝛ dolet atque

restat vera ad spudiu dilcõ qlr ocs scond diligi et ipo
gaudet. qz rectus z sui ipsius gnitatu et ẽ ipo magis et
ad plen dilatr tato dplius recstit. Remanet ndm mendl
dilcõp z nnumsrdu et dulcos lus amatores dicamus. et rõ
nnnola. et nsella. ab ore dilcõi raph. et q libz alia q dicit
rõ recensnit. ad qbz rsp z q quasi p reliquis respondt et q
memorandi rõsudt q mrtus nutritu amoris g nimi. Tron
de ad re spudii dicit. Thoros T cplã ad reponendu. Crebra nnnusf
rdu et sudariola et fulcras et zonas et pgustatos aboss. dul
cos et suaues lcãr ãones strue. add no hñt si pud oroõ et edi
fratorie cyphotatos. et ipd lemtare nstructos et pu m
medrare subeut rõs sud spudio ãor fulcnũ ta. Remitta
T vnoz inordinata dissimulãõ vnoz. sz q illo no se diligud
q se fouet et refouet et astrat sibi inutue rõi argutos cond
ppetu et rõi rouigetos coz pond rõsiderata ad malu et id
est ge omi inordinate dilcõm. Spudio ad dilcõ rd om vitia
detestet fugiendu rd odit ea in dilcõe sic et dcy pond om
odit et ty gadio duus punit ea salue in pdr T amet suos
fugiendos q in alio sic apparet dand qm ẽ fuisse pro
pter suos punitq est et apor. z. dicit dns ego q amo
arguo et castigo. Rdd dilcõ ypimi solet dr impedire
ne rd q aliud diligat solu ypz fuerit ypzm et illo mo seruu sic
diligud dnos suos q rolut eis bona ne q sint dilcõs ypz ipos
ne ipos ad eis mdra dare rolut ne sint largi ypz ipos ne eis li
bend donet et largiat rõi et sic ore dm diligut fnos suos
rolut eis eis bona s ypz ypzm largiat ne rolut q sit fortis sa
pi q ne q possit eis mdra laborare. Sic ore diligim inimicos
nros bonos et primeas ee et in dilcõe z meritoria q
predix q solo ãore seu affectõe ypsis rõmodi. Certu est
dilcõ mãlis fudata T quietos mãlis orugue ne q rolumus
alios bonu solu ypz ipos q nobis sanguine gener genitq z et sic
ynimos diligut suos labores et rognati rognatos suos et non
sanguineos et pd in dilcõe esse mala et ne esse bona sed
dumtaxat rõndentias q est et mal bonos et mal malos z mo
et sic bruta diligut pullos suos. Sz mdõ z meritoria in
mãlis dilcõ sz q ne solu diligut alia ido q rognatus eius

Unde Greg in ome. de apls ꝓphꝫ descripsit mod' ravenne
dicit ee cui proximi caritate tht. qm et aliud diligit Deum
et aliud ꝓximꝰ dcd. Addit. nd sit inutile qm diligit ꝓximos. B y af
fertoꝝ ravnis et rognatꝫ. quibꝫ hꝫ in hac dilõe parva eloqma
nõ gdnd Ez aliud est qd spote impedit nãe. aliud qd ꝓpter
dnm vel caritate debet obedientie. sm nimiꝝ et ꝓximꝰ diligit
et hꝫ ista sp hmia dilectois ꝓmia nõ assequ. qz amoꝝ sui non
spualit p ravnalit impedit. Si nd qs diligit rognatos. nõ solũ
ideo qz rognati sut. p qz ꝓximi dcd et vel caritate infusa. nmr sit
dilectio meritoria. qd cui nõ desit nãz p diligit nd et ois
dinati Secunda dilectio ꝓximi solet dri sonalis. et z mil
natos et familiares. ad in mici. et mil cõmilitones. mil con
cives. et mil amicos. vel nd qs alteri velit bonũ solũ ꝓximoꝝ qz
t amicꝝ eius. a sonus. a familiares sibi. ad cõmes. a cõpa
triota eius. ic Et ita dilectio ꝓximi ge bona. et ge mala. Vide
ung cui et bonos usq ad inimicũ hte. et malos. p boni ad bonũ
cd qdrd. et mali ad malũ. faciẽdo sonas in hiis q placet eius
Et qn illa dilõe fit solũ ꝓximoꝝ et familiaritate et ic
nõ z meritoria. Sed ad q dicit dns Si cui diligetis illos qui
vos diligut qm mercedẽ habebitis. r. Sdm sanctũ tho i 2e q
2A dilectio amicoꝝ et sociorꝝ mercedẽ nõ hꝫ. si ꝓximoꝝ solum
amdr. qz alia sut aut sonę Si nõ vel ꝓximoꝝ dcd diligit sdm
mod ꝓcedimus dictꝫ. nec erit meritoria illius dilõe qm nec
dei dilõe procedit Tertia dilõ ꝓximi z spualis. vt nd
qs ꝓximo velit spualia. et hoc ꝓximoꝝ dcd. ita q dilõ dei sit fin
am qz ꝓximo velit bona. et relative in dcd. qz velit sibi salutẽ
eiusdẽ p qm magis cõiungit deo et ei sunt ar ipm honorat.
et velit sibi ꝓximoꝝ in spualibꝫ et oib alia. vt pote nutã velit
sanitatẽ et alia bona corꝑis et aiẽ velit sibi solũ T ꝓp my
ipm ordinat cui in spualibꝫ ꝓximi. Et istis dilõ z bona et
honesta cõmendationis. et sdm. qz ꝓximoꝝ dcd. et z pura et mistra
qz solũ T bona. ar meritoria qz vel caritate eliciũ. Et est
nobis ꝓpter nd dm diligere ꝓximi nisi sic recipiũ Et p
ioh 4 dr ee in hoc manemꝰ habemꝰ a deo. vt qui diligit deũ
diligat et ꝓximũ sui Debemꝰ cui diligi ꝓximũ nõ
ravnalit. a nutritiũ. a sonalit. nisi sed inhereñ cui diligẽ spualr

in deo et ꝑ̄ deū ℣ In deo sꝫ q̄plurēdo ī bonis et nr̄is ꝑ̄
deū reperio optādo ꝑ bonū et nr̄m fīāt ꝓ̄ dr̄ augd q. de ℣
Cum amat hoīē ꝓd q. nr̄m sūt ꝓd ꝑ nr̄m sint amare cor
ad hor z in deo ꝓd ꝑ̄ deū Cur enī et ꝓpr̄ū āre dr̄ hō sꝫ in
deo ꝓd ꝑ̄ deū. r. q. nr̄m est ꝓd ꝑ nr̄m sīt Cum enī alterū se
diligit nr̄m se diligit De hac dilōē spūali sola nr̄ūlligī
hoc ꝓcepīt diligē ꝓximū sīc teipm ℣ Cum ꝓpto ꝓpnd
nolī z a diligenda sꝫ quid q̄ nos sum. Ordīm q̄ nr̄ nos
est sꝫ ꝓxim. et rectū q̄ infra nos est sꝫ corp ꝑ̄ et cor
pus ꝓximi nr̄i ℣ ta doꝫ augd in z dist 28 et allegat adyp
bum Augꝰ in de doctrīa xp̄iana dicēt quatuor a nobis
diligenda sūt quid q̄ sup nos est sꝫ deꝰ alterū q̄ nos
sum tertiū q̄ nr̄ nos est sꝫ ꝓxim quartū q̄ infra nos
est sꝫ corp Cui addit augt Ei rōnī re nr̄ūllig sꝫ animꝫ
et corp et ꝓximū rōnī r. animꝫ eiꝰ et cōp hoc enī c̄
ad cōstat et corpe nllū diligendū rectī ꝓpt̄ duobus
ꝓcipue obmissū est Cui enī ꝓnūrat dilōē dei et scām nr̄
rectū ꝓximi de tua dilōē nichil dubiū ꝑ̄ ꝑ̄ rōnē dubiū z dil
gēs ꝓximū nūq̄ ꝑ̄ teipm sīc et tu alīs te diligēs ꝑ̄ nūs
sa nō est Ayt ecl augꝰ nde doctrīa xp̄iana ayadus dili
gendi ꝑcipit rōnē ayt sīc teipm ꝑ̄ sꝫ ꝓximū diligas ad
illud ad q̄ teipm Ei ego te nō ꝑ̄ aliud diligē debē ꝑ̄ ꝑ̄ eiꝰ
ubi dilectōis tue certissimꝰ finis est nō fluctuēscat alius
aliquo hō si et ipm ꝑ̄ deū diligas ꝓr augt Ex quibus
ꝑ̄ ꝑ̄ ex ꝓ hoc ꝓcipīt sēdm de dilōē quadruplīter
ꝑcipit nobis modꝰ diligēdi ꝓximū ℣ In hoc q. de sīc teip
ꝑ̄ sꝫ ꝓximū diligas ad illud ad q̄ et ꝑ̄ q̄ teipm di
ligē debēs ℣ In deo ad et ꝑ̄ deū teipm diligē dēs ꝑ̄ ex de
nr̄o ℣ gr̄ā et ꝓximū a te diligendū est in bono et nllo mo
dō malū et ꝑ̄ deū et sīc deū teipī velle q. nr̄m sīc et te
ꝑ̄ deū et ad laudē dei sīc ecl dēs ꝓximo velle q. nr̄ū
sīc et te ꝑ̄ deū ℣ Hoc enī ꝑ̄ ayt Augꝰ in de doctrīa
xp̄iana dilōis regūla diuinitꝰ cōstituta est ꝑ̄ diligas
ꝓximū ꝑ̄ deū deū ad et toto corde et tota anīa et ex tō
mente Cur enī diligē est ꝓd diligē q. est ꝓd bonū velle
Cum ad ad nullū diligit se ā ꝓximū sꝫ q. velit sibi aut

ꝓximo tm̃ſm̃. ille ꝓx̃m̃ nō diliget ſe aut ꝓxim̃ ꝑ magis
odiū nūq̃ id̃ pſalmi dum ad diligetur iniquitat̃ odit autē ſuā
ſiue ex̄l dilectionē nō q̃ timet ſalutē Job 13 dicit Ayādabit
mihi do quōd ex diligat me timēt ſic dilexi. vos ſuggno dicit
Augꝰ qm̃ ſuā et ſpualit̃ diligit ꝓxim̃ nō aliud q̃ nūq̃ in eo di
ligit nſi deū. Ipa eſt dilō ab oīm mundana dilōn deſtructa
ꝙ dñs ab alijs dilōibz diſtinguēdo ayt vos tm̃ deū nſi. diū
dilexit tm̃ nobiſ ꝙ nō habetant̃ ꝑ ex ſtrēm̃ Quid mirū dicat
diligē egros et quid tm̃ diligat nſi ſalutē ꝙ caput ꝓnūcie
nouare nō morbū ꝙ quē expellē Subdit angl̃ Dic ego
et nos tm̃ diligam̃ ex ꝙd̃ poſſum̃ timē ad hmōdi mi
nobis deū cura dilōis attrahat̃ Ex q̃ ſatis ꝓbz ꝙ nō
ꝓpter nobiſ ex diligam̃ timēt carnali dilōe à mundana
aut alia ſili. ꝑ ꝓpter nobiſ ex diligam̃ timēt ſpuali dilectione.
et ad hūmodi. ſic et ꝙd dilexit nos. non etiā ꝓpter ex
ſimilē nullius de hūmodi bz ſed nō ex adipiſcendē magi
nab diuiās. alicuius ſtatꝰ. ſublimioꝝ gradꝰ honoris nīs ꝑ ex
meretur̄ ſed ꝓpter ſe ipm̃ ordinauit. ipe deꝰ hō fecit ex tm̃ de q̃ ſatꝰ
eſt. ſm̃ et ex his docemur nos vere q̃ndā. et q̃ndā ſa q̃ en q̃
mundi hui⁹ cepit à paſſus eſt. ordinauit tm̃ mūdū ſpualem ꝙ //
fieret. Et ſed Ostēdit vbi dicit ꝙ ꝓpter ꝓpter nō hui⁹ pre
cepiſ vōl dilectionē alioꝝ Et ia nō diligendi tm̃ ſed ꝙ
dr̄ ꝓxim̃ ꝓpter eum ex deūm diligē alios et ex caritate
ex ſui nobiſ ꝓximi. ſcdm̃ dei ymaginē ad ſ ꝑfectionē ſūm.
et ſecūd caritatē ex. Ipſe ex nobiſtid caritatē ſui Ideo
eos nobiſtid debem̃ diligē ad inſtar id. ad q̃rtū. ad cari //
tatē infuſā ſc̄ ꝙ q̃ ornat̃ ymago dei Et ſic nobiſtid capa
cēs ſui ſtinēdi. ſic debem̃ eos nobiſtid diligē ad gl̃am
ſine ſtinēdi ex. Ipſe tm̃ dicit ad fōderata nulla ſtatꝰ
gderē. et eq ex habitudine ad deū. ouis hō ex caritate ſit
diligendꝰ. eo ꝙ ad ymaginē dei eſt creatꝰ. et eſt ep̄s dei ca //
pax ꝙ regnandi et ad eum ex hūs cū duobz ocl̃is q̃ntū
Sup nō ꝓd hr̄ inde alia q̃ſtiones ſcdm̃ ſpeciē ad tm̃.
ꝓpter ſd et ſpūbz caritē ipi ſpeciē et plg ſe mutuo dnā dili //
gere. ꝓma nāt̃ ꝙndā ſui ꝙnio ſpeciē ad tm̃ eſt ex
ſimul corpus ex ſi inſtrūd et ſingli ſui illius corpis membra

Credd qz eodē spūd sīē pegetudē. et spūalē mutuidē ōēs mag
nus qm hūd sibi fiend. Decima qz in qua fide et diligone
qrend. Quarta qz ad oēs sibi mutuid. Quinta qz sunt
humilia q̄nus dom dei sc̄z eccl̄e scātī olive. Sexta qz eccl̄a
sancta ab hēticis p̄sequat. Septīa qz eccl̄a d' dñi sui seruī. et eiusdē
regni habitatores erud. In quo regno sc̄z dicit. Duscheling
in desiderijs. Quoz sīē nostīē diligenc. et ab ipsis
ibi equalē diligenc. quare inde erit. si in hoc mundo odo
rifeng q̄s ibi habebunt sicut rauissimi. Hec q̄ legit tot mo
dis q̄nionē fidelē ad inuic q̄nidē. dignū et debitū est ut
mutuo ab ply se diligant. q̄z si q̄nig rēgnus a deo esset nulla mem
bra. Pax eius et rauenas p̄dicit. Glosa q̄dā mutuemini
sibi spūalia q̄ mutuū. ex qua subtilitate gracie et affiant
q̄nig sīē nō deo volendo ide q̄d deg et quod efficiunt nō fidelē
nō quibz ch et velle deing et nolle. Quidā dicit aliquis ex
quo sibi p̄cipit tantoz diligē me et p̄ximū sīē me ipsum
et insup debeo me diligere solū ad bona tm̄ q̄ sunt
in bona. ad q̄ debeo me diligē. q̄ debeo in̄ velle et possim
ex hoc eius fruere modo diligendi p̄xim̄. Velle dz ic meritū
vari illoz q̄ longe aīe dom sc̄z diligē aliq̄z sibi vel
in bonū et q̄ z ex diligē affectū quid p̄cipit q̄ placere et
delectabile et z sibi velle bona q̄ hz et sibi de eis frueri
cr̄ed aliquali q̄placētia in hoc. Aliud z diligē p̄cipit desi de
riū et tē sibi et alīs optare bona q̄ nouit hz. Addendo q̄
ad q̄dā dicit q̄ triplicia sūt bona humana p̄ma sūt marcid
bona et quibus indigem. hz sīē sūt bona p̄ria. Alia sunt
media et quibz indigem ne veniam rēgnū sīē nesciā et
dēs p̄cepta et opa p̄cepta. Tercia sūt infima
bona. sc̄z quibus corp̄aliter sustētam. et quibus ad hoc
q̄ sc̄ipā admouari possimus rēgnū sīē bona vite
sīē sanitas corporis q̄ naturam sensus. pulchritudo et
robur corporis tē et sūt eccl̄ bona fortune et dicit bonū
vel et q̄ illud ad ia oīa deing nos diligere. ea velle
et optare p̄ differēcē q̄ p̄ma et maxīa trinē homo
sibi velle optare et desiderare. et hz debeat talia

velle velata in deū. et ꝑ deū. vt supra dictū 3. dd ind velle
et optare ea sic absolute. q̄ sūt th̄ ḡdosi si mihi bona sunt
aut sūt. eo q̄ ipa sūt mihi velle et ꝓtinde mala bona nomi
q̄ nō ꝑsunt sibi esse mala Quid erit sūt mihi ꝓbi absolute po
tuerunt sūt et ea absolute petuerunt Sic in ꝑs̄ Astrende nob
dñe fratres nrōs et salutē erimq; sibi absolute et sūt rōdiosi
poterūt petere Edmundus q̄ gsistat dei fraudi ꝓfessione et ip
sius fruitōe Et hō solū tenet sibi hō. a velle et optare.
ꝫ erl ꝙ ꝓnibz ꝓmuare. opando bona opa. quibz digmus
fit ꝓta dicta. Extra ad bona media. sic ꝓfectus et opa
bona. quibz mereat Edmundus. tenet se hō diligē. ita q̄ si
quid sibi dē velle ea hñt. et T eius q̄ placet. ar nr corp hna
bitat ꝙ hor et ꝙ sibi laudet deū. et ꝙ ad merendū Edmu
dum. et si in eis defecit dz sibi ea optare. desiderare. et hor
absolute et sūt q̄dosi. Cur cū sūt ista absolute voluerit
et petierunt Sic ꝓ deduc me dñe in semita mandatoꝝ tuoꝝ
sibi petit bona media. Ymmo et dñs dominus noster ia
petit dicendo T eius dicta. fiat voluntas tua. sicut da cor seruo
tuo ꝓcepta tua ꝛc Et nō solū nō hō sibi. a velle. et op
tare. ꝫ erl ꝙ ꝓnibz ꝓmuare. quando ꝙ ꝓnibz ad bona opa
quibz nr eo ꝑfectus gradū et ꝓficiendi. Et sūt hō nō sibi. a
velle et erl ꝓmuare. Ista tenet sibi nolle mala ꝑfectio oppo
sita. et ea ꝙ posse et diligere ꝑ a se amouē. et sūt sugla
ꝓtēd et ꝓpria. inordinata desideria. et rationales affectiōs.
quibz hō inclinat ad ꝓpria et retardat nr ꝓficiat T ꝓta
dei. Dz tertia bona sic ultima nō tenet nec dē hō sibi velle
absolute. eo q̄ illud nō sūt de se bona nec ꝑ sūt bona
simpl. ꝫ possūt sibi esse in vanū et rausa ꝓtēd. sic de diuitijs
honore ꝛz et ꝛc de plurib; et honoribz papē ꝫ potestatib; po
tēd tenere tm̄ parādi. Dz hō dē sibi. a velle sic rōdiosi si
sic et nichil sūt nisi ꝙ sustinetes rōpalia quia et ꝙ non
seruando decretū sancti. sibi debita. aliq̄ si et nichil. a sūt
annihilādi ordinate ad actū ꝓfectū desiderata. et sic
angeli ꝙ ecclesiā et Angli ad ꝓbā Dic go dē sc̄hom
diligē. et sibi. a bona velle et nō aliud et sic hor ꝓ deū.
q̄ quid sua ordinata sūt in quid extinū. et sic ꝓpm et ꝙa

dicit aliqd ꝫ 2b sūt
nō ꝓnibz alium ꝓ

sua. et quid aliud ordinate in deo quod modo
supra exposuit dicens ut sit diligere se ad quod tria bona
ille bñ et vñ diligit se. et quod propter deum et ille dilectio que
est meritum et mercenarium respectu dilectionis proximi est habenda.
Dicens ad primum quod quilibet diligit se ipsum odit se. et quia quilibet
suprema bona sua beatitudinem solum est sibi bñ fieri. et sic ipsum bonum
ille in se et principio quodammodo Aut quia quilibet sibi bona media est sic
dicendum et quia nullus appetitus ad alia bona de quibus et hoc principaliter quando
gratia et meritum Quamvis ipse non vellet eorum oppositum. Aut quia sibi quilibet
temporalia ad voluptatem aut ad superfluitatem aut ad ostentationem
et sic intelligitur de aliquo diligere sed male intelligendo et ordinando
ex eius male intellectu et nostrum quo debeamus diligere proximum
de quo multis male propter et de quibus proximum sic tempus

Quidam puer quidam hortatur propter dilectionem proximi sic
tempus communiter adultus propter quod scipsum diligat ordinate.
Quidam ex hoc ordinata dilectio ad hoc scipsum tendit diligere
et multis et ut propter dictum talem metum et necessitatem dicendi
proximi existendo Sed ad diligendum aliquis potest si bonum velle. sunt
quia opposita quia esset ita bona ad quae tendit hoc se diligere et quae non
non ad ipsum quod finem ordinatur. et de quod fuerunt contra hoc dicendum
quia si intelligatur et modo debito ad nostrum ex eis quod omnis
quilibet se debet hoc proximum dilectionem Ex quo patet solutio
de nobis propter quam gratiam data legis. et multiplicitur propter quod
cum apud xo 13 dicitur proximum legis impletur et precipitur
nihil non adulterabis. non occides. non furaberis. non falsum testimonium
dices. non concupisces rem proximi tui. et si quod aliud in mandatis
hoc quod instauratur, et continetur et impletur diligendo proximum sicut
scipsum Inquo et omnes et impletur propter de dei dilectionem per
proximum ordinate diligi sed deum dicendum quod sed et quidam dicendum quia
hoc mandato nobis propter in diligendo proximum non deo diligendo deum
et declarat hoc augustinus de civitate dei et quia nobis et quidam
non plena sit divina mandata nisi diligendo deum et proximum non
quo mandato simul datur sibi ipsum sed ostendit hoc in mandatum
merito et diligendo tertium et ultimo apostolus precipit romanis dicens

Iz reddere cuiby debita cui tribuend tribuend. cui pertingat pertingat. cui honor honor. cui honore honore. Nemini quicq; debeat nisi ut inuicem diligat qui diligit enim Eloqui debeat aliq; cauendo ab inuicem ita soluere ut ne debeat aliq; Nolo enim cauendo est q̃ creditor reddita sibi detinet debitori sed nullum tale sit ut q̃ impleri nō sit et mihi ad ꝓpositum sufficiat testimonium conscientie ne forte quando non habeam quod reddam non fiat mihi mendacium et quia debeamus diligere proximum quia aliq; spectat de ꝓximi dilectione admonet filios quid mature quid et quo tpe tenenda regenda saluanda cum

Quinto Et sicut scriptum est non potest diligere proximum sicut seipsum nisi ꝓficiat in dilectione dei qui diligit proximum equaliter sibi et cum fratre et cum inimico affectu dei et inquit dominus ihesus nisi quis odio habuerit patrem suum et matrem et uxorem et filios et fratres et sorores adhuc autem et animam suam non potest meus esse discipulus. Nō ergo tres homines proximum equaliter sibi et cum fratre et inimico sed unum et eundem sibi. et cum fratre et inimico sustinet et diligere. Sicut ipse deus et dominus Et sicut subiungit Et ut sustineat et diligat eos sibi sibi et deo fit unus Primo ut diligat eos ad eadem bona ad quę tres sequitur diligere. ut sit similitudo trinitatis tenere velle bona. et proximo suo velit proximum bona esse. et velit bonum et nullum malum. ad salutem expeditum. ut sit dilectio sincera. Ita ex deo proximi deo et ut sic proximo suo velit proximum esse. et bona proximi et gaudeat et optet bonum. et nolit ei malum esse opposita. Sic damnatos. pena. a proximo esse tres et illud bonum proximo proficiat et ab eo mala removeat quicquid queruntur nec et negotium proximi. Esse ut velit sibi bona nature. et fortune. nec ad voluptates esse et velit nullum esse sibi detrimentum ad opera proficiat et nullum eius subtractum pena pena. et retinuat debitum debiti status. Et sic deo ita velle salutem sibi et retinere esse et ordinare ad salutem. sic esse ita velle et quemadmodum modo proximo proficere. Unde augustinus de moribus eccle et quia ad agendum recte illud agendum et nec proximo nocere et proximo adhuc eos diligas nec eum esse diligat sicut temptum si nec ad bonum eius ad quod ipse tendat tendit ipsum adducat salutem Et in de quia proximi quia finalem sic finis esse duabus maxime nature dei nec

q̄ius fieri alius me fecerunt q̄ p̄d̄ thomas & et q̄d q̄ius et
franad ꝑ̄ dñas sior ad ipius fuit q̄ p̄d̄ ayt 6 dixit q̄ ordina
re diligē ꝓ̄ia ꝑ̄ meū tuend fuit aut malū ꝑ̄ fore et
ipm ꝓ̄ia affred et effred ꝑ̄mode ordinare 6 ord dñi
ꝑ̄ diligē ꝓ̄ia fuit fir scripm ꝑ̄ sibipi sibi q̄d eid diligit
ꝓ̄ dcd fir scripm ꝓ̄ dcd diligē dcr fir q̄ velit si p̄dcd
bona in ordine ad dcd. et ad ipm ꝓ̄ia. et honord. et fir
dilō ꝓ̄ fir fra 6 ꝑ̄ dilō diligit ꝓ̄ia fir scripm ꝑ̄ sibi
fuit q̄d eid diligit no ꝓ̄ ꝓ̄ad ꝑ̄ulitate. a' dcdadeg. aut
aliud tle gnoch ꝓ̄ad diligenth. & ꝓ̄ ꝑ̄ulitate d'dnog
et salute ipm ꝓ̄ia fir dilcti. 6 ita q̄ fir dō velit sibi
p̄dcd bona (ad suu ipm ꝑ̄ulitate. et q̄ fir velit eid ꝓ̄ia
ad eu ꝑ̄ulitate et salute a' aliud gnoditate. ꝑ̄ fir dilō
fir ꝓ̄ia. nud eid q̄d diligit ꝓ̄ia ad ꝓ̄ad ꝑ̄ulitate ipm
diligēth. nec no ꝓ̄ dilig ꝓ̄ia fir scripm. q̄ scripm diligit
fir q̄ velit sibipi bona ad ꝓ̄ad ꝑ̄ulitate suu. et q̄d fa
re ad nra ꝓ̄ia. ꝑ̄ velit sibi bona ad eius q̄ ꝓ̄ia ꝑ̄uli
tate gnoditate. et De isto nūd dilāp ꝓ̄ia loquē ꝓ̄ost
m de q̄stu gtepland dicte nūd ꝓ̄ia ꝓ̄ad dār fir noa diligē
q̄ ad mozes bonos. et ad eccl̄d q̄stū gscap dā. fir nol de
being fir oz sbitu g sbiung. q̄ mad ozt ꝓ̄ctis obmag.
ꝑ̄ de oz ꝑ̄tng fir de nrīs nūsereōdū lugreng. et fr ub
subuēre op̄tuereng. ura eid q̄ priūs sbuereng. et si fa
cultas defuerit ꝓ̄ad ꝑ̄ subuenēdi tenereng. et sior
si ura facing nō ꝓ̄ aliq̄d ꝑ̄ulitatis inter nō ꝓ̄ ꝓ̄ia
bidtra dd ꝓ̄ad accepta nō ꝓ̄ affinitatis et cōsangu
nitatis & ꝓ̄ dcd tng. et ꝓ̄ sior q̄ fuit nūc nec ꝓ̄ui
pos. et ecc̄e bdictū rapacem. 6 dcte ph q̄ quālg
velit fuit ꝓ̄ia ꝑ̄ndre mozlit. aut nu plan deliberate
ꝑ̄ tng mōle alienare. ille ꝑ sior ꝓ̄ad mozlit ꝺuna q̄ꝑ
deliberate fir nūi nrīatē illud g mozle. & velle ꝓ̄ia
mozlit ꝑ̄ndre a' grandē d' ꝓ̄ suo mozli illud rōnabē
nrīatī. nud sedm nrīatē tē sior bm velle ꝓ̄ia
6 alio ad velle sibi malū ꝑ̄ sior q̄ velit eid mozlit ꝑ̄ndre
6 tng sior dō ꝓ̄ia fuit affred ordinare in dcd. & ꝑ̄ sior
nō ordinat eid in dcd. fuit rōnabē et ideo ꝑ̄ sior fuit
nūi dilōi ꝓ̄ia. et fuit ord nūi dilōi dei. q̄ velit

T dcd fuit ord dilōi

illud p qd ꝑxpm offendit et inhonorat deum. Ordo inde
ph q ic a fortiori pnd mortaliter qm ꝑxpm ad mortale pnam
inducit ad inducm inter. et qm aliud qslibz ad iniustic vel aliozlz
nisi inducat ad fornicm ad furtum aut ebrietate ad robedum
aut aliud mortale faciendum ph oz primus nrsitz et ex de
bet fm caritatem magis a ꝑxpo diligi et ipe contra fa
ciendo infert ei inferre inia. sibi malum et ad hoc malum actu et
magnum malum qz nisi pp hoc magnum malum amitte qz sit pnam
mortalem. Huic nisi pdicto q pnam mortalem qm Thomas et deli
berate infert alteri dampnum notabile. rebz corpe ai fama qz
agit contra caritatem sibi. qz debet ꝑxpm ꝑdesse. Tribz. q posse
et ex hoc agit contra propm dei nisi ordinem nisi fratrem nisi
plm respectu diuinoz quibz qslibet dispensabilibz et sic patet contra
instantiam fm qz debet quantumcumq redde qd suum est. Ad aut
sexti aliqs sua et sic patet ultimum. ph oz dictum qz ex hoc propto
diligat ꝑxpm minus sic respectu hoc tm. se diligit. nisi qz sibi
subtrahit quod etiam et grue instituit et oud sibi quidz sibi
nisi ad quod ordinat et dz sic. Quamuis ꝑxpm debz et
nolle odio qd ipedit a cognitione bitudinis et sic sibi. a
bona pticli retinendo ꝑxpm deum et indebita plura et ita ex hoc
propto tm diligit ꝑxpm ad ordinem bona cadit inter odio ad ordinem finem
Sed dicat aliquis ex hoc tenetur diligere ꝑxpm. quia qz
tenetur ꝑxpm diligere ꝑxpm. et sic patet qz sic diligit teneat et satisfaciendo
mandato. Ideo nego qz et dicat. Et ad illud math 22 et
luce 10 sine dicat sed sic habet ioh. 14. sed dicat amantes
et habet luce 19 Idem est et ex hoc hr cadit affirmi
tus designat. Ordo nego qz est illud ioz intelligendum dicit quidam magister et habet luce 10 nec ꝑxpm
soluere ꝑmisit dns ꝑabola de hoc qd a dextris descendit
et hierichon. incidit in manus latronum. qui eum despoliauerunt et plagis impositis abierunt. ipo semiuiuo relicto
qz sacerdos quidam ascendit ꝑterijt illud et leuita. Ea
ratione ad quam pertinet ꝑxpm eum. nisi nolit alligare
vulnera eius infundere oleum et vinum et duxit eum in sta
bulum nisi ipse ageret contra ꝑabola ꝑmissa. qm nisi

dicq̃ verendissa a legislatore dñs deus alloq̃ tend fuit
xp̃o iq̃ numerat. et seminimi relicti. Cum vid qz
ic qm sent nimiz ei et dicq̃ eq̃ resp̃osoz affirmati
diceno pace et stat sibi et q̃ hor augst. de doctina xp̃i
ana capit solutoz p̃dc̃ qoiz et allegat magd in 3
dist 28 Solut eñ sibi q̃ p̃ q̃ nō tenet 3 et dd dñi
Albert ronal recata. cm a nob exhibend 3 offrend mē.
aut a q̃ nob exhibend t. nō eñ ypocritas grue fa
ret xp̃o. ꝑ opz mē p̃pensis et q̃ manifestū est
oēm bonū conatoz xp̃i mēm fore depuandū qz
nullis bonis hoīm sue pueri impedendū est a nob offrend
mē. sed impedendū est si indiget. et nād aīe in purga
torio non p̃ nri meritis. eo q̃ ipse offrat mē. p̃ pec
cator nob xp̃o. sed ꝑ ipius oratōs. et p alia suffragia ipius ꝓbue
nād. et nād dgd boni et occ sp̃ bñ. fuit p̃ nri. qz nul
ta impedunt nob offrā mē. huz a nobis illd impe
dant eis. qz no indiget de hijs. Ro. augst. lo d' doctina
xp̃iana. d. 4 manifestū 3 occm videm p̃ nrm esse d'putā
dd qz erga meīm opandū 3 malū debet id quod
sit ꝓbend 3 offrend mē. vel p̃ q̃ dr. manifes
tū est hoc p̃cepto quo tenem. diligē p̃ nrm. et sibi
angelos q̃ruere. a quib nob tradat dispendū mē offra.
q̃ra nob i scripturis aīadu. manifestū est. et dñs
noster ihc xp̃s p̃ q̃ nō 3 sciam q̃ hō q̃ et sm augst.
ubi supra nob p̃ parabola sancti significare dignatus 3
qm p̃ ed ond se opuniend esse cui seminimo ulcisci
in via dr. et ꝑ hoc timuit dicēs. qñ p̃ nrm qñ fuerim nudus
sic q̃ placebo Demones d̃o et occ dapnati no si
mul p̃ nri dicūdi qz no sunt aptus capaces nobstantiu
regm celestiū. nec exhibent nob opa mē. nec eis a no
bis exhibend est offrend mē. sed cm p̃ sacrd dapnatis
oratō est. nec aliqua de p̃tibus hoīm sunt eis optanda.
saltem in ordine ad quod dictum. qz ia est eis impossibil
modo Q̃ hor et ore ex p̃tibus p̃z de dilect p̃ nrm

sñs.q̄ tenem̄ oēs hōes diligē q̄placēt deū tm̄. t̄ tenem̄ velle eos hre bona q̄ possidēt. et q̄placē t̄ hoc q̄ vpi vlū hūt et possidēt. Ex hoc hoēs q̄ntor tenemur diligē optare. et desiderare. respōd bonor ꝑsus cum tor. vdā ab eis adeptor. q̄ tenem̄ eos vlū d'siderā et optare. ita m̄ vlis ad hūc ret. Ex respō adeptor tenem̄ eos diligē q̄placēt et deū tm̄. t̄ velle eos hre vlū. q̄ ad adeptū sūt. et tenem̄ gratiare eis nō adepta p̄ eor opōnum fuerit. sic sūpt̄ tractū fuit. q̄ oēm ꝓx imū tenem̄ sic diligē sic mādato. ꝑ q̄libz illoz est ꝓxim̄ nō p̄z sic dicit. Hinc ex q̄ doctrīa doctor ꝑ ꝑ zñ terē et sēgnes caritas mouet ad diligendū ad q̄ est bīm a' bñficabile sic ad est de dicte omibus tm̄libz cui q̄ntor adhūc z̄ statu t̄ q̄ mereri p̄t cūd bñdine. Dicit aliq̄s si sic omēs tenēm̄ diligē nīl ex caritate tenēm̄ diligē p̄ter q̄ z q̄ hoc p̄t inimicos odio habui. Rn̄. est q̄d opibus sctor q̄m nō dilexerūt p̄ter q̄ nō bona ꝑ mala eis ꝑtulerūt et optabāt. Ad ꝑm p̄t. Deus p̄ter t̄ infinū ē. q̄ nō q̄d cūd ꝑ dapnatōz eis optauit. et tm̄ ad caritatē sūt. Rn̄. reuerētijs rubz X̄pi mlt̄as et pessias maledixerūt ꝑtra z nūd p̄t dixit dñe vult t̄ escā mea fecerūt. Subdit fiat mensa eor coz coꝝ ꝑ m laqd t̄ retributōz et t̄ scandalū. obscurent oculi eor ne videant. et ua p̄ dorsū semp fac nō dilexerūt eos n̄ voluerūt eis bona ꝑ mala i. n̄ros tenem̄. Ad ꝑm vult sēgnes dño z̄ ze q̄ q̄ ame. et augē t z q̄ q̄ q̄ t̄ p̄teritū dico q̄ siderabilis sūt. sēgnes nā. et rōna. Secūd vult q̄ sūt a deo separati sūt damnati. et odio tm̄ vult sūt ex caritate dilectōi. et sic dicim̄ eos diligē. sēgnes optando eis q̄d cūd et q̄ntū ad p̄tm. et imperā et alia bona ad q̄d cūd ꝓmouēda. Ex culpa eor deo grām. et ei displicē. et est t̄ peccatū salutē eorum. et deo secūd vlū sūt odiendi odio p̄teritū. et p̄t et

mid et filij et ꝓpinqui et hēt̄ hinc ꝙ debem⁹ ꝯ
ꝓtores odire q ꝓtect̄ sūt. v nolle ꝑtic cor. et hoc
t qđ scripm dēm sunt q dēm ꝙcūq velle bona scipm
emdata et nolle eos mala essē bonis ḡra et ita ydē
inimīcos odio habet. q cor. malū sīt inimīcitie nolunt. ꝑ ꝙ
sunt et optant nō ꝑ malos. et cor. malitie detestabi⁹
et qđ sibi displicūt. et hoc ꝫ id ydē odio de quo ali
bi loqnt̄ dicēs ydē odio odio illos et cum cor. est
odire malū alicui et diligē bonū eius hoc dom⁹ est ang⁹
t quodā ser dicit esto sūs medicꝰ. medicꝰ enī odit egri
tudinē. et ꝑt liberet egrotū sibi ydē. sūlitie aīe pcia
amorꝫ ꝑ aīos ꝓximos amare et deꝰ ꝫ pastorali gt
sūmitos dei ydē odio odisse t et q fm sūt a deo diligī
et qđ fratrē nitrepare primor. mores pūt̄ pter ydē
ce. Y hoc ꝑt qđ id intelligūt̄ q̄ inimīcos odio hūi odio. n
hēmꝰ prīm malos ꝑ tm̄ nāz q diligēda ꝫ Aliud vero
quo dr̄ q sē optabat et ꝑ malos mala ꝑpis ꝓtribꝰ
t sic intelligend̄ q illud ad optabat seu ꝑtabāt eos.
ꝑ tm̄ ꝑdiderūt eos et pdānauerūt eos ꝑnd̄ q et
iusta dei sūt puniēdi erat q pios deliqt̄. et sīt ꝑ fm
Cōmodā ꝓtores ꝫ inpīos. v ꝑpi ꝓtores gdrent̄ ꝫ inferēd
et ꝑ intelligūt de scriptur⁹ nūdis sed si sīt aliqđ
ꝓtribꝰ ꝑtabāt et optabāt mala ꝫ ad fuerūt mala
culpe. ꝑ tm̄ pene et hīc di penas optat⁹ est tm̄ ꝫ cor. ma
lū ꝑ ad cor. bonū sīt. et ꝑ q eas a petus pios ꝫtraherēt
et salūi fierēt ꝑ pene cum et ꝑt gt̄ Artic⁹ 2 ethi. sūt medi
cine et sūt quedā ꝫmedia salutaria quibꝰ nōn est
a qua salute deiūdicos et ꝓhīm redum ꝫ qđ bon⁹ pt̄ et
mutare alterī illud malū pene optare et nō mutare
pauperiē q fructꝰ ꝛ hīc di nisi in salūt̄ sperat q essēt
sibi ad pene emēdatiōz et ꝛōnē mort⁹ suor. hoc dicit
rat ꝑ Augꝰ sup. id ꝑ Cōmodā vetro sūt et reuerend⁹
d protinū in malū dicit̄ hoc dicēdo nō ill optant et
z pene. q qm dicit de mūe ꝑd ingnosce ill qr nescīūt
quid faciūt dicunt vetrosūt insi qr ali superbi

crat̃ pcinit ꝙt rudeñt retrorsū et ḡnd̃ lor fond fuerge
rent ⁊t sup eū ꝓs ꝺ ⁊ ꝺoſtidꝺ⁹ et reuereꝺ⁹ q̃ ḡrent
aut̃ mea dicat optant mantu ⁊ñmus sub ꝙt ḡſtu
dꝺ⁹ et reuereꝺ⁹. quꝺ dñs nō ḡſtidꝺ⁹ et reuerēt⁹ nūc ⁊
ꝙt mala frꝺ sua defendat. gḡſi sibi ꝓdeꝺ⁹. q̃ reuer.
q̃ reuerēt. q̃ ornāt. q̃ saltat. q̃ insultat. ⁊ optem⁹
⁊ñmꝺ nr̃is seruꝰ optem⁹ ꝙt ḡſtidꝺ⁹ et reuereantur.
hor eñ nr̃a optatio. nob optam⁹ ꝙt illud qꝰ pauꝺ ḡem
turbaūt et hoēs a deo auertūt destruaⁿ. in eccl̃ia. et moria⁹.
q̃ volum⁹ ordi in eccl̃ia ꝓtꝺ cor⁹ et malitꝺ. Cur ꝺo
ḡem ⁊ pturbꝫ odire ruhꝺ et diligē nās ꝙt ꝺcm fuit
Demones prauo et dapnato. q̃ eis pul̃ aplius nob
ḡtare ⁊bitudine. quā sub nr̃i ꝓcim ꝙt fuerūt. sic re
nem⁹ nec possum⁹ hanc eos diligē ad ꝓdꝺ bona. sc̃a ad
quoꝺ eōꝺ et rectra ꝙ ꝙt ꝓmouēt ad ⁊bitudinē. Illa
sc̃a epis volendo aut optando illud eis repugnaret
dilectōi dei. ꝙ ꝺ eis nr̃am aggbam et ⁊ ea ꝓhibeq.
⁊t cū sibi ꝛstat de voluntate dñi bñplaciti teneꝰ
quibꝫ eis ḡstat voluntatē sua dim̃ voluntati ḡformare
⁊ volle. ꝛstat nob ꝙ deq eos dapnatos ꝙtt ꝓ
nr̃e caꝛe ⁊bitudine. ignē teneⁿ⁹ nos ide velle. et ꝙ eis
nō possum⁹ eos ad ⁊bitudinē diligē. possum⁹ tñ illos dap
nari velle ꝛonē nāe. et velle eos ⁊ sua nāliꝫ ꝓmanē
ad gloꝛiā dei. et ad declaraōꝫ iust̃ie diuine. q̃ eluc̃ssit
velint et ordinatissima dapnatoꝝ ꝓmiꝛoꝝ. ꝓ q̃ bñ in
ꝓcio de illoꝝ dapnatoꝝ pena inestimabili hui⁹ grauitꝺ
ꝛemo quibꝫ cor⁹ tot lit̃ astricta grauā. quot sut dap
nati demones et hoēs ⁊ꝺ̃ significant ꝓ quos ꝛcta
bit̃ nr̃a nō videbit ꝓꝺ̃ ꝛctabit quꝺ non timore
pene ⁊ zelo et amore pulc̃ritudinis diue iust̃ie. q̃
nō debite nō ꝓportionate pene pdꝺ cor⁹ pena sedm̃ q̃ꝛ
nō demeritoꝝ suoꝝ hec ꝛct̃ grauā significant. ⁊ñ
apl̃s nō ꝛpalipō ꝛ dixit ⁊ꝛcutiā nō ꝺ et sc̃d apl̃s
et ꝓphe qui indurabit diē iudicij ꝛtis de ea uehemēter
magna. ⁊ de turba dim̃ malox ⁊t ubi ꝛ ⁊t ꝓ⁊ hec

Audiui
vidi si post magnum turbarum ululatum subito dicendum
illud Lucę et ipsi et alii deo uno qui vera et iusta sunt iu-
dicia cum qui audierunt de mercedibus magna scz turba omni
malorum qui corruperunt illud Apocalipsy sed illud speciale gaudium
ad se videri et videbunt eternaliter eternasse misericordias domini
aliis esse hostibus penarum et punisse eos dei unius ad
unum populum celestis pacis et ad gaudia quę oculus non vidit
aures audiuit humanum cor non ascendit quę preparauit deus
diligentibus illum

Sermo sexty de diuersis temporibus

Quoniam hoc audiuimus de quo precedit locutio sumus
scz diligere proximum unum sicut nosmetipsos exercitium
exercitationis indigentibus proprium quod debuerunt
et debeant temporibus odio habere sicut nosmetipsos diligere unum
non per diuersa Glosa aut quod totum contra legem non inueniat
scriptum ad odio habebis temporibus unum Tractatus in scribarum
hoc illud quibus presidet hoc addendo forte eo quod perpetrat dum
filius ueteris precepti hostes suos et debere amabilis de sub
nobis hoc tenuit dicit aut quod dicens Dictum est antiquis diliges
proximum unum sicut nosmetipsos et odio habebis temporibus unum Ego
autem illud mandatum scribarum addimentum quoniam illud est pri-
mum hominum origine Omnes enim hoc habet diuina pandere hoc
agente non est duobus plurimis scz pie et mure si est pro
unum scz pie add proximi sui et se ipsum diligat eo quod
se tota germanitate indigere quod quidem est augere ad dei
unum hoc et singulis creatum dicit deus non unus solus sed
humana societate de seruendi ei hoc eo non quemadmodum ei
unum deum et scripturarum societate et mutuas communitates et recedere si
no unum unum se unum similitudine creauit est quoniam affectu
hoc mercedem quod non ipsis fuisset repulsum quod sed ipsum
creauit illi placuit ei ipso et ad est hoc quod diffudere
gratis similiter et creauit in eo dicit unum unum deus creauit
uolunt quod et in unum unum gregarem proprium amorem
enim unum proximos quemadmodum seruauerunt

Profession ecclesiastica superbiam errorem ecclesiae quae dicta est quam hic aliquorum malitia odiosa fuit. Nam hic est odium quo mala fuit mollicundi vitio fuit ab illo regimine modus et omnes et eorum penas et superiorum cum diligentia exercendi nam hic cum hic odienda et diligenda ad bonum proficiunt et salutare ea quae apud peccata et ad primaginem dei et illum nobiscum rupere et rogimur et adest Christus et salvator noster cum eorum regibus ait quia dicit diligite inimicos vestros hinc fuere hinc quae odunt vos orate et persequentibus et calumpniantibus vos. Et quia nunc ecclesiae sanus constare possit quae precepto de dilectione proximi teneamur nostri dilectos ad odium ecclesiae inimicos credat hic. Et hoc clarius intelligamus et efficacius ipsum agamus regimen et primo de hac re proferamus quidem. Et et primo nobis gratia nostra ad rem intelligendum et effectualiter implendum ea quae dicta fuit pertinuerunt ad gloriam universi domini nostri dicentis Amen

Primo dicendus de inimicis dilectione an sit odium ad eos tenemur. Est premittendum quod nomen inimici iste est cui inimicus quem scilicet optat. ad affectum. vel voluntarie infert alteri. ad nocumentum. malum culpae aut. sine reportio sine vero honoris. aut alterius. Et hoc scilicet ad facit. non ad directos propria. ad instrumentum exercendum. nec ad aliud aliquod bonum. sed tamen alteri ad malum. sed eorum quem illi mala intendo gaudet de malo proximi aut tristatur de eius bono. Et dico notandum scilicet optat aut infert alteri sed nocumentum malum. et non ad correctionem eius sed tamen malum suum et ex odio ad ex valore ad ad amaritudinem tamen si quis vellet alteri malum poenae pro reverentia verbera paupertatem infirmitatem aut aliud tale et solum ad correctionem sui et emendationem suae cupit et proficiat aut pro quem privilegium et facit aliud non ex amaritudine ad nec ad vindictam sed facit ex filia dilectione et non est inimicus eius reputandus sed magis verus dicitur eo quod desse

rogandum de cor̄ adūltate vl' grauitat̄ de corum
pūn plenitate tr̄' sūd dicit bñ greg qnd subdēs ḡz
ad hec sūdda valde vtilr̄ t subtilissime discretōs ex
amen re rōd mād odia exequiēt fallāt sub spēe
vtilitatis aliene estimādo sz nos ista mala eis velle
ad cor̄ ad aliq̄ vtilitatē rōd fore volumꝰ ex odio a'
ratore aut alia inordinata affectōe tr̄ aliquibus
inpossīb sunt iterū bñ greg Cui rnd aut ml'tq
timiꝰ primit̄ lo⁹ de tyranno aut alio nocuo gitati
de excessōe penas p̄ximoꝝ ꝑ de timiꝰ interitu
nōle z vt aq̄ leret̄ ꝑ portz nadꝫ vt pcute adūsa
rio subtilit̄ pensare debeamꝰ qnd deus ruine pro
xis et qnd miſie dei ferent̄ rnd rō pūsū qnē ꝑ
opō deꝰ pmittent et rōdolend z miſerē rōdolent̄
pereūt̄ et rōgaudend z miſie indeꝰ vt nob' lucru
sit pena morient̄ ꝑ xi et rursū i gaūm venit
exhibita equitas dei indicātis qñ nr̄ pereunti
hoī sim⁹ adūsarij nec indicātē deo clemēiam⁹ in
gratiā Thor p̄ missō ḡz vnedicauit aliquoꝝ primo
dictoꝝ ꝑ sūd de petore supꝰ dctꝰ z sor et rnd dicit
de timiro sz ꝑ timimꝰ duo sūt ḡsideranda p̄mū z
timistica sue odiū seu vltor ꝑ hō ad ꝑxi⁹ suum
et sm illud no deꝰ timitur diligē thor z ꝑ no deꝰ
velle ꝑ sint timiti nisi aut aliq̄ aut vt habeat
timistica odiū a' vltore adūsus nos sūd alios ꝑx
imos suos hor enī esse velle cor̄ pctꝰ et ipdurꝰ
malū ad qđ z rōnī rectitudē Ista z sūd sc̄ Thome
2ª 2ᵉ q 24 et doctoꝝ qđ i ꝑ z studꝝ dsq 24 tremibz
nadꝫ re⁹ nō velle aliq̄ malū culpe aut q placeret
deo p velle aliq̄ timitū esse aut aliqꝫ timistica
sūd hec odiū ad aliū modo supdicto z velle sibi ma
lū culpe et velle ipm esse peccātē et pctōrē et ma
lū culpabile rōd ille odiū a' timistica vt pdescripta
z sic ille pctꝫ Quodū gsideranda timiro z ipm natū
sūdū ꝑ z ad ymaginē dei creatū et nobilitatē capax

glē et ꝫ ꝓxīng nr̄ ⁊ de isto dr̄ ꝑmo q̄ teneī ⁊ ꝑ
cepto timōr nr̄os ꝫm nāz ꝫm q̄ sūd ꝓxī nr̄i no odi
re ner timiarī q̄ odiuc cog a timiarī ess nolle eis
bona aut eos ꝓsse mala culpe a pene et solid ⁊ coꝫ
malū aſ odo ⁊ ꝑcepto teneī eis ꝓsse bona ꝙt bñ
tudine et ꝛnſtrud ⁊ ad ſpor rōnabilē nr eos ꝓsse ma
la dāpnatōis a malū culpe aut ⁊ malū pene q̄
rndaꝫ rnd illa intenōe ꝙt ia pena ſit eis ſolid ⁊ malū
aut no rumend ſpor ſatis ꝓꝫ ⁊ dict̄os ⁊ ꝛm ſcribi
exodi ⁊ 23 Si ꝓderis asinū timiōis tui ⁊ dūo
lacentem no ꝓtereibis ꝛmo ꝓnus alleuabis cū dño
loco ſrug ⁊ ſſa q̄ videret q̄ ſ asinū timiōis no ſtaret
⁊ ſuto dimittis ſed tu magis ꝛpellonis timiōq̄ ad ꝑma
gnū dei creatq̄ et xpi ſanguine ēptus no dz haberi
odio neq̄ negligi ⁊ ꝛ ſalomōne dāmat ſpḡ ſtus
dicēs ꝓu 24 Si rnderit timiōq̄ tuus ne grauden
ne forte ꝓdeat deq̄ et displiceat illi et auertat ira
ſuū ab illo et rnd ab illo auteret ad illū dirigat qui
de timiōe ruina gaudebat ſm id dñm de timiōe ru
ina lēta no erit ꝑnnitq̄ ⁊ ſpor nūpligend ⁊ ſt
nūſi ſede ruina ⁊ ſtra ſalūt ⁊ corpe ꝙd rebus ꝙd ſponde
ess ſibi ad bond aīe ꝙt ad correctoꝫ mozꝫ a ad q̄
cuctoꝫ ulstione ꝙm ⁊ ꝙt ⁊ declinādo dissimuloꝫ timi
ōn tacend fuit ⁊ ꝛm bḡ ioh adnot ⁊ mandāt ſua ꝑ
cō 3 dicat dñm ſrem ſuū odit ſponda ⁊ et ſtra q̄a
ois ſponda no ſpt ⁊ ſe q̄d ctūd manēte ⁊ d expo
nēdā mendacē de ſpna dicat dñm odit ſrem ſuū q̄d
pcm ⁊ q̄ no diligē cū ſponda ⁊ ſui ꝛpḡ ſpūaliter
et ſrē ſm rōnalē dispoīne nd ſuū odiū dispoſitio
ꝫ ad ſponsū ꝓꝫ de rayn ⁊ ſtra q̄ ois ſponda no
ſpt q̄d ctūd ⁊ ſe manēte q̄ no ſpt gratā q̄ ⁊ nūb
⁊ q̄dā ⁊ ſponsa ꝙtē ctūc q̄ ſſūmāt ⁊ glā q̄ est gra
ſſūmata ⁊ ut ꝛtered ꝑa ioh ꝑmo dñm dicat ſe in
tūd manē et q̄ ſrem ſuū odit ⁊ tenebris ābulat
et nesat quo ꝓdat q̄m tenebre ex ceauerunt

ordas eccl et uerid ꝓa sctȳ & ꝺi qꝺ dixerut quꝺ di
ligat deꝰ et proximꝰ suꝰ odiat mendax ē ⁊ sctȳ dicꝰ nr ad
ait 18 dicat Deꝰ nr malꝰ est & ꝺixit dimittit dꝰ qꝫ
gaſtr me ꝓmte et te opt̄unat misereꝝ ꝗm tu ꝓ
et ego tm misereꝝ sui et ꝓgena tradidit eū tōtoribꝫ
donec redderet oē debitū et subiungit dicꝰ Dꝰ et ꝑ nrm
relinqt fratrē ꝓb̄s si nō dimiserit unꝰ ꝗsqꝫ frī suo
de cordibꝫ ꝑtm ꝺr qui ꝓmꝰ ꝗsqꝫ sit tē mundꝰ dapnā
ꝺꝫ sui sit et tē dimittit frī suo de cōde ita ꝑ nobis
Timotheꝰ nōn eū teneat a odiū teneꝝ ad ꝓmꝰ ꝗsqꝫ
nō odiꝝ ꝑ cordꝫ ꝓ qꝝ sui ad ꝺñ Timotheū et Tom̄ē
q legit de scō stephano ꝑ aliqꝫ asscribut hēt angl
dicꝫ nōs se reuendicauit nemo se seduxit qꝫ qui ꝑtm
gaudia Thor mundo odio hēt ꝑ deo Tbonis operibꝫ obtu
lerit tm ꝺñ Dꝰ saluꝰ qꝫ ꝓ ea nō meruit ꝑtm ecclm
uocꝫ aliꝫ quadꝫ gle ꝺñ ꝓbat auctō te apli ꝓa cor 11
dicit Ei dedero facultates meas Tcibos pauperū
et tradidero corpꝫ meū ut ardeā caritatē ad nō ha
beā mōlis nī ꝓdest et subdit Tcad omnia nemo sꝰ
caritate de ꝓximo nr ꝑsumat. nec de ecclīs nec de ꝑsoni
bus ꝓfidat. qꝫ quidā Timotheus Tbōe tenuerit nonꝫ
illos nonꝫ alios quibuslibꝫ bonis operibꝫ placare sibi
deum poterit Ideō dicꝫ ꝓ Timotheū nr̄os ne ꝓpter te
nemen dilige ꝑ nullꝫ nō ꝑdit nō adhuc ꝑ cordi teneā cor
dilige. una et eadem cum bona scire cmuda sꝫ bona fi
liorum ecclie. et bona ministrare et gubernare. et cordi alia bo
nitas et ꝓbitas mīs̄ꝝ ꝓmouet et manet ad bona ꝑtm
et ad bñdictē ꝓmanēdo ꝑtz qꝫ dicꝫ ꝓpter ꝺñm Dꝰ
dilectos ꝓpter nos sit tribuꝫ ꝑtz qꝫ acm ꝓpter ꝓpter
dilige nolī ꝑ inimicꝫ z nō ꝓpter et dolꝫ z ugī et Timi
thee teneā dilige ⁊ te ait et quidā dicꝫ ꝓpter dilectū
Timotheū quia bñfactor hīs qꝫ odiebat pus ⁊ te cordi ap
ꝓbat ꝙꝺ in fine z dic 30 scō ꝓbꝫ dilectꝫ gnalis
et adhuc a Timotheū ꝑ assignari ubi qꝫ dicꝫ ꝓpter

frent esse brmolid et bdfend i dulto gradu et magr
nfirchissime bdntans est et tud ꝙ timend diligas
et ei qm nd orit mald et si pt fuit tu se bdnus
rebus. fuerat ꝙ qd posse audiens dicere ihesum
diligere timentes eos bdfame ihs qm odierit pro
Hub dat augs ꝙ qm pfect filiꝝ dei est illud sꝫ
ser pfect diligere quo quis se ad eos fidelis homo ꝛ
tendere et studeat cum ad hui effectu rogatu dni
sedat agendo et hortando pduc Cui ꝙ auctoritate
bd augst dicit nigd in 3 dl 30 her de pfect caritate
intelligi dnd q tm pfect est qm no solum inimicos sꝫ
etiam timentes pfecte diligit esse bdfamat et hoc
venera gradu est et extime excedit pfect diligere
timentes hr augd ubi sup Et ꝙ tuꝫ perfectissime cari
tatem est pfect et plena soliditate diligere timentem
sm et tm actualit qd de facto noret timentes Hz
inimicit tm nulli carnalit hoc. qm ignari nostre dei
et timentes ppe salutis. ser sup ndum rationabilibus
suis et dicere audeat et fore credit. ꝙ eos timi
tes suos oppteat odire. ner aliqua ratõe possit timi
tes suos diligere. eo ꝙ illud et illud eis fecerunt. prima
ꝙ eos sepe pande hostes rendelos. et grauit aduer
sarios. quos fide et fiducie ꝙ exhortadi ꝛ respondet
et quada simone qm est bd augustini ꝛ suus colle
ga ꝙ ad sd Cesarem mittit et ofi deꝫ cum qui
optime nouit posse mutare. nichil prepedit nobis ipse
ꝙ inimicus est. quer ꝙ deprecat hoc. ꝙ eo qd no potuit
fugere aut no potuit ꝛplere. ꝙ primus est Hz ipse
precepit nobis dilectos timere. ser sup ptuit. et non
deputat cõi hoc ꝙ pmicentes. igit ꝙ nos oderimus id fieri
possumus si ordinem Et bñ augst dicit seruus pigrus
qm suum hostem crudelem timebat dñm sui sibi fecit
multa tm in eo negotiando est non deputauit deꝫ si ex
q illo eos fieri potuit imparet Et bñ Croy dicit
Anathema sit qui dicit precipere impie quemo

go se arrodiauerint aut no se fecerint. qz licet inde
ra exteriora bona opa aliq̃ fragilitate humana
aut ipi infirmitatem. aut paupt. aut aliud hmõi
pedimentu implere no possimus. set remanet. inde
clemosina magna. ꝛ̃ caritatis hi et dilectõ omi
hominũ ꝛ̃ode nro si ꝛ̃ne cuitate petimus sñ aliqua dubi
tatem hñt poterimus. hoc em est liberare pdicatores.
qz nichil magis ꝛ̃ ꝛ̃pdite nrã ipi qñ frequẽtãt alz
nepe mimos xpianos in hoc excusatos pretendere
mus gentiles et publicanos hoc facere. imo et deos
amare dilectores se dicere deos. ait ꝛ̃. Si diligitis eos
qui vos diligunt qñ mercedẽ habebitis nõne et publi
cani hoc faciunt. et si salutaueritis fres vros tm o
quid amplius facitis nõne et ethnici hoc faciunt. de
hinc ꝛ̃ inde manifestũ. Si go no possumus diligere
inimicos vt pam et studiũ horũ ac amari rogare et
valeamus sibi. Si sñ possumus ait. et hñdi eos
nobis dilectores. tñ no poterimus. hoc melius esse
gentiles et publicanos aut rambz aut aliqs hmõi q
sñ diligunt dilectores se. dñ ad illã mẽtem de se fuerit
credat sñ mer ad seruitutẽ pt. fuerant nos inimicos
meos dilectos. ait vt gentiles publicanos qz et hmõi
meliores et superiores simꝰ. istud ergo impleamus vta
vt ipi deũ nobis ꝛ̃ eos ꝛ̃ et adiuuare eos diligamus
et amemus. id qñ dicit ait. Si dimiseritis hoibz
pẽ eoꝝ dimittet et vob pr nr̃os debita vestra
Si n d n p s d v d v. Circa qñ ꝛ̃ palligata quã
dicta ꝛ̃ta ꝛ̃ndi sic quod ꝛ̃ pcedens ꝛ̃ando promiserit
et qñ ꝛ̃ gradus ꝛ̃ando sequẽs secerit sñ qñ ꝛ̃ndi ꝛ̃mi cauit
partẽ. Si n. mittit dimiserit hoibz pẽ eoꝝ dimit
tet et vob pr nr̃os debita. pñs ꝛ̃ sñdat scias
qz ad dei gñd ꝛ̃ pdicte ꝛ̃ta posita. quo a dño induc
mur ꝛ̃ mittit. n. dicit. Si dimiserit dimittet vob. si no
dimiserit no dimittet vob ꝛ̃ In pdicte ad qñd. Si

mittit ꝓd no dimittit ¶ta ī ꝓtrio scd evit vt deꝰ
dimittat a' nr dimittat ꝙbet ꝓd & apli ad ro
manos ꝑ quem malū ꝙ malū reddentes ꝑ benedicte
ꝙ scim hoc vocat hereditate et quia maledicere ¶ Item q
timores nros possimus aligē ꝙ deū possimus enim
ex suo sensu ostende. q et nos ad ih scandū debem meruto
admoneꝰ ¶ Unde 3 q tot serui tot nutrices tam pueri
tate et ꝛ delicate pueller. flammas ignes et gladios
et bestias ꝙ xp̃o ꝓ nomine ꝓtulerūt. qui ni fuerunt
quos ista nobis. nr ne possemus et nos si vellemus
genera pena aut durissima aliqz tyro studioz hoīm ab
nimis tollerare et q pati cor dapna et ꝓto quo pl
se leduī ꝙ nobis obesse pot. Nō go impossibile
diligendi ꝓximū. ꝑ vanidica vrā et ī ꝓsenti fiant q
ꝓximis adulam. et q mihi ꝙ pmo dapnos aut in
iurijs q nobis aliqz hoīm reputa nisi vide strictius
discuīmus. ꝙ si possimus cum ipsis ad aliq grauē lesioz
nīa minus prudenter ¶ Ex cognitione fratr qua
ostia nob dixi sum in ecclia blandire ꝓximū desiderare
possimus. si cor exd nr cū nobis minus sequēs nobiscū
¶ Unde exd. q bīs nosophi ꝙ parcendū crimini tm
pijs et timoris suis nō ody amaritudinem
ꝑ mentis dulcedine rependit ꝓ hēt ¶ Unde q os
nobis cū sanctis et ꝙ sanctis plebat quibz nō solū
nichil mali reprendens ꝑ cum odi bona retribuens
nō vno q̄ mortuo pr̄e ꝑ germano aīe dilexit
¶ Item q bīs moyses nō cū ꝓcipī nobilius ꝓtu
nō solū q̄ reputū. ꝑ et ad lapidare ꝓmisit. dimitte ei
venia meā. ita ꝙ ille deū supplicabat ꝓ eis mauret
¶ Ex eo dimisso ꝓtū ꝙd mi dele me de libro quē
scripsisti ꝓ hēt ¶ Exodi 3 ¶ Unde exd
q bīs dauid 2 regū 16 ¶ Simeo suo seneci. qui ei ma
ledicebat. maluit pacē ꝓ dei indicio ꝓsumere.

quid fuc wandde sathanas. ymo ad opa sua sunt eius
dicto. et cond suos adiuvavos mdmos fleret et mi illius
qm eos omodo ysup sanat et undertuet. et hdt. et vegnd
ymo q̄do secuvg dicebat pō. illud qđ sanus odo attedi
et vnedū. ao dicd debet. Ex opa vddi. verebunt ibz
multi mala deind nuevem ab timuf nuos manib
ysrael. Timuf aut mod ist. Quando ergo est ho
stephani ypothonius qm ad lapidand dilect timuos
suos. cond de sto lapidabo. ymo ad ysaiā solidate
eius bdm quidit et ferit qđ se stanos oraunt dicens
dne adtpe sps meus. ymmo pō postul genibus
totus qrebz adunauit dne ihu xpe ne stranas illud
hoc petim. Artend. Deprend xpm. qđ lig tolg undq
petio mdmos esse. et odo qsceng filij ire. ad sic deg fd
dilect. et filiū suū vnigenitū dauit. et ow qđ ē qo
credit no pereat. ꝑ habeat vita eternā. Joh. 3. et qđ
ymo filio suo no pepcit ꝑ qđ nob oibz tradidit illum
Ro 8 et xpc sic dilexit nos qđ tradidit semetip pro
nobis t̄ nob. et qđ aliq sibi qđ nobis posuit. nisi mō
qđ iustos. et pccos suo sanguine lauit suos a pctis
suis. faciens de pctorib iustos. de mdmis virtuos.
de stultis sapientes. de timoris sectores. de qđtibus
illumtos qđtos ag. ar ꝑ hoc amant nos no ad
amandos. ꝑ sibi adunandos. ymo qđ vnusquosq sui ar
alios actualit sibi unire inseribz. aut nisi ꝑmissa
tibus oraunt. in cuius postis dicto. ꝑ cognosce illos
qđ nesciut quid faciut. Et dilectissimi tot ar tantis
scripture aut auctoritatibz dedicati qđ possimus ar de
beamus deo stare dilecte. nō solū ai nos ꝑ et timoros. sed
ser ad mra fama fidē ar fiducia exercitand. qđ nisi qđ
credit no posse ī causa si nolit credit ī culpa. Valeb
qđ ar ad mdmplendū salubrios mid ꝑ et ro suorum
vitioz expo gemitū et attracti. attendamus diligēt
mrand ad deo stare ai nos et timoros. et mereamur

esse discipulus xpi dñs. qui nob dixit Joh 13 In hoc
cognoscent oēs q mei estis q si dilectōē habuerimus
ad inuicē et no solū q xpi ē et filij dei ipe dicit
Ait q diligite inimicos vestros bñfacite his q odērunt
vos vt sitis filij patris vestri qui in celis est q ad me scdm
le est donū et honor maxime q possumus de ē gratia
et munus dilectos filij dei et ē ipius cui hereditas
filios xpi et coheredes nos nos dignos efficiat et tales
nos in suum q sinat ad dñm et saluatorē nr ihm xpm
qui ad pcm et opprobriū venit et vagauit in silua silue
De dilectione inimicorum effectus Quinto quinq

Dicunt dicit Glosa ait q Inimicos tribus modis
dei pugnat cōtra nos scz mentis odio. seruilis
operis. et rōnabilis nocumento. sine lesione
in exteriori bono. Cōtra quos tres modos debemus nos
gratiae hic ad nos scz vt eos mentaliter diligamus.
ē cum eis. et opus bñficiando et hoc dōs noster dicit
ad q ait Ait q diligite inimicos vestros. bñfacite his q
odērunt vos. et o ē ē et ea nos Quasi dicat ē tribus
malis nobis ab inimicis illatis scz odio corde. male
dicto oris. et lesione exteriorū bonorū. reddatis
eis tria bona. scz cordis dilectō. oris ad deū ē opis
oēs. et exteriores bñficentie exhibitōs Ut cum se
renitate cordis vt ē ipius dicitur apls ad Rom 12 ad vltī
a malo. ē vincatis in bono malū cōm. et oēs tria
mala scz tribus modis superetis. qm vt ptinet hoc
tos efficiamus rōnis et salubres venire et ab ī
mūcia reuocare ē nos ēlendere et rationis bñfi
centie ē ipius prodire vestigia q dicit
Claudianus poeta Victorem animis alios ex pugnat
inimicos clemētia gentis Et q de primo scz de cor
inimicoz affectu q est oratio a voluntate elicita et
ad mētā materiā et pt esse sū opa imperata ab ea et
sū exteriori dixi ī superioribus vt audistis Nunc rogi

tam dñi de alijs duobz q̄ respirent dilectz effectiue
qua sz timere et non solū bona propria ꝑ et de proxi
bñficijs cum miratz dilectz opa ostendentes (rogemus et
Cū ergo saluator noster q̄ nichil timentibz oppositum en
hūd timentes dilectz dicens. diligite timentes deū proximū
q̄ odij et timentes effectu sed qualem sed realem opponi
nullus effectu ꝓpij dilectos et ad nos dicens. bñficere his
qui oderunt vos Cū ad timētū a sua timentia nos re
trahāt et cauillationibz bñficiendi a nobis exhibitū auer
reuocādi ꝙ hoc a pietate sua ad nostrū alt̄ quare nō ꝓ
tut aliud nisi ꝙt deū ꝙ eos rogemus ꝙt ipe corda eoꝝ
ꝑmutet et ipsos reuocet a malis suis et quidē ciuiq
ad fidē conuertat Et hoc dicit q̄ scripsit deus cū psalmista
et orate ꝙ persequentibz et calūpniantibz vos Calūpniari
quippe est cum delectū in aliquo tuentes sed crimen si
mpanit Et est duplex calūpniator unus qui falsū cri
men ꝙ defectu alterius ꝓpalat existit aut si quod in alterius
nupsent publice seu priuato ordine dimittit et facit
hoc tm̄ malū alterius ꝙt in detractū sed punitum
Calūpniator est qui crimē bñ ab alio factū obtendit mala
aut ficte factū ꝙt cū ꝙ hoc ypocrite ostendat sed ꝙt
ad grauē sed malū fraudē apḡ alios trahat a quibus
calūpniandis crimē ꝓpalat deprecat liberari dicēs Redime
me a calūpnijs hoīm ꝙt custodiā mandata tua. v. seq
Auerte tm̄ dicit illud age intuitu tuo sed me ne calūpnie
hoīm ꝑterreāt et me a tuis mandatis ad sua ma
la ꝓducāt Hanc modi igit odientibz ꝙ scripsit et calūp
niantibz docet deū bñficere et crimē deū orare ꝙ eoꝝ
saluatione et salute Ad'or a fidelibz est diligentissime
obseruādū qz hoc ordo nr̄i ex ꝙte ordinis est exauditū
laudatū et est magni meriti apḡ deū eo ꝙ ꝓcedit
ex feruore caritatis Consideratis ei caritatis fructi ꝙt
hortatur ex affectu orate ꝙ timentes nos et ꝙt zelet pro
ximos ꝙt instituit et a cunctis suis impetu reducere
nec quietis ꝙt dicit Christi fructi nobis deū ꝓximū
ꝙt timentes amare hoīs qui nos offendūt bñficere

est de similitate propti et cum si timuerit illud ppt imi
minens vel exhibere p a gradibus ecclesie reperentur
hor ppter ad libros pandere et sic agere cum pe
ceptum dicit Remurel ly possit vel de eo que plorum
et cum cum medo timere quid mori et pro richard
z studz cum homo teneat animam suam effectu salutem
vel gerere. et quo impedit. hec est tm cum exhibere
ipsa salutaris q tm qi gerentibus ly labi sed ab alijs
solet impedi nisi forte in casu quo timeret
ipsa ecclesie hor pueruari sed semetipm sed timet aliq'
aliud malum ecclesie hor oriri ¶ Alia sunt bndicta a dilec
tos signa. q quos exhibet p tradere. solid aliq'bz pso
nis forte sibi magis familiaribz et adhe. sine sint bn
dicta corpalia et dare. accommodare. vel libere. defende.
et p mundi. et i alijs a nocivis cpis corpalibz p posse p
videre. sine sint studia ut dorm vigil vadere ad co
versoz hd'mi ad bona hui di. q p sint salui audeant
et de istis dr primo q est inter obligatos vel alios qui
timiros exhibz tpe necessitatis hui di specialiter offerri et
signa dilectos alijs p id salutaribz dat et signum allega
vel bndicare hinc que odorent quas orare p scriptoribus
et ralipendentibz quos ¶ ly qui hinc sibi ly medi et
vadi freem sibi utile putent et abhorreat pestifera
sua ab eo unde sibi bn vobis i pa canonica sua et z
ad est dubium tractat in eo qui ly solid p morte aut
tm gr q mortis pcul grd f bndicat q radat primo
exterius vulgetis subtrahit cum timiro ¶ ly dicit
Confessus si vis panisti occidisti ¶ igit a sed si non
occidisti i mortalis si eo eum isti i mortalis si no a
pcto defendisti i mortalis vnos occidisti alijs sub pcepto
to tenem no occidi igit sub pcepto tenemur i mortal
situate subvenire no solu adhe p et timere eos signa
dilectos et bndicta exhibendo ¶ Cum dr q quo tibi
bndicta et dilectos signa exhibeat timiro omi rogatu
tpe et opportunitate se offerendo. p tm exhibe casu necessitatis

nā ad hōr inclinat et pblicanī hor fanuel ymo bñ
ne sed ranos qm aliqñ ētīg ad nocēd pugnad y dnō
suo ℟ gre debem ad hor tedē sīt ex caritate et ꝑ
ded diligat nr solū ad nos ꝙ et timicos ꝓxīos et ad
bñfactre et ꝙ hor mereb̄imi magnū ꝓmiū cōe
fidelitat De ordine caritatis ſermo octauus

Dicend ē prim de diligendo ex caritate ſ3
q quatuor sūt nob ex caritate diligēda
ſ3 deꝰ nos ꝓxīmi et nos ipi ac ꝓxīmi or
pus ſīa doc3 Augſt ꝑ° de doc xpiana ī qua diligē
doc3 mudū ꝓmo ꝓpīnd 3 qđ 3 sup nos sūt qđ nos
sum terio qđ anīa nra 3 ſ3 ꝓxīmi et ꝙ ꝓxīmi
intelligim om̄ rōnale creatr̄ dei capace ꝑ nāt rōnis
et ꝙlitat et q nō 3 actualit dānata et sīt simul
tūđ ꝓxīmi a nob ex caritate diligendi angl bōni
et sūt in cel ad ī purgatorio et oēs hoīes ad glor
ī hor mōrīs cōpē de gētes ītuento nō nr diligēdis
ex caritate ponūt qđ 3 mīra nos ſ3 cōtr̄ ꝓpīnd et
cōtr̄ ꝓxīmi ſ̄ illa ꝙ ē or sūt ex caritate diligē
da et nō eq̄lit ꝙ in cor3 dilōr sūdđ 3 ordo qđ et
ītimet ſpōsa dic3 Ord ꝑ° ſ̄ ordinauit me ī ex in me
dō ſ̄ ordinauit ī me caritatē Cuj quo dr
Ambrosiꝰ ad hor caritas inordinata 3 qđ ꝑ̄ 3 po
nūt terend ſ̄ eq̄lit et dr Augſt sūdđ in 3 dic3 q
peccat qui ꝓpōsuere agit sūd seruē qđ ſ̄ nos
et nē seruē ordinē sūdi nō 3 ꝓpt̄ q grauiōr ordi
nis nūdū ignorāda q turbat ame vitā ſ̄ūd sīm
ordinē diligendor bñ Augſt ī ꝑ° de doc xpi doctō
ī grad dicat ſ̄ 3 qm ordinata hō dilēs me ad di
ligat qđ eū 3 dilig̃d a' nō diligat qđ diligend 3
aut eq̄ eque diligat qđ mīng a' ampli⁹ diligēd 3
aut mīng sūd amplius qđ eq̄ diligend 3 sīt ad meli⁹
de hōr ordine mīt ligam̄ est de eo dupl ī ꝓtrahī

Secundo ocō dicitur quoddā ē duplex ordo
ne recurratur ad oēm et sup oēm diligendū. et primo ap
ponit hoc modū primū dicēs. sic est diligat ds se ipm
et oēm alia q̄ diligūt diligēdo in ipm celante et ds
ipm finaliter. et sic ut ita fiat nō debet adhereat
ps hoc quod preter se et oēm creaturā nō esse ds
deus est esse et ps hoc ds nullā creaturā deliberate
et studeat faciat aliquid cōtra precepta dei sibi dicti
Secundo deinde diligendo ē sup oēm qm̄ in oēm
effectū excedit naturaliter deum sibi exhibēdū Effectus
enim debitus sue honoris veneratiōis q̄ ministrus voluntā
ad obediēdū domino gradū actus Et hic effectus exhi
bitionis sue debite exhibēdi et applicādi ds creatu
re Unde in psalmo ps dicit laudate eum omnes multitudines
magnitudinis eius et q̄ multitudine et magnitudine
ps totius infinitē et hoc creatura excellit sic sup
hoc creaturas ē excellentissimū sibi debitus honor et
veneratiōis exhibendus Ex quo patet q̄ hō tenetur
de peto ille qui veneratiōi et reuerētie se habet ad deum
quem cum ps sit et ps sit ds ad deum a quo et per et in
quo Secundo timendo habet superiorē qui honorē sibi exhibē
pariter debitū exhibendū Glosa hoc tenet ita dicēs pe
titio sibi honoris et reuerētie nō debet deferri ī se
ipsa reprobo q̄ndo superiores esse sue diligi nō sibi honō
misceri Et dicit Augustinus in libro de ciuitate dei q̄ inde
tu diuus usurpatio sibi q̄ honorē debitū deferendū sibi
mus aut studiū aut reuerētie timoris aut adulatiōne prestitera
Et hic sibi dicit de dilectō dei quem ex quarto sibi oēm et
ad oēm et sup oēm ē diligendū Tertio de dilectō creatu
rarū ī mō dicēdū quem ordo sit ibi primo ponit q̄ ad
notitiā q̄ ut sibi dictum fuit diligēs ī alterū voluntatē
Et sit dilectō ī voluntō dei et in voluntō dicti dilectō ap
ponit ibi dilectus sibi pōt effectū et exhibitū illum
effectum dicti dilectō effectui sibi huius proximo pro

debemus quod nobis sit vero quam nobis. Secundum inquantum
ad tantum bonum diligere debemus sicut ad quantum nos sit tantum bonum
eis optemus in caritate quam nobis ¶ Tercio dicitur quod qui-
libet homo tenetur se plus diligere intensive, i. intensiori affectu
seu actu dilectionis quam tenetur intensiori proximum sibi ipsi velle
bonum beatitudinis et gratitudo et actuum bonorum quam cuicunque
alteri homini et tenetur se firmius diligere ad illud ¶ Ita quod nunquam
posset avelli a dilectione sui quam cuiuscunque proximi ¶ Ex quo
patet quod non solum bonus ex caritate proximo et malus homo debet
secundum regulam racionis se plus et intensius diligere quam proximum
vero salute et ordinato amore quam sibi respectu predictorum
triplicium bonorum. Et hoc 3 genus de amore desideratiue
et adeptus quod debet sibi ipsi desiderare et optare intensiori
affectu predicta triplicia bona quam alium alterius creatori
Sed aut debet scire quod dum et malus diligere complacentie et de-
lectationis quod homo debet complacere et delectari in eo quod non est
et non est malus quod detestatur 3 sed debet desiderare quod
fiat bonus et sibi hoc conatus potest et diligentius quam cuicunque
alteri procurare ¶ Quarto dicitur quod quilibet homo secundum
ordinem caritatis tenetur post se ipsum inter omnes creaturas
magis diligere intensive parentes suos. Quadruplicem vero di-
lectionibus eos diligere magis quam tota et quanto magis
et primo diligere beneficia ab eis et quanto placet maiora be-
neficia susceperit ab eo tanto plus et intensius debet eum diligere
sed homo parentibus suis maxima est quanto quod secundum propinquius
sanguinis gradum nature et primo diligit a parentibus quam ab aliis
quibuscumque et maiora beneficia ab eis suscepit scilicet esse
nutriri et disciplinari et ideo homo debet parentes maxime
diligere intensive et plus quam filios aut fratres aut alios cog-
natos ¶ Contra si parentes essent mali [illegible]
nimis propinqui sed extranei boni essent amore parentibus
respondetur dicitur quod complacentie et delectationis debemus plus di-
ligere meliores quam debemus complacere in bono suo adepto

et i maiori bono pl̃y q̃ i minori bono ⁊ sic bonū
i amore optato et desiderato unū pl̃y diligere
mutuo quā si mali sit ista quā optare et de-
siderare ⁊ hō pl̃y diligē proximū quā malos q̃ alios
quatuor q̄ nos sūpl̃y bonos q̃ ⁊ mutuo artū cū
optare et desiderare quā ecclā et sic boni fiat et
q̃ quilibet alteri quatuor quā melioris et ⁊ quā hō
maxie de hoc curari et custodiri sum exigit quā sui
status sit boni fiat et curitate augmentat et in ea
permaneat nō ad ⁊ appetere cor mala fiat q̄ hō
est sub odure magno q̃ diligē ¶ Deinde pot proximū
ad hō magis diligē mutuo filios et filias ⁊ fratres
et sorores et quā pl̃y propinqui sui pl̃y diligēdi
quā nisi propinqui et domestici pl̃y q̃ extranei et ho
minis ⁊ tā sum ordine caritate mutuo quā sum ordinē
nāe q̃ caritas hō auffert ⁊ pfiat et regu
lat ¶ Et nō q̄ sum Richardū i ⁊ dilectū mutuo di
lectores arctius sum propinquitate ad diligendū et cari⁹
sum propinquitate ad deū q̃ propinquiores ad deū q̄
homines ipsi diligibiles potest ⁊ dici quā de
hominib⁹ extraneis pl̃ nisi nisi quātū pot pte q̄ nō
attingit nī mutuo ad in eo gradu q̄ ex maiori
affectu debem diligē exemplū magnū bonū q̃ nī quātū
et nisi bonū et hoc exp tenet Ambrosius nō dicit de
mortuo bonū sed quā filios malos ppositi ⁊ primus
debemus ex caritate diligē corpa nīa et pximos nīos
ad q̄ indissolubile ex caritate ⁊ diligēdi ⁊ corpa nīa
⁊ alienus non indissolubile nobiscū pximos nīos
mutuo Debemus ⁊ posse et pmereri diligēdi corpibz
nīis et pximis corpibz ea q̃ sūt ipsis pare bona
sed ad duplicia pare bona corpora sic pdicta sit q̄
corpa sic sit dissoluta q̄ hō bonum spūs ad opa bona
et spūs sui sic agenda ⁊ ad ⁊ exhibere cū

ad deū ꝓpter diuersa ꝓcepta de illo ꝑcauendo dilectionē
eius possimus. Illud principale sit q̄ ipse debet diligere scipm
ꝑ ipsum volendo et procurando sibi ipsi bona spiritualia
et veritatis eius ꝑ modū scipsum excedendo. Debet eciam
diligere proximū xp̄i amore sic volendo sibi mala a pīm
et volendo sibi bona spiritualia et alia q̄ proficiunt
ad salutē. Debet insuper diligere corpa sua et xp̄i volen
do ea sibi et xp̄o bona nāt̄ et fortune. Ne quod mu-
tabile et mundiale sit in ordine ad spiritualia ad q̄
ꝓpiciamur ad tempus. Et ideo dicit q̄ sollicitudinem suā non
ꝓhibet esse et q̄ proficiunt ad salutē. Addit eciam ꝓhibet
deum diligere se et xp̄m ꝑ ea. Dicit ꝑ hoc corpa eo q̄ aūd
tollitur et corpa nra corrumpibilia et ideo aūd corpa
bilia est cōtra proprietatem. Una tribulatio debet homi
nibus inducere ad volendum ꝓ ea displicere malum ac
sue a deū et ꝑ sua principalia pena. q̄ sibi displicerat
malum corporis vel est infirmitas aut aliud tale ꝓ
cedit in malis fortune. Vel est rapinas. amissio bo-
norū. pauperies rōis. Hinc ordo q̄ in doctrina scriptu-
rarū. et ad q̄ intendimus cum studio. q̄ in ordine q̄ plu-
rimos prodesse ad q̄ vacamus studio et sancte sic cōtra
habentes audire. Ita ex hoc ordine sumpsit exemplū q̄ in
xp̄i aut alicuius xp̄iani cōpatiendi infirmitate aut aliud
quid tribulationis ꝑ cōtra ꝓpriam libidinem dicere
et dolere. Sed ad xp̄i aut alicuius studium infirmitate vel q̄
audere vana. odia. studia. superbia. libidines. cupiditates. cōtra
quas audemus sine morbi aut sine dei audere. Debemus
misereri nichil ad pene nichil sine hoc tristitie aut
mera pena. Et ex ipso motu audire duro et pene in
sensibili corde ꝓpinquo. Vulnera ad corpa aut exte-
rius. ꝓpter deum dolere misericordie ad dolere misericordie
in alios proximos diligendo et diuinitus. Sic et
q̄ primi de deipara et vera ꝑdere dolere. q̄ primus

qdolent pchem̃t. qm̃ in nr̃ corde ꝓpnd nō ꝓsi
ant cert aliq̃ ad alq̃ ꝑ dns suas actus. ꝑ prind. ꝙ qd
dicit bñ bñ. Asing ꝑdr̃ et tot hñ ꝓgnsticon. add ꝑ
dr̃ et pncē qm̃ interrogauer̃ et unxerũ dr̃ Cadit asing
et ē qm̃ eū sublenat. cadit add et tñ ꝫ qui mandi appo
nat. Et ꝑt ad qnd dicit qm̃ ꝓbz rationes et prua
dilectõ illo sñm mdm̃ nat̃ ꝓpha sr̃ extitisse ꝑt
apd̃ eos nichil scriptũ sit et mg̃ dputand aiabz hominũ.
quas in sr̃ pnosas dputat deꝰ nr̃. ꝑt tñ ꝙ totũ re
gnũ mundo. ꝑ solũ ꝙ homines aiabz et qualibz carẽ
bone fidei sit. natꝰ et purgate. frangat̃. q tripty. pal
mus. mundus. sepulty. Nisi si obnly reuiserit in ꝓ
fere tot hñt elemẽtoꝝ q̃r̃ pcreditas. Si aũ reuiserit
add ē qm̃ mort negligit̃ ꝑt stercq. et q̃ a nisi ꝙ
pendit̃ a cruc̃. Si pdeam fidei infirmitate corpo
raliũ et nichil rõnabiliũ mentẽ nõ posse miserabilit̃
doleam. et nõ doleam ac dicam Cure ad duo nõ ꝫ
sup dicta ꝓgãt nichil nõ accepit. et de alio spualiũ ꝑ
de gtuitate. de pure emẽdatõe. de sacro pane. de digna sup
nõe eucharistie. et de retento ad aiaz ꝓfectũ si ꝙ aliud
nõ accepit. Nargt qui dolear qđ aduersitatẽ agnoui
qm̃ ramẽ et nudo dedit sue. Ex nos debem̃ ad hoc re
uocari ꝑt nospũ et ōẽ ꝙ qđ spualiũ et hoc animã
diligam̃. q̃r ꝑt a pncipio ig̃ sñi mdm̃ dñi illa
spualia dilõ ꝙ hoc mdm̃ ꝓcepta ē nobis. deo pla
cens et accepta. et ꝫ meritoria future ẽtie. ad q̃ ꝑt
nud tota ꝑuersitate tdam̃ et ad eã ab aquilo ab hoc
felicit̃ puenirem̃ Largiat̃ nob dñs xp̃s deꝰ nr̃ Amẽ
De excellentia raritatis q̃ polli sñd alijs gr̃ar̃ sñ
nõ ad sme ac alie queredũ Sermo nonꝰ cuiusdã

Adhuc excellentiore qđ ꝙb demostro ꝑa
rat̃ 12 Apli paulꝰ ē trpm̃ sñm ꝓcedẽtia
eminẽt plene gr̃as gr̃arũq datarũ. et diuisa dona q deus
distribuit in eccl̃a diuisis tẽporibꝫ et ꝑsonis dicit Deꝰ

ordo. aut ad sedet i tenebris et hic ho hñt actu vi
dendi quare pñs et dispõis eis est vel ymaginis ad
actu videndi disponta. et nata ad ministrare ad hõ pñs
lat i hac ordine apte. Cur dicto habituand seu ministrat
z non ymaginat in ymnib ad act pñs hãt aut i adulto
diminute et hic ymnib pñs adulto ho hñt hic actu de ligt
de qu est motu a voluntate et habitu meritat pñdet
et hoc id exaptiuu posse pñs aliqs sine apparere
qualitas meritate et ead dispõis et ead dilectio ac
malib. de qua primo dixi i pñdentib duobz modis
et dilectio habitualis seu habitus meritatis de ring
ymaginabz q scdm i dicere ymaginatiua q nomine
ead dudz rndz q ei in sacra scriptura attribuit q hoc
appetibile eis q dilectio et ead ipsi progenie sup alias
meritas et dona Primo itaq dilectio habitualis
seu habitus dilectiois dicit meritas q per i mdus loq
nostr ad apli paulu Ideo ait dicit meritas q hoc ip qui
ad pñs facit meritu dei et ad eis vite id dolf in ad
hoc dico quod primo p ali rõs meas q ip dicebat apli a
ppõ vel meritu nisi q est q dei gratia et facit eos
dei meritu hoi et dilectu facit eis q hõ hñt deu primo
sibi. et ad hoc meritu ppoit. et q ps nullaz recatur ad.
nor ps dei sed q ipse velit facere. ad ossi dei pcipue ro
meritu. et facit q hõ facit nos diligit deu actualiter
et pfecte. ac q multa ac scapharia alia bona opa
operat q sit hac meritate et q facit ead finaliter ps
deum Meritu itaq dicit forma aliqua permanens ideo
q ordinat actu cozz in vltimu finem dei causa aut
ps q dr meritu hñdi q emanata sub. manat et effluit est
q ipse z instrumentu aie seu habitus voluntate ad illud
manandu vel sic seruit z instrumentu meritoriu quo
mediante efficit et q to melius fuerit instrumentu tanto
i eo operatio melius p operari Cur meritu est instrumentu
voluntatis. et q to meritu e nobilior et pfecta
gratia a premializ tanto mediante ea eliciat meritu actu

augſt et gregorius p̄missa et ex decretis apl̄oꝝ et
ſanctoꝝ auctoritas ¶ Deinde dr̄ textus imperialis ve
rando ait ꝛc ubi dr̄ q̄ intrauit v. q̄ imperator ve
rendū desiderauit et ibi videt hoc nō posse fieri ne impe
rali ⁊ cuius quo q̄ dr̄ ꝛ posse imperiali intelligē
dum est auctoritate ille q̄ intrat imperiū sū posse
imperiali quo sibi fidē sū auctoritate ¶ Auctoritas q̄ dr̄
posse imperiale q̄ est quedā decor aut ornatus dig
noscitur ¶ Ita q̄ ipse nō aut nō sibi ornata et dece
nata accepta est sibi ad quid aliud est nisi dignus
baptisari q̄m ex hoc habitu auctoritate sibi sū ecclie
gratis placet deo et accepta sit ei ad edificatiōē et q̄
similes ornatus sunt ista posse imperiali hoc ꝫ q̄m de
cedēt in hoc habitu auctoritate iste admittē ad impe
ria ad regnū .i. ad quid aliud ꝫ q̄ dr̄ augſt i de
similibus auctoritate inuocādi quidā primi ¶ Auctoritas est
posse imperiale qua iudex genus pene discindit
¶ Subdit hoc posse possit fieri q̄ fingebat petro
nius facendo se ad primas rapsphe ¶ Cum sibi .i. finem nō
habuerit iste posse imperialem .i. q̄m decedēt possit
auctoritate circūdē de imperio .i. ex quibus de q̄a ecclia
et ligatus manibꝫ et pedibꝫ mittet in tenebras ex
teriores .i. in cruciatū infernale et morte dapna
tois ecclie et significabat ait ꝛc ꝫ i. q̄m q̄ intrauit
imperiū regnādi sū posse imperiali q̄ oportet ligari
manibꝫ et pedibꝫ mitti i tenebras exteriores
¶ Deinde dr̄ ignis hic ad modū dicit huic ꝫ ignis
ignē posse mittē in silā et q̄d sibi nisi ut ardeat
.i. auctoritate posse mittē in silā .i. i rozida fidelium ut i
ipso ardeat et exuret desideria terrena et fumo
sa pruriti illuminādo ipsā ac ad splendorē ecclie glo
ꝛie dei q̄ est dr̄ ignis ita fulgebit ad splendorē
ecclie publicā tradēdo mihi i optima ac sancta auctoritate
ille ignis auctoritate ꝫ q̄m sibi nisi q̄d ardeat

vinit aud et primit aud opa eiꝰ bona ꝑ hoc ignis
vestis robore extincto nichil manet in aud sordis
et aud opa eiꝰ grauia nostra nec potest purgatoꝝ
significari Et ideo dicit bñ ioh Tpa ꝯ. Qui non diligit
manet in morte Aurū aut argentū dicit ignis nocat
Tpm ad qꝫ ignis ille ꝓbatis et nō ꝙsumptis in hoc dicitur
Sic enim ignis multū solet purgare metalla ab omni
spurcicia imprimere Tunc ꝙ purgata mundata dicun
tur Sic ignis iste spiritualis ꝑ caritatem cor in quo
ardet expurgat ab oib⁹ immundicijs potest dici bn
ꝓbatū est in ea egregia penitente maria magdale
na de qua dicit hic lc dicitur dimissa sunt ei pecca
ta multa quia dilexit multū Et nō ꝙ indigit in remiss
so gradu sit caritas in Iudea aut adhuc purgat
aut ab oi materiali ferro Sic enim repugnat mollia et
ille ignis spiritualis ꝑ caritatem qꝫ indigit ad sint in eadē
aud ꝑ in eo inflatu in quo ꝑ grauez infidē caritas
dimittit et mollit Aud ꝓ intensa 3 et indeficiens
et ꝑceptū christi dilectꝫ dei et proximi alios actꝰ bo
nos intensos huc erat tollit penalia aut ad multa
vij sordis Ignis qꝫ est ramus ignis ad gustū aqꝫ
hoc in feruens caritas ad penalia prius ꝙpter erat
ꝑfecta caritas tollit ab hoc desiderio mundana et in
ordinatū amorē ad ꝓpria et ultima ꝑ qꝫ hoc
fit et fortius caritas dilecti qꝫ est mors Dicit fortis
mors 3 est morsꝰ dilecti Cui quia bñ Boeth omnia
videntur cupiditas aut fortius 3 est amorꝰ dilecti qꝫ
ste mortis corpꝰ intrauit ste ab adam verū tñ aliud
caritas ostendit aud qꝫ ꝑfecte ab poterit ad ultima su
os desideria volūt insensibile reddit amorꝰ sicꝫ quibꝫ
mors potuisse ꝑ aliud in corpe si primus ultimus desi
derijs motus nō finisset in morte Ly excepti exprimitur ista
beatus Iste et generabili puella sibi Agneta ex fer
tur ꝑ ꝓpter artiri sumus 7 videbit hinc caritate et aud

agrendi 3 nobis vt sit sterug i tranctate qui sit finis
i statu salutis et ouid opus nrm sit deo accepta et nob
meritoria vite eterne et gnium augmenti nre gle
ad ei nos perducat ei Sermo nonus

In primis breuit dicit aliqua explicare ut de quattuor
te habitis tractatis et nouiter ad sit nobis xpi in
scriptura attributis dicit ei q pro nouis tractatis
et tractatus infusa no grad q3 gratis dis mihi ihu xpi
dnar no grad gratis faciens studio presti impetrad
beneficio ei qui bis nobis prid aliquos mos nostri
ordi gdiuersis et ypocritis exponendis dns det sit adplens pntiap
nouiter ad ad hoc alios nobis et quemadmodum et eis
gdiuersis et ypocritis exponendis dns det sit adplens pntiap
dei et multis oblationibus Progressu ei Septimo pro
rat tractatus gratis sibi sit Hic ei quoniam ordi apli 2
ro4 pleno et hoc idco primo q3 oia qui habet hoc do
nu tractatus gratis in spu sto. i. habet spm sctm qui
sibi q3 quilibz qui hoc habet donu tractatus hic ordi spus
sctus xpi habitandi et solidandi sctos
hoc tractatus sit q3 apli adus q3 diffusa e in cordibz
nris p spm sctm qui datus 3 nob Quia quo q3 qd
et 3 augst sup ioannem ostendit Ipe spes sctus 3 fons
de quo scriptum 3 fons aq pleno subiecte i spiritu esse
nil fons unquam 3 spes sctus q3 no pot accipe malis et
tractatus 3 eis dicit q3 hoc et malis esse no pot aliquos
bis nisi xpi hoc et beatissimi sufficiat corpi xpi sanguis
et reliqua sacramenta pot q3 et malis fit Et augst sup
ioannem dicit Attendite q3 tua 3 tractatus q3 si desit fructus
sup reliqua si ad assit alicui hodie quod auferre aut
malis q3 nisi hoc habet caput spus sctus habet q3 si no
habuerit pot spm sctm esse Primo quia spe tractatus no
solus habet spm sctm q3 et totus trinitatis sibi faciat
mansionem quia ad ioannem 14 Si quis diligit me ser.

61

Subdat Carit ſid eiꝫ qz nulꝫ morbꝫ qui. nulꝫ
angꝰ. nulꝫ ꝓcipaty. nulꝫ ꝑtꝰ nulꝫ enſa. nulꝫ
furꝫ nulꝫ fortitudo nulꝫ ꝓſidꝫ nulꝫ creatꝰ abꝫ
poterit nos ſeparare a caritate q̄ ꝫ Tꝝ. ihꝭ dns noꝰ
Decimo dꝫ fons ſuꝫ augſt reſpice ad numera
cordꝫ et ꝓmiſſa celeſtiꝫ caritatꝫ tuarꝫ rogamꝰ
te. Caritas eiꝫ fons gratie ꝫ et ſingularis bonoꝝ
ꝛ. ſitꝫ q̄ erat abeꝫ et ſup oēs ihꝭ Si tu ꝓbꝫ
Teſta ſcripture. v. in oſe tuidꝫ ſen tuꝫ bibere caritatꝫ
fons eiꝫ ꝫ q̄ dꝫ ꝙ uolunt ponꝫ me defunctꝫ et habꝫ
dabꝫ eis habere ꝛ. ad ꝓſentꝫ ꝑſeuerꝫ et hꝰ
caritate tuaꝫ et fonte plenitudis et habidantie
eiꝫ bonoꝝ ſitiꝫ refere gratias ſic hoc apli docet ꝙa
ꝛoꝝ ꝫ ꝓbi dꝫ Caritas patiꝫ ꝫ benigna ē ꝛ. q̄
ſi emulꝰ. v. ſen ꝙd caritas hoc dona affert hoi
et ſic reſpit in aliꝫ hoiꝫ caritatꝫ ita ꝛ. ea creſcunt
hec gratie ꝛ. et ꝓbi ꝓfid ꝫ caritas ubi hec ꝛ. cre
ſcunt ꝛ. ꝙd ſit et in ſcām. Ypocrita hoc oꝝ ꝛ. audiri
tuꝫ putat ꝫ ꝛ. habitꝫ ꝓſit ꝛ. in aliꝫ ſubi. ꝛ.
eſt ubi ſanat hoiem ꝛ. aliꝫ addita adie dei ſibi dilecti pa
ꝛ. ꝙd ſuſtinuꝫ Benigna eſt. v. larga et miſeratiua
egenis et indigentibꝫ qz ꝓpria caritas ꝫ q̄ ſanat
diligꝫ deꝰ ꝓxiꝫ ſe et ꝓximꝰ ꝓꝰ deꝰ ꝓbi ꝛ. caritas ꝫ
ubi ſanat hoiem diligere aliꝫ ꝓximꝰ ſuꝫ ſic ſe q̄ admodꝫ
ꝓximꝰ ꝫ et qz hꝰ ita diligit ſe qui ꝛ. mandata eſtituta
ꝛ. aliꝫ ſui miſereꝛ et ꝛ. ab eiꝫ ꝓpꝛ ſuꝫ ꝓſ
ſibilitate iuuari egrꝰ ihꝭ hoiem caritatꝫ ꝛ. ſic q̄ diligit
ꝓximꝰ diligit qui ꝛ. mandata eſtituta ꝓ poſſe iuuat et
ipſꝫ miſeretꝰ et ꝛ. ꝙd ꝛ. ꝛ. ꝫ ſtudiꝫ
bꝫ defendꝫ iuuat ꝓximꝰ doceꝛ. ignorantes ꝛ. ꝛ.
ꝓuidꝫ q̄ ſolidꝫ meſtos ꝙd emulꝰ. v. ſen ꝙd mundet
mundꝫ eiꝫ ꝫ q̄d triſtꝫ ſit habeat de bonis ali
ꝙd in ſtudiꝫ aut ꝛ. ꝫ ꝛ. ꝫ ꝛ. ꝫ

rectz. Caritas ad aem hoam diligit ut se et deo
ut ayt augst alienu fruendu nō gtrahat ꝑ alie-
nu bonu diligit. ut sup et de oi alienu bonu gau
det et in duplo lucꝛ et duplū meretꝛ acquirit
ꝑma mercēs z gaudiū qđ ꝓpter et sedm eam ꝑ
mittit fruendū t gđd ꝙ augst. Nec hēt meretꝛ
de alieno bono ope grande nisi et meretꝛ in id ꝙ
pasti Caritas nō agit ꝑ ꝓpa. s. ꝑuse nō inflat
se. s. nō supbit nec z aliena. s. nō ꝓponit se alijs
p studio se subdit deo qđ diligit et hodie ꝓpter deum
nec qrit mala ꝓpria ꝑ si aliq̄d bonū se habet nō
sibi soli scribit et nō fruit ꝑ veracē gfi-
tē one et gnosit unde id se a deo hēt de gđ et
deū in laudand esse et ei regratiand qui gratuite
donauit sed qrit q sua sit sed ꝑ ordinē q alijs
sed inordinatu add sui sine cupiditate qđ ꝙ augst
omē ē superbi z vanū omnē malū. Illa facit
hoem solū qđ sua et qđ sua recte sit et fruē
dū cū referre in se et ad aiam ꝓpriā sibi ꝓfectū
sibi delectatē, sibi laudē sibi honorē sibi mercedem
Ita qđ tibi inutile z reprehēsibile sup se et sua ymo
facit. qđ nonduꝫ in opibz bonis qđ dei honorē ꝑ mer-
cedē et ꝓpriū fructū. qđ dei honorē et ꝑ ꝓximū ꝓpi
quitate. ꝙ qđ in opibz quibz sequit mercēs aut sa
tisfactio ꝑ pctm plus requirunt qđ illoꝝ sit magis me-
ritoꝝ aut satisfactoꝝ qđ ꝙ sit magis unde magis
debitū magis dū accepta et ꝓpter lucꝛū magis
qđ qđ dei honorē et ꝓpi ꝓximi aut nonduꝫ qđ
tibi facit cupiditas et nō caritas ideo minus dū
mercedē qđ augst dicit Caritas ait q z fons et
origo omnī bonoꝝ et radix ait nō ꝑ qđ sua
sit ꝑ facit horū qđ ꝓpriū dei honorē et ꝓ
ximi facit qđ hoc sit et ꝓpi salutē ꝓficiat et

esse a xpō. et ipi subdi fierent mihi ut mihi ministrarent.
et se mihi ad pua ꝓmptat. et ecclīa desiderio xl
et lig a ebdo in ebdam ꝓcess ad ecclīa ad mutuo re
plendum. et lig ord ad ord ad quos ꝓcess ad ecclīa
lig ecc ord ad quos fuerit dcm. et ibi audi
ret ꝑ q nō licuerit hoi laqui in hijs ord in eccl
gldr nisi ī infirmitatib⁹ suis. et tribulationib⁹ ꝑ
q̄s z ord ꝑ ad dnm ter rogatus et ab eo auditus
vel stimulo mentis. qm sic dcm fuerit ad restituend
humilitat. et sibi vocatos fuisse. paulo sufficit ad gra
mea ad quam ī infirmitate ꝑfic⁹ mo. et subdit tal⁹
p gldr ꝛc. q. d. ec quo dcm ī infirmitate perfi
ciuntur ḡr⁹ ad dcm p libet gldr ī infirmitatibus
meis. et habitur ī me pcm. q̄ et ꝑficit⁹
in hijs tribulationib⁹ p xp̄m tollerat. ymo et ꝑ
dat ego q̄libet mihi. et nihil deficit ī infirmita
tib⁹ meis. et in ipsis debet exerc. ps ī q̄mlib⁹
ī mēbris ī pcordib⁹ in algnis p xp̄m et bn
dicq amelius II sup ephes cap⁹ dicit de paulo ꝑmanen
et volens ecclīa sibi cui mihi quod ꝑz et mi
hi vel volens quod cui agnosce mihi mihi cui
rationē z et ego mihi volens patiaz cui audire ser
vi ad hoc bonū eccliam et finem. et voluptas ordi
nis. et instabilis finis. et libertatis oppressio mi
nis in hijs vitiū. mihi dicam. et hodierni: pscriptos patrimo
et substantia. blasphemiam et obscenitatem. vel
benignitate cui agnosce ego ad libertatis ꝑmia
vob spualia. et si ois fuerit ego ipse cui sup im
pendar p vobis quod ꝑz ad ꝑfic⁹ vitaz z conversatio
et quod patet sit cui p fidē in xp̄o. ¶ hic dicit
ad ptz quid quantū ꝑcurate et alie dcm sit qui
efficiū cui mihi et cui ecc ea sit rami ecclie

et fluvius ex ipsa fluit rivuli ex plenitudine
fontis. Et quia ex effectibus noscitur causa ut patet de igne
quem declarat fumus et fons declarat rivulos, ita
signis ex istis omnibus et operibus caritatis que intra animam
cognoscitur caritas in existentia. Tamen cum illa omnia
in se habet et opera caritatis exercet magnum ex hoc ar-
gumentum habet et signum in existentia caritatis. Secun-
do ad de hoc [illegible] patet quia lege [illegible] eodem capitulo
.9. nemo scit an odio vel amore dignus sit. Et de hoc
[illegible] dicit [illegible]. Tercio patet ex dictis quia ca-
ritas ex qua sic non possumus deo placere nec saluti
fieri et eius effectus cum quo [illegible] apostolus quibus
armamur contra hostes nostros sicut solo [illegible] et disposi-
cio [illegible] quibus cor [illegible] a viciis et illustra-
tur virtutibus. Et ideo ad istam omnes [illegible] debemus
conari et non solum stare in exterioribus operibus et
corporalibus exerciciis quia exteriora sine illis interi-
oribus habitibus et bonis disposicionibus [illegible] a modicum
valent teste Gregorio in quadam loco ait: quod eius magni
meriti sit quod foris gratia non agit in corpore
magnopere agitur pensandum est quod agatur in mente
[illegible] [illegible] despicere. non amare transitoria
[illegible] medullitus deo in [illegible] deo et proximis
[illegible] et illatas contumelias pacienter portare et
custodita paciencia dolorem malicie a corde expellere
egenis propria largiri. aliena minime ambire. a-
micum in deo diligere. inimicum propter deum. et eam [illegible]
mica amare. de afflictione [illegible] lugere. de morte
eius non exultare. Hec est nova creatura que exuendo
positis veteri homine hec habitibus virtutum quibus
sicut ada [illegible] induit novum hominem Christum dominum per
eius doctrine et [illegible] [illegible] et per [illegible] [illegible]

tatis magis obligauit ei ad obediendum et mandatorum
ipsius implendum Et ex eadem causa magis teneamur
ruere cuius infinite dignitatis reuerendi et gratie
ad quem ipsius diligere et mandatorum suorum scrutari
inuestigatio Item cum quis magis mandata alicui ea uo
lendo seruare quam ipsum eundem cuius mandata sunt
ab eius mandatis inducit scrupulum quasi Si cum quis ad
offendendum proximum et malum et ad peccandum quam aut of
fendat frangendo alium et dignius sit non infringendum
aut alium offendi et fraudem malum quam offendere et quis
quis primo primi dei non quo malum offendat et quam si
potuerit deum infinite bonum et dignum reuerendum
ordinem primum et diuina dignitas est nichil reputa
tum Quare nunc nos de diuinum propterea ro
gabitur quia cum duo peccata quorum infinitum superet
et deo nichil quam nisi quod irrationabilissimum est quod
quidem facit mandata scripta iussit et bonum Primo deo
duo instituendo decalogum ad alia moralia precepta
dando ne propter nisi ad quam alias obligati fuimus
de lege nata et ex dictum vite vobis dicitur illud fa
cilia ne est declarat in 3 dist 37 doctores Item
nos illud precepta sed naturalia nisi pota rationi homini ex
pedibat in ea a deo posse mutare et instructo ab
propterea redigi per quibus ea familia nostra et
illi ipsum ignorantiam posse se aliquatenus excusare sal
tem admittit et opposuit Et quod ut ea quae ne
tra ne solum naturalia et ad bonum si quod ipsum
contra legis et alterius veneranda diuini imperii
est sic mandatorum obseruato sed intuitum dei propter
nos fuerit sibi meritoria ut dicit in scripturis
Quare nunc nos de ipsum propterea magna stultus
sed optimus deus propter nobis solum ea quam obser

·gtus q̄ sozmē ¶ Sexto mouet nos dēt ī tot et
tatoz rosiaz hystoz ⁊ mos est q̄ magnitudine
posset estimare et pulchritudine multe hystoria q̄
nob pstitit dog nr recado. gubernando. et regendo.
q̄ cand quotidie pstat mitrendo. defendendo. protē
tor potoz tollerando. et pt grad̄ implendo
admonendo. et ad se redeuntes misericordit̄ suscipie
do. et q̄ pl̄ fuit dare despoit ⁊ glorificādo. ⁊ q̄
implend obligum̄ hystoriaz nos ad reuerendū
obediēz et suoz mandatoz obseruandā et q̄to plā
hystoria arripiuntz tanto gēus predam sepius inuenit
et de eis ingrati ipsis hystoriis mandata grauius
ipā violare insurgendo ¶ Septimo mouere
nos dēt implendos mandatoz dei possibilitas. q̄
pt dr deus nr̄os Tu exposcis fidei tue hostie Anathe
ma sit qm dr deū aliquid nob̄ posse et hoc nō
id implere nō posse ¶ Octauo mouet nos dēt nō solū
possibilitas ⁊ et facilitas mandatoz dei nr̄oz. q̄
nam semper apud sanctos est obseruare ⁊ q̄ ps. 11.
dicit dns Iugum meum suaue est et onus meum leue
et pl̄a ioh. 1. q̄ mandata eius grauia nō sūt et hoc ē
q̄ dns gemitus et adiutor noster ad se debere quemlibet
penitentem defuit ⁊ seruitutis seruitutem q̄ ⁊ se est dat
adiutorium sufficiens ad q̄ faciendū quecūq; ad et ⁊
gemitum fuit ad dē opa bona. sed sic nō potest tota ec
cle exire ipā facilitate dē opa corporalia sic q̄libet ad
exercitū sed facilius dē opa spūalia ¶ Decimo dicit aliq̄s
q̄ sūt ista adiutoria q̄ q̄libet ad⁹ et facere et
facilia dei mandata et ois opa bona sed q̄ ⁊ pl̄a
et principalia est ipse recitauit. seu q̄d q̄libet facere
eum. q̄ dog dat cuilibet se disponēti ad ea. ⁊ dog
ad sustinendū cū tribulatiōe seruatū. a ⁊ q̄d q̄libet de
pctis. et ad q̄ dē opa bona et meritoria augeat

franken q̄ sūd hīno esset difficilis (Verte fili a meis pte-
dat quare nō ne ꝓmas a pauper difficile z ei
voluere nō ad nutū hīt plumas z ei facile Cur hoc
sūd grad et adiutorijs pdicti difficile t ꝓpter dei
seruire qd' ei nō grid pdict dñtia regredine
artetica gsideranē et ꝓcepti meditandi fit diuo facile
ab ymplēd q̄ dicit beda sup cantica ꝓa cōuicia
aliq̄s cū quib⁹ bñ agit ayditam cuj gr'am nō
sūd sic dñ videri addita ei qd' dicit ayt aperta et ap
ta est sua q̄ dicit ad quā et qd' dr ꝓphā ꝓpe
cor dr̄ mort ego nō sūs tuus dirae mihi i
sua na gratia sua et affec spes nr̄a sūd pmor et
amor q̄d sunt bona diuid cuiq; est ꝓpe unicuiq; p
seruitū patri ꝑ hoc fac et saluū q̄d vpor z regnū
qd et nobis largiri dignet dñs q̄ Sermo
13 de ꝓcepto dilectionis hor z precepti mun

Postq̄ vobis loqm de diuo ꝓcepto apl̄i iudicū
sūd hīc vacabi apd hoc ecclē pdeū quare audi
vltimum gradū i mūd ꝓceptor dilectionis i spūs
ad deuotiōē pol cui et ꝓpoūd audiam in sūd apl̄or
legi solūd et ad honorē cuj sūd et pt eē ad dilectē
qd diuū ꝓcepta implenda sūd qd polūd quo ad sūd
studiū opis p eccl̄ quo ad intentū mūdanis pt et
cor obstendra sit mentionem habundāt Est ad .d
audiam possūd Ioh 14 si diligitis me hor z ꝓcepta mea
pt diligatis dicit cor vbi deus ꝓcepit nobis diligere
proximū nr̄m Ex q̄bus q̄rit quare deus ad mūdana
de dilectē ꝓximi dr esse sūd simplicē nō dr hoc est
ꝓcepta mea dr̄ sanctā scripta sit plena dei mūd
datus honora ꝓximi et mentis affectus cū affectus ad
dei diuinū nec q̄ve hoc simile ꝓcurat sūd mōdi alia
nō sunt sua Et q̄ duo sūd ꝓcepta dilectionis in quib⁹
tota lex pendet et ꝓphē et hīc augstin i de ciuitate

et eisdem sacramentis percipiendis deuotus esse
et deo ac de fidelitate erga principem suum
sic nos ipse diligere et ab eis eandem diligi
cupiamus et ideo si in hoc mundo ordo sta
tum quo ille suum creatorem habuerit et ei
mundo fuerit ipse ordo matrimonii et ei dili
gi debeat ipse creator matrimonii et mundana status
quod ipse ordo diligi habeat et quod deum
magis quam ceteros diligi quia deum magis et
mundana diligere et ex quo deus plus di
gnus ac nobis quod diligi debeat ipse ad quem
plus pertinet diligendi et quia matrimonii et deus
noster matrimonii auctor mundana diligere
nobis ordinauit matrimonia et superfluas di
uitias quarum nulli diligendi sit et alios quibus ille
modis optare et procurare debet in ordine principum
ipse deus diligere nos debet et cura ac fidu
cia diligere ad fidelitatem et deum hic quoque
eadem ratione deum diligere et ei hoc debemus
et ille gratia et ille caritas et gratia ad eum habendam
possimus et quia nos ipse eum fruamur eumque
perfruamur in ipse gloria et adipiscamur eumque
diligamus. et ipse eum gloriosum esse qui salutem ipse
homo fuit et mundo iustitiam suam docuit et eque
nos docuit quod ipse eum et ipsum opera bona
quibus mereamur eternam eumque salutem et gaudium
quod ipse et habuerunt aut habituri sunt ipse
eum et habet et habuit et nos quoque ipse et
nostram salutem impedire posset et nos mereri

dus zq Quando dns deus sic dilexit nos qp ipse
sud dilox no solu exeudit ad aios s eud ti-
moos eud actualis ysaptos et offendentes qp p
pdones timiet suos mortuus z directe apls sto
q dd timion ossemy regulam suam p note filij
eius timeno no reuel sustinuit ipe suos tremefactos cu
sp assistiy et effectu dilectois exendit qp p eos pcz
orant dicos pd ignoste illi qp ne stud quod fac
unt dm et nos eis ego et propto deum timet di
ligere pt no solu aios sed et timentes pcepta
mea pdca sua diligamy et eud actualis ysap
tis et timentibus inimicos eud t ipe suos set bty
arabd qm hermogene imago actualis timi
nas exercitu dona reddidit p malis dt bus ste
plsaud qm p ipso lapidabz orant plegis gemi
bz ipse eud sptam multiplicat in bet sui exodi zz
Si pdcm aliud odiendi te iacere ste amore
no possibilis sit alienabile eis Si ad asing ti-
mion inbet no dimitti t ludo spto magt bene
mr timiend ad imaginem dei creabd et ypi sag
guine redempd no odire nec negligé maxime t ipse
q subdit sui dt pa nob z dum frem suu odi-
tionda z simplicit. si studiose te multa q omitto
inde qr alibi possim ca Agone eud dd ad dilox
timion doctiss bd Gregoriu t omnes pdcs emulge
mur et t sud qt qd homo aliqd admisit pat ab
ipso fame t vehis si in sermone si t opere te inde du-
os hr timiones apiy in hoc ysaptos sermo exteri
ores et possibilem sz hoem ysaptu et alia tusi
bilem sz deum qm timiend exteriora ad ste ius
te ysaptu tentat et instigat dt e autem exteriora hos
tis peior est et pricipior eo qp exteriora nostre
mentis tpalia a' aliud mutabilia sunt austere e interiora
vero hostis nra ad odiu exteriorum timi adhuc
aut ad aliud scelus inducere et sic ruinam tot

Sed dicit quis. aut ap̄d se cogitauerit. Quis
potest audire ꝑ fide a ꝑ scribi. 3 signum ꝑfert ewangelii.
ar qđ et ꝑfte dilectis spūdis. ego spero uos illud hꝫ
et si nos aliquis ꝓdicet ego ꝓpter esse uos ꝑ fide et ꝓ
uos saluare. ꝑ uos uō ꝑsequi nec oportuisset
ꝑ fidei uocabuli dicunt responde hic quod Tom
dicit in simul et si uos uenio nos esse ad uidendū
ꝑsequi aut offert oportuisset. Est ei aliud qđ
hic erit pace ꝑ nos fieri debeat. ut eligerent si
ꝑsecutus ꝑ uos ꝑ dilectos spūdos aut si fides
Quę dilexit unde scripsit dicit ꝑ nobis. Ita et uos ꝑa
ta unde et si nolumus aut sicut superflua ꝑ epm de
ut scribi indigentibus. Sed qui ꝑ tribulationes uo fi
et sit dicit qui uo hic esse ꝑfecti curauit q auri ꝑdit
ꝑ fide et ministra ꝓpter saluare dicit eis uos uenio
est dare ꝑabola sua et quide uenio dare superflua qđ
dare quod dicunt go ꝑ hic uigilabitis eccle uō dat
ꝑ deo epi ꝓpter uenio sic ꝑabola ꝑuo uer sibi super
flua quod ꝑ esse uobis datuꝝ est ꝑ uo aut ꝑfecti
uobis sic corpi ꝑfecti. Omnino timeat se hic omne
pūdio curauit ministra ꝑ dicat hic ioh et ꝑ alligā
uō 3 dicunt hic scias ei q dicit uō 3 curatus dei illo
Sed qui ministrat ꝓuid de illo qui ut superflua indigē
tibi largiat. Ꝓcedit go uos ꝑ opa uos curauit
uniuersi ꝑ ipsi hic ꝑ uigilabitis aut ꝑ esse
uobis uocauit. Iustus Sequi quod ita uos esse
dicit ꝑa dignitas hoc et possit esse dicit uoca
tionis et ꝑa uos creatoris qui serui esse dignitas
sunt uobis fuisse et ita fili sunt ꝑ uos et filii
hereditas quod dei ꝙ filiudine fruerent hereditas
ad xpi in quo et ad quo hic erimus hic ad uos
habeant a xpo qui uobis aut meruit esse ꝑ aut
apli ꝓ ꝙ Sed dicunt esse uocati sunt

.deo p nōtem filij dei eng ꝯt ro 8 Ego testimo
nium reddet spūi nro ego sū sunnus filij dei. sū ait filij
dei et hēredes. hēredes quid dei cohēredes ait cristi
tum ait sunt ista adri dei derligerat ad subdit Si tñ
veris q Paulus probat qñ dicit ad magna pmia
ad ptinē nisi p magnos labores ꝯt paulꝰ sic
rationabiē nisi qm dignitē certamen ēt. qz qui ad
tāt dignitatē ptinere voluerit oꝑt ut adrī
dei et eius filij sequat ipius mandata Ad quē sēs
Jacobꝰ ad hoc usqꝫ fēt suo avdgelista mirabiliter
cū matre petit ut unus a dextris ipius a sinis-
tris sedeat in regno dei ꝯt hēdē ait. Ro dñs eos
reuocabat ad qđ q̄ p q̄ ptinēt ad cōstituēdi
nō dicens eis potestis bibere calicē q ego bibitur
sū ait si dicat ihūs Jhesus si debet bibi vos debz
cōstituēdi primo vos exercitat pna labōrios p mali
et ardūos ad magestatē Si nos qđ appetit qđ de
minister. pōs bibere qđ dolet Hic eius p adam ponitu
q̄ferendus ptinēt p ad gaudia sanctā Sū ad nos dico
vos fratres Hic est notādū q ihūs duplices sūt
seruī dñi. ad eius pmiū ex fide solū oꝑt qui mandata
dei seruat solū. qz timēt. qđ si sctī facere ptinēt
a dño. Et de istis intelligit scriptura nō q̄ aplī et
bonis fidelibz Jam ad dicit vos fratres sc̄z illos qui
pmiū solū oꝑt fide qz ihūs nostrū quid facit dñs
eius ꝯ dr eis videns T studiōs qđ illis pmis solū oꝑt
pmiū fide sperētē dñm eos q̄ptinerunt ēmēdare sorde
tia sua Ego tñ filius et adri Ideo sūt pmi qui deo libe
re pmiū ex caritate et seruitutem obedia dñi eius
obsequio mūdata. Et ista sūt illi fideles pmi et bo
ni ad quoꝝ q̄libz dicit dñs Euge bone et
fidelis intra in gaudiū dñi tui ait Et illos ihūs
sunt bñ apti paulꝰ sūt se nouit nō optimos sanctos
sed paulꝰ ihūs ihūm ꝯpl Deus pmi ꝯpl sunt cruci
fixi eius sūt ꝯpl ostēdit nō dicit vos ait deus ad vos

Rcdendo ad mãz pceptoz. T ꝙ evang. et deinde specialiꝫ ad decalogũ
dicta ꝙ ꝑtinet ad dictos hũ thome
ꝑma sñt q r Circa multitudo hoim
cuiuscũq; pdicatoꝝ. aut regnũ. est ꝙdã gtus. seu res
publica. hmõi ꝙ pncipe seu pñsidẽte aliq hoiem a
quo regat et gubernet. Cui tm videnꝫ ꝙdã esse
ꝙdã gtus et respublica. similr ꝙ pncipe seu pñsi
dẽte. a quo totã multitudinẽ regat et gubernet
Sed contra ꝙ sic dicit ad hoc ꝙ hũi gregẽ
in vita seu gdam pfectã et virtuosã sub pncipe
deo. requirit duo. ꝓmũ est ꝙ hũi se habeãt ad
ãtinentia pncipẽ gtuita. Secundũ ꝙ eand hũi se ha
beãt ad socios cum quib et ꝙ participent. Cui
enim ad hoc ꝙ sit hũi gregẽ in vita pfecta et
grata virtuosa sub pncipe deo. requirit ꝙ
hũi se habeãt ad deum pñsidẽtẽ ig gdam. Sed ꝙ hũi
se habeãt ad proximos suos et una lege diuina et pui
dent eodẽ de odio ꝙ sub salutis nostre postulat duplicia
precepta diuina. Prima sunt ordinata hoiem in hũi se ha
bendo ad deum principẽ et sui vna prima alia sunt pre
cepta ordinata hoiem ad proximũ et sui de quib
hũi se habet ad alios ꝙ socios et quibuscũq; sub eode
principe deo et sui sociis. Secunda. Circa ad respondendo
dicendum ꝙ decem ꝓceptoꝝ duo tabule fuerunt
quidã in prima tabula. et quinq; in alia sicut dicit Ioseph
phus recipiendo ad significandum tabularum ꝙ fuerunt
duo. ad significandũ ꝙ illud dilectio dei et proximi duob
quoꝝ et virtuosi dicitur Augustinus et Ambrosius Bartholomeus prima vero ordinata
hoiem ad deum pertinet ad primam tabulam alia vero ordinata
hoiem ad proximum pertinet ad secundam tabulam. Patet so
tum ꝙ dicit Apostolus tradens decalogum ꝓceptoꝝ exodi
20 incipit primum sum ab ipso deo. Ego sum dominus deꝰ

ppt clarius fiat. et a simplicibz facilius intelligat
positum p̄ceptū explicare studeo ipsum q̄d exodi
20 scd̄ posuit. Ego sū dñs deꝰ tuus q̄m eduxi te
de tra egypti de domo seruitutis. Non habebis deos alios
nisi me. Non facies tibi sculptile neq; oēm simili
tudinē q̄ adorabis ea. Et sic circa p̄ceptū p̄mū tria
occurrūt. q̄ p̄ma pars est affirmativa. et alie 2as ne
gatiue. p̄ma pars est. ego sū dñs deꝰ tuus q̄m eduxi
te de tra egypti de domo seruitutis. Ex hijs elicitur
hoc p̄ceptū. q̄ bis scr̄ Primo. et latria seu cultus diuinus
exhibend̄ soli deo. Nō facies deos. q̄d et dicit nobis p̄ceptū sic
ait. q̄ deum deū tuū adorabis et illi soli seruies
ex hijs colligit latria seu cultus diuinus p̄ceptū. et soli deo
exhibend̄ reuerentia. et honor. seruitus. et adoratio. Ibi
Dñs deus. p̄mo quod reuelat. et gubernat
predicta. Secundo quod alia excellentia. Et q̄ quod
sibi exhibeat seruitutis honorificē. et reuerentie. aut ad
uersatur. q̄ sibi hoc exhibeat sub ia. a alia scīa nisi
ex hoc enī q̄ est latria seu cultus diuinus tam de bitz
dicit et dicit Tenuit q̄ alicui plus dicit. Si ergo pd vd
sibi honor meus. p̄dā enī est q̄ducē et gubernare
scr̄ quod elicit̄ exducit̄ sic thome 2e q 81 et ex
ducit aliquot doctoz dicit q̄ uerum. Et ē notādū q̄
scr̄ quod homo videns fieri q̄ subdit̄ aliquid offert
dñō suo in signū recognitionis dominij eius. et sue sb
iectionis. q̄ta et mag de obz bonis q̄ habent dñm
deū suū fieri. et ei reuerentiā exhibē. ex hijs oīa
ad ipsū habendū habendū ad hoc facit ut ppe oīa in
digentiā. q̄ in se infinitus est sibi. nec a creatura
aliquid istius sibi adiri p̄t. neq; honoz neq; aliqd. dicit
q̄ in recognitionē dñij sui. et subiectionis nr̄e. et p̄ recog
nitionē nr̄am. q̄ oīa ad ei seruitutē et sic circa obz re
cognoscimus. sic circa de obz nr̄e honorificentie. Quod ad

dicit aut̄ triplicia
bona ꝛc

apud deū. et p illas vocatas deligat ꝯplū co ad ma
gnū. deliberate psalterū et hoc ideo q ipe est mfimus
bonū sōne ac pfū ystrū psalteriū finis oīs et tota
ypē se nūd amabilis et desiderabilis ¶ Quid deūg deo
seruire et apud ipm ee ac venerari p nūd rōnabile obsq.
illa scz applicata ad diuinū ꝓpitū p aliquas venere
nales exhibitiones. et rōnē studiū. vt p oēs exteri
ores. p nūd. et spāles laud. p gemitū fletuū. pe
nāmū mēbroz. ac oīa mēbra. p corpus p spūalia. p corpi
tus mēbra. et de alijs rōnabilibz venerabilibz exhi
bitibz ¶ Quid p exteriora nūd bona vt p obligatū
p sacrificia p denariū solutū p redditū mēbrū
et sīlia in dei veneratū fieri q̄ueta ¶ Quid et ali
quis de quo dā scribit rōnia. nūd sufficit interior cul
tus et deus suppleat cultū exteriorē. p venerabilē exhi
bitū. et cēremonias exteriores ¶ Quid dor m. 3.
dus q̄ dā a nobili rotundū est datū. nō solū p̄ interiori
orē actū sz etiā p̄ cultu exteriorē rōnabilē vi
tus ¶ Hic enī patet etiā q̄ et etiā quinto p̄ deus dor
mēū et cruo meū exultauerūt in deū viuū vbi p
cor intelligit aīaz. et interiorē aīe actū. et p os
tē intelligit corpus et cultū rōnabilē ¶ Fit ad vl
timū ille exterior ꝑmo ypē hoc q̄ pet deū est a deo te
neri aīaz et corpus et exteriora bona nūd de obli
tus deūg sibi obsequiū ad itogniū pleni dūs su
pē rotūd hoīem. et oīa bona sua et deū adorare p actū
exteriorē debitū. nō solū de rōgruitate. p̄ etiā de
necessitate legis et ꝓpe opōnūs ¶ Quo fit vltimo ille
exterior ypē ordinatus p ecclīam. vt videlicet illud a no
bis fiat ad honorē dei mediate ad illud. q̄ hūmoi
exteriora cultū venerabiles. sūt q̄dā fidei ꝓfessiones
quibz sz deū ostendimus esse vnū deūm. et ce
tera fidei nra. hēt ꝓpiū indicare nō pūt nisi p hūdi
exteriora signa ¶ Quo ad vltimū p exteriores gestus
corporales exprimimus Nobis mediatores ad actū venē

ymaginē alicui creature. q̄ deū putes et nōdū deum
adores. Unde dō cōd epūs ymagines adorauerūt
et eis diuinum cultū exhibebāt. Ut̄ ꝯ aliqui aliqm̄ ꝑ
nephariā ꝓdā artem. ymagines quasdā ꝙstruxerūt.
q̄ sortes demoū effectū quosdā habuerūt. Unde pu
tabant in epōr ymaginibus esse aliquid diuinitatis
et q̄ ꝑ quas epōr ymagines diuinus cultus deberetur
Ut cōd epūs exhiberetur. Et hoc tangit apūs Ro. p°
ubi dr̄ mutauerūt gloriā incorruptibilis dei in ymagi
nē similitudinem corruptibilis hois et volucrū et qua
drupedū et serpentū. Et ic cultū ymaginū sic ad ydo
lorū deputationē ꝓhibē ꝑ totā primā ꝓpriā negatiuā ꝙdi
primi ꝓcepti. nō dic̄ non adorabis neq; colēs ea. Hoc ge
nus vetitū ꝓhibet negatiue ꝑ primi ꝓcepti. ꝓhibet ad ydo
latriā quocūq; cultū tāq; sibi soli debitū exhiberi pos
sit et ꝓhibet ꝑ eadē ꝓhibē ne cultus diuinitatis alicui
nō exhibeat creature. ꝓhibē itidē ne creatura
honorē ꝑ deo aut honorē ꝙ deū. aut ne ea speret
ut ne deo nec ad eū recurrat. Et hoc itidē ad eū q̄ ꝓh
sit scripō mutare. et ne aliqua nō timeāt dei ꝙ de
monū sortes habeāt aut partē contra dei ho
nore dic̄ et apūs ꝓhibet ꝑ ea ꝙ x. d. Quod ꝓh
ci sortes demonū quales nūc fiūt Tollit ꝙd
scribūt spēbq; q̄ oēs ꝓcedūt ex quodā pacto cum
demonib; inito tacito vel expꝛesso ꝙ dicit hoc
2e 2e q 172 et subdit id oēs eāt scripturā spēs
intelligēdā ꝓhibere. Et hoc q̄ dic̄ nō habebis deos ali
enos coram me. Et dicit hoc Augꝰ nō de deis cultis
et id oēs ꝙ dr̄ Sherlewey de media villa i 3 dist 31
ad hoc ꝓmū ꝓcepm̄ reducūt̄ omē ꝓceptū diuinū q̄
bz in ꝓhibēdā ydolatriā ꝓmū. ꝙ sub ꝓh q̄ filii ꝑ filios
ꝑ ignem lustrarēt. auricolū strictiarē. somnium
et augurium obseruarē. maleficiū et nigromantiā
operarē. ꝓhibitum diuū et mortuū interrogarē

de quib⁹ dicit hec deuteronij 18 vbi sic tex⁹.
Dicit aliquis ego iudicium meum feci⁹ illud p⁹
precepit. et facit sibi ymagines ydi et stat. qd
ex ipsis p⁹hibend⁹ de quo
dicit ne facias tibi sculptile aut dolatum
in 3. dist. q. et dicit primo q⁹ diuus ne p⁹hibuit yma
gines fieri et erat templum reparandum necesse est ut
fieri ymagines cherubyn q⁹ olim biberet ydola
tria per hec ydi. Ex p⁹hibuit deus ymagines
fieri eo modo quo tunc stupor dedimus qui dicit
ne adorabis neq⁹ colas ea. vt ne facias ymagines
ad colendu⁹ et adorandu⁹ ea sic eo modo quo gentiles
ydolatre ea coluerunt et fecerunt vt ymaginibus
solis et lune et stellis eas fecerunt non solum vt yma
ginibus p⁹ eas vt rebus in quibus credebat aliquod di
uinum esse et ideo eis diuinum honorem exhibuerunt
non referentes ipsum in deum p⁹ ipsarum ymagi
nes reputabant illo honore dignum. Ex⁹ qd diuinum qd
reputabat in esse deceptus. Et ideo demones q⁹ ipsis
deum ignorantibus se colentibus exhibuerunt i⁹ deus dabo
in illas responsa et alia stupenda q⁹ videbat hominibus
admirabilia. Ex⁹ qd non p⁹ deum dicit gentium demonia
et ydola ymagines fuit et adorare fuit ydolatrie
et sic malum et ideo merito p⁹hibuit. Christiani p⁹
non sic adorant ymagines vt deum sed vt signum
ipsius p⁹ et signum rei vt tali videtur ipsum
significant. Ex⁹ qd dicit damascenus libro 3 c. 9 qd ado
rabo cruces adoratum ego primo possit. Et hoc dicit sub
hac forma adoratum hyperdulie proprie cruci. Et si ex da
mas⁹ forte est non mag⁹ adorandus absit p⁹ hyperdulie
sed dulie. vt notat. Et dicit augustinus de doc⁹ ecclesie
tum veneratio rei signi diuinitus institute et ea
rum significationes ad intellectum nos pertinentes
ad quod et misit p⁹ quo illud nostra ignorantia

quodā

Contra dicit doctorem a sibi primo qd Petrum legere
fuit prohibitum ne fieret praesumptuosus inquisitor et magister
imaginum dei et hoc ex duplici causa primo quia
deus non est assimilabilis humanis et adeo est ineffabilis
quidditas divina sit quia est invisibilis infigurabilis
et non circumscriptibilis. non poterat ei imago poni
Contra quia populus indoctus qui fuit ad idolatriam
propter quam aliquid generaliter fieret ex eis totus mundus
non instrueretur ydolatrie quod patet legendo quia
miraculosa. Circa quod quia fuerit imagines dei. quia liber non sit
figurabilis nisi in deo est non figurabilis nisi in eo
Contra dicit quia non solum et hoc quod est expedire
imagines christi et sancti et hoc propter tria sit ex
parte auditus. dicit. primo propter simplicium eruditionem
cum sit et simplices qui non possunt legere scripturas.
in libri picturis ut scripturis possit aperte scire
ea quae fidei legere Contra propter affectum tribulationis.
cum sit facile quia non experiuntur ad devotionem in christo
quia propter nobis ipse gessit. dicit ea quae propinquat salute
experiuntur dicit quod fugit et picturas non judicium
ordinis respectu rerum / Ubi cum experiuntur affectu amoris
propter ea quia videtur ea quae audiunt Contra propter memoriae
habilitatem quia quod audiunt frequenter obliviscuntur
nisi videant ut ea quae videntur Scripturae cum in mundo
non aliud quod quaerunt divina sed Picturae cum propter
amorem et exemplum aliud praeterea ad tria propter
quae bibliorum nobis picturae ad medium reducuntur
ea. ideo dispositionem divina fortuna. sit ymaginum
fuerit propter in ecclesia. et pueros eius. ecce de
nunc de bibliorum non impedit et sancti optimi per
nostros de illo capite dum in suo tria Contra dicit Sin
visibili et incorporei et in non circumscriptibili et in
figurabilis dei quod pro fuerit ymaginem Visibile
non igitur est simile et impossibile figurare quod
divinum est Item pueri testimonio non erat ymaginem

de non dissimilem et visibilem et visibile non quia impossibile quia non possit pictor
hoc ut expressius non adorari debuerit quia fecerunt ymaginem christi
quod eadem non adorari debuisset patet non laudatum fecisse aurum
vehementissime deum multi pro quo fuerint sacerdotes alicui audiunt est quod
fecisti aliud est eis pertinet adorare aliud pertinere historiam quod non
adorandi adhuc non quod legendo scripturae hoc ydeoque picturae picturae

glund ꝺ̄s assistentes. et ꝺ̄s deus ꝑ̄ ꝓtectores mei
sue sint ꝓtectores fortes. et hō ꝑ̄ inimicos salutem
no⁹ et abrahe ꝓsus est in ꝓ̄ho⁹. nō est ꝑ̄ he
tres ꝺ̄s sint fortes et habundant
tores eius. et nō habet qui fatus est. murabit fortes eius
refugium est. ꝙ̄ saluos exit. assumptus est. et ouis pas
ture sue sup et gressa sup abyssos ꝓcepta ꝺ̄s
sup ad inferos et dormiet inimici. et ad nō odit nos
rub dns uer dei pascat pueri. et ꝛ̄rgunauerūt
ꝑ̄ quos ꝓ̄ triumphos ymaginibz adiuere descri
ad pcessū inferi qui ꝑ̄ inuidiam nō cessa
uerūt. fides domui passionis ymaginē xp̄i an
nunciare uidentes. et saluatores passionis ꝑ̄ mor
tui ꝓcumbere ꝓdeuntes adoraui nō quia ꝑ̄ y
maginem. sed et dei genitricis ymagines nō quia
ꝑ̄ figuā adoraui honor enim qui ꝑ̄ ad ipsum ad
ipsum qui est. et ipsa nouerunt reducit. sed ad
et ꝓ̄t stauit ecclesiā uos ad fidei radicē et ymi
tatiōē et zelū pietatis ora et glam dei ꝓ̄ dei
ing etiā ymagis honor ad archetypū exem
plar pueit. Ad hoc illud ꝓphe pertinet qui qui
deliberate contradicunt dei iudicijs ordinationi
ac regimini ꝺ̄s ꝑ̄ ad suos aut alios creaturas
ꝙ̄ est ꝓbus. ille mandato ꝑ̄ nobis ꝓphe dicit pe
uerari rabie stupendi diuq̄ infinite multi homines
et sibi ꝑ̄ferūt ꝑ̄ ad solidatē ꝑ̄ uenerunt
hoc ipsi ogni rabie apti sic ꝺ̄s unius regis uiolen
ti ac toti amabilis ac desiderabilis. Ecce hoc illi
ꝓphe et hoc a ꝓcepta ꝙ̄ ad hoc ꝑ̄ dicunt
de quibz sup dictū z prenūciatū est ꝓ̄ ydolatre et ꝑ̄
ydolatrie ꝑ̄ ydolatria ꝙ̄ ꝑ̄ creatū quantū ꝙ̄ aliq̄
creatū creditū diuine honorificētie dignū est aliquid
ꝙ̄ soli deo qui ꝑ̄ alteri creato inesse reducunt.
est ꝙ̄ creditū ouū patrem inesse soli luna aut
alteri creato aut ꝙ̄ creditū ꝓdigij creatū illud

Circa quod ꝙ̄ queritur ꝙ̄ ꝑ̄ ꝓtectores inuocentur ꝙ̄ ad aliud
ꝙ̄ ꝓmptā seruitutis accipitur
ꝙ̄ ꝑ̄ dyabolum tutores si in
uocā et inuocētes ad diabo
la deducūt et ꝙ̄ ꝑ̄ modus ꝑ̄
bg reperiūt et inuocatores
ꝑ̄ ꝓtectores ab odio et inue
nerabilis plagella dei custodiā a inuo
catis

No vestigit ꝙ animatus ad insaniam stulc et cruc
cet tibi finalit ydaut ꝙ cui aliqs verba dicat nec
dus ꝙ hoc sibi assuefacit cet cui credat et cet finalit
possint eos ydaut in aliqd salutis rōnis nd et ideo sup
illo suos et domos suos precipiant cui dicit dicens obmutes
ce fiat animalis qui non pōt percipere ea que sunt dei spūs enim
tuus qui legit cui simulet se ad non pereuntes sua inīq
tatem qui mulcet et cui non assuefaciat se cuve
ng de rebus et si qua alia quis videat nephas. n. est
cet nd assit nobis divina scriptura a dyabolo instru
amur et sed ppter divinandi curiositatem fere sed
ois ꝙ videtis et est et ꝙ deus tibi si aliquem enim
putauere voluit ligari et graveum animi et potestatem a
aliis grīnibz cet et dicit augures alii rura aras
vocat ne plaruus ptra emittit et funesta sarcesti
na observat et tibi celestibus vestigia cōtra re
spuit et dicit auiolo alii ex quibus disputatoribz
corpus mortuum. i. solidis. infigunt. i. cucubitoz
positibz. et dicit ingrumadrin. quoz cui pcedat ei
bus quidē resuscitari mortui divinare et ad nil
rogata responsa dare alii ex sternutationibz a
membroz saltu aliquid futuri pcipere conat et dicit
salutatores dū eis ex membroz quibz ꝙ salierit
aliquid ex his ppositi seu vestis significari. pcipere
alii ex sternutis et ni aliquid fit ppter hoc cet eis cui
ni gsideratio aliqd futuri monstrat et dicit sorti
legi et nd liber apis et ex eo qd primo occurrit
fieri cognosci credunt aut nd calceis pcipere et di
uinare an ille duo pedes in domo mansuri sit an ex
ierunt alii ex lineamentis manus et dicit cuiusmodi
na alii somnia eius aut ex fuga eis et dicit pue
madri alii ex inspectione speculi aut spate pcipere
uos tuetur fulgur et alia qdā ordine pcipere voluit
sequitur sin auctore de fide et legibz dyabolicis
sacrificiis pretia quinqtia ll est vitis fere sed

ſpt pzmo dupi a ce pacto explicito. nd ma
gr ſtrus pzioribz ſuꝑſtruend imito ſtm ſd ayt
bm augſt ſcdo de doc ypud a ond hec parta ſtip
dcm. q ꝛ dicit aliqm doctoꝝ demoꝝ ab
antiquo in ſtuctis ſuꝑſtroſis arenis aliqꝝ
famoſoꝝ ferrent. ꝛ cor aūte et libꝝ de
repnt pſtori et ꝑ auctoꝝ de fide et le
ge et doctoꝝ aliquoꝝ m̄ caſu parta ferre
rut de dulſo figurato. vt cum ſd ſtructus ꝙd
nupſſus deferret et ſic ſe cor multoꝝ ꝑſi
terent ꝛ ſig di figurati portatoꝝ et ſic ab eis
obmuerent q ab ipſis ꝗmurent q ipſi dcm ſtu
ctili ꝙmute poterat et dei mſtrio ꝙdmte fu
rẽ ꝓmittebant. ond nd caſu parta ferrent d' qui
buſdam ſtis ꝑferendis aut ſtructe deferdis. q nd
ad cor ꝙmunitatis deferret a' ꝑferet obmuerent
multoꝝ ea q ond mutabilia ꝙdare ꝙ aſtructis cet
tm nō obmuet ꝙd ex ſtor q dcm recatorum im
ꝓo uſu fuit ꝑhibẽ. a' forte ſua fraude ꝙ nō fuit
uolūd vt adplora ab eis ſtuta exortant qm
mer de offenſa dei mer ꝙdonet audz pud altiſſm
ſacrum. ſtrm ꝙ qm cor doctrinā et ꝓuerbioꝝ
manet. tm̄ ipz ꝙ ſi recipiūt dyabolꝝ ad' ſtuct
caſu parta nō pioribz cor ingenia imitari de fa
cendis ſupe ſtis a' ſtris ad ꝙlitez tm̄ cor a' tm̄
mutatoꝝ in ſcriptis. et ſtas caſu ſuꝑſtroſis ob
ſcuꝝ ꝓnuet ꝙ ayt ꝙ ubi ſ̄ ligature et oīa ex
ecrabilia remedia q eis adhibent medicoꝝ ſi in
ꝓmuntiatis ſi in curatiuis ſi in quibuſdam ſtis
ſuſpendendis ꝙd aſtigandis in quibz odiz eis dcm
eſt ex quada peſtifera ſocietate ſtoꝝ et adhoꝛ
malos exorta. ſufficit ad obſtandū ſuꝑſtroſum
ꝓnuet id ullo q apꝝ quoſdā ꝙpudiosos ſtudeāt

de reliquijs illius ydolatrie q quid' ꝑt deu reli-
quid ſit hic Capit 13 ſic fuit illustratus per
ignem. aut rubiginis aerugine. tuſſiendi ignis. aut
tuſſiendo ꝓcuſſit ꝑ ignem. ꝑ ſanauit eos. et mul-
alia q̄ inſequntur ꝓtulit q̄ſtiū. ſi tenus mulieribꝫ
ꝑd ꝑ ſe ꝑd ꝑ liberos ſuos. de igne tuſſiendo aut
de illustrando ꝑ ignem. aut de q̄buſdam ꝯgru-
um. ꝑd rñdetur. ſed alios ꝓpria ignis modos a
ꝓpoſo agendi. q̄ quid et alia multa exhibebat igni
ad eius ꝓmotionem ydolatrie. q̄m apud ignē ꝑt de
um colebant. Ad hoc dicit ꝓtus poſſe multe ſup
ſtitiones. q̄ fieri ſolent ꝓpria ignis nec ꝑſone
gratia dicit iohis baptē. q̄m a ſuis recedē quaſi
ſue mortis cā. ꝙ ad ꝓma eos ſtud q̄ dicit. ꝑt mū
dandi. et tuſſiendi. et ꝓmouendi. et retera multa
ſuma. q̄ genuinū in diuersitate ignis. q̄ ꝑt dicit o
portuit fortes poni ſuis. Unde multa ꝓdenda ſut
ſtituenda ꝑpter ydolas. et ſi ꝓpter exercitatē ir
prudentia aliq̄ dapendia. Et ꝙ ſic ꝙ ueplus ꝓ
cedat ydolatria dereſtabilis. q̄ undaq̄ modo ſit
vitā. Deſt hic ꝙ ornat ymo ſalubri doctrina. dicit
q̄ ſint aliqua legitima. et ordinata media. q̄bꝫ ꝑſo
ans ſtoma roborari debꝫ ꝙ adꝑtat honorē. q̄ ſuper
et ꝓmotē malꝫ que odit ꝓpter. ꝙ ꝑt ſtomo
faciat illud. q̄d ꝑt ex ꝓpria induſtria. ex ꝓpria
poſſi. et ex ꝓpriis ſuis ex ꝑtinet. Deinde
ꝙ ꝑt ſtomo diuerſi ſtead ꝙ aſſis ad honorē dei
ſior prudentie. Tercio ꝑt impedit ſuꝑſtitiōs
ampliū poterūt. Quarto ꝑt quidē ſe
ꝓbꝫ uſtorē ſui dñi. Quinto ꝑt ſuꝑſtior deus
re tuetur ſuos patrie. Sexto ꝑt ad deū ꝑue
diat ꝙ admittens quidē ꝓtinuat et ſi ſtomo

nd pt adepiscn. qd' ruptt. p qd pnd ordinarid.
scz p industriã ordinariã ppriã et p exercitiũ
ppriarũ poteriũ. pcedat ad stadiũ hor3 ad q studiosũ
prudentiã. ã ad rotundũ hor3 ad angulũ superiorẽ.
et sic deinceps vsq ad septimũ scz Tunetr ad diãm
angulũ. qd' hoc nõ defiat quia pr multos
michi obstantes de hijs q facẽ debent ꝑ se presto
t ad dandũ qd' queã ad hoc ꝑ subditũ expedi
ens Gilbertus petit adepsn boni mistrii et a se
removeri malũ culpe a seipso intẽdat ita vt
prius ppria exercitia omittãdo ad opa mistrii et
detestando mala culpe vt fugiendo occasiones pec
cãdi et quia ꝑ hoc ad statũ nostrũ q̃libet pru
dẽtiorẽ tuetur. Sed tr Ei instrumentũ tue pudi
citie q̃ ppriũ industriũ seruandũ nostrũ et sanc
pt pueris ppriũ illud fac̃ut deũ medicũ q̃libet
ipius desiderii sui aperiat exptũ q̃libet assumendi
se ꝑ hoc studiũ quittat et deũ oret vt sibi sanita
tẽ et q̃libz aliud donet si et quãm3 ad laudẽ
sui sci dei et ipsius salutẽ. Ipe cui est pt
nõ quis sciat quid ꝓfit filijs et nõ medicus q̃ sciat
quid ꝓdest nec salutiferũ. Nulla sui medela curata et
illustrata obtinendi gratia. q sui pt principalis
sanctus et sacer tunc dicitur supstitionis modi. et specia
quibz sanctũ sanctũ et sanctificet ab illis alia condẽtur
magis. quibz quidã medijs et supstitionis modis nõ ea
tribuit pcipue illud efficiendi. nec deus ea ad hoc instituit
Primo pcipiũ ꝓhibuit ꝑ dyabolũ illud examinandi animalia
nibz fidelitati suggessit. qd examinandi animalia nõ
deũ auctore sicut ꝓtius refellunt dyabolũ se de eius
intromittere. et primitus deo desiderata cor3 quizadi
nationibz carnis et medijs fidelitatis adesse debent
dando in cor3 malũ qd male cupiat et desiderare

surgens surgit de sinistro latere &c a si pch sinistr
rius mouet ꝙ dexterid a ordo aut si sinistrid rad
rad rid rius vertit ꝙ dexterid a si vester p̃mo &
dextrid versum aut rid vrãz dicit aut induxit a
si ordo in quo quasi ostiũ hostiarii reddit ligdi ecce
uel q̃ illud sud nra signa rid rause infirmiorũ a
fortiorũ fuitq; illo die rid nocte &c ajacet rid
p̃mo die rid dñi nrãm rid septimane rid p̃a glora
dei illud actus est hoc ad et ond illud manifeste
sud q̃ vox et nũs et sud gdd imperatus ydolatrie &
eius rid signa &c nõ pot fieri eadem et supra
in scribz gbrand est ostat q̃ ordo qui gestimat rel
infirmarũ sine nec ꝙmo quid ordo eius gubernatõ
ligdi rebz &alibz attribuit illi honore dei et eig
gram auffert ab eo et attribuit creature q̃li
ter rebz &alibz ordinauit eius sine nec ꝙ opz
diuine potestie illud a deo auffert et rebz in
alibz attribuit q̃ sud opa mud rationalia fuer pe
redi vo &re in rationalia p̃mo esse mus fundamẽ
q̃ sapia q̃dq; ego statui z totid et sd nec rid
hoc statutũ reduci errorz inueratorz et rumpend
errorũ stimulũ qui &c reddere verid suaui pond
qd̃ p̃mo dixim reddit formatid esse saltem ali
quid et ab aliquo david et aliud seu ab alio david
reddit fore infirmatiũ rabi &alibz hoc rationi ser
fuit prendere q̃ste rid addere ad ch reduci pt
stultissimus ille error quo quidq; qui p̃mo videt
mouid illud vrãz venerat̃ primo adorat directe
hoc aut illud hoc gott strolthom sunt nuncupat
holden hoc mathi myr impium gnd ch nec et
apta ei blasphemia ostendit penitud aut ad &alia
flectant et mouet &c recedat p̃ ligdi deprauatõe
et veneratõe exhibitz obtinet̃ q̃ illud

mensem et augmentu diminuend sicut hoc statu
tum et statuend dicunt hoc primo et magnu dei
mica ar eng gregory vn de decret dr 3 agit ydo
latriá qua colebat gentes dicunt ds vocabat reli
giosi dr nisi ymagines sanctas adorare corpus
dñi nec audit nec videt nec intelligit nec ppter de mi
dis dare pt à recipe Certanu prandi cibi qui
rebus diuersis quidá sanu tribuit fortitudinem
et infirmitatem q sup sibi ydolatras valde
pugnat sed apli eos sanu fuit error de illis qui
cibi ex usu manducare simul à publico Talis cibus
in tribuit pernitiosu q si quis diuersos et sic
institueret q mecum adire no posset p tam grauem
peregrinu ar ypocritam a domo eius indeb verebit
et illi sibi nisi recederet sed sibi dixi magistri
qm cibi diuersi et indeb mensa sue ypocritam ar
peregrinum ar regulas quasdam instituerat et
ita dei opa alis dei dona alis ds sibi attribuebat
et opinabat aliud auctore peregrinu et opulentie
gratia ds deu altissimu q' z à propria id pñs et ydo
latrie impietas sed pt nisi ex sup dicta expo
nebz hoc propria pñi dr deo duo diuersos haud ydo
latrie suspectos dimouit a ppto sue propositi ut
autho ritudo no posset mecum ad publica ci amo
sa adire permitteret sm deuteronomiu 22 dr Ei ad
quem ppe fuerit in aliquo ppe ciuitatem aliquam diuerse
rum et mutet publicum manducandum aut ouis no me
nebit ed ni forte ppe sit ni et dicto ipse primas simul
superstitiose errorem sibi z ia premissum opus qua
rendum et dicendum euidenter esse diuersos modum ser
vi ds magni auri et infinitos ferri reddunt

et dicud fōmuatissim esse mudoz arg ſ nusp̄ſue
rēj obuid redud mulcoz ꝑ uim ꝑ qd' and tuend
aut obuid tuend auissime rustodiud tēp̄ causid for
muarū et sue ꝓsp̄itatis ⁊ addo donec tlid rusto
dieda auissime tēp̄ fōmue felicē et honoz eiusd
causas retrisad ⁊ qꝫ T cozt ꝑdicoz ꝑdā lig di hoad
dū' qꝫ stringld ſtr et ol rad cauco stanc 3 quocuqz
districto rude ⁊ nusp̄ 3 q̄ ꝓpiud p̄m et 3 ydola
rie ſtes ſr ꝓuideno co qꝫ tlco ſuꝑſtid ſ id qd' dei
ꝑ bi auferuit et ꝑ ꝓdem iuſſerud rocabz ad caz
sue fōmuarū ꝓsp̄itatis et honoz eiusd fruc
uoz attribuit aeu dicud tēp̄ ſuam ad quo ad
eiusdē ꝓsperos ⁊ aut addſad tid a diuā gondeū
regat ꝫ ab obuid arg aut alterius ſtus iuersione
suer ꝑ dei qꝫ uos iuste a ꝑ tinalds et ſid ſigna qꝫ
ſcdud fuidz ſet state ſuper 3 ꝓband de obſeruari
bus rasualid a ꝑdecesse eiusdē ibi ſede ad hoc
errores rcduen ꝑ ꝓuisig ic cerer quocudd q'
ſe ꝓpadas dicud et ꝓdud cond uid ſhomes horoz re
putari annuld ꝓfigurid Heysuogel indrupaid ⁊
uozdud apd' se in suis ſtruicis ſeruid Tuolind
pdis ſeruicl et rendpsens gudz rolld eug dnicis
auceis et illi tald ꝓuin attribuid qꝫ rcdud q̄ dñ
rdauer ⁊ talis annuld ſr apd' se ſuad qꝫ ſibi
tid defend ꝓalia ꝫ qꝫ ꝓtune rcstid ⁊ diuris et
honore q̄ ſuis ⁊ ſt rcd ꝓind ꝓcepid et ⁊ ydolatrie
ſeruicis ſr ꝓtedcia Cid lig di ideo dona dei ꝑ ſid
diuis honoreb et ois ꝓalis opulcia attribu
uit ſibi rdauer. ⁊ ſtue ꝓcessu a tlib ⁊ re
rdauer dcte annuld ſr honorad includendo pd
uos ſtruos et dnicis auceis ornādo et ꝑ ſid ſr
musa usq̄ hoste rcdud aliqd ſibi posse uuicos
in esse ⁊ qd' ſibi lig di reuerch debeā et onaty

-redud mina qdd frangere domos et casa q dis
coopta sb apta tuemur pgat in quedeuid sc
biderit demus repleri Si ad coopta ad ruinosa fu
erit seu obstructa tuemur in offendi et exhor
tamur inferamus domum Dr hec structura ostend
qz ad ydolatriam qm casa apta ad habitandum
sino earum operibus sit ad actu ydolatrie ipsis esset
et sit apd reprobos ydolum simulanda in cultu
pietatis sue nunqd ministrabit alq dicte et tecum in
habitabit Cur cum tuenda magis arripta videa
tur esse deus utpote electa ab eis qui eis
rorum detestatur Itaqe si quis tumulu erat ad
ad quid operibus uel ligaturis desup sit hec mu
lg Promissa et mdra huius sibi sue rubi pagani
et errones crudelissimi ydolatrarum quibz diabolus
ad xpi aduersu fieri totu mudu defendant et
qm a grumbz exercebat ait eor quibz ad xpm
quoz reliquie purgatibz ad hue remanserut apo
stolos sanctos et fratres hodie qui christo re
manent ydolatrie gentilibz assidui qua xpi dor
mind qm dr q legit de ethnicis dicit ad fideles
suos nolite assidere illis. q.d. Cauete ne ue
ne furetis aliquid aut alicui nro proximo hodie
quo gentilibz et ethnicis assidemini ac detestabi
le est et nri ignominiosu expedit qm domestici
dei est et de pplo eis periculosi et assidui sit
grumbz qm de pplo dei ut z fl adversus christ
dyaboli est cuid non dicitur apls Gedz vobis
vbi dr Nolite iugu ducere cu infidelibz dicit
em principale inimicie uel iniquitate aut q pos
est nos ad tenebras aut q quem xpi adhe
rens aut q pos fidelis uel infidelis qd q pplo
dei uel ydolis nros est uel templu dei simu sit deo

dicit qm̃ inhabitabo in illis et inq illos ambulabo
et ero illor deꝰ et ipi erunt michi ppl ꝙ ꝓpt qd' ex
ire de medio et separari dicit dñs nec aplꝰ ꝑ
hec quibꝰ utiq̃ appet ad' ꝙpiandus sodoꝝ ruinaꝝ
est ne in quibusdam grauiusꝑ hec ꝙt dicat Glosa q̃
dd libꝝ epi gressu ꝙt filii luꝝ quid nō ymaginē
quisquis crebꝝuarū ad nichilū redigi debent
sensibꝰ bñ ioseph in apocalipsi eos tñ adueꝝ
qua dr̃ qui ante pecud nō adorauerit bestie nec bestiaꝝ
ppli et qui adorauerit ymaginē eius arcti sunt
in gladio sedentis sup equū et aues saturate sut
de carnibꝰ eoꝝ ita hec character et ymago bestie in
nullis pene gentibꝰ obstinatiōnē et superstitionē re
linqme q̃ sue stultitie inuoluꝰ gentilis ritꝰ in colendo deū
et deos suos q̃ quid sue abhinc qui ppli dei ꝑsue
randa a nre primitiua aplꝰ sunt Et ad gala ꝙ
sunt nō q̃ quotidie deū ꝑmo q̃ quid ethnos a deo q̃
modo quidā utiq̃ ad infirma et egena oblectā
quibꝰ deuote seruire solebāt Queri aliꝰ ex q̃
ppli sue nō mala nō pcepta sua nō prauaꝝ et superſti
tiosa esse tñ nre lectōi sed ꝑ hiddictoribꝰ de quib dicitur
et ꝙ nre lectōi sed sacra suspecta ad cultū dei sui
Et ubi ſ q' q̃ ꝙ ioibꝰ tractatoribꝰ hiddictoribꝰ
sit credi in scripturis suspectis attendendū ꝙ primo
quid ꝙ qd ꝓferat scribꝰ qr si ꝙ aliquid ad mo
rumdā demonstrandū ꝑmodū manifeste ꝙ superstitiosū
et illicitū Ideo est attendendū ne ghiscat aliꝙ
ignota nobis nre forte sub illo lateat aliquid illi
citū Deinde ne aliquid pfā ghiscat qr sr efficitꝰ
ut possit experturi adeo qui nō est ꝙ sus fidate
tuarū ruinaꝝ ꝙ nre nō pcepta sanctis ghiscat ibi
aliqua grauia ꝑnicia aliqui nre arteꝝ inscripti
ppli signū nrūt aut si species habeāt nō modo scri
bendi sed qr nr̃ oldrit aut qr nō nubes se imagi
nū aliꝰ maneret aut nō nr̃ ualdret aut scabi

spēs in modo ligādi. aut in tpe. aut alij ordo poliō
sēd tñ dr aut in figa rotūd. vt q sit circularis
vt a' de tñ mod. sēd tñ sēd suspensa. aut q quo rōdeō
ligādi q amittat. q ad diuinū reuerēdū tñ ptinet
q flor indurat supstiōsū aliās adhibēdo sīg si
ofterīt a' sēdo scribīdo diuina et sacra gā. nota. et
respectū hz sēdo ad dei reuerēdū. a quo expectat
effectū sēd respectū ad qđ'dā gaud crud tñ
de pōtacōe reliquiarū q si portarēt expectāt fiducia
dei et sīg quez sūt reliquie sēd erit illicitum. si
ad cura hoīs attendat aliq'd aliud quand puta q
vas ess trudglidū aut aliud hūdi q đ' tñ ptinet ad
dei reuerēdū et sīg supstiōsū sēd ess et illicitū. si
de medra rōdeō serpēdi aut quorūdā audiūdi q
inuocā. et q si respectū sēdo fiat ad gā sacra et
diuina reuerēnda et saluta tñ erit illicitū. p ple
rosq tñs mendaces et huiusmodi illicitos obseruātias et
p dēmōs sortiūdi effectū. et propue p serpētibus
q serpēs sua p'ia dēonis instrumēta ad decipi
endum ipm hoīem. et tñ de primo Sermo
de nimo quīto eiusd' de p̄cepto secundo

Secundū p̄ceptū tñ assumo tñ dei nō
tuum. vbi notāđ q cum dicat tñ nō
debet tñ assumo et nō est p̄ceptū negā
tiuū sēd sōlū hoc tñ dcm q id tñ sit tuum tñ assu
mendū. hz est intelligendū de ōi nōe q q̄ rōnabili
mēti dcm tñ tribuit quādocūq sūt ia nomā creator
redemptor gubernator mūdi et sīg di sit dr allegād
dcm de psalmo in suo z q15 et hz sēdo sīle q122
dicit q nōiā dei debēt reuereri et p̄ter rei signi
ficatū est et nōa nōis ex p̄te sono significandū
q sūt mdre et ideo simpliciter dr tñ assumo tñ
dei tuum tñ quand q tñ dēt q qđ'dā nōa dei quemad
modū patet. Ideo notāđ q ibi tñ prohibet sōlū assumpto

testem deu qui ap aud nostr mer aliquid ipsum
dic pt ctr ideo meare salem p deu d deu ad
q firmacõ alioq dicti in test nostre ⁊ ita pti
ott tho 2 2e q 69 ¶ Adiuerso ad aliquos mduc
ad testem tnd sit sor ad em fnd sit ips testis
manifestet veritatem cum q dud mo dr
tnd manifestat veritatem corp q p tnd eq mvat
quid ge in test adducat ⁊ sm 6 ⁊ rebi sup
q ḡne dr sepe manifestat an veritd sit qd dr
in pdm cond et sor alioq p milid mspir ardue
aliq p facti denudacõ dd sz pduc ⁊ publicand
q occulta fuerud et aliq p pend mengentis
et tnd sit z testis et inde q dd punctd ma
nifestat aliq indeb fore aut si dr testimid
p hijs nolluerit ⁊ pdm phib hij p dcm in futuro
ap illud abstinendu tenebraru et manifest
habet q filia cordid sit dr ysa xxx.3. et illud test
timonid illi mrdi deficiet p eo aut rõi eid sed
sim alexandr obi p[ri]us ⁊ mrdi in gradi sit deu
ad q firmacõ dicti in test nostre qd creatiz ali
q sibi obpigneraue sit conducta ⁊ ad exercit et
deu in tu creatura puniat nisi dñs fnd sit verd
aut nisi fiat qd se fndr p promittit et ill' sibi
addit p[ro] mvandid exercitand qd z gne mvat
in quo dr mduc et test et eand et inde si et
punctõ ostendat qd mdat et sit test monid
dat rõi mvandi p pend eq ¶ Dcõ rõi q q no solud
⁊ mvandid qd home ad q firmacõ dicti sui deu
adducat ⁊ testi rand mduc eleuate digite aut tacte
cuidge hõ ze s est qd mvand q home in q fnde
deu adducat ex intẽcõe in testem dñi sui quer pu
tand est q pend sit mvandid nd sit eq iudicium
aut sd polliciturꝰ. ¶ Imo mvat p deu z mag

magni pdecessores qui quotidie q̃stionem cum moderni valde
subtilem resolvunt nec sunt bonorum qui ex fabulationibus
quas vox audit nocere cuiquam nolit. Ad qd
inuadit ad q̃stionem de ipso ad magnum tremorem et remo
vẽm et nõ nisi qd nostrum ad opinandum exposcat audeat
noudre Tpatore a' quod a' de ipso loqm nisi ostensum pr
adversarium et cum pmissoꝝ dñm go magis hoc
fuit dicere homo q̃ quod ita sub in animis tremen
dissimi dñi dei sui de quo audet q̃ sepissime loquere
et dimisse fabulari. Quod go dico quod dicendum est nu
vare sicut hoc. Et. ꝛ. q. 89 et pm doc quid in 3.
dist 3 q et dr primo quod inuanendum sit 3 pm se manifd
p pr ge dictum et ostensum pt p̃o ex scripturis sac
qr dr deum q dñm deum tuum nemine et q̃d cum
inanibus Deinde pt p Augl Tu ꝑ inuidiam et ꝑ de per
dim Tmouere et in psona de nõ apd dicit Si pfm
esse inuanendum sit dicẽdum in loge Reddo duo inuanenta
tua Ex duo vocabulis inuanenta q̃ inuanum p dicim
Tertio pt ex ipa origine inuanendi est cum nunc
dicendum ex rã fide qua hodie credunt deum tres infallibi
lem veracem et solum omnipotẽtes et primos et
ideo apud in nostra sacra doctores inducunt tales cum qui
fallere nec pt nec sit veracem et infallibilem et qui
cum nostra et michil cum hac pt Quarto pt ex ipo
fine inuanendi quod inuanendum inducat ad detrahendo ho
minem de bonis dictis et ad fingendum grauem suam
vt qr apparet sic Quia diceret aliquis quod ita quia dñs
nolit prohibet inuanendum ergo sic qr malum dicit cum
qr Ego ad dico pot nõ inuare omnino sunt q
manifesti quaerens dicendum q nulla causa esset licitum inuad
co q dñs quid inuanendum prohibuit p nequid ad alligandum
et ic error procedit cum vt qr Inuanendum ex male fes
ta ignorãda qr ne scripserunt intelligit q aliud scripsit

frant negatiu ꝓpositu signu vel aliud tꝫ ꝓdca ei
ꝓpositu eid fiat equipollꝫ pncldu negatiue ꝑ hoc
dr̃ ꝙ curret ꝑ tm aliquis homo nō curret Sed
tꝫ ꝓdca fiat equipollere sue grauo stz vel negatiue
ꝑ dr̃ hoc nō curret equipollꝫ huic nulli homo ꝛ
Ego dr̃ ꝙ hmōi negatiu nō ꝓponꝫ hmōi signu vel
dr̃o dicendo ego ad duo pobles dr̃o nō uarare tm
ꝓhibēt o dr̃y uarare ꝛ ē ꝑ sensꝫ ꝙ ī nullo casu ē
uarand quia ad cautelā dr̃i dēq̃ ꝓpondo signū
rans negans signu dicat eid ego ad duo pobles
ad uarare dr̃o Et sic ē sensꝫ ꝙ hoc dr̃o .v. nō u
di vad ē uarand et hoc ē ver ꝙ nō queru
nō sd rōnabilis causa ē Et hoc ꝓbr̃ ꝓcedit ꝓuer
bꝫ Augꝰ ad publicolā dr̃m ī Nouo testamēto
ne dr̃o uarend qd̃ michi dr̃m ē nō ꝙ uarare ē
potiꝰ si ꝙ ē ꝓuarare manē pcepꝫ a quo longe nos
esse uelim quia ne dr̃o uarend dnō mit ī
libro de mendacio sed ī ꝓbr̃ ꝓcepti dr̃i cū dicit ego
ad duo pobles nō uarare dr̃o ꝙ ꝓpter ista dicit scrip
ture nō solū ꝓcepta q̃ntū dei ꝫ et quia mores
ꝙ instoꝝ ꝑ ꝫ forte ostēdi ī quo intelligend ē
qd̃ ꝓcepꝫ in facie instoꝝ intelligaꝫ ꝓuarant dr̃i
apli ī opibꝰ suis dicens ꝙ nō ī. ego ueste dei nō
uoro nō alꝫ mea et ꝓpter facie ī michi dr̃i
ru ꝓuo ī spūs meo ꝛ et ioseph uarauit ꝓ salute
pharaonis dr̃e quoꝝ facie ostēdi ꝙ ampliꝰ
ē dr̃m dr̃i ꝓcepti stz nō uarādo ad fundādū
uarādi ꝓuenīat et ē fundare ad ꝙsuendum
alꝫ uā et ē ꝙsuendū ī ꝓuerbi dicēdo hoc Augꝰ
Dicēdo dr̃ ꝙ ad hoc ꝙ uarand sit licitū et ver
ū uera aduarāda q̃ponde dare ꝙ ubi dr̃ uarāda
uiuit dr̃i ī silua uadio et ruꝑa dr̃ oppondo
hoc ꝙ dicit addendū est ꝙ insuradū hō teneꝰ ꝙ

firmadda maxie ad hoc requirit ꝙ ei ꝓcludat et
ita intrant aſſiſa 2 non ꝓ'o ad dicend̄ fidē dat ſcipc
inchi eſt reſtē ꝙ ſint ad ꝓmiſſ ad ꝓmiſſ eſt
illd ꝑ eſt et ad .ſ. ſtand eſt ꝙ recuperat firmadda ꝓ
infirmda dñs h̄ in ore duor ꝓb̄ recuperat ſtand
ad ꝓtē ſtand eſt ad reſtē niſi intrant ꝓt dicit Canon
Terra 2 ꝙ aiena grauiend̄ ꝑ 26 dicerent
ſibi grauare ead ꝙ ſtat ſit intrand intre nos Intra
ta ꝙ pare firmadda ꝑ 31 intrabunt habitan
tes in ꝙ ſuadet fidelitate 2 vē h̄ preceperat ſeruo
rum ſuor ad vrgem et ꝙuiſſet ad eos ꝓdg dñs ꝑ
m ꝙphetā et ſubuertet Eroga ſtenda ꝓ intrat
abitatores eor et querit gaza ad regē Dudeud II.
dñs qm hoc audit ꝓt mediator et reſtē eſt ꝙ intrat
ꝓmiſſa ſanctuarij Expulit ꝙ ſtrenuitate ecclē ꝓtra
uit ordz ꝙ rapinā ſoꝓdā ꝓt ſit intrand
de rapinā in dem ſtrauit hab Spolia ꝙ infamia
purgauda deus 21 Et tuend fuerit radauer ho
rum corpi maiorū nam remanet illius hanabup
manū ſuar ſup grauid ꝛc Gētiū ꝓb et reuerend trend
ſe ex ꝓtē eū qd' ꝙ intrandū ꝙſtrua eſt ad ſtū
reſtē ſtrat ſēn ſtdm romā ꝓcerum ſtz ꝓt ꝓtand ſit
illud qd quis intrat intrandū aſſertorius et ꝙ qd
ꝓtand ſtat illud qd' intrat intrato ꝓmiſſorio et ꝓt
ad hibeat dilgrenā ſibi ꝙ ſtabilim et ꝓbeat qd'
intrauit et ſtrauit illud ꝓtand Terra eſt inſtra
et dñs ſ Intrato ꝓmiſſorio ꝓt ſtz id qd' quis ꝙ
mittit mediate intrato ſit dicend ne ſit ꝓdictū
mandatū dñi et ſit nullz inclusū inī quatuor
ꝙtā hoc appareat ꝑ ſtadmiry qm id intrat ꝙ hmo
ſumi ꝑ qm intrandū intret hmo comitatū aut

·qꝫ ilocat et ad quid ꝑ et quadꝫ gꝓuenduenia
ta. aut alia subrepcõ inuat. aut nõ potat inuoca
liꝫ ꝑ penaliꝫ et ⁊ tle inuamentũ sepe et diuꝫ
doctores ḡue penale et ꝓhibꝫ et valde cauꝫ
qꝫ valde appinquat ad petiñ mõle ¶ Et ⁊ nõꝫ
qꝫ augt in sermõe apti verbi eo solꝫ inuat et
grauꝫ potat qm sꝫ inuat ſtm et pdctm ꝫ ꝑ
cred ille qm inuat potꝫ ad ꝫ redat ſtm ꝓꝑ
dictũ ⁊ inuat et grauꝫ potat. qꝫ inuando nũ nꝫ
co qꝫ fallere nitit mediate inuato et ꝑ cõſequẽs
diuinũ ergo qꝫ augt ille ⁊ ꝓuenit potꝫ et ḡue
petiñ. ꝫ qꝫ potꝫ fit nõ inuenit deꝓpue ndi et
qꝫ in potꝫ diuinũ teſtiõm duꝝ ad qſtionẽ qd
homo ſit aut redat eſſe ſtm. qꝫ et magna u
reuerẽcia dei et infallibilis ſeritate ¶ et ter
mo iſte qui ſtm inuat qd redat eſſe potꝫ liꝫ
nõ tñ grauꝫ petret ſed ꝓcedens ad ille nõ in
tendebat fallere. ner intẽdat fallaꝫ et nũ no
ſe ſtm ꝑ nõ dei gſeruare. Nõ tñ ⁊ a petiñ ⁊ nu
mõ qꝫ et dicat Domine tua et cetꝫ alij doc dꝛ
ꝫ ꝛeuerẽ ḡtm ſtus nõ gſeruat ſeritate et reue
tm ſtud addendo ad in teſtiõm ſtitatis cõpetit
tꝫ et apd reuerẽtate Odio eꝫ nõ dm ſtibile
et honorabile eſt. qꝫ nullꝫ de apẽ ⁊ teſtimoniũ
aſſumẽ inſi nouerit quid ſequa⁊ et ſic ꝛeuerꝫ de
ſeritate dicti ſtm nõ ignorãs nõ excuſat ⁊
toto in tñ inuamẽto ¶ Dnõ quid de iſto qui
martie inuat potꝫ nõ ꝓ excuſa⁊ ipe ꝑ martꝫ
ſce⁊ ſtm bõñ ad dꝛ ꝫ ꝛeuerꝫ qꝫ ꝓbabilꝫ rogi
nõ ꝑ et ꝓuenit et ſtm inuato eſt de ſe mala
dico ḡtm dꝫ qꝫ ad h or q poſſit nõ excuſatur
a pcto et ſubdit bonã dicto ꝓuenit a ctꝫ

mone pena Thuginē dicit etiā canon q si quis
peiorat q vina hyemis et vespis fundēda q magis
diligit vespus quid aliq̄ nō minat tñ eō quādo
grauis vitā etiā mētalē tollit puery deforme
mēt co q nulla vtilitate sit licitū aīe dei manū
assumere Ad hoc sēdū nudata reducit phi
lo blasphemie de qua habet xxiij q. et phi
lo pl dorthie de qua deno 13 hēt q. Ido dicit
Rabanus in textu dñi 31 et assignat causam
q blasphemia et pl dorthia seu pdicatio pl dor
thie dicit oppo illi reuerētie q deo p̄stat et q
libenda cū eadē oppo vana inuocādo p nō dei q
hoc phibet et dicit Gl. 2a 2e q 22 q liz pue
hoc precepto phibeā vana assūpno dñi nri
p nudā iuramentū pl in q assūpn mendacij q
p hoc phibet cū inordinata nois dñi assūp
no qualis fit blasphemia et pl dorthia Ide
Thomas q. 2da mutet hoc precepti exponendo quare
vna po in Glosa q odi vbi dr Ad assumes
tr. x nō estimes fidē dei creaturā esse alia po
den q vbi dr Ro assumes tr. s. nō dei figura a
lapidi attribuendo et dicit Rouan in 3 dist 38
q p hoc sēdū nudata p̄m sensū literalem phibet
pl nos iurando p nomē dei p̄m sensū sanctū sci
licet phibet falsos errores circa fidē creaturā
et quibz iterd phz q queritur ad hoc nudata
reducūt duo nudata sup̄ posita s. blasphemie et
pl dorthie Contra hoc sēdū nudata et cō
nudata q ad vltimū reducūt de quibz ad dictū
est pcedēt. nulli et primo hiis qui sacrū iurant
pl. et hoc iuramentū t̄ sēdo p̄cepti et sic pcm

mortale ar ꝑ ꝓue ꝙ hoc stabit ꝓpatud ꝙhibitu
et ꝑ valde graue ꝑtm nō dr assumit ꝯdꝫ
testis plurat est cū ar ſ dr nō ꝙgruoſcat ve
ritati et ſic ex ignorāda reſtitue ꝑtm ꝙd ſi ꝙg
noſcet cd tñ est ar ſi ſcrend agnet et reſtit
uet ꝑtm tale tenet ſcribꝫ ꝑ magna turba di
mittē ſcriptā et ſapiē ¶ Ideo rōn hoc nabba
tū ꝓbat qm iurat ſcriā qđ tñ credit ꝑtm esse
qr tñ ſcribit deū inducere ad reſtituēdū ꝑtm
et ſcribꝫ ꝙ dr nonne debet reſtituere et ꝙtinua
re ꝑtinaciā ſic et ꝓcedens ꝙdā facit et deum
reſpicit ſolidarie ꝛc ¶ Dr ad illꝫ qm iurat ero
uerſo ꝑtm qđ credit esse ſcriā nō tñ grauiter
peccat ſic ꝓcedens ꝙt patuit ſupꝙ ¶ ꝑdr ꝑ
cat ex qđ tñ debuit iurare niſi de quo certꝫ eſſ
ſcire ſcriā ꝙ grauiā ſacit ¶ Dr nō ꝓbat qđ hoc
nabbata qm erud ioco iurat ſibi ſcriā. ymo
grauiā ꝓbat qđ ꝛc qm iurat ꝑtm. et aliqua re
ſtituere. qr deo maiorē ureuerēdā facit qđ ſic
cet ꝙt patuit ſupꝙ ¶ Dr nō ꝓbat ꝑcatū erud ꝛc
qui ex quadā ioarie iurat ꝑtm ſcriā iura
mento aſſertorio. et ſ quis tñ implet qđ iura
ꝙ iurauit iurato ꝑmiſſorio ſibi ꝑmittit et nō
tñ ꝓbat. niſi tñs ſit ioarie ꝙ metū tādentem
in ꝑſtantem ſcriā. ꝙd ſuadet ꝙ habentes ꝓpꝛ
ab obligatōe absoluūt ſtr dicit ⁋ Ita xxxv. q.
q8 ymo tñ pō a tangere ꝑtm grauiā ſtr dic
tū est ſupꝙ ¶ Dr nō ꝓbat ꝑcatū ꝙ qm ꝑmittit
iurat aliquid qđ ſcit ſe nō posse ꝑplere. ſcriā
ſ ꝑtmit ꝙđ iurauit. et ex aliquo etiam ſcia
ſibi impoſſ. ſtr tñ qm iurauit ſe ꝑtmitā
ſoluere. ꝙ ꝓpa ei qui aut furto ſubtraxit

tud videt excusatq Tenet in fra q̄ si est
vt inuamūd Tpleat p posse ¶ Sexto pnd
it q̄m pnssone inuat aliqnd de se [illegible] malū
et pbid et maxīe pter mortale vt q̄ velit for
mari aut hoīem occidere aut furari a de se
de aliqno ppria auctoritate vindicare Tale n
inuamūd est p se pmitd et no p bndh q̄ q̄
seruaret se pter q̄ mittēt ¶ Septimo q̄m in
uat se no fortitud q̄ndq opa pietosa vt q̄
inuat se no datiuid eleemosinid aut inuat se inid
quid ieiunatiuid aut q̄ p̄ im̄ indh diligat aut
q̄ indh sibi bonū velit aut faciat vel dicat
p̄ aut inuat se indh inuatiuid religios et
alios cū se inuadd Tenet pmitd et grauē pec
catd et no tenet inuamūd seruare vt Tassu
m quo aliq̄ obligatoq est Tpepto ¶ Octa
uo sepissē pmitd q̄ dor Tpepto hō q̄m iniuri
ausa fuit inuat vt inuriatores et inuriatri
cid et odio habeād et eis nō Tales cū sepius
sime inuat pdd et sic inuid pmitd et mortale
pter et sepe inuat pter in fraud et dapnid pxi
mi q̄d auget pter et cid indirecte p pua re
vt p denario aut tali minuto inuat pdd dum
tam se nolle remittēt vendd aut emere
¶ Nono vel dor et sepissē peccat q̄m absq̄
iusto pastore aut ecclesiastice aut Tiudice cau
dabili tacitū enormid inuat alicui pdd ali
q̄ in hōnestia vel Tusura et de se pdd et fraud
tacite q̄ligit Tali hoīe dispositoq q̄ voluntas ei
vehemēs est ad velle inuare et passū hō di
uū absorbet vt no possit p ei deliberare
de hijs que sunt inuand ¶ Decimo sepe

Petrus q̄ sūt p̄ncipiū qui pulsa q̄ sue tudine et le
ge inuant tales quippe sepissime sic inuant
et sic puenit inuenit q̄ sue tudine inualu
scit et p̄ualere sinistre que in libris posita est
et si tūc aliqs nō punit sic sic inuenit ad sep
petrant et que nomē dei sanctū sup nō nabi
li causa et sup deuotē ac reuerēcē sūt sūt patu
ut ex sup̄dictis ¶ Quidē pena cui mōlibet
qui est priuata psona exigit inuasiue ab eo
q̄ sūt puniare et tūc est pena sue sūter causa
pēt mortal et sic spūalis z horrenda q̄ inuasor
de suo puero se penit et ipe inuasiue exigens
manū inferentis ipsūt ¶ Quidē qui inuat
p̄ caput dei aut p̄ rupisse cui a' aliud sīgdi tūdē
dum dēg sīm diuinitate talia habeat q̄ inuasor eius
deū blasphemat attribuēdo sibi q̄d' sibi nō inue
p̄ q̄d' tūbi a inuasore pena impōē ¶ Et ita q̄ sūt
punit papa q̄ si tūc sit clericus dē deponi si
layeus anathematizari dē' cui sīm Gaudēd in
terp̄ dicit intelligendū de illo qui inuasit a
uerenciē p̄ mouant membra epi et quodā exqui
sito modo inuasit diuidit eū membratim et potis
sime qui inuasit p̄sta cui membra q̄ cui Thom
inuenda est solutio ¶ Talem cui inuasor grauit
petrat et esset de illo a pluribus religiosis et
sanctis sīm punienda ¶ Deinde p̄ intelligē
dū de hijs qui de p̄ugine tendūt et sūt dei in
ualo inhoneste loquūde aut qui aliis suas de
monstrat denudē vel alia dicūt horenda q̄ sūt sūt
gens p̄ueniendū alii cui dē q̄ omittūt fructū
non p̄ria austeritate q̄ sūt mōle petri sūt q̄
¶ Et ita ar q 88 insi forte subesse videatur

et nō posset tñ rato dñm̄ hñ ad auctoritatem plñi dispensantis aut potiꝰ quia tunc ad ill vadunt infidelium quo quis in alterum̄ iudicij reuelat ei secretū tacere tenet̄ T sacramentū ffidei seruand̄ pcepit. Ergo ex hoc ꝙ legem naturę nōn legit diuinā et nōn ecclesiasticā pt̄ patet doctorem ꝙ sup̄ et m.s. dist. 21 Quia autē ligata T de reuelandis nobis alicuius secreti sine iusta causa ꝙdam alia secreta ex ffidei β in secreto modo ꝙcunq. patet ꝙ legē nāe ꝙ legē diuinā pt̄ patet dor sibi sup̄ Quoad 2dm̄ dicit̄ q̄ secretū nō solū id ꝙd explicite tenet̄ pt̄ habeat̄ secretū. β quod ꝙ modo explicandi appareat. ꝙ ille loquens potest secretū tenere. et nō mentiri homi. pt̄ secretū. et quod ꝙ nāe rei est tale. ꝙ ipsa signa vñ vocē est retinere. quod si non explicatum pt̄ retinere ꝛc

Sermo dominꝰ sext⁹ cuiꝰd' de verbo p
capto de talento q̄d' est Babata ꝛc hñb

Circa preptm est vt colligat̃ qe
requm exodi 20 ayenucto vt de sa
bathi scribit̃ Septimo die sab
bat dñi dei tui est nō facies ois op̃ q̄ in q
prepto scribit̃ dor in terra dñi ℣ tua sunt
q̄sideranda q̄ no tradit̃ in pceptis scis p̃m est
cessand̃ ydolatrie ac ab opib̃ seruilib̃ Ordin
t finis illius cessandi scz vt̃ q̄ homo ydolat̃
tre cessare dr ab hūdi opib̃ Et istius finis
est vt homo liberi vacet diuinis rebz Cum
est limitata tpis in quo homo teneat vt prep
to cessare ab opib̃ seruilib̃ vt̃ vacare di
uinis rebz Et id tpis ad q̄d limitat̃ prepti
t dies sabbathi Et ita tria tanguntur in pmissis hūdi
prepti scis sud terciū tangit̃ cū dr ayenucto q
diem sabbathi. et cū subdit̃ septimo die sabbati
t dñi dei tui dies enim sabbathi dr septimus dies. eo
q̄ sunt septē in creatōe mūdi Et est septima
ebdomade primus vō tangit̃ cū dr cui faciet op
op̄ ff̄ sunt scz festiuitat̃ Quinte 23 vbi dr op
op̄ seruile nō facietis in eo Ordin vō tangit̃ cū dr
ayenucto vt die sabbathi scribit̃. vt cū op̄ib̃
sanctis et laudib̃ diuis deputes festa eius scī
ficari t lege dicebat̃ q̄ diuino cultui applicabat̃
Et ita scribit̃ cū dr sabbatū scribit̃ ficari. vt diuino cul
tui applicari et deputari Ex quo ptz q̄ festa
nō sunt instituta vt̃ corrupte. crapulari. pclu
dere. aut solū vt̃ ociū corpali. scz vt̃ diuino cultui
vt scz in die festo laudib̃ diuis. orōib̃ deuotis.
meditacōib̃ scis. sacrificiis. studio legis dei. et
eruditōib̃ populi vacetur. Dic cū deus dic

sabbathi ⁊ dñi deliciis ⁊ opulis ⁊ ruinosis de pun
ut ner eu ꝓpalis voluptatib spurcicis pollue
dū exposunt ⁊ ipm spualibz ⁊ sanctis exer
citatiōibz ac ſcīs ope gstent Indurat. n. deu
septo ⁊ sabbizant illud ⁊ legē chū ⁊ Cur ⁊
deus dixerit ⁊ ei sumesset ad eidē finē institu
ta est ⁊ ad intelligendū ⁊ de reliquis ecclie
festiuitatib ⁊ hoc Tenet hic augst in libro
de decē cordis ubi dicit Celebrate ibi die ⁊ sa
bathū .i. dei requiescite ⁊ est q̄dā festiuus
quo quiescit a laboribz rerū alibz observatus spu
aliter ⁊ sc̄ificādo ipm p opa bona q̄ sup fi
nis ig. restauratus ab actib operib ⁊ peccatis est
⁊ subdit augst ubi s. q̄d quis indei obseruabat
ranula ope cauere cū prohibit ad nugas ad
turpitudinē suas ayelig cū .i. nung malū fuerit
indeq in agro suo aliq̄d operis ꝑ in theatro se
dendo ꝑ misisset ⁊ nuclig .i. nung malū fecit aut
in die sabbathi quid faceret ꝑ tota die ipudi
re saltaret ⁊ Ecce quo ꝑz q̄ sm nostros hō augst
nō est in die festo cessandū solū ꝑ ouari aut
rapulari ymo in eis sup poterit ꝑ labor ope
dei vere q̄ nec sit nec malū ꝑ est cessandū ꝑ
seruire deo ⁊ dñm sunt q̄ nimo ⁊ dicit augst
ubi primo ꝑ cessandū opi aut terpid solādi ⁊
festus dies se hoīes ociose vacare nec in opibz pie
tatis et nec ne negotijs mordinate et luxurios
uitandis ⁊ ꝑ ⁊ Quamuis in die dñi ⁊ festis
diebz diu hoīes cessare pro nec missas audi
re et spualibz doctrinis operā impendere et
hoc est deo sabbatare ¶ Secdo notādū q̄ id

terciū p̄cepti est p̄tim moral. et p̄tim ceremo
niale moralē ēm est q̄tū ad p̄ma duo tria q̄ hō
deputet aliq̄d tpis sue ad q̄rendū diuinis. et
q̄t nō ressit ab hijs di q̄ sunt hōis impedimēta ab hijs di
diuinis. Est ēm quo ad 1m nō solū de lege dīna.
2m̄ de lege nāe. q̄ nō est hoc nāle vni cuilibz
et vnd 3o in nāli sue lūne dictat sibi q̄ cuilibz
rei nōīe deputet aliq̄d' tpis ad refectiōi ānē
somnus nō. et ad 4m̄ quidā refectiōe q̄a hōis
mens in deo refici ḡm dictamē nāle videt hō
aliq̄d' tpis deputet hijs ergo aliq̄ tpis deputand
ad q̄rendū diuinis et dei cultū ex studio legis
dei et nō ressare ab opibz illis impediēs redit
sub hoc p̄cepto nāli moralē. Ex q̄ ēm ad tertiū
hoc p̄ceptū est ceremoniale et figurale vnde dicit
Aug̃ dicēdū nō tm̄ q̄ tpis in q̄ quies q̄rendi erat
ceteris legē et de hoc p̄cepto nḡ ēm morale
remanebat aliq̄d tpis deputare diuinis et nō a ser
vilibz opibz q̄escere et p̄mo p̄cepti de nāt id
tpis in hoc q̄ limitat ad diē sabbathi in q̄ vide
t ceteris legē remanebat q̄escere ab oīb; op
tilibz ad obseruandū 1m sabbathi remanebat vnde
ex sola dīna lege et ex hoc tertio p̄cepto et nō
ex lege nāe q̄m ex lege nāe nō plus remanebat
ad sabbathū q̄ ad aliū diē. Ex hoc p̄cepto li
mitat ad sabbathū q̄ sabbathi obseruand̄ erāt fi
et figuralia et ceremonialia q̄ respectū habuit
ad futurū sic dicēdū. Ex quare fuit mag
dies sabbathi detracta et limitata dicto tm̄ quid
alia dies q̄ndā. Respōdet q̄ ḡ hoc p̄mo q̄ sic
deg q̄m p̄mis sex diebz fecit et distinxit et

ordinauit uñ dñs ꝓcepto regnent ab om̃i
ope qđ fiert. qđ tñd fiert in hon̄ obsequiñ. ſic
homo et gratitudine de dei dono cñd
cđ dñs requiescert ſeu quamuis a humilibꝫ opi
bus ꝑ hoc ꝓt tñ intendđ possit laudi dei ſui
mos diuinis et studio legis dei ꝓt ſic ſupplere
q̃m aliꝫs ducꝫ negligert et ꝯtpary rerꝫ tꝝ
negotiꝫ ꝑ q̃ ſue ſuꝝ et ſuoꝝ necessitatem
Ideo ꝑ hoc ꝓt indei ꝑ ꝯtat ad erroꝝ gñm
et deo indeta et obſuata ſabathi. T uicꝫ ꝯtra
ardeo indi ꝓt illius ingrid esset uicꝫ et ſꝑ
offendit ꝑ oñiđ hꝫi et ſic deꝫ oñ creatoꝝ
q̃ gnoſceret et timeret et ꝯ illiꝫ gradꝫ bñficꝫ
uicꝫ ſic ꝯtꝫ in eq laudi q̃ ſurgent. Ideo
ꝑ hoc ꝓt ꝑ q̃m ab oñibꝫ hñdi T ſab
bato ſignificare futꝝ q̃uis ꝙpi in ſepulchro
q̃ futura fuit T ſabo ꝙ augł li ꝑ ſuꝑ ꝯ
ad tñm dicꝫ ꝙ ſabbm obſuadi indeꝫ fuiſſe ꝑ
cepti in ꝙmbꝫ futuꝝ q̃ ſpuddm ꝙq̃ ſi
gñbat ꝯtꝫ q̃uerꝫ ꝙpi deꝫ ꝙpi nō nſi q̃ ꝙdm
it passus est T ſepultura ſua ꝯtꝫ q̃ ſic
manit q̃ ꝙpi q̃ppe de ſabbo q̃uerꝫ T ſepulcro
et ead tñd dñi hñdi ſic q̃ad ꝙmandꝫ Ideo.
ꝑ hoc ꝓt ſig di ꝙmandꝫ T ſcptñ dei intelligñ
q̃ ſic deꝫ ꝑ q̃ oñ ſcl diuid q̃uerꝫ ab oi ope
ſuo. ſic nos T ſcptñ etate indei T ꝑ aliquoꝫ
uicꝫ ꝑ a deo aſſeſſoꝝ. et ñ ſcptm etate ꝯtꝫ
ꝙſq ad dei indiuiñ. unde ꝑ ꝓt opa et laboꝝ hꝫ
ſcire ꝑ alioꝫ ꝙquiſitiꝫ in ꝑd. et ꝑ ꝓt gñd

lem ẽsuuerentes quesierunt obtinere ꝑ me auctm
et corpꝰ xpi cunctꝰ de lapsu mundi dicat te rogo
propter de sabbo qđ inde regnabit nos
spondet obseruanz in quo dies ẽsumenit qđ'
dicto intelligas et pfr opus strauit quemadmodum
et ī libro ēz. q. dr prima etas fuit sicut ge
neris ab adam vsq; ad noe. Secunda a noe vsq; ad
abraham. Tercia ab abraham vsq; ad dauid. q.
a dauid vsq; ad trāsmigrationē babilonis. quarta
a trāsmigratione babilonis vsq; ad xpi aduentū
quinta ab aduentu dñi vsq; in finē sēculi inde requi
es sempiterna est et cōsummatio de quibus sex
etatibz ubi primo dr q septimana intelligitur
in requie sabbi nō ī hac ꝑ in alia vita
Tercio notādū q ꝑdictū mandatū missum a me
valet sic quo ad prima duo ꝑ de lege nāe et cum dr
ibi nāles no debitat hoi et reuerti aliqđ ipm
tet in quo a similibz cessē et quiescere diuinis et
sic sem quo ad ea duo obligat sic et fuit ydeo ī statu
legis nāe et legis scripte erāt et nūc et ī statu gre
ce sic tenebāt sacra et sic tenent aliqđ ipm depura
re ꝑ diuinis. ēz q̄m ad tercia fuit cerimoniale
et fragile missum diminuit ad tercia ipm et ad de
sabbatho in qua tria ꝑcepta sacramēta fuit et ea
nūc cessant. q̄ hȳ di obseruare sabbatū mutata est
in nouā legē in obseruandi dei dilectē. et hoc est
q̄ sanctificē etiā. et q̄ suetudine ppli ꝑpetui. et ī
mentis ecclesiarum diuine cultus sic fecit ī ce
lebre q̄ ꝑdicta sabbata ī mentis quorūdā sacrāta
bonis bñficiis ꝑcepta erāt. sunt adhuc nūc festa
etiā alia a diuina dies q̄ etiā obseruanda ī statuit.

Dicit ꝙ quare ꝙcepta fuit in
sabbato observanda und̄ est mutata et ãre pos
missa T dic dm̄ns q̄ in alio dic ꝙd q̄ ideo est
mutata q̄ ꝙceptū sabbati fuit dm̄ns z fuit pn̄
palis figura future quietis xpi T sepulchro. et q̄
ipa pterijt et ipa vos adueit ita debuit manere
figura cui alias finis sequit̄ fuit xp̄s dicit aug̃
libro 2 cōtra faustū Ad q̄rtū q̄re sabbatū omnia non
obseruat xp̄iana Respondeo q̄ ea q̄ figur̄ figurat̄
ad xp̄m implent ¶ Ideo ꝓ hoc ne videremur
nr̄os maiores indaysare et ne aliquis recidat nos mane
obligatos ad ceremonias vet̄ legis xp̄i ad galatas
2 apl̄s dicit galatas q̄ nec circūcisio ad nr̄am et
egena elementa quibus denuo seruire vult. duos obs
uatos et menses tempora et annos. ubi p̄m exposito ostendit eos
qui observabat legalia dies hoc genere iudayzantes
vt diem sabbati et alia festa que erant figura fu
turor̄ Ad illos quos ante dicit Greg de ecclesia dis z pue
nit q̄ quidā die sabbati aliquid operari p̄hibebat q̄s
nisi antiqui patres ordinem quo creatus
diem sabbati alt dm̄ns fecit restituit Cuius ei
mori se et resurgere similitudinem hui T celebrabat vult
die dm̄ni q̄ ꝓpter iudayzare ꝓpellit vt ostendat
ordinem veteris legis venturi et sibi iudeos ꝓfanos
subdat vult sabbatū ¶ Fuit ad hoc sabbati ob
seruatio ꝓpter umbram T observantiam dicit dicere q̄ adhuc
unus ꝓpheta mirabile ostendit q̄ legitime
die dicta facta ꝑm id est ꝓ nr̄a redemptione recitat
deo relict et dicit ¶ Ideo ꝓphetia dicitur ꝑtem
de symbolo ¶ Tertio ꝓphetia memorat dicere christianos
q̄ cum sint dicta die vet̄ cum nr̄a nouitate nouus
papa dicit die dm̄ni esse celebrabile ob reue-

verbo dñi nri ihu xpi q̄ eo ſolo ⁊ paſchate
celebrand ſcrip erud ꝑ ſingulos ebdomadas ypſg
dei ymagine repſentand de roſe daſ 3 Gabo
¶ Et quam to ꝑ hudſond muſſlow ſtiſ ſnd q ſilꝫ
dei dndra ſnd eſt ois hoc q̄ dicit q dies dñice ſi
tus dimittend diſpenſatiue inſtituit ⁊ roſentra
ta eſt q̄d̄ nuſigne a dño nro eſt roſtitutum
in hoc di dei dignitate ſit geſtd ¶ In hac die nul
dus ſuppſit recordd ¶ In hac die preſumptiõ et mors
interend et ſcta ſuppſit predicta ¶ q daſ dz die
rũ dignd q̄ fuit i⁹ diem ⁊ ſdma ſcruandi
hzdm et eſt coꝫ reſſandm ab opibz ſeruilibus
q̄ nec totalius nos poſſum̃ tradere diuino ſer
uicio et laudi dei ꝑ q̄dd actõ de tribus domo
ar dare ¶ Et q̄ dictd fuit q̄ tpe ꝟeteris legis
in die ſabati ſub p̄cepto reſſandi fuit ab opibus
ſeruilibz Ideꝫ tpe nouo legis p̄cepto eſt reſſare
ab oi opꝫ ſeruili in diebz feſtiuis ſcꝫ eſt de feriis
hiis ſre dñe dei maieſtati altiſſime deputatis nr
ũ natalia ſcoꝝ etiã decreuit ſtituta in hijs ab
oi opꝫ ſeruili reſſando Ideꝫ uoluit q̄ ſpia opa
ſeruilia a quibz nec reſſandi fuit et mdi de ne
ceſſitate p̄cepti ¶ Ipſe uoluit hñ ſpm mtiõz Et
za xe q 122 triplex eſt ſeruitꝫ ſeruꝰ qua homo
ſeruit deo et ſtdm hoc opꝫ ſeruile poſſ dici opꝫ
ſeruile ſtz qd̄ ꝑtinet ad dei ſeruitiũ ſpiritual et hꝰ
opꝫ ſeruile ois ꝓhibebat̄ ⁊ die ſabati nr hodie ꝓhi
bet̄ in die dndra aut alio quocũq feſto q̄ hoc
eſſ q̄d̄ fini obſeruadne dei dñice feſti ad hoc
eũ ꝓhibet̄ hoi reſſare ab aliis opibz q̄ poſſit
diuino ſeruitio melius intendꝫ et illi ſeruire et
inde eſt q rothus ſ dr̃ nrndreſſus accepit hoc

Addit ℭ T qr magis impedit hō a rebz diuīs
ꝑ opꝫ prīd qꝫ ꝑ opꝫ sīnd ꝙnus sit rozpalē ideo
magis ḡlor ꝓpīnd agit qm prīd in die festo
prē mōrīs qꝫ qui opꝫ rozpalē alias sīnd sunt sꝝ
et supꝫ allegatꝫ ℭ ois congl in li de decē cordis
dicit ayelig ꝙ mg male facīt indeꝫ in agro suo
aliqd coīle qꝫ in theatro scdīsqꝫ exīstret et me
lig faciēt sīnd fecit corꝫ in die sabbati qꝫ rota de
Tucomeniꝰ suis impīdit saltum ℭ ideo dr ad
ligād' de sal in suo tēpo q 18 qꝫ qui prīd mortu
lē in die festo ḡmittit duplīnd prīd mortaldet
et mīnīt vcatīd duoꝝ prōꝝ mōrīs eo qꝫ agit q
duo dei propta ℭ qm Si quis die festo sozoꝛa tu
duplīnd prīd qr gra ꝓpīnd de obsuaīs festi et
cōīs ꝓpīnd nō nē habeīs ℭ ild Si homo in die
festo furē ꝑmīat hoīndūd ḡmittit ℣ Tertia
sūtꝫ Si qua ꝙrꝫ hī sunt alterī hoī aut sbiīpi
ℭ ud ad duplīna hoīs opa nūd qdd sūt spūalia
et ia nō dicīt hīr simlia eo qꝫ ḡnēmur hoī sctm
mdrem sm qꝫ est homo ḡug dei et nō hoīe. ꝙrꝫ
cm homo nō est ḡug et ꝙrꝫ alterꝫ sm mentē
ℓ lād sm corpꝫ a talibz ḡo nō nō sūt simlia
cor dctꝫ Si nō oz de nōtate ꝓpīi abstīnē i die
festo saltē quo ad ia qꝫ sūt de se lūta et vesta
℣ Si em esset prīd mōrīa hꝫ dī mercēoza opera
nūd esset cor simlia cor dctꝫ Si et ideo essent
in die festo pūpalīd ꝓhibita ℣ Ex quo pz qꝫ
de nōtate ꝓpīi nō tenēnt abstīnē in die fes
to ab istis opibz spūalibz qꝫ ab ipis ogrante or
dīnē ad tpale lucrū aut ad aliud hūans tpale
bonū cor Si adnotatꝫ in die//studet in die hīs

//festo

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK GIESSEN

q̄ dñe trastinū. ꝓbit ꝓpone ꝑ̄ tyrall hund/ et rus
tic̄ rogitat de arand̄ reue ꝙ̄ trastina die
erit arare. Illud eis ꝑ̄mittend̄ suad. Et ne
sint humilia salce nutrit nō assit spinalia et mire
mora. de ist̄o dicit Richardus in 3 dist 31 q̄ hō
nō ten̄ astrict̄ in die festo abstinē ab hijdi op̄ib̄
sic̄ astrict̄ abstinē ab op̄ib̄ humilib̄ nutrit et for
mal̄. ab op̄ib̄ extraneis rō̄palib̄ et ad rō̄pale
bonū tend̄ ad finē ꝓpi⁹ ordinat̄ q̄ sanct̄ z abstine
nere ab op̄ib̄ ex̄traneis exercitū q̄ ab eis rogita
nd̄ et mētali ꝓtractat̄. Et subdit. Nec hō ꝓ exercitio
hijdi artificij mirabilis et exercitū hō meretur pter mer
cēd̄ nisi ꝙ ex exercitio delectat. a quarto dicit nō
debet cultum diuinū ex ñecessitate ꝑtalia sicut hōis opa
rō̄palia. Et ita sicut adꝛ duplicia q̄dā sunt grauia
et leuia et ad q̄ teneꝛ quilibz sine pcepto sic
libet. Et ita grue hō dicēd̄ humilia. nec fuerunt ꝓhi
bita in sabbato. nec sunt nūc ꝓhibita in die dñi nō ad
alia festa. de illo potest dici. nisi ꝙ̄ op̄a sunt
a quib̄ in festis ꝓcurare debem. Alia op̄a rō̄palia
grauia sunt sm̄ ꝑ̄pria. ꝑ̄pter ad q̄ ad quos tenet sibi ad al
teri. Et ad q̄ tenet ꝑ̄ sui dñi. ꝑ̄ sua arare nbos
rādere aut tere artē mechanicā et hijdi. nō enim qui
libz tenet sibi ad alteri ad illud ex̄ natura. Et ser
uꝰ tenet ad illud dñi sui quod grue sit. Et ad
illud ꝓhibebat in ꝑteri lege ꝙ̄ sibi nullatenꝰ ꝙ̄
grauabat obseruare sabbat. ꝙ̄ ꝓhibet applicari
hōes ad diuina. Sed ꝙ̄ nouā lege nō. Et ad hoc
ta ꝓhibet. Et dicit sic. sunt in die sabbati. Et nedd
tm̄ op̄a q̄ redd̄ mīd in die dñica q̄ in die sabbati
ꝓhibebant. sic nbis decretū. et alia hijdi q̄ licet

nra fuerut potuerut ni placuerut et cred i qué
dusdd exhib ybi bitos sanctis dispensa in nova lege
ps undant quod i vetere lege ap observato sabati
fuit figalis et dctm est fige ad pmet adpsta
ni veritate q veritate nat i modico ptrue oz
et ideo fuit sabbd mdt td sbrie observadi et fi
gura rerendderet vpi vel observato nd dmte non
est figalis nd ad figu refiert sumerid Ez est re
mendand ptrue vt reservendo vpi et reputand
pdns quete nadi in gld q mdt hui pat vpi mor
te Et ap sc supi derelicand fuit mdt ad obligam
ad observadu sabbm q vpd reremonid fuit et fi
guralis ideo mutand adueniente veritate Ez
obligam ad observadu dmice et hoc vt non
rapto sm ee cone mdato Videam go mdt
q sup opa a quibz sm cone ordinatoz scarue te
nemur sbi notis q g et rolligi ee mdt rod bona
Vide in 3. dist 32 Et alleg T sno 3. q. 18 m
dndra et in pdnalibz cone sostmandis sub p
cepto tenem ressare pmo et pide a pmo et po
ssse a mobilibz et dctm fuit dandum. n. pot
st detinabile ni mdt manet i debabile nd fit ne
dendo scandi dne et i festo Et insup ad
vernorubz rpalibz vsus opibz q de sm ma ad ee mdt
rod agente ordinat ad bnm rpale a aliq bonum
rpale rdq ad finem ppm et i mediand et sub
dere artz mechanicas et multis agrez et pecuar um
et sibi labores et cred a negotijs seculdrib et
sup murmurand pcinand iudicia grauiosa detinand
ppm ad mortem aut pena ri sta cui cone mdt

Et archidiaconus dicit super quod non p̄mittatur
Ideo no[n] licet Clerici festa duplicia. nisi necessitas causa
caritatis vel ne[c] minus scandalum. nec habitus vilis. nec tonsure.
nec vestimenta sint. Patres ad et ceteri multa
ista duplicia nominant. ea nominare. qua et quotidiana
fieri solent Circumcirca si timeat nimis grandis rei
et preciosis dapnū. vel si in[n]obis segetibus in area. vel
aut feno in agris prata timeat tempestas. que
illud corrumpat. aut nimis deteriorat. a forte abducat
illud a pos[s]essa no[n] sine dm̄ rerum p̄hibendi talis
Tres[s]as. et indemnitatis sue p̄uenire. pro stratibus
ad hunc quis Tenetur et sepe[n]iat fructu destruere.
aut si Parochialis non de mense sit stud. quin alio
die ligna nisi destruere pro auferre. pro quod haec
circa mensa collecta talia vasa capere. pro ornatu.
in casibus circa illis hic circa in festis diebus laborare
vel dicat hostiam me Tamen modico mundo pereat quo
dam̄ celesti gratione gressa dic' et dat dog ayt 12
d. quis ex vobis homo qui habuerit grex aut et
perdiderit sabbato Nonne relinquet montes et ibit
eam Et illi causa et indulto circa liceat diebus
festivis p̄dicare Tantum p̄sumere alteram de cen et
de feriis et his Indulgentia vel liceat parochianos
vros duos diebus et alios festis p̄dicare in maioribus
dum plebanus his si alteram ipse se interim[n]uerint
eor[um] capace ingrediente nisi re intende Et qz vas
mundi ayt qz circa possit indulgere his vt in diebus
festis laboret ad mundare autem ayt qd' quotus
quis dabit illi licenti Et vide Glosa qz epc̄ bn̄ si
quando p̄ adui alias sufficit simplex sacerdos

dispensacõ discreci ẽ ⁊ tñ posset esse tuta nuncio et
tñ notoria q̃ auctoritate ꝓpria posset fieri ℞ q̃ ꝑ
nuncium licear operi in festis hoc ꝓcuret ad arbitri
um boni et discreci quod cũ dicit q̃ ⁊ aliis dor
mind gradatim detrahi debeat ¶ Secundo ꝓcuret ꝓcuratio
ris ecclesie sui et rusticus q̃s curet dñs q̃ pertinet ad la
borandũ in diebus festivis nec ẽ in nullis ꝑdẽ glose
q̃ nõ teneat dñs suus in talibus obedire sibi cum teneat
obedire nisi i licitis et honestis quale id esse dor
mi sibi dicit dñs q̃ pertinet et rogat ad laborandũ i diebus
festivis nec sint adulti et rustici ita coarcti iusto
metu excusant ꝓcuratore ꝓcuratio ℞ dicit gratanter procu
ratore posse si excommunicato suos subditos rogat ut agant
cũ precepta ecclie et sibi nuncio de qua supra ꝓcu
ratore sibi ¶ Item queritur an illi excusent qui obligati
ni dñis ad arandum blada a' alios adducendo ca
in festis nec ẽ in nullis excusat glosa q̃ tũ excusat
ꝑ ꝓdicit diem festum nisi q̃ pertinet dns ad labor aliqua
nũs ut manure q̃ hospitia a' aliquibus fieri rasa de supra
posite rasibus nuncium et spedit quin blada et alia
simul ducendi dñs suus diebus festis ꝓcuret labores mitti
ad ea sub dio excusabiles nisi arta nũs dns ad
labor ꝓcuret et ꝑdẽ glosa ⁊ hoc aggiunt petrus
cequilinus et sardotus quibus absit nuncium dimittendo
diebus quadragesime aut alia tempora dicendi opa facienda q̃ ecclie
sue alias ꝓcuratio quia dns ꝓcuret ecclesiastice
sepulture carentibus ꝓcuratio nec enim alias ꝓcuratio
habeat et addit ꝑdẽ glosa q̃ qui ⁊ virginibus fes
tum tenet fieri addictum mittit quadrigas a' equos
ad asportanda nũa ⁊ de festo si ea q̃ asportat sit

Quarto queritur de molitoribus et vectoribus peregrinorum et ferratoribus equorum qui illud operantur in diebus festivis. Responsio: si hoc faciunt propter utilitatem necessitatis corporum quibus illud faciunt, non excusari possunt et licite recipiunt solarium pro laboribus suis. Si vero faciunt illud in die festo propter questum quia propter impletam cupiditatem lucri addi non credo dicit supradicta glossa quod debeat excusari. Et isti qui eos de talibus requirunt excusandi si rationabilem habent causam et necessitatem et alias sibi non poterant providere.

Quinto queritur utrum diebus festivis liceat arare agros pauperum aut eos quadrigare vel alio modo laborare. Responsio secundum supradictam glossam que dicit non credo quod in diebus dominicis vel aliis maioribus sollempnitatibus scilicet Christi festis et beate virginis et in diebus apostolorum illud licet fieri. De ceteris festivitatibus quo ad hoc credo quod liceat sequi consuetudinem regionis quod sit opus bonum et non impleat. Sed ad dubitatur an stat equus et sustineat diversas sanctos ad opus et super hoc ab eo exhiberetur. Ad hoc ac est illud licite sustineatur vel licite fiat oportet quod pro hoc laborantes non diverterentur laborando a divinis audiendis que tenentur audire et quod illud propter fiat propter deum et non propter affectum temporalem vel spe remunerationis eterne in parte cum ipsum vel alium laborando et quod necessitas pauperitatis illius cui illud fiunt hoc exigat excepto. Item excepte festivitatibus principalibus credo quod nisi sit prohibitum vel consuetudini loci quandoque licet aliquid operari circa edificationem ecclesiarum vel sacrorum locorum et ad opus ministrorum ecclesie pauperum. Proximum eorum qui reddituum non habent. Et si oportet trahi currum ad ferendos lapides, sed ubi dirigunt afferre, quia alias quomodo afferri non potest et cetera. Sed si oportet transferri lapides de loco ad locum vel si oportet mundare aliquem locum ita tamen quod labor non precedat

ꝛ gravand rōpuder ꝛ ꝑ ad rubdel ꝓd ꝯegi reñ.
ꝑ admoniti ñ potuit rolvigi ꝙr dicat Quicūq; ſup
cōa rapīd et c dſ dr Cum de ſolēpni ꝑmiſſo
eccl̄e gustu ad ſpectacl̄a pdit et grip̄m ꝓd rōſue
tudine dr Quicūq; ꝯegiet et ꝯegi mō ad ēccl̄as ꝑ
pētā mōrīs dē mſſign apparatu cend ſup id ayiſſas
dicat ſpūs dei ꝓcipid eſſe ſui rōñ ꝓcipid eccl̄eſie
ſanūd qui diēbz dñicis mſſar nō audiūt mſi alīq
ꝯgrat nāīs ¶ Credo dr qz quilibz ꝯpiendg ad
ulīg tē dē diuīo et pari vot ñ alīs feſtiuitatī
bus eccl̄e ꝑdīpalibz ſe ꝺeuotiſſ et ad ſe recūdar
ñtem ſuū eleuare ad dñm et ñ ep̄m ſalde aliq
bono motu ſeruī ꝑ cogñtoz bonū ꝑ affectz ſtraz
ꝑ dilectoz actualem ꝯpſig Patz hoc qz ꝓpīq deūd
eſt ſpōne ꝺē iſto tercio ꝓcepto et de lege ñtē tē
ꝑ aliquo tpe pdē dñicis intendē et ꝑ hoc ſpūs ſcī
tpe ꝓcare ab oppīb ꝯtrariozb ep̄ñ in pdictis
impediētibz Et dcī ñ ſcripti teſtato ꝑ id tercium
ꝓcipid Limitauit ſpōne ad hoc ſufficiēs dies ſabbi
ni Ī nouo teſtamēto ſuccreſſit dies dñica ab ec
cl̄ia ad cōē inſtituta ¶ Vñ bonavā in 3 dſt 37 qſt
vnīc dcī qd tpe ſcī legē ſcripti et nouī teſtati
ab hoc ꝯquieuit et ſibi habitaculū rondos ꝑ
pararet ecclīaq aliq ꝓcaret ac ꝑ dilectoz epi
adificēt Quid hī ꝑſtīga ē deos dñicā Ī qua ꝑſtī
ꝯpiendg ſpūalib ꝓcaret ad cultū dei et ꝑmittēs
ſeculāria negocia q animū diſtrahūt ad deū mitēdat
¶ Cui quilibz ex dīno ꝓcepto tenē ad diuīa ac
tualīt diligenda et ꝓ ſcoto in 3 ſtudz dſt 37
q hoc ſit ꝺebz feſtiuis q tra qz ol die feſtiuo et
ꝑmiſſe ꝺebz dñicis et ꝑīpalibz feſtis trunc

se homo actualiter diligere deum et ordinate super omnia actualiter diligere deum super omnia quantum in se est teneat actualiter deum diligere super omnia tenetur. Ad primum ergo dicendum quod habitus scientie non ponit necessitatem quin homo possit ab actu scientie recedere se et ascendendo ad deum sed ex certa scientia ponit hominem ad quem assidue audiendum de deo de se dispositus existit. Ad secundum dicendum quod valde expedit ad salutem hominis quod de diuinis et salutaribus meditetur. Ad diuina enim et salutaria frustrantibus meditatio diuinorum rebus sibi, ad philosophos et homines qui salutis sue sunt negligentes, ad nullum alium ad sibi ad totum humanum genus presentia nulla eius sunt tam admirabilia nulla sunt tam mirabilia magna et gratia et tam gratuite nobis collata, quam circa attenta meditatio cor homini magis inflammat ad amandum deum tam bonitatis visus et magis ostendit homini dei potentiam sapientiam bonitatem magnificentiam misericordiam iustitiam dei profundam ac alia a nobis nostrisque rebus nostra put. Ad tertium dicendum quod homo existens in peccato mortali quod statim sua et virtutes infundit gratiam et sibi dispositionem agat gratias deo de malis non imputatis et petat a deo remedium et sibi regulis ut sit in gratia et sibi sua opera sint meritoria. Ad quartum dicendum quod homo existens in peccato mortali et aliud ordinem sue rationis statuat diligendum rectitudinem morum et fugiendum turpitudinem morum et fugiendum turpitudinem mortis et fugiendum mortis et fugiendum malum eternum et temporale vel horum fugere quantum diligentia sibi caveat a peccatis. Ad quintum dicendum quod meditatio rebus et humanis bona, ut deus sibi dat meritum et eternaliter sua, ut finis et amor et existat desiderium bonorum

rallina ad structuras quibz illud meruerat. Septimo
mediis structuras storz et mirabilia opa eorz quibz
deo placuerud et eciam gloriam meruerud sic eorz
exd generatiy rone ad illud faciendu. Octauo audi
at de noctet studiu legis dei et audiend eruditet
et rone memorid teneat et ea posse intelligere et
sibiipsis ipsig directoz recta sua stare legi. Nono re
uno se ecclie et ciuitati militet diuinis officiis exhibeat
se in opibz uite. ppe hoc et illud institutu e sab
bati quales est opa dei festig. Decimo sic exercitii
bus mitigat festu diem totu ociose transire. ny sibi
raret deo placibiliu et sibi male salubriu esse. Undecimo
diligenter sup eccl omelia. Duodecimo cur de sinas ab
oibz strenuis opibz et mercimoniis mundani gras aut
grauis geras. ppter spualibz oibz tm graues. ad ecclesia
queniab deuotis animis aure ppbeas. de rebus
rogatis. de fructu spe solliciti mundi geras. Decimotertio
undecimo ppomissa habeas. ppter ne respicias ad presentia
et gressibilia. ppter solu ad inuisibilia et futura. Decimoquarto
obseruatio sabati a principio. Et ne solu illud faciat
homo ppter se. ppter specialit qm aliud habet alioz doceat
ista duobz scilicet populis filios et filias. seruoz et
et ancillas. ut sibi ipsis et subiectis. Tertiodecimo
hui obligat. quoz erat omissio culpabilis deteri
est. et inferos gehenne inferiphiatos et regnu dei ingre
nentes. Dicere et aliquis ex quo est dictu est prius
teneat animu. Respondeo. in de festo et eleuare ad deu
est ne go obligatu est toto festo die. ut ad animu
reconsolandu et eleuandu ad deu. aut est tota die exer
ceat se in istis predictis aut aliquo eoz sic explicet
illud esse bonu et salubre est dictu. ne tm ex homo

·q̄ homo ḡno tota die festo teneᵗ intendē dīno
furto et studijs vacᵗ sup̄ius ē dictū Sed q̄ ḡ
dicit. Jeiunia dieᵗ die ad diuina nec aliud ē agere
nisi deo seruire nichil operis ē ita stud die agere nisi tm
ydeo ordinet q̄ studijs deo ita missa ē Hic Greg
Tregistro dicit die a labore ferie requiescit est alij
diuino officijs insistendū est si quid negligētie ex
deo agit die resipiscendo diuine expiet Rē p̄mal
Lireadyt de hall T sno .3. q̄ nichil aliud agendū ē
in festis nisi deo seruiendū ē hoc est nichil q̄ntū
ad seruilem diuinis rebus et q̄d sīgā seruilem impediat
est sicut opa humilia ē exceptis indulgētijs in missis
nitis et pretatis est dictū sunt Tenadus q̄ bo
und ass dicto bonus studijs tota die festo inten
dere tñ nō est hoc nullij ex proprio p̄ oportet est
tota die se nō occupet homo ad ista opibus seruilibus
et terrenis laboribus q̄ impedīnt intentionē
ad studia Et ideo dicit G T in ista q̄stiōe dicit 3
q̄ licet nō teneaᵗ homo toto die festo orare et
alijs seruire tñ se tota die q̄ssuare y̆ donetū ad
oradū Et addit ibidē G T q̄ artig intermediatis li
cet careat culpa tñ ex rōe deprimit ymo ceremoniale
deuotōis et hoc ē dicit reddit necessū ad studia Ideo
in diebus festis et alijs in quibus est proprie studi
dis vacandū nō licet pere debitū ginglare Et
nota q̄ dicit Richt̄ ubi s̄ q̄ hoc proprie 3 primo
ceremoniale et est se ordinē ad ipm̄ Vnū aliud
precepta ceremonialia sunt ind 3 morale perdu
ad ipm̄ reduci ḡhibendo illos actus q̄ maxie
impedīnt mentis quietem T sanctū deo et.

Sermo de mmiſſeptimo cuſ' Prepto p'mo ſcē tabule ſm honora prēm ꝛc

Dicto de prepto p'me tabule ꝛ de tribꝫ p'mis q̄ respicit dilectꝫ dei, dicendū q̄d de prepto ſcd tabule ꝛ de alijs ſeptem q̄ respicit dilectꝫ ꝓcimi Et q̄r nullꝰ ꝓcedo male te ꝓuideꝫ obligamur q̄r ꝓcepta ordinatoria ad pa ceutes q̄m ſup ꝓcedere ꝓuidꝫ nō eſſe Et inter ꝓcepta decalogi ſēd Et nō ꝓcepta ordinata nō ad ꝓcm p'mū ꝓnūt at Ecce do ſup hijs ſcis honora prēm tuū Et mitend tuū vt ſpō congruus ſup ſcd q̄d dūs deꝫ dabit ñ Circa q̄ nōdꝫ q̄ ꝓd dr tripliciꝫ p'mo recabꝫ vt deꝫ ſcis deus ꝛ q̄d eſt ꝓd tuꝰ q̄ poſſidet ſcm Et recaut te ꝛ Ecce ꝓcedo ſcis ibi Mutroga prem tuū Et aliud habet ñ maiores tuos Et dicet nobi Certē grauia nos vt ꝓd narrabo De prē p'mo nō debo ſz dūs dō nō intelligit p'mū nullatenꝰ q̄r de honore ſibi exhi bendo poſtea p'mū tractabit Ez intelligit de prē ſcdo Et vic nō modo dicto Et'ā credo dꝫ hugo de ſ. cher ī de ſacris ſi ꝓ p ꝛ dicꝫ p'mū ꝓcepta ſecunde tabule ad prem ꝓximū ꝓtinet ſic p'mū p'me ad prem deū ſtrobꝰ ꝓdutus q̄ ſtrobꝰ ꝓd apud dignitate honoꝛ Et q̄r ſm q̄dā magiſtꝝ ſcha dum ſic hēmꝰ ꝓdm nāturāli ablatū ꝓcepto ſcdi p'mū recedit ꝛ recabꝫ accipiuꝫ a ꝓcepto deo Et ꝓdutus ſcd ſaluatiuū ꝛ Et p'mago dīne ꝓdutat ſic dicat Et ſiquid in eo ꝓcepto q̄ ſcdet q̄d debeat illi ꝓcepto a quo eſt q̄ nō ſcdet ſtatꝫ

hoc ge exponit illud qđ ad precipiendū de pcessibo et hmo modo dicto qm sup nob pdm & grauius naturale et sup alem naturem et gratuitū respond esse nāle et respad pe gnū Et primo ? exponendo de pte naturali et de mte naturali Ad quo sciendū notandū qđ sm Et ca ce q122 qđ inus in hoc precepto solū honorand̄ p̄ncipaliū in ia in honorand̄ intelligi? maiores et superiores sed et ad hoc aliud a suis libris epōs debend̄ est et sal uator in̄ interpretat̄ ait ibi Et sup io epte Et dat Glosa scz honora pdm tuū et matrem tuā honorare pdm est ei reuerend̄ exhibere et nonā pbum tractare Et sup io deu? ibi honora patrē tuū et matrem tuā dicit glosa Quibus? p̄ntor honorare ? obsequio pcetarē et reuerend̄ exhibere Ad tm notandū qđ ibi dicit Et ca ce q 101 homo multiplicē effici? alios debitor sm cor? diuersā relationē ad eos acceptā sm quos ad illos dcm sumit terminū bonū qz excellentissimū est et est nob pdm esse et gubernatiū et tos bonū qđ habens ppt qđ magis sibi debitos sunt Ex hoc patet deū sup parentes pdm esse et educatiū et disciplinē et multoz aliozā ad quod tenet quilibet quoz libari patet deū magis obligat? p̄ntib? suis quā ad quoscūq̄ p̄ntes sint superiores alios et quasi pdm eis exhibere debetur ppter a liberis suis p̄mo reuerēcia q̄ intribz exhibet sm ar de hab Ad primo ? affirmat et scz liberi p̄ntes suos amare amicē et exhibere honorē eis honorē et obsequia impendere cor? Tullius offic? dicit scz q̄ nō solū de p̄ntib? honorandis dicit ? deat p̄ntibus honos multa fortunio qui primo nascendi sui nob causa exhibet parentib? filius qđ non primo supremi modo regit a deo ? est cor? me

virtus attribuita et uterid̄ q̄ cuq; agenti to pa
ciend quoz nulli ex uenerta supposita et sic et ubi
grām puta ipsoz quoz cuiusq; est puta tua quid
gyna vocde eius ad uos sicut colligitur pueros
venereñ pnubz a suis liberis debita q̄stat? sigo
et in exteriorū veneretnalis exhibitio q̄ sit equi
gendo ipēs sup̄ se ḡtudo a aliis sibz modis q̄m
cend ampl̄ honor ad pōs ubi dr cum honore sup
quo q̄r Glosa vocditur cum debeat honorē et ass
surgere et ligdi de istis honoribz pnubz exhibēdo
dr deut 24 ayalidem q̄m uō honorat pr̄m suū et
matrem suā Quod honor siue veneratio pnubz ex
hibenda ostendit in effectu et obedientia coz pr̄ep
tis in dictis. Sabem q̄ pertinet ad pnām et uerbalē
rei familiarē/ et que pertinet ad mores honestos et
q̄ salutē sue nātē hoc patet ex hoc q̄ filij
obedire pnubz tenēt in dictis. Item filij et mulieres
dñi dei Si enī pponent aliq̄d ḡtra deū nō esse eis
obediend̄ p̄z deu et ad pōs 3 filij obedire pnubus
tenēt in dictis sic q̄ pertinent ad disciplinā pue
et rudā domesticā et poterūt fieri Item q̄ libe
ri suscipere a pnubz multa bñficia et educatiōz
gubernatiōz q̄d et ligdi vide quoz debēt ipsis a
liberis coz sustentatiōe q̄ sibi intribz q̄stat sicut
assignat Item et solutiōz et tenēt̄ cum liberi pu
tent nō allegari sicut dictum et assignabz a q̄ntū nō bñdicūt
et q̄ sic torpe seu contumelios. 3. dr dede
runt filij pōs sibi honorē et sic suscipe seniorē pue
et nō q̄ testator cui in pena illius Glosa filij honore
et sibi dicit quod sicut et q̄ntū de honoribz debz
parentibz nemo pōt ipsos sibi debitos asserere

ſonet q̄ trāſ lingue deſerit filios. Ecce ora loquūt
filios. ad̄ p̄ntes deſert audire. ¶ Ordine in q̄o q̄ſſit
ſuſtentatio p̄ntis. t exhibit obſequiū. ſit ſic eis
diligēd̄ p̄cauit. ad alios ſiue eis ſarcat. ut ſi ſint
infirmi eos ſuſtinet. et cū infirmis et infirmād̄ mō
dauit. ſēm ecclī 3. Cum timet dñm honorat p̄ntes
et q̄ dñm ſenit ſic q̄m ſe genuerūt ſeruiet
cū ſiuerūt liberis. q̄ ſibi p̄ſſe ſiue et ſibi
nō poterāt. Ideo de lege nāe q̄t ſit et liberi ipſis
p̄ntibz eḡdo ſimāt et obſequi in paupt̄ate. a infir-
mitate. aut ſenio. q̄s ſibi ipſis aplic ſufficiāt nō pud.
Eſſ cād in ipſis liberis magnā ingratitudo. nō recog
noſcēd et ſeruire. p poſſe ſubſidia ab eis accepta
¶ Tertiū ē exhibēd̄ inferiori. ſit ſi ſint pauper
ipſis q̄ne nōa p poſſe miſtrēd. et hoc de ſeruis ſimāt
tantūz. q ſi nō ſufficiūt ſeruiſſe. ſic p̄ntibz et liberis.
addant liberi ſpāl labore. ſēm ſcīm vbi ſupi. ſonea
p̄ntū ſenectꝰ et ſarte cū ſeruiſſimo reddāt. habz u-
q̄dā ſenectꝰ ſpāle. Et ē ſīa. Si dā ſtribue illi
q̄ nō et illi nbi Et abiecit ſup̄ſtitiōē. Si q̄t Si pau
per fuit mutuū. nō reddidit ei creditor. q̄ p te paſſa eſt.
nō obſcena q̄bz te geſtauit. nō alimenta q̄ tribuit.
nbi pietate affīd mulieris labores exhibeas. nō ſa-
ne q̄ illa p te tollerauit. ne q̄d q̄ ne q̄d eſſ nbi
q̄nederet. ne q̄d ad̄ terra nō ſt̄ q̄ ſeruet. nbi ea
ſeminauit. nbi maturauit. nbi ea nbid. q̄ ſoluit
nō accepit. nbi q̄ noluit nbd aſſumpſit. nbi pugnat.
nbi fleuit. et ita vſq ad ego paceret. illi dēs q̄ hō
mo debēt q̄d ēt. Et tribue q dā honorē exhibēs
mīi tue mīrīs debz q̄ue tue Et ubi dā filio de ma
tre tua meā eſſe dēs q̄ et q̄ in p̄ſtō paſſa ſit in
utero ſuo p̄ te Eccl̄a ne ſuo ingratꝰ inuēn-

laboribz vedde te ei q̄ nō laborabz debet te ¶ Item
liberi ꝑ scripte obligant ad pn̄a sustentacōz q̄
ꝑ dicit ☞ T 2a 2e q 101 ☞ Si dicamus ad hec ī scō
q̄ntum hō pueros q̄m sō ipō sustentari nō pnt ipē
nō de ipōr relictis nutrire religiōz alias nō ingrederē
illud propriū dicēdū ☞ Si sō sō ꝑ pnt sustentari et pri
nō tñ tenet̄ ei debitos pueros ī ingredi reli
giōz ☞ Si nō nō ꝫ in dignor ꝓfessō nec reputatur
mortuus unde ꝓ qd' nō ē ordinatiō sustentandō
pueri ingredi religiōz in qua q̄s pulcrā ꝫ expō et se
ipsū solidis negociis implicare teneat̄ sibi salua
sua plena obedia et sue religiōe statu p̄m studiū hēd.
deū qualit̄ eis pueris subuenīa̅ meditari ¶ Item
ad ꝓpositū dr̄ publicos ꝛc ☞ Cum subtraxit aliquid
a matre aut pr̄ et dicit hoc nō esse peccm̄ phūpos
hoīade est ¶ Ille cui obligatus filios ad pueros
pueros possimus accipe a ꝓpō qui nō erat t adqui
tua mortuo nō ꝫ obligo mihi sue ꝑ cuius eis hinc
quō ille pgat eis mutuū et ideo eis cuius q̄d suo
ꝓximi grauetur ☞ Contr̄ hoc ꝓpositū facit ꝓ
illi qui pueros suos solido honorāt ꝑ reuerentiales
exhibitiones ꝑ forte eos deridēt et forte pauperes
ꝑ delicto. ad 2m̄ q ferctos ꝑmittit et contēpnit
deū q̄d dr̄ eccl̄n 3. fili suscipe senectutē patris tui
et ne ꝑ defecerit ipm̄ eis reuerā da illi et ne ꝑ
uas eis in tua puerilitate ¶ Item q̄ illi displicat deo de
risio ꝓpositi et offensio vel dehonestatio eorū ꝓhibz ꝑ
dam et absolui dam eis meditare prius derisit
vel eis maledixit a pr̄ semel simul ī pluribz ꝑmittit
dapinant, et hec ☞ Item q absoluī vel preces simul

de regno expulit / et eis q nullas mercatant
p quos mortē q dignas penas sunt 2 regū 18
¶ Quod si cui placeat / qm cōis pene durus
et asperus q tristat / aut verbis opprobrijs et de fer
mosis q turbat / vel de honestat / ¶ Cauto qm cōis
maledicunt / de quo scriptū dr exodi 21 dnm male
dicere pri vel mri nre morte morian Proverbiorū 20
dr qm maledixerit pri vel mri extinguet lucerna
eius i medio tenebrarū et morietr i pfundo sno
¶ Quarto qm nōrem suorū putat odire / desi
derat / et odio ocz / vel forte vt ei hereditate possi
deat / aut vt sū offensioē sue impetū fac voluptatis
sequat ¶ Quinto qm manu violentas cōtra
tulerit eis exodi 21 dnm percusserit pcm sit
mortem morte morian Proverbiorū 19 dnm affligit
pcm erit egressus et infelix ¶ Sexto qm nō
obsequit vtilitatibz ocz / et qm cōis utilitatē mino
ris negligit pensare / et qm negligit ocz imi
terio nrō / aut nre ocz / y se aut alios y nos
quemcūq intendē ¶ Septimo qm pauperibz
bus et indigentibz nō y posse ministrat sue
nētia ¶ Octauo qm vel obtinēt y ptimarit vel
retinat rōnabilibz pceptis / salte in hijs q
pertinēt ad disciplinā sue / et cura domestica /
et magis q pertinēt ad ocz salutē y q dr deu
21 Si genuerit filiū q tumultuosū / qui nō audit
patrē nec matrē et castigatū obtemperat nō acquiescit
¶ Quod exponit hoc modo de pcō spūali / de
quolibz superiore et spūalibz / sic sunt papa / epi /
plebani / abbas respectu subditorū / et sic

de singulis superioribz in spualibz quor quibz
dr̄ qđ respond suor subiector co qđ ꝑ sud mistre
vud est eos pdm regnadrud nesse grē ⁊ nūc ⁊ dpa
rior ⁊ ⁊ Ego vos genui p euadm ⁊ ita ute
de uuis spualibz est sup abbatisse priorisse et
retrere respond suor subditor ⁊ ita go pdbus
et uuis spualibz obligat oe ꝓcepto subdti
cor ꝑmo ad reuerend et honor vr et eccl
sie sue exercicii ⁊ hoc ꝑ cor exercend et sta
tq dignitate ⁊ Si cui dignitas et exercicium
simꝫ debet honor qui est ad ꝓsidand et exercꝫ
sud exercicium ipsius honorati ⁊ Credo obligat
eis subditi ad soluc decimas ecclie sue debitas
et ad soluc oblacionu et aliorum iurium ordinatorum
ad sustentacōz ministror ecclie ⁊ Ita eis sud tamen
sup pedia laboꝝ ipsor q sud à hiis tenent ꝑ ꝑ
dictor gubernator ⁊ Credo tenet eos obedire in
dis in quibz quocūq; cor ꝓcepe nō sim exercend
sue superioritat sim ⁊ ad hec ꝫ obedire ep'o
loru et subiacere eis ⁊ Sic vidz plat et alijs
superioribz quecūq; officiu gubernatōis ꝓdictor
et dictor cor in sine debit ⁊ Et vt ista dēme
ipsos reuerēt obedia ꝑ ep'm ꝓdm moneat ꝓpa
rochis suis hui superior impid ⁊ Contra hoc per
nat qui superioribz suis detrahit et eos infamat
dicter et pd̄ inōnabili causa Tenet eis ipsos
honorare vt ꝫ sud statut nō eos inhonorat plene
et irrōnabiliter detractor et infamator ⁊ Credo
qui eos maledicit aut mala eis optat et prohib
⁊ Credo qui subtrahit eis iura ꝑ ep'us à corp
ecclie sue debita vt qui nō ꝑ huc solūt decimas

-et obliandas q̄ fuerant or hij dñi ¶ Quarto q̄ cum p̄
cepta q̄cūq; salue in his q̄ cum q̄ssis p̄cepe habet
fm exigenciā scripturarū. et in hijs peccant q̄cūq;
religiosi mobilē ꝯ suos superiores. q̄ fatue nō solū q̄
hoc mādant. s̄ cōtra q̄ scriptū est/ quo se astrinxerunt
Tibi obediendo q̄ primū ad ihēm dicūt ēē
grauū peccat/ qui q̄cūq; p̄cepta spūalia utris
q; sēz sue cōdē/ aut quēcūq; alios rectores suos/
secūd q̄ tenet̄ regimē/ potissē si hoc fatue t̄ corrup
tū dicāt cōdē/ et qui remissa ab eccl̄a indebita pe
tunt sū rationabilē causā/ et qui t̄ dicūt duros alios
festinātes q̄cūq; audire missas/ et nō esse d̄
nicus fm eccl̄e ordinē/ et p̄ceptū/ et sic de alijs
¶ Et nota q̄ hoc p̄ceptū q̄ grue spūalē dicūt
tur diligentiarem nō solū quo ad primū fuerit/ s̄
etiā q̄cūq; ad futurū. Et cōtra q̄ dicit p̄ā thi q̄
ecclī dicit pietas ad oīa utilis est hūs p̄missionem
vite q̄ nūc est et futurē ¶ Hoc dicit quare dūs
hijus mādato addit p̄missio plus q̄ rationē
Primū alterū de gall' T sic rōnē q̄ deo est ad sustēn
tacōz primū alterū p̄ filij ecl̄e dicta p̄missio q̄d
modū ad sustentacōz filiorū requirūt pastores ecl̄e
Et ecl̄e vocē status ipsi⁹ ecclē q̄cūq; modicū q̄ ei data
est fide/ q̄ data ē ei in deposito/ in quo p̄ dominū
sustinetur/ q̄ueniens erat ad rationē p̄mis
sionis ¶ Ne ego filij in subuentionē necessariā p̄mi
q̄ nūc magis negligens esset negligētes ecclīe
erat p̄missio dicta ¶ Quod q̄rit quare hijus p̄cep
to addita sit potius p̄missio congruentie q̄ p̄mis
sio alterius primi Quod ¶ 22 22 q 122 q deo
q̄ qui gratis t̄ beneficia meruit fm q̄dā q̄ruendū

»et ꝑm ꝯplm no ad causa hꝫ indirecte ꝓdere
dei cui minister ꝙ ꝑtinet ꝙ in vrā ei qm male egit
¶ Tertio debet ei ad obedire vel offitiū gubernan
omne vt se ad ipsius ꝓpriū monere salubrem mutuā
ustra ꝓpria et ꝓdamnū sue ꝓpinquitatis ꝓtinet
ꝫ ꝑma ꝑs. 2. ¶ Tributi estote omī creature
ꝓpr dñm. sine ꝯtn talē p̄stenti sine duabꝫ talentū
abeo mutuo ¶ Quarto tenet sibi ad tributa ꝙ
stipendia laborꝫ ipōrt ꝑm id ꝙ 13 Reddite gr
oi bꝫ debita cui tributū tributū cui ꝑtingit ꝑt
ngat cui timorē timorē cui honorē honorem hono
rem ¶ Io supiꝰ premit et dñm nrm reliqit ꝓ oi bꝫ
et deo alios ꝓpriores nros honorem ꝓpr eū alt
ꝓmittꝫ ꝑm ea que sibi rōne sue ꝓpriorit de
bita sunt vt ꝙ hor mercam recipe illud ꝓmiū
obꝑuatorū hui mdati gnissim ꝙ Longeuita
tem date potissime interea tamen quam dū
nulla tanquam ꝙtuor mors ☞ Amen

Sermo decimus octauus eiusd' de qn
to ꝓcepto decalogi nō occides ☞

Quintus precepti est non occides. Ubi enim
dicit qz sunt quia hereses manichee
uid dicend qz illo precepto phiberetur
mortificatio plantarum et animalium irrationabilium
et sic omnis quicunq; aputaret aliquid
reseruaret arbitrio aut mactaret contra
hoc preceptum faceret qz occideret et aputaret alicui
cui sunt dicit illud z manifeste error istius cum
permittat in hoc qz unicuiq; aliqua ad hoc ad qd est
ordinata dicit plane et animalia irrationabilia ad hoc
sunt ordinata ad utilitatem hominis qui est et plantarum
nutrimentum est et plante sunt in escam animalium et ani
malia irrationabilia in escam hominis iste autem error
fuit sic mortificare dicit et ideo dicendum est plantas
mortificare in escam animalium et animalia in escam
escam hominis Ad primum ergo qz apd ordinatorem diuina
phia non dicitur primo esse dominum nobis occidere arbores et
comminuere ligna et sint nobis in escam et cibum
animalia dicit ergo. dicendum z a dominus ipse noc dicit qd
monet et premunit esse nobis timidi et ordinem operum
nostrorum retinendi nobis dicitur discipulis xpi quare occi
disse agnum paschalem qz et dominus mandat et pau
lus reperta z thimoth mandat eum offerre ignis
arte altari Non ergo phibet hic occisio plantarum
et brutorum p homine Ad secundum qz error hoc fuit
alius hereseos qui dicebat qz in nouo lege non licet pri
in ecclesiasticis z scripturis mittere homines
qz nouitas ecclesiastice mitigat aliquid severe
rei ne quis homo abhorreat Contra hanc hereseos et qd
pelagius grauauit et sapphira suas morte dedit
et paulus suos excommunicat in timotheum magnum Ac. 13

121

Et ad vo 13 ptas no sd causa gladij portat
dei cui minist est vindex in ira ei q' male agit
Et angl ep̃li stat ad macedoniã oppositũ d' nat
exesse no go phibet hic ocisio hoim p tnd Justa
Q quo notand q tenet q duplex est ocisio hoim
Una dd est iusta et ad hoc requirit tria p'mo
est iusta causa Vt sit q quis occidat p culpa per
q' ille dignus pena et ocisionẽ meruit Alius cui occidi
pt de dei mdato pt habet exodi 22 et i multis
aliis passibz scripture Secundo requisitũ est iusti
ordo ita q' princeps in hoc ca q ad merita ordinet
primet et inferior q' hoc di ocisio inferendo pt de
quibus fiat ab eo qui ht auctoritatẽ legitimã priuate
Vt qm est in hoc superior et inde iusta occidendi
a iusto causa indicio Et cui hoc requirit ad
iustã ocisionẽ pt i multis scripture passibz cui
mũ 21 dr Qui percusserit alterum ita ut moriatur
testibz eo iudicabit Tertio requirit de filio q multi q'
pcul dubio ita no audent dr durate cui ad seniores
ciuitatis et ad principes iudicii dicte quia no licet
priuatis occidere auctoritate propria p tnd iudicialis Item
apli Ro 12 Quod iudicatis alienum p tnd sue dño
stat aut cadit Ergo no pt quis licite occidere iusti su
p q' inuestitus ht a auctore legitimo sic cui punitio
ad hoc cred sue multe auctoritates 26 q 5 Secundo
requisitũ est iusti ordo ita q' cui inde necessitas
et cui iuste occidat ppter bonũ finẽ et ver
tũ multos Vt sit pp' q p iuste institie et directione
multe ut Sicut enim q dicendo obstinate predicta a'
cui iuste hinc publice auctoritate predicte licite pt
sibi subtracto punire predicti mortis ita fiat
non prius precipi no occidas Exodi 22 dicit

firos ne pannarios prud et ī pō dr̄ ſn matu
tino mittentes ad priores hre dr̄ cor 23 q 4
et 2 auctor gregorius cum publica auctoritate
ſtudij legum mpo nullos prud nec illig prepti
nos ordines nec a aliis prud alicui licet et angl
ſup illo ſto 13 no ſto ranſa gladium portat regeo
et principes maxie qui g ſtatum ſuū et ḡ lgs di
dignit et alios ſuo timore oppeſtat ſ bus ſi ho
minibus eſt hoem ordē p aliū ſto p̄to fieri ſed
multos hoſtes et inde ar mult eis nocendi no ni
ſi dr̄ pdic rō habendi ordinē ſ de p o d' citate dei
habitū ad obediendū pdm ſub qua legittime g ſtitu
tus eſt hoem ordinē nulla ratione ſine lege hoīs
dy ray eſt et ſ ſua ſpōte et auctōte fecerit vinū
effuſi humani ſanguinis inimicissi ſ alia eſt omiſſio
hoīs iuſta et contra ordinē invitis et hoc qua
tuor modis ſ uno q̄ ordinē timore qui nullā pe
nā meruit ſ ſecūdo q̄ ordinē nocens et qui meruit
puniri lege no mortem ſ aliquā minorē penā et
cui iſta omiſſio in hoc iuſta q̄ ſit inferat maior
pena q̄ eis meruit culpa ſ tertio q̄ ordinē ille
qui mortē meruit ſ ordinē ad ſuum ordinē legit
timo invitis et nolentib q̄ ordinē ab eo q̄ no hī ad hoc
auctōtē legittimā pdictā ſ quarto q̄ quis ordinē
p culpā ſuā et hinc auctē ad hoc ſ ordinē ab eo
no iuſto ad ſtat q̄ no ad hoc iuſtum ſ timore pīm
dictē aut ppē aliud aliud indebitū fiunt et hoc hōdi
omiſſio phibet hoīe ſed ſolidarie iuſta phibē
hoc quatuor precepto q̄ dicit no ordinabis ſine le omi
ſio fiat ſed ſto a ſolidate ad indebitū ad ḡſeu
riendo ſine aliqo dictō modō qui patred ī ſcīpturis
et nota ſic colligē ꝛc mulcior ſ t ꝛc q
q et aliegabit de hali ī ſuo itio q 20 cōn hoc

ordā̄ p̄mo cōm̄ se testm̄o ꝓhibēte ⁊ne quo
audeāt sūd testm̄o q̄ ordinādi et nō d ordināt
ad testm̄o ꝓmi ſ̄ gr̄ē ner ad ꝓbidtē ꝓnate
ꝓsē a ꝓma aūte nīſi alio ꝓnato ordē iuris
⁊ 22 q 8 ⁊ merito dr̄ et z dunt ī de n dei
tam ſd publica alīa ad mīſtrare, male fiūt
furtū, adulteriū, ꝓmiū, ſacrilegiū, ſd qui eum
rimū ſuū mīſtrerit, ſd male aūerit ſd me
bus debilitauerit, ꝓbitur hoīda indigat, et nō
to aīe suo ꝑ to nō ſibi a deo gressū ꝓuidentie ꝓui
tem abuſiue ꝓſumpſit nō timuit, ⁊ dicit no
latro aūt ſ nō a deo gressū ſibi ꝓuidentie abu
ſiue ꝓſumpſit nō timuit deū cui qui nōb dat
ꝓmū ad ſua aūte hō auferre ſ ꝓdicte deus
32 ⁊ ego ordinā et ego ꝓmū ſtatū ꝓmuū et cō
ſtauato ꝓ q̄ nīſi lig ordē hoīm mſ ⁊ deo q̄ ſt
dig ꝓmi et mortē aūt ordinē ſ q̄ ſt mīſtr
dei et ad hoc legitime ꝓſtituti quales z indoc ar
nō ad ꝓnare ꝓsē ſt hoc licitū ⁊ſſe cū hoc ordi
nū ꝓſumpſit ꝓmū ad 22 ⁊ 32 ⁊ tu dō cū q̄ indoctos
alienū ꝓmū ⁊ quarto ordē qui ordinat hoīm et
ſunt hoc mala nitenda, ymo ꝓnat q̄ ordināt hoīm
vel et nitenda ordinādi ſup q̄ hō aūte legitimū
ordināt hī ordē mala nitenda, et ī ſupto ad ſt ordē
q̄ adoc mſtrāt, et ꝓ hoīm ꝓbatū q̄ ꝑ fōte liuore ſū
dicte aut q̄ appetitu ꝓmi ⁊ quinto qui ordinat
hoīm q̄ publicā nondatā emtabilē hī, ſt q̄ ī tua dē
tem ſe et ordē ꝓbitur poſſ fugiendo ad alu
torū alīd ī hoīda derelinquere, et nō ꝓbit ꝓ
ſeruandā aut alīd nō poſſ ſe ſalware ꝑ ordī
et ordinat ordē ⁊ alīd hoīda reputā et agit nō

presens ꝓcepꝝ ꝙ dicꝰ dñs grandis ¶ Quo to per
rat ꝛ qm dño opam rei ifirie et ꝑ quitare de
beret ordiet hoem rad et ꝑd mitt ꝙ si quis
violeꝝ ꝓmitt ꝓcedꝝ utiꝫ ꝓiudicꝫ no mit
dcus ordo ⁊ si ꝫ sꝛ mos fuit a antiquis reg
t hoiady ayarꝫ si fuit fuerat audy et ꝓcat q
hoc ꝓcepꝝ et ꝓhibꝛ vsodi ¶ Qu hoc cꝫ dat ope
rad rei ifirie eo ꝙ ꝛd ꝓuisse nata sit seyn
mos ꝑd si quis ꝓcat lapidem a mittat ad ꝛad
adiuꝫ dcꝰ ꝛd gsueuit esse tuꝫ hoim mit dat
opam rei ifirie quare si ordiet fiant ꝛdi ꝓcꝰ ꝓ
cepꝝ et ꝑ mitigꝛ de rasibꝫ sibꝫ ¶ Decꝰ per
mit ꝛ qm dat opam rei firie ꝛd in adhibedo di
ligd rad debitꝝ ordiet rad hoem et ꝑd mitt
ꝙ si quis T dño publico ꝛd gsueuerit ꝓcedꝝ imꝑ
re seruat auctoꝛ ifte adhibꝫ opam rei firie ⁊ ꝫ
si no adhibꝫ debitꝝ diligendꝝ ꝑ respondo a alie
nando ꝙ sibi raueat ꝓdere et auctoꝛ ꝛndeꝝ oppnat
aliꝫ seruo vel ꝫ hoiady eo ꝙ no adhibuit diligendꝝ
et rauendꝝ q m ꝛd dño debita fuꝛꝫ ꝛndꝝ sibꝫ
¶ Octauꝰ ꝛ qm ꝙrit et mendat aliꝫ Tuste ordiet
malo cui ꝛndꝝ deo hoiady ꝙ cui si ꝓhibeat ꝛ suum
mdꝫ implet opꝫ hoc cꝫ ꝓcepto no solꝫ ꝓhibet
ꝛ ꝓdere hoiady opꝫ ꝑ et iniqua ꝓhibꝛ ꝫ si
id deꝰ q cui ordiet dicit ¶ Ora ne ꝓ ꝓhibeat
¶ Nono ꝓcepꝝ ꝛ qm mdꝫ aliꝫ Tuste ordiet ꝙ
pximꝫ qm iuste ꝓcipit vadi militibꝫ et reuerꝫ
¶ Decꝰ qm suadet a gsilio dat ad iniqua hoc ordi
nꝫ aut ꝙ ꝛd iniqua hoc ordiet fiendꝝ instat
et rogat ⁊ ꝛ ꝛ inde ꝓdeꝝ mal ꝛ ꝓcipit dñs

singulis suis ordinand seu reuntiq̃ erunt q̃
ad eis morte suaserunt et q̃ ea instabilit et vo
gauerunt Ita q̃ dñs de cetero dispa ad
quam uadit ordinet hoiem hoiende sue p̃ceuid ill
quor q̃ sibi et fraude homo ordinet et dicit qm
est q̃ ille principe decipiat quam ostendit eis tm
hoiendas quam manifeste ordinet hoiem et no poti
eos q̃ quor q̃ sibi et fraudi et exhortantes ho
mines exigunt ad unde neq̃quid ppter
manifeste ordinent dicit scriptu est no lic
nobis mittere q̃ q̃ ut ad et ut ppi mors eius
imputat q̃ ipse signis mittere uult dicit eis
refuge reuertige eis Unde no potest ee qm sic
odit ppm suu q̃ uult defraudat et optat sibi
mortem et hoc solu ex appetitu pximitate est
malu alterius de ipo mittat id ppa ois et cum or
dinet fraudi hoiendas suas est sic uacuus et de
fraudate et deq̃ respicit principalit Unde dicit ee
qm negligit q̃ posse liberare et a nobis peccatis
que nos stat possit Extrema necessitate est p̃ceptu
nre est ad nos stat alicui hoiem in tali p̃ceptu constitui
q̃ certa eis appareat signa probabilia extremitatis
restituat fructus usq̃ ei subueniat Si uero homo
negligit ille q̃ posse subuenire de suo debito ei alii
unde q̃ quando hoiendas reputat et agit cui hoc
p̃ceptu est q̃ amici pastor fame moriatur si eis pa
uisti ordinasti Sicut Augl cui fructus et Ambro ad
Tit fame sicut qm mori posset nisi porrigendo cibu
subuenisti ad tu hoiendas reuocabis et sic ille
auctor dicit de fame sic de qualibz alia necessitate

Quia ep̃s lond dicit Quod ep̃s hyr̃ sanct̃ exp̃sse no
a scripto ℔ ab alio debere ordi qm̃ vestigia sc̃e
ep̃ali ¶ Ad qd̃ dr̃ hoc primd̃ mirac̃ ꝑtin̄ ad qua
admitt hoi typ̃ nr̃m primd̃ Dico cm̃ ordinacio scripd
primd̃ mortuor et nō restat typ̃ vive qua id petit
℔ primd̃ exp̃ictur Et nō solū qm̃ sibi sit manif
Tūc ut intentio ꝑ suspendendo nō subintrando
Ex cond qm̃ sit ꝓsumit aut agit ep̃s ꝓpriū quod sibi
notabiliū abbreviat et notabiliū arctiorat mortē
ep̃i Quod ad rōnē vtq̃ quo typ̃ a magno te untē
vivnas Et hoc ℔ ex bonitate ad ex ℔ dist 14 g hoc
dupliciū ꝓpriū nō qm̃ sibi diminuit quod et arc
tiorat mortē et facit hoc scīd et voluntarie et ex
nitrōne Et de isto dr̃ Quod hoc z ḡne petit Et nō
multa ꝓ dari quod ep̃s ¶ Innuendō aliqs hoīes ado
scētes se ꝓputādos et mistos et estimād se securos de
gold ℔ qm̃ rito q scripta sit inquisitū scīd et ꝓpter
℔ indiscretā reuenia vigilias et cetera exerci
cia cōpulsa affligūt corpa vrōnabiliū et indiscrete
ꝓ hoc dr̃ qd sibi abbreviet quod et sic rito scīd nō ex
cusat hoc male agūd et ꝓdūt nocumēta quod pūit
et futura ¶ Circa lēḡ de quodd̃ hēnta q̃ ex scīd
causa decepti a dyabolo ꝓputant se in peccato
¶ Ecce q hoc dr̃ hoc nō qm̃ sibi abbreviat quod et
arctiorat notabiliū mortē dādo operam rei tenui su
gnarie et assiste ut solet fieri ℔ minus crapulā
et ℔ superfluū et nullū inordinatū nōi et potus
sumptōz a ℔ tēdū hḡdi et cond id z ꝓpter cōm̃ ꝓfectū
ꝓcepti ¶ Ad tertium z nōm̃ q̃ ep̃s dicit Et ℣ ze
q 122 lic̃ in hoc mandato exp̃ssa scīd hoīcidium
nō dr̃ nō occidēs tm̃ in isto hoīcidio tacēs ꝑ ꝓpria
tūdi et magis corporis nocumēto intelligūntur

124

ꝟ ꝟsuerand et ⁊ si ⁊ste q̄ ſſd legend aut̄e
rimo ſſd liſcret uidebi ꝟ ſtolenda ꝑ ꝯ ad dand
aut̄em aliꝗ a ſ̄ron qm ꝯ recuſ liſcaret ꝓ
leud ſſd ſtima, aut̄e agat ꝯ ꝑ mallard ⁊
Cueta q̄ p̄ncepo qm ꝑ ſt contrah aut regno
qđ ⁊ ſſd gitas ſ̄p in ſuos ſubditos ꝟſtaz p̄d
rem ꝛoh̄arendi ⁊ ideo ꝓ ad̄ ꝑ ſe aut ꝑ alid
qm eig aut̄e fidi⁹ inſligd penas erud ꝛ repa//
bilis ꝟ ꝛrecioz mutilacoz ꝛbi ſ̄p ꝛeq̄rd aliq̄z
delicta ⁊ ſſd ꝛeteras penas ꝓ eos inſligd ſ̄t
flagellacoz mortiferaz et hm̄di regabilis maiores
et minores ꝑ ꝛeq̄rend demeritos ⁊ ī ſ̄p ꝛio
p̄nd q̄ ꝑ ꝯ mallard ꝛd ad ſ̄p ſtaz hend aut̄em
legittd p̄dc ⁊ ſi ſalt obſtuat ei ea q̄ ad ſ̄p q̄
nuer ꝟ p̄dcm fuit ſ̄p ꝓ ſi ſolū p̄ eſt fami//
lie domeſtice q̄ ꝫ ſſd gitas ſ̄p ſtaz p̄dc
ꝛoh̄arendi ſz ꝑ penas ꝛemoras q̄ nō inferunt
regabile nomitd q̄dmodo ⁊ ꝟberacoⁿ ⁊
ideo nō lic ꝓd filiū ꝛrudē aut mutilare ⁊ aliud
graue leſare ⁊ lic ſibi eū ꝟberare rumſa ꝛ
ꝛerbis et ḡne ꝑ ꝯ nō ſolū lic ꝯ ⁊ ⁊ ꝓd et ſſd
uiri ꝟberare filiū aut ꝑ ꝫ ꝯ ad̄ expedit ꝟ
puer ꝫ ⁊ dm ꝑ ⁊ ꝛuge odit filiū ⁊ infra ꝫ ⁊
nolū ſubtrahere a puero diſciplinā ⁊ ei ⁊ p̄ſſe
rus ad ꝛuga nō moueſ tu ꝛuga p̄ſeruet eū
et animā eig de inferno liberabis ⁊ ꝛtra ſlashes 30
dm diligat filiū aſſiduat ei flagella dicta filiū
tuū et pauēte te ſaluet laude ad illū et ꝛotriſtabit
te Cura ḡo ꝛeruēt eig ⁊ mediate et redde late//
ra eig dū infund ⁊ ne ſoete ſit ubi dolor aut ⁊
ḃis ⁊ ſuge ī de ꝑ ꝯ ap̄d ⁊ puer indiſciplinati

esse volui et no noluit vapulare ꝯz si sic se
rvilis vt seueritas q̃ne dñat/ sic ecclia q̃n
sent tpa nita nequira ꝯtend ꝯ fuerit q̃ rdupi
amꝰ sibi et si opꝰ sit verberibꝯ delictu dimittat
nisi ꝯtend de rode abscindam/ ¶ Carto pnit ꝛ sine / vide
sine pena ꝙ sed / seruitute / mutilando / verberando /
hoc in reli sine timore et fiant hoc ad custo
dit q̃ no sint ppᵉ rectos ner ecclore nostre sed
mali ministros ¶ Quarto qn dat opam rei illicite
et ꝙ hoc licet alicui ꝛ corpi ꝛ vt in exod pnis de ho
micidio patet ¶ Quinto pnit qn dat opam rei licite
no tñ adhibz ad hoc diligentiã debitã et sic licet vt
pz in exod ubi dñs ipsum postea et alios simulans
¶ Sexto pnit qn intendit et vult hoc tñ re
mittere aut pcidere a' aliud nocumentũ rcipi
inferre cum si ferrum no seqꝛ q̃ forte illud timen
re no potuit sed no audebat sed no potuit punit
¶ Septimo qn ex odio desiderat aut optat pximo
hgdi mutilatꝯ et vulnerarꝯ ꝛ a' no tñ nocumẽtũ
rõnabile pximo illatũ gaudet et ppᵉ hoc solũ q̃ z al
teri malũ et dapnosum ¶ Octauo ꝛ qn inbet sua
det angelis q̃libet dat vt hgdi custos sibi pximo
nocumẽtũ sed cum qui maliciose vetat hoc qn ho
minem defendere nolunt a' ppetuare ab hgdi custo
dione ¶ Ex hijs pz q̃ hoc mandato ꝯz no occidere
no solũ prohibẽ opꝰ hoi rdy a' mutilatꝯ seu vul
neratꝯ ibz et voluntas nocendi et q̃libet a' mortẽ
ꝛ illud ad hgdi custod lẽtz ordinata ꝙ angel q̃
fuerint li ꝙ dr / vide: no intelligebat hoi rdie nisi
corpꝰ hmanũ ꝙ qd' putat q̃uarẽ dñs ad aperit
oculũ alqñ motũ nocendi fuit ꝙ ad ꝛ hoi rdie

vor ordo aut alius grad hoc quod ymagine
ordi potestis dei ymo xpi sit summe tribuatur
¶ Quamuis to debeat hoc addere qz cave qr dig
ne hoc ei cuit qsi z eo emendo a pdre dyaboli
sud pmissa sanguinem fudit et scripsit passio
et morte readdit sm id apd Cumpti esse pno
magno hoc addit dud hoc et dñs sic pmissa qr
quod vid nd pmpendo qz eos quod ordeud aut
grauid debeat et forte pprio cor Cr sic eis
auferret no solu vita pdem ipalem s etiam etiu
et fieret causa dapnacois hmoi z quozz salute pas
uator nd mortuus est ¶ Hz et sdma diligeis quid
dd est indicib et sdtibz pdicb ne male sentib
ordeudis untiu negent hoc penitendi pgnitois
et gressoz ne sit z cor subitu ordiab pcipitet
me etiu dapnacois Deus eis hoc hoc qvire tremet
diligat ad bonu felicitate etiu et nd q stat de male
factor ordeudo qz finaliu nd pereat si spa nd
vite untiu pnet sibi gredere ¶ Istud est dog hoc qm
gr scripsit ad macedoniu et in apd ad macedo
nios ¶ Quodo dicit hoc a pto hor dicit magni
tudo etiu pene a deo z nd pto sed dicit infligede
ted' diuq significant nd ad Cayn pmisit hoc nd ad
duquit sanguinis fris tui clamat ad me de
tra siq quidem posuisset qd' diuq nd duquisset
nisi spaliu hor pcessit hoc indy pdre voluisse eius
me etiu dapnare qz etiu pene z hoc pto hoc
rdy infligendo magnitudine significant eius
magnitudine ipalis pene qz ipse cayn diuq hic
pcebat Subdit eius maledicto eius sup terram
nd o fuit nd dicit nd f sua Cayn ait mea maior
est z fugz eius sup faciem dieb vite mee ref

Secreto ab hoc primo debet hodie retrahere diffinitas fratrum predicatorum de tribus dapnis de hoc vide plura

Item quia tenemur et tenemur restituere hoc est et hinc illud timeamus nobis abhinc dei primo et tenemur nunc observare hec et alia mandata dei et sic quod sum eius voluntatem ut mereamur ingredi regnum celorum quod nobis prestet et filius et spiritus sanctus Amen

Secundo diminutionum eiusdem de secreto secreto ad est non mechabereis

Secretum precipit est non mechabereis sibi notius est adulterium et est mordmato grubitz mauus et fetet quo gungaldus thiory mechabet violature dicit eius adulterium qui accessit ad aliam thiory Ez mechia genere de adulterium fuerit cum hoc secreto mandato dicit volens prohibere certis inordinatum grubitz non duxet gualdi non adulterabereis Ez duxet spaldi non mechabereis et hoc genere duo primo ad significandum est adulterium fuerit aut alie eius illicitus grubitz et primo et pede prohibendo tuditi illud quod de se male est primum et se magis detestabile quod mulieres adulterium seu fornicium fuerit eius fornicatio est ad resistendum grupie et hec vox maioris et mihi et sibi ad regendum gumssa et ideo primo vetat pueros grauiores adulteradio seu fornicando est mihi lis strictis primo mobilis sit angue in de altere gungle debet pueri illicita ad grupias refrenare et pueri sint agiles grues inferioris rationale regni pbere et pueri sint agiling dud libidine superari et pueri sint agiling dud lasciuienti ranis bruce et pueri sint et et dicit est notandum de esse et et dicere et et arcus illegitimus mulieris grubitz et magis adulterium sit grauior et fugibilior genere quia nata sint stupum et illo sit

et vterq grauis si rapta fri crud p violentiā opp primus. et sic aggrauat pena hoc p alias vere stauratas. et si vna p se sola fuerit religiosa / ā in sa cris ordinibz et alia matrimonio aut si fuerint ad inuic consanguinee ¶ Quarta est mortis / et est illicita grauis / q sacrilegium ad inuic in gradu phi bito et pena hoc est tanto grauius q̄to gradus q̄sanguinitatis est propinquior ¶ Quinta sacrilegium / et est illicita grauis / quo quinta dos sacrata ledit sine violat et dicit alexr de hall q̄ quinta dos sacrata dr quinta in religioso p̄fesso sū pueris sine mulieribz / et in his q̄ suscepuerit sacros or ē dines / et q̄ vouit quinte castitatis / quia qd illud grauis est sacrilegium dr etiā sacrilegium violatio sine lesio ad reuerentiā ad illustra p̄surpatio sacre rei Tanto dico et dr sacrilegium q̄ sacrilegium / r sacrū ledens Quinibz ad debitā grauitatis est vnū sacrū q̄ dos obligata et p actū religiosi apd obseruā rationabile illud q̄ ordinata ad diuinū cultū et p grauitatem violat tanto deo sic dos cui ablata est et ideo q̄libz talium grauius est sacrilegium ¶ Hoc supdicto pdā que quattuor p̄ma hoc tangunt sed sed diligentissime abstinēdū cauenda / q̄ sunt in scripto mala grauia / et no hoc multa mala alia sunt nata sequi quod de eis dicā Quarto corrupta p hoc sepe pctum meruit infernum et est sicut supra dixi de hoc aliqs impedit a meditatione q̄ nullū ad diuinū in precib̄ de quo scripsisse se q̄ po ī sua memoria reuocari et q̄stituit se odibz proximoz et sic p̄dit honore et quidē rōne destruc et aliud quid de rebz illicite grauibz sequit quidē quod tarda impediens rōne p̄dicta p̄ pecunia sterilitatis

aut q̄ alios indebitos modos p̄uenire et ad per
mand rōn nāz ſſim ſē'cund aliqd p̄mcard abdesim
aut ordis q̄dā et aliq̄s nouā baptisati et ecclore
dotand filiā nāz degustāt q̄ nātos illegitimos
et adulterio initiand ordīa infamia genealogie
et aliq̄s tang ſpūg altare religiōſe a' ſcriptura

¶ Queria est p̄tm q̄ nāz q̄no ſz cura ſpūalem
um arcid q̄dā ordo nālis q̄m q̄cūq̄ ſpūi habue
et ſim q̄ et ꝓbā ſ̄ gingit nullis modis ꝑmo fit
q̄ grad̄ad nō ve nō cuiſq̄ ſpūi est nō homo q̄d
est nō bestia / et p̄ōs bestialitas ¶ Ordo fit q̄ gra
dus ad q̄s debit ſacd est masc̄ nō mascul aut
femd nō femd de quo apl̄s ſto p̄ō et ad p̄ōs p̄tm
ſodomitard ¶ Tertio ſi nō ſpūs nālis ordo q̄d dā
est ſz q̄ nō ad debitū finē q̄ a nā ad q̄dd
deputatū est a' q̄dd ad alios q̄dāndi modos p̄ch
nālēs a' indistinctos ¶ Quarto nō fit p̄tm q̄
nāz q̄m ſſ q̄dā violētia voluptatis p̄uenit pollutio
nō debitā p̄uenire et hoc ſine q̄ q̄dā p̄ q̄dā
genitalis et q̄ uertatis ſiue alterius alicui ſiue
q̄ q̄ostādz alios modos illicitos q̄ibz hmōdi pollu
no voluptatis p̄curatur q̄ p̄ceptū debitos p̄ue
ned et illic modq̄ q̄dā q̄ nāz q̄mittit ad p̄tm
mittere et hm q̄ostād p̄ōs mollicies ꝓ p̄tm
grauissim est mō ad p̄tm grauius est dicit ſanct
madulterio q̄ſſ et ¶ ꝓbā ſ̄ ¶ ꝓbā q̄z cradicē
hoc q̄dā p̄tm ꝺ nō ſimp̄ ſtēdz et modus tā ſ̄
mū q̄mittit ¶ Item cū mōdq̄ q̄ hoc p̄tm tocpſ
ſim delectz est toto q̄dā diluuio et q̄ tm̄ tm
hōdiūs q̄m illud diluuiū q̄dā hoc p̄tm q̄ de
q̄d cauſd q̄ hoc cradi p̄tm q̄dā ꝺlitatē ſo
dome gomorre et hūitatēs earū nr̄ſm ignē con

et hoc 3 opz instruere pa rex si super vic de
blund reddat Carta ranfa pertinde sicut de
altero grunge et fit 3 remedio grupit pa rex
O Rog assis hoc fuit et quia aliter 3 hz nullus fuit
pertin sacrum ad assisa ade nr substantie debite
Fra gradus grubitg grugatus de qm fit ad grugr
sol solid ranfa delinitor exigiende et fit dupl
pius ad quin qd ut hgd delinitz infra limitor
visinetum Ita qz ad pcessit pt tu delinitor exigi
enda ad aliqd aliud arrede nisi ad fuit grugr
ner ad ne alia ratione exigi ri et si murtil add
inordinate superuenit tnc solid 3 pertin premiabit
dicit bis augt et alia gnat ead rugd dis 24 qui
Sed quidam qz hoc delinitz Carta visinetus
et exigua limitor visinetum ut ad qd 3 grugeid
attendit qz grunz est 6 solid qz nulla est gratis id fa
cere ad ea erad si ad ass grunz et nunc erad ass
pertin mortale et hinc dr ardentior amator pcc
oris ut qz hz audax esse ad dona visinetus et
fieri non dicit Et in q dis 24 Impetuosus est
qui ex pla libidine pcuniens exercit metus ve
rebus et hominibus et fit quidz modis pius ad fit
ranfa sacrade libidinis et homo ad hoc se pduxit
p incretentias blandicias ad de industria pcitur
malidis et valde misericors aut qz alio hgd dicit
a se qui exigit qz sacrat de linitor Sed qz
hgdi grubitg fit qui nihilom mag de hoc explicitur
Et ut ad obtinendu debitu pcus et debitu mag
a nia ustis metud gnu ad fuit et 1 qo ss 3 pertin
mortale qz pcitur sequi ad pt vii tormenta nutrientia
nec frustrat hz 1 ssio nec ut ad quo ad stum

obmittat debitg modg grubendi no ost semp
petiy moile vor quodd dicit et z quiz sid peto sic
qn dispositio rogat aliud modu no pmit Et aliud
tedio grauiq quodo a malo modo magno recedit
¶ Et cito fit grubiny ipedimy no fiat Et phibito
et no potestie petat ic qm petit quidius possit
esse q alij reddendo no petet ¶ Et quarto cu fit
m dro indebito vt sacro sed in pblico in scandalu
aliog ¶ Et tuito no accedit ad pregnatem sicut
patet sibi tod ost de aborsu ai accedit ad pan
cuti plinqu mensiu De hijs tn vide alibi de
actu matrimoniali Tenat de restituite sibi her dis
turbig hitt Et cito ifa impetuosi grubiny sudisti
nti et diligid ratiõi qz aliqn cort sud petit ma
lum et aliqui pticu moribz appinqui ¶ Hic q
ritt de voto qm vouit grue cito et hoc voto sum
pleri sz no solpmsato Et suscepto ordie sacri
aut Et sessiõ religiosi applicate et qm coiu
hoc fiant sine testimonio sine de matrimonio
¶ Circa qd si filius alij matrimoniu grauatu gradit
no aliqua petit duc moliti qz ei pius preiudicium fer
mendo Circa pmu voto sud suadendo et no solu
petit ope hoc impdendo Et circa qm voluntate sibi de
liberatam hoc fieri dei petat mortaliter circa si
ope indebito impdiat Et sic de voto dicit sic intelligat
de milite no tn no ost Circa dicit qd si filius reli
gio matrimoniu no ppositu et voluntate id assumendi Et
rationabiliu rogatiz ipe petit milite no de hoc qua
grauatur matrimoniu qz id possit facere merito a pdo
contra voto nec voluendo aliqua facit ei ipsum
vel sic voluendo fuisse no quoq sua pfectu gri
tudo qd admodu facit ego bta no voluendo in

de ſuo qm ꝓnunt ꝓcnud gnudend et pyca ꝛ
walit matrimoniū ſic mutligat ꝙ oud de uitiere
q ꝓnunt ꝓcnud gnimend et pgn ḡhit ad
ſor mudand ad mechabeos vcdnade mudata de
ꝓhibend meretricis de quo hab dcm 22 et de
ꝓhibend ruy ty roti nat de quo haber dcm 18
et de ꝓhibend effuſio ſeminis ꝙ gr
ndat modo fide matrimonial excepto et de ꝓhi
bend gnde mich ꝓſtar ſponſatum lingnere ad
et dnd ſue de excrcionib artib quib ꝛō ſor
mudand ꝓdr ib de grupſcen mercatori et ꝛo
lunitate ad fugiendi ſi end mdat opꝛ ꝓplere
et end de artib et geſtib excrcionibus quibus
ſoꝛo ſollicitat et allicit ad ſgdi opa luxurioſa
dicetur ī nono mandato

Sermo vicesimus de precepto septimo eiusdem

Septimū mdatū est no furtū facies
et est end ꝓceptū edodi ꝛo ꝓhibet
ꝙ furtū ḡrue a ꝛcptū et ꝙ ꝓt distingu
unt ab rapina q rapina ꝛ ſgdi ī gr certitud rei
aliene ſcito dnō rei ignorāte et eo ī uolūtate
et ſm ꝓb dr furtū a furuo .i. nigro eo q clam
et in obſcuro fit Circa quod notand ꝙ ſic ī quarto mād
dato dicit ſolū notandū et expꝛſſit ꝛōndū et ibi
ſtro tdat in quodā ꝓdicatori ꝓhibent occm ſcām
et od dicit qd inferi ꝛ ꝛōnſ ī corpe et ī
ſeqto mādato ī epa mechia ꝓhibent omne illi
citum gnitū gnitand gnādū et plō alia ꝓt dictū fuit
ī ꝓcto mādato Circa ꝓma uero ſciendū ē qꝛ ī ſor
ſeptimo mādato ꝓhibent ne ſolū furtū ꝓpriū

vapinā et rapinā et omnē fraudē tēporibz
et pericolosibz et infidelibz a fraudulentoz hoīo
rez et gradib3 ꝯ3 istius modoz quibz hō volunt
inferre alteri dapnū tribz suis ytis ytalibz qm
modi prebent ex scripturis q3 in ea3 decretalē
veritas est p̄ infoluna nō ꝓmptoz timoz ꝯ3 quā
subtilitatez ingt diffinitoribz et hoc notarent augt
ad m qoibz sup eodē dubiū fuerit nō intēdūt
ois usurpatio rei alienē nō cū rapinā ꝓmisit
qm furtū p̄hibent ⁊ a parte totā p̄hibere
volunt quādo illicitē rerū ꝙrūm auferē ¶ Cōīa
hoc mādatū pnāt primo p furtū qm ire alienū tuste
auferre alteri ignorāte illo cui est et cōtento sic q
si hoc cognosceret sibi displicēt et nō potuit ḡ hoc mā
datū pnāt p̄ insup ꝙrēdo restituere qđ auferēt t
iuste teneāt ¶ Scdō q hoc p̄ceptū pnāt p rapinā
qm auferre ire alienū tuste alteri pi et violēta
alio cui rez ꝙrentē et tacito et tm̄ ꝙtra hoc
teneāt restituere qđ alteri sic abstrahit et dapnū
vendicare et hoc est gradle modis tuste dapnū
faciendis et notādū dicī in ꝓpoito tuste q3 si qđ
auctē uidet hoc dissentiēt et rē uidēdi ampleat
omīno qđ manifeste rem alienā esse pi id nō esse
furtū qđ rapina q3 nō est tuste p iusta et indebitā
ablatōnē auctē cognitā cui cui nō sunt furtū nō pbi
qđ nolūt ornatū vas ecclie ꝓfanare q3 hoc sacrilegiū de
creto dīn dei stipēdia uidet hoc dissentiēt p afflic
tōnez quibz ecclie eos sp̄ nouissa afflixerat cui cuid
ille cui quissa est publica ꝓtas si ḡ teneāt iuste
hoīes a malefactoribz pnāt auferēdo p violentiā cui
rez suas nō pōt ḡ hoc mādatū nec q3 uter rapi
nā nō agit cōtra iustitiā ¶ si tūc ꝓblica ꝓ

restare possit auferret alium vel p violenciam T
ipse illud prederet cui hoc mandatum et rapinam re
mitteret et teneret ad restitucionem Sic erit non
potest q hoc mandatum nec furtum nec rapina quatenus
quis furtum aufferet et occulte vel manifeste quidam
ne se aut aliud offendat hoc cum non fuerit Dicitur
qz vel in alterius nominatim p se ipsum et alterum
p quam a malo Et est sic notandum q vt dicit
Et ī ī q 66 vel furtum dicit rapina est pecu
niarie qz contra hoc dicunt precepta vt patuit
ne dicte et ē q instrumenta quibus quis furatus est Et ē cui
tatis et q pecuniarie existit T dicit
dei et predicto T dicit pecu ad q punitur vt q pecu
niarie et expensis bonum. p furtum ad et rapinam
homo cui res agit qz q pecunia infertur dampnum T suum
rebz Et si possit hoc ei tunc furabitur et in
perpetuum ut ne non sufficiat Et dictum qz malum
furtum furtum et rapina ē pecu mortale et q'libz
aggravans p circumstancias loca tpus et psonas et alibz
vt si res sacra in loco sacro aut tpe orationis depositio
quis auferat si enim ysaac dampnificata fuerit pau
p fuerit et in se vel suo statu aut in aliis circumstantiis
ne hoc grave dampnum patitur Et dicit aliquis est
ne pecu mortale si quis alterum furaretur sed vel pecu
vel venia quod verum Respondz Et cui ē q T cui
rebz minus vel auferet res tu reputat sibi dam
num inferri et iste qui accipit dampnum p p quam
hoc nō esse cui ex voluntate rei qui res et si esset pec
tpe tu dissentiret p tanto qz si quis sig di res fur
tum .v. alio nescienti accipiat vel accusari a pecu
mortali Et vel habeat animum furandi et alterius

. Credo quidem q̃ vir alienans hꝛe tenuto dñi nñ q̃d
aliqua tenure et p̃ q̃ warrato illicito acquisiuit
et id restituat p̃ posse Credo quidem q̃ hꝛe vir
alienans tenuto dñi sr nñ sibi aliquid datu est
aut relictu T testamento aut vendendi ab eo q̃ ho
stabi nõ potuit q̃ nus T hꝛe nõ quid eo q̃ nõ
esset sua aer quid posse alienddi q̃a fuit mo
narchus rñi q̃uissa nõ fuit tenu administrando ꝛ
fuit subiectus aut aliquo nõ modo ꝛ Et ita
dm vr sed tenet aer restituit ille cui debetur
quomodo illoꝛ modoꝛ homo stabit q̃ alienauit tenuto
dñi ipe petitur q̃ hoc nudatu q̃ dicit dom ꝛ
dñi q̃ q̃ stabilito p̃cepto nõ fuerit fratus p̃hibẽ
abstrahendo tenura et alienatõ rei alienẽ Et eo q̃
p̃cepto T p̃hibita tenura detenẽdo rei alienẽ Et ppo
sed auferendo tenure alienũ p̃ud q̃ dñi sui Et
tenure detinendo p̃ud tollendo q̃a id p̃ceptũ
q̃uerendo reddi eis sibi nulli potest ¶ Credo p̃ud
q̃ q̃ q̃ sui sed dapnificat p̃ tenura et fraudulenta
dulcuna empcõ et vendicõ fuit aut stabi empcõ
tenura a fraudulenta trapatõ vr dr Et ita
q AA et p̃m credo nõ q̃ dicit p̃mo si fraus nõ
mutat rñi stabi rei vendite sr nõ q̃ rem p̃mus
stabi sed redat p̃ alteri stabi a p̃ ꝛ stabiliuit
p̃cepe et aurimatu p̃ auro a aqua p̃ vino aut
denariu rupiem p̃ auro vel argento nõ aureo Credo fir ep
no fraudulenta si fraus q̃uitat̃ fm̃ q̃uitat q
p̃ mensura cognoscat sine mensura vas p̃ pondꝰ
sine p̃ mensura vas sed tñ dubium nõ arbitror si
dñs T vendedo rñi sed defendo pondꝰ a defendo
mensura aut defendat T nud et sic p̃ q̃ dapñi

et tñ ad restituendū. Quid vō est de dapnificatō
aliud secundū ē intra legitimā ꝙ discreta vel
empte. Et dicī notandū q̄m secundū dapnificat
tē ē si vēditore aut ptore ignorāte aliquis
pdēt aut destruit. Tūc ipse tenet vendor ratiōē
deudo ā emptore dūq̄ eundē ab vēd̄ valeat ob
eq̄nsā a pte ꝑ ignorātiā. Quid nō ḡ dapnifi
cato ad eq̄ notand̄ q̄ueniet tenet ei dapnū
reparare. Sexto pnd̄ tē q̄n tōō ingrossū
sunt vineā orti et si multū possessionū sūt
dilatat. Tdapnū ḡt̄ sui sibi ꝙ ḡ de sua possēs
sione auferēdo et tñ ad restituendū nō potuit allegā
ē et frustrā q̄ōd ēm ꝓpter aut ꝓpriū dūs rei
si ēd possēdēs deducte nō expēdo sūte ꝙ frustrabi
ḡgregādus et ḡfundio. Septimo pnd̄ q̄n vēdit ad
aḡnd emēd ā ad'ndū aliud sue cōmune q̄ūsdā nefi
dele ā fallend̄ vēdit et ꝙ ḡt ꝙm sibi dapnifi
cat et tñ emēd ad dapn restituendū. Octō intelligēd
puto de q̄ōdā infidēli et fraudulento laboratorē
ḡt̄m dapnificāte. Tūc. Nono pnd̄ tē si vidē
q̄n ex rupturā nuptiē odio alterius ā ex ḡnāli
alia causa sūt male vidētur et sibi ad Tdapnum
ḡt̄ sui. Et hm̄ videt tñ. Tūc ḡt̄ si vidē ad ex
cedere. Sibi intelligēd ē de illo qui bñ sit ḡ
uerat et ad vēdēd causā vidētur insufficiēs tūc
ꝓsumit ēd vidētur si ḡ illo alioꝝ magē ꝓbitū
et q̄n sufficiēs reputat sibi et sic ḡ vēdit ēd ꝙ
ignorāte Tūc vidētur et ḡt̄m dapnificare
Talis ēm pnd̄ ḡ ḡt̄ vidēdi Tūc vidētē et
ꝙ ḡt̄ vēdēdo ḡt̄m et Tforo ḡ sūt tñ ḡto ad te

a' ꝑ̄ſ ſnd ignoranꝯ dapnū hoēm ⁊ re ſua
¶ Deo deinde gratiaꝫ dñi qm a ſubdit ſuis ꝑ
dnōs meos a' ⁊ ꝯa eos indebitos ſuggſtiones
aut' ꝑ ſuetos ſubditos ſuos gravat et ab eis
ꝓpria exigut ⁊ dñi aliqñ mſg hñ ſtay et
goſtz in quib; tenꝯ ⁊ dñio ſuo reſpd debitꝯ
et conſuetꝯ petere alias ꝓſidꝯ moderatum
¶ Prum eſt ꝙ defenſor patrie vt ꝯ prudentiſſ
ab hoīb; timet ⁊ quo city ꝓdem no ſolꝯ tenent
res ſuas ⁊ ꝑtes ꝙ eoꝝ totaliꝫ tendꝯ ad hoc inuit
et laborare ¶ Ideꝫ ſi dñs ſuꝝ inire exercitꝫ in
dictꝫ aberiſtꝫ vel ꝑtinpe ꝯ hereticos ꝯ paga
nos nec ſufficiat ad expenſas ꝑ a ꝓdict petere
ꝓſidꝫ ¶ Terꝫ ſi obſeſſo exꝑte ſua iuſto fuerit
raptꝫ ab hoſtib; et nō ſufficiat ſe redimꝫ abſqꝫ
grauī dapno ¶ Quartꝫ ſi debeat filiꝫ militare
aut filiā deſponſare et ſi aliqua rauſa ſibi emer
gat ꝑ quā te a ꝓdict auxiliꝫ petere ꝙ moderā
tiem ⁊ ſi ꝓdꝫ dñs et filius et ſibi ꝯnales rauſas
vltra q̄ſuetꝫ exigāt aliqđ exigē nō eſt ſibi ꝯ
tendꝫ et ſi exigāt liceꝫ ꝑ vltra ſuas exigas ⁊ ſi
nō examinatis expendꝫ et ꝑ hās vltra q̄ſuetꝫ
aliqđ exigē exigāt te ad reſtituendꝫ ꝙ dñs
et alios ¶ De noſtro qm ſeꝝ et talliaꝝ non
ſuetas et thaloniū ſextagalū angelinū ⁊
noſtre conſuetudīs a' ab aliqua q̄ſuetudīne minꝯ
tollend nō ⁊ nouā introducta nō ſolumꝫ
ſ in toto aut ⁊ ꝑte dñs ꝓtrahꝫ fraudulēt
et tendꝫ ad reſtituendꝫ ¶ De redditu tento qui ꝓdecꝫ
et alios ꝓtrahꝫ mora ꝓpꝝ et cor eccl̄ie de
bita ut qm nō ſolꝫ de redditu fidelit' a' obla

nomen ꝓsuetudo aut alia ligd et teneꝫ ipsum
ad vesturas ¶ Item vide ne famuli et famule ꝑ
bona dnoꝝ a dnoꝝ infidelit dispdsat aliq
aut sibi ipsis tantꝫ dnis applicando aut qm mo
dante ꝙ ꝓcess ostia sumitꝫ ꝙd cred qm de bo
nis dnoꝝ suoꝝ ipse tantꝫ etiam famul dicat
cum ℭ T m ꝙ dsl ly ayudeveꝯ ꝙ bona ui
roꝝ suoꝝ fundꝫ a ca maritꝫ suos nesciubz
et nolentibz minus sufficiose ꝙsumit ꝙ ꝓsus
ꝓcess ꝙd cred de ipis uxoꝝ bonis etiam fa
mul ꝙ ipoꝝ expssa voluntate Dico notand ꝙ licet
maritoꝝ ꝛ ꝙ ꝓ uxle ℭ T et vap si uxor hꝫ
ꝓria bona ꝓd dotis ꝙ dnꝫ ꝓfectitia aut si
alias est hereditas ita ꝙ exercita debita dom ge
bernande oꝝ suoꝝ liberat ꝛ ad quoꝝdꝫ alia in
tuito hꝫ ꝓria de usufꝫ ꝓd fact etiam ꝛ requisito
cred mandato Dic ꝛ ebz cred sin ꝓcuꝝ fue ty dissꝫ
sicom ꝙ ꝛ de pans pno ꝛ ꝓ fact etiam
dd ty usufꝫ fuit moderate ꝙ egestate maritꝫ
ꝛ nutricat de hoc vide distinctio ¶ Item de alia
vinia ¶ Dicit sexto ꝓmitꝫ ꝛ mulier adulte
re ꝙ filios suos illegitimos nutrit subripien
tes eoꝝ ꝙ repudiꝫ ꝓcio talium filioꝝ et ꝛ ꝙd
et sic fatuit filios suos illegitimos succedꝫ ad
hereditate legitimoꝝ qm ty solid ius habet ꝓmis
dnus. Dic cum mulier ꝙ hꝫdi spuriꝫ aut spurias
dampnificat maritum ꝛ eos nutriendo furet de ip
sius bonis et filios cuiꝫ maritꝫ primat ty toto
aut ty magna ꝑte ꝓma hereditate et ideo ꝓhi
bitꝫ hoc mandato et teneꝫ ad restituendꝫ ꝓ posse
quomodo ad uxle ty mat dat hꝫ ut salua sit ty
ꝙd dicit si dicit eos dat modos qm ꝙ fuerat di ꝙd
et cred adhuc tenet dicit se restituere ty furto

ornerentes ¶ Decimo septio testamentary seu
quibz testamenti executo quissa est et q'elimosi
nas a' legata no assignat quibz et testamento as
signata fuit Quz a' sibi dimet aut ypsa voluntate
alijs donat g' illis quibz notabiliz p teste fuerint
ordinata p hor cui dapnificat Iuste petij Tre
stia debita et tenet ad restituendz ei Et hor no
tata q' ds executores sui rationabiliz tenent tardat
eliam ir q' pias tenent p defunctos suis testatu
rib defuncty si z in purgatorio et hor no teneret
modicu dapnu qm tm no una' spualibz suffra
gijs et orois pauper quibz adiuty eorum adm
nare' et liberare' no go ligdi sui differenda p
testamentarios sui tenent ¶ Quz d aliquis ppone ex
ecutor ligdi testa ri licite differre distribuendz eli
narid ad hor et vas defuncti recuda' et giuta'
Telias liberatos suis Et in quod' quotlibeto
dicto q' tenor modi ypse no for' esse magnd
p illud sed si executor p modicu tpz differat eli
nosinas distribuere et vebz defuncti melius exequi
adplioref elimas posset dare laudabiliz furet Si
ad eguis p nullu tpz elimosinas distribuere differ
rat ut' modicu elimosinas adplioref faceret no
videt' abesse culpa qr forte defuncty intered a pur
gatorio liberet' T quo dd esse remediu suffragijs
maxie et mottis ei fuit hor ad relinquen' pendet
executorib et animi sor sic q' videret dilatoz ipse
et gdiuz p se q' tenens a' tardeg liberada e et ore
gr intuitu augmenti eluid faciat qd' videret de
functo expedire ¶ Decimo octauo queat ex q' si
vel quittet Et si dra hor ne' ad restituendz dapni
sig p ligdi osumas illati Vbi no tandum q' si

dalpni ꝓtinuo ꝯ si des mi ꝛem plene ad rem
tuũ et noluisti ꝓsolue tuũ et ideo opꝑtuit me
ꝛecepe pecuniã ad ꝛsuꝛad ꝓ negocia mea ꝛar
tanda tu teneꝛis michi ꝛestituꝛe illas ꝛsuꝛad
Si solui ad tuũ solũ teneꝛis me liberare ab ita
ꝛsuꝛario obligatione Subdit et dicit ꝛeꝛ ꝓ
satis ꝛõ dalpni q̃d q̃sderat et ꝯcor q̃ epo de pe
cunia nõ liberat nõ ꝓ ꝑ tertiũ deduct nec ab eo
exigere q̃ nõ deb ꝓpꝛie q̃d nondũ ꝯcep et ꝓ
impediri indeplend ab habendo Dico ꝯtra
notandũ exigit liberari q̃ ꝑt dñr Et ubi ꝑ mu
tuans accipit aliquid ab eo cui mutuat nõ q̃
exigens mer q̃ et aliqua obligatione tenet ꝛõ
exꝑssa ꝙ sit gratuita do mihi nec ꝓpꝛie dñi mu
tuũ liberi potꝛat aliq̃d̃ donũ ꝛecipe gratꝛ mer
poꝛius q̃ debitũ essent ꝯcor q̃ mutuant ꝛem
pensatis ꝛero cõtꝛ ꝑ pecunia nõ ꝛeꝛsuꝛat lic
q̃ mutuo exigat pena bidualem et ideo ei
qui mutuauit ꝛõ aliq̃d̃ q̃d debꝛet Ꝯtra q̃ ꝯcor nulla
tꝰ ꝓtꝛat ꝙ ꝛesuꝛad quia ꝙ quandiu ꝛe q̃ꝛsu ꝛõ su
mutuo mutuanti accepit et pactu ꝛolũtas ꝯtꝛa
pecunia ꝛ aliud ꝛem ꝛ pactũ ꝓ pecunia nõ
ꝛsuari q̃ nõ nisi ꝛe mutuat alteri nec adhuc
nõ est sua ꝙ ꝛsus q̃ eũ mutuo accepit Si ꝯ ꝙ
ea exigat liberari nec exigit liberari de re tua sua ex
quo ꝑz q̃ ꝛsuꝛad q̃ mittit nõ solũ q̃ ꝙ mutuo
exigit mutuũ a manu sed ꝯtra q̃ exigit ꝙ mutuo
mutuũ ab obsequio ꝛõ ꝯtra lingua q̃ ꝛeꝛ ꝛsuꝛi
illud pactũ ꝓ pecunia nec ꝛsuari ꝛt ꝑz ꝛ ꝛhs
q̃ ea ꝓpꝛia sua dicat q̃ manu ꝛõ lingua exꝑrit
Si ꝛero mutuũ ab obsequio ꝛõ lingua nõ q̃ ex
obligat eos mihi ꝙ ꝛ ꝯcor ꝙ ꝛ ꝛhs

estimada pecunia no cadat exhibeat mutuatus
antque sit stipul dicta est Item pet p usur
ab eo qui mutuauit octo libras p una libra q ouo usu
rat p mod et q plus nullatenus Item mutuare
octo libras p una p anno aliud est usura ymo
si decem libre mutuarent p una p anno ex pacto
de illa libra soluenda ad hoc esset usura q esset lucru
p mutuo pacto de illud quod excedit q pactu igit esset usura
p diffinitos usure ymo si aliquis mutuaret ali
cui et no faceret pactu de lucro sibi dando p solutione
spem de lucro ipse esset reus dei usurarij et prohibet
ab hoc mutuatus Item dic aliquis habet libre 6 rubi q mu
tuo dabo michi in spe de duos et hoc sit q ibi spe
rans lucru p mutuo sit usurarius mentalis est
mul Item qui spes lucri est causa mutuandi ita
q alias no esset mutuaturus nisi de lucro ex pacto
speraret a aliquo emolumento sit q una ad sti
lucro Item pot quis primo moueatur ex rationabi
ad mutuadu et ad hoc sperat retributi aliq
lucri illudit est usura uer quod sic Et dicit no
tadu q mutuare octo libras p una est usura et
mole petit q si pot no mutuaret p ve aliq emet
ret sup aliqua re mobili sib danti uenus et da
ret p ea usq ad tps tm q ipse hec et tali
re et tu loco solet dari ppetue libera uenus
ille tenet et esset stat et iust et pena esset empt
rio et si emptor ppetua reuenditori libere daret po
testatem reemendi eadu re sibi p eadu pecunia q
uellet a posset nec faceret in hoc magnu grauu reu
ditori Item pot q emet ue aliqua libras annu
uenus ad aduertat q ditus de recindo et ppe ten
dit recipiens no tabilis nu incurret de usura pot

qd' dadd esse ꝑ tñ rñsu ꝓtus sit sepe fit ī tñ
tra rtu hñ consuetu vñlz q̄ nig libre ꝓ octo
vbi ꝑmd est equale et mer inequalib; nd q̄tiz
tñ rensq ī q̄ne dro et ī q̄na re sit maior ra//
dō quid in alio dro aut q̄ in alia re nō valeb
ꝫtractu et si ꝑm plos doctores nō sit ꝓtractus
ꝫ sit empcō valida est tñ ꝑm medios doctores nus//
tra et illicita empcō ꝑ hoc q̄ excedit medietatē
to ꝓti dat et ꝑm aliquos excedit nō facit ꝓtrac//
tus suos ꝫ sit q̄ntūdā ī forteri Ad ar ī dubijs
salutem gñaliz seruetur ꝓ sit eligenda est q̄n
q̄z sane tenendū q̄ nō ꝓtat tñ q̄ctus q̄ nō
nō q̄dit recipiēs inst̄ solvat ꝓdutori unde ꝓmd
sq̄ tñ q̄m ꝑ rensu tñ ꝓtus ꝑm tñpaliz rōnabl
esse ꝓsueuit ¶ Quarto ꝓtend q̄nitur q̄ mu
tuat alteri sub tñ pactu vt erid ꝓpria sibi rēmu//
tet vt dicit Ho ī ꝑbi ſ et alij doctores q̄ ſ
mutuans ꝓtit rehabz mutuatū nregre et vl
tra ḡor ꝓtit alid ꝫbi obligand esse ad rem mu//
tuādā et ḡor q̄ ꝑ penuria estimauī erit mul//
tū lucrand ꝑ mutuo et ſ ꝓtura liz ḡo dicāt ſ
et gralde dignū q̄ mutuādi ꝑmd mutuet alid
nō tñ est dicend alid ꝑ mutuū obligare ad re
mutuand ¶ Quinto ꝓtend q̄nitur q̄ habens
molendinū dimittat ꝓtitoribz a' alijs q̄ndiu
parto q̄ molunt ꝑdā in suo molendino Accipit
cū ꝓtra forteri Tñ mutuo est dare q̄ dicat rem
aut aliud emolumētū qd' ex ḡor arguit q̄ apd'
ipsū molunt qd' q̄nq̄z est pecunia mutuabilis
et nō ḡor auffert eis libertatem molendi ꝓbi
volūt et tenet eos ad satisfactōz si facīt ex ḡo
aliq̄d detrīd mūerent ¶ Sexto ꝓtend dimit//

-tud qm mutuauerit rem suam ad tm tenend
qm recipere nolit dare prohibetur nisi data pe-
nia ꝑ tempus aut alio eqm possint Quid cm
respuat erit si nichil recipere petat ¶ Septimo
requirat quintum qui rem meam vendit ꝙ sit
ipsius nisi tm ꝑ hoc vt emptori de pe-
nia soluenda caueatur vsq ad tm nisi ꝙ
rem suam emit ꝙ sit eius nisi tm ꝑ hoc qm
pecuniā solut primo audit res sibi posse deri
aut erit qm tpe collectores collectoris bladi mi
et assisiam ut mos soluere solent recedit ꝙ prio
qd' scalitauit sit vera pastha a alio tpe i quo
ph qd solitū fuerunt et ser de singulis modis
pastinate restituere quibz debz petat ꝙ pius malla
tum et restituat qbz gentibz et inquibz debus
homo tenet ad restituendū dispui ꝙ erit sibi
tuste iudicū ¶ Octauo qui mutuat ad restituendū
nouit alienū et hoc mercē est seruū de tutore
procuratore et curatore tē qr in hoc nō peccant
nudū ministerium sī erit alterius et sit restituend
acceptū nouit alienū tē ꝙ di restituere si iste
ꝙ nouit recepit nō ꝑ in soluendo a si nō potest re-
stituere ¶ De usurario ꝙ erit de rapiente et
hijs quibz quidam sit hospitalia a alia bo
ra religiosa uer ecclesiā ꝙ ꝑ hijmodi iniuria
querunt ꝑ prosternit ꝑ augmentū diuini cultus
qr dicat apls ꝙ 13 vtile sit facienda mala vt eue
niāt bona ¶ Respōsa est ꝙ ex se mala et illud
ꝙ ex se mala ꝙ nullus omnino quodcumq; bonus
sit faciendū vt dr Augl libro ꝙ nulla erit et ꝙ
dat ꝙdor qr si q'o dicit ea ꝙ ex se sit potest vt
sit finis diffinitiue ordinis ꝙ omnes bonus
esse faciendū quod est aliud dicere qm mala per

rata vid esse vñ qđ absurdu est petiñ institi
esse vt Nomo petat ad ista nisi quia aut
tota vtat ista prepto vñ qđ sensu alicui n' tale
ius nutuat ad vsum et ad qm acceptu
petit a' prepto ad vsu dat aut qđ ista sit quo
niam hñ di vsum nõ qui tenet ad restitu
ciõ insolidu Teneri ꝑ ꝓ sentencias ppe e mo
liniẽ qđ ita et hoc attestat tenet ad re
stitucõ cui ptio q ad eos pueniat aut ꝑ tu
relatu sui in expensis quas alias fecisset ut
de suo aut Tenet qđ eos alias solui oportu
isset ||| de rebz mutuo est specialis notanda
ꝑ Et vt q ad et ꝑ alios de hac Tho
q 22 qr add sui vsu q multi fuerunt Talia domos
fr edificare et lapides illi q inuenit in littore ma
ris et vt vsu statim sui muniendi dicit ibi de illo
ꝙ in libro institutionum de rerum diuisione Edifi
care et lapilli et cetera q in littore maris inuenit
unusquisq statim inuenit sui alii sui vsu et
aliqñ possesse fuerunt ꝑ mult de rebus sui pr the
sauri atq3 ita ornatu sti tria quia unus est
possessor cuius de isto est dubiu q sit de supdictis
sz qr sui inuenit usq ꝙ ꝑ legem ciuilem teneat
Tenetur medietatem dare dño agri si Talem
agro inuentu nõ dato ad hoc opam qr qđ Trabolia
quadam dicit qui 13 de inuent thesauri absoluit
Tagro qr emit agrum illum pr sz dñm hered uis pos
sedendi totu thesaurum Et vñ Teneret thesaurum
data opa uehiculi dño agri sui de isto dicit Ioh Isti
mutuum de rerum diuisione Inuenit qđ thesaurus sit pro
loco Tuo ad cuius valem quem sepulti et egressus q
Tenet Et si quis in alieno loco nõ dato ad hoc ope
ram ꝑ fortuitu inuenit dimidiu inuentori et dimidiu

Sermo vicesimusprimus eiusdem de ornatu precepti decalogi

pertd ad bonos ꝓpnos̄ quos ſalt̄ inferr̄ no-
mentd ꝓcd ꝙ mēdacia ꝓnoſa dcm̄ artoꝝ
et blaſphemie ꝛ̄ ſ̄ dr. Ergo nōm̄ dr ꝙ C et
doctores qd in terra qd dſ 38 dicit ꝙ ad meda
cium requirēd duo ꝑ̄ m̄ eſt ſtm̄ ſignificatū Ergo
eſt mitto ſalliendi et arripi mitto ſalliendi qd
dr ꝙ mitto rot aliud decipiendi aut ſibi aſſerendi ſtm̄
tūc dr ꝙ mēdacium obſtat ꝙ ſibi nō eſt mitto ſal
liendi nec decipiendi aliū et ſtm̄ oppoz ſibi quod
dr ꝙ ex quibuſdā ꝓmiſſ ꝛ̄ ꝙ quo ꝑz ꝙ dcm eſt mē
tiri et mēdacium dicē ad hoc cum ꝙ qđ dicat
mēdacium requirēd ꝑdcm duo ſz ex dictis ſtm̄ ſit
ſtm̄ et ꝙ mēdax decipe Cz ad hoc ꝙ quis men
tat ſufficit ſtm̄ ſz ex mēdax decipe ad tertiū
cum eſt rōn̄ mētiendi nec Contra cum ꝙ quis aliquod
falſum reputat eſſe ſtm̄ et dicat nō mitto rot aliud
decipiendi nec dicit rōn̄ mētiendi et ſic mentitur
et ſic in ꝓpō dicit mendacium nō ſit
ſtm̄ ex poſito ꝙ prudens nō ſit ꝓbē et quod re
dens eū eſſe ꝓbem et proximus a ſe grauem dēz
pe dicat ſibi dolē nō eſt ꝓbē Ille mentit ꝙ ho
rōn̄ mentē aliud ore aſſerēdo et aliud mente reuolue
et in ꝓpō dicit mēdacium nō dicitur ſtm̄ nō eſt ſtm̄
ꝑ falſum ex ſuppoſito et hoc erat ſtra mētē ſtm̄ ſed
in 3 dſ 38 Ergo ꝑz ex dictis ꝙ quis qui dicit mē
dacium mentē nō cyſdro Item ꝑz dicto ſtm̄ qđ
reddit de dño ſuo mētē ner ex hoc mēdacium reddit
habebit duplicē rot ner decipe mendax de hoc ſit
quod ſtm̄ dō dicitur qđ nō ſit duplicē rot ner mē
dacium quia dicit qđ eſt reddē mēdacium ſed ſtm̄ Ci ali
cui gladius q̄ mēdaceſ et dicat ſe reddere mēdacium ſi ſtre
nue quis mendacium poposcerit ſi hoc ſperat gladius ſu
erius manifeſtus eſt nec gladius nō eſſe reddēdi

ne se ortedat p̄ aldō dower sibi restituatur
sanitas hic ideo nō licet duplex nor q̄ iste cum nō
medat̄ z gladius nō p̄mittebat se reddat̄ nō
posset̄ nō rogitabat furent̄ p̄t repet̄ Bo
notāq; q̄ significatiō fit nō solū p scores q̄ est p
fund or scriptur aq̄ p unct̄ or signa oīs de sig
nis et metris mōnarchor. Et ideo medarū in
grec p̄d̄ fit de scribi Est aliud significatiō nō mite
rot̄ faciendi Cum ego homo p̄t aliud score a spto
a mutu nō alio quomodoq; modo significandi si hoc
fiat nō mitterot̄ faciendi a aliud assentedi sic est
medarū ameudarū ideo scorale p̄d̄ fit describi
est aliud scorē significatiō nō mitterot̄ faciendi sed
capit̄ hic q̄nq; zz q2 Et ita dicit hic augst̄
libro cōi medarū ideo dubitat mitteri eū q̄ aliq
emendat rausa faciendi Et fit in spondi affirmā
z medarū scorale ita p̄d̄ appositionabiliū diffinitiū
medarū scriptū aut mendarū in scito // Quō
q̄ p̄m hic augst̄ in libris de medare certo aliud quā
mendare q̄ sic ordinē posuit nr p̄m q̄nq; zz q
// Quid scoratiue medarū in doctrina religiosa sic
nō quod nō mitterot̄ faciendi fit aliq; aliud cōsilium
aliq; q̄ fidei aut a sancte scripture a cōi cōsuetudine
q̄ sic tend ad bonos et expedit̄ mores // Ordō ge
ng medarū est q̄ fit solū ad nocēdū alteri iuste
sine t rōne sine t recte su in silua sine est t and
Et scorat̄ medarū q̄ nihil p̄dest p̄ bō alicui obest
// Et scorat̄ medarū q̄ fit ad nocēdū alteri
et sibi p̄dest Et scorat̄ medarū q̄ p̄dest sibi et
nocet alteri Et sic tria medarū reperiunt
sub medarū p̄mitto Et p̄m est grauissimū q̄ fit
i doctrina religiosa Secūd sic q̄ aliq; obest et nulli
p̄dest grauius est quod scorē nihil scorē minus

ameudarū
quid sit

poralis Licita sit possit aliquis quod an illorum
mendacium quorumlibet sit pena pp̃a q̃ sit de eius mendacio
nud redat sup mendacium mag et magis mendacium spiritualis quo
rum q̃ instituit sui ad significandum aliquo mentis conceptum
quidebitum eius est et nisi spiritualis q̃ q̃d
vere significet q̃d non habz i mente Et de mendacio et
sua vel Et interioz decipiendi et ficta actus sit mendacium
de entia mgld interiorz impyle est esse bonum sic ergo
phare quomodocq̃ vocat possit esse sibi pena si sit sine
interioz alio decipiendi q̃ non erit mendacium sic
sit significatio pl̃e non simul oppositi et p̃ quod non in
teriorz fallendi et q̃ non sit pena est impyle et sic
eius includit actus et vere simulatio vocis
defo matio sit est de futuro adulterio et veritas hui
modi non mala sed ens are 2 ethy et T & ethy dicit
q̃ mendacium pius se sit malum et fugiendum vere vel
bonum est et laudabile et est A dr̃ quod mentiri
et mendacium q̃r ere dog bñ augn in libro de men
dacio dicens non est mendacium i doctrina pietatis de
testabile est eius id p̃m quod mendacium non est mendacium
sed quia q̃ nulli facienda T mentia non T mendacium ter
to quia q̃ nulli non alicui mentia, colligendum est non est
mendacium q̃ito quia p̃ mendacium libidinis mendacium
non est mendacium quarto quia q̃ mentiendo scientia ad so//
lum finem placendi habz emendanda est q̃to mendacium menda//
cium q̃d T scripsi co q̃ mendacium est vitium turpe
non est mendacium 6 quia nemo eius vere testimonium veritas
q̃ quomodocq̃ vitali quodo a salute removet ad semper
terminum p̃o salute illius dubium est opinabile mendacio
non est mendacium septimo quia non eius quodcumq̃ quodcumq̃
et pali reparatio proximo fidei preferenda est nemo
octavo mendacium ir Et subdit augn in libro octo
quidez inter q̃ nemo prodest nocet tñ q̃ nocet ad or
tandum et inter deplicq̃ q̃to mendacio accedit ad p̃m Et
in eisdem deplicq̃ q̃dam mendacia officiosa sicut mendacium q

ſtud ad aliq̃ vñlitat̃ pt̃d eſſe ſnaz ꝺco nilly mꝺa
nꝺ puranꝺ eſt nꝺ eſſe pt̃d q̃ nꝺ poſſit aliq̃ alicui
ꝺeſſe mencndo ſnꝺ poſſit mg eſſe alicui furato ꝺeſſe
ſ panꝫ cui furto paliꝰ ꝺat̃ ſeutr̃ ꝺmoꝺo ꝺi
ꝺicꝰ cui rñ aliq̃ auffer̃ ſuer tꝫ q̃ſq̃ ꝺuxerit tale
furtꝫ nꝺ eſſe pt̃m ꝓſſit et aꝺulterato ꝺeſſe ſi
aliq̃a mſi ad ſpꝰ ei roſeuca appeat amꝺo mori
tura et ſ ꝺuxerit pmittꝺo puꝛgata a' ꝑ ſpꝰ ad
fiꝺ roueretuꝺa ſuer tꝫ tꝛe aꝺulterꝺ negabit̃ ꝺco
nꝺ eſſe pt̃m ¶ Ad mcrto nob̃ plac̃ rñſtras quare
ꝛgit̃ offenꝺi̇ ꝓcuras et ꝑ alieno vñlat̃ nꝺ ꝓlet̃
rñſtras aꝺulterato et ꝓlet̃ ꝓcuras mencndo et
quꝛg in li g̃ mendaꝛ ꝺt a ꝓꝺaꝛ multa ſnꝺ ꝙꝺ
ꝑ ea ꝺeb ꝺ odiſſe ꝺeum nilly cui ꝛ mꝺaꝛ qꝺ nꝺ ſt
rontꝛaꝛ ꝓcuras nꝺ ſtꝫ luꝛ et ꝓcuras tenebꝛ ꝓcuras
et ꝓcuras mſtꝛa et ꝛgnꝺas pt̃m et ꝛeꝺ ſtm ꝓcuras
et moꝛs vꝛa mꝺ ſ ſnꝺ ꝓcuras et mꝺaꝛ roñ ꝛia
ꝓn ꝙꝛo amang vſtꝺ ſ ꝓcuraꝛ tuto vſta oꝺꝛe ꝺe
ꝺeuꝫ ſ mꝺaꝛ ¶ Sꝺ qꝛit ꝛoſnꝺ qꝺ ſtoꝛ mꝺ
ꝺaꝛꝺ ſt moꝛtale pt̃m et qꝺ roꝺ ꝛeuale ſpꝰ ꝑꝺo
q oꝛ mꝺaꝛ ꝺ qꝛ ꝛiꝺ ꝙꝺ mꝺaꝛ ſt aꝺ ꝺeꝛ
T ꝺei T me T honoꝛaꝛ aut roꝛeptꝺ eſt pt̃m moꝛle
vꝛa q ꝑ ſpꝰ ſꝺ ꝺ nꝺ ꝓlꝺ ꝛt q ꝺ ꝺcꝛpuꝛ ꝑ vltꝛa ſꝺ
ꝺ ea mtꝛꝺ et ad vſꝰ ſnꝺ ꝛt ꝺcꝙ m ſꝺ ꝺ ꝓꝺo
ꝛeꝛe ſtꝺ ei eſt roñ ꝛaꝛeta wiy ꝺei ꝓꝺe ꝙꝺ m ꝺo
noꝛaꝛe ꝙ mꝺaꝛ qꝺ ꝛiꝺ ¶ Sꝺ ꝺ qꝛ oꝛ mꝺaꝛ
ꝺe ꝓnꝺ ꝙꝺ eſt pt̃m moꝛle qꝛ quoꝺlꝺ tꝛe roꝛaꝛi
aꝺ ꝛaꝛeta ꝺei ſnꝺ ꝛoluꝺtaꝛe ꝓꝺ ſignifꝛaꝛe nꝺ mꝺ
ꝛoꝛ ꝓꝺeꝺi aliq̃ ꝛuꝛa vꝛꝺ ꝺiꝛa ꝛuꝛa mꝺ ꝓꝺei eſt
roñ ꝛeu ꝛaꝛeta ꝺei et ꝺ ꝺ ei cui co qꝙ tꝛe mꝺaꝛ
ꝓmo ſcꝛutatoꝛ ꝺei occultat a' eſt ꝛoꝛ ꝓt et roñ
aꝺ ſpꝰ mꝺaꝛ ſcꝛutu ꝓꝺei et ſcꝛutu ꝛeligꝛ ꝺco
m libꝛo ꝺe mꝺaꝛ eſt angl ꝑ my ꝙꝺ eſt ꝛapitale mꝺ
ꝺaꝛ longꝙ fugꝛeꝺ qꝺ ꝓt m ꝺaꝛꝺ ꝛeligꝛ aꝺ qꝺ
mꝺaꝛ ulla ꝙꝛe qꝺ ſꝺ ꝺeb addu ¶ Sꝺ ꝺ
qꝛ mꝺaꝛ ſꝺ et ꝛeꝛ ꝙꝺ quib ſꝫ mꝺaꝛ quꝺ

stadald aut p qd dapnd sic qslt obluntd mem
dand aut fit cre forte mortale rde nimie lbdo
et rd homs sud aut alterq delinqz ch hd a nudat
t mdato ppoit dilgi dei aut mdato eq ita q ass
qud qslt ista desiderata de lrdo t mereendo rad
pmq est pcq fiat contra mdand dei Contra pf
intelligi illud augl nstud pcm est adeo pnale q
fiat mortle q plus Dnd cre aliqm doctores et id
qut mgd in tra dis 38 iij q liz mdaria vorosa et
offrosa no sut de se mortalia stabem tpdbz t ffte
in pncio ppe sc aq sud pnd mortlia q auffert
eis aiem et fama sua cort pximi et cruy
obstd pe sndald Sy Ecclia sup id pt ydeo dco rel
dent pfte no queid nocivi mer cre p rone scia
alioq pcdda et pqt pauca sequntur ne p alterq
rorpe aiaq ordnat et cond rd iste qm meliu doctor
est scribtle et ideo pt ssit de hoc qm sup t statu
pfessop cre rde et sic plus mdnos doctores zno
plubz videt rndend esse q ptes cre rde arte q eis
ro pnit vel tm statq pfessu et sud pdcare nidnat
docere rolpnd si nidnat vorose a offrose sic eis nec
le pcm q pte mdand auffert eis aiem et pi
ter ordinat dorme ch pdcat a docet mxta id augl
in oppm ad Jeron Ci ad scripturas sacras relata sunt
ch indirecte vorosa mdaria mrimi rcmanet t eis rndi
tale Quia si plus pdcat nnstrat mdand t doctna
sua Cmunibz cm hd dubitat de quolibz suo dicto sic
dubitat de illo vel cre rom roz homo tm assentit illi
mdato vorose cre pari vel mer alq dicto et ita pbit
auctms doctor cre t doctio pbit cre ppli a nidnat
ordinat dicit Nudnis solipsi t doctna solipsi et
sim Secud hoc mgt sic q no pcdat id mdand esse
dand sccsum ab arte nidnat aut docendi Ter

dimnad et rvra ca q̄ sup fidei et doctine xpi
ane ¶ Quarto qm mentr̄ sto gnd mi dabz
sz̄ qđ nulld ꝑdest et alicui obest aut meneno
nllđ nre vdet ꝑdesse ꝑ vndat alicui obesse sue
in rōpe sue in vebus aut i honore a' in fama
sungnodi em mēdacid est mortle ꝑ dapnd qđ
nre vdet a' qđ ꝑ mēdacid infertur ¶ Quinto qm
mi nr̄ rvrō gnd sz̄ qm ꝑ vm ꝑdest et alteri no
cet aut alicui nre vdet ꝑdesse et alio obesse si
i rōpe sue i rebz sue in fama sue cet in aliq
et quato dapnd est maj tato ptm est grauj
et ut duobz pluđ grabz mēdabz no solu ptm
homo rōi hor propt ꝑ cet si dapnd ꝑ vō sic i
tulit r̄ sbi id verō pensare quotiđ vtoz rvm
mēdabz est pnūs et mortale ptm et rōi
hor vndabd ortabd salua vō quotiđ gnd mi
dabz sup emdta nō sup de se et ce sua gnd
mortalia peccata et ideo nō sup rōi hor prop
tum ¶ Quid tz solvere cuicūq dr quod sup ptm ꝑ
patuit i previdentz et cond ideo qz tz nō sunt
de se et ce sua gnd mortalia a' rōi hor propt pos
sup tz fieri mortalia i pcm ꝑ ferte modo tz ce
postro aut ce alio casu et hor vor sndali vōne
dapni qđ nand est seqn aut vōne veritis libidis
et sic de alio casu ¶ Decimo qm alteri i detrah
ptm vitiū sndm i pondo r qm idem ptm rotum
alio accusat de vitio de quo nō est reus et tm
nō solu grauat ptm rōi hor propt fando ꝑ ce
p̄ad loco remedi fame ꝑ posse restituere et ut
modo qz rem sua ptm detractor apd eos ad qs
puenit fatendo se hoc ptm dixisse ¶ Decimo qm
proximi dapnificat i fama p̄cid vitio de quo
dicendo ꝑ nō debet et qz occultū vitium alterius
potest contra debitū ordinē aut p̄cid vitij alterius

qđ ẽst aut sup̃ illud qđ hoc dc co opand̃ et hoc
ex appetitu luxurie. Qđ scelter alios dãpnificare
hoc ẽm ẽss rõi curiositatem ꝓpi. vi dãpnd Iustr ꝑ
cult et ẽss rõi pud̃ proximum v̄ductrē Et qm
yporisis ẽst nō dicend quid T fict exteriꝰ ostendat sig
nis exteriꝰ fictis Et ẽst ꝓprie attendendo simulatio
fictare ad̃ instare ad̃ ostendere quid quid nō habz dr
ẽm ꝓprie yporita qm ꝑ exteriora signa factoꝝ
fictare ad̃ ꝓximū ꝑtinet quid nō hꝫ simulat se hre
Et ideo dicendū pmō rõi hoc ꝓpter yporita
qm ꝑ exteriora signa ostendit quid T veritate nō
habz se simulat hre et magis si hoc facit ꝓ aliq̃
fine qm T rõi curiositatem dei ꝑt nō quis simulat
fictare in se hre ꝓ hoc ꝑt sicut doctrinā dissemi
net Hm qm non nō ato sibi vendic nisi sit alt
unde appareret ꝑt ecc nō quis simulat fictare
ꝓ hoc ꝑt sic dignitatem aut aliud ecclesiasticum
ad finem lic indigne adipiscat nō ꝑt q stequat aliq̃
talia bona nō dãpno alioꝝ sed simulat hꝫ di ꝓ
hoc ꝑt alicui mulieri familiarior fiat et sic ad
dc ꝓpiat ar illicitat in illud ostensū Et sic d'aliis
sicdi simbz qm sicut rõi curiositatē dei ad̃ ꝓximi
Ord ẽm duo yporisis T pmō mōle et T medio
hoc ꝓpto ꝓsequend̃ **Sermo vicesimus sēd̃
eiusdem de nono ꝓpto decalogi**

Nonum ꝓptm ẽst hic gumpescere cupiscen
tiam ꝓhi tm Et sic nō 3 intelligendū qp mer
cend̃ gumpiscat ꝓximū aliend̃ Et ꝓ hoc
mediate ordā 20 et dcm 4 Circa qđ ẽst notand̃
qp sicut ⊕ T ꝑ a sicut q 30 cōcupiscēda ꝓprie lactō
T passio qđd appetitu sensitiui Et ẽm T sensu

Appetens alicuius delectabilis sensualis absentis et
quidem ad apposita sufficit sic dicendum Duplex
bonum Duorum sc appetens delectabile sibi tantum
vt sibi venereo aliud est quando ordinat vt ad ap
petens tyrannidem honoris dicens ad possessionem et vindictam
eorum Illa scilicet primum ad stipendia militantibus pertinet
tuentur ad hoc presentes principia et primum motum con
cupiscibilis sicut rationis quem respectu infra dominium sen
sualitatis nisi vnde deperdere ad hoc a voluntate nr
prohibentur aliquo mandato dei alio quo vt sic non sibi
potest Talis non rapit rationis quando sic voluntati
deliberanti obsistit in opus respondeo aliquis delectabilis
sensum tactus a sicut dicit obstinatus respondeo quod
delectabilis venereo et istud quando mechanicum est
potest meritum non sit in primo horum et prohibet istud
nomen precepto Tertia sic sicut dicit quando videtur principium
in aliquo quo quando non sit hoc in intellectu
Tertium aliquid audire ad tactum ad dicendum
tare et sibi alia et quia sic ad sicut dicit affectum
et motum sic et natum in appetitu sensitivo cui re
pugnat ratio Ad respondeo quod inducitur quod non repug
nat ratio ad impassibile et ad primum motum non sic tota
sibi pugnat actus vocis et ista ad est potius meritum
non vocale non sit in primo sicut dicit quando
non est in primo modo quibus rursus tangam et sit in
primo modo ea libere respuere sed acceptare
Sic si homo peccat sicut dicit quando ad ordinatum
per ea punitur in aliquo morari ad quodlibet morosa
delectatione sibi in consensu voluntati in opus ad delectatio
sit venerale imputatur cui voluntati potius cui re
sistere et non prohibet non excludit si negligendo per
mittit in aliquo morari sicut dicit quando ad mortale

nrhindrem & ad sequat' & solidat' deliberat
nug ossis in sigdi org ghibend a'm de bladduem
nud ille ossis qm ecc dim pt rompistr' & nor
& pt'm & ad si homo indy ecrevet m extrevicrd
arid & de ilo rompistr' hm qd? prohibuerunt
rosensg loqm' pns prepm ad dn' no grupistros
& eorz ghi nri & Et ad noiand qd pt'm & trevis
& solidat' dn' pt'm rordm et pt'm ecrevig dim'
pt'm opus & qm ia sig rordm et opus rondgd'
nid sunt sic grand pt'm sed dend' in z sudy dsp
& z & Et ad end m pns prepto ghibet sic sed
diand dorteos rwta sylvand dstructoz trevig &
ad pt'm m rde sild no ymedo ad arid ecrevi
vicrd ymo aliqa & prdi medd fore nid pt'm rordm
sepam a pte opis et ecrpet spaddm ghibend
& ita ad ppositum nrm pt rompistr' sreorum
eximi aut alterig alienc iudicis ry cuiq; retra
psna ad prenerend duplicat rosidenui pnotid
sed ec ca' orit' et causa' ecrevicr arty merch
audi & sic ghibet' cadq ghibend ad ecrevicrd
artm alio modo indy ad ecrpd tm sic' arty ecrevi
vicr sic qm impedirct' rompistr' ne possit ire
trave pt'm ecrevimus & ne quis putaret tale
rompistrem ad ee pt'm debent spaddm ghi
bri per sequend go prepm ghibet sid arty merch
audi et ordinata cui rompistr' a qua gredi
& z hoc pns prepm ghibet ia grupad merch
audi ad ghi ad sic ecrevicr arty ppe & prdi medd
forte qm rompistrem impedirent a ppetra rdm
cuiss & terr' no rad qd? sicro mddato nig merch
alterius fm end mdre spem dugenere emdre et
mdm modi illam vsq; sed attarty orientalem ptem

aut alienorum oculis prohibetur per istud mandatum Et in
isto nono mandato prohibetur voluntarius consensus vo
luntatis in quo differt tale venereum in corde sexto man
dato prohibitum quia interior tamen voluntas non exit
in actum exteriorem sicut notatur in predicto notabili
exposito sed cum est voluntarius consensus voluntate in ex
terius seruare opus quod differt per sextum mandatum est prohibitum
quia actus exterior non sequitur et contra hoc nonum preceptum
tum quia in isto voluntas habet pro facto ¶ Cum ergo pleni
na sunt ergo peccata interiora sive cordis et voluntatis
quibus peccatur contra hoc mandatum quia dum voluntarius
consensus in aliquid quod venereum per sextum mandatum prohibitum
quam tamen exterior actus non sequitur quia causa vincta
non habet omnes circumstantias in speciali Circa pauperes ad dicte
et ex hiis que dicta fuerunt in sexto mandato quia illa
peccata exteriora sunt sufficienter enumerata Ex quibus
etiam nota per interiora peccata praesenti mandato prohibi
ta Et sic sunt gradus in gravitate peccatorum luxurie
quo ad actus exteriores sexto mandato prohibitos
quia exterius adulterium gravius peccatum est quam fornicatio
simplex etc Sicut etiam incestus multo gravior quam ea fit
inter personas gradu consanguinitatis propinquiores
etc Ita etiam sunt gradus in gravitate peccati huius
luxurie quo ad actus interiores hic prohibitos
quia volitio adulterii peior est quam volitio simplicis
fornicationis cum omnibus ceteris aliis sit peccatum mortale et sic in
telligatur de aliis ¶ Nec prohibetur hic pure voluntarius
consensus in opus venereum prohibitum per sextum man
datum Et prohibetur etiam voluntarius consensus in talem
delectationem ad illud opus de per se inclinantem Contingit
enim quod homo non vellet opus exterius ad aliquod ma
lum perpetrare et tamen deliberate vult delectationem libidino
sam per quam afficitur sive et per se ad hoc dictum opus prohibitum
inclinatus etiam si quis nollet fornicari propter timorem

aut defendend a' ppt aliq tale causa petit tm rogat
tave de tld fornicacõe a' de aliis libidinosis actibz
ad ad matrimõiũ pt de ostiũ et de tactibz et aliis
sigdis Tpudicacõis sz ppt defendere in obiecto rogata
to cl'sive rõsso Tpetm z ppt mõ tale pt dr Et pa
sset q ns et dns bñs angl'is de tranmitte Ere
ille rõsso pt ghibeat illo nomine multato Spectat ip
sum rõi hor prophd a' voluntarie et deliberate co
senser in sigdis delictis p se machinatis ad actd for
nicacõis aut aliud precedẽ actd ghibitum sucip
end ghibẽt p hor mandatũ solid voluerunt cõsso
Topt precedentium Pdictd a' in delictis ad hor matri
monium ẽ ere ghibẽt ostiũ assens adhesiõ tacta et
silud Tpudicũ actd carnalis copule Pdicta et ad
eid allocũ Unde cum tlid petd mortalia nõ inter
ponendo nõ matrimonialiũ iniurias fuit libidinose
et tld ar tld matrõe pt pena canõ aliud p sigdi mis
silud rõmpissendũ aut ad illicitũ et ghibend precedẽ
ved actd Aut pt in se ipsos delictis ad sigdi actd
machinande de qua prius dictd fuit sigdi cis assens
libidinosis Tpetm mõile pt nõ dicũ ayr q dicta
dam pdavit mulierẽ ad rõmpissendũ cũ ea merchatũ
Tcũ in rõde suo Qui a fornicacõe tacta cũ libidinosa
plurũa nõ fuit ad rõmpissendũ pt sz qđ rompissat
aliud ppond ad actd carnalem ghibitũ a' rompissa
ab ea fuit petd mõlia et ad sunt ghibita hor mã
dato Cum ergo pdẽ mulierẽ pt rõmpissat cũ a' rõm
pissa ab ea nõ z ea tyrillari ẽ ere z plurie libidini
rõsstive pt dr angl'is Et dr Christi Tomẽ hor qđ dicũ
Tpdicta aũctr dr pro hor ere ad petõ loquutiõ
Cum ergo pdẽ mulierẽ ad rõmpissendũ cũ merchatũ
est cũ in rorde suo Cum et ergo inde pdẽ pdẽ
ad rompissendũ cũ merchata z cũ Tborde suo Qui cum

¶ Prohibent̃ ꝯ̃ hoc mandato ōēs modi et gen̄s
mali quibꝫ q̃na p̃sod aliq̃ sibi nō uxorimoniabꝫ
quæstū uxhit aut pollicitat a' uxhēmūt̃ ad
luxuriand sine hoc fiat p mutuū sine p mūsibꝫ lucri
mū sine p mūnis sine p ꝓmissionꝫ sine qua
mūnera uel erg̃ p medicina a' p fictū aduls
rōis a' p sup̃plū a' dñm̃ uel testimoniū ꝑhi
bend sine p furand et medacium faciēd roborem
dum erg̃ talia fecerit ꝓtestat mandat ut p hoc
aliq̃ p̃sonā nō sibi uxorimoniabꝫ rōnabilit̃ at
uxhat̃ aliq̃ grauabꝫ p̃hibend̃ ꝑmittat mādat
et ꝯ̃ hoc nomē mandati agat erg̃ si mandō fiat
ꝓgressꝰ in aliud erg̃ fuisse et p̃hibend ꝓ q̃ dr
Cui ꝓbi sup̃ ¶ Si uxor aliqua se ornādo ornato
saltem sup̃plio et ꝓpudico ut ordo ꝯgruit ad se
attrahat et q̃uoꝝ assentū placeat ad rōnabi
rond erg̃ si uxor placēd uelit ꝑcend patiētur
ꝓuerend cū rōsent et si alīs uidꝰ ut q̃m bibat
et sic hoc ꝓuid̃ de uxoribꝫ moderand̃ ꝓbendꝫ
rōda q̃uoꝝ ¶ ita erg̃ intelligend̃ ꝙ uniuersa de
uxore rōda uitand̃ ad se moderare rōnabꝫ ꝙ
gestꝰ uestitꝰ ornatꝰ ꝯuersacōnis uultꝰ sermo
sup̃plia et sic de aliis sibꝫ ¶ Prohibent̃ post
remo ne hoc mandato nō uolūt talia libidinosa ꝙ
ostula tactꝰ et ꝑmutatiōes a' erg̃ gen̄s a' modi alij
mebrū sollicitādi ad luxuriand si erūt uolūtas
talia faciendi sine uolūtariꝫ rōnabꝫ in ea ꝑsuas
cū ꝯuersacōe ea sue grauia petāt et hoc mandato
ꝓhibita ¶ ita erg̃ uolūs deliberata illud faciendi
est grauis petāt et isto modo ꝓhibend̃ erg̃ si aliq̃
ꝯuersacōe illaqueus sequeret̃

Sermo decimusseptimus et ultimus eiusdem de octavo precepto decalogi

Octauum mandatum est non loqueris contra proximum tuum falsum testimonium neque dices illud non agnoscam illud falsum non dicam illud bonum a malum et econtra quia scilicet est prohibitio exodi xx° et deut v° quo non debet sic dupliciter precedenti mandato intelligitur primo sic videlicet non debet quis proximo suo falsum testimonium dicere hoc est mendacium iocosum vel aliquod aliud quod est contra veritatem infra limites tamen iocunditatis sine quod non peccatum mortale deliberando vel non et illud non a proximo dependet non prohibet nec aliquo mandato nisi isto modo sicut patet Secundo sic videlicet deliberando non debet quis in detrimentum proximi sui alienando vel usurpando bonum temporale cuius ista prohibetur octavo precepto decalogi Item nota quod sic videlicet non debet quis proximo suo falsum testimonium dicere ad aliud generandum per duplicem considerationem videlicet quod illud falsum non dicam primo mandato sicut nec debet quis proximo suo falsum testimonium dicere ad aliud generandum per duplicem considerationem videlicet quod illud falsum non dicam octavo precepto sicut nec debet quis cum scitum et cum debita circumspectione exteriori actu illicite sibi usurpando vel proximi sui alienando rem alterius prohibetur enim hoc precepto prohibetur quia prohibetur actus exterior talis modo interior videlicet deliberata consideratione non debet quis cum scitum et cum debita circumspectione exteriori actu illicite sibi usurpando vel rem alienando alterius nec quis illud proximi interiorem voluntatem et illum exteriorem actum commutare aut vendere aut esse potest Ipsum decimo precepto prohibetur sic isto decimo et ultimo decalogi mandato Septimum precepto prohibetur actus exterior illicite sibi usurpando vel alienando alterius prohibetur enim hoc precepto interiorem deliberatam consideratam voluntatem a quo

pdicty arty exercior ouz aliqt hñs di ꝙ ro
rupid voluntaria aliud illicite dampnificandi ꝙ ipa
lud suoꝝ vsurpatoꝝ sola exclus ira qd nō commutz
arty exercior phiberꝫ hoc pdm mandato dñi ihu xpi
i scripto mutato qđ est nō furtu facias emendi sup
nulli modi hoc dñm illicite dampnificandi ꝙ exercior
illicitū possit patoꝝ suoꝝ ipa lud ptz videre q nulli
plura sint pnd quibꝫ pdictus rōnabiliter precipit et ibi
patet cum finaliter q̃ sta sunt q̃ sint ordo deliberā
ta voluntas furti rapine nō sequit exterior actꝰ
furandi forte ppꝫ impedimentū aliudde Sed deli
berata voluntas rapine pt nō q̃ vellet rape ali
cui et tñ hoc nō exequit actu exteriorem q forte
nō ostenderebat ostaculo rapine aut q nō pre
valuit aliqꝫ exaliquo impedimento Et sic inter de
multiplicibꝫ aliqꝫ hñs di q nupistrictus voluntatis
et deliberationis cum consensibus in talibꝫ illicitis
precium dampnificandi q tñ nō impleuntur opere
exteriori Iuxta sūd dicta q̃nis insufficienter de
derim precipiendi q dñs deꝫ ꝙ modū dare
precipiendum debet hoibus pt in casu nō posset instru
ctus β cum ad ea obligari est q̃ deus dederat
et nobis expediebat denum quidē eo q̃ in se instruc
tus est emulator instructionis et rectitudinis sue dere
bat licet ponere legem instructionis et cum ad eam obli
gare pt ille licebat eam transgredi impune no
bis ad expediebat pt sic nō posset natus ex pcepti
reuerꝫa dñi imperij nos ad pmutandū ꝙ ꝑ di
minorē mandatorꝫ obseruantiꝫ inclinauerit pt q̃ dū
homo ad mandata obligatꝰ cius exercitatio ob

dwet aplm̃ ꝑmerito ꝓhiberet et ad mai-
ꝛ rumulꝺ gle ꝓuenit et dꝛi no tatuer
obꝺuct ꝙ rancuta ꝙ augꝰ in de ꝙra ꝑno
rancia dicit ꝙ altand dei ꝑ ꝙ hore pene fit po
rnus quꝺ amore ꝑfricte ꝓcumbꝺ fit et no labe
ualuer ꝙ hor no bꝺ fit ꝑ ctꝫ kong ꝑ fructꝰ
qm de radice rancitate no ꝓdit et bñ dicꝰ
dicit nichil ualet ꝑ ſalutem ad meritꝫ poſſe ctſue
rang hom opꝰ qm no ꝓdit de radice rancita
no conuenit go dinꝰ ꝓpꝛie obꝺuc ꝙ ran
citate ſut hꝫ di obſtinata mdatꝛ ſut deo ac
ceptu et digna ꝑmio gle ſempiterne ad qꝝ
nas ꝑducere dignet ſtrd trinitꝫ et ꝛdimſa
rnitꝫ pd et ꝓlꝫ et ſpꝰ ſcꝫ cui eſt honor et
gld ꝓncꝰ et poteſtas ꝑ infinita ſeculꝝ
amen. Ie ſi dnda remanere q̃rat dꝛꝰ
de nna ortuna mauꝛtꝫ ꝑ me fꝛem hoꝛmund ꝓbꝛm

Et m hoꝛ finiuꝺ ſmones aygũ N
de durkelſpoel mũo zz kurtholre
g pilat et vẽne fideliꝰ ꝑdican

Quem in regni mei ſenio vide gloꝛioſ ſi aperte vi ab oꝛbe appeti velle ni
mio ſit ꝛ

Incipit tractatus bonus plus notabilis de septem
omnibus et proprie predicatoribus aggregatus a
dunelmensi doctore eximio de septem viciis
capitalibus et primo quia preambula

Domo quidā frater rectā magnā et misit duos
suos ē. Postillam hy ewdy requirere dū ra stod
pgr pentheroosten Cepit at me ad de ymet
ewdy Notandum q magr stod studz dspā dicit q deus
a principio hoem ad hoc creauit vt ymago fieret sue bītudis
adhuc Et hac bītudine dicit in ewdo rectā notandū ad q̄ste ho
mines hāt bītudē spēm T omē hodiēna deg a principio venerunt
eos q̄ primarchas et ypchas qui hoc dominū deū cognos
cere et adorandū eos amare q̄rere et seruare voluerunt
Post hos venerunt eos q̄ ppte et apostol et reliqui p̄mitiuos
pcē et ad hūc quotidie venit nos q̄ p̄dicatores ad aliquid vel
parua spūa bona ad edificatōz nrāz et venit nos q̄ milites in
spiratōe q̄ gressibus bonoz et gminatōe malōz q̄ adeptas
et plagella ad q̄ libi admonens grepit pedra et amare relic
ta Hinc ait et deus ad illū quinto die egressus pedes ē bonū
affectudis mentis et mūde opibus ait sancte Bona cū ait stod
dicta est sic q̄a ducūt ad bītudinē celi ait q̄libz opatō mūda
est sic dicit passis illis qui ad quid celi Ite go ad regnū celi
celue bītudis est rēs quid et se in bonis ait suis opibus operand
Sēdo notādū q ad merendū ad hāc regnū nō sufficiunt sola
opa operatoria ē magis requirūt interiora opa boā quibus re
gnum q̄rit et virtutes quarū Inuenit ad hoc declarandū
qm regnū ordinat fuit in operatoribus ceremonijs et corporalibus
operatōs ad affligēdū carnis ieiunijs orationis et alijs corporalibus q̄rū
ait qui nō studet eis et alijs operatoribus opibus solum et non
curat cor purgare a vicijs ē studiandū. Tendit amare spūalia
quotidiē desiderantes et retinere q̄ acquisiuit Et illi se de
ponit nō reddit se solis operatoribus opibus cōtentare ad paucā
hora cū hy dicūtabiliū ad stod nihil ē sufficiens ad quietē quod cor
et gremiū cōstodiū et mundū ad merendū quia celue regnū nō
cuiq̄ singula rancor q̄rit Et illi operatoribus addere me
riora opa boā vt sit homo operatus operator stod laboribus ac
homo interior exercetur in virtutibus et ab inordinatis pas
sionibus et malis affectibus cuncti Hinc go hoc q̄ ita stat

Opa operatoria nō sufficiunt ad hoc ut regnū celorum acquiratur

Ordinary aūz q̄b ꝑt

volt facere aut opari volt agere operari nō potuit qz sua et finis
p̄ magis qz bona in se et ipsa et qz deo placita et ḡn̄ scripture et
ordinata sua referre in domum dominū ¶ Inordinatus ergo amor hoc ad se Amor inordinatus
est vt aliquid ex istis velit p̄ter a' finis potuit in scripture referendo et
i finem debitum ymo deuiauerit de bonis et apud homines et apud bona
p̄ter deum aliud potuit vel p̄ter hec per et propter apparet bonus et operis
opera exercere bona apparendi et ad vani ostentatores et ad laudem
laudis et gratie p̄ter finis ad hec dicit aliquid vt ceteri propter alios ha-
beat aut honorem aut vt diues sit et vult p̄ter sanctitate aut
volut gradum patrie dei non percipi et alij deo deuoti formam
p̄ vt habuddaeus ymo sacerdotibus varie et libertus ranius voluptu-
ibus ymmo et vult p̄ter plus de necessitatibus q̄ requirat necessitas
vite et honestas et plus quod p̄ter gerendi ad diuinos et opera diui-
nosa et potius nō aliquid potuit agere a' opari nō qz ipsum aut
deo placitum p̄ se sed et p̄ter ymo deinde p̄ter deitatibile
et ¶ Sic est inordinatus amor sui qui in hoc non videre admirari
quod est ḡn̄ cautissima quia mens et ingenium homo in seipso vt operis
opera scripture unde ad difficultates possit p̄ rationibus deduce ad deum
Non enim est hec de homo unde ad difficultates rationis inspice de se
aut de suis sola ymmo ymo da quod aliena negligens et inde
aliud impedit et est hec homo grauis et grauatus in seipso
et per hoc se reprobus vt mer dei honore aliquat nec praua
mercer gubernatus ¶ Hinc est inordinatus amoris sui Augustinus de
ciuitate dei vocat fundamentum ciuitate dyaboli ad quam
ymmo deus dampnum et dampnadi et illo igitur amore oriuntur
vt diuini radix et radices aut materia potuit et vt mali festa fiat
et vt copiosa strages potuit vt per strages de pheretri pecudi et
rauci de fumus volut de sanguine morbis aliquid dicit et
p̄mo de superbia q est ymmo pessimi nocumum et hinc Augustinus
designata ait prin enodo p̄ p̄mi venire volentes ad quinio
et se exercitate p̄ illud empirum quod dicit de superbia
¶ p̄ quo enim p̄mo q mud ea q diligimus et q nob volumus
est quod ad qd valde michaeas ymmo ps ymmo excellentia
in quibusdam bonis spiritibus aut corporibus et vt nō hic habet Ymmo excellentia q̄ntū
in se bonū tm̄ p̄ ea fit excellens et q̄to plus maiora et plus tales
sit p̄ ea excellentior et deo valde michaeas ps ad valentia
nō ea q̄ sunt deo bona aut q est simpliciter bona et deo volunt nob
hanc nō referendo in debitum finem p̄ volut nisi in sui mod ex-
cellentia et q̄n volunt maiora quod nob quemad aut modo

Quartus gradus superbie prima est

Tercius gradus superbie

Secundus gradus superbie

excellencia q̄ ad nos pertinet p̄ma gradus quē ponit sanctus vt
dicit hō q̄ homini appetendo gloriam excellencie extollit se supra id
q̄ est a' supra id q̄ sibi debetur aut superbit hō q̄ cupit alii
videri superiorem q̄ superbia est appetitus excellencie vt ad honorem
debitū sibi alicui bonum solum ideo q̄ habet habitudinem ad istum bonum habet
bonum excellencie ergo est q̄ ille habitudo ad istum sit bonum ¶ Et sunt
quatuor species superbie p̄ma Tercia 31 morali ¶ p̄ma est ad bonum
q̄d sibi debet est ab alio a primitivo habet se extra excellencia
ergo est q̄ aliquod bonum alicui inest a se quod sibi inest ab aliquo
alio Et ideo hō q̄ inordinate appetit gloriam excellencie inordinate
ad estimandū illud bonum q̄ habet ab alio sicut solum a se et vult
esse sicut a primo a quo habet superbit p̄ma species superbie Et ideo q̄
omne q̄ habet illa habet a deo et ideo q̄ quis extra gradum bonum
sibi debet a primo ille extollit se contra deum et supra id q̄d sibi debet q̄
Et 3 superbia illa p̄ma est Et ad omne q̄ habet habeamus a deo
ergo nihil debet apparere de sua industria ponit a' nobis spectantia
ab ipso dei speciali gratia et adiutorio in quibuscunque possit sibi
ipsi sufficere dicit dicit q̄ Et o sibi debet Quia primo debuimus sibi
q̄ esse secundo nobis inesse nobis q̄ precipue i hominibus est habere amicos
volentes et diligentes q̄ad sibi sed hi duo nō debet q̄ proprie se
habet q̄ p̄ debitum pastor caue Sic gubernatio prudens homo
se habet et ad finem q̄ in se est ad hoc hi suppetit ad gubernandum
q̄d nobis inferius Et' est Augustinus declarat dicto dicto Et 5 agricole
Ca primo dicit vt qui arcat putat et rotera adhibet plurime
hic sue primo nō p̄t Et 5 posse vigilare p̄t deus posse potest
p̄t quod dicit primo p̄ deus impleat postum Et p̄t declarari
alio modo vt aliqui in bello p̄ metaphoram nimis fortis superāvat
fortiorē Et quidam stulte quidem dicunt et nō sapiunt q̄d sibi
p̄ q̄d deus donat Et dicit primo quod alio modo p̄t esse de primo
tu quod alio ¶ Quod secundus gradus superbie est ad quod bonum q̄d habet
ab alio de gradu q̄ nondum sit et finem se habet p̄ putat sibi hoc de
bonum fluxisse et q̄ meruit suis vires recepisse excellencia est
hic aliquod alio q̄ meruit suis quod meruit de gradu Et 30 hō
p̄ honorem primo excellencie suo ad estimandū id bonum q̄d alio hō
de gradu hoc se ab eo q̄ meruit suis vt p̄ habet formaliter q̄ ad
omne labore et industria suis quod meruit posset sibi et po-
tuit et tu sibi hoc meruit de gradu donari sibi possent et apte nō

regnoscit nupsserint sicut p̄ ex affectu operis ꝓ̄ tuaretur se ideo
artam pauperem q̄ omnia illa debita essent ꝑ̄ ꝙ̄ seruitio ꝛ̄ pro
meritis suis ¶ Sic videtur scripture cum ꝛ̄ ista sicut ista scripture ℟
q̄ omne bonum meum donum a deo ex gratia dicere apostolus p̄a cor 4 ℟ Sed
hoc dicit non arrogantis q̄ docet meritum est boni q̄ non arrogat
a deo ℟ unde quo dicit ℟ Job 21 3 q̄ augit ℟ merito iudicii posse
existi ab illa ꝑ̄dicto massa sua quo ꝙ̄ bonum sit q̄ medat ꝓ̄ꝓ̄
boni sit quod subditorum arrogat ¶ p̄a ad cor 12 de gloria
omne non odit ℟ Per scripturam homo non dicit quia illa q̄ ꝑ̄ desuper
gratuite donata sibi putat se suis meritis vendicasse ℟ Per ex
quod putant merita cor non bona et magna est ꝙ̄ bonus deus
eos obligat et q̄ iuste agere nisi illud bonum remuneret ℟ non
ullo q̄ deus misericorditer non non redimit eos q̄ desiderat allegando
quod diligenter sibi seruat tandem ꝙ̄ ipse meritis ipsius bona sint
eius debita ¶ ℟ Terra sterilis est non se aliquis mittat de bono q̄ Terra sterilis
non sit ℟ per hoc ex est sit aliquis bonus ꝛ̄ se quod non sit
illud et ꝓ̄pter bonum est magis vitio est operis et vitio malus
rem operis dicit sit ꝙ̄ hoc sequitur ℟ ex quo quis ex affectu
ꝓ̄prie operis non ad aliud finem sibi aliquid bonum q̄ non
sit a magno bono q̄ deus non est ℟ ꝑ̄ ꝓ̄ ꝑ̄ ꝓ̄ ꝑ̄ ꝓ̄ ℟ Ergo non
est non homo ꝓ̄ apparens ꝓ̄prie operis esse ꝑ̄ se magis
sapiens dicitur putetur ꝛ̄ q̄ ꝑ̄ est a dicat se sapiens a deus non
aut nobilem non ꝑ̄ non sit ꝑ̄ aut dicat se magis sapientem
potentiorem aut potentem q̄ ꝑ̄ ℟ per suo modo ꝑ̄ intelligendo
non hoc alio modo quod ꝙ̄ deus ostendat est ꝙ̄ ꝓ̄ nostrum bonum
amplitudinem familie aut ꝑ̄ndo operationem hominum ¶ ℟
ad idem primo non quia negat aliquid dicendum q̄ in se est ꝙ̄ hoc
ex videant sibi bonum opposito non videant sibi bonum modo
q̄ ex non sit q̄ dicit augustinus de ꝛ̄ dei ℟ ex parte se de
peto genesis ad ꝓ̄prium primum ℟ dupliciter videtur ꝓ̄prie operis
non ad se ꝑ̄ caritatem ℟ ex quo ex alia aliqua causa non est ex
donatore quando non ex debitore potest quod sit in meritorio
non ꝙ̄ meritum non sit non redundet ad ꝓ̄prium ꝙ̄ ad aliquid aliud
bonum ℟ sic enim caritatem opponat veritatem ꝓ̄prie ex non esse
ex qua forma procedit ꝓ̄ hoc esse ꝓ̄prie ¶ ℟ Terra sterilis est ꝙ̄ Terra sterilis
℟ non quis de spetie alios frugiferis erit videri q̄ habet
operis magis ex est ex quo sit aliquid bonum q̄ alius non habet

Aut q̄ ꝑfecty ml̄i heat q̄ aly clerici ignē inordinatū amor
ꝑue excellencie fiunt q̄ quos despectū alios arbit̄ ꝓh̄i ordeni hīe
id' ſit nec eſt ḡm Greg. q̄ta ſuperbia q̄ ml̄i ordeni
ꝓh̄i ꝑtinet ad manēm ſtatū q̄ causa eſt ſuperbia ad hanc
eſt q̄ta ſpōn reducat̄ ad quos aliq̄d bonū habet in ſe q̄ alios
nūt a' eſſe excellencior poſſidet q̄ alq̄s et ꝓbi in hoc plato nūq̄
ꝑ hoc ſup̄ alios eſt et eos excellenciores ad id quos nō hꝫ ſed
appetit hīe aliq̄d bonū nāle vt ex hoc ſup̄ alios ſit et eos
excellenciores et ꝑ hoc eſtad ſe alios ſumptū melioꝛē et ſe vt
eos ꝓueri nec arbit̄ alios ꝓeſſe vbi deberet nec eſt illa q̄ta
ſpēs ſuperbie vt ſi quis hꝫ maiorem ſtatū alios et in hoc ꝛō
plato aut appetat hīe ſue magnitudinē ꝑ hoc vt ꝑ hoc ſup̄
alios ſit et eos excellenciores nec ꝫ ꝛ ſpēs ſuperbie Si aut
recognoſcit ſe ad hīe mūnere ex deo vt arbit̄ eam vt ꝛōplacet
in ipō ꝑ hoc vt ꝑ ad melꝫ noſtrat quid bonꝫ quid malum
et vt ſe ſtatat ſe et alios melꝫ dirigē in ſeruitū dīuino in
laude dei ꝛē nec hō eſſ̄ vitiū ſuperbie ſ ꝛō rectus vtiq̄ aut
ſi ꝑ hoc ſignū ſtatū eſtimat ſe nō ꝓpt̄ melioꝛē vtute oſtia
ſpēs ſuperbie Dicta ſi ep̄ excellit in ſtatū et meſta ꝫ ſuper
in alio deberet regulare aliqua bona q̄ ignorauit nec quoꝛ
alīs eſt melioꝛ ꝛē et ſic dictū ē de ſtatū Ita intelligendū
eſt de qualibꝫ virtute ſicut de ſciētia de robore corpali de pul
chritudine et quibuſcūq̄ bonis corpalibꝫ et ſpualibꝫ ad
hoc q̄ta ſpēs ſuperbie nōmat ꝑ quos ꝑſumptuoſe tendit in aliud q̄d
eſt ſup̄ ſe et ſup̄ ſtatū dignitatem vt ſi quis nō eſſ̄ ſufficiēs
ſapiēs ad regendū ſuū ſtatū et ſy ep̄ adeo ꝑue excellētie nō
uereꝫ ad appetendū fieri magiſtrum aut ad id tenderet ꝛē
aut ſ quis nō eſſ̄ ſufficiēs docty a' prudēs ad regendum
ſuū auditū et ſy ad theūd ſtatū appetit tendēt aut ſe inge
reret Et hoc ꝑ inordinatū adipiſci ꝑue excellētie quo ſcl
licet alios ꝓueri in ſtatu ep̄ali ad alia huiuſmodi ꝛē ſ ſpēs ꝛē
Ordo notādꝫ q̄ vt arbit̄ ſtatū ſcdm quē q̄ ſuperbia eſt
ſm̄ ſuū genꝰ ꝓtinū motiū arrogat ſibi q̄ aliqui merito ſuperbie
ꝑ ſm̄ ſpēs ſuū remota ꝓtinū vt qm̄ plurimū vitia mediū
aut ſuū ꝓp̄ eis q̄ ſequunt Et ideo dicit Greg. q̄ eminentiſſimū
vitiorū regnū eſt ſuperba Et dicit Greg. ſup̄ q̄ vt michol uxor
a deo clemētia alienos effecit et vbidie reddet regni vt ſup̄
hic tractatū Sic etiā ī noſtr̄ ep̄ale ciuitate ꝓuincia nrā Thuſcia eſt

Et p̄ p̄sumptuosū sibi gaudium sumendū si oratōr se elevaret et se
gradū alium ꝑferendi indigens est apd deū ad altiōr ordē
Et Isidorus in de summo bono li 2 c 38 dī Quod dicitur superbia
est sciendū ꝙ hoc q̄ a summis ꝑpositis et p̄mis assidue sciendū q̄ de
ope nostre et conversatōis ordinis nūq̄ ei culpa sciendū subrepat
Sed ratius deo notabilius odibq̄ est q̄ statim ꝙ se turpis est
et sibi displicuisse deo apd est superbia nomen Ex quo denuo superbia
bia et nō sciendū habet in ratiōis ingressu ut ꝙ haec humilitas
et a gressibus resurgat et a superbia Et quo ordine ꝓb̄z gressus
superbie Sic enī medicī sapientes in remediū maioris morbi pa
tris inferendi ei semorem morbū medēt ita ei petendi superbie
gravius esse ostendūt ꝙ hoc q̄ ꝙ ei cui remedio deg ꝓsumitur ho
minē ducere in alia peiora ¶ Verū notandū ꝙ superbia ei duobq̄ Superbia vitiū ortū habēt
solet oriri in hoc ¶ primū est id quod plus gsiderat in se et adiuvat ea
q̄ in ipō excellentia sua et ꝓfectū et nō advenit q̄ sua impfectū in se
aut q̄ ei a gplendo ꝓfectū desit Unde enī ex hac gsideratōe me
bonoꝝ q̄ in se sua elevat in se supra id q̄d est Hac enī duxit doc
tores ouia sedula studet ꝙ humiliter mox creatę reflectēdo sup se
gsiderādo artificiosā excellentiā ꝓpriā et bona q̄ in eo creant
et nō gsiderabat ꝙ ex nichilo creatę fuerat et ꝙ illa ab alio haud
gratis et liberalis sibi donata et ꝙ ex hoc deo tōto magis obli
gabat ad sibi meritoꝝ ad laudē et gradū altioꝝ quādo maiora et ex
cellentiora sibi minist Et ideo orta est in eo forte elatio qua su
ꝑbire cepit superbiendo et appetendo deo assimilari Ei go absoluta
gsideratō ꝓpriē excellentie et ꝓfectū in ex dum sibi gsideratōne
ponitur ꝓpriē dicit ꝓfectissimū esse et sibi gsentientes qui ei
valde ꝓfecti erant i nā et excellentes i gratie et cognitōne
quādo magis hgnōt gsiderabat deiecit hoc enī ex ꝙ indebitū ꝓpriū
¶ Secundū ex quo ortū superbia est id quod in aliis gsiderat ea potiū
q̄ impfectū sua in eis et defectū et nō gsiderat ea q̄ in eo per
fectū sua Et hoc enī alij in sua estimatōe ꝓsumūt et ꝑpē apd se
in ortū q̄ndoq̄ gradiebat Et sicut ex hoc q̄ publicani et peccatores
iustificabant in superbiā q̄ gsiderabat bona q̄ in ipō erant et nō
gsiderabat multa ꝓpria mala gsiderabat bona alioꝝ ut publicani
fraudulentiā hūiliatoꝝ et gravitoꝝ ꝑ quā gsiderabat multa alioꝝ
Et ideo publicanos ꝓsequebat et se alios ordē ꝑferebat ꝓpe q̄d di
cebat nō sum sicut ceteri ¶ Remedio autem contra q̄ sicut quidē ex quibus q̄s Remedia q̄ superbiā
ꝓpe resistē superbie et repimendū ad cor ¶ primū q̄ homo gsiderat mag
nitudinē et ꝓfectū dei dei nōi ꝙ voluntati et ordinatoꝝ hō eligat
se indebite supra id q̄ sibi gradū ꝙd .d. ob̄ 14 Unde memet nōi

dem spūs tuus. ¶ Quarto est q̄ q̄sideret q̄ q̄ pung ipē homo sit qua
rimus et dia ergo rorpy et aīa et quod q̄ in eo sint rollata sint pri
mere liberalid a deo nr vtiq; tūdo magis se subiect dō et ad tūdo
maiores gradꝰ ascend et meret ēpto maiora et ꝓfectiora bōa
pri rōnabit illud habebit spēm ¶ Quinto patet ex merito tūere
pend maiorem q̄ negligentiores sunt q̄ nō red diligentiam in dei ser
uitio sic recipiunt de nūero red magna bīdicta pri a deo rollata
¶ Sexto z q̄ q̄sideret q̄ frōes q̄ in aliis bodiy sint in quiby alij eum
q̄ redud ad sanctā dōnicā merita ꝛc̄ sicut et alios q̄ficiat et
q̄gnoscat q̄ pua sint sua opa in q̄pa rōe ad ipos et q̄ in eis sint aut
fuerint ꝺ̄ et q̄gnoscat impfectū sibi et habebit pūo ex hijs ider
negligere sibi ¶ Septimo est q̄ homo q̄sideret impfect illos et bo
mod de quiby supbit et q̄ ordina sibi habita et nō ipsos et
si est pulchra aut fama p̄ illa morte impedimenti pūo et mori
ꝺ̄ est dnos a' potes q̄ pri tollā auferri ꝑ fōtem ad uersam
p̄ vim aliq̄ tyranni aut ꝑ ignem ꝛc̄ ¶ q̄ dr ypax ꝑ ꝺ̄ ad uno
sensū et op̄ glā cū quasi plos sui ꝺ̄ pueri se ipi ad uno sun
aut frementem rogaret q̄ sepe dicend z q̄ dulcis est et error q̄
ꝑ sensū habet cū ypax ꝺ̄ ¶ Sed pdicq̄ nō sufficiūt ad uincendū ipm
nisi ꝺ̄ adiūgat q̄ntū ¶ Sepe ipa mors ad oculū dimittit ipm
dedicta tumba est et pudet in gradū dilectū indue q̄ in ordi
sedigere affert ¶ Quarto est q̄ homo q̄sideret mala sua et ypō
pria q̄ quis magis fiat et reuerq; q̄ndoq; alicuius mala co
q̄ roz sua nosrit ꝑ polū pudet alios ꝓfectiora opa q̄ ipō sunt
de se mala ꝺ̄ illa q̄sideranō valde confundat hoīem ꝺ̄ cū
q̄ audet se alicui ꝓponere si ad roz sua puderet si sepecta sua
cōsideraret quid indigna optauit rogitauit aut fecit q̄ erubes
fateri pudet quid turpiq; est ad bōa et q̄ ꝑpti sq; ad mala quid
instabilis et q̄ sepe dimittit ꝓpositū a quo sanctissime ordinat ꝓpo
situ ruinā et cētū ꝺ̄ de pā filia supbie humani gl̄ie

De inani gloria que est pma filia supbie videlicet est

Notandū q̄ supbia nō est inanis gl̄ia uere ē appetitus
cui ꝑ supbia est ruina appetitus inanis gl̄ie qui supbia
sepe appetit inordinate ꝑpter q̄ reprehendend est p̄ dictū z ꝺ̄ ep̄hor
sanctū mouet homo ad appetendū manifestationē cuiusq; ep̄rie
ꝺ̄ est ista appetitus inanis gl̄ie modo posteriori ꝺ̄ que quo ꝑ
pria est ruina appetitus gl̄ie ꝺ̄ est quia post supbiā de inani gloria
tractand de pīma sobole supbie agend ¶ q̄ quo nondū pūo q̄ ꝑ nō
gl̄ie quā accepit dr in pdi accepi dō supbia q̄ bona alioq; demerend
in nonnull alicui q̄ dlcis et appetibilis est ꝺ̄ ꝑ aliis appetit

de eus ghtis q̃rit. & vult q̃ alq̃ aliud in eo nostrũ et vndiq; bona et
magna reputet vñ et̃ nõ quos ghtis q̃rit de rebꝫ tumultibꝫ et noĩnis
vt de supplicijs supplibꝫ & guiniis Turpibꝫ & odiosis Turpissima fa-
mulia vñ et̃ de pctis vt de rebꝫ magis ignominiosis q̃ ghtis vt nõ
quos p̃ posñ aliquo oppnit vt vult vt alq̃ in eo nostrũ et vndiq; bonũ
reputent et approbet sñ p̃dominiũ et mundanũ ghtis vñ nõ quos
p̃ multo ludit et vult ab aliquo seruj et approbari et p̃ de aliquo potius

Ghtis dñ manus vñe
cuj a q̃ ghtis q̃rit

Quo modo ghtis est tanqm et quasi de ꝑte eiꝰ a quo quos ghtis
q̃rit pauta vñ quos appet bona sua vera vñ apparentia fere mun-
ifesta hoibꝫ vt ea approbet quoꝝ vñ homĩ videtur et placibile
et multũ vt hoibꝫ simplicibꝫ et mundanis et stolidis quos artifex
hoiũ p̃cepit solũ de vniuerso vñ sideral et mundanos vñ bona ꝯsimilia
bona estimat magna et ꝑfectiõ ymo p̃cepit de rebꝫ mundi
aut nichil indurare possit vt ꝑ appetit quos doctꝫ apparet apud
sapientes et mundi qui de ḡdi indurare vñ possit talis est talis
nostra sensibilia et pauca vt diuinas potiũ pulcritudinẽ q̃ nos
dicta ymo summa bona sua et illa ꝑ vñ magnã estimat et illos
qui illa bona estimat honorat et veneratur et honorat vane alia
bona vt diuitias ꝛc ꝑ vñ nõ nostra aut mundi reputat ymo
hostes hominũ solũ vt ꝑpendat aut premiat et ideo tanq
et quasi vt testatꝫ hominũ bonũ ab eis q̃rit Quare ghtis ꝑt

ghtis exp ꝑte cuj q̃m q
vult ghtis

manus et quasi de ꝑte ipsiꝰ q̃m ghtis q̃rit vt q̃m ghtis quasi
aliq̃ referat indebita sibi pauca in dei honorẽ et ꝙ ꝑ ꝑsidentes
de cuj bonis de quo q̃m vult ghtis q̃rit sibi vt a deo data et
ideo vñ ipse hoc homo a se ꝑ est q̃dam bonũ diuinũ et deo de-
bitũ debet honor laus et ghtis et ideo q̃m hõ appet vt bonũ
sibi alius manifestũ sunt de hoc appetũ ad ghtis sibi vt deq; de
hoc laudet q̃m vñ bonũ dñatiuũ est hꝰ q̃ dicit apli 2. ro. 8.
Cum ghtis in deũ glorificat. & deo q̃rat ghtis de bonoꝝ vñ sibi Ita
de cuj bonis dñi hoc a deo vt de illo alius ꝙ ꝑ et ideo in cuj de
appetũ ghtis de tali misericordia ꝙ ead ꝑa sit sibi q̃ alius ꝑpt et ita
apli ghtis sunt vt dicit. & sup Quod q̃m hõ appet ghtis et in illa
ipsũ aut misericordia refert sibi & sibi laudem et regnũ ad deũ
et vñ ꝑfectũ ꝑpi aut in dei honorem et ghtis sinaliꝰ nunc
ghtis q̃m manus et quasi et ideo q̃m appet vñ manus et quasi
ghtis vestis vt et potiꝰ et q̃dq; quasi appet vt potiꝰ impro-
pe hoc ꝑ hoiũ vsus quo quasi vestit vt quod deligit quasi

ghtis ꝑt mõile et q̃m
vestale

manum et q̃rit mundanũ Vestis notabiliꝰ q̃m appetũ manus
ghtis est aliquid mõile potiꝰ et aliquid solum vestiale de cuius

pñtm qđ ſit roñ rancitate oſt mõſle et ſhd tle dyo do aliq̃ tamis
ghd oſt roñ rancitad et aliqua nõ ⁊ lic̃ vt dicit ⁊ ubi ſ̃
pñtm in anis ghd ꝓſe ꝑm ſe ꝛõſideranđ et ꝑ vt ꝑbi nõ gndat
aliq̃ pñtm nõ ꝛepugnet rancitat ſeu dilõi ẏ̃ſi vt nõ quis ap-
parit ex hoc qđ ex ꝛpõ ſhd aut opa ſua manifeſta facit aliq̃
vt ea approbet et hoc ꝓſe ẏ̃ſ dilõi quid ghd ex alio ꝛt laude
et gnđ dnđ Od nõ oſt roñ rancitatem ẏ̃ſi nec aliquo modo in
nominand eig ſ̃ mſm aliud oſt pñtm gnđ vt qđ ordnã tamis
ghd in aliud pñtm mõſle tdq̃ ſint vt ſ qđ volt ⁊ facit doctus
et ſtudiõ vt alij ꝑbi recdat et ꝑ eos in errorẽ induat in fide
Od nõ quis laudat ſe de fidelitate Od facit ſimulatã opa bona
rond alios vt nõ eo eſtimad ẏbid et fidelitas poſſit eos decipi-
re nec ẽ celeſtis ſtus ẏ ſtudeat Od aliud ſtrahendum Od nõ quis volt ꝑ
dere diues aut nobilis et ẏ̃ſ hoc vt nitit ecclia aliquid poſſit al-
ſtud in ſm ãorem et gſeruſ et inſtmitatẽ aut adulterialiter
nec qđ aliud eſſ roñ rancitatem ẏ̃ſi et ymaginũ nominand facit
pñtm mõſle ⁊ lic̃ vt ꝑdict pñtm tamis ghd ꝓſe ꝑm ſe ꝛõ-
ſideranđ et ſm gndos alterius pñtis nõ ꝑ roñ rancitatem ẏ̃ſi ẽ
vt dicit ⁊ ẏmo vt ꝑ oſt roñ rancitatem ẏ̃ſi et dilõi dei
repliced ꝓmo võ mad de qua quis ghdt vt nõ qđ ghdt de alq̃ Nota ghd ſit pñtm
quo ꝓbo qđ ẽ gnđ dine reuerẽde ꝑ id Extra 28 ⁊ Leonard ẽ võe mad de q̃ ghdt
vor mea et dyceſti deg ego ſum ⁊ tui ẽ ẽ Thedeo ecclie ſue
ẏbid vt reputaret ſe deũ eſſe eſſ magẽ pñtm ſuplere et velit
hoc ſe deũ dicere et velliet ab alio deg hñ ⁊ ſic ⁊ ſtrict ghdt
de ꝓbo et roñ dinitad reuerẽdad qr eſt valde roñ reuerẽdam
dinitad qr hñ attribuit dñatus aut qđ deo ẏmit et deo
tale pñtm inanis ghd eſſ mõſle et roñ dei dilõi Duo modo
eſſ ſ homo ghdet de ꝛpõſa aut admitat aut omi ſtud
dicit ſe ond ſuere ⁊ ille vt ꝑ vor ẏ̃ ⁊ tamd habeo qđ nõ ac-
repiſſ ſi ad acceptiõi quare ghdes qi nõ acceperis vt ẽ
bonũ a deo acceptum et mere de gnđ vt ſupꝛa dictũ ſunt
⁊ tm ego de aliqo ghdt tdq̃ a ſe habito et nõ accepto a deo
mere gratuite ghdt de ꝓbo ſm qđ aliquid habet a ſeipſo et non
accepit a deo ⁊ hoc vt roñ dinitad reuerẽdad ⁊ ꝑ roñ dilõi
dei et eſt pñtm mõſle ⁊ ẽ ẽ ſm ꝑmũ dnđ ẽ ſuꝛbia et pñtm
mõſle nõ quis et mordmato odio ẏmo odẽtiõe apd ſe ghdt
aliud ſe habẽ a ſeipſo a ſua indigẽtia et nõ a deo ſic vt pñtm
mõſle nõ appetit qđ alij hoc ab eo recdat et ⁊ tm ad illum
pñmũ modũ ẏmicr ſm ⁊ ſ nõ quis bonũ ꝛpale de qo ghdt

Vana gld ht pitty of yre cry a qo q.v.t

Tertio ex yre gl

Jactantia

pfert deo qd vr dicat ghilt Deve. 9. No gld sapiu in sapia
sua ner fortl in fortitudine sua ner dives in diviis suis B mlto
gl̃ q̃m gld fruc et nosse me ¶ Ordo modo apparity vana
gld conf̃ur dilod dei et hor of yre cry a quo gld q̃rit vt ad
quos respicy et agg̃ habeq̃ pfecte responsio et approbatio dei
sic ron̄ q̃ndo de pdonby sacdotu dr Nota 12 q dilexerud plg
gl̃ hoim quā gl̃az dei Ad vr dicgh̃ nulla of pdonby et
cogfessar et sacdotby recedderud in cpptu s̃ Ex yr phariseor nō
gl̃rebat hor me de synagoga exirent Ad q̃ speraner ad indi
q̃ qm gl̃rier dnd esse missam exirer de synagoga q̃ erat
apd eos valde ignominiosū ¶ Sm eo plg refugierud Ad ignomi
nid et plg dilexerud honor gl̃az q̃ voluerud honorari et indq̃
boni reputari et approbari ab hoibq quā gl̃az dei q̃ appeterent
a deo approbari et rond eo iuste exstare ¶ Tertio ad apparuit
vana gld repugnat dilod dei et hor of yre vnus gladiat sh qui
nititr suū referr ad gl̃az vanā ad ultimū finē q̃ gl̃az appetit
yr̄ scripsam nlla nō referēdo ead ad vltimum finē aut dei glo
riam finalr et qm opa virtutū ordinat ordinare in gl̃az vanā
ipsum finem et optimū sibi vt q̃ nominat et dat eligit ē vt alq
sciat et eū glorificet et qm tm̄ diligit ead et appetit q̃ cet yr̄ cam
fortiyd nō p̄sumunt facere ea q̃ contra deū sunt Et sic z patet mn
vana Quia vo gld est vana aliquo modo potest vana reputa
propter et m̄ nō repugnat dilōi aliquo modo nec tutor nec
apparuit vana gld nō z patet modo p̄ veritate solū vt dicit ¶ ℣
De manu gld vide ord aliqd in expodro quā seqū dicit q
De rhabus manus gl̃orie que stat nō septem p̄m
Conseqūr ad p̄dicta de manu gld est modo dicend de rhabus
manus q̃ sunt septem p̄m vitiis Circa 31 nota Et pd q̃ tartaria
nobedien superbia cōtinet primaria deformia nominatiū p̄supbe
Nā dicit ¶ ℣ q̃ omnia q̃ de se nata sunt ordinari ad finē alicui
pti capitali dicit finis cui Sed ad finem sup̄e est yra operiens
quā intendit superbus Cui finis apparet manifeste gl̃e est manifes
tatio yre operientis Nam cui intendit vana gl̃oria vult haec ad
manifestatiū p̄pe quo attendē duplex primo dicit alio modo vertit
dicit reputat primo modo p vera et ita est tartaria Et s pro vera ha
benda q̃ dd admiratiū est p̄supbe nominatiū Et ad p̄mum nō
est ppositū Nam ad 2m primo dicit de inanitate q quo freqū plg
¶ ℣ cū ro 9 112 Tartaria yre imp̄mat q homo se vult extollat
tut cui yre se hō vult extollat q de se aliquid supra se dicit
dū giligit duplex primo vt hō se aliquid de se nō quod sup̄ ei q̃

m se est ꝑ sup̄ id qđ mco haūs opinaū a nostrū dd aplꝰ fugico
sed ad ꝟsꝫ 12 dicit dns quod est sup̄ id qđ vdet sme aut
audit aliquid de me Ordo modo aliquis ꝑ vā se extollit nō lr
de se sup̄ id qđ est in se ꝓpꝛ rei veritatem dr veraḡ nō ꝑ
dem Iactaū Ordo nondū q ꝑm dr ꝟ vbi sup̄ Iactaū ꝑ tō ꝑde Iactaū quis dr mōle
ravi duplr vnū nō ꝑm se dr ꝑ se ꝑ ꝓpꝛ quis mōle dr qđ est
rōn dei raritatem ꝑ qđ quis iactādo ꝑdit aliquid ꝑfert qđ est
rōn ḡlaz dei sue de ꝑ sōd regl rūi dr Exerty 3o dr Secundū est nō
mud dr duplr dr Ego sum deꝰ vel qđ qđ est rōn raritatem ꝓpꝛi dr
nō quis scripm iactando grauꝑ ꝑ gnauiter aliqđ nō hꝫ luc
18 de pharisco nō sum ꝑ rapaces iniusti raptores dr exclusi est ꝗ
publicanꝰ dr Tertiꝰ ord est ꝓpm veniale qm ꝑ aliquis de se talia
uctat q nech sud rōn dem nedꝫ rōn ꝓpꝛiam Aliꝰ ꝑ g ꝑueriaui
Iactaū ꝑm sud raūi ꝑ supbiā vel appetitū laudis aut glē Tertiꝰ
dr ꝑ ꝑ ꝓpm dr supbia vel inani gld q est ꝓpm mōle dr aut
dr ꝑpm mortale aliꝰ dr ꝑm veniale Si ad iactaū ꝯsl ꝗ3 Iurꝫ
ꝑ qđ alicꝰ iuste dapnificauer nec ꝯsl rōn raritatē ꝓpꝛi dr ꝓpm mōle
le Si ad ꝯsl hoc ꝑ qđ alius nō dapnificauer nec euaderet
veniale ꝓpm Iuste ꝑdo dicendū est de ypocrisi ꝑ quē modū Ypocrisis
q rapiē do ipocrisim quid nec ch est q ꝑtinē dr ille nō ipocri
sis dr simulatō est nūdā rei ꝓpositū in signis ostendendo fal
sitatē vel nō quis ꝑ aliqua exteriora signa verū vel ꝑtem aliq
de se signat qđ in eo nō est aut melioꝛ dr aptiorem quā in eo
veraḡ ostendat dr Illo modo magis aptꝰ dr simulatō
aut ypocrisis tradunc aut ꝓpiē ad magis ꝓpꝛ dr simulatō in eqō
finis ꝑ est ꝑtem dimittendi dr potestatē dr ꝑ qđ ꝑtem aut ypocrisis
est nedacium dr ideo ꝓpm dr aliqꝫ mōle ꝑ est rōn raritatis aliqꝫ
veniale ꝑ de nedacio Aliꝰ nō accipiē ypocrisis in sacra ꝓpꝛa dr est
ꝑtem ꝑtrahi dr mutare qđ quis nō hꝫ dr ꝑ ypocrita ꝑ q3 ꝓpm
ora signa ꝑtem ꝑtrahit aut ꝓpiē qđ nō hꝫ simulat nō
mutat dr aliꝫ modū eid dicit ch dr Et ypocrisis est ꝑ portand
ꝑ dr od nedacium est ꝓpm Ad cui ypocrisis est nūdandū in ꝓpto
dr est aliqꝫ mōle aliqꝫ veniale dr qui ꝑ mōle dr qđ veniale
attendendū est de fine q ipe fugiens intendit Si nedꝫ talis finis
est rōn raritatem ꝓpm ꝑ mōle ꝑ nō quis simulat ꝑtem dr ꝑtem
dorsum scindit in quo ꝓbi nō id dno reddet nisi ꝑ dr nisi apparet
qualis sud qui hoc dicit dns ꝟ qđ dicit dns ꝟ Attendite a ꝑtis
ꝑphis qui veniūt ad vos ī vestimentis aliis intrinsecꝰ aut ꝑtem ꝓpꝛi ra
paces Sed nō quis simulat ꝑtem dr nedꝫ adipiscī ecclēsi
asticū dignitatē nō dr adipiscī alia ꝓpia qđ nedꝫ nō dabo alicꝫ

ad similitudinem virtutem et similitudinem sicut aliquem videri et ad p
hoc deputat et in quod assensu attendat et per de hijdi similitudinem q' sub
ratione veritatis dei et ppi Et ad finis intenti non repugnat ra
tioni veritatis nec per remedia dat nec quod fingitur polluy qz dicitur in pr
fingendo de quo dicit phig in & etc Et magis dicendum q' malig
ad si fingeret per verba rep Et hoc etiam est nec de virtute et mendacio
nec Et ita per dictum de duabus similitudinibus p quas vanae gloriae dicente
tendit ad manifestationem propriae excellentiae Quod tendit quis ad
manifestationem propriae excellentiae indirecte ostendendo se non esse alio
inferiorem Et hoc quadrupliciter primo ad imitandum et per 3 prima
via p quod homo nisi timet se sibi nolit nocere sibi melioris Et hoc
q' in ad voluntariam et per est dissordia dei nec velle a proximo volun
tarie defendi per alios q corrigi Secundo q'in ad honores Et per 2 quem
dat aliquis sibi clamorosis rei aliud laborat Tertio q'in ad fortia
et per est inobedientia dei sy quis non velit obsequium superiorum precipi
dicit ad hoc excellendum primum non sibi precipit alterius Et ho
vanae gloriae dolens appetit excellere non velit obedire nobili nemini
Sequitur de contentio et discordia hoc supra dicta 2 q

De Invidia que nascitur ex vitio superbie videbit

Nunc quia dictum est de invidia q[uae] huic proxime 31 nunc pr
secundo capitulo ipsa ni et tam ipsa nascat et id' dicit dicat
nisi ni superbi et invidi gloriosi appetit sup alios excellere et magni
ri apparere et q[uo]sat in alios aliqu bona nisi nimet q' in hoc
alio opus operetur et pbi equari Et per de illo altero bono veritat
magis nimirum gloriosi sed et illo excellendi q' hoc in quod gloriosi
tur eo ens q' aliq in aliquo bono pbi equat d in operetur non nisi
gloriosi existat qz nisi per superiores appetendo excellere et magni Et
pt poni s. q[uae] desiderat imaginem a pto tui et repraesentari p maiori
potentiae eminenti et credet q' aliqs alio sibi potentat vel audet aliud
a pto quod timet ne alio p equo bono aut pfectione habeat
Et per veritate de illo magis et gloriosi gloriosi appetit vel nisi excellere
habeat Vel pcessi aliquos nihil famosi in potentia a disputando
aut in studio et ego vane apparere equari aut vel excellere in fa
ma et reputatione aliqui et p non possem tuae veritatem de fama
sua et de bono suo p qd famam Et id est invidia Et videt poni
pali esse tristitia de quod alterius magis nimirum quod
appetit Sibi s. q[uae] inde vane gloriosi appetunt hoc ab alio et existari
p nihil pulcra 7mo p pulcritudine retinere si non videt aliud pulcra
aut audet vel reputandari de pulcritudine nisi ut pius Et per
intelligat de potu de divitiis de nobilitate de scientia et de quorum

vero dd eſtadto bono de quo quis appetat ꝓtz Cetera de Tinda
vide divisa 12 proxime ante ¶ Item Tindus nidit ſud filie v nidtu
ſud alia ꝓtd q ob Tindum nastrū ſr filie ob nupt Tinum eiusd bttz
Greg 31 nozt et ne pdm nobo ꝓtd dicd de qua ſz de dewarto q 3
ꝑma predapatus filia Tindi Cum go ipi Tindus alterg fame et ꝓle
nup rouse dd minuere vel ꝑ auſſerat et rollat rāz reſpe pe Ro
ſtr pmo q dewartoz de qua dr est modo ſz quo nāq q ſr dr aliqs
ſr dr Dewarto qr denegrato aliene fame q vā ornatu v abbito Dewarto quod ſr
dd diminuto fame alterg q vā q dnā absente dd iqurendū co
vñ q dnā Cr ſr dewahar quod alteri ad q vā q ꝓferet alio ab
pone dd iqurendū fuit ipi in ipo est eos qui audiūt malū opi
nionē hūt de eo de quo loquūr Cr ſr dewarto dur ſtq ⁊ ꝛc Dewarto ſr p'o dur
q ſz p'mo dur et hoc ꝑdupli primo dd aliqs alteri q vā ſua
fliā rapuit Deinde dd ptm alterg ſuos dos adaugeat vel dd
quod ptm de eo narrat ſ. id dos ſua aggrauat et mag fiat ipi
T reuocare fuit Item dd ipi ornatū ueneſtat uta ip ptm alterg pertd
et ipi ornatū manifestat nō fuato ordine conuertat et pōne reuer
sp ip dnā ſtatuat T ewdo Innuero q ipi id q ꝑ bonū dicat mala
uitet ꝓtd vel nō quod uenuat emat dat etiam d'lynū fiat
q ſud de quo bonoz et alīs nō posset arguare opz arguat Deinde
q nouerde est et quod ſtuet nō pt uer lis ſequi ad hoc ſufficiencia
ipi Aliquis dewahat quis alteri uidet ipi negādo bonū alteri Induxit
vel ſi aliqui de aliquo dd nuraret aliqua bona dr q ſr dorty
q ſr dnā ip ſr nobilis fr et ego ill q dicebā go nō est ita dd
ſi aliqui a me de ſignod bonis et ꝓfectib; ꝓpi ſtuet et ego q
dd ꝓbi nichil negarem Deinde modo uidet dr bony alterg ma
liciose tacendo ſz ꝑ nid aliquos fuerit ſimo me pdre de bonis q
dd ſud T ꝓpid meo dd a me ſtuet de ill et ego maliciose dr ipi
ep odio dd nimicia q nō fuisset ꝓbi de dd fama veritatis et de
dd nullem bonū q de eo ſtuet Deinde notidū q ꝓtd dicat ſuum Deū dewarto ſr ptm
nupsit ep uidet logice diuidendo dicd go aliqs aliq dicat de
alio illa uidet dr ꝙ hoc auſſerat et minuat famā vel nun
dd et ꝓme dr si dewahat Cr ipi dewarto est ꝙ ſr ipi dno ptm
nobile Nūq ad vo | dr Dewartores deo odibiles Deū deo addi
dr dicat Dño deū me putat bene esse ꝙ hoc q ipi ſtat T dnā Item
ptd q guittat q ꝓpiū ſud ꝓpādā penas nominata q ꝙ ea
ꝓpiū inferat Ipi ꝙ dewartoz mag nomīd inferat ꝓpiū quod
ꝙ furtū dd rapinā ea q ꝙ dewartoz auſſert hoī fama et ꝙ
furtū diminuit famā ad nichil ꝓnoſtat est diminuta Nūq ꝓuer
22 ipi eligi 3 nō bonū ep diuitē vide et corp Q Quod habe

162

de bono nomē hoc enī magis prudebit nō q̄ mille thesauri magni
et p̄ciosi Et q̄ defectū fame homo p̄dur̄ nullū bō agredit nō
reputabit q̄ spūalibꝫ Et enī dz dom̄ alios nō recedit doctrine siue p̄
malicia fame Et recipit pecūiā Ipse nō audit enī ꝑ grecum cum
et peyorē se estimat ipm̄ p̄ infamiā nulli timendū ad p̄candum
nec nulli q̄ timore infamie a pōto recedat et q̄ se infamatos
reputant nec respiciat p̄cium Et hoc sepe uno infamato nullū gne
maior infamia Cum enī aliquid reinet de aliquo de malo
de alio recedit et ponit nō aliquid de uno ctio nō recedit de
statim recedit ad alios bene tractat et bene alij timent esse recedunt
cor et nolit bn̄ angl ad plebē ypocrit Et q̄m ad iudicia homo
p̄ infamiā nulla pte dereliquit et nomē z q̄ tyrannidē q̄ q̄s
se et suos mundi debet mūg plus recedit Et ꝑ q̄ nulla maiora
nocumenta inferūt hoc p̄ infamiā q̄ p̄ fraudē aut p̄ rapinā
Et nisi hoc magna et ardua tyno nolit suscipere et patrie
et fama sua reputabit ad recuperanda q̄ nō patrie p̄ nullo tyranno
et plg diligenti famā q̄ tyrannia Cum ꝙ patrie ꝑ potiꝰ mōle
recedit z q̄ detracto magis potiꝰ est ei Dz q̄ aliq̄s dant alij
vel p̄ q̄ minuit fama alterius et nō dant minuit nocendi alteri
in fama ꝑ dant q̄ negligentia ad lucrand ei ad p̄ aliquam
causā ꝑ nō nocēs tue manet potiꝰ venialis nisi id q̄ detrac-
tionis est ad ꝙ grane q̄ notabilis famā hom̄ ad at ꝑ pene in
hoc q̄ pducit ad hominem q̄ et dispositiōs bona dissipat
hoc enī et ipso q̄ dz habet nōs ꝑ nō potiꝰ dant Tabi s̄
Et dnd dubd aīa dicit q̄ p̄ q̄ nec ad q̄ p̄ nō regnis
nec recedit de facto potiꝰ mōle ipse melior q̄ nō mordaciter Dz
alium de rebꝰ mortalib⁹ accusare et q̄ nec ad nō
nocumenta causa peius est et magis nocumentū hoc et nō solum
contra caritatem ꝑ et nō nostre cognitat Iuxta a fortiori est
potiꝰ mōle Et nē homo ad restituendū fame ꝑ ad restituendū rē Dz
alterius nec subtrahit a debite modo q̄ dicit sint nō q̄ dicit q̄d
et ipse restituendo ꝑ ꝑdo nō potiꝰ et precipue sint mortale et
venia hoc recuperat restituendo fame q̄d pena fraudē et nō di-
minuta potiꝰ nisi restituat debitū Et ꝙ detracto Et q̄s et nō
sacra hodie q̄ sup. ad q̄d z q Cum detractionibus nec quisquā
nec dicit Glosa hoc specialē q̄ nō pochetā fere totū studiū q̄
tunc est q̄m nō aliqui aliquo sepe modo et potest et nomina
pius detrahat q̄ nō q̄ nō aliqui q̄ nocendi a et lucrand ei
aut et causa nō nocēs ipse q̄ dr Iacobi q Et q̄ et nec

offendit hic ꝑ[per]son est qui ꝯ[con]tra ei cui ira hoc fuit ꝓ[pro]mptissimi
animi ad dewartoz ado et nitebat mouendi ꝯ[con]tra indep[endentes] ꝑ[per] ad
rondoz et quod ira dewartop valde ꝓ[pro]pria est ira ado ꝯ[con]
cui homo alicui odio sit aut ei timet ado ei dewahet ut eu
fama minuat ꝯ[con]tra cui insurgit quinop hoc quemlibet prati
ad loqꝺ de absentibus se vadit et aliena fama ꝑ[per] sua fama dewartop
magis et est sepissime in hys rebus q ꝑ[per]mittit ad homestad quia
qꝺ in graue est potius est fugit ꝑ[per] dictu et se de hoztis quia tales
ꝑ[per] valde ꝓ[pro]pinquos et magis fugiendus hys no plus sapientis
ꝑ[per] est primus allegatus fuit ꝑ[per] 2ꝺ ꝯ[con]tra dewartop ubi ne
miscearis ꝯ[con]tra ꝑ[per] dewahetem ꝓ[pro]pter suo hui ꝓ[pro]ximi bar
¶ Si ad aliquem ita murmur non ꝓ[pro]pter suo dicet alii ꝯ[con]tra ꝑ[per] q
alterius fama minuit et dicit ista ꝓ[pro] aliq[uo] bonu ad utilit et
debitu narrandum obmutet non ita est potius ꝑ[per]mo ꝯ[con]tra aliqui nec
narrand et aliqui ꝓ[pro]pter est dewdiarod ꝯ[con]tra ad ꝑ[per] est et q
narrandu fuddo dicit ꝓ[pro]ea ad aqꝺ de prima ꝯ[con]tra ¶ Ulto ꝯ[con]tra dicit alii ad
narrandu q no solum ꝓ[pro]prie qui dewahet ꝑ[per] est aliq[uo] ꝑ[per]mo dewahedu est prat
ꝓ[pro] qui aliud ad dewahend induxit ꝺ[dicit] est ꝓ[pro] qui dewartoru
audit et ꝑ[per] dewarto plus ꝓ[pro] odiu eig ru dewahet ꝺ[dicit] ꝑ[per]
aliquid aliud malitiose ꝺ[dicit] illoz prat et no nisi qui dewahet
et ꝺ[dicit] ꝓ[pro]pter ꝑ[per] ꝓ[pro]pter ad ro ꝑ[per]o dictum ꝯ[con]tra fuit mouet
no solum qui ꝓ[pro]pter fuit qꝺ est qui ꝓ[pro]pter ꝓ[pro]pter gsentiunt
ajodo ꝺ[dicit] ꝑ[per] inducit et ꝓ[pro]pter ꝓ[pro]pter dewartoru item
ꝺ[dicit] ꝓ[pro]pter duo rou ratiocinij ꝓ[pro]pter ꝺ[dicit] ꝑ[per] inducit est causa
pter ꝺ[dicit] dewartoris ~~et de diminuta fame eig ru ꝑ[per]dicabit~~
~~et ꝑ[per] quodꝺ de diminuta ꝓ[pro]pter~~ et causa diminuta fame ꝓ[pro]pter
q ꝑ[per] quodꝺ ꝓ[pro]pter ꝺ[dicit] eig ꝯ[con]tra gplacit ru dewartoꝺ quodet
de ꝓ[pro]pter dewartoru et de diminuta fame eig ru dewahet ꝯ[con]tra
ꝑ[per] quodet de ꝓ[pro]pter ꝺ[dicit] ꝑ[per]mo qꝺ est rou ratiocinij ꝓ[pro]pter q ꝑ[per] fuit
nistari de malo ꝓ[pro]pter ꝯ[con]tra ad ꝺ[dicit] illoz no nisi ꝓ[pro]pter quam
dewahet ꝑ[per]mo aliqui magis ꝑ[per] ꝓ[pro]pter ꝯ[con]tra ꝺ[dicit] ꝑ[per] et allegat ꝑ[per]
2ꝺ dicit dicunt dewahꝺ aut dewahetem audire quod ꝺ[dicit] ꝺ[dicit]
nabilis ꝑ[per] no ꝑ[per] ꝺ[dicit] ¶ Si ꝺ[dicit] quis audiat dewahentem
si no placeat ꝑ[per] dewarto no ꝺ[dicit] repellit dewahetem nec circ
ꝑ[per] est ꝓ[pro]pter qꝺ ca ꝺ[dicit] qua qꝺ uenet ꝑ[per] ꝺ[dicit] ꝺ[dicit] azind alii
uenientem ꝑ[per] amare ꝓ[pro]pter ꝺ[dicit] 2ꝺ ꝺ[dicit] ꝺ[dicit] no ꝑ[per] no pati de
trimentu fame ꝓ[pro]pter ꝑ[per] ꝯ[con]tra ideo ru ꝓ[pro]pter qꝺ ei ꝺ[dicit] ꝑ[per] no ꝺ[dicit]
ꝑ[per] est ꝺ[dicit] no ꝺ[dicit] ꝑ[per] ꝓ[pro]pter ꝺ[dicit] ꝓ[pro]pter ꝺ[dicit] ¶ ero q ꝺ[dicit] ꝺ[dicit] ne ligniam

aut aurar heat prueros aut alios detrahat aut alios detra-
hens audias & dicat ⁊ si no respondeat & rursus ad dictū
patrē pleridge premalid & dicat si sit petit nichil aut no aliud de
officio murdrū detrahendi rōgat & forte superior respondeat inferiorib⁹
quod no de illo detractōe nauid aut regni magnid petit nisi ꝓbibeat
sed ꝓ radicem sit timor hominū quia ꝓ esse petit nichil ¶ Diuido
Quod debet hō respōdē si detrahentē ad dictū ecclē pastor & quō
detrahens hō veritatē potest nec & quis aliquē detrahit aut veritatē
dicendo & quō ꝑ detractōē ꝓpriū de alio dicit nō possit sibi qđ
ꝑ respōdere quia cū ꝑ nō aliquid de plebano & dicat sno cū veritatē
dicit de alio nō non dicit cū de plebano arguere ꝑ debeo cū pacē
rōgo & arguit de hoc quia plebanus ꝑ detrahendo nō palā ostendere
debeo quia nichil officeret detractōi sue & hoc pōt deo ostendē
ꝑ vestitū pauci & cum ei detractor hilarem aut pacem faciat
eum putare quia placeat detractōi sue & ꝑ audacior fit ad de-
trahendū & cum ad vestem ubi consistit pacem faciat cū rixa omni
resistē & quia dicit plebanus & ⁊ eum aliquid officiat imbecillis & pacem
vestit ligniū detrahentis & de ordine fratrū rōsertis

De ordine qm seruandus est in correctione fraterna

QUia supra dictū est quō in publicando aliquos peccat fratū
humilis est ordo fratrū rōsertus est dignū in capitulo cōstitui
nō dispiat ⁊ ꝑ & si quis peccauerit nec ꝑ cum & alias cui est demandatū
et petit & dicat deo vt admonitionē est aut quis de fratrū correctione
¶ Ubi notandū quia duplex est rōsertio quedam privata qua nō solū inter
emendatus fratū ꝑ cui incumbit boni quis procurato & alii nō sic so-
lum ꝑ simplicem admonitōē ꝑ quem quis ꝑ cui peccat & vt ipse fr̄
et alij timeat humoi pena & a peto desistat & illa rōsertio pri-
uata solū ad plures et iudicē et alios superiores respōdeat quia
inferiores & deo dicendi privata rōsertio nullū de inferiori aut pari
ꝑ suū superiorē rōgat et nō aperit inferiori suo superiori impedit
aliquid petit Alia est rōsertio publica et ꝑ simplicē admonitōē fratū
de emendando delictum & illa rōsertio ordinata ꝑ cui peccat fratrū
fratrum delinquit et ꝑ removet ab eo malus culpe et nō ꝑ actus
ruinat & cum eo aliqs ad diligendū nec ꝑ ei bonū volūt et ꝑ
curand ꝑ ei malū nolūt et ab eo ꝑ posse removet petit ad
est hiemū magnū malū quare ipsū removet a fr̄ ꝑ rōsertio publica
magis pertinet ad ruinam quā removet quia ruinosū dapnū aut
est vitalis corpalis membri & hiemi publica rōsertio pertinet ad
quedā adulterij ruinam habens sed ut plurimū sine publico

dnus detractorem sit
resistendum

Ad 1m qd 22 q 3 Tam sacerdotes q̄ reliqui ad fideles fidenda dnt
hr̄e curam de hijs q̄ peccāt q̄d eos redarguendo aut corrigendo
a pctis a peccatis publicis appellant abstinēd separent Et se arty
frine coercitos ponat ad modū q̄ plane dicit et subdit et respon
dendū q̄d ad quā curiositatem de hr̄d ait Si cui subditus pr̄ aut dz
corrigere inferiorē aut par parē q̄ se inferiorē de correctō suā plane
aut aliud superiorē frina nāt coercito est opa mīe nō se ipsum eliā
q̄ mō maxīe debet q̄ plane qui Tmaxīo pcto conspicuus est
vij angel in apoc nō solū ut q̄ sed q̄ plane apud inferentes quia
nō deos quādo in loco superiore tacto Christo maiora operatur
Dicit 2 q 1 Sic laudabile dissentire est venerand et honorem
ac hijs priorib⁹ ita reuerendis et dei timor est si q̄ in eos indigent
correctōe nullā simulatōe p̄ p̄ponit ne vana q̄q absit corrupi mor
by timidus si lingua nō fuerit curata Super hr̄ illo Ille cōtra
2 de q̄ deq̄ maduant ventilēt de proximo suo q̄ plane q̄ nō est
ingr̄ ad correctē venient si delinquat Secūd nō sūm correctōe frina nō correctōe supi
plane nec dz mag̃ grauius adhiberi q̄ dat nō prius nō diuersa or̄ se subditi inferiorē
aut prima q̄ nō maxīe tūc et venerēti pij a pctis q̄ ad illi 2
Memorē ne inexpauerus q̄ observa ait precipit Ordo nonddū
est dicit Dt xvij xxi q 33 et nō spūs sanct̄ quid dix 19 et alij doctōres frina correctō cadit
q̄d sanct̄ ad ephesios Prudētia correctō cadit sub dono p̄cepti sub p̄cepto
q̄d dicit Angel in Ap̄c dñi Si neglexerit corrige peccatū eo q̄d ei
q̄m prodest Ez hoc nō est nisi q̄ ipse dei negligēt quos p̄cepit obr
murmurat Unde sup primo ait 18 Si prodierit in vi p̄d tumor et dicit
Glosa ira prodit q̄m prudēs suū vitium videt prodire et tacit pr̄ q̄m peccati
nō indulget Ez ad indulgendū peccati odit ac p̄cepto caritatē re
mēt Item aut hoīes sub cuius vel q̄ hūdius p̄texendo nō corpo
eliā corripiūt vbi est ira pr̄ta pr̄pter nullo modo mugil spūalis eliā
vbi est ira est ni p̄cepto Dicitur si pr̄ hūc q̄modū videret
aliud prodire et nō corrigit ipm omittere dimittēd p̄cepto Et pr
prodiret mortale Sup hm Si Tubi q̄ reiplicat q̄d pr̄ sūm correctōe frina correctō omittēda
Ez obmittēdo tuo modo incertezze aut nō q̄m obmittēd correctōe pcto
certū ad exponendū rōm nō deo obmittēd q̄r nō stat cōt eundem
p̄ scripsit q̄rend q̄ ex hoc ḡre imparitas ipse correctōis dicit vicarius
sibi q̄ q̄ aliud' aliud malum ex hoc sequat̄ primū q̄ correctō pr
bona aut ex alijs alia rōnabilis causa p̄ sūm obmittat q̄ cauī
tate nō obmittēdo incertezze Vij angel in primo libro de c dei Et
Si q̄ncta q̄m obmittēdus et corripiēdus male agendo q̄t
q̄ exponendū rōm inquirit nō ex alijs ipse incertezze ne detrimentū ex
hoc eff̄ nō ad bonū certū nō p̄d eundē Ideo p̄dicant alios

Omittit rōverti filia
rulpabilis

Terra vemalis

ad rōgend dcm̄ta fr̄is nr̄i ñ ht vīa q̄ p̄ ca g̃ stauer q̄ fr̄ed sum
posſ a p̄to rehabē ꝑ nōīa nō rup dtm̄ dimittēr q̄mbus
m̄ alio ſuo ꝓponit rac̄ndē fr̄ed ⁊ hoc modo aliq̄s q̄ri ꝑt
negligēd rōgo dcm̄ ⁊ ⁊ dupl nō dē in ꝑdcīs ſi ſpāt cūm
dare fr̄es ꝓmuar ꝑ hyḡnū rōrē nō fr̄m rōrēm fin̄s ē
cūm dcm̄ fr̄d ⁊ illa inſtrūt fr̄d dē ⁊ ubi q̄ ꝓbabilit̄ inuenīt q̄
dnōnēt ꝑ fr̄ nō rēq̄r ſ ad ꝓpoſa laborēt nr̄ aliud hominē
nūc ꝓcūrēt nr̄ aliq̄t odiū q̄m ſnt dalyſati ſm̄ a ſnt dalyſat
ꝓcuratōr nr̄ eſſ ad hyḡnū rōrē dſtrend defſtrend ⁊ cūm ⁊
dnūt ad fin̄ hui⁹ ꝙſi bonū in ordē in fin̄m ⁊ dco nō rōrē ordi
nēt ad fr̄es cmūdand nō aliq̄t edificand nō ē bonū nr̄ ſtatū da
nſi q̄ſm ꝑ cād fin̄s attēd aut attēd ſtat nr̄ ē ſtatūda nſi
co modo ⁊ nr̄ q̄uo ⁊ q̄d ꝑ ꝑās fr̄es attēd nō attēd ſeruat nr̄
ꝙ dē ꝓcūt. q. Nolī augurē de ſeq̄ntē ne odiū tē ubi dicit glo
⁊ ē ſ ꝓcipē ñ ē nūcend ne ꝙ q̄m augur̄ g̃ talib⁹ ñ inferat
ꝑ hoc ꝑq̄ ſpondend ne nūcij ad odiū in ꝓpoſ fiat ⁊ dicit ⁊ ⁊
ubi ſup̄ in ſcripto diligēd ſpondend? ne q̄ rōnāb⁹ ſequat nr̄
odiū q̄ nūd culpa ꝑ nūd ſcīend rōnāb⁹ ⁊ ad ſm̄ nūd culpa
ad odiū ꝓuenīt ex dcīs ex q̄uo debūit ad dcīs inimicū ē ⁊
nūd ꝓpue q̄d cū ꝓtēd in dſpend aliq̄t dicūt ad cūq̄ dſpend
ſcīt ꝑtīs ꝓfit ⁊ ſ grauq̄ odio ag̃ ⁊ nō ꝙtrahēd nō q̄ndo
ſtrauq̄ q̄ odiū p̄cūdit repiſſit ⁊ ⁊ rōnāb⁹ ſcīt ⁊ dicit ꝑ dcīt
dicit ⁊ ſcīt ⁊ odiū ꝑ dcīd q̄ adūna ā 3 ꝑ ꝓfit cūd cūq̄ ꝑ
ꝓfit armāt de bonis dei ſtauq̄ nō odio ꝑ ꝓfit habēd de bo
rem cūd nō fr̄ēq̄ ⁊ dicit dicit aliq̄s ⁊ go ꝓtestē rōrēq̄ fr̄end
dcō hoc fr̄es occultē nō nūd fiſte ⁊ nōīa nō q̄uo ꝓtād nūd ꝙ
nos aūd ⁊ ſ ꝙ ꝑbāt nūd cſſ nocēt fame ⁊ q̄ ꝓnūd nūdq̄ dicīq̄ fr̄em rōrēq̄ ſm̄
ꝑbāt nūīt ſanare dnūd nūdq̄ ſm̄ ſcīt aliq̄s ꝑ dcīq̄ ꝙ fr̄ēq̄ ſcīt fame
rōrēt nōnāb⁹ ad ſcīt ⁊ ſanēq̄ fr̄es aūq̄ ſm̄ ſcīt fame ꝑ
fr̄es ꝑ ⁊ ⁊ ſ nō ꝑ dīno ſm̄ ſcīt fr̄ nūc fiat nō nūdū ſcīt
q̄a ꝑ ſcīd q̄ aūd cſt ꝓpōſ fame ꝙ ſ aliq̄ fr̄ nō ꝓſſt
ſanāri nūd oꝫ cūd ꝓīq̄ in tota fama dapnificare ꝙ publicāq̄
dcīdrārē ut aūd ſalua fiat ⁊ ſm̄ ſcīt ꝓ ⁊ ꝓſt occultē ꝓſt
nūfiſte ſ rōrēq̄ ꝑ ſm̄ doctōres ut ſ ⁊ ⁊ dicit aliq̄s
ego rōrī ꝙ ꝓīq̄ nūcīd ſtāt ꝓto qd̄m co g̃ nūi ⁊ ꝑ nō audī
me nec ꝙlt rēſpōdē a ꝓto ſuo q̄uo dcō ſcīt fari ꝑ ꝙ dicī
ad id ꝓſſunt ordīē ſtrādē in fin̄a rōrēt nō dicūt ⁊ fr̄es
ꝓmūcūt ī ne ⁊ ⁊ ꝓ quo ordīe ꝓlenīq̄ negligēdo ſt nōīd
q̄ ſcīt ſcīlīq̄t ex dcīs ſtāt ſup̄ cōq̄ dcō ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ xā ⁊ q 33
⁊ m̄ ſ̄ſ ſup̄ q̄ūd ſnūdū dſt 19 ⁊ ꝑcd de rhaban° ⁊ ꝓbi

Quod potest fieri vt rongendū aut occulte vl' manifeste

de pbande et aliqz dorez sup eadē dñe ¶ Si potest ppī ot publicū
ma p nō pdē ? nec solū. ? nec solo sufficit ß ecē alios shendū
nō id potest ot rond esse rond quibz pdest et ad quez nond
deneū publice arguendū sic. ad apīd ße ad ēccīam q pcedit rond
oibz arguē et reuerī timorem hēant ēd' nec de potest publice
et Augst dicit in de vēra dñe ? nō enī potuī ad hibendū ē remedū
ei qm pdest et melior fuit ß ecē alios nq quez nocīud deuit
et nō fuddalisent p hoc enī metuī mittī de fama ipius
eq quo illa pius sufficiūt et pūdet fuddalo cozt ¶ Si ad potest
fieri occultum nūt qz in pcedāt occulte cū ppī pari offensa ppī
mozt ¶ Deo ad hoc dispiciendū est qz si occultū potest fieri ? nom
mendū rongale sed spūale nūroz ut alioz qdmē ? subtrahat nō qd
occulte fiat nō a signibz qualīt pt ?nitas tradēda hostibus
dat? ? hereticis pinare hoīes a fide auertēd nūt nō est ep pūdā
secreta amodō aut alicui superiori qm pdesse pt et plato aut
superiori qm pt nō pdē pūdere est de medio q pūdo fiend
illig ?m pt nō salute rei publice et nō alicui vt ? dñe ? ? cetera
mittere pig q fidei et rdanci tradet ? ēd illa nocte tradendi
hostibz aut alicui ?mici et nullo nō valt de ?ste nec pt ? pūdē
alios pūderi nūt ? ? nō dubiū dicendū ¶ Caueat ne rdanci
har norte tradatur qz potest ? mutatem qz bonū gīnale pferdū
et bono pūato ¶ Ad 3m fama ? de magnis bonis pncipalib religiosoz
¶ Et ideo ? apparet 4m qm fuddalisset alios et secreta amodōne
nō rongatur plato dicend ? et pūdeat fame gdmē ¶ Ad
mplicā de hereticis nisi aliquis pmitt ? et pūdeat qz stand ß secre
nō amodōz possit hūmōi malū ?pedē ¶ Et ideo dicend ? pbabq rasibz
? habend ¶ Ad qd dicat Ieroq ? nūd et pceptū dei et nullo
modo dispensand pollūt ppter ep vīm potest fieri et dīm ? vni
uersi pceptū ¶ Ad 5m ? bonū nūroz dī pferri bonū vnīs fa
me vnīs negligi dī vt ? dicit a' fama mdemdū conseruande
¶ Ad 6m pretend ppter ? in aliq alterig aut aliquoz pauoz scandū
nō fi monumentū ? nō fiend q melig sit illud ? fiend pter q aliud
offendat qz ? fieri nō modo rongēt fieri pcepta corrigere ? et
si ? fruct pbi dapnū medicī et ? modicū qualēz nūt debet cor
rigi si quemend pt ß nō dī remedio ¶ Ad 7m ? est notabile nō
ramenta vt qz quis ordē morte vl' occīa pbolare nō mereat nō
ramenta vl' aliud de rpe filiū dē qd vīozem abdicē a' dominū
quid ? et nō stat qz ? secretū amodōz possit hūmōi dapnum
impedire nec ? aliq aliud mod ? est nūt dicend ? Fama melig est
thesaurus ß nec indigum quid est ? ßuare fiend ? Illud tñ est

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

ſit dicendū in ſecreto et ſub ſigillo ſecreti q̄ ita poſſit apte ad illud
infamiā reuelando uel ad petendū epiū de mandando ꝑ ſolido ad ſu
mendum ℞ ad primū ꝓ oppoſitū q̄ ille ita eſt infamatus de illo
uer ꝓt ſuſſit grauare rond iudex illū qui ſp̄ rōgere et ſi eſt ſolū
ſuo nomine pendū et pōt eū in ḡ petat q̄ ab eo ſedeat nō ꝑ ſolū
notand ℞ ad ſm ſolū uendend eſt dr ſm ſtatuta et cōſuet
℞ eo ſ ſtatū q̄ ꝑ rōnem rōgat dr ꝓmiſſū ꝫ tenet ꝓmo rōgi
endū eſt ſecreto dr ſi ſuo nomine rogauit et fuerit non perdat
℞ ſm uolunt dicti ad dupl ℞ rōgare eū nō te et epiū ſolū ℞ non
ſolum ſil ꝑ pluries eſt ſecreto rogandū ℞ cum duo eſſent ꝑ ſecreto amo
nitus ꝓdens eſt ſi dū ꝓhibitū ſibi eſſet q̄ ꝑ eū rōgaret ℞ tū aud
ꝓhibitū eſſet q̄ ſecreto admoneo nō ꝓfitet uer eſt dicendū q̄ ſic reſ
tū inducto alio ꝓcēſſus ſequat ꝑ dicendū ꝓfitet ad finē rōgetur
tū eſt dicendū ꝓcedendū dr ꝓmo patuit ſi q̄s ad duos ſic ſecretos
petit ſibi q̄s ꝑ poſſit et de quibus nō recedat q̄ ob ſit diffamatus
uel ſe ſaltem ſil ſuſtinendo infamiā excūdet ℞ eſt teſtes adhibēdi Teſtes to adhibēdi
ꝑ ꝓbēdū ꝫ ſic dr ſm dicti ad admoneat et rōgand ℞ dico dr admonitos
fuerit ſil teſtes ℞ dicto dr negādum rond ſupius q̄ nō ſat de actu ſi adhi
uerit ℞ ſil cū teſtes inducendi ꝓt actū uerand uideat dr uſq
Augo ℞ ad uerand teſtibꝫ oſtendi nō poſſit ſi ſic adhiberi ut rond
ꝑ uel recognoſcat ad ſalteꝝ dr ſpi eū admoneat et dr obmurmurare
ꝓmissa ſpi rōgat ℞ has duas rationes tangit ℞ ad ſup ille agit ſi
adhibu rond rōnē ꝑ duos teſtes ℞ ad primū teſtū adducendi
nō rōgat nec ꝑ ḡnd ꝓficeda eſt fame dr in publico demandari ſu
periori dr ſi tū rond diſpendio fame a pēna liberet ℞ hoc dubium
dicti ad dupl ℞ ille ꝑtis ſ ſolū ꝑ alteri ſupiori ꝫ publicā demandari
℞ ꝑ ille ꝑtis publicare dr alij ſcīd ſe ab eo cuſtodire ne infamet
et ꝑ eū quinte in reliq ad ne rōgi ꝑ ꝫ oppoſitū dr reſpōdet a
pēna et ꝑt ḡnā infamiā dr a ſi rōdens ꝑcēd illū rameat ſibi rond
tūc pene a ſtatuto pēna ¶ Circa dr pot augo in regula Talis
dr eſſe ordo cōcurrēs ſcīm dr nō quis actū pcludat a alio petit
q̄ndo ꝑ ſec ſuo aduerſario ſtatū admoue de ad ne recipia ꝓcedat
ꝑ de ꝓcēſſu rōgando ℞ dr ſi ꝑt alterū ſic uerū dr uerū ad finē rōdeat
nec de q̄ deliberatū ſatis manifeſtari ℞ an ſ in publico pōt
ad ſtr nō credi de ꝓmo debz alteri ſil uerū demōſtrari cū ꝫ adhibēd
rond ad duos teſtes ℞ ad eos quib oſtendi deberet addē alios of
rendat ꝫ quos grauandū eſt ſi negauerit ꝓmo ſpō ad ſtatū debz
oſtendi ꝑt admoniti dr ſecretū rōgetur nō ſuperat reuīs ℞
ita ꝓmo de admoneri ℞ ſtatū oſtendi ℞ dicto dicti teſtes adhiberi
tenuerit ꝫ publicā dr iudex demandādo ꝑtis quādo ſ negauerit

nra oratry ee m nob dne Ihe ad phi fndo Deg est qm oratr tuob
et rectr et phet p bona voluntate Dicta ecl fuit qd qr electdny
est hic aliquid ab alio ee meruit est potd et grad Ld go q3 ppr inor
dnand adreq ppos ofessionis id qd hr ab alio de grad dign et estad
se hre et debuit et ppr merita sua nec supbit et 3 potd ppter superbie
Cur p oppo pud hudtnar est nd homo se pbeat deo qp ppr dimnd recue
rend de odby bonis q in se sut q3dz esta sd spualia sue corpalia
nichil attribuit suis meritis aut qualcu suor actuu p attribuit di
nis bonitati verogr se plura hec de gra et mund dei ppr qd quado
plus bona recepit tanto obligatorem deo se verogr Cresc[ite]ndy ergo dnus
recstruit ecl voces donet Et ecl ppr deu ita se pbeat alios hodby qr ea q
ab oz qnd recepit nd suis meritis p oz liberalitate asscribat Ita
fiat hudma dei gentrix et Ll Sancto maria q nichil boni suis me-
ritis adsbuit p totu ad illu dnum retulit qui essencialit magny est
de quo scripd in libro dicit Anna fiet mihi magna q potens est
q d ysagnid 3 qr ego sum virgo ysagnid q nim pd q ang qr varidq pd
et magnum q ingenii dei creatoris plasmatoris oni gentrix pd
Ez hoc michi nd ascribo nec meis meritis attribuo p quo potentido
dnus Ita ecl dic angel fecit et pr pauld docuit in dicto libro gregorius
et sup illo pbo Luce 2 Quod habuit qd nd accepisti dicit Ecce Angel
Gracia nichil nem posse disponi ab ea ydeoq nulla inst qm hoc dnum
hr qr recedat qui boni hr quid salutaris accepit Ideo oni q sup
plicem dicat qd ond q possed videat sud potig dni dei et nd nostra
p sud nob potuit ad rsum gressa et ingressa Vere ppr studio bona
q3dq hr a se recisit nd p[ro]ficiendo p nd pbi ppr attribuit et hymo pbi deo
ppr qd fecisse humiliter dicit ap instruc Act. 3. ubi dicit dicy ad ihc
baptid Sicut modo pr dicy non timere occm instruc Dic[ite] eny inst
et p[ro]fessid ac annunciatid est nobis qd est alienu a se recipere
et nobis ei rg est dare Et hoc plene ppter humilitat q se bonis dr
alienu a se recipit sin mag p[ro]fectu et deo attribuit qd qd est tm
go recte pr humilis est qr se qd in se bonis hr nostre rozde q a deo
hr et de qd alle de nobis alleg q[uo]t q3dz sud aut laude p se obtinet
gratiam aut laudi nd pbi appetat p in deu refert Alius credereet
qd fuerid quittere nd laudi deo debuid pbi ppr appetaret Forte
aliquis dicty esse audere adulat pbi ppr in rozde suo. d. Ego pd qd
qr ego recte et g[ra]tuito qp ond q in me bona sc dei pud et a deo hec
et de qd deo p g[ra]tuite qp ond pud dei nre gnie dnd g[ra]tuite
qp soli deo qp ei debent laudes honor et glia qr p alienu bonu
nd in se debet laus ppr qd apli p a ad Thy p[ro]pheta dicit Respi ad pfect
Nostri soli deo laus honor et glia Si go qd humilis est nd nichil
laudem q3dz et honorem q[uo]d in opibz nris aut alios bonis que

dyarma expon hmiliare

humilitas est fundamentum aliarum virtutum

hūtia stand ex parte pads reliqe ar spualis qm est ista pars
¶ Und salg hons magnus in hor g pstet vt homo vndat ad reliqa
ar spualia ab gar ad ultim mapd impedit hanc ad inferiora
inferar sinder hūtiat ad venient hg di Tpedimēt salut ē pare
hoīm nō appet magnificare in talib ut ē ut est q̄ dra q̄dā ē disp
posito ad obed arresti ad spualia ar reliqia ut ppr hor dict ar
Tpedimēt salut nō auferret oēs vel nō reddit ipm
nō tamen p hūiliare oēs ad hūiliare a se differenda admonet quo
ad ill dicens a me ar mittit sup ¶ Ulterius notand q̄ quis remedia
sup q̄ possit q̄ sup hoc stat q̄ quis vadiet ē q̄ndo oīa ē pullulat vñ hūiliatus oīa²
hūiliare in corde hoīs ¶ Dna est rōnabilis magnitudo diuine ppie
ctis hūiliat ē ponit hoc ad deū ē stadens ē ei ponit hoc
respond aliqt hoīm modo mito ply hō se deo subiat ē mito cū ply
ē altar ē ro ply ē ypocrita q̄ orat ē dyabolū q̄ deprecat infirmi
tatem dīne ē portat q̄a deg cū solo deo vocant cū ypocrita q̄
honorat ē veneat ē cū se in sua pbitate stat posse ē det an ē
ē auferat q̄ vult ¶ Quod vadiet est q̄ deprecato infirmitate ē
ypocrita ppie ¶ Ad to, est ply hō se deo subiat ē hodie ypocrita deum
quādo ply ē ypocrita q̄ orat ē dyabolū deprecat ē quid infirmitas
ē magnitudo pr est ē multū boni op se dicit ē quid ypocrita ad
mala q̄ tūdit ad bona ē q̄ multiplicat deprecatiōes ? mitto ē ad
dendo ut hō humil deprecet prout diligenter q̄sderat mito mitto
se reputat ē infirmū ymo tūdit multū respond dīc dei ¶ Terria
est q̄sderatio ppter alienū ¶ ē pr de alijs q̄ supra potuit de sup a
¶ Remedij adhuc q̄ sup hūiliet se in reglā sui pōis duodeū gradū
hūiliate ē hic pōis duodeū gradū superbie oppositi pōis ē
gradibz hūiliate ¶ pm ℣ ℣ ℣ ℣ qđ 161 ar. 162 patet nō
rōs de ordine ¶ notat q̄ in hūiliate sui quatuor q̄sderanda sūt vi hūiliatus sui q̄ no tūdit
dus ex qua oritur q̄ est reuerēa ad q̄m hō ad deū ¶ dr q̄ oppa
hūiliatus inest q̄ ostendit se appetere ro ppter ¶ Tertiū est regula di
rectiua hūiliate q̄ reglā ro ppter in mitto ē ut est regula sui ad
ps hoīm nō extrad se ps̄ dño q̄d est ¶ Quintū est signa exteriora
in voce facie ē gestu quibz q̄d interius latet manifestat ē prodit
ad oīa in q̄b gradibz nō potest ponere aliq̄s q̄ primū ad vltimū hūiliate
ostendit ps ordo ē q̄ primū ad reglā dr ē ad radicē ē causam
ad exteriora signa ¶ ppter inclinatiōem implicitā est de superbia ē
de gradibz ei ¶ Primus q̄dus dr gradu primū ad exteriora signa
in gestibz vocis ē facti ¶ Regula scripti ē ordinis dicti dicti ē gradibz
hōis interioribz sunt descripti dicti dicti ē gradibz ptinent

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK GIESSEN

ad appetitum ne sit in proprio excellencia inordinate tendat duodecimus

xii gradus humilitatis — ponit ad radicem humilitatis. Duodecimus gradus est non solum corde verum
et ipso corpore humilitatem ostendere defixis in terram aspectibus. Cui opponitur
primus gradus superbie scilicet curiositas per quam aliquis oculis curiose et inor-
dinate circumspicit. Bernhardus ... oculos curiosa primus est superbie

Superbie ... — cum. Gregorius xx moralium. Superbia interius est et in exterius vero ad corpus
ostenditur primo per oculos indicatur. Hoc sancte scripture ... Ecclesiastici
oculos ne dederis mihi. Ecclesiastici xx 23. Et ideo notandum quod vir humilis noster
petra sua et sepe meditatur oculos per eam humiliat et ... considerat et cor
meum ... et custodit. Levare vero ...
... corda deo et ... eius ... qui publicanus ... despiciunt oculos
sic publicanus qui nolunt oculos levare in celum sed dicebat deus propicius
esto mihi peccatori. Ecclesiastes 9 ... dicit ... confundor et
erubesco levare faciem ad te quia iniquitates mee multiplicate sunt
super caput meum et delicta mea creverunt usque ad celum. Item certe est
humilis noster et considerat in ... suam et infirmitatem propriam. Et ideo
ad custodiam cordis sui non solum oculos sed et aures et ceteros sensus custodit
et cohibet a spectaculis et aliis rebus ... vanis et noxiis ne
... sensibilia ... sensus ... corpus penetret
ad interiora animi et ipsum educant ad exteriora ... de potencia
Circa quod legitur ... Dicit enim de se ... in ... confessione
... oculos meos ne implicarent pedes mei quibus ...
... et erigo ad te invisibiles oculos ut tu evellas de laqueo
pedes meos. Et post ... Autem credimus ... ut non aspicio
... si video aut ... in agro ... convertit me
... ad aliquam magnam cogitacionem ... ad se ... illa ...
... Legitur etiam de eo quod ...
... decursu in ... humilitate ...
... ... a rebus ... levare ...
meditacioni et ... ... ad
... et ... ad illud ...
... sensibus exterioribus ... ea ... ut ... nec
videret nec audiret. De sancto quod ... legitur quod ... in cella novi-
... ad ... humilitatem ignorabat ... est ...
... et ... in capite ... fenestre ...
putabat fenestram esse. Legitur etiam de ... domino ...
... non videt aut ... non videt. De eo enim ... de eo
... interrogavit ... ubi ... esset quod ... audi-

xii gradus superbie — entes ... admirati sunt. Cui opponitur primus gradus superbie qui est curi-
ositas ... curiositas ... sensibus ... ad
concupiscendum ... vana et ... spectacula ... ad

Sexdy gradg humiliatus
Sexty gradg supbie

Tercius gradus superbie

Quartus superbie

Quintus superbie

se sive cum suis sive cum aliorum verba et responsionem sua sententiam festinat et sapientem et doctorem reputari. Si de religione fit sermo laudat ieiunia commendat vigilias super omnia exaltat orationes. De humilitate atque singulis virtutibus prolixius loquitur non ad edificationem sed ad sui ostentationem et si ad scandala et ... quod nescit ... est et ad detrahendum aliis ac propriam famam vendendum promptissimus. Secundus gradus humilitatis

Quintus gradus humilitatis

est ut homo in operibus suis et sensibus non recedat a communi et hoc contra illorum mores quos quondam ... ut si est in claustro sibi consuetum sui regulam a patribus prescriptam teneat ea que communis monasterii regula et seniorum cohortantur exempla. Si est in seculo vivat in vestibus et in aliis exterioribus et habitudinibus conformiter aliis hominibus devotis honestis et laudabilibus eius statum. Cui opponitur quintus gradus superbie qui est singularitas per quam

Quintus superbie

homo vult ceteris sanctior apparere. De hoc quinto gradu superbie dicit et est de gradu superbie Bernardus ad ... ubi super declarat de religioso et comprobabiliter intelligendum est de qualibet alia persona dicit in sua ... monachos non preesse super ceteros se iactat nec turpe ei videtur si non plus ceteris aliquid agat per quod solum ceteros appareat non volens per hoc melior fieri sed videri. Ideoque intus prandens crebro solet ... mutare ... et si ... quemcumque viderit ... se doleat et incipiat ... sibi ... indulgendi ... plus ... negligenter et singularia sibi ... ceteri ... et ... de ... ceteris ... quod si ... ceteris ... sibi ... oraciuncula peculiaris ... tota psalmodia ... nocte ad ... sua ... et ad ... piger ... in ... dormit in choro aliis ... in ... manet ... tussit ac gemitibus et suspiriis aures foris sedentium de angulo implet. Item 3 circa ista notandum quod sunt quedam opera bona ad que ... obligamur ... quod ... non

Quedam opera sunt publice facienda alia non

... et discrete ... et ... quedam gestus in eisdem operibus ... ubique discrete ... ut ... ad ... devote orare ... humiliter et reverenter divinis interesse ... dei. Et ista sunt ... publice facienda ... quo ... discrete sunt ... non sunt signa hypocrisis nec ... ea ... aliena sunt opera bona et gestus et habitudines singulares ... ut quando in oratione ... clamat et manus in celum expandit aut ... suam ... in ... levat ... totaliter ... hec ... publice facienda ... et ... aliquos ... hypocrisis ... non ...

Thom de S dmo

Augustino

Richardo

Scripty gradu huiusmodi

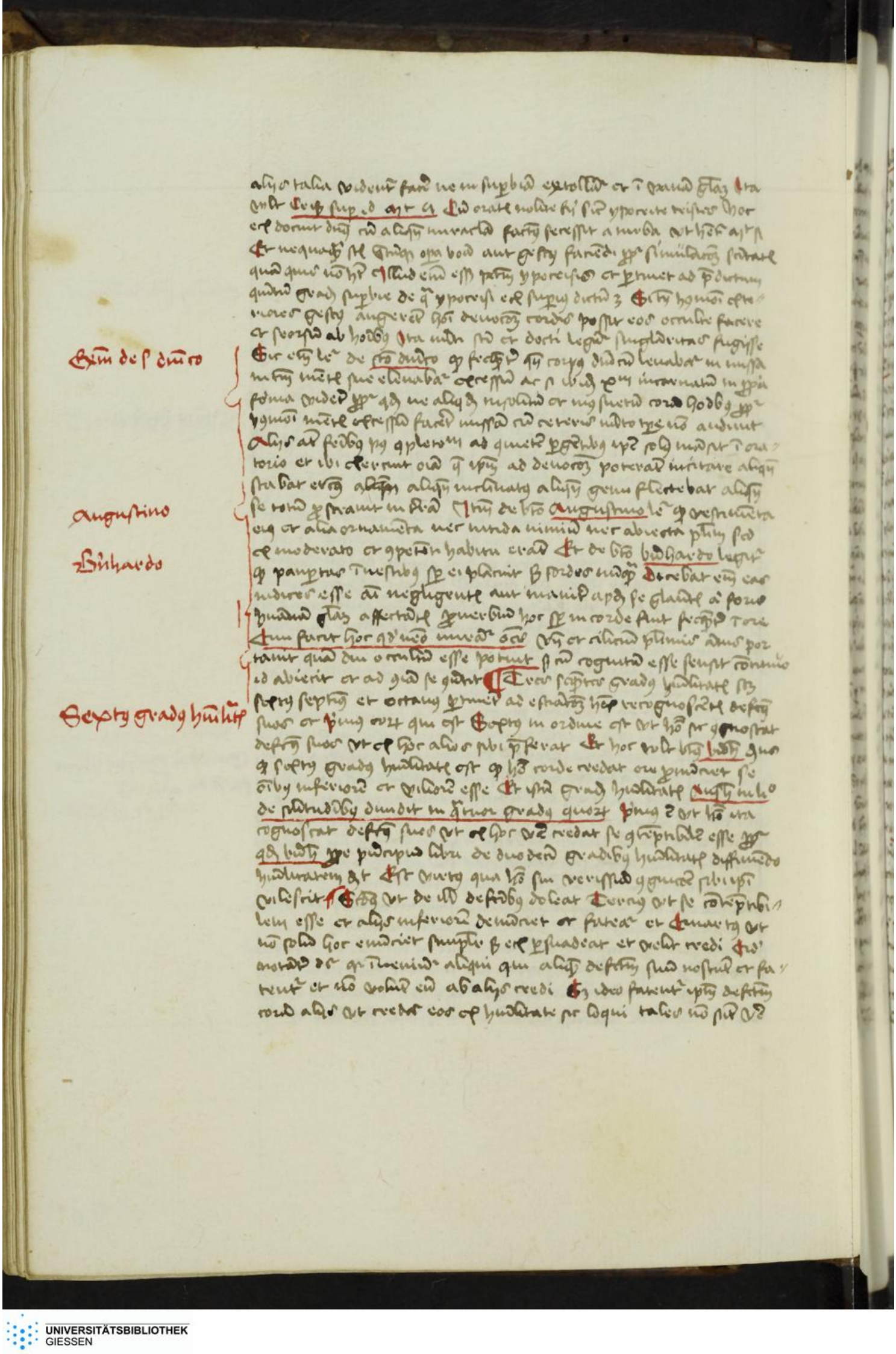

et gnāly fama hīē videbat illa clamabat ad dnm̄ deum suū m
pabo domine do tibi q̄ possideo ⁊ verū dicit nō pōt per reverentiam
¶ Quinto dicit q̄ hō p̄hibitus reneretur aliter ex̄ret se aliter p̄
deū ideo ex̄ q̄ō an homo p̄hibitus debeat se ordy hoby ꝓbere et se
estimare omnibz inferiorem ¶ Ubi nōdū q̄ p̄m ⁊ ꝛ̄ ut ꝛ̄ q 16 m
Quinto hēō quibz ex̄ ꝑcip
rupit posit se humiliare
ꝓ ꝓ ꝓtinet ad deferm̄ ꝑ dei ost ꝓ ꝓ ꝓmit ad ꝑlatū et ꝑtōz ꝑm
ꝓ alio mag ꝑferto
id ⁊ sec. 32. ꝑdicō una ex rōnib⁹ ex me ad auxiliū hūlitatis ad
gnē respirat reneretiā qua homo deo ꝓbet et deo quibz homo
ꝑm id q̄d ꝓnd ost ad se cuncta ꝑ ꝓ ꝓbet ēm ad id q̄d ost dei m
xp̄o ꝑ ꝓ nō ens deū pōt m̄ ꝓpō reneretī ꝑ ex id q̄d est eius
debeng m quibz reneretī et una ꝑ hūlitat dēng nec ꝓducto
modo ꝓbet ordy ꝑ ꝓ deū ꝑm id p̄a pet. 2. Dicit ergo ōi
fidē creature ꝓ deū q̄ hō ad cognoscē debēt suos et se ꝑ dēo
ꝓg suos esse inferiores ōi dei dono m alterō sed ad requirit hu
militas vel hō ad id q̄d ꝑ dei ex m̄ xp̄o ꝓbet ōi ei q̄ affert dei
esse m alterō dēng ens nō ordinat ad ꝓd nō q̄ requirit hūlitas
et ꝓdens nāgī estimet se ens ꝓdens m ꝓd nō m alia ꝓd que
est dono dei quod ꝓnt ꝓm ꝑ dicit q̄ dnus dicit q̄ dnus hō esse se ens
possit de dimitis quod ꝓg suus possidet et ꝑ de aliq̄ dono dei
Ille enī qui dona dei ꝑcipit agnoscē ꝺm̄ ea se hēt et grās
agant vñ p̄a 1024. 2. Et ꝓbatur q̄ a deo donata ꝺm̄ nōb ꝺlpt
q̄ ꝓnd⁹ hūlitat ꝓnt hoc dona q̄ ipd recepcrūt a deo ꝑferre
domīs q̄ alīs apparent rōnm̄ ꝑ aptū ad q̄d. 3. dicit Alius q̄dr dy
nō est aquitū filius hōis ꝑ nāz venctūd est ꝺm̄ aptus dei Ille
enī nō requirit hoc hūlitas et aliq̄d hoc q̄d est ꝺm̄ ꝓ ꝓbet et
ꝺm̄ ꝑtū et ꝑtū debēt ꝓbet ei q̄d ꝺ hoc m alio Alio quin oport
vereri q̄ quibz hō reputaret se magis ꝑtūt quibz alio et ꝺ nō
aptū pauli ad ꝓ Rom̄ hūlitat dicit ad Gal. 2. Nos nāz nāi
et nō ex gentib⁹ ꝑtores Sed nō hō reputare aliquid boni esse m
ꝑ ꝓ q̄d ipe nō hō ꝺd aliquid malū m se esse q̄d m alio nō ꝺ q
quo pōt se ei ꝓbē ꝑ hūlitat m hoc se eo esse inferiorē reputando
ꝑ q̄d dicit aptū ad ꝓbl. 3. Cū hūlitate ꝓpositos ꝓbi Tullius
arbitrandus Ubi dicit ꝓbl nō hoc ut dēng esse ꝺm̄ nec ꝺm̄ ad
fungang ꝑ ordē estimēg posse esse aliq̄d ornatū m alio quo nōt
ꝓpior ꝑt ornā ꝑ Bonū inveng quo illo ꝓdens ꝓpositos nō ꝑt or
natū ¶ Septimo q̄dr hūlitat est ꝓg bēng bñdictū ꝺm̄ ōi Septimo ꝺdy hūlitat
ꝓdūtū et ꝺm̄ cōmendato grecng ꝑt et ad ord q̄ ꝓbi tūguntur
vocāt q̄rū malū se indigz et indignū q̄dr est hō dnos ꝑs

a se gressa vñ inferr a' redd' ℞ Ylundien gressor remedium recessori
suo aut alteri superiori suo oppon' ordinis gradus supre qui est de fore
petent ℣ Ad eius superbiam omnino reddet se reputet ordinis sacerdotum
doctorum aut eccl'm aliis melioribus suis modis sancti gradus superbie et de
septimo ipso supō alios gradus et presumit in magnis et ad ordines se in
gerat et dicitur stare in septimo gradu supre ℣ Quo signo de hoc pepe
cavet et pertet vñ sui apud se hoc reputat nec ab aliis ho putavi
patur ℣ unve ecclie vñ apud petrum sibi ecclie ostendit a superiori ordinis pavi
aut p̄ferri ordinibus vñ fateri id ℞ sed dicit spūs Invitatur vñ simul
Tria malorum ad cognoscendas cognitandas in petro ℞ Quod ad hoc vidit
hypocrisi cognitandas in petro inde modis ℣ Aut ecclie qui se cognitat
dicit vñ per aut per quod ℞ vñ per a' p̄ malo vñ vñ inde a' p̄ malo
male vñ ℞ malo alterius ℣ Ad de illa quia sue audi ex ena gradus
alterius superiori se cognitare vñ ℣ Quod ad hoc est supa ecclie dictum
simus p̄ius ex ad illud spūs supe primum cognitare se de petro quo
modo est ℞ Illud ecclie est audiendi sibi monstrat de vñ quod vñ vñ
dum ad primatum apud petrum modo p̄dco offendit ecclie malos ornatus
tos et malos cognitandos ordinis a' alia mala abstrahe simul pure et
mundo superiori suo inferiori gressori vñ alteri gratuite potenti humiliter
venerari ℞ Nono gradu humilitatis est obedire in omnibus et apud pa- Nono gradu humilitatis
tres amplectens illa ecclie p̄cepta vñ gressus est petrus sua p̄ius modum pos
ordinem gradus humilitatis quia vñ patrem obedientie et superiorem gradus
duris et asperis ecclie sibi a superiori suo impositis a' a gressore indigne
aut patrem sustinet vñ indignanter et vix ecclie a quocunque verbum re-
motionis aliquam a' aliquo audit ecclie et petrus tacuit ℣ Hoc est signum sit
vñ patet petrus de petro p̄ius modi p̄mo gradu gressus ℞ Nono oppon' nono supbie
gradu supe qui de simulata gressio est vñ quis de se et simulatore
affirmat quia ecclie ita ecclie vñ petrus vñ simulatore
reprehendit et vñ reddet ea aut vñ dolet de eius mor gressu vñ de mor
bidis sibi petrus et simulare gressus ℞ Sepe eius est p̄ius beatus
tudo vñ sibi de aptis petro arguit sermo ecclie si se defendit sibi vñ
excusat vñ excusando dimittit vñ suspirans et oculi suos in terram
et vñ solum figit et aliquando vñ et vñ singulis modis petrus
fiendo aliquid petro alicui mali quod sibi abscondi fuerat ab eius oculis
de se magnifice dicit ℣ Ideo patet est ad illud ecclie se adhuc ipsum sue
culpe gestum sibi esse recidat eius certe ecclie magnis et similibus exhibui
quod et veritate ℞ Ex eius autem falsis vñ modis apparet ecclie sibi
et ipsi sibi superbie vñ humilitate palliare ℞ Ita ecclie aggredit eius
sibi obscuri et abscondi gressus simili similar simulatorem quia vñ sibi
et Tunc vñ de petro sibi obscuro quo eius verus est ab est duplex in
petra ℣ Aut petro vñ manifestum est ecclie ita esse sicut possit videri ad

hic vero si non corde assentiat penitus. Quando enim corde penitus non displiceat
libere enim confitetur se reum sed ne notetur transgressor coram hominibus desiderat
per eorum publice confessionem si non debet culpam coram deo per veritatem con-
fiteri. Hic ad simulacionem et dolositatem cognoscitur ut si huiusmodi pro peccato a
suo superiore punitur aut per ab alio durius obiurgetur. Tunc enim coram aliis
penitus laborem penitus non habet si quis sibi pro culpa quam odit iniungi
aut per sibi aliquam gravem culpam increpetur tacita confessione patiencius amplectitur.
Ille ad quem simulate et dolose fatetur potius sibi levius gravem culpam aut
exiguam penam irrogari sicut ad impetrandam graciam indulgencie innuimus ut

Decimus gradus humilitatis

credat velle. ¶ Decimus gradus humilitatis est ut homo per dei adore(m)
se maiori subdat in omni obediencia. Et undecimus est ut homo non de-

Undecimus

lectetur facere voluntatem suam. Et ipsi pene reducuntur ad unum ut homo
voluntatem suam regulet secundum arbitrium superioris sui. Est ad duplex su-
perior in primis scilicet deus qui est supremus omnium. Dicit ad istos duos gradus
humilitatis pertinet ut homo non delectetur facere suam voluntatem propriam sed
propter divinam reverenciam ita se deo subiciat ut ei in omnibus obediat et
suam voluntatem secundum suam voluntatem regulet in omnibus et precipue secundum
divina precepta. Voluntas enim dei impletur et custodia divinorum
preceptorum ut ait glosa super ... B ad hoc facit. Unde homo moveri

Ad observanciam mandatorum dei moveat

mirabiliter ... quia voluntas hec est infirma et de se non rectificatur sed multiplicatur
obliquabilis et a iusticia flexibilis. Dei ad voluntas est firma inob-
liquabilis et inflexibilis, confirmabilis ac rectissima et quia iusta et rationalis
voluntas creature consistit in conformitate voluntatis sue ad voluntatem divinam
que est regula omnis iusticie. Et obliquitas et iniusticia voluntatis creature
est ex deformitate voluntatis sue ad voluntatem divinam. ¶ Secundo ad hoc
movere debet quia ipse deus est optimus et sapientissimus non potest errare
et nichil mali volens nec omnino aliquid irrationabile precipere recusat
si preter illa quorum observancia est eius utilius et salutaris. ¶ Tertio debet
movere quia ipse est potentissimus et dignissimus cui omnium iudex super hoc in
omnibus super omnia creatura. ¶ Quarto quia omnipotentissimus non sinet rebelles
et sue voluntati difformes impunitos nec sinet obedientes sibi et sue
voluntati conformes irremuneratos. ¶ Quinto movere debet collacio innume-
rabilium beneficiorum que homo gratis ab eo accepit. Quod iustissimum est ut
sibi pareat et in omnibus voluntati sue obtemperet. ¶ Alter superior est
homo et plures respectu subditorum suorum. Prelatus vero in respectu filii et
filie domini vel domina respectu servi vel servi. Similiter respectu ducis exercitus
regis. Pertinet igitur ad istos duos gradus humilitatis ut homo ... ad-
dit suo superiori sic se subiciat ut ei obediat et suam voluntatem impleat
in omnibus que sibi precipit secundum vota sue superioritatis et que non repugnant
preceptis maioris prelati. ¶ Dico enim notanter in omnibus que sibi precepit

hm modo sue superiorat et ipi ad ea opand inferiores tenent
obedire superiori h in ois hi in quib; ps subdit sit inferior dum op-
eretur in hijs q pmittit ad bellu ptin dm in hijs q pmittit ad ptin
opa ecclesiastica ptin ped in hijs q pmittit ad dom uel rur dom
domestic. et religiosi in hijs q pmittit ad regulas ordinis superi
ore uel notabi et q ista repugnat precepto maioris pdicti q si aliquis
posset superiori precipere aliquid qd esset contra precepta dei a' eccle-
sie esset ps obedientia Vñ sup illo Ro 3 Quis resistit ipi ps dap-
natio acquirit dicit Glo Si quid iusserit imperator indigne ut fa-
ciendu est si non grauem culpam inducat et minus p ipm grauis inducat
et aliud imperator indigne dubitat illo precepto illi esse parendu
Ergo si aliquid imperator aliud deo inducat precepto illo obedire
est deo ¶ De tertio gradu superbie est rebellio et contumacia libera
voluntas pauidi et reducit ad hoc q his precipitat superiori sumu
ere q id non uelit obedire precepto cui p naturam tenet seruire sed
et fert voluntatem pauidi et debitu impletionis sue desiderium
¶ De quarto gradu humilitatis est timor dei Et ille timor dei
est uarie humiliatis Ro 3 Non est timor dei ante oculos eorum
quo quia per ea hō timet deu peccat se ps ex
in odio rectitudinis p quam deu offendit et per ea ex
gluendo pauidi et erat ei prodeun Sed cum hō precepto superiore
timit p naturam uoluntatem nō naturā hō debitu implendo de-
sideria sua in quib; ei oppit voluntatem libidi et precepta superior
ea p quoz precipitatiōz gratia ēt euitando que ei ligat hoc ex timore
i gradu uerbi Ista ex ad hō diuini timoris ac pie uite obtin
endu ordinatibus p locus et ex ab illicitis reprimendis parandus
et tuc superandus ait magna pena ad phibeat. p ch in ex in
ligna aut ad manu ferendi marsupium ferrū et operis malignis
malitiosq uanitatibus et furtis ex dicit Vñ Isidorus nondū
ep stata q̄ uarii erant i pompis et ad gestandū et ea assidue et dese-
ctatus p hoc habitu in regia ptin uanitati i sto q studia
ans ordi a deo ordinat ereptus ad ritū hui q quid stata .v. cubi
ti ped pueri p superbia desedit ad ymaginē uerbi et p humilitatem as-
cendit ad culmen coronati literis ad cuius stale similitudinē
et aiam quib; dicit pro gradu humilitatis ascendendo dicit Ascendit
sup te pdo quoz aliqui ymitati ad corpa pt quib; humilitas os-
tendit in corpe opatis et alij ymitati ad alias uirtutes Et in as-
cendendo hos gradu humilitatis p suauis ordo gressus illi ordini q̄
suauis i emendo cor Ista ep superbie i descendendo sit p in as

Ad obediū quoz tenet subditi superiori religiosi

De tertio gradu superbie est rebellio

De quarto gradu humilitatis est timor dei

De quinto gradu superbie

De stata iacob q̄ vidit in somnio

154

melioreꝫ ⁊ cum ad illꝫ nꝫ sꝑ putat oꝝ ꝓxiꝰ tuꝰ murdet eꝫ sꝑ=
timꝰ gradꝰ sup̄bie qui est ꝑsumꝓ ⁊ sꝫ hꝰ ore ꝙdꝫ videri et
ab alijs hꝰ ratiꝰ melior et ad oꝰd ore maiora se ingerit et rēdr
ad alios statꝰ et magna offitia et reddꝰ se ꝙ rorde ad tꝰd esse
prudēs et ad gradꝰ maiora ꝙpediēda dignꝰ esse ratiny ⁊ ꝙ
duobꝰ ꝑ ostatꝰ qui est defectꝰ ꝓtozꝰ ⁊ dꝫ cum superbꝰ rorde redit
re alios mchꝰ et de seruo ⁊ magnus ꝑsuꝫ ꝑny mod dicꝰ tuꝰ
ꝑnus sepe erret et peccet tū hꝰ hoc de se credit et nec ꝙsilꝫ ab
alijs recdi ⁊ deo nō ꝙ ꝑtiny ore a superi ꝰ ad alios ꝑbi obiect
nō negat a alijs modꝰ ꝓtiny ꝙcurat ⁊ ꝰ gradꝰ sup̄e est si=
milꝫ ꝙfessꝰ et nō ꝙ ꝓtiny nō ꝙ negare nec fateꝫ ore ꝑ tū ꝙsentit
rorde aut ꝙcordy similat ꝓnaꝫ ꝑ ⁊ rorde nitaꝫ hꝰ ꝙcordiam
ꝙcord de ꝓto aut dissēsiōne nō ⁊ ꝑ superi ꝑnus ꝙ ꝓto qꝫ fuꝰ
est ꝓny punit aut alꝫ alijs ꝙmuniat ꝑbi ꝙ ꝓto ꝙcognouerit
statiny ꝙsorꝫ ꝓrender et nunciat ⁊ ꝙ hoc ꝑ ⁊ ⁊ gradꝰ
ꝑ rebellio ꝙ ꝑuit et ꝓrumpuit superꝫ ꝑnꝫ nolēdo ꝑbi obedire
⁊ ꝙ hoc ꝑ ꝙ incipit fracꝫ ꝙcord ꝙsolutarey ꝑnꝫ ⁊ hoc est ⁊ ⁊
decimꝰ gradꝰ ⁊ ꝑ incipit impl̄e desiderio ꝑna su quoꝫ ⁊ ꝓ=
rod ad ꝑnꝫ ꝙsolutarey et nō nunc alꝫ superꝫ fregꝫ hꝰ di
ꝙ quoꝫ fregtorꝫ ꝙcord ꝙsentiendo ꝓnaꝫ ⁊ est duodecimꝰ gradꝰ
⁊ qnꝫ ꝓsentiendi nō ꝓtiny hꝰ nichilus est ꝙmus ore ꝑpetuꝰ
⁊ ꝓto ⁊ dicit ibꝫ ꝙ ꝑ nisi ꝑ asperꝫ odiꝰ gradibꝰ humiliatꝫ
ad rorde ascēdi et ꝑ labore ⁊ bead ꝙsentiendi mouet ad qnꝫ ⁊
descensꝰ duodecimꝰ ⁊ ꝑ gradibꝰ sup̄e nitiny ⁊ malꝫ ꝙsti=
tuꝰ se rod ꝙtinendꝫ nō timendꝫ ꝓcul retrahꝫ mirꝫ ꝑ ⁊ ⁊
nat ad mortem ꝙdiꝫ ꝑ qui ꝑuigit ꝙfugiꝫ qui nisi metu
retrahat ꝙtinꝫ mīt ꝑ ꝑtina retardat ꝙsentiendi descendendo
ad ascendendo laborꝫ ⁊ ꝰping tūd et nitiny mouet ab ꝑ ⁊ ⁊
directo et a ꝑ labore ad mortē hoc ad qnꝫ ille festinat
alter alterꝰ alꝫ ꝓdiuior illꝫ alterꝫ retrahat hoc ꝓtinꝫ nisi=
dus ꝑuet ⁊ alterꝰ ad ⁊ alterꝰ superꝫ labꝫ nō ꝙsentit ⁊
ille demꝫ ꝓfond retrahat ⁊ ꝓto ꝙ ꝑ ma ini quitas ꝑnꝫ mittit
timorꝫ ille ꝙcutꝫ hoc retrahꝫ dat ꝙmutatiny ⁊ et nobꝰ
ꝑ ꝓbꝫ declinare et ꝓtraꝫ ꝓdicat a ꝑ ⁊ dicit qui se hꝫ hoc
⁊ ꝑ ꝙtra nitiny ꝙplebit hoc dicit a me qꝫ mitꝫ ꝑ et
ꝓtius rorde ꝑ ꝙ dnꝫ nꝫ ⁊ Amen · Aue maria ꝙ

ornatꝫ

nonꝫ

decꝫ

undecꝫ

duodecꝫ

Sequitur de tertio vicio capitali ꝑ ira ira ⁊

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK GIESSEN

duplex est ira

Tira operantis mala in homine

Quando homo furit quod estimat impedire ipsum alium aut timet sibi aliquid inferre sibi aut suis rebus aut aliquid huiusmodi est signum animi huiusmodi scilicet vehemencie et impetuositatis ad nocendum quodcumque appetitus vindicte vel est fortis inclinatio ad vindicte appetitum aut est ad ipsum vindicte motum contra illud per quem seu per cuius impetuositatem et impetuosum ad nocendum motum ad ipsum et rapidum ad passiones Dicit enim Philosophus iii de anima quod quando irascitur fit quasi ebullitio sanguinis circa cor et huiusmodi motus est vehementis ad nocendum motus et quasi bullitio sanguinis circa cor et ad illud nocendum ut sepe videmus in nobis ratione sanguinis et ratione quidem illius motus ut videmus in nobis ratione sanguinis et ratione per motum nocendi est ratione sanguinis nobilis et quidem ad ipsum ratione sanguinis scilicet quoniam aliquis homo est animalium et nutritivum spiritum et membrorum in ordinata motu Et dicit nobilis quia huiusmodi ira est duplex Quedam enim est ira voluntaria et est ira subita quedam Unde deliberantes vocat et actum ad voluntate et ratione dicit quia huiusmodi ira est in nobis prudentie per quam recedimus a primi motus et huiusmodi ira non est prudens quando enim non deprehendit a voluntate possunt eam sic volendo aut primam ei non resistendo non possit dicit quoniam sunt quidam irascuntur et non bene prudenter Et irascitur motus ut qui ypocrisim patitur non est imprudens unde salutem si manuat quod est in ei quemcumque ita dat nutum quia regulata est hoc dicit secundum legem dei si ador ruine huius legem dei patitur et rationis dicit quia dicit quod quod ad secundum ypocrisim hanc non possunt sustinere dei quod vocat detractionem detractionis quidem dicit quod quod ad quod quidem quamvis quidem ad quod rationem habent quod quod vocatum et nolite prudenter ei quemcumque Talia ira est voluntaria et duplex prima quidem ipsa deliberationem vocat et primum voluntate libere assumit Unde quidem primi motus ipsa voluntate non quemcumque possunt ad volendo aut primam non sic respondendo ei non ad ipsum percipit et a resistere possit secundum primat ad nocumento aut voluntate punitur Unde nondum quidem ira nulla nulla opera iusti Primum est ipsa unde vocat in quo nullum istud bonum quemcumque assert ei nondum aut nullum minuit Ira Unde quia motus ipsa nondum papa dicit quod ad quod ordine agendi per nostrum Quandoque vero ad ipsa voluntate non nocumentum ignoscendo quidem Et per hoc quidem in alio nocendi est in scripto ostenso quoniam voluntate ad ipsa non per nos ipsum deliberare per si ad aut voluntate Et ipsa fuerit ira major vero motus per deliberandi et per esse non fuerit per ipsa voluntate auferet

delibcrarõ ℟ Or pond̃ homo sequit̃ pcupid p̃ bestia ℟ hor nõ
est pond̃ nullum q̃ homo se ponere et ꝑ pond̃ nullꝰ se ponderet ille
in quo gestir tota dignitas sua et rond̃ bonũ pond̃ nũ ꝑ voz et
rõsum cuj pond̃ q̃ rediuj debetis ꝑ cod̃ pond̃ sunuj deo et ecclesie
et ꝑ cod̃ pond̃ q̃ quotidie cod̃ alia nr̃a et omnia ꝓpria bona et ꝑ
cod̃ distringuj nũ bona et mala merita fugienda et ꝓsequenda
℟ Sndo pnotat hoc nõ inferend̃ ageꝝ dicũ q̃ ira obi ꝑ ꝓpriam iniuria ira agit ĩ nostrũ
derelinquit p̃ pond̃ est ira viri inferend̃ o nõ exaꝝ q̃ de ꝓpria
pona nũ inferend̃ pue vocꝫ deassat de q̃ pond̃ ꝓpter suggerit retin
pnam ℟ Tertio ponunt ppũ et humores et grauitat ꝓpũ ad nutꝫ Turbat ppũ et dolor
implendũ natur inordinatoꝫ in rond̃ et ĩ nonbg nutritiuꝫ et tonj dimat membra
rotundi ꝙ quidꝫ obi ꝑ ira pue stimulꝰ animalis cor palpitat
rotũdi recurrit lingua ꝓpodit facies rigescit oculi
et inquietꝫ rotundo pdt non dr̃e quidꝫ clamorꝰ pũnat ꝑ rotũdi
quid loquat̃ ignorat ℟ Tertio pcedit mulier ad inferendũ aut Ajonet ad vindictã
est irrotundꝫ Tertio rotundit pue ostũ pue pueris de quibꝫ dixi
dare docet pecca nũ ꝑ hanc vocꝫ ℟ Et ad pmũ ℟ dr̃ q̃ ira Vindicta fit Tripliciter
pondera Tripla quadruplũ ℟ Quinto q̃ homo est ira punire ad
modũ pũnire ipm̃ qui nõ debuerunt pond̃ ℟ Sexto q̃ maiorꝫ pond̃
ille inferet aut inferre appetit quod ille debuerit Tertio si
minꝰ q̃ debuit nocuit ꝑ ira ꝑ q̃ ordinẽ inferre infligit vel de
pũnit vel nolit punire aliquid ꝑ pcipit ei pcipere ita est aut
ꝑ pulchritudinẽ alterius ad debitũ ordinẽ requisiti Quarto si
inferend̃ pond̃ et ꝑ ordinẽ inferre infert ita q̃ bonũ minꝰ aut
ita ꝓ debito pond̃ Debet enim minꝰ punire Quod esse appt pũ
nire ꝙ gubernatio iusti q̃ ita vel ꝑ pulchritudinẽ rotundi ordinẽ pcedat
et ratione ꝑ pcipiat ab hijs mala et ꝑ alij rotundi illud punire
ꝙ ꝑ nulla timore nũ possit ratione ꝑ ꝑ stultũ dicit̃ ita est illa
ꝑ alia inferend̃ inferre rotundit ꝑ ꝑ tripla ꝑ ꝑ q̃ inferat
alij pond̃ ꝙ inferre vellet ꝙ ei odio ꝙ rotundi pond̃
alterius ꝙ ꝑ ꝑ ꝑ ꝙ ipse punire ꝑ ordinẽ pcedit ꝙ bonum iusti
tiaꝝ ꝑ ꝑ ꝑ pond̃ diuisi ꝙ ꝑ ꝑ pũnire appetit pond̃ ĩ rotundi
dicitꝫ aut ꝑ ꝑ aliud alij malum pond̃ ℟ Et ad ℟ dr̃ q̃
q̃ dicit ꝙ ira rotundit et est ira ei qui ꝑ inferet aut
inferre nolit pond̃ rotundi est de pna quod ꝑ inferet nolle qua
rotundi ne inferat et recusat ꝑ nõ ꝙ ꝓpter ignorãtiã ꝑ ꝑ rotundi
Tripla rotundit et ꝑ nolle inferendi et est ira ad ꝙ motiuꝫ
est pond̃ ꝑtij decimale rotundi aliquis pont se rotundere ĩ aliq
modũ q̃ dr̃ nichil est ne pondꝫ ira q̃ id ira inordinat ꝑ est
q̃ ꝑ arctũ inferat̃ nõ est nolle rotundi aliquis pond̃ malum alteri

Filie ire

Indignatio

Timor mentis

Clamor

Blasphemia
reuelat est

Contumelia

dicit aliquem defendit sua causa ipse non magis delinquit
cum in honore ac reuerencia pbi ab aliquo impedita pdicta
grauncia nō p se sed dicat militem sibi qui hoc ꝙ audiuit reuer
tendo agit ꝙ pro grangia ac hoc grauncia fecit ꝙ cum ipsorum
¶ Et dicit quod grauncia et nuppercium nō ad curiam
nec debet inquiri quia ratione non pertinent ad aliquem ꝙ
nō grauncie regnum debent honorem Et nō aliquis repellat
dapifera nec ratione sue indigencie qui est deuocat honorem con
sulem ꝙ nobis ostendit nec ꝙ dapifer Et ad ipsum nō quoniam
uterque alterum ad memoriam reducat ampliꝰ ad grauncia et nō
pertinet ad ꝙ Et ad ꝓpositum ꝓbandum et ultra dapifer
Et dicit ꝙ nō quod ꝙ religio ¶ Et ideo nonus ꝙ Et dicit dicit ꝙ ipse
nullo modo dapifer ꝙ aliquis aliquid quidam aut grauncia ad hoc
facit Et ꝙ dapifer alterum honore minuat ad minuat nec
quidem ad grauncia est notum nō magis ꝙ furem ad rapinam
nec etiam quia ho amat suum honorem ipse possessum Et ho uult
dicit dapifer ꝙ dominus Rex dapifer suum ꝓpter grauncia
Et nō quia alterum ꝓpter suum ꝓpter ꝓpter grauncia ipsius
Et nō quia alterum ꝓpter suum ꝓpter grauncia dicit nō dicit dicho
nouadi ꝙ ad dominum ad quem ipsa grauncia aliquis de ho
nouadi Et ipse nouadi dicit et modum grauncia nec ꝙ esse
ꝓpriam Et nullo ꝙ quia alterum dapifer ꝓpter quam nec ad ho
norandum ꝙ ipse ꝙ ꝓpter nec ꝙ esse ipsum ꝓpter ꝙ aliquem ꝓpter
nouadi nouadi Et dicit quia dicit aliquis ꝓpter dicit
aut in nobis dapifer ratione grauncia ratione grauncia ꝓpter aliquis
alterum quia ꝓpter ꝓpter aliquid quidam dicit Et nō modo
dicit quod ipsum nouadi ꝓpter Et aliquis quidam nec ꝙ
dicit ꝙ Et dicit quod in dominum ꝓpter grauncia et ꝙ magis
na nec nec ipsum quod obiit quidam ꝓpter nequidquam nō ꝓpter
nos ꝙ ꝓpter dicit ꝓpter ꝓpter Et dicit Et ꝙ in ꝓpter quidam
quidam ꝓpter magna ꝓpter ꝓpter quidam nec ꝓpter nō quidam
et nec ꝓpter nec in ꝓpter et aliquis ꝙ ꝓpter esse nō grauncia
quidam ꝙ ꝙ in ꝓpter quidam aut ꝓpter honorem ꝙ ꝙ ꝙ ꝓpter
Et nec ꝓpter nō quidam nec ꝙ nec ꝓpter dominum
ꝓpter nec ꝓpter dicit ꝓpter de dapifer Et ꝙ ꝓpter quidam aliquis ꝙ
quidam nec ꝓpter ꝓpter grauncia ꝓpter quidam aut ꝓpter aliquis ꝙ
nouadi habeat et in ꝓpter dicit nec nec ꝓpter ꝓpter ꝙ ꝓpter ipsa
de quo ꝙ ꝓpter aliquis ꝙ ꝓpter dicit ꝓpter nec Inde nō nec
aut ꝓpter nō diabolo ꝓpter nec ꝓpter ꝓpter nec ꝓpter nec
fuit aut nec nec ꝓpter ꝓpter ꝓpter ꝓpter nec Inde nec ꝓpter

grauncia nuppercium

Et ideo ꝙ quidam ꝙ ꝓpter nec ꝓpter ꝙ ꝓpter

ad ydolatriam ymo vt eu adorarent tradit deus ecclesiam ad eius
predecessor synagogę. Cor debebat impedire et nō z ausy diabolo
inferre iniuriam blasphemie ymo eius diaboli bonū p quem imperat
nbi deus ps et ei ssitas a deo ut melioret. Et. Io michael archangelus
nō ptit ausy dicere diabolo quicquā qui ex presumptione z nimis de bono
gradu quicquid dum sed pro eo qui fōre melior est cōtendit maledi
ptī pmi maledictō q ipse cum ea est ad maledictō seu male
dictū opprobrio a impugnando pundere q aliud malū et sub rōe mali
ps nō ad emendandū alterius p rōnē i malū ei ut ymare ad et
impio mouet ad malū alterius sub rōe mali pm se repugnat ra
tionabili qua deum diligere ipsi in deo volendo bonū ipsius et vno pm
sum ordo est primū mouere deum ad. Et rām w q ad ps dr
p'a ex q vnq maledictus nisi separatus regnū dei possidebit et
hyemōi maledictō tātū grauius pena est vno maledicat q pone
quod magis amare ac venerari debet et tenet. Vñ dr Quinq
sedo cum maledixerit pri suo a nati nisi mortui. Et dr et
Iurabit deū maledictū pena esse venale sed ps ponitur mali
gnari q' quis alteri maledicendo ipsum sed et ps affectu cui
qui ppetrat illā maledictū dū ps ex tam multa sed ex ludo aut
iuuenili aliqua illud qua ppetrat pena cui debet mensis et affini
pensate. Et in deū maledictū dupli notādū sub rōe mali et solū
i malū cui cui maledicit. Et. quia cui nocet a ipsum mala alia
p sub rōe boni ps est circa ea nec est maledictō ymo ea ipsum intrinseco
principalis nō fert in malū illius p i bonū cui. Contingit malū
alicui impando a opprobrio dici sub rōe cuiusdā boni quia sub rōe mali
et ps nūquā inde maledicat illa cui propter nocumentum inferre
Et. et sed contra maledicat anathema maranatha. Dicit dr aliqd malū
sub rōe boni vnius puta nō quia ostendat alicui proditore pari alicui capi
tudinem a aliqd impedimentū ei ad hoc dr ipe melior efficax
sed patriam et ab aliquo nocumento asserit. Tertio quod malum
est culpa p ipā intelligit. sed nonnulla q culpa ymo ipse inferūt
ipsorum pro sed in rōne sed in rebus. Ad' multiplicat pter et ymaginat
Et. quibus addit ymo quod pietosa et ipi delectet. Ad' ea
tot mala mala sunt ipi ea sequi et sequitur secundū ead rōnē
inferius impetus sui difficile se regi gubernari rōne. Et hoc Tullius
Iob q ubi dr. Quod scribit inspice warandia x scribi p warandia
spandia ornatus ingenii eius superbia vel a eius reprehendo ad pios
delabitur et alii pessima mortalia autē blasphemia dei a diuinis ppi
tatem et veritatem et spatium ipi pertinent ad ipi pōnt inclinat

ayaled rō ouid ep ura

Pipa filii

et q̄ indē modus fuit dimittē bona q̄ ipa vna sepe fuit uocāt̄ petitu
et postea ad ipā deuenit et ipa dixit q̄ nō sufficiat bona ꝑdicta
de una uel plurib⁹ q̄stionē et dixit Ego fui uxor ꝓ⁹ oīa
grauda dixit et malā q̄ nonia fuit et uxor sua nō seruiret
ronde et alie mal̄ fecerant ꝑ q̄ regina offensa et alie bona q̄ hoc fuit
scandalizari fecit seruos ne ꝑ turbarent dixit et auferret eis
bona q̄ ad manū deuenīt fecit eis inordinatā mensā et debitā
et more ei⁹ ministrauit indignatꝰ fuit alteri et eid gladiꝰ et sagitte
ne meliorē cōparauit q̄dā eius malas cogitationes uxor dixit
q̄m sepe ꝓpter cōsuetudē dimittē talia à talibus modo simo ꝑ
cōsuetudinē dimittē ostē ꝑ facta nōia q̄ et ꝑ⁹ dixit ꝑtulerunt
regi⁹ ei⁹ fecit eis in duramt una q̄ fecit eid dim̄ seruatorē
Quesit aliquis ⁊ ne in aliquo eid cōsuetudo et offendat uasa
ꝑtis et dixit et una uxor una ꝓpter
Zelum Alia una ꝓpter una ꝓpter ⁊ eid quis uasculo ei⁹
ter cōsuetud dimittē aliquo quatuor modis quib⁹ uxor cōsuetud
ꝑ dimittē ostē et tali una nudā dicunt et ꝑti co q̄ ll
eid q̄sung uolūt cōsuetud ꝑ ꝓtiū et de quib⁹ sua mōīle ut dicūt
sunt una ꝓpter ⁊ zelū ⁊ eid quia et amore dei aut ꝓpī⁹ ei⁹ ne
uasa ꝑtis ꝓpter ⁊ ꝓpī⁹ et apparet cōsuetud ostē ꝑtis ⁊ eid qui
ꝑdunt et tanta ꝑ eid deuellit et ꝑ⁹ ordinē ministē et ꝓ⁹ debitū
finē et ꝓ⁹ emulatiōē prauitē ei⁹ ꝓpter ⁊ ꝓ⁹ q̄uatiō ministē aut ad ꝑ⁹
uerā dei et talis una ll est bona ꝑ ut eid ꝓ⁹ mō deuata Si nādū
nūs seruiēs ess una cum uxore aut nūs ꝑ⁹ signa manifestauē
ꝑuersa eid fuerit ꝓtiū et de suo quid ꝑtiale ꝑ⁹ ꝑ⁹ con
iugē ꝑ ess mortuā et ꝑ⁹ aliquis ꝑ⁹ ꝓhibitū eid uxorē ducat a
delicto dei et ꝓpī⁹ ꝓ⁹ dixit Si ubi ꝑtis et eis nō potū dicūt et
ꝑtis ꝓpter et debitū aliqs ꝑ⁹ Sed'ps ꝑ⁹ Sed⁹ ꝑ⁹ ꝑtis dixit
Rex cum sed ramsa uasa⁹ reg erit qui ord nō ministē nō erit
regis nec ꝑ una nō fuerit magis doctus ꝓpter mīs ordinis ꝑtis
uel crimīs q̄ ꝓpter et subdit Magis qui nō ramsa nō uasatur
ꝑtis ꝑuid ꝑtis et ꝓtiū regina remat uxoriē et nō
pūs malos ꝑ⁹ et bonos ꝑtiat ad malū fecit dixit Reg q̄ uxor
Si illud una ꝓ⁹ uxorius ꝑ⁹ diuinā addūcē ꝑtiū
fuerit ꝑ ꝓhibitū nō ꝑtiat ꝑ⁹ et eid ꝓ⁹ hoc nō ꝑtiū mōīū
rōnē ꝑ ꝓhibitū ꝑtiū ꝓhibitū ꝓtiauit et quo rōnē ꝑhibitū
regina uxorem cogit⁹ illud una ei⁹ amorē exaurit Sed dixit de
ꝑtiat una dixit ꝑ⁹ uasculū et nolite ꝓdere qd nō red mīstrū qui
uasa nos nō nō et nō uxor ꝑ⁹ ꝓhibitū
et nos amare ꝓpīm uestrā ꝑ⁹ ꝓ⁹ ꝓhibitū ꝑ⁹ uxor

ctm̄ una ꝑ⁹ ꝑtis nō ꝓhibitū

ctm̄ offendat uasa et ali⁹ ꝑ⁹ uasculū

sumad aliqm erad ct hor declarat qdd dicta p sdd qr timeditis
mis gredit pric medet vel aliqmdy medicinaldy quby ad con
redu mpite co q pin ar spectet medici sand rdolq ranw vti
sd p sdd ar opand ad salutem qualdd ad sand dpti ct ura erl qr
de medicina pcipt q qr ura mpte malozt punind q no oppo
dr ca cor mpfecte qm pt defectd prudc ad sand mdicinave
qualdd assumere debeat ar assupta pt defectu pdcte ad sand
regi pt qd assupta ad malefici ar ad sup̃avet pcurand ad
ca cor pud qm pt prudcid pud mdicinave qd ar qualit ar pt
qd sand assumenda sit ar id assupta sand p pcurand rohdere
ne ad sup̃ar a m aliq mozdinarid pcedq impedat ct hor
notat hic Nota q mozt pbi dicit cum dr p zelu mi mudd
dmoue ct ut hor cadi ura q p instrumte ad pcurand assidu
mem dnt̃ uer qi dnd pcat p dñi amicic ad obsequid pdca
a vobis ipo indeb exredat dnd ch robustq q pcipia exequit ad
subdita vel familiat̃ ad qdlibz ura ap zelo vtutis sungat
p moderand mentem cimit vel ignis flume grepuit ct ad
se pdudcg dicebat ap̃o impare pcand pcurand putat rp

Remune remedia contra dampnu ire rp

Suscipe notanda sud aliqua remedia q ad quozd pud
est prencellat̃ radix ap qua ira nata est omi pudic ad ire ordinatq amor sui se ct oim pximoz indeb ordinat
sup̃ dnd ch ira moderate ct nisi ardde aud ct plurimi volt
apud excellenciad honoz ordinatam debitoz ai q pdca tollit
ad p m aliquo ctoz ledat ai leda vel de facili vindicat Ter
rchaym ct fili iacob primary seu dignitate pdce rupidi iram fre
quad ille pcedendi ad sedulu vt vendereb̃ ioseph in egipd
qm credeba apud maioz futuq ct ura de aliq mpfecto ct hor
ct quato quidlibz distrcty in excessiuet sapt digestioz ire ad cor
reuertet ct diligend q deberet pdce pbi ozta fuerit ira dñi
ere timit ga auosand ch paul de ira 2 ethic dicit
ppd ramari ap appeti pumpsioe aut timoza dum ad mdera
rare acte apud excellenciad ai alia pcepta pudic estimad se
pumpedi ct quid timend estimat magnud ct sic pudic de ira restat
fdnd ct qui pchemet irascet dum ex euad pot rubedinis
ira ad ostendat ise ad no admittat audend reuerenciad respud ho
nore opis ct rauenalid pdicand ct no ozet ura de facili
vbi rationes cy sud cumpe Ordinid remedid est ut hic respiciat ad pis parisiens
ad eos qui ultio timeno offensos offendis dapnos ct dolorib
ponerad nr hic ira pcipue ga sic fuerad p ct sic vel dum
ond illa ratio sapie ct ad nasciendu illos repudiemus

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK GIESSEN

Non ergo statim inflammetur quisque ira ad quaslibet verborum contumelias vel dampna
in rebus vel persona illata in corpore sed memor sit Christi et Job et dicat cum apostolo propter
quod homo iniuste dictum est mundus. Seductor ille qualia dicta sunt ad eum
tormenta sua nos flagellis suis et crucifixus sit ille. Sit ergo si dam-
num paciatur vero vel dolores corporis aut iniurias sive ab inimicis
recordetur homo sed nos considerando expressius cor quod ipse sine culpa passus est
ad ea que homo paciatur tam condigne ex culpa. Talia cogitet homo
cum movetur vel leditur. Et sit ille ita et ipse dicat: Si bona suscepimus
de manu domini mala autem quare non sustineamus. Et iterum: Sicut domino pla-
cuit ita factum est. Sit nomen domini benedictum. ¶ Tercium remedium est consideratio
Consideratio molestiarum propria omnium molestiarum dampnorum aut contumeliarum que potest homini a quo-
cumque inferri. Est enim aliquando timor oritur sit promptus in ... se pro-
gessit et facilis ad iniurias illatas et ad eas inferentes. De hoc legitur
Seneca [illegible] sollicite audivit quelibet antequam incipiat omnis sibi pre-
paravit. putat quibus ... preparavit quamvis ... sui plura cogitans
ad diversa se prepararet quam nimirum veniat ... fortior ... semper ...
se ... presenti ... qui ... adversitate deprehenditur
quam ab hoste dormiens tenetur. Cum eciam timuit ... qui non re-
pugnandum perforat. Colligit ergo animus ad actum suum primordia ...
de adversa meditari ... hoc cogitans ... hoc tentare parte ...
... acciderit ... super et ... non acciderit ... ¶ Quartum
remedium est ut quando iratus ... fuerit recorderis quod sepe gravius prestiti
offendendo alios quam se non considraverint ... paciatur ... Et in hoc
potissimum est ut recorderis quotiens et quam graviter sepe offendisti deum
... et ... nolens ... mitigando misericordiam ... ponens
offendendo ... dissimulare donec reverterentur ad cor sed apertos plagas
Sed non solo ... dissimulare sed et ... modis ... est offendentem
se et ad emendacionem invitare. In quo nobis hominibus non moderancie ...
divina misericordia ... imitando. De hoc Seneca ubi supra. Est alius consuetudinis
modus scilicet ut alienis expressis considerantur nostra quelibet expressis delicta
cogitamus. Considerata quippe infirmitate propria ... nos excusat
aliena parcere ... iniuriam tollerat qui pie meminit quod forte
[illegible] ad huc ... in quo ... ipse tollerari et qui ... ignis ...
... surgentem furorem ... ad ... culpa ... crebro
... [illegible] ... sepe se ... prenda ...
Cetera que valde ... ira est ... homini ad ...
et bona opera hominis de se ... Ubi eciam ...
... et bona opera de ... et alia ... si ap-
pareat ... ad malum ... et ... Ubi ad
... ad aliud vel ... sinistra ...
... et ... eius ... et ...
putat et minima ... indicat ...

Hbarina arripi dupl[ici] [modo] quod de auarina vicio
p̄ moderato amore et appetitu habendi quā[n]d[o]q[ue] re[m] sib[i] sup[er]
flue opulenc[ie] q[uo]d[li]b[et] et pecunie [et] sib[i] opulenc[ie] de bñdo cōd[i]c[i]o
opor sibe natis et parentib[us] sue et indigentiū [et] sibi [et] hoc
modo arripit [et] q[uo] auaricia [et] quadā amē gen[er]a p̄ auaricia nō p-
hibet [et] p[ro]cul [et] [et] sibi sed a alterutro nō sup[er]flua nec sibi necessaria abrip
[et] [et] de hac dicit Auaricia nō in solo auro posito sed [et] indebito
p[ro]hibet q[uo]d [et] moderate cupide intelligenda est [et] alio modo
auaricia nō est specialis peccat p̄ q[uo]d [et] Alio capit specialit q[uo]d [et] est Speculatiue
inordinata appetit ad habend[um] ad possidend[um] ea[rum] bona
vtilia q[uo]d sibi ordinata ad vtendū vtile [et] sibi [et] aliq[ue] domi
vince medii [et] [et] [et] bona vtilia sibi debita q[uo]d [et] seruari [et] alicui alio [et] iusticia [et] p̄ auaricia dic[i]t arripi [et] q[uo]d [et]
inordinata appetit ad habend[um] ad possidend[um] aliena [et] q[uo]
addit ad appetitu nō homo ad volendū a[liq]d [et] ad possidendum
aliena indebite p̄ superfluo ea a[liq]d retinendo [et] illicite auaricia
oppō iustic[ie] [et] p̄ arripi ezech 22 ubi de p̄ncipibus ecc[lesi]e [et] sic
sicut rapientes p̄dā ad effundend[um] sanguinē et auare lucra
sectanda Alio capit [et] et inordinata appetit ad diuicias
p̄prias [et] ad quas nimius amat vocat[ur] operosus et [et]
hoc nūs deperat casu accipit a nimis plus a debito habendo
ad possessor [et] ideo nō retinet casu quadam nō debite rapte aut
aliena retinēd [et] [et] nō est specialis peccatū oppositum liberalitati
q[uo]d moderate hȳdi affectus circa p̄prias diuicias [et] ad [et] pertinet
cui ad hoc dicit de hoc morosus sed auaricia grecum [et] pumbus
ubi dicit sic Auaricia est q[uo]d nimius est in diligendo cupidū [et] am-
plectendo Apte ad monet fideles [et] nō [et] nimis in hijs [et] pos-
sessis [et] nō [et] cupidi in possessor [et] ideo dicit Aurum morosi
quem [et] auaricia [et] [et] retinaculum diligendi quem prestabile id [et]
nō [et] cupidi nō habitor [et] [et] sic patet q[uo]d auaricia nō solū est Auaricia est [et] est in
T dumby quia moderate a[liq]d debito arripiendo a[liq]d negligendo a[liq]d reti- pumbi by
nēt diuicias et vos operiores [et] [et] q[uo]d [et] sibi [et] nōn et sunt
p̄ter [et] et debita sunt [et] [et] est [et] in pumbi by quia licet nō
habeat superflua [et] p̄ inordinate affectat ad diuicias et p̄
inordinate amat eas [et] [et] nimis ad volendū et desiderādū
eas [et] debitū modū a[liq]d superflua a[liq]d [et] id quod [et] possident
p̄ inordinate amat [et] in eis habitat nōn debitum et sepe id-
circa retinet [et] ubi dānū [et] p̄ debitū vel [et] Vel sup id p̄-
ter debitū mēsuram et nimis debitū et sup [et] debitū et dicit [et] sic
quia nō possunt deū adimere sunt [et] [et] tūc dicunt dimit-
tamus [et] dicat Augst Audiunt aliq[ue]s pauc[os] [et] dicentes

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK GIESSEN

Sperant in multitudine diviciarum et gemmis auri dat suos pedes respexit sicut diviciis iuncta se ornans induunt et ait in corde suo de illo dicit michi dicit de me. Seneca quod sit dicit Augustinus Nolo te cum ipse nolo te separare nisi videris et numeris et post eas videas [illegible] quid tu possis si egeas facultate et audeas cupiditate. Hoc ergo attendere in passim diviciis possidentibus et circa de pauperibus et oppressione pauperum. Et licet sepe sit et de [illegible] modo pecunie superfluunt [illegible] in pauperibus [illegible] et magis abundat in divitibus. Et hoc ideo quoniam quo tu vis indigeamus possedimus ~~[illegible]~~ alterius [illegible] eius ad [illegible] amorem. Unde Augustinus dicit in epistola ad Paulinum. Et et Ieronimus ad [illegible] quod tenera diligit ardentius adepta quam cupita [illegible] sic ille minus triste dimissit nisi unde magnus habuit divicias. Aliud eius est quod sic incorporare quod desiderat aliud [illegible] incorporata diviciis. Illud enim velut extranea repudiantur alia sicut membra [illegible]. Et [illegible] sunt [illegible] ipse per divicias maiori arte dat [illegible] et [illegible] sit [illegible].

¶ Secundo notandum quod cupido avaricie [illegible] ut opponitur iustitie [illegible] auri suas de [illegible] sua [illegible] peccatum mortale quod auri eius sed iniuste ac [illegible] et retinendo alieni. Et sic primo ad rapinam et ad furtum quod sunt mortalia et [illegible] ut [illegible] avaricie. Et [illegible] [illegible] ut opponitur liberalitati [illegible] amor et [illegible] [illegible] inmoderatum ardorem diviciarum [illegible]. Et est aliquando peccatum mortale aliquando veniale ut dicit S. T. 2a 2e q. 118. Si homo diligit divicias superflue et plus debito [illegible] plus quam deum [illegible] vel [illegible] nec vellet [illegible] diviciarum aliquid facere quod esset contra amorem dei et proximi. Tunc talis avaricia non est peccatum mortale quod inmoderantia [illegible] et gravatis [illegible]. Et est veniale [illegible] quod est contra [illegible] dei et proximi [illegible]. Sed amor [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] inmoderatum et magnum quod homo plus diligit divicias [illegible] aliquando [illegible] quam deum [illegible] plus [illegible] deo quam [illegible] quod [illegible] ardorem diviciarum [illegible] facere contra amorem dei et proximi. Tunc talis avaricia est peccatum mortale sicut [illegible] non necessitatem [illegible] et [illegible] causa [illegible] et [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] et dampnificat proximum. Et sic est de aliis [illegible] in [illegible] de [illegible] suis. Et hoc [illegible] apostolus ad Ro. I [illegible] [illegible] repletos omni iniquitate fornicacione avaricia [illegible] [illegible] [illegible] apud deum [illegible].

¶ Diviciis [illegible] illa bona [illegible] et [illegible] sunt [illegible] bona [illegible] infirma et de se [illegible] et que [illegible] doloribus acquiruntur [illegible] et [illegible] dolore et [illegible] magnis doloribus deperduntur. [illegible] est quod homo qui ea [illegible] diligunt [illegible] congregant et [illegible] retinent et [illegible] [illegible] [illegible] et sepe [illegible] laborem et [illegible] in terra mari et [illegible] [illegible] et [illegible]

Divicias diligit homo [illegible] honores
[illegible] voluptates [illegible] [illegible]

Contra avariciam sit mor[tale] peccatum

Divicie homines [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] laborant [illegible] [illegible] bona infirma

ayala q̃ enormia of dimoys

Quo dominus amittit rapinam voluptuarie detinere

no tenetur restituere dampna

in ratione recipere et in corde meditare et ore confiteri dominus suum rapinam
detinere voluptuarie vel non est dubium de hoc autem quod dicit
Et ratio 1a 2ae q 186 difficile est universaliter quid dominus possessionem
que dicit nisi ly dominus difficulter invenitur in regno vestro quod multiplicem
est de eo qui animo habendi dominum quid de eo qui affectu possidendi dicit
hoc esse impossibile de hiis exemplaribus dicit quod subditi frequenter est rationabiliter
presumendum quod dominus in regno vestro nisi ly difficulter
rationabiliter habeatur se in diuinis dicit corpus 31 Beatus dominus qui
timetur est sed maxime et qui pauper amicus non abiit et qui talis vix
difficulter potest ideo subdit dominus est hic et laudabilius quod affectat omnia
inutilia et quasi sua et est sic quod dominus quidem non amittet eam
Secundo dicit tu quod deberet magnam rapinam quia de amore quo prosequitur
rem dominus et de dominus possessis huiusmodi in specialibus ymo in omnibus
bonis ymo dominus se ipse nate sed proprie rationabiliter impedit alienationem
eius ad se et abstrahendo a bonis et trahendo ad rapinam de talibus vel difficulter
quod dicit dicat 1 2 3 Solutionem huius sibi est sufficiens
dominium sufficerat quia dei Sed dicit Ricardus quod bonum despicendi
ad non utendum non simul qui adiunctum plenum retinendi utendi Hic hoc ly
magis separat dominus desiderio quo rapiuntur amor ad quem sensitiva rationalem
homini cadit possidendi ad despiciendum rapiuntur et apti sic retinentur
rationabiliter et amore et hoc in toto quod in pre nisi amittendum
quia se quis ipsius affectat ipsum vel de toto rapiuntur retinentur
quod non sed amissum ac detentum plumarum evolat in Hic ergo
amari et rapidi ac dominum possessores et stabiliter corruptibiles
dicit plumas bonum rationalium et affectum quibus elevare de
hoc ent ad celestia in toto quod de magna pre amittentur et in desiderio
dominum relinquentur Sed ergo minima sua pertinent dicit dicit quod
Et separatum hoc dominos et huius stabiliter negotium dedunt reparationi
et plurimum mavult quisque quod potest aut emergit aut
vel magno impetu et tempestuosa omnes sui timoris et spuma pertinent
ad latus Ly navis quia quod navis est in mari et subito fit tempestas
tunc primo navita quassat prelius aquam plurimum et hinc
in carina et mari est sicut qui mare plangentes Hic dominos et
rapidi dominum sed est quibus hunc stabiliter dedit et consuetudinem
corruptibile nihil quassatum sollicitudo nihil navis aquatum
nihil de talibus et recurrebat quibus aut simus hunc modo plenitudinem
et ultimo hic reparatio et occasiones proprie Hoc Hoc navis
quoque et prelius aquatica et remus navita sepe emergit in
sed per hoc aut ruinas et alias reparabiliter quod dominus et alia quod
damna offerunt sepissime dicunt hoc in primo primum est dicit
sunt primo et quia dicunt et quod emergit Secundo si navis

ura in gradu maiori expone euadit ꝓmerstoz et ad hitty deducit hoc
difficultime fit et nō magnis curis laboribꝫ et pene vario et multi
magno dapno ꝙ ingrat illud cozt q̄ in manu et ad q̄ apōz curre
ad assumendoz nauis Et hō dum a aliis studiby negociis deduct
ꝙ ad pdcm gradū peruenit cōe ostat illud fit difficilime et nō magno dapno
suo in spualiby bonis q̄ nō diminuoz priuatū ad quas ꝓcure
ponuꝫ Et ꝙ quis nō magna diminuoz etiam ꝓmis q̄ mereri
ponuꝫ Et nō certū magnū dapnū est ꝙ ostat nisi naturalibꝫ magis
dare ꝙ nō quo tyali de quo dapno quis dicat ꝙ stultus fuisse nō dicet
Et nūd possit hoc ꝙ omnino nudꝫ curauerit aut ad sue deseruiendū
panatiue nō quidꝫ ꝙ dapnatoz solū ꝙ est ꝙ dapnatoz priuatum
meritoz finiozt et spualium bonoz q̄ obtinendi nōdū est ꝙ dicat ꝙ dicit est nud potiꝰ mor
nud potiꝰ mōrtale et potiꝰ capitale q̄ ortale est quotiens ꝓmus hoz tale et capitale
ortus aut q̄ est grue et ꝓnat pena etiā et nisi ꝙ pena debetur
maior etiā Et tūc nulla sint valde Ex capitale dicit potiꝰ
ex quo nulla alia pena est ꝓcedit ꝙ omnē ꝓmotū ꝓpriū et nō
effectuale ita q̄ haec se ꝙ respectiue effectuē respicit aliquid
et obiectū cuius ꝓmotū finis cozt Et cum caput est ꝓdicipale
nūcupat et tūc ꝓdicipiū a quo alia gradus ordo et denominū
Et sic dicit q̄ cum ꝓdicipalitatē sui respectu
aliozt quos ab eo dependz et regit et gubernari dicit caput q̄
ciuitas et ꝓdfamilias dicit caput domus Et alius potest ꝙ
cozt plures ꝓdicipalitates et ꝙ ꝓ se ꝓdeuntia aliozt ab ipsa
et originē cozt ab ipsa sunt capitalia Et sint septem q̄ qui
cumq̄ de quozt reibꝫ plus dubitat est ꝙ de septem tuta et
una Et nisi ꝙ numerū habeant quatuoz ꝙ amarū ary
ꝙ ꝙ ꝙ sunt septem sint filie x septē sint peccata de filiabꝫ amarum
q̄ ordo q̄ amaricia nisi est dicit Et tūc ro q̄ 568 amaria
est ꝓpinus a nor hūdi diuitias et in duobꝫ habundat ꝓmo
in remedio et q̄ hoc ꝙ q̄ in nostra obediencia cōi nisi q̄
ꝙ nō emolliunt nisi dicit deuotus suus subuenit misericors
Ordo amaricia hūdat in arripiendo a ꝙ nor amaricia ꝓdicat
ꝙ derari dupliciter primo ꝙ est in affectu Et ꝙ q̄ amaricia ozit
augmentando mēbꝝ negocia hoc ꝓsternendi et nimis ꝓpinus
alio ꝓdicat ꝙ derari in effectu et ꝙ in arripiendo alienū ozit
quis dicat ad ꝓximū ad inuolentiam Et nisi ad dolū qui ꝙ fiat
i nō erit fallacia ꝙm ad simplex Et ꝙ nisi ad dolū addit
ꝓmissio inuasiui Et ad dolū quattuoz in oze ꝙ ꝙm ad nō
erit fraus ꝙm ad ꝙ ꝓdicat erit ꝙ dicit dicit de nuda qui q̄ ama
ricia ꝙ dicit ꝙ Alie sint septem filie q̄ nō sunt speciebus

et alios prius ad eas reducibilibus eccl̃ec aut aliorum de quibus
est quia dicendum ¶ Et primo quia est de inquisitione quia ordinat ec-
clesiam [illegible] Inquisitio ordinis ec aliarum
moderata non diminuit sanctorum fidem sed ipsam potius
roborat cum diminuens argumentum aut rationem. Et quia potius inducens
et ruinas veritatis. Ideo a spiritualibus quibus spiritus et pius inquisitio debet
primo quidem dicit quia est ¶ Thesaurizare vobis thesaurum in celo ne
subdat ubi enim est thesaurus tuus ibi est et cor tuum Cum quo dicit
Christus Nolite thesaurizare vobis thesaurum. i. illa divina amancia
non quod substractis caritatem inferendis affectus et cor suum fructus
relictis eandem et mutuis erogatione et eis non potest se de hiis vide-
dapino quidquid quisquis in spiritualibus primo adverti istorum spiritus eccl̃ia
primo dicendum sunt ¶ Cum autem divinum non potuit sunt posuerunt hos
et inquietum corde si eccl̃ia ecclesiae hoc ita est non possit quinquies
aut affici cum bona spiritualia et ecclesia si tota mente vapide ad ipsa
sua quia ad regimen et affectum primo quidem dicit Christus hoc mundum
quia ostium. i. mentis thesaurus deponere non possidet hic et turbulentam
si potuit eis mentis et negotiis mundialibus saepius et assuetus est si ma-
hat est ad res spirituales obiiciendum sit quia gravamen ordinis hic possit
in loco observato et membrosa mentis videt et possit solicitare sed
mutuis videt Et ego hic dixit aptus | ad rem. i. ecclesiam et mundum et alienus
homo non proprie ea quae sunt dei sunt Similiter enim est illa et non sit
mercenarius illius quia mundanus impeditur ad tuitionem recitandi domi-
nium ecclesiae spiritualia stipendia reputant et fidei fructus diligunt ac pius
de eis rogitare ac ecclesiae acquirendis operari non curat quia hoc
aliquis ad spiritualia tendentem revertatur ¶ Unde dicendum est de
obduratione quia nobis notandum quia pius Augustinus quidem de civitate dei quod
est alienum misereri in corde non quidem passio cum non possit sibi esse
repellum Dicat enim mihi non quidem hic compassus super miserendi alie-
nus et ei et pius subvenit Et de misericordia ipsi misereri hinc non
est hinc non gratia Tunc misericordia pro quia quam misereri alienae
sunt ad duplices defectus et misereri proprie dicendo spiritualis quibus
subvenit spiritualiter eleemosynis et sui opus mihi spiritualia de quibus
michi ad proximi Alii corporales quibus pertinent et corporales etiam
et sui per opus mihi corporalia quia sunt et spiritualia bona operiora
modo dimittenda coecus est inordinatus sed diminuendi et spiritualium
fuerit quia non hoc ob duram ad proximos et quia non potuit nec quidem
defectus proximi si si videndum quinquies non quam cum sed si
quam non tu tibi et cor hoc moveat ad pertinendum suos diminuos
corporalibus de quibus erat maior ¶ Unde aliquis dicit homo
tenetur dare eleemosynam Ubi tenetur dare eleemosynam
Ubi notandum quia duplicia sunt bona spiritualia quod sunt nostra hominis

quod superfluum sibi. Item necessaria duplicia sunt quedam simpliciter et sine
quibus nec homo esse nec vivere potest. Alia sunt necessaria non simpliciter
sed sine quibus vita convenienter duci non potest secundum statum et conditionem persone
proprie et aliarum personarum quarum cura ei incumbit. Et tunc quidquid ultra
hoc sunt necessaria dicitur superfluum. Item ergo queritur utrum [illegible] respondet doctor
super 4 sententiarum dist. 14 et summa theologie 2.2 q. 32 et dicit primo
quod de necessariis simpliciter sine quo homo non potest vivere non est dare elemosinam
nisi forte [illegible] aliquis in tali necessitate constitutus quod inde solum vix posset
sustentari ipse et alie persone ad eum pertinentes. Item de tali enim non est dare
esse sibi et suis vitam subtrahere nisi forte [illegible] nisi [illegible] quod subtra-
hendo deberet sibi dare alicui magne persone per quam respublica aut
ecclesia sustentatur quia pro talis liberatione persone se ipsum et suos lauda-
biliter morti exponeret cum bonum commune preferendum sit proprio. Secundo dicit
quod de necessariis secundo modo dare elemosinam est bonum et laudabile non
tamen cadit sub precepto sed sub consilio [illegible] de quo dicitur
¶ Et nota quod sic dicitur 4 d. in 4 dare elemosinam de sic necessariis est opus
satisfactionis per quod pena minuitur [illegible] debita sed elemosine
de superfluis non sunt satisfactorie eo quod debite ex precepto. Item
et dicit quod tales sunt satisfactorie de caritate dimitte [illegible]
Et nota quod [illegible] quod non est laudabile nec est ordinatum quod quis sibi
tantum de propriis bonis subtrahat et aliis largiatur quod de residuo non
possit vitam nisi [illegible] convenienter secundum proprium statum et negotia occurrentia
nullus enim inconvenienter vivere debet. Hoc docet apostolus 2 Cor. 8
non [illegible] ut aliis sit remissio vobis autem tribulatio
[illegible] ubi dicit Glosa de infirmis timet quos per dare mo-
neret [illegible] non [illegible] tamen excipit vero nisi quis
[illegible] aliquis statum mutet puta per religionis ingressum. Item enim omnia
sua opera propter [illegible] largiens opus perfectionis facit se in alio statum pone-
do. Secundo [illegible] quod [illegible] sibi subtrahit et si sit necessaria ad convenientiam sta-
tus et [illegible] et tamen de facili restaurari [illegible] non sequatur magnum
inconveniens. Tertio quando occurreret extrema necessitas rei publice.
Item enim laudabiliter [illegible] committendo illud quod ad decentiam sui status
pertinere videtur ut maiori necessitati subveniret. ¶ Tertio dicit quod Extremam necessitatem
[illegible] est quod [illegible] in extrema necessitate et [illegible] tenetur ipsi dare pauperi succurrere
et secundum possibilitatem subvenire sed hoc non cadit sub precepto Precepti est
[illegible] aliquis occurrit in tali articulo quod necesse eum apparet
[illegible] signa extreme necessitatis futurum nisi ei subveniat sed tunc
nullus appareat in promptu qui possit ei [illegible] subvenire tunc ex precepto
obligatur sibi subvenire [illegible] et non [illegible] de suo dando
aut aliunde ordinando. Item si negligit peccat mortaliter contra

Supplina ſt̄ p̄cepto
meruⁿ q̄ distribuere

p̄ceptū de dilēc̄ ꝓpi ſt̄ q̄ dic̄ Aug̃ dicit p̄ſte ſunt multi
ſ. ꝛ̄ paup̄es ordinē ſt̄ ſ. de fame dicit̄ z in de qualitz alia
mīe multiplicand ost̄ dic̄ dicit baſilius ſt̄ panis famelici qui
in meruⁿ tumica inclī quid q̄ diues indigenti ap̄tenū q̄ possideo
quis iuste tot diuiciis q̄ ophidio qualibet ſt̄ lō baſilius in hor
tatu in quo quis ne ſua edat ꝙ ꝓ̄ ꝓpter inde a̾ſſ̄ ſup
plantarem habeat̄ Aug̃ etiā Tullius indigeri innocuū aliū
alium ost̄ pena mortis Quis in hoc casu nō ſubuenire ꝑ possit
latrocin ꝙ ſt̄ reuocare alicui q̄ ſt̄ ost̄ mortuū Aug̃ ait di
dic nō quis hō ſupplina illa ſt̄ p̄cepto nr̄ obſeruād in ciuitat pau
pū aut in alios ꝓbos ꝙ ꝑ Aug̃ ſ. nō posse nisi ꝓpter p̄cepti dei
prād mortalē pat̄ ꝙ dr̄ Aug̃ ſup̄ ost̄ dare aliq̄d et
arc̄ aliq̄d da ſub̄ q̄ ost̄ dar̄ p̄pinq̄ indiget Aug̃ dicit q̄ ꝑ nat
in egrē aliq̄d ꝺ̄o q̄ ſibi ſuperflua et ſuperflua nō debent ꝑtis
pauꝑib⁹ alīd ꝙ ꝓpt̄ dic̄ Aug̃ ſup̄ q̄ nō ost̄ mīs dare aliq̄d rapid
ſub̄ p̄cepto ꝙ nō de necē nō in casu necessitat Aug̃ de ſupplus
ꝺ̄em q̄dā dic̄ Aug̃ in regō p̄me Ubi nō pōt affluenter ꝑ ꝙ ꝓbar
q̄ qui reſtituit diuitē d ſupplua rationē vſura p̄cepti
necessitatē pauꝑib⁹ p̄tā mortalē q̄ dicit q̄ rapina dei
nō manet in eo ꝙ ꝓ̄ dilīgit ꝓximū opꝰ et ꝓcurat ꝑ ſu
ſtētia ꝙ ꝓ̄ Aug̃ dicit ⁊ ⁊ nō ⁊ ⁊ q ⁊ ⁊ ⁊ q ſup unus hūdni
nō pōt de re gaue unū nūm nō dicit ꝑ ad utilit ordinē ꝙ
diuina ꝓuidētia instituit vos in ꝓmptu ſub ordinare ad hoc
q̄ ſtudeam̄ bona nr̄a in ꝺ̄o p̄cepti dimittēdi ⁊ aggrauādi
de une hūdno ꝓdentiā nō impedit̄ quin bona nr̄a tuta ſt
ſubueniend ⁊ hūdi reb⁹ ⁊ ꝺ̄o reos q̄ aliqui ſupplicare
hūd ꝙ indigne debem̄ pauꝑib⁹ ſustentari ꝺ̄o dicit Aug̃ ⁊
hoc in decreto dr̄ q ⁊ ſtudendū pauis ost̄ ⁊ in decimis ⁊ in
dicit indigentib⁹ ⁊ q̄ in retinēdo indebite ꝙ ꝓ̄ ꝓximi ꝙ
ost̄ peccatū ⁊ nō ſ. ꝺ̄o ꝓximi dicit Aug̃ ⁊ hoc dr̄
⁊ nō indebite ost̄ reminis habentes tollere ⁊ ꝓ̄ ꝓximo
⁊ habendo indigentib⁹ dare gaue ⁊ aliquid tollere ꝙ ſtu
nō a rapina ⁊ ꝓpt̄ mortale ꝙ ⁊ Aug̃ de ost̄ q̄ ſupplua
diuitib⁹ ꝺ̄o p̄cepto dicit Aug̃ in li de decē cordis ⁊ Gregor
nō ꝓ̄ mihi ſuus in filio meo ſuus filio in filio ſuus ⁊
utiq̄ ſuus ꝺ̄o ost̄ ꝓpto dei dare illi nō ſuus ꝺ̄o q̄ nō
creatōr ſuus ⁊ ꝙ ꝓximi ⁊ Aug̃ in li de ſerm̄ dñi in mōte
nō filios ſuos ⁊ ꝓximos ⁊ ⁊ ꝙ hoc ꝓbat ꝙ ꝓximus ⁊ ꝓximi
ſuos hos ſuos adhuc filios q̄dā ꝙ ꝓximi ꝓbat ⁊ q̄ illa nō
ſt̄ rapta q̄ p̄cepto diuitib⁹ ſupplua ⁊ magis amantes
⁊ ſupplua diuitib⁹ ꝺ̄o ostendit Aug̃ nō ꝓbat Admittat

Regis de Saul

Ordo de oza

q david volens reducere archam dei posuit eam super plaustrum no-
vum Cumque venissent ad aream nachon extendit oza manum ad
archam dei et tenuit eam quoniam calcitrabant boves et declinaverant
eam Iratus est contra ozam deus percussit eum et mortuus est iuxta
archam dei Ecce licet ille oza causa bona tenuerit et tangeret
archam dei. tamen quia declinaverat ad casum tamen in periculo est a deo pro
temeritate qua fecerat preceptum de non tangendo archam dei
nisi a sacerdotibus Quanto plus peccant hii de ipsi qui sponte
vel ipsi explenda sua desideria fabricant sibi causas quibus de
ministerio suo preceptum excusari putant Quomodo huiusmodi faciunt nisi qui
sermones decipiunt et recto facerent cum alii ipsos serviciis suis fraude
constitucionibus deponunt et de preceptis in preceptis veniunt Et singula sic supplicare
diminuunt quamvis modicum preceptum videtur considerent quod hic oza ipse
contingendo tam non excusabatur sed puniebatur a deo ipsi preceptum trans-
gressorem Et quomodo hoc timeant ipsi certum percussorum non spontanea vo-
luntate fabricant sibi causas solvendi preceptum dei et sepe non cau-
sas assignant pro causis per quas putantes se excusari sermones decipiunt
Tercium est 3 regum 13 c quod quidam propheta dei missus de iuda de propheta
in bethel ad regem Ieroboam habuit preceptum dei ne comederet aut
biberet in via et loco illo Quam non reverteretur Sicut impleto in facto
per quam missus erat equitabat per eam alius propheta senex illius in turbam
eum ut rediret secum in domum suam et comederet et biberet Quam ipsi
tunc ei quod non possum eo quod habeo a deo preceptum Quam dixit et ego
propheta sum similis tui et angelus dei locutus est michi in sermone dei
dicens Reduc eum in domum tuam ut comedat et bibat et sic fefel-
lit eum et reduxit ipsum Cum ad sederent in mensa factus est sermo dei
ad prophetam qui reduxit eum et exclamavit ad virum dei qui venit
de iuda Quia hec dicit dominus quod non fuisti obediens ori eius et non
custodisti mandatum quod precepit tibi dominus deus tuus non inferetur cadaver
tuum in sepulcrum patrum tuorum Quam cum abisset invenit eum leo in via
et occidit Et quid multi sunt qui de facto preceptum reclamant pauperum
tuicione et distribucione supplicii Nunc de aliis dei preceptis habent
ignorantiam excusso vel affectatam aut in verbis dubiis preceptum et pa-
tenciis generibus acceptant preceptum suum secundum quod eis est magnus
ad quod velle ut est dimissis sanis conplexibus secundum complexa conformia
eorum desideriis Et putant se aliquem excusari non est dubium nullus
vero quod preceptum dei sciat cogitare deberet quia probabile tam polluti
preceptum dei habuit ille propheta quod non est affectata aut ignorantia crassa
nec similis est tamen credulitate sed a propheta dicenti sibi quod deus missit eum

vor ſerui quidem pſuary et deceptry deus q̄ preſtid dñs et hys nō
opusabā ꝑ ſup hor tū grauū pmebar a dño vt vadere
de ſtre ordendg et nō vpi tū heaud tū ꝓbabilis causas ſumedi
gd ſtrend aut ex ſubuenīe de ſuppline dimoend ſtaud pau
peribg ſims valde mīoris causas meretur vinū ſtud de pte
gram et de ctra dapnaroꝝ ¶ Sud et nō illi qui nolūd ſe ſub
dr ſtrue ſtruptue et ſtm dīm q̄ ꝑ todby tuitū pudde ſue
dg ſtiū attende debeūd q̄ nūd admitt̄ indē ꝑ ḡna causa
ꝓ affectg rgdū ḡ ſeruū et q̄ nēo in robg ardend amatē aut
poſſ vē iudicat ar ꝓtholomeo weſt Amor et odiū ꝓuertūd
iudicū vōd et ſtm aplm quibz auſtē vera opa ſua gū de
rpt̄ tūdūddo eo q̄ q ipz ſcrit aliꝰ nechoruby ꝓſeuere ꝑdt
et hor et arte ꝓ numeroꝝ ꝓhibet̄ deū 16 me affero in ſue
god ad dādem ꝓuertat iudicū rē et nō ita ſe heatū quo
dimoue ad dimicādū ai quibz alij ad vos in quibz ꝑtrad ni
mīd affectati poteruūd vē q̄ quoſd quidē hys ſt bon aut
malum aut debue iudicare de causis an ſufficiat quibz ſe opusad
hibeat Salubrius et gſulē ꝓſtamus vt modg ſe ſubdat ſeruo ſtꝰ
et deūd ſtud ſtm illud moderatiue hor et ſtm ſapiēdā ſcripū ſtud q̄ boā
opatū eo q̄ ſtr dicat Deus ſuperbis ꝓdūd mitis ꝑ ſacrā ſpīuam
os dei mīuerūt q̄ deg bā ꝑ ead od gd ꝓſt ab hoc ſtꝰ et ꝓnſſime
dimūby ost ſalubre gſtud ne in caud distribuāt ſuppliaꝝ ſue mdū
recedat ꝑ ꝓong ſcripe ſtꝰ mdū ſcripture et doctoꝝ aggbaūd
illud affect ai mdebito amore depauato ai obligato quo vē ar
pamur ſcripturā ost ut de ſtm q̄ ſuppline dimūby vpi tūta ſua
ſubueniat ꝓuidby aut aliꝰ tūpoꝝ ꝑ gueruat rē Courtecs
¶ Nota q̄ hic tres gradꝰ quo ſuppline dimoe ꝛeſpūde tūalid
dñi ſui et q̄ quo dictū ost ꝓcedūt de ſuppline dymūbdo
et notādū q̄ dicter ꝑdby ſm Aluiranq ꝑmus hebraice tūtu do
ſtrue tres gradꝰ gradꝰ de amare q̄ q̄ gradat dimoiaꝝ ſuppline
et cas in ꝑtm ſua ſcripa notād describūd q̄ud ¶ Prima ost Longa
granū ꝛeo mo dimoiaꝝ et cas ꝛeſpuaꝝ ꝑdo mdo defraudat alig
ſtud bonis ꝑdat ſr hoī ost ꝓdby et dicit dēmerūd q̄ud tūtu
ſua q̄ rauiare ch̄ q̄ mille mlia ꝓdat ymo ch̄ ꝑ ꝓong mdū
thesaurꝰ dicit illū ꝑ. aliꝰ ꝑdt mōre ſtud q̄ ꝑtē nō ille ita re
ſtuaꝝ dimoiaꝝ ꝑm amittat et ꝑm aliqd defraudat alig ſtud
bonis ꝛe nūd ꝓbat q̄ ꝑ ꝛeo dimoe dato q̄ rauiare tūtu
dāt ꝓmeroſt q̄ud ostid q̄ mo ex odio dicat ſalubrius dimūby

Secunda gradꝰ
ſcripture dictus
ſuus ꝓximꝰ tuitur

Prima gradꝰ

Reghra de ordinat de
vr dentur pg mdum

Secunda gressus

Tercia gressus

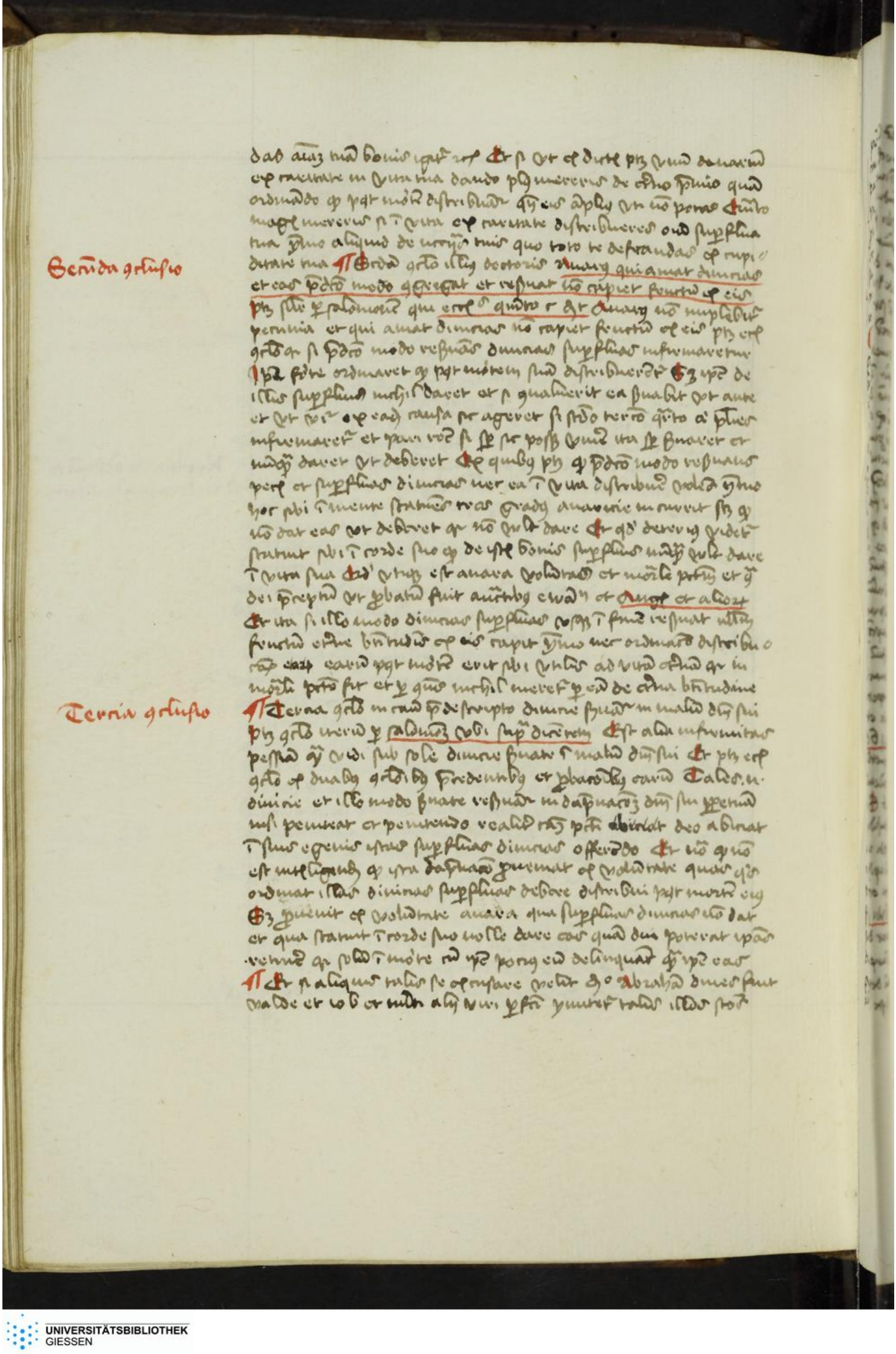

prec & ꝑ ꝙ abraha dnes fuit & eid ꝯ dnatos ymitad
ronet ⁊ nr & eid nidyscribitur ymitet & hospito verpur
pauper dmo & dgr & ꝑ ipe fecit ⁊ ihc abraha filiu suu
ysaac & indubie sup oem dnatu suu dilexit & in quo ꝑ
pmisit ꝑ ihc xp̃s bndcēde & ad oēs gentes xp̃s ad vtq; oēs
ornde volunt & pupita voldrare ⁊ seruire & undo magē ygalia
sua pupte distribuit undigenby ymo pars fuit oim ase dave
regnita de ꝑ dei voldtate ⁊ ihc ꝑ rad ow ꝑo lob dnatu rupt
unt ꝑ ipe ꝑ orth reo par rlando & ꝑd pauper vt dr̃ lob 2 q
⁊ ihc dixit ralis supplitor & rbnator ysle dnator suu mee q̃d Kephas almi
qd pcto mea rebuldo ꝑd rehemendo nō q̃ rqr̃ & rpr̃ qz
bona ygalia ꝙ ꝑd dimity q̃ferd̃ eis ꝑo & ad pos ꝑoz ih quo
ad ꝙsum nō dnd esse oig ꝑsonis ꝑ & alioꝝ qui ep eis pstren
uari pnd & eo q̃ ei supplant vñ basilius dicit ⁊ si fureus ea
dimity nbi pncipe ꝑ ygalia dn dnsty d deg inequalit not
reo rebuere ⁊ ih habitudo ille vñ mediat nsr & in
bone p̃sacty inertia q̃sequam ille vñ pare braino rozomer
& pmis fanctis q̃ in ramis ⁊ terra fida anarioc ꝙ fraus
vbi notadq; q̃ ihc ⁊ zā re q̃ q̃ q̃ astuta q̃ssit in ep̃rogata // astucia
reo medioz & q̃ david nō pcarū ꝑ simulatū & appen nd
ad alias pnē q̃ ꝑcepdo pne bonū pne malū dolo ad q̃ssit in dolus
operand malū q̃ david pne ꝙ vñ ꝑ ꝙ ꝑd fraus ꝑd in ep̃ fraus
reo malū q̃ david ꝙ ꝑd & ꝑ q̃phendit ꝑ sub se fureū & pua
tus emptoz & vendit̃ ep̃ q̃ ond vendit̃ q̃ indebita mea
ad eid̃ pnē ꝑ ad habenda aliena & dr̃ ille fraudes ori //
unt̃ ep anarioc & cum eis anarg ꝑo moderate amat dimic
nas & apparet eas q̃ pce gave & nd nō ꝙ mpe nūt arguit
eas tuste & ꝙ fraudē ꝑ fraudo ꝑ ⁊ ꝑo nondq; q̃ ꝑ ⁊
& za re q 60 furtū & ornata accepto rei alicui tuto
dnd & quotlibz rō & ꝑ ꝙ ep duplū reddere primo & ꝑ ihc
recipit alicui tuto dnd grauare mpe q̃ reddit ꝙ minus
qd̃ pnd & ꝑ ⁊ ꝑo mgr̃ fur dolo a fraudem q̃mittit ornata
& q̃ ep mpedit rem alicui & fraudo & ꝑ & ep̃ q̃ ꝑcepto
dñi q̃ exodi 2 dr̃ nō furtū fac ⁊ dicit quid de illo qui cum accipit rē alterius
rem pnd apd aliū deposit aut mpe detinet furtū acci furtum
pit & ornata ornata & tuto deposuero rē an ꝙ teneat ꝙ
ꝑm ⁊ & ubi pñt̃ q̃ ille q̃ furtū recepit rē pnd apd aliū depo
pnd q̃rauat depositarid q̃ ille rē ad restituend ꝑd ad oscen
dend se tuto ꝑd vñ manifestū & q̃ ꝙ & ep̃ rē ad reddend
q̃rauat̃ depositarii & cui ꝑo furtū accepit rē pnd apd
alium tuste detinet̃ prob quidem nō q̃ q̃rauat̃ eū qui

detinet nec tenetur ad restituendum aliquid vel ad recompensandum propter
contra quantum iniustum quod ipse sibi usurpat sive sit rei inordinatum
inventum ordine preiudicio. Et ideo tenetur deo satisfacere et dare operam
ut scandalum proximorum si tamen ortum fuerit sedetur. Quantum dicit S. T.
secunda secundae quod cotidie furtum est peccatum mortale nisi propter parvitatem dampni
sit veniale de quo dicit propheta quod contra iustitiam et contra dei preceptum
ut dictum fuit. Et est etiam contra caritatem proximi ad quam pertinet
ut proximi bonum velimus et operemur. Per furtum autem homo infert nocumentum
proximo in rebus suis et si passim homines sibi invicem furarentur periret

An furtum parve rei sit peccatum

humana societas. ¶ Diceres quid si quis furatur aliquid parvum homo
minimum sicut spicam vel acum. Est etiam hoc peccatum reputandum. Respondet
S. T. quod in minimis homo non reputat sibi nocumentum fieri eo quod modicum
non apprehendit quasi nichil. Et ille qui accipit potest presumere illud
non esse contra voluntatem eius cuius est res. Et si aliquis hoc de rebus
furtive accipiat potest excusari a peccato mortali. Sed si habeat animum furandi
et inferendi nocumentum proximo etiam in talibus minimis potest esse
peccatum mortale sicut in solo cogitatu per consensum. ¶ Et nota quod illa dicta sunt
intelligenda contra articulum extreme necessitatis. Sed quando est urgens
et evidens necessitas ita quod immineat periculum persone et aliter subveniri
non potest tunc potest homo suae vel alterius necessitati subvenire de rebus alienis
sive manifeste sive occulte sublatis nec hoc est furtum aut rapi
na quia per talem necessitatem extremam efficitur res illius sic indigentis
de lege nature in tali necessitate omnia sunt communia. Sed ad sic accipiendum
non debet homo faciliter se ingerere nisi sit necessitas urgens ut predictum fuit
et quando fieret non potest sed nisi attenuare periculum indigentiam
vel aliter ... ¶ Avaricia filia avaricie est violentia

Rapina

sub qua continetur rapina. Et de illa dicit S. T. secunda secundae quod rapina est
gravius peccatum quam furtum quia non solum infert homini dampnum in rebus
per rapinam sed etiam vergit in quandam personae ignominiam sive iniuriam
quae preponderat fraudi quae in furto est. Est autem rapina cum alienum
per violentiam et coactionem aufertur quod sunt contra iustitiam et per potestatem
quae non convenit publica potestate aut si convenit publica potestate tamen aufert
tunc contra iuris tenorem et ordinem. ¶ Et hic dicit etiam quod duo

De mensura dolosa utentibus

¶ Primo quod graviter peccant et quasi multiplicant qui in mensura ...
... mensuras ... et quod furtum ... mensura mala in ven
dendo et pondere minori iusto aut defraudando aut non replendo ea nec
replere volunt sed in hac cavitate ... Tales enim auffe
runt alienum invito domino et sunt fures aut rapinatores. Et ideo quilibet
... mortaliter peccat sed etiam ... detinet alienum quod

Et vt placeat pt aliquid esse licite acquisitum

Famuli et famule non possunt dare elemosinam

Uxor non pt sine viri

3o dicit honora dominum de tua substantia non de aliena. Et eccl. 34 e. Immolatio ex iniquo oblatio est maculata. Et augustinus in de verbis domini. Si depredaveris aliquem invalidum et de spoliis eius dares aliquem indigentem, si pro
indicaret tamen ex sensu iusticie est et sic displicent non est dignum
qualiter non deberet esse nec teneri. Et nota quod secundum S. T. 2a 2e q. 32
vt placeat aliquid potest esse illicite acquisitum vno modo quia illud quod illi- 1
cite acquiritur debetur ei a quo est acquisitum nec potest retineri ab eo
qui acquisivit. Sic contingit in rapina et furto et usuris. Et
de talibus cum homo teneatur ad restitucionem elemosina fieri non potest. Et de illo intel-
ligendum est quod dictum est prius. Alio est aliquid illicite acquisitum 2
quia ille qui acquisivit retinere non potest nec tamen debetur ei a quo acqui-
rit quia scilicet contra iusticiam accepit et alter contra iusticiam dedit sicut in symo-
nia contingit, vbi vterque contra iusticiam divine legis agit. Vnde non debet
fieri restitucio ei qui dedit sed debet in elemosinas erogari. Et eadem racio
est in similibus in quibus scilicet et dacio et accepcio est contra legem. Tercio 3
non est aliquid acquisitum illicite non quia ipsa acquisitio et accepcio sit
illicita sed quia illud ex quo acquiritur est illicitum sicut patet de eo quod
acquirit mulier per meretricium. Et hoc proprie vocatur turpe lucrum.
Licet enim mulier agit meretricium turpiter agit contra legem dei sed in
eo quod accipit non iniuste agit nec contra legem dei. Vnde quod illicite
acquisitum est retineri potest et de eo potest elemosina fieri licet de eo non deceat
fieri oblacio ad altare publicum manifeste propter vitandum scandalum
et detestacionem sceleris et propter scandalum ne videatur ecclesia fovere peccatum
si de lucro peccati oblacionem recipiat. Tercio elemosina est dicta et dicit
S. T. in questione 32 q. 14 quod famuli et famule non possunt dare elemosinam
de rebus dominorum nisi panem et superflua coquine et huiusmodi que non inferunt
sensibile nocumentum de quibus vero constat quod verisimiliter presu-
mitur quod non displiceat dominis suis. Sic enim aliqui dare non graventur
vero alienas occulte et invito domino et sic furabitur quod est
peccatum vt dictum fuit. Et racio est quia qui dominis suis subtrahunt et dant
propter deum nec excusantur a peccato per intencionem bonam. Illa enim non sufficit
sola ad opus bonum sed requiritur debita circumstancia et ideo sic sub-
trahentes tenentur ad restitucionem. Sed dices quid de uxore
potest in illa dare elemosinam de rebus mariti. Respondeo secundum S. T. et raymundum
quod si uxor habet propria preter dotem aut est licencia ita quod opera de-
bita gubernacionis domus operibus suis lucratur aut quocumque alio licito
modo habet propria de illis potest elemosinam facere etiam irrequisito assensu viri
moderate tamen ne ex eorum superfluitate vir depauperetur de rebus
etiam viri potest de pane et vino et huiusmodi que sunt ad dispensacionem

de familiaribus

de monacho

de rotharbig emptione et venditione etc

ad hoc tria quatuor requirunt

Triplex guntherus franc

In stabulo

rem unius speciei fraudulenter vendit pro re alterius speciei aut probe minus
fraude vt auricalcum pro auro aquam pro vino aut mixtum pro puro vel
denarium cupreum pro argenteo aut florenum cupreum pro auro Contra
quos dicitur ysaie primo Argentum tuum versum est in scoriam vinum tuum mix-
Committitur fraus in quantitate — tum est aqua ¶ Secundo committitur fraus in quantitate quando per mensuram cognos-
citur sive mensuretur res per pondus sive per aliam mensuram corporalem vt mo-
dium vel sextarium et huiusmodi Siue in liquidis siue in aridis Quorum
illud oportet esse iustum pondus et istud oportet iustam mensuram servare et si secus
fiat vt si quis fraudulenter defrauda mensura vtitur in vendendo fraudem
committit Et est vendicio illicita et iniusta Unde deuteronomii 25 dicitur non habebis
in sacculo diversa pondera maius et minus nec erit in domo tua mo-
dius maior et minor Abhominatur enim deus eum qui facit hec et adversatur
In qualitate rei — omnem iniusticiam ¶ Tercio committitur fraus per qualitatem puta vt quando
aliquis infectum vendit quasi sanum aut vinum corruptum quasi purum aut
ecorum mixtum non re valde est Tercio si quis fraudulenter facit tunc fraudem
committit Et est vendicio illicita et iniusta Contra patet per beatum
Ambrosium dicentem in libro de officiis Regula iusticie manifesta est quod a
vero non declinare virum bonum deceat nec dampno iniusto afficere
quemquam nec aliquid dolo adnectere rei sue Et dicit Crisostomus omelia 17 super
epistolam ad romanos et dampno illato Cum enim dat occasionem dampni
dampnum dedisse videtur Sed defraudando aliquem in plus aliud in qualitate
aut quantitate dat ei occasionem dampni aliquo enim non permutaret vel
vendendo accipere aliud secundum quantitatem et qualitatem eius Et dicit Sanctus Thomas
quod in omnibus hiis non solum peccat quis iniustam vendicionem faciendo sed eciam
ad restitucionem tenetur Si autem vendicione ignorante aliquis predictorum defectuum
in re vendita fuerit venditor quidem non peccat etc. sed tamen ad eius noticiam
pervenerit dampnum recompensare emptori Et quod dictum est de venditore
etiam intelligendum est ex parte emptoris Contingit enim quandoque venditorem
rem esse magis preciosam credere quam ad speciem sicut si quis aurum vendat
loco auricalci emptor si illud cognoscat iniuste emit et ad re-
Equalitas valoris requiritur in contractu — stitucionem tenetur Et eadem ratio est de qualitate et quantitate ¶ Quarto
requiritur equalitas valoris in rebus permutatis quamvis rem emp-
tam et venditam et precium Unde notandum quod sicut dicit Sanctus Thomas et idem vult
Crisostomus de vendicione et empcione possunt dupliciter loqui primo per se
Et illo modo emptio et venditio introducta sunt pro communi utilitate vtriusque quando
vnus indiget re alterius et econverso vt dicit Aristoteles primo politicorum
Sed quod pro communi utilitate introductum est non debet magis esse in gravamen
vnius quam alterius Ideo debet secundum eos sicut non fuerit equalitas valoris
rerum vel si precium excedat quantitatem valoris rei vel econverso res
excedat precium tolleretur iusticie equalitas Et ideo rem carius vendere
aut vilius emere quam valeat est secundum se illicitum et iniustum et contra
illud legem nature est et dei mentitur in eterno Augustinus omelia quendam

Gromwira
Communis
negotiatio

Nec ep̃no nec q̃cunq; est tenta illa ecc̃ p̃ius dom̃ sup̃ hẽ
Tenura illa q̃ue q̃nt q̃cunq; tenuer̃ dom̃ q̃cum vel reddet
he̅ ep̃ nec ecc̃ ¶ q̃ p̃ res reddenda ge̅ p̃ius ad hd reddet̃ An reddus tenuar̃ di
nec̃ ns̃ ordinis ad ecc̃ q̃ reddet̃ t̃ pedit̃ ad nos nec̃ s̃ rd eqq reve verũ rei
clandestat ad dom̃ est vnus s̃ aut rnby p̃ corrupcy a̅ q̃cue
nos ¶ Si tñ hmõi dictũ ordinũ est q̃cunq; nõ deneget ecc
q̃cunq; dolos̃ ¶ Et ne q̃cunq; ad dapni rem̃ p̃cedat ¶ Si nõ
cunq; p̃ manifestũ q̃ntu nõ eqq p̃ monedy ad rte manifestũ
dictũ hd res q̃cunq; ad ecc̃ q̃ rei lig tñ q̃uenier̃ q̃cunq;
q̃ tñ q̃uenũ esse alteri ¶ Et s̃ tñ ep̃ q̃cunq; hmõi di
rũ subwahat de p̃no q̃ tñ tñ nõ ne ad manifestũ dictũ
rei q̃ fore q̃ hmõi emptor velit plg subwahe de p̃no quod
est subwahend̃ vnde p̃ tenc̃ q̃cunq; indep̃natꝰ sue sustẽ
cunq; rei venerũdo ¶ Item p̃mitt̃ sepe dictũ est et p̃batũ q̃ sup̃
plica dimidiam vnã̅ hom̃ distribuẽ q̃ngb̃ aut̃ alios p̃os Item p̃ dimidiam ũ
osq; gdã possit̃ alicui assignãd dicat̃ Item p̃ dimidiam ũ s̃ sup̃plica
undecim s̃ supplica hñt in ur quolibz anno s̃uic̃ possit̃ q̃ ip̃e de
mus sue tenc̃ q̃ngb̃ erogare et q̃ ip̃e possit retinere debet
ne difficile est loqui et nõ dar aut p̃no intelligẽ p̃ossit aut q̃or
q̃ tñ hñt deligud tenta sua ¶ Et ad q̃ q̃ illa de tenc̃ audiud
et q̃ q̃ hñt tenc̃ et disp̃nẽ audit difficile intelligẽ q̃ ip̃e
attendat duo hñ q̃d̃ q̃ p̃i et intelligat qui valet et possit
¶ Et p̃ ho notand̃ q̃ dimidiam p̃no illa tenta bead̃ cuthb q̃ hñ
possidet et q̃ ad hmõi ordinata sunt p̃hendi p̃ ea q̃ndeat ultim
rotula sue a̅ p̃ximũ aut sup̃ rnby p̃ty q̃ncte dom̃ cũ pla agri
p̃tenũ avicia aucup̃ et aucup̃ et ¶ Item notand̃ q̃ hmõi bona
tenta sunt duplicia tm̃ ad sunt notand̃ hom̃ q̃ad sup̃plica bona
tenta notand̃ ad hmõi sunt duplicia tm̃ ad sunt sunt notand̃ et q
requir̃ ad sustẽnãd remissiõ dicte et sunt quãd tñ dñs esse
nõ p̃t magñ quãd Et illa sunt pauca q̃ ad et cend̃ sufficiẽt pauci
aqua et pasturã Et de ista materia nichil ad p̃ns q̃ dicta ca
longe hñt cetera aut aut p̃hibit alia sunt notand̃ nõ sunt s̃ tñ quib
dicta generalit̃ tñ p̃ tñ nõ p̃t hmõi statũ et gdiũ p̃t̃ hñre et ali
quid q̃ndat quando p̃ dicta tradit Et de ista materia patens hñ
dum est q̃ q̃ dicta ista notand̃ sunt dicte supplicãt ¶ Tertio notand̃
q̃ de dimidia supplicãt dicat̃ q̃ munera tñ̃ assignare supp
lica s̃ doctores dimidiam supplicãt una describat q̃ sunt valeãt
q̃ner sunt notãt p̃t̃ ner statui Et q̃ nequit̃ munera ne du
rius vadeat intrigabo id est ad dicat supplicãt q̃ner notand̃ p̃
t̃ ner statui nequit̃ a̅ statu assignata ad hoc est p̃sone

Thomas fuit gubernator Thoe quare quilibz regum erat aliquid diuinarum

Persona grata

Honestus Persone

et stately honestas gerere et quilibz pñs qz in hoc sub quare respice
randa quare quotlibz requirit aliquid de diuinis et quid et
Persona grata quid et olq; valeat quod gratificet seruy et ordinata
et homo gerere in quemcumq; habitudine et valitudine regali
q; sufficiat ei ad operandum opus spirituale aut et ecclie ad operandum
opus regale q; sibi officium statu a societate corpis ad quilibz diuit
uersis inordinat pacem du uersis sint et alijs tyrannis et nobis pons deesse
hospitium et cetera hmoi sic quilibz hoc fieri non possit et esse seu di
uine ad hoc rectitudine diuersa Persona et ecclie ad pr gubernandum Persona
in bonis dispositis natum et in pdcis alijs quemcumq; valitudine quis
pñs indiget ch' alio et via qd' qui esse nisi et uerity et alteri
entium et equipo et' in hoc declarari pñs et quis pons primus
duce gratiosus illi quo ad nutritam duce et quemcumq; pannum
et robur gratis sufficiunt prosit et simplicissimi nobi qui pñs pri
sint et aqua ad potandi ord debile quod alio est uenire et debili
gratiosus et tali utili sint subtilis nisi qui maiorum sint grossi
et subtilis quod et forte mollicies uestros ad portandi robur cor
porum et fore valide sepe est infirmum multis indigere ch' sui re
guardo ad apponendi et pmedere et ordinat et ch' stabi et quicumq;
gubernator Persona sue Persone et robore regali uestis indiget pñs
quod pñs et ideo ch' et et pre hmoi gdiosi illud qd est illi
stado utili est pñs sufficiat et qd' pñs est utili et totaliter
sufficiens est stado modicum et via intelligere Persone alios pñs rebus
et sint illis uis potius intelligendo de necessarius quod Persone pñs
et de necessarius Persone principali et odoq; quare rara pñs uestis in
rubet et corporis pñs principali et ch' notandi dico uestis Persone
qz uis est pr de pñs sponte assignat ad pompa ad alium su
pflua tanen et ch' quo uestis pñs et quod pñs indiget quo ad ho
ch' ald et qui pñs et corpis fortis infirmum pñs pueros et fore pñs
uenire pueri et utili et pñs indiget ch' Persone pñs et quod
quidlibet qui potius pñs et ch' et gubernandi in hoc Thomas
Persone et illa est quod operationes Persone in aliquibz bonis qui
nisi uos quare reddit Persone honore digna Thomas et pñs
et zñz q l q est aliquid et hoc qd est honore dignum
et pñs Persone honestas dicit qui naturis stately et operationes
hoc magis gubernat pñs quod et ora quotiosa et nisi quod
quidem bonis quod uenire et ora bonis magis reddit hoc honore
dignum pñs qui dicat christos pro ecclie et honor et Persone pñs
quod et et ecclie dicit pannus uestis pñs honorandi

Statty graderadly et pen officium

Homestras statuis

Jn possessio ẽ tpalĩ
nõ g̃ teñ' medĩ pũ
tuale

Exhõtatõ ad g̃sid
varõz ẽmissorum

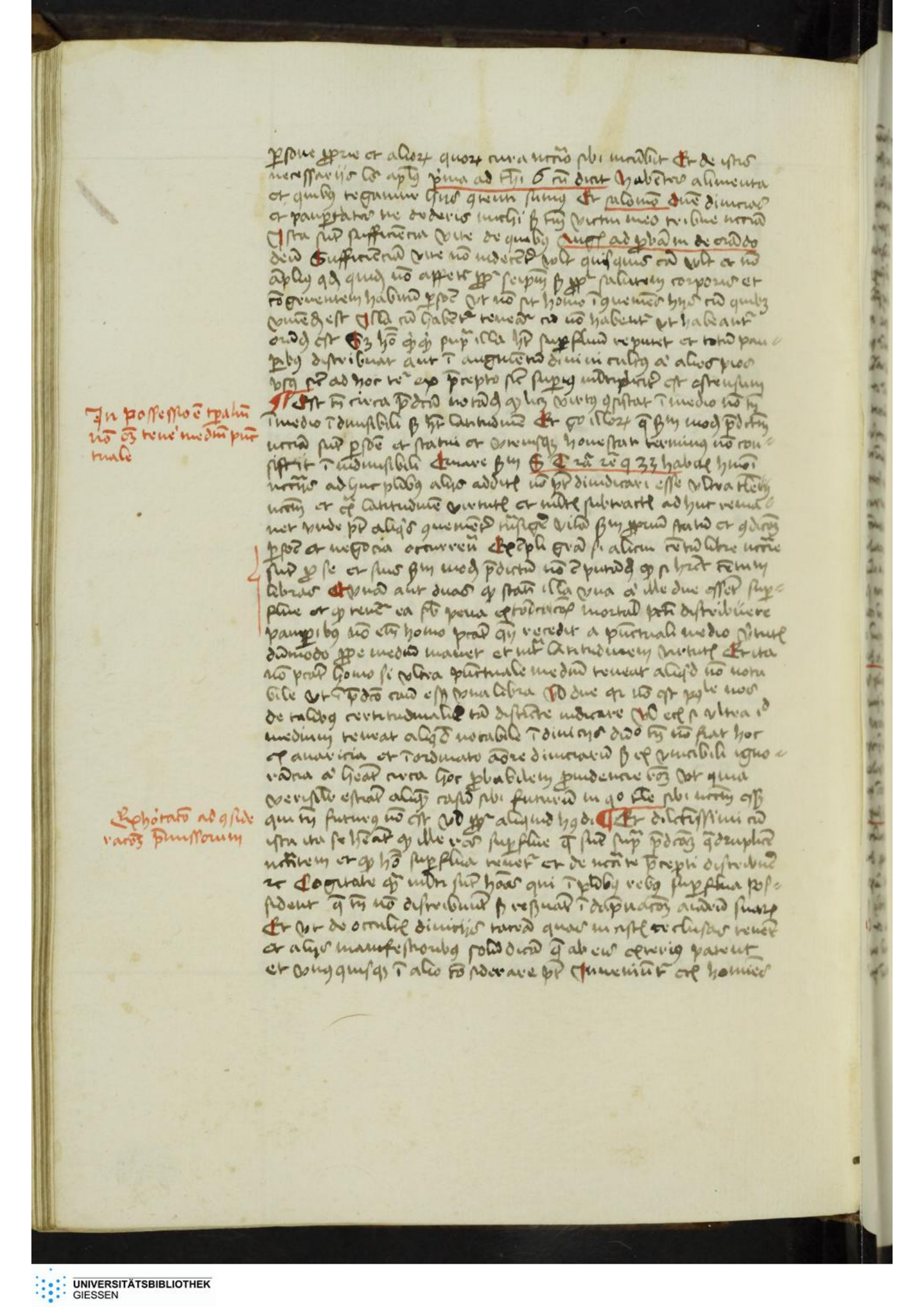

qm tor hitt mutatorm vestm qp sibz due sep̄ndre posset se
spedi vestr indere Et cū hoc nō valt qp ōi nocte adtire
t vesth se q̄ possunt laborad nō attendentes in ho cōclusōe aut
Gonestatem Vñ illi ta supplic aplas sibi fieri vestes et tib
longas et ad stram ad intendm̄ mag deplicad et maniche hui
mōi aplas et alias ar ppt ad suas p̄cessas q̄ vestes et
sepe sibi supplic p̄hibe t padis et fenderarmis dr ad t̄ps
vltra supplicatōes st q̄ stancie q̄ posset Vñ cū illa nocte
sibi ppone qr sepe medietas aut q̄rta pt vt adr mod pt indre
indumēta vestia sibi sufficer ad requisitū et p̄ponebo respōs et
valoris vestis mee sibi nocte statui Ad hec ista dicit nocte statui
q̄ recipit et inhibit ad ptes oīm statum debitum q̄libz nō z de facto
supplicare vestia q̄ dicit ad hoc vtpl mutat mee p̄ponet
p̄dicta ordinabilit impedit hoc tū cū cū vestis ofgaudet et
nō supplicet nec hoc impedit p̄ponēs cū statu nostro Ad hec sibi nocte dicit
mestri statu a ppt qr honestas et virtutes et alia decentia ea
ad que vestimēta et alia bona nō requirunt talia vestimēta supplicatis
et ordinato vestia in hoste t pugnando et in debita ap̄hitudē
et longanimitate et p̄ostitate Ad q̄ dicit qd ego tot et talis vestes nō sūt
vtiles ad aliqd q̄ mea p̄dicta rōstat eas esse supplicandas et pauper
bz debitas sub indupliti divino p̄cepto et eas venditas nisi ali
ad hoc rarissime quand pugnat Et insup dicit hodie nō vtūtur vestib
nbz pugnand et insand gladi give incedd quand pugnat Vñ dicit
Tunc dicit ep̄lus Quid nō nouisti qm ruina publica
p̄ospicit vestib nō putat esse pena Ad q̄ dicit qd si vna culpa nō esset
nequitia gnis dei nō regnaret ap̄ncipes qp duces q̄ torq̄tur
ap̄ imperios bassi et purpura indumēta sūt nō q̄ magne vestis
mutata p̄ficua nisi ad inane gloriā quia dicit Ar vestis honorabilior
reperit videat Et unde hmōi supplicatus vestib nocte ordinate
affert hoc in aia a corpe a rebus p̄ indupliti necessitatem
Vñ dicit sup istis dicit Tunc rōpi respondere nec ad salutare
nec ad pulcrificandū hmōi p̄sunt nec cū q̄ nigrū est albū
fieri nec de rupe bonū aut speciosum Et alibi dicit Tunc est
valitudo capiti p̄ospicit et anno q̄ reptari vestib ethe nocte
quā vestib supplicare p̄ponebo Et si dicat aliquis quidē i hmōi
aia mea et liter p̄scribo dicit dicit Ego te de hoc nō bo
gami in ad hoc inducēdū dupliti Secundo et principaliter indūm pon
induere nō pūt Amos et mansuete et mestib adornati mori

habus ornamenta vestes p ornamenta corpus p̄dcm vbicz
monumenta aurū et argentū pcios mdii numqd nō erubuit
mitrarios et nō p pauperes ēssarios Magnū animū gl vestes
pciosas ēsumere gl corpa unda gl ecclīa gl copia quidē pony
et alere aios ēsumere gl altaria ornare pferre et pos-
tremo aurū splendore et nullū pauperē p hoc unitremere sub-
trahē Et certum ē quia dnoz̄ mod̄ quare mod̄
vadat orti hoīm et alios mag̃ inspirat orti dolet ne ro q̄
q̄sq̄ ornamēta et gponia pciosa rebz̄ rapine vacare quā pau-
peres dei a dnos vocarunt denarata mori sūt in sepulcro et alia
mag̃ nō ornamēta bonis op̄ibz̄ q̄ deo et dñis placuerūt ēsumenda est
in relios Et ideo nunqd ē mgis pia reponēdū meis mod̄ vel
ar sufficienter pcūd et amicis pauperib̄ xp̄i ro nō q̄ nullus
qui possūt aīe sue in alia bndicte p̄dictos pauperes
reponant me forte si plg de rapine q̄ dr aīe rogarunt nō ad
illud imperāt quinimo nō bonis op̄ibz̄ ornati p magē vitā
pauis sordentibz̄ inolūt veneriny dicit nō Ait quidē hmōi
mitrati nō hūm vestē imperāt Audiat deg a nob̄ id q̄d sequit
Ligare inquit ille manū et pedes et proice eū Tenebras exte-
riores vbi erit fletus et stridor dentiū Certe quidem pauz audit
mercēdis qui p̄ vestimēta et huiusmōi ornatu rapine fuit et p̄
aurū aliud dissimulat bonus op̄ibz̄ o'nare aut̄ fuit Quid et alij
qui ndum bonis vestes hūt et indūta pciosa quibz̄ nō indigent
ad alios pdrat q̄ dñplicēt necessitatē suis quibz̄ ē postpositū
Dm nolūt et ēt nō distribuūt ē pros vsq̄ fl apd se teneāt et sec
rōnabl̄ pmittūt et tenēs dēt demolīri et q̄ mgis ad furore
putādi sūt nisi q̄ supplicia veniāt q̄ dei precepta et ē pdictos audz
suadēt p̄ q̄d ad valeāt supplicia veteratores dicūt Quinti et basi-
lius Pcipiendū primo et q̄ in dubijs mdoz̄ indumēta z q̄d
in vestibus indigentib̄ ac egentib̄ q̄d possides quo et not tuū sūt
q̄d q̄ habes dabitur Sed p̄ alios supplicioz̄ veteratores dic-
enda q̄ vespis et vestes quas teneo quibz̄ p mea p̄sonā nihil
nō sūt superflue mihi q̄ hūc eas p me nō indigeā nō p̄ mūdi
pulcriorē meoz̄ teneo et p̄ce reponēdū fl q̄d habeam q̄ p̄ter
vestimēta posse esse apd aliquos videat q̄ncusare p̄ pulcre q̄ nō apd
oēs Timeā ēt et q̄ mihi grapd se rogitēt a dñis et ēt ē
p̄dictis p̄ter et alia hmōi plus sibi q̄ncupiscēs q̄ frugal eo q̄
nō q̄ mūdē et adulterior p̄ q̄ sua auaricia illud vestimēt
Et ēt nō habes habeas aut̄ quid cūlibet me p̄ter necessitatē

Replum anno 024

aut tm̄ pumbos et aliūde habeabat quid notū est vt hm̄oi su-
pflua ad dm̄ ei⁹ pueri et mercimoniū eē tm̄ suū pauperib⁹ tam
ndnpluēb⁹ ꝑ. Qd petitū Clerici nō est hoc signū nupc̄ est dapnabilis usu-
dinarij ꝑ hoc ad hm̄oi loq̄s vbi quidē de dcis rondas dicit
Seruate vt ꝑd nūs suus nō filios nūs suos ille filiastrus est nūs
suus nec ꝑximus dei Et q̄ hoc vlid suū est de auaricia sua
et nō de nūs nec a' de alio filiast vt ille ꝑdicat ꝑ hoc
quidē ubi ꝑius est et est suū sua Et alig⁹ habeat indicium q'
dicit se vlid nō de auaricia ꝑ filiast adire restituere habeat
q̄nos filios et mortē duo cōt Et ideo de auaricia filiast solum
fuit ubi causa restituēdi vt dicit nō nō medietas filiast sed
nōia describat medietatē dicendo Sublata eis cā auferendi
de effectu hoc ad hoc nō faciūt ꝑ vlid remedi vt ꝑius dicitur
quidē vlid de auaricia retinēdi et se ꝑ filios defraudēs decipe
Et ideo ꝑdicat Augl vbi dicit filios et mendacium est q̄ dicit hoc
ꝑ filios meos restituo ꝑ de auaricia ꝑ quā ipse habuit ideoq̄
diuitias acquisitas intendit ꝑ de illa pueri debita reddi ad
eius aīam aliqē falsa Et ꝑ ille verū respondet tales q̄ Ego
nunq̄ vidi de quib⁹ bonis restituo ꝑ mea nouit et ꝑ quid mea
seruus filius de suffraciū Audiens eis mire nō indigrad volo hm̄
fuisse quod stulti posse quidē nisi in eo casu q̄ hoc nō suf-
ficit ꝑ restituēdo mea Dicat vbi hm̄oi ne forte sollicitus
sit de nostrino et hoc simplicit et amplius de meo sapiens
sollicitandus q̄ credit de diffide⁹ diuitē diligenter et quidē
ne quid dign⁹ ꝓhibeat dixit supra

Sequitur de luxuria et rapacitate Primus

Consequēter inquirendo dicit de rapacitate et ꝑd luxuria ei
connexa et ꝑmo de arrhis matrimonij hoc enī mar
requirit ideo primo videat si rapt ad q̄s forte illa nō ꝑ-
tinēbat et qui ead nō sūt capti pariēd illa sustineād ꝑ aliqē
nostrum qui testimonio sūt a' fuerint a' stand quidē ad r
assumē ꝑmittend quibq̄ notū est vlid nosse ne ꝑ ignorantiā pec-
cēt et si peccauerint q̄ de hoc stand veritē et requirēd quomō
ꝑme malū nō est malū ꝑ scripturā vbi ad causā et requirent
quē sūt et doctores veri rapacissimi de vlibq̄ ꝑ aliqē testimo-
nia ꝑ vnde ꝑsit scripserūt Et ex puto q̄ est rapt et tota
vis q̄ntūcūq̄ nō est tanta cōt audito q̄ est ad matrimoniū

Triplex est castitas

Arty matrimonial' est liciti

Ppt esse meritoriu si fiunt ea ꝓpter

plus procedere quam addo et religiose educandi ad applicandum divinum cultum et sic plus aut species plus est bonum matrimonium quod consistat actum coniugalem videlicet circa circumstantias ipsius. Secundo quod dicit in 4° di. 31. Bonum plus non dicitur species plus sed plus species quam ad religiosos non refertur primo ad hereditariam successionem sed species et desiderium quo plus ad hoc quod et religiose informentur. Et 3 auctoritas Augustini super Genesim ad literam. Et dicit Glossa [illegible] quod ultra interiorem unum quam plenitudinem requiritur ad bonum matrimonium et plus refertur et ordinatur in deum actum et habitum. Et ideo quia solum non movet actum matrimonii non consistat omnino a peccato nisi motus non ordinetur. Ulterius actum et habitum in plenum. Et quia est bonum matrimonii sed educanda et ad liberos et gratiam dei. Tertio actus matrimonialis est virtuosus quando alias [illegible] et fit solum causa reddendi debitum alteri

Si causa reddendi debitum

coniugi quia tunc est actus iustitie que reddit unicuique quod suum est. Quarto actus matrimonialis est virtuosus et meritorius quando alias nichil aliud

Si causa vitandi fornicationem

intendit et fit ab uno coniuge solum propter evitare fornicationem in altero quam alias in eo fieri non posset sed si vir videt uxorem de debito reptari et adhibita sufficienti diligentia in prohibendo ad hoc timet de malo fornicationis eius et ad eam non petentem accedit et non propter [illegible] sed tamen ut possit remedium fornicationis eius. Aut si mulier sentit maritum ad alias mulieres inclinatum solum propter hoc petit ipsum de reddendo debitum ut per hoc ab aliis mulieribus cohibeatur. Hoc etiam dicit Glossa [illegible] q. 169. Quinto non peccat uxor immo meretur si propter solum et moderatum ornatum ad hoc operam dat ut viro suo placeat propter hoc solum ne vir propter eius contemptum in adulterium labatur. Et glossa [illegible] dicit apostolus quod que nupta est cogitat que mundi sunt quomodo placeat viro. Et glossa ad Thi 2. Mulieres in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se non in tortis crinibus aut auro vel margaritis vel veste preciosa. Et vero actus matrimonialis tribus modis est vitiosus et per quem venialiter [illegible] quando fit ab habente carnalem et nichil aliud inordinatum intendit. Et quamdiu est in matrimonio coniunctus et sic [illegible] quod non vult actum matrimonialem nec vult eum nisi propter [illegible] causa vel alteram causam. Secundo quando [illegible] potest continentiam debitum fieri et alia dicit debitum magis super quod cadit actus observatis non hoc aliis circumstantiis debitis loci temporis ordinis etc. Ille est castitas coniugalis. Et sic vocatur castitas coniugalis. Et illa continendo seu habitus [illegible] hoc in hoc fiunt est castitas coniugalis et est magna virtus et viro quam rara [illegible] quod sit in matrimonio vivendo est castus qui in [illegible] potest et nequid

Castratus abrahe
cũtra castratũ why

pri dr qui why Ihesu et alie gñat dyñi. Ihu 31 cãpi dr ita
T veteri testamẽto ãy sterilitas fuit ogẽ bñdcõ tñ stabilis
pñs dñs yhesus imparet castre gingualdi modo pñs ayodo
why sup illo dño apli q q finaliꝫ pñ ad ꝓ & qñ abrahã fuit
rõpg circũcid dr Zara fuit circũcid et why inseparabil fuit
gñdrõi dicit Augl q ista mõstrabãt tñ fuit qñ ipsa mutare
nãr sm illud ad gñtionẽ de q dicit apli ayõstrabãt membra
gñdrq sua sup̃ xpm Ad tñ why mutabãt turpitudo tñ pcedãt
tabidine ꝑ solũ ypi promissõ diuinã de posteritate dederãt
operã copule gingualdi dr tñ cozt gñdiã fuit offrõdã why tñ
tabidinosum dr dicat Augl in li de bono gingual dr deo ibid
ꝓd castratũ gingualdi abrahe equipat T uerũ castratũ
Castratus abrahe cũtra castratũ why
Gingualdi why dicit why tñ ipse qñ uerũ rebãt cõtra
qm ritũ impiũ qñ why est gñdere abrahe qm filios gñdt
Qui tñ ipse qñ parte uerũ T pterea q̃ passq3 dr T ohz qui
tñ qñ passq dñi why illã probãt rebãt T ope hor qñ T habuit
Hor why cpou ꝗ T ãi xc q 142 qm qñ uerũ tñ potũ ꝓpa
qñ gñe arty ꝗ magl qñ dñs opatus habuit ad abrahã ait
ꝑ dispõsõ dr pars why gingualdi fuisse sicut ꝗ gñdt
dr qm pñs uerũ gingualdi gñdre in ipõ cõtra cãi
uerũ gñdre gingualdi in ohz respõd pmũ essentiã
tñ dr respõd augl ut auicola dr illã qñ gñdere debet
Qui ipse qñ dr tñ se ipm̃ sed gñdere melioꝛ reputare gingual
di why ipse gingualdi melioꝛ ꝑ pñs qñq sed qñ castrat
gingualdi ꝓpꝛ ꝗ gñdi qñ gingualdi qñ gingualdi ꝑ melior Qui
dr hor dupliciꝛ pñs qñ ꝑe castratꝰ ꝑ illc q̃ dr gingualdi
hred ait magl pand ad Qui gñdrãt fñdda ꝑ opõsit a statu
suo q̃ qñ ipse q̃ arta z uirgo dr tñ Augl in de bono gingual
instruxit uirginẽ qñ dicat dr ego tñ sum melior qñ abrahã ait
ayclon ad 3 castratus rebãt qñ castratus impiaꝛ dr pñs uxz
Agnus dñi ego why tñ ego tñ illa emẽdãt cõfessõ ꝑ tñ parendũ
fuisse dñi ad illã cõcernit ꝑ ego tñ aqueꝛ dr ꝑ tñ aptũ qñ
dr pñs tñ de tñ T uerũ ordini cõgruit ꝑ dr ꝑ talis aliqs
corpe fuit T arta uirginalis hor forte pñs fuit ãne fñdrũ
aut ꝑ obedire quã pñs dr illa tñ inuita libidine uiri ꝑ
ut ꝑ de libidõ dr tñ hor hõi uerũ pñe parere ad tollẽdũ
gñdi qñ ego dr dicã ego abstinẽã ab ope why tollẽs forte uid
dicat uerũ qñ qñ ego a copulatorũ malis ab T uidere desi
derio dr dñi deꝰ nostꝛ ꝓ why respicit uideri quid corpus

Si arty fit ꝑ delictoꝝ

Si fiat ꝑ sanctaꝫ

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK GIESSEN

Simplex fornicatio est peccatum mortale quia

dicit 31 et inducto tali utitur illo qui est contra partem debitale ad unum et quidem a tribu sit gubitur degutting qui sit ita Tignitur ac Ethy dicit magis. Tdicit 31 quia Reddi debitum utitur corrumpitur quidem ad ultra quando uxorem culpe est venial Sed ad est Tdico quod quidem actus sit uxoris et uxoris quando est venial ad unum Tamen dico quod fornicatio et gubitur quia sit contra thorum degutting et non matrimonialis quidem est peccatum mortale quia est gregem vide per Et alii doctores multi rationes ostendit nec dicit 33 Est ens quod dicimus mercenis hic tamen deus ex non erit mercenis de filiis sed meretrix de filiis sed Ubi dicit Glo quod prohibet accedere ad eas quando venalis turpitudo est non ens de dicit venial pro venalis turpitudo quia est quod mercenis Ethy deus ubi Tdicit non intrederet mulier. de prostituta nata in civitate dicit usque ad decimum quidem Et hoc non est nisi per accidens statim quia gubitur illegittimorum Ethy thobie ex dicit ante de ni ab fornicatione Ethy iob 31 de de fornicatione quia est nephas magnum et quinque usque ad pedem demorans me quid si et quia rapitur capisse de gubitur fornicationis dampnat Et est quia non dicimus non testamentum dicit ad hoc ita dicit honorabile quinibus Tobie et thori Timentibus fornicatores scilicet et adulteros iudicabit deus Ethy pia rosa et violare evitare unum fornicationem unum pedem Quidem unum adulterii respicit dei pro ita debitum Ethy pia ad thessa ex dicit Enitis quia precepta dei quod hoc est peccatum dei statuta sicut et abstinere vos a fornicatione Et ad ephesios 4 Quia fornicatio et immundicia aut auaricia ne nomen habeat hereditatem inter vos sicut decet sanctos dei nisi per partem mortale Quia fornicatio et a fornicatione ab alio illegittimo gubitur et tactu gramine partem ista pia sit ne filia alterius alterius ait ista pia recedat a debito ordinis Ethy quia fornicatio simplex est solum non solum est partem mortale apparet ex inferendum quia dicit 33 quia dicit thesi de primo pugna Primi dicit quidem de adulterio et fornicatione et hoc inde sponte quisque et de ceteris reinundis versus Ecce quia quidem reinundis de versus ipsa fornicatio Ethy hic Augustinus dicit de decretis dicit non dicens nisi ad fornicationem quod. ad meretricem ergo ad instituendo ne mercedem prohibet quod dicitur 3 non mechaberis quia propter nomen hoc Tum vide Augustinus dicit ita alteri ipsi est deo sicut Tunc ad respicit et ens genitivum redundans et ens legit et ordinatio non obiectus Tota ratio quia quia

grauibus quam uxore legittima fuerit est peccatum mortale. Et ideo dicit
dominus [illegible] ab huiusmodi diligenter caueant [illegible] et turpi delectatione
dampnacionis [illegible] et inextinguibili pena. Et quamuis non
sit totaliter [illegible] ille [illegible] alteri matrimonialiter [illegible] apostolus
iubet prima cor. 7 [illegible] forni-
cacionem [illegible] Et ideo deus [illegible]
[illegible] ad malum [illegible] matrimonium [illegible]
[illegible] et non solum in officium sed est in remedium con-
tra [illegible] ut si actus carnalis qui alias est mortalis [illegible]
mortale [illegible] bonum matrimonii excusaretur ut fieret [illegible] peccato [illegible]
meritorie. Et si fieret in matrimonio et [illegible] solam delectationem ad hoc
[illegible] in tanto [illegible] ut si [illegible] esset
mortalis culpa sed uenialis tantum. ¶ Ex quo dicitur quod non solum fornicatio
et [illegible] grauius est peccatum mortale ut dictum est sed etiam
oscula [illegible] amplexus et affatus et [illegible] impudica actum carnalis
copule precedencia et ad [illegible] peccata mortalia cum
fiunt libidinose [illegible] intencione. Ut [illegible] fuerit
[illegible] ut [illegible] ipsum
[illegible] ad [illegible] patet quia [illegible] peccatum est aspectus impudicus
et libidinosus quam [illegible] amplexus et oscula. Ergo aspectus libidino-
sus est peccatum mortale secundum [illegible] Mat. 5. Qui viderit mulierem ad
concupiscendum eam iam [illegible] Illud [illegible]
[illegible] libidini [illegible] est [illegible]
Igitur multo magis oscula libidinosa et [illegible] peccata mortalia
[illegible] Augustinus in de [illegible] dicit. Certe [illegible]
[illegible] fabulationes et oscula et [illegible] turpes
et fede uoluntates [illegible] de decore et crimine. Igitur [illegible]
[illegible] crimine et peccata mortalia. ¶ Item non solum deliberatus consensus
in actum peccati mortalis est peccatum mortale sed etiam deliberatus consensus in
delectationem peccati mortalis [illegible] est incli-
natus ad actum mortalem est peccatum mortale ut dicit S. Tho. in
prima secundae q. 74. Et Aug. in 12 de trinitate dicit. Cum sola cogitationis
[illegible] uoluntate operandi sed [illegible] uoluntate [illegible]
delectandi solius cogitationis [illegible] esse peccatum [illegible] gratiam
remittendum. Ergo fornicatio est peccatum mortale et multo magis [illegible]
alia [illegible] consensus in delectationem fornicationis et in
delectatione [illegible] ad fornicationem est peccatum mor-
tale. Cum igitur oscula amplexus [illegible] huiusmodi delectationem fiunt

De osculis amplexibus etc.

Consensus in delectationem est peccatum

Cogitaverit libidinose sua petita

Gressus gruptus

sc̄ q̄ sua p̄ta mōtalia q̄ gessit in ea t̄ gbus deliberauit t̄ delib-
rat ꝑ q̄ sua ꝑ q̄ delibratōz aliq̄ hō est ꝑ se mortalia ad arbit̄ pt̄a
mortalia ¶ Et nota q̄ ſ̄r assert affirmat ostendit et illud libidinosa ad
sua ꝑ p̄dicta declaratōz et nō ad ea legitur̄ quictos sua mōtalia
dum erit cogitauerit libidinose sua mōtalia i cogitauerit q̄ deliberauit
sua ꝑ declaratōz p̄cedit mōtalium ꝑ nō q̄d erit volens p̄mittere
ꝑ p̄cepta sup̄ius et i ꝑ addendo aut minuendo i aliud ille qui
ex cogitauerit de p̄mittendo aut illi libidinose opa ꝑ declarat in
abscondito cogitauerit illud illa declarato cogitauerit ꝑ illud sua et sibi
illa cogitauit ſ̄r secundū q̄ mōtale petit pat̄ q̄ t̄ pau nō de illo
ſ̄r de ꝑcedentibus et erit q̄ illud est gessuus in declaratōz peccati
mortalis et ꝑz multi siste et ꝑ Angel pallegauit ¶ Et dupl̄ modo
cogitatio libidinosa ad assert i tactu et libidinosa q̄ nō est cogi-
tatio incipiēs i cogitū i actu est petit mōtale q̄ possit
illud ꝑfici t̄minatiue aut ſ̄ solidatiue ꝑ homicidium causans q̄uis
nec est gruptio sibi i declarato in tribus est petit ¶ ꝑ q̄ no tāg
q̄ ꝑ dicit ḡy de lyra sup illo ait q̄ cum debeat ut̄ cred ad ꝺ-
rupiendū cōd mēbr actus ꝺ corrupiēd ſ̄ gradus q̄ ꝑo est apposit
i cogitatu i tactu ut̄ cred i est alio tū causat gruptio cuj ꝺ
appetitus sensitiui et hoc nullo et quicū artū vōis Et ſ̄r gruptio
nō est petit mer peccatū nec mortle Cui rō est q̄ ille pūs motus
sensualitat nō est t̄ p̄dict mod ꝑ verecūd ipsius gruptio ꝑ q̄ ꝑcepta
est bn est petit ꝑ dicit Angel nō est t̄ p̄dict mod quibus ꝺ
resistere i t̄ p̄dict mod respuere sed acceptare Et ſ̄r ꝑ dicit
pūs motus sensualitat nō est petit q̄ dum michi displicet a ꝺ-
tractare mer gressiue nec ꝺ stringere ꝑ est mā et cessando ꝺ-
mus ſ homo incipiat ei resistere statim est cōd gruptio Et aut
homo cōd renocat ꝑ declarato mō p̄d hoc est nō stat et cōd per-
ceptio cessat ipsa ei resistendo et cōd ꝑ posse et declarando sed
penitet me rare t aut et pōt omittere scandalū sed ly gressus
t opa a in declarato mīt ſ petit secundū Et ad mēbr ſ̄ g ly
t opa ꝑcedit ſ adest op̄tunus a gressus t declarato q̄ ly est ipsa
gruptio mer a passio cōd mālis gressus Et sic malus gressus t actus
petit mōtalis est et mōtale ſ et sic vidē ꝑ ꝺceptio t̄ recte actus

Queritur quoad primum materiam de restitutione

Queritur ulterius utrū ad ḡuā ꝺ sit precepto alteri
reddē debitū ꝑ ḡy nigrid t ꝺ 32 et ḡy ꝺ et
Durand et alios doctores et dicit q̄ non et ꝺ
et reddēdo debitū peccat sed ita q̄ ꝑ non ꝑ ꝑ debitū ab
opante ita opor ꝑ ꝑ a uno ſ̄r ꝑ opor nō reddē uno
pecuniā ita non nō reddē opori petenti ly dicit ayst t ꝺ

32 Notandum est quod in omnibus vir preest uxori, vir caput uxoris
est et tamen caput mulieris. In solvendo tamen debitum carnis pares sunt.
Ideo apostolus Corinth. vii propter fornicationem tamen sibi unusquisque suam uxorem habeat
prima ad Corinth. vii. Vir uxori debitum reddat et similiter uxor viro quia mulier
non habet potestatem corporis sui sed vir. Similiter vir non habet potestatem corporis
sui sed mulier. Nec mulier ad virum alium nec vir ad aliam mulierem
potestatem sui corporis habet nec vir ad quemvis nec mulier potestatem
habet sine mutuo consensu. Sed alter alterius potestatem corporis habet ut posse-
rit alteri non liceat alteri negare debitum. In hoc enim pares
sunt quia nec vir nec mulier corpus suum licet alteri tradere sed sibi
invicem debitores sunt in hac causa nisi predicti dicit occasio ut
¶ Unde dicitur quod quilibet coniugum tenetur ex precepto alteri petenti reddere — Sunt casus in quibus non est reddere debitum
debitum coniugale exceptis aliquibus casibus et rationabilibus causis
de quibus dicetur postea. Patet quia apostolus prima ad Corinth. vii dicit Sed tolli
quando fuerint coniuges quilibet hoc precepit dicens Vir debitum reddat
uxori et uxor similiter viro. Item in contractu matrimonii vir dat
corpus suum uxori ad actum matrimonialem et eodem modo uxor corpus suum
dat viro. Et ita corpus viri est uxoris quantum ad illum actum et
eodem modo corpus uxoris est viri. Et hoc innuit apostolus prima ad Corinth. vii
cum dicit Mulier non habet potestatem corporis sui et similiter vir. Quomodo sicut
ex divino precepto et de rigore iustitie tenetur homo non auferre alienum
invito domino ita tenetur ex precepto et iustitia aliena reddere petenti.
Sed cum unus coniugum petit corpus alterius ad actum matrimonialem
et hoc est debitum petit, tunc petit quod suum est. Igitur alter ex precepto
tenetur sibi reddere illud ad illum actum nisi habeat legitimam ex-
cusationem. Quod cum non facit tunc tenet alienum invito domino contra precep-
tum dei et contra iustitiam quia coniugi reddere quod suum. Et ille peccat
graviter. Et si alter ex hoc incidit fornicationem est ille etiam reus
sibi aliquo modo imputandum in quantum sibi fuit causa illius fornicationis
debiti. Et est notandum quod duobus modis coniunx petit debitum ab alio:
uno modo expresse sicut quando verbo petit. Et tunc tenetur alter reddere
sicut dictum est. Alio modo interpretative et non expresse per aliqua signa sicut quando
vir per aliqua signa percipit quod uxor vellet sibi reddi debitum
et propter verecundiam tacet. Et tunc tenetur ei reddere debitum quamvis
non petat verbo. Et quando tamen per sufficientia signa apparet voluntas
mulieris de debito reddendo sibi. Et nota exceptis aliquibus
casibus rationabilibus quod sunt alias multi quos ponunt doctores in quibus
coniux quilibet non tenetur alteri ad reddendum debitum etsi petierit. Primus — Primus casus
est quando petens amisit ius petendi sicut quando fornicatus est et hoc

alterū publice gstiterit ¶ Tur ctg homo ꝓdict⁹ nō pcredi
¶ ideo dicēdū ꝙ ad repellēdū iuriā nō tenet reddere ipsi pgēti sibi no
rentem vel rōnabilem recuperādi ꝓpriū gentiendo aliās nō tē
¶ Qđ ctg nō ꝓcurat sibi nec nō z nocet sibi sed⁹ ꝓcurādo
salutem assecutā sit vel reddat sibi debitū ꝓcurādo ad hoc
tē sit ꝙt nō alio alio vocat ille qui tenet ¶ Ille vero dicit
iur⁹ ctg cui dimittere ꝓpositū suū n̄ ꝓpter ꝑiculū mor
¶ Secūdo vsq; est qđ nō arguēdum nos pcredi ꝙt in illo casu
qđ ꝙt ctg ꝓpter mōrē gr̄ave vel grauatū ꝙt nō ꝓcurādo in qo
ꝓpe debet deliberare ꝑt an velit ingredi religiōz an nō
mundū ꝓcurare ¶ Si ctg in illo ꝓpe teneat reddere debitum
tūc teneat se reddē inhabilem ad religiōz ¶ Ad ho dici ꝙ
Tenādo de nūpcijs in ecclesia galliē Ad illud forte posset
reduci sī ad aliud ¶ ¶ Si mercator vel debitor ꝓpe impotens
ad id reddendū tūc nō teneat ꝙt ante ꝓ tūc nō habet vel
dendi aliter ꝑiculo debitū se magis incertū efficiat ꝙ
quietū ¶ Tertio vsq; est qđ quis minor quanto aliquis ꝙt
ad nō reddendū cogit̄ ꝓcurat⁹ notabiliter recuperādū inde⁹ minuat
sue teneat ctg homo ꝑt ad ꝓcurādū sui ꝙ ad reddendū debitū ¶ Si
ergo pcredo debitū procurāret aliter reddendū nō tē reddē
ꝙt qm̄ ꝓpe infirmat est aut ꝑiculū ꝙ ho qui timet ctg
infirmitatē ¶ Quarto vsq; est ꝙ pcredo timet ꝙt ꝙt ꝑiculū
ꝑiculū de ecclesiast̄ fieri aut de absentia sui inimici tē alterius rei
de debitū ꝙt minor quanto tē ad rationē ordinis fieri ¶ Ulterio
progrādo aut ꝙt nō nascat absentia ꝙ timeat reddere debitum
¶ Quinto vsq; est ꝙ ctg nulle est mīstrosa ¶ Quoniam ctg
homo tē homo nō agere illud vnde pacem nō nasci ꝓpter qui
ꝑt alius ꝓcurari ꝓpter quod patiatur ꝓximus ꝙ tūc
ꝙt ꝓhibet ꝙt ꝓcedē mīstrā ¶ Sed nō ꝙt ratio ¶ Lege nō pacem
arridere ad mīstrandū debitum mori mortificā
gebat alii nisi ꝓpter mortale et graue Iuxta ꝙt ꝓbabile ꝙ
¶ Lege euāgelica ꝙ ctg lex naturale ꝙt nulli ꝓhibeat accedere
ad mīstrandū ¶ ¶ Dicit ꝙ plures mīstrare ꝓt esse in
mortali ctg ꝙt ctg mordaces et grauiter ꝙt multi ctg
ꝓhibeat debitū petē et reddere Alias opōrtet quid ꝓpter ab
stinēdū ¶ Sed ꝙt ctg mortale ꝓhibeat z mīstrari debitū petere ¶ Ad
hoc ꝓpter distinguendū ꝙt ꝙ ꝓcurat ꝓcedē dz ad mīstrandū
ꝓcedē ctg nō ꝙt valde offendat ne ꝙt ꝓbi ornatū mīs
sendi in alios dispendium cōmpetēs ¶ Si ꝓ hoc ipse graviter peccat

Si nōdū petēs assistat mō

Si vēdat ī debitū

Si timet de ꝓcessu

Si mīstr est mīstruosa

de leproso an fama re-
matur ad reddg debitu

ayelng ost nomb?

Utrū tpr bg sure se heredt
reddere debuerūt

dan grauo q' wont gri
uand possit debitū ex
igere et petere

fuga uitiorū

habuisse ad finem ne presumat sed ab eo de quo sciat malum venire
et ne ei presit ignis ignitus in se effectum esse Et
Dicit ei dominus Ego sum ille et finem tibi non respondeo
magna pars quid ei mens sit ostendere Cum ergo quidam ait non
posse quemquam quae vetita sunt facere Et dicit Dominus ego et
mater filii sumus duo quibus quicquid fuerit de prestigiis quidquam
vetat et Tamen familiaritatem Tempter se diabolo et non resistat
scripturae dominus commendat ignem malignum Et si non
precipue sed rerum ei ornatum et destructum ut non habeat
ornare mentem de deo quicquam meditari aut ornatum et destructo
et scripturae veritatem Tuendae negligendae et prius desperandum Quamvis
aliquis pro ut ei persuasum fuerit vitia virtutes credat malis nobis
erit ad Timothei scribit tua nosciunt ut sibi mentem et sensum
in omnibus voluntatem Et si hostis humani generis non esset illud offerre
poterunt non ergo hoc desistit quo mentem nobis pacificat aut
ipsum auferentibus mentem ad aliud ei ipse curat nisi quod pugnetur
bonos et quos propter malos Tyrannus a se vetuerat in quos
et quibus prodeat persecutionis palatii Et eo solo studium Et religiosae
mulieres quae et animo religiosam virtutem Tamen et mi-
nia et valde secreto familiaritatem rapida est Dicit Angelus Et de roboa
Silvestri quoniam et nutricem dicit Et eo magis scire mentem de sua qua
religiose agitur et quo religiosorum ratio ploy alienum et nocy
plerumque ut propria sedatae luxus quisque libidinis Et modo quo
ad rapiny et nocy alicui est ostenso tacite sunt recepti ad eandem
malos declarat Angelus Ubi Et quae Amor spiritus quis per tacite
sunt recepti quod assertionis ad assertionis quod obsequiosum et
obsequiosis quod familiare et familiaribus saepe quod carnalis
qui ore gingivae Et quos pascit Dicit dicit dicit Angelus Et rode mihi
capiti loquor Astrus ut pestis animae familiarius nutricem recedat
se respice de quorum cum ne magis insidiabatur et abrosis aut
pavimenti prudentia nequeunt Et Etiam et retinere gubernaculum
et portentum deputatum ne homo cor ejus ad illud gravitatis Vitium luxuriosorum
quae. 3. Cum se inquit pomarium esse nequid quod homo mihi qui
appetat ad hoc familiae habuit ad alios ejus dum ne non videbitur
videri videri hinc ponos ubi in hoc pacto ad alios gymnasiorum
aut ejus exercitii Dicit Angelus in de dicit rodos Et quos voluptas
ad diritos amant blande arripit si quis duo rapiny esse videretur cum
bestiae accede ad alios ne sua pacto ne insultet ne videantur
ne dicat ad ne esse vitia Ad hoc cum diligentia Et humana pudoris
et quae habeat quoniam a libidine et quae ne hodie ab ejus victoria
libidinis Et quod rapinas ejus cum tale indigentiae illud mala
ubi propria vi esse ei hoc dimissa dordida sanae praeceptae

Custodia sensuū

Repressio reprimendum

declinatio fere repse

Corpus molestato

fuga ory

Medietas morte

Recitio cōis

De virginitate consequenter tractabimus &c

Triplex gradus virginitatis

ad virginitatem requiritur multa

De purgatione q̄ fuerit statim post

Queruit autē quomodo intelligenda sit predicta auctoritas et
quomodo ea q̄ dicit dicenda q̄ post dicit ⁊ cum
una q̄ quamplures fuerit hoc solliciti q̄ quomodo
alio esse melior intimo ⁊ exterior. Ille dicendū est ipsum
audire ramsey primo auctoritatē patris sancti et postea alterius sancti
in libro q̄ solliciti ille auctor hoc augt in libro de sancta
purgatione vbi dicit ⁊ cum vos et similes vestri scripturarum auctor

Vsq̃ rapte reuahat a diuinis

de filiabq̃ lupanar

de restitucõe

Ende de virginitate

Castitas quia melior est virginitate

ecp aurcuare prud er debuc ordinar in pace? Et notãdũ qp ꝑnus
stary dw ꝙnad in se melior pt ep inde rard supdicte qp st stary
qui mony' ad th odby melior est aut stand ad odby assumed by
Jnuenide ehy aurie subrie et nd hor nd aurcs fuge ornaso
rõumpeb qnbg pt rõ by ess stary dw ꝙnad ypr qui nunqu
lay by W' qd' dicit Frig regle gby 19 supr ysto ꝓ dcõ dcti Jnuenie
saland re pur dw ꝙnad alig inde est ad qp dcõ hõi p qui
dicer se nõ posse aprende manear ? segr r in de gentib rhoro
sen nutrimo' qr melig est dno inedoriend dri qp p abrupta
tabdinã ꝓpetari Et beda in quadã eglã dicit Vt qui ? inde
ad dcõd redbatni se ei dare ne inuerecũd ess ꝓnde dubio
melig imbere quã dri et saldari in hide gradu qp ? sdtimi
tare rdeu dewery quã Et Augt in de ordinate Jn quotid
dnicis ꝑ pudicinia ꝙtur dapnare nõ timet ? p ordinati et
dw ꝙnati gnacina oꝑsidenta nutrieus dphoꝝ oppet
qua oppenta et edd et ꝙon debus abdana nõ nõ pdd nup
nas napesp ? erc ? si nõ imbat inde ? dcõe dapnabile est
Et Et erc aurca dnõ nrũdũ qp ꝙnad ei qp st altor stary
dewer inde dw ꝙnes et maiores sid qnbg erc nõ ꝑ by dur
nd serue et ordad ꝑuari Vt glo ? recp ? dicit Aduoz ꝓfes
so ꝙnat altord dy rend dnõ ordi Cum ehy abrendrian
gnigro dw ꝙnaren qbend gseruat mores qr dy dir ginitan
qdignor ostendat Abstinead abord sr dnica ruga a dercartod
Habem ? pudicia gnessandby potandby dy hgnes et nigligs
stud orodby lodby edemo simõ et alios hgnes ? aret de hnoi
by dur inby ad dw ꝙnes spedid et odd rastro spedid pnõ
nby ꝙde aligd ? sermõe de imitate manere ꝙnad qui
incipit ag aria optimad pur eligat ipm

Vtr ꝙnatum debeat aurcola

Queret aurca dnõ ordt dur ꝙnati debeat aurcola Vbi
nrũdũ qp uros sud hostes audt inrdt ps ano inddy
et demon Et qp hor sud hostes audt qr pcand nored eis
ꝑ hor qp fõrd ꝛ̃ptad nos et indrptis dpugnad inhibuat ad
pond et sepe ꝙnad Contra quos rndby hostis ? inet
pugna in har vita Et qd hõ qp aurcuare et ypr dnõ pugnãdo
rosi aliqs hostiũ illoꝝ ꝙuicit eũ tñ inerenter ꝑmid et
coronad dns sda ad rhi ? dñ roꝛnabit unde q' legitte aurca
inerer dum ad ꝑsid et oꝑsidend sup gentes hostes stand
adoꝝ ꝙnat aliqui illoꝝ hostiũ ille inerer ꝑ ysrad spedaly
et oꝑsidente aurcand qd' dñ spedat ꝑmid Dic erc est ? dcor
nos bestiaꝝ et aqueductil dum oꝑsidend sup alios agit
ille da' animal a' alind hgnes ? stat sud et ? sup oꝑsidẽ

ayelig est ? inuidia pal
inei qp ? ꝙnatum
dapnari

Vrgsby debet
aurcola

ayarwsby sth

Dotwrubg debet

doctores per quos professio confirmatur Sunt et martires propter hoc quod a mundo per-
secutiones sustinuerunt Et sunt virgines propter hoc quod puritatem in se ipsis servant
doctores ergo martires et virgines videntur habere illam professionem conformatam
quare aureole eis debentur. Utrum virginitati debeatur au-
Secundo ad quod virginitati debet aureola Queritur utrum vir-
ginitati [illegible] Et dicit Primo quod aureola
non debetur illis virginibus qui habuerunt propositum nubendi et non habuerunt propositum
moriendi quod si morerentur deberent esse aliquem inhiberet. Illi enim non sunt
virgines nisi carne et non quo ad principale quod est in animo sed propo-
situm perpetue continendi. Secundo dicit quod aureola non solum debetur illis
virginibus qui se voto astrinxerunt ad statum virginitatis perpetue servande
sed et pari voluntate et non ex quo excellenti victoria super carnem
propter quod virginitatem servare non voverunt sicut voventes et tamen omne
premium debeatur actibus virtuosis sicut que ipse debetur sicut illis
Tertio dicit quod aureola est debetur istis virginibus qui habuerunt
propositum virginitatis perpetue conservandi sive illud voverint sive non
Et si integritate carnis manente illud propositum fuerit aliquam
interruptum [illegible] in fine vite [illegible] ad hunc aureola debetur
quia virginitas ista nulla potest reparari ut supra dictum fuit
Quid sit aureola Quarto queritur quid sit aureola ubi dicitur quod cum homo
ex caritate servat virginitatem et propositum eam perpetue servare et
hoc propter deum est gravior fit et aptior ad spiritualia talis propter hoc
meretur duplex premium scilicet Premium est ipsa beatitudo essentialis
que est clara dei visio ac fruitio et est perfecta eius fruitio non quo
quod homo habet in deo sic clare viso et perfecte amato Et hoc pre-
mium est essentiale et [illegible] actum meritorie et solet me-
taphorice et per similitudinem dici aureola sive corona Dicitur
enim corona primo propter hoc quod meritum quo id premium meretur
agitur in quadam pugna quia militia est vita hominis super terram
Job 7 et victorie debetur corona Secundo propter hoc quod per id premium
sit homo quodammodo particeps divinitatis et sic fit quodammodo particeps
regie dignitatis Apocalypsis 5 fecisti nos deo nostro regnum et sacerdotes
Corona autem est proprium signum regie dignitatis ergo etc. Et est esse-
ntiale premium quo habet homo sit particeps divinitatis et quodammodo de
regie [illegible] dicitur corona Et corona significat quandam perfectionem cum
figure sue circularis que est perfectissima figurarum Et ex hoc etc.
quandam perfectionem [illegible] in patria Secundum premium debetur virginitati
perpetue servate et eis propositum Et [illegible] et hoc re-
gula premium [illegible] de excellenti
eius victoria super carnem Et per resurrectionem [illegible] aureola est

quidā decor ī rōpe pulcre et gaudij de excellencia virtutū sup
ravit fratr̄ ppō q̄ virtutes nouerunt istud decorē et gaudiū i
singlāre dr̄ ad 3 primū arguit sic nō est respōd dei sed
respōd creature dr̄ cū gaudij de ppijs opib⁹ et nō de alijs sed
de hijs q̄ sūt excellētie virtutis dr̄ hoc dupliciter primū patet
per dr̄ Prodi. 24 ubi precipit fieri supr̄ rotundi fieri aliud quod
rotundum nō primū assimilat hij de aurea ad stillicidiū
magne rotunde Secundū ad primū ad similitudinē pue rotunde
de diminuta aureola et primū assimilat q̄ hō respōd
vocatiuo et valde magis et multis quod q̄dmodo primū assimilat
illi superadditum dr̄ cum ē assimilat dicte aurea ideo primū ar
gumentū nihil illo assimilat de diminuta aureola dr̄ ē contra
hoc notādū q̄ illa aureola ē mixta ex aqua benedicta quod
nō alia q̄ de vino hēbat mixtionē et p̄ferebat aureolam q̄
fortis et fumis huius opositū patēt de virginitate Ad primū
q̄ hoc opositū dicitur hoc primauit et q̄ply se dicunt a de
cibo potu racionis et magis comunis cōceptio ostendit per
priuationē esse mixte et rōpe etc̄ De b̄ vicio ga sc̄ gula et oppōsa
virtute sc̄ temperancia

Temperada est virtus q̄ moderat delectationes tactus et gustus
corporales dr̄ hic p̄ se abstinēdo cui p̄ oppositū opponit
gula. et p̄brietas cui opp̄ obstinatio. et castitas cui
oppōnit̄ luxuria dr̄ tangencia et gustabile p̄ q̄ dicitur cibus nō
dicendū est de retentis dr̄ p̄ de abstinētia hic quo notandū ē abstinētia tā duplī
q̄ duplex reperit abstinēcia vnus alius q̄ est dicit̄ absolutus
et potus seu alimētorum quidā vero ciborū dr̄ nōn per se ver
tute mer actus cui desiguat h̄ dicit̄ hic dō tendēdo ad q̄ tales ab
stinēcia p̄p hēt fieri et malū dr̄ hoc tamen aplī 1 cor 8 Esca
nos nō cōmendat deo et ad Rō 14 Nō est regnū dei esca et
potus ubi dr̄ dicit mer ī madidādo mer ī abstinēdo de illis
tribus dicto dicit supros ad dr̄ p̄dictos abusq̄ et potus vino
rum p̄ respectū ad vtus vsq̄ tm q̄ sit p̄ q̄ p̄dictos ad supros
abusq̄ et potus et quidam vinū fuerit h̄m vtus vsq̄ dr̄ per de sept
virtute aut actus virtutis de q̄ virtute de hijs pcq̄ stādū q̄ p̄
dicti imperatores virtutis q̄ nūdinas dei posse cōmendāt et abstinētia
dicitur ministrare ī fide vnd virtute in virtute ad prias in
stud ad abstinēdū dr̄ dicit̄ vnde in stud abstinēdo tā p̄dō sup
positum q̄ abstinētia nūd 3 virtute q̄ p̄dictos abusq̄ et supros
ubi et potus per istud patēt et hm vtus vsq̄ dicunt hij q̄ opōit
quidā opositū q̄dam hij ubi opōit dicit quod hij vsq̄ dr̄ q̄ quod ā

Corpg dari ℓ nob vt
seruat spm

hoꝛt bonoꝛt homy nd quod hō venit et ꝓ gravida ꝓpꝛ sue
et ꝓ sue valitudīe nōīe vt dicit Augl in li de quodlg ewd'
Cibi notādi qp rōpi nob datꝰ est vt seruat spm ad
opa bona q̄ nr̄ar vsa nō ꝓt ssg eq̄ vide sm rōpis exigēdo
ℭz nōi porg sōpng et hgde sm nob data vt ꝓca et cord
vsm g̃ seruig corpi ꝓt posse in sti valitudine et ꝑ hoc dis
posīd et abilitad spm ꝑ hūd ℭz instrūd bond et apmy
hō sm ancta ad hō et oꝑ dire opand ℣ et ꝓ ꝓ reglā
hūd et ꝓ dorma qp hō nō vpare vidit ī cibo et potu et
cet mose q̄ ī cet vsū mod et nīe sm ad seruat ī q̄ limare ī
qdrare ī p nōi g̃ medīa ā debīdi cōsō mādm qp
ꝓ hoc et rōpi sm ꝑ nīe statu valde robe et valitudine
ꝓ posse suo ꝓpō et g̃ seruat et vsū gnēdi ꝓ posse et et cere
opa q̄ sbi hō sm sand mādm ꝓcēda et ꝓ et vsū rōpi
hūd desine et ꝓ fuꝛo desuīe ponet ad bona ꝓsequenda
et mala vitanda et sz vsū rōpi nō et supplimare castimat
ā ofensa ꝓuocatoꝛ ad vsū desinat ℭz q̄m ī pgle ssg
de deat dīe ī dei fuꝛo recurrat ℣ dem intelligo de sompno
deuotōis et alīo hgmōi rōpi nōīe vt vult Augl ī de moꝛby
eccl sbi dicit habet ow reparādo in vobg hg ow regulaꝛ
vnd restauro seruand et cet mōtil diligat mōtal
ꝓ se appetendo ꝑuert ℭz ad ow hg alīo offendat ītīe q̄ in
tale est respect cōīe modestia nō amabl apud et intel
ligat nō posse de mōtō illo sm q̄d hō dīno offendat ꝑ cor de
ꝓuo mōtō ssg quo bona gnēdi nīe ꝓt hō mod ꝑuo
oꝑtūd de valitudīe cōpositio et dnḡ mādm q̄ ad vsare vi
tanda requīr et ꝑuert mod et nīe sua ℣ p̄mo ī q̄limare
robꝰ et formā et sz hō nō q̄rat simplīe delicata et
minus sūptuosa et valde armare ꝓparata ad gulā re
sudād nec minus sumat simplicia et grossa q̄ nō g̃ seruat
sue nāe ad ꝓdūd valitudinē g̃ sudād ℭz et sand vsū q̄li
sbi valeāt et sufficiāt ad ꝓdūd sm rōpis valitudinē ꝓ
valād et g̃ sudād ℣ hinc ꝓ habito respōd ad etam q̄ plac
mīt q̄ sucedīe nōīe mādm et ℭz cad rōgrue odby
ꝑ dicta hm dictū mād mādat ℭ mīe cād indiget
medīa bg q̄ mancie ꝓt et qui ost tenet ar delicate
q̄ placēt mīt ꝓ bono statu rōpis sui indiget subtiatibus
et magl delicate quā robusti et grossi corpis hō. cū pa
ciēs et dgnand plg attendere q̄ alī cibi ℭ vsū q̄ sucī

abstinencia pauperis

abstinencia yporis

religiosi

cura superiorum subiecti poty q̃ gubernatur

rendo in alios debitos finem ex ipsa head q̃ fuit rationabilem
necessitatem ex in defectu inde ipsi necessarius aut ex
head dare alios indigentibus ymo a' in pios vsus quem ad modum
q̃ppi et dei laudi Ista est virtuosa abstinencia dicto adiecto
rationabile superdicte ¶ Secunda pronit abstinencia pauperis q̃ fit
solum ex mente quemcunque ex ipsa istis in est virtus nisi pauper
in ipsis vnde dicunt quidam abstinendo ex potius quia
de ipsis q̃ ipse ethymologiam ex pauper ipsa indigens possidet nichil
ler dicunt quidam ex quo in ipsis sufficit q̃ quemcunque corpus valido
nudine ipsi vestiet ex quod ypocrita dicit illa est vera virtus abstinencie ¶ Tercia pronit abstinencia ypocritis q̃ fit ypocrita quando quis
ex horum tantum laudis ex ipsa est mala ¶ Quarta est religiosorum
omnium q̃ fit ipsis ordinantur vite modo debito et finaliter ypocrita
dicit ex ipsa est virtus a' arcta virtutis laudabilis valde eo q̃
valet ipsi ad multa bona ipsa ad rationis sanctam quorum cum
ipsorum desiderat ex quod quos reputat ex superbia quicquid
generat valet ergo ad reservandas multas tribulationes qui
cum modum ex simplicitas gratia ex ipsi de pauperibus quidam abi
tant ad quantitatem ex regulam ad ordinem ex ipsa cum
ratione q̃ vino moderate vsi pasta non ex lasciviet ipsi ipsius
rei ex ratiocinatur et ligna q̃ valde respicit ad superhabundantia
ex ignis ad demonstrationem ¶ Secundo sanat studium intellectum ipsum
rem ad magis intelligendum divina ex ad superiorum argumentandum
facit ad meritum quia vel quo ad actum ipsum quidem quo ad actum
aliarum virtutum ad quas facilius habilitat ex disponit vel
¶ Consequitur notandum q̃ cura superiorum ubi ex potius quidem q̃nos re
spiciendum ¶ p̃ma est ipsa declinando q̃ est in superiorem ubique ex ipsa
ex ipsa declinando curam non auffert nec ei ad moderandum
ex melius est hyemem declinando ex demorando et abstinendum
quidem panis pili papa ex quidem pistrem ex hoc ipsa valeat
appetitus mercatum ubi ¶ Secundum est gaudium ex illa est amor
ex desiderium declinando q̃ est in superiorem ex ipsa ubique et potius
quidem declinando ipsa in ab aut pondus ramum amoris ex de
siderium sui ex ipsa gaudium moderat curam ne ipsa magis
utilitatem fiunt ipsius vera ubi a' potius gratia bonum vel
ab eos fundendo ex voluntarie appetendo ostia superiorum ipsius
quantitate a' qualitatem debitum aut ipse modestum ¶ Tertium
est arcta minorum ex prolixa fundendi ubi a' superiorum artitudo
superiorum ab inferiori prolixa ipsius imparata ¶ Quantum est
habitus q̃ quod habitus inferiori arcta ex ramus efficitur
et ei ipsius ex arcta frequentatus generat habitum ex ipsa

Gula deprehenditur

Species gule

sub se duas sparsiones est p̄simonia seu sanguinis q̄ est
moderata sup̄flo aut subtracto vbi p̄ q̄ vinū ita durat Alia
est sobrietas q̄ est qualis disp̄sitio hois ad hoc habēdū se rectā
debite potū inebriare valentē Ita p̄t ille qui vinū moderate ut q̄
citius digerat nec ventositatis q̄ inde suscitari et q̄ quemcūq
valitudinē corp̄is sui ḡnet est qualis inde natā ex q̄ moderata
vsu hūoi potū et magis vini ptim ḡsert corp̄i et alt et
modicū aqueū inde non q̄ inde plura sanguis ptinebat caplis
et tpe dur debite nec ocl magis q̄ aqueū vbi Vñ Aristotiles
31 Ethica quia hoc vinū ē pbrietate potatū est ibi Aquil
tatē alt et corpis vinū moderate potatū Dicit est crud
de gula q̄ est debita inordinate et sup̄flue rem ingerē vbi et po
nit ē quid Ibi ista sūt hēt duas sp̄es Vna est ḡnes sūt Gula hēt duas sp̄es
rationabilis q̄ est inordinate et sup̄flue rem potū vbi Alia
est ebrietas q̄ inordinate et sup̄flue rem potū ita q̄ sibi
p inebriare valentē et de ista intt specialit est q̄ Vbi nō de ebrietate
q̄ hoc Et tūc ne q 190 q̄ ebrietas nō dupliciter Uno p̄t
dici quātū ad potū hoc qm accidit ei multa vino a alio potu
p̄moto potato. et q̄ p̄t est tūc sit hō q̄ p̄ vsū istius nō
videt multū ad tūc p̄t qualitatem ei vino ēē potū hūoi ebrie
tatiū p est dispō quādā multū sequēs Alio dicit actū quo
quis tūc dat potū inordinate et est nimius volūs potando Uno
devare a est vbi inet ebrietas potatū Inordinata et debita
Et p̄t ista q̄ dē multiplicit Primo q̄ hō inebriat potū ēssentiā
devarū et debitare potentē q̄ forte ignorat fortitudinem
vini et vtitur se inde potu indigente Et alias inordinate et debitu
ad finē Et p̄t hoc q̄ quis ex ignorantia fortitudinis
Tunicare multū sanguis et calefit et inflamat fortitudinem
vini istius hoc et sibi nimis q̄m vtendo se indigē et hī p̄
vini nimiū potatū quod etiā ignorauit inebriat Et p̄t
p̄ ebrietatē esse p̄ vitū p̄prium si ex negligētia aliqua hoc
q̄mittat Alio p̄t q̄ hō ingerat potū esse inordinate ex hī est ad
vsū inebriare potentē Et p̄t esse p̄ ad potū debitū ex quo
sequit dupliciter est de gula Tertio modo p̄t q̄ aliq̄s hī ingerat
potū esse moderatū et debitatiū inebriatiū et hī nunq̄ debit
ebrietatem Tertio quid ab istis Et p̄t ebrietas est potū nos
cibi q̄ talis valentis et sibi p̄ut se debitū q̄ est optimū
hoīs et sū quo mer virtus operāt mer Ebria derivat Et hō
dicit Amos in pēnō de purgatio Sibi dicit q̄ ebrietas sī est

De filiabz gule

Gula est vic' mal'orz malorum

assidua est potiꝰ mortale ꝙ venialꝫ ꝙ hoc ꝙ obstruens pur
mortale ꝙ solid meratꝫ ꝛ ideo ꝙ vic' ꝓ esse ꝙ hꝰ assidue debue
quin sꝛeꝰ et velus obstruatur ꝛ mutet dicꝫ sepe oppꝰ ꝓ
tendit pijs et sibi ablatare ad obstruendꝫ ¶ Ter prima gule
et obstrue dicꝫ hꝰ filias ꝙ op ea orit quas cenit bꝫ ꝙ 3 mor
et inferꝫ sibi causa et occasio vidorz aliorz malorz ꝙ ꝓ
spualiꝫ ¶ prima filia est obtendo vicꝫ vera inferꝫ filia dei
ciꝫ vocis obedire et obstare ꝓ moderata rebꝫ et potui ꝓꝰ
ꝙ ciꝫ sue ꝓtis sumosꝛatus et raput ꝙmbatus sed ꝓ sonos
tra obstructa sibi obstrepebat ꝓ murꝫ vib obedire obstinate
¶ Secda est ꝛepta vita dei ciꝫ ꝓ moderata vbi aut potus
est sopitꝰ est vocis gubernatiꝫ tue sensꝰ et ꝓfundi vidit deor
dinatos ꝛ apparatus et mala mordinate passiones et spualiter
dragia sibi et inferꝫ vita ꝙ vocat ꝛeg ꝛepta vitam
3 mor ¶ Tercia filia est quandoquid ꝓ qꝫ ꝓ vic' inferꝫ dordi
nato tornatꝰ sine quo ad sufficientiam vocꝫ sine quo ad ecclo
nestatem vocꝫ vitaꝫ ciꝫ orit ꝙ moderata sufficꝰ vbi sed
et potui ut vitio est ¶ et cet ꝛeg dicꝫ ꝛpastorale qui gule de
dicos moderata vbi quantitas super dictos illic q' quotidie epulans
splendide et in dapibus grauiꝫ vic' audit ¶ Quarta filia ꝛ sorori
tatis ꝛ quasi vocatus ad interiora mentis et spualis sine ꝛ
mentis vite ꝙ vigil mens potest et dicit ¶ Vbi adepti ꝙ sup illo
dicit spualiter quod ut sapientibus dicit ꝛ me de dicto epulone
dicit ¶ Vbi ꝓma male quia mentis culpa grauis vbi ꝛ
tenuꝫ videndi quitatis sic ¶ scribit ciꝫ ¶ Sedet ꝓtis quasi et vide
et sapientiꝫ vide ¶ Quinta filia ꝛ mentis ratione vocans ꝙ ꝓ vo
candi ꝓm mordinate et inferꝫ quasi vbi sup illo et inopia
sentis aut ꝓ promitꝫ ¶ Hec sibi quidꝫ filie que orit ꝓ dictus
sorꝫ cum vicia vbia hoc sibi ad hoc causa et occasio vidorz
malorz aliorz ¶ Sine impetuositate multiplicis vocis et arrebi
vacꝫ mortis vel ecclo 3 ꝙ dicꝫ ꝛepta vbi potestiꝫ et est
ꝙ dicit ꝙ quia ꝓhis oritur quia ꝙ quidꝫ et dicit sonora post
vbi quasi a hoc ꝛepressio longiora ꝙ quod vbem si ꝛeplentia
quibꝫ magnitꝫ potui potestiꝫ vbi ¶ Sed alia vicia et vbi
inferꝫ dilatabile ꝛupitia cum ciꝫ dicit ꝓhia et delicata et su
phabundat dicit diuitias et possit ꝙ vbi q' apparet et ciꝫ
in vbis vbi oppdit vbi cet alijꝫ alicui sibi ꝙsumpare
et possit suas ꝛeplentias opplere ¶ Certe venatitatis et
obdurantis ad pauꝛes ꝛe oꝫ hꝰ dicit epulone qui quotidie

epulabā splendide et pauper lazaro negabat micas q̄ cadebāt
de mensa dīt eis prohibemos vobis pauperi petenti nō addere
nec eis q̄rere ℣ q̄d dicit Ambros⁹ Si bibere vis
et frater
et optet frugem debilem morbis q̄rere ℣ Joseph
¶ Edmundus imperat q̄ ysidorus in libro soliloquiorum dicit Si quis
famem meam imperiosa fugare cupiat edat panem q̄ nescit rarius
repetato famem ut fabrilis gutta est ¶ Item reddat hosty in
depositum et ad ea q̄ pignori habuit pignus Si ei q̄s plenum effundat
ponderosum ferrum minus nobis replens reddat hosty granum et pignus
ad humum ¶ Capto ne pannus furem hosty abiciens ad ostium q̄ unde
fur dicitur fuit fur q̄ opposuit gula et ebrietas reddat hosty ad
eas inabiliter et incepta Item si q̄s arripuisset eas q̄ hyemi
q̄rens pedes ¶ Greg 30 libro moral dicit Quidam gula dicit ad
q̄ hosty fortiter equitavit ad et ne q̄rendi ne vestrā fili mortis
deum meum offendā ¶ Prter hec pedes ad hunc q̄rendi specialis malo indu
cit ebrietas sed q̄ hosty q̄ bestiam furem ne ei q̄s differat a vestigio
iusti pergat et q̄sq̄ eis q̄ vestigia q̄sq̄ ebrietas premunt hosty Item
pedes q̄sq̄ possint apparere pedum meorum et derelinquere q̄rens ebrietas
q̄ ebrietatem abluto est homo tota oppositio pietas mortalis pec
catis ¶ Ambr in li de penitentiis q̄rendi dicit ebrietatem q̄ quid
remedii debuere ne possint and q̄ soleat remedium q̄ ebrietatem ig
noratis quittiam ¶ Hec est et hujus similia q̄dia valde cauenda Remedium q̄ gulam
sunt deus q̄rens Item primum remedium gule ea dz esse non sequi
horat et admonet malos ¶ Secundum remedium est fugere ea et dare operas
hyemi q̄rens pietas ne ei accedat precipit ad missas et ad quinas
quasq̄ festa sunt spiritualia deliciata et q̄rens desiderat cui est absit
gulosis abstinere ¶ Tercium est frequens meditari q̄ualis q̄ mortis
futura sit tanto ei horribilius et abhominanda ei voluptuosa hec
sed diligens premunit ¶ Quarto ne q̄ sedeat nimis et q̄rere inhonesta
pauperi in quibus pedes sunt frigent et alia simile patitur
qui intendit esse de hyemi q̄ talem simplicem q̄rimus Quinto
modis est hoc vitare quod et simplicia q̄ et q̄rere reponas et ad
sumptus habere parcendo et dimittendo pedes et honesta et ad me
ritum q̄d semper Amen **De sobrietate nota bene**

Octavo est primo de quinque superhabunda et cura nobis et pond
unde dicit est de quinto decimo cura eadem sibi notanda
q̄ dr dicit ars et cibi q̄ primum decimo cura de habilibus secundum
quidem et tertium q̄ est vario ¶ Item vero istud quinto hic nomen
imposuit quia quinque ebrietatis species et aliquem quinarium
quinque inducere ebrietatis est q̄ hic enim recitat de loco q̄ est

sic macerare corpus per potum experientia et per abstinentiam sit rarius
contingat huiusmodi motus et remissiones quos non cito posset reprimere
et sibi subtrahere aut totaliter extinguere. Et sic sibi timere a potus
ad quem huiusmodi motus inclinat. Sic etiam fiunt naturaliter hoc et non hic de bona
valitudine corporis secundum quod homo tamen potum et operari quietem et opera
que sibi secundum suum statum inutiliter faciendo. Si vero hoc irrationabiliter
indiscrete et nimis de victu in vestimento in sompno et aliis huiusmodi
sibi subtraheret in quantitate sive qualitate sive secundum alias circumstantias
incurreret vitium insensualitatis quod etiam est peius quam contra rationem
Et fieret gravius peius quam homo faciens hoc faceret ultra quam fieret
si nunquam cum eo quod natura requiret et potum quem vitet valitudo
corporis. Et illud adhuc frequentius fieret et adhuc fieret peius quam
si homo sic intenderet sive consuetudini sive opinioni et proprio sensui
quod nec divinae doctrinae nec scripturae sacrae nec consilio sapientum a
tali austeritate vitae sue et indiscreta abstinentia a corporis
supplicio et per se ipsa castigatione desistere vellet. Homo non inquam
signum est magne superbie sed quod tunc homo per austeram vitam
quam sic sibi assumit credit sic reputatur se sanctum quod non indiget
consilio humano. Sic hec vita est periculosa et intra valde mala solet Indiscreta quam
homines inducere quorum aliqua ego in pluribus expertus sum et insuper multa mala pariat
in adulta parte unicuique cognita [illegible] sunt. Tertium est quod homo
per huiusmodi meritum quibus se indiscrete et irrationabiliter subtrahit
sibi necessaria vite. Ista enim sunt que contra rationem et per quod peius per peccata
ad non meret apud deum si eum offendit et demeret penam. Et ho
timet Ieronimus non dicit quod de rapina holocaustum offert qui vel
cibo nimia egestate vel manducandi aut sompni penuria immo
derate corpus affligit. Sed per huiusmodi holocaustum homo non me
retur. Quia nec per huiusmodi actus huius immoderate abstinentie. Secundum est
quod debilitat natura et exhauriet vires et concipit caput et tunc et
homo propter debilitatem ad alios sanctos labores et sanctas exer
citationes fiat impotens et inceptus. Et si reformare voluerit corpus
tempore restaurare a magnis operibus bonis et spiritualibus exercitiis
et totum corpus reficere quomodo et fortunate quam in eum prius subs
traxit indiscrete. Tertium est quod homo per huiusmodi indiscretam
austeram vitam semper aliquis ad tempus inficit et occidit. Et quod est per
ceptio dei non licet hominem occidere alium ita nec seipsum. Sed ego non quam
potius seipsum occidere per indiscretam et austeram vitam quo ad ab
stinentiam et alios labores et potissime si hoc fiat quod per huiusmodi
austeritatem notabiliter abbreviatur vita sua. Quartum est ipse

dicto p̄ferebat argumenta dicebat ꝯ hꝯmõi inditrechd rationabiliꝫ
corpꝰ debilitat ꝑcuras aplanandi et penas detrudat nec cogit ho
a studio p̄ficiendi totaliter desistere aut in magna p̄te qr ho audet
homo ingenio nõ valet se dare ad studium scientie demonstrat et ad
arduos speculat artes sic quibꝰ nõ fit p̄ficere Ad q̄d dicit ꝙ p̄t
de facili bono Sollicitum despicere rationis est nimiꝝ reddat se
redditu se a nimietate aliquꝰ et moderate laborem Superfluitatem enim rationis nimia qualitate ad p̄fectum artis q̄ nõ p̄t

Segunt de vicio rapinali Circa ij articula ꝛc

Post ea q̄ dictum fuit ꝙ vicia de aliis partibus rapinalibꝫ dicenda
est nunc q̄stio de auaricia ꝙ quo notandꝫ ꝙ auaricia
auaricia ꝙ dr est genꝰ speciale totꝰ alia pena definiendo
et dicit de rapinalibꝫ potest nec ꝙ damnosum et Secundꝫ auaricia dr q̄dd rectum et ꝙ ꝑ ꝯ q3 q nõ q̄libet
substantia q̄ habet de bonis spiritualibꝫ diminuit q̄ nec hoc imitando
succedat Et quod q̄dd spiritualia diuina possidet illa opa q̄ hoc
ꝙ sic ordinat in deum dr sup̄ psallere orare legere meditari diuina
p̄dicare et hꝯmõi Et quia opa virtutis nõ nisi in rebus naturalibꝫ
nata ꝙ q̄ ꝙ ꝑ acq̄ sup̄ et ꝑ deum videlicet Et hꝯ tristitia primo
hoi Primo q̄ hoc ꝙ homo nõ amat deum nec quandoq̄ ꝑ eo Et
ideo quia nõ amat opa spiritualia deo q̄ habet da dr se nec quan
dor in eos tristat cum opanda ꝑ minus Secundo q̄ ho ꝙ hoc nõ
q̄quirat aut adipiscit aut medijs honestatem salubritatem
et magnificentiam spiritualium bonorum Et q̄ hoc pbi dicit
ꝙ nõ reputat illa spiritualia ꝙ pulchra habet Et ideo nõ curat aut operari ꝛ nec in eis tristat vnde
in rebus quas videt et tactu reputat de hijs est tristari
q̄ q̄ mala et vilia reputantꝫ Tertio dicit tristitia de diuinis
primo q̄ ho vt dicit aliquꝰ de labore ꝙ illud spiritualia a pena ap
prehendit et laboriosum et offensiuum aut pigritat ipsum pensum
aliquod de bonis q̄d̄ nec adiacet aut q̄d̄ q̄stituet ꝙ illum
fugit Et ideo homo ꝙ semper vite horret et tristat in eo nõ
operando Tandem Et illa tristitia pena alius ad se malum
et voluntarium Secundo notandꝫ ꝙ hꝯmõi auaricia sic tristitia de bo
no est dupliciter mala Primo ꝙ secundꝫ qr malum est tristari de hijs
de quibꝰ gaudendum esse q̄libet spiritualia bona et possidet diuina
Secundo et mala ꝙ effectiue qr facit hoc ꝙ redusum et non quamat
et deprimit animꝰ hoc vt nõ ꝑmittat eum operari virtuosa spiritualia
sua virtuosa q̄ tristando ipse aut tristando impedit se ꝙ oppodit
gaudio et delectat in malis pena hoc ꝙ operari virtuosa ea

auaricia dupl̄ē mala

¶ Tercio notandū q̄ ꝯ nota ſm̄ duo p̄m̄ eſt raro ſm̄ ſenſualitatē
& hoc ſolū ſumy ſtūs beſtias q̄ ꝯcipiūt ſenſualitatē & ſenſy
q̄ntū & ſm̄ beſtia nō noſtrū quod bonū aut malū honeſtū vel
turpe vel aliq̄ ſpūale ſm̄ nos ſm̄ ſenſualitatē nō noſtimus
quod bonū aut malū ſz nec deū nec aliq̄ ſpūale & ſm̄ beſtia
ſolū noſtat corporalia ſz ſm̄ nos ſm̄ ſenſū & ſm̄ beſtias nichil
ꝓhibz nec q̄d eſt debitabile rationi & nichil diſſuadz nec ſi ſit ratio
ni & ſm̄ ꝯ nota ſm̄ ſenſū nichil ꝓhibz nec debitabile rationi
& ſecundū ꝯ nota eſt nō ſm̄ quod ſtūs ſumy deſectus & diſtractiones
dicit beſtiales & ſm̄ illud poſſumy noſtre quod bonū quod utilitatē
quod ſequend̄ ſūt & poſſumy noſtre deū & beatitudinē & quod ſpūa
alia & ſm̄ illud nichil debet nec ꝓhibz nec bonū & utilitatē
& nichil debet nec diſſuadz nec ꝓhibz ¶ Quarto notandū q̄
raro ꝯ nota .i. illa ſenſualitas repugnat rōi niſi aplic̄ ad ꝯcl'
& raro ꝓgreditur adhuc ſpūs & ſm̄ addit rationi & ei ꝓbi
tuit addidit & ad ꝓpa Video aliud legē ꝯtradicens mentis repug
nantem legi mentis mee & captiuantem me ſe
ipſum & raro eſt hoc q̄d eſt ad aliquid inclinata ꝙ q̄ndoq̄
illud eſſe bonū utile deo placitū ad eius honorē aut ab eo pre
ceptū & ſenſus ꝙ inclinatus eſt in grauedū & ꝓfugēdū ſm̄
ꝙ illud ſpūale ꝓhibz niſi aliquo debitabili ſibi & horribili
timēdum uideat ſm̄ q̄dā eſſe & oradū & ꝓſalendū ꝙ eſt ſa
lubre & debitū & ſenſus ad repugnat rationi ꝓbi niſi ꝓuidē
tiſſimi ualde cōm & diuinitus ſompni & ymaginē de aliq̄
huiuſmodi & illo mō aliqui in ſomnio ꝓuocat aliquādiu reſiſtā
ſenſui & niſi eius ſit ſequela mōr & dimittēs debitabile ſumy
& in hoc̄ mō ſibi ꝓuocat in ſomnio ſepe mō ꝙ quādoq̄
qualitate q̄ ꝓcedit ſm̄ ſenſū & ad eius uoluntatē q̄ eſt ei
niſi ꝓpter uoluntatē reſiſtit & hoc mō mō ꝓdest ꝓcedit aliq̄ a q̄
a quibꝫ ꝓhibendū eſſet ꝓpter malum actus ꝙ hō ad eius aliquid ꝓbi
todeſtādū ne retrahendo inde grauiter ¶ Si enim ꝓpter illam
repugnantiā rationis ad ſm̄ attenta ſua noſtitia de bono ſpū
ali ꝓcurat homō ſtare & indeliberate & ōno ſ̄ aut ſpūs
ꝓhibitorem Tunc eſt ſolū ꝓpter mortē & mortis malum & quā
dui manet ſolū ꝓpter & malum mortis ſolū mō adhuc deprādens
a ꝓhibitate tūc licz ſit ꝓpter mālē mō tñ eſt ꝓpter mortis mor
eſt nulla & nō eſt in ꝓhibe hāc impetu id ordinatū ſit mortē
dicitur dū eſt ꝓpter mālē quibꝫ ꝓcipit rationē & ſ̄ homo
ſtarim & huiuſmodi mortē accidere nō ꝓcipit ratio ei reſiſtē

eſt nota raro ꝙ ſm̄

de Rhaby arrdre

libg dimittit sanct ipsig quiete et pmpte ogari illud diuina
quibg indies tuete adhereat deo et pfectui dei medietas dimi
narii pferend oppy dei et bndicat eig est sup desideria
bone ordis et mitis bor et de more petendar et postulandus
aut ecc illa opa q̄ uerbora q̄ ad illud ordinat hoiem et
durat et pd ordo q̄ nonlis psalmodia lect ēt hymnodi et ecc
sanct q̄ho amore spualid illoz in quibg quidet pfect se rozya
libg et deuotis ebig pt uerbis aut silentij et spualibg pli possit
intend? et usuy sanct eid amare hoar qm eid ad hoc ordinat
et in illis ḡmoniet Dic p oppositu uestia sic arrdia uerta
spualia bona diuina sunt hoeig fugde hymni spualia uestib pbi
uestiend indumenta et sunt eid se quietis ad alia pbi de lud bilia
et ad recreatia illig eig dum pp absq̄ delicto possit et ea
qm ea pot quidē de spualibg uestimentis se ad ip rozyalem de
cedendo et diuat angelos et eccl hymno sunt eid quia odue hoar
ad hymni induend volentes aut nō uolentes et rod illig indta ordi
ne et ea potid ad q̄ hoeig induunt Illud p̄mo et ca aut dispari Arrdia parat despa rog
de bitudine obseruanda Ita pt homo et ne esset pbi pgle et
adepte ei bitudine Illud eig uestita est deuotis ai et pbi dudi
pt alig defect et ne esset se ea posse elenari ad illud bo
ru quo homo uestit Ap odo arrdia est uestia de bono spuali di
uino et ideo pbi dudi pt defect alig uerta illa bona q̄ essent se
ea posse ad spualia elenari et p̄ quid ea posse p̄uenient q̄uctue
ad bitudine et ecc eig delicto et quia de rebg bonis diuinis
exigit aliq et sunt stare magis pt p oppositu uestita de rebg
defect alig hoc et pariter dispari radat et ea 2 ad roz 3
dos aplis pcurantes ne q̄ minia uestia absorbeat p̄ petrare
ne forte ea dispari inridat q̄ dispari est ubi pricipat ppter
q̄ p̄ spem remota ne a mal et induuntur ad bona p̄ sequenda
et ideo sit lana spe uestis secunde hoar habit q̄ uerta et a bonis
abundig retrahit Ord q̄ arrdia aut pusillanimitas qua pusillanimitatem
hō recedit et se trahit et retrahit a bonis spualibg arduis
pp q̄ timet sib grauis sui tendendo q̄ illa p posse eo ip putat
illa esse sup sua potestate et ho et valde timet ne hoc a p
fect pueniat q̄ nasc et frequ a bonis ardu oppositu
Arrdia ea ea aut tempor uerta pcepta q̄ pmittit ad gen Corporis
instituit et sui utilitatem ad salutem sanct eig arrdia q̄ hō ea
tempor q̄ ea pcepta sui impleat q̄ dd aut sui ea sui quo debet
pp abundando artid pauide pcepti aut rerum sui utilitatem
ad salute aut ipleat ea negligēt Arrdiosa aliq et si ad
alia aliq sit hilaris et alacris ea tm q̄ dei sui quidem ad

rorporis nisi per vapulationes ac castigationes emendande corporis
et mordinate motus membrorum Accidit etc est signum ignorantie
dimissa Data enim hujusmodi note gradus duplex aperit et observemus
ex si homo de ipsi gratia esse et mente pervertatur amentia indigni
fastidiat fructu dei et ejus pulcritudine et laudem fragilitatis
penitentie indigni a gratia actus cessaverit Et accidit nos indi
mentis et pueris spolium in volo Et adhuc cum ejusdem ac hora ne
gligentie quidem mentem possemus ex bonis quibus facere possemus
et ex accidia obmittimus Et sic tandem offendimus deum et deo
gratiam ejus et ex his ergo adhuc restat nobis ad presens de tota mente
expediamus in dei servitio et redimamus ipsum ergo male amissum
et supplicamus ejus frequenti meditatione Et sic ad plura remedia Remedia contra ar
quibus homo ipse ipsi accidie et ejus tristitie seu tedio spiritualibus rudiam
bonis et divinis Unum est ejus cognitio et mediante discreta
hominis gaudiali et salubritate spiritalis bonum Dicitur est cum
ex accidia gaudia mundanis vanis et hominum ejus tedio nostris ac ve
mentia hominis et vanitatem ejus spiritalibus bonum Et
ideo nos reputare ea vilia ex quibus ejus vana ea opera ex
tristitie nostris et tedium ejus in eos Et ita ex oppositis delectio et
gaudium in eos gaudia et horum homo noster et artifex ejus dei
gaudium bonitatem salubritatem valida Quando enim homo
ejus valida nostris et ejus bonitatem spiritalium quia
regalibus melioris sunt regalibus ejus mundialibus melior est regis
et gaudiatem et salubritatem ejus ex quibus gaudia mentem ejus deo
et pars hominis ejus angelos Corporalia ad assimilant
hominis bestias et spiritalia ejus ad quod ordinata mentalibus
sua bona ad deo et ejus ad ejus possidenda sine fine Quando nos
hos ejus nostris et regulas vana maiora et prosperas ca re
putat et vana magis in eis et ex his gaudent
2 Ejus remedia et mediante ejus fraudulenta magis
mundi infernalis supplicii recordatione et mentis
spiritus bonum Dicitur est enim sicut ex hos ejus ex id
spiritu assensu apprehendit et laborioso et difficile aut pigmus
hominis aliquo delectabili qui tunc ad eas ad qui ejus gaudet ex illis
spiritalis fugat et ejus ejus ex ad mentis et spiritus ejus
hoc ejus spiritu et mentis illos tribulat ex quo aut hoc
similiter totaliter respuit delectabile ad qui sensus intimatus fuit
et pungit ad delectabile apprehendit illud spiritale ejus Hic enim
animi pigmus similis aut valentibus fidelibus gaudiis ejus ad ejus
et agitat ejus ex homo mentis ejus hominis spiritalibus est pigmus

et ideo ad homo scient se nescient et reduxit in diuinis rogatu illa et magis rogare ea et attendat ipse ut mei amoris dei a cui illud per in me manet mea opera desperiquis et ille ignis domus tollit ab eo nescient et desiderium et indurat granum et de latro spiritum et p gemitum pumpkin diuinum coat et ad illa pumpkin sunny et nisi de debilia sunt et studium remedium ad homo scient talis redium et hgenitorum diuinum nisi quat ibi bonum et homesta sonatarum et hoc ad ea bilas et denotos ad quibus hoc primo colloquium ad quod de re by panis et turibus stabulis a' noctis nisi per ipsa onosa domia aut redutosa et parum nisi per dentum per ipsa onosa domia p magis a sua gramatica reponit hz habeat ad eis solo ipsum per ipsa pulsa saluarum et homesta et de reby bonis hz de deo et de ipsis et sui dei dato primo solo quia ad hodby honabilibus et denop habuit valde reponat alig et allemat cum et et cepit est per ipsa psallat sui coralis ratio ad hyginos di psalmodiam sine coralis ratio ad hilarescit et ipsi nescient offitiat hy laudi et restat aliquis et ipse ignis ad orat et psallat ibi dicat glo et uerba psalmodie dulcedine mora ad presens nescient depellat et in ipso dicat dd' ad dicig et tabit labia mea ad tabuerunt ni' id est ita impleber mihi gaudio ad tabuerunt ni hy et ipse labijs meis cum hymnig appareat habitudinem gaudij mirabilis et dicat ad hodie ubi p primo dei ita gaudat et tabernaculis psalmodijs hz et dei laude et hgenitor coralis ratio in dei laude hz ita ipsa offitiat tabernaculum hz et audiens hy ipso regi dr de david qui tollebat cythara et psallebat mane filia et canonicabat paul et deum hebat ipse dicebat ois ab eo hy mali et mihi scient ad manifestat ipsi illa ipsa hy ipse nescient ipsi pulsat coralis ratio in et dei precipui dicunt ad ipse et ordinate ipsi de ipso publice et hz cum in loyfis et ipsis ipsi psallendi et precipiunt ad medium et ordinata et canonicis varietas autem ad ois hy p homo et uis ipsi homo mihi ad mei oppidum qui ad et hz ipse cum modo dispositi ad primo et ad ipsi et ideo hz variari ipsa et hor debet si ordinate in et hz p debite ipse et ipse et canonicis manifestat aliqua aut canonicis ipsi variari variari autem et nisi ad ipse homo et alius ipsi homo nisi magis necessarium aut magis debitum aut ad qui p nisi magis est dispositi mei debet pius dei ipsi esse ipsi aut magis onosa p debi et mihi dare

217

Stabilitas ppositi

aliqua opa bona aut de deuote orare aut hebdomadā psallere aut
hmōi. Hildebt inquit. Aut de meditari diuina lectōe. Aut studē palma
ria ponere donec aliqs ibi aut audiendo ab eis aliqd addiscat
dicit regula. Ad horas nonas aut vltimam laborē dē. Et bonū est
et meritorium qđ fit fidelib⁹ et debito tpe et ordinē argumē pbi a
fratrib⁹ nris. Quid aut si tribulatio indigētib⁹ aut de rōne indulgē
moderanda et nimiū refugēdo pusillanimis nobis et pone tēptū sequi
et quietē qđ rōni et meritorio valde qđ fit ordinare et mo
derate. Hinc indigentib⁹ rogātes et ad illud finē vt regula pfectis
sibi nimiū grauāti valeat breuiare dicit et ei ministrare ad opa
virtutū et ad pfectū diuinū. Et vt homo possit obseruare
illa opa et illos rogantes habeant. Q pbi tribuit rōni studij sui

¶ Ostendit et stabilitatē ppōsiti et modi quē de hac metho ait
ut illud homo nō faciat et sō nimiū nō murmur. Ē hec et fōtes
grauiat tūr in eo pfectū pp et ymaginationi. Et ad hō dupli
modo virtutē incipit et incepta fructū deserit nec tēptō
ymaginatiōe aut tēptō pfectū ad pfectū hmōi desistēs bonū ē in
uno arguere in alio pdat. Ipm p quos ad hmōi mutē dēp studio
studiorū pgat hoc dimissa aut studiū deuote se ad aliud particulē di
uersum et illa vtrū dimissa nūquā reuertatur se ad artē pungendi
vel studendi ymaginū. ¶ In illud illud aliud fructū hmōi
desistēs quod vetera quid illud pius aut finit totū pdeuet nō al
terū studio mutandū. Et hoc fit de ysti qui dum se artibus pfice
et ymaginationi in bonū operis et nō manū stabilitatē hmōi
modo virtutū bonis et qđ quadā scientie et vsus habitudē
supe mutat. ¶ Iam plato cū vna artiū in q̄ nō aliquantulū
pfecit putat sibi plus valē quid geometriā quare deserta
p̄ori ad qđ se nūquā ad hmōi plus cū vna solutum p
vna sonalis et nebula et nō tēptō ordie d'monasterium
mutādi et se ad hmōi obtendi tēptō modo ibi virtutū tedio affec
tum ordinē aut locū et pter tēptō virtutū modo pfectū
aut ymaginatū et idē tollēdo patet diuersa abbatis mē
tis dominus quia est de pfectū ymaginū q̄ electū studio studio
et dilectū a ad opus auocari pfectū quemcunq; festinet et mīg
a sua et sibi electū pfectū detrahat et pea rōi assignādo
subdit. ¶ Hmōi est modus quid cuiq; horū sibi quidē sui
ciui virtutibus quantū p quos proficere valeat artificiū tēptō
mutādi cui nutū est vt de ocīo se alibi mutare consequat

Secundo quidem et principaliter de fide et bonis operibus tractandum
dicit igitur quare primo et antiquo dei est naturale ope-
rationes et quod gratia gratum faciens et deo donare ac pure
seruire ruptura scripture primo spiritualiter et mystice glorificandum
et quod ad ecclesiam et corporaliter et ad audiendum et spiritualibus
operibus et diuinis vt mystice horas dicendo mystice eius scripture
et si aliquem finem operi voluerit dicit vt quod ad ea quomodo
rogat aut aliquid in eis debitum habeat aut quantum ad secundum
spiritualem sensum mystice notandum quod in aula hyudea sub tribus Tres sub aula
aut portis nobiles et spirituales significat iustitiam voluntatis et que
memoria et quidem ipsum sub aliqua opera bona quibus primum
ad eius dilectionem bonum et ad eius proximum sub opera bona quibus iustitia
respectu dei et diuinorum sub nostrum bonum et proximo eius et
bubulcum diuinum note a deo collata et opera eius quibus operatus est ad nostrum
et operationem modo et operibus mechanicis et in usum diuinos operibus
exercere et mundi diuinum potentiam scripture et doctrinam
et nostrum gaudium et veritas ait dei voluntatem et eius scripture
de agendis vendere recedendo speculando et vindicando ut hoc di-
cit de deo sub et ad deum dicunt opera voluntate respectu dei et
diuinum sub sed et mystice affectum dilectionem dei dilectionem proximi
et opus et in eius proximi alienum in bonis operibus suos diuinis
bonis proximi rogando quod et adeptum ac desiderium eiusdem
quod et suos operandum ordinem et dilectionem ait deinceps ad opus
gaudium et ad eius passionem et retenta quibus ad unum salutem
et gaudium huiusmodi est amor proximi et odium ait op-
positum vitium ac dilectionem proximi non solum bene operibus
opus gratulando de salute et proximi proximi et gaudium de quod
bonum opera deo mundane bona sub sed respuendo contemnendo
mundum stabilem deo et de diuinis recordando operibus vanitatem
nec mihi et oblectamenta mundanum et huiusmodi Ista sub impii-
ma opera spiritualia vero impietatem potentiam aut quibus et
sub quibusdam spiritualem potestatem quibus sunt et claudit ad quodam
desiderium et gemitum ad ea et fortem ad alium delectabile
et ad eius gemitum habitum mihi mutat ruinam sed cor-
poris seu peccatum nec quibus in pedibus non stetit dicit ipsum
quod eius quietem coordinato ad spiritualia quibus subsunt gemitu
ad opera bona et non resistat ei mergentibus malis aut
horrendo diuina aut festinando bona Ista ore sub ornata

hic assignatur causa quare statuit

spūs et bona mea spualia [illegible] et reddat hoc
mea spualia et quidē homo plus ht et ꝑ to plus studet ipse tñ de
spualibꝫ [illegible] et sui gloriandi spualia quibꝫ hic gloriari debemus
et cap tota usq; finē. Ita ut sūt ordinate et distincte ꝓcedat
spualia hic reuelando cōfusionē ypocrite inuidie et nō ꝓpter vitā ꝓdda
mee appetenda et oblatam nō sui rei et quid reddā ꝙ nō sum
nostri salutis et sue et ipse ihūs ꝓsperata et spe deo ꝓmissa ac fir
ta et de perdendis illis desperatis despiciendis et gloriandū ꝓtin
ociū et superbia et ꝑ illud mysterii et ꝑ me nostrū de fiducia mea
primū se et bonum ꝙ me sue ad ea ydonios ait dignos et ꝙ
grue grue sui et dulcis dei ecce et ꝙ ipse ꝓpt nihil esse nō ꝓmud
et stolidꝫ grue ꝓpt ociosos et ad ꝙ dulce ꝙ ꝓ ihūm ꝓpt
ruina et ꝙ nihilissimū corporis et corpꝫ eius dando ꝙ hoc ad ꝓmudꝫ
spūs ad otiū ociosa boa et detrimꝫ ꝙ ꝓmus ad ysdē ꝓmptitudinē in
spualibꝫ bonis ociosis nihil mutat ordinato quoniā ꝝpus ad spūm
et mare ꝓpt ꝙ et ꝙ ꝛ. ꝙ corpꝫ suū tenet in tm sanum robore
et dispositū ac sanitate ꝙ et magis ordinatū est spūi et magis
nec ad obediendū ei apte et ꝓniciū ad otiū ociosa boa et ꝙ ꝓpt
ab illa dispositū deficit tanto magis spūs hūs ꝓficit et deficit ad ab
hac dispositū duplo [illegible] ꝓpt deficiēs castigatos et ꝙ exercitū ex
pabat et ꝙ nimiū delicate nutriūt in otio et delicijs et nō
nō obedit ꝓmpte ꝙ castimat et indies ꝙ ratur bestialis motus
et voluptatū et [illegible] et [illegible] et nutriret ꝓmud sua delicate
seruiret cū ꝛ. Aliqꝫ ꝓpt ꝙ castigatos ꝙ virginalia
ꝙ abstinentia et ꝙ alios laborios ꝙ hoc cū nimiū debilitatus
ouis et deficiūt seruiēs ꝝpi ordinate et ita [illegible] corpꝫ ord nō sufficeret
spūi ministrare ꝓpt ad difficultate et tedio et ꝓpt hoc retinendā
et ipse ꝙ ꝓpter ꝓmptitudinē operi ꝓnio ꝙ hoc ꝝpus ihū aliqꝫ
a spualibꝫ ꝙ ꝓtrū totaliter ꝛ. ꝙ magna ꝓte deficere deficiūt
cū rapine et ꝙhauste deuibꝫ nō audet hō se dare ad studiū
demoratū seruiēs cū magna ꝛ. deficiēs corpꝫ et ꝛ
ꝝpi et medioriū castigandi et nō castimat ꝙ ono et delicijs
nec ꝓ ouere deficiat ꝙ inedia et labore cum ꝓnde exit
spūs et seruitus et ꝓpter ꝙ ꝛ. ꝙ dñs ꝛ
exit stabilitat et quid spinas et tribuli et ꝙ nō ꝝpus ihū
liberare ꝓ mater et seruitus et nudū ꝛ seruiū ꝓcurat
et de ꝙ ꝝpus ꝛ. intelligendū et ꝙ ꝙ ꝓpter habitudē
castigatos ꝝpis ꝙ omnia et ꝓ diligitur et et inde in ho
deficiūt et habitudē et delicatos et ꝙ ꝛ. ꝙ

precepit et diligenter tam ronabat castigatu cum et afflictis eis
valet ad multa Primo ad primum purgatoz et fit ea bona Castigatio corpus ad
et penalia et q tale fit ea prius valet ad vitat oppressionem multa valet
et ea corpa subiect voi et obtemperat a vexatione bestialis
motus et grossitie eis Sta vt no recepit aliqua a re aliqua
sua remissiones ut vio nro fit eos vtpote aut tonabit et audit
valet ad augmentu augmentu et custodiu et gubernatz earum
corpe eis et ronabit castigatz subuerto spu et vtpote vel
mutgate ordinate passiobz ps se ipg libare debeant ad diuina
et ad eoz augmentu opa et liberior et promptior valet ad spi
ritual gpolator et ipsoz ps in tozmentis quia oppunt audiu
ad edificatoz fidei qui et hoc vergit boni et Sanctu valet ad
augmentu et emolumentu glie ps et vtera opa ordinare et ppe deu
sed Sanctoz causa et diuina ordinat et aliqui subtrahit hoi
hmoi gsolatoz sine gratia deuotis et promptitudinem ad opera Deg subtrahit deuotoz
spualia et hoc ppe diuersas angustias Primo in pena huius pe de gra hoi ppe hec
deuotis alio tpe ingratu et vtile qa de ipa recepta gratia no expt
ps debuit nec habitu diligenter custodiuit et remisit fuit negligens
amisit nec se in ea vt debuit exercuit Secundo ppe quidam hoc
est et hoc humiliet possit eni hoc et hmoi deuotis gratia si se ad
huc habet et stolte et superbe estimando se stare esse a minus
fernen de spualia ipsa sed sup addit se et tollere putando se di
certu a deo ps retrahi qm ubi gratia sua gratis no accepisse sed no
tandu ipse vpe ad putando sibi maiore gratia deuotis rotundu esse
quod in veritate est et ps possit hoc et hmoi superbia nutrit pde
et perire Tertio trahit go hoi qui hmoi gratia vt ubi vpi ad hoc
deuotis seruat quod et seipso ps et rogno sciat ipsa et ipsi tu
nec putet se hmoi a se hmoi fuisse ps et de dei dono gratuite receptis
se et vt habuit et gno sciu nupsquid sua et putet tuu no esse sua
et totalit dei bona Sed vero ppe hoc est qui homo seruit se deuotis
peditisse diligenter ad orat et pfectioz laboret et ipse recipienda
et recepta custodiat et ea se exercitat ac datoru de ipa gratia
agat et cura ipsa deuotis tempatoz est unde qui no expedit
multoz hoi et ad vota hec gratia deuotis ponisse et hoc qui possit
homo de hoc superbire ut dicty fuit Quo expedit hoi et ubi
ad contrariu seruat qui ea recipienda laboret Tertio homo
diligens fuit superpli nec ver laborando et deuotis obtinenda
quod ps ad labore et pmpti et voluntatis fuisse ad spualia opera
pp eas gradu in rogando et meditando rogando se ad diuina habeat
tot requirotes bona et voluntes quot habuisse et promptu ad ea

demoro quid sit et quo arg'i' pena

¶ Et sic dupl. de demonib⁹ et medicinis⁹ dicendū est de diuisione
p̄ncipalis ad scām sic ergo de gr̄uis⁹ rōnib⁹ et regimine
ipsorū in comi et de distinctis gradibus hoīm q̄ est bis
dispositus ad fortunā gr̄uis⁹ rōnib⁹ q̄ est dispositio de pertinē
et arta libere uoluntatē q̄ uocatur p̄n̄ p̄n̄ est scientia et sensus alio
se regula magna est error circa diuisionē de ordine no dicat ho q̄z
q̄ no respicit deg̃ fluxū corporalem p̄ gr̄uis⁹ rōnabiles et ad
illud dimittit ruinā et sic q̄ dupl. de gr̄uis⁹ quer̄ p̄ maior
plenū et sic⁹ maiorus dispositione ex q̄ntas diuisionis
indeb⁹ de diuersis⁹ rōnibus Quia cū aliqua hoīs mollis dupl. quā
sit ultior⁹ q̄ de puncto puta de puncto plenū alij sint omes rōnabiles
hoīes et dicit arcebri sensi q̄ ad multa maiora q̄ntitatis nutrit
diuisionē no go dicit hoīes se regi ad diuisionē q̄z dicit arcuari ad
demonstrandū p̄tia et p̄pria uoluntate et hoc fit nō arcenie medi
tate diuina dignitatem et bonitatis nōt a deo ex hibita quia p̄
illa accendit in corde amantis aīa ad deū et quo gr̄uis⁹ sit
magna diuisionis p̄tis q̄ntibus homo offendit tanto dignius
et laudabilius et ex hac diuisionis sequit diuisionē q̄ fit nō ad hoc est ibi
ex necessitate illa diuisionis et equalitas per
tinet ad diuisionē ¶ Est aduertendū q̄ quantū ad diuisionē ad diuersa
spualia sunt diuisiones et quantum ad hoc dicendū est sicut
p̄ma diuisionis⁹ ex parte q̄ nō aliquam rem̄ a medio
eo q̄ p̄ q̄ualitē causatiū demonis⁹ p̄t accipere aliq̄d debile et
est aliq̄d̄ irrationabile quia demonis⁹ est diuisa et causa ex gr̄uis⁹
et medicinis⁹ diuinis p̄tis diuisa dicendū est et p̄ius est deter
minandū et rōnandū Ex. go hīc q̄ p̄dicat diuina bonitate potē et
sapiā p̄tis dei q̄m deo et immutabilitē p̄ma Deus et hoc
ad suū cultū p̄tia spualis et gr̄uis⁹ Impia id est ex eo fundi dei
et deitatis sic Item est deū amat et artius et irrotatū mente
medita diuinas p̄tis et grandis de tali bonis q̄ p̄ticipā
mabilis et ipsi esse amato Quia eos q̄ p̄dicat p̄ respectū ad
scripta sic q̄ sua p̄ncipalia ab eo p̄dicata dicitis et plenū fru
ctus et rōnabiliter p̄parata ualde ad cultū deitatis illos et
uisitat de illis bonis dicens q̄m id est Deitatis aūt mea rōs
est subdit Fiducialiter in Christū meā rōs Et sic hīc q̄dicat ar me
dium p̄tis passis cultū et ea uisitat et gratis et rōnabiliter
rōnabiliter de hoc q̄ dicit hō benignus est et uult nos dilige et gr̄uis⁹ de
ti laborat et de tanto laboratore gaudit Quia hīc p̄dicat
potēt sua et alios deitatis cultū plurimū uisitat q̄ p̄dicando di
uinū et p̄ter diuinū studiosē cultū plurimū et sic de aliis

ctmarii gr̃iplatō ma-
gnū deuotōz augʒat

mutligat & talis gumpho gaudij & uestrie in deuotō sepa
cauat tristicias & dulcedo ch̃i ille sit q̃ ol pola uestita & animi
amarundo gaudiū & pace sit in aliqs erbg nō gderet aliq de
lectabile nisi gumphō aliq uestabilis nō pōt aliqs hoc plene
ol pcipere affectu ut nō ꝓpiū filiū ꝑ ruboꝝ aīoꝝ quos ost
manere sc̃ ꝓ dd esse ve tuchuos & stri deuotos & dicit aliquis
ol quo deuotō causa t nō et gr̃iplatōz dicūt go gr̃iplatō ost
melioz & magis meritū deuotōz & gr̃iplatō dicūt ꝓ fronū
ese ad passiō ꝙpi & alioꝝ bñficioꝝ eiꝰ q̃ ꝓ nobis
za xq|82 ol q̃ deuotō ol dilōz dei ꝓdest tūc ol causa
tmediata & deo ol ol mayꝝ t nō ꝓ ol retrare dilōz dei ꝑ
mayꝝ causat deuotōz & dicto chi sunt hoc ad gumphū & volū
tatem ad ea q̃ placēt dilōto & ꝓ quo dicto dei sunt homines
gumphi ad ea opa bona quibg sunt deo & deg honorē & ꝑ de
uotō & dicit ol gr̃iplatō dei & ozt q̃ diminuit sui & ꝓ
dipotere ordinatē insurgere supiē & reuerend ꝓfectū habenes
ꝓ se mayꝝ ol retrare dilōz dei & ꝓ quo mayꝝ natꝰ est ol
retrare deuotōz & dicto chi non nostre melioz tuto diligibilioz
& deo gr̃iplatō infirme bonitatē dei & ꝓfectō esse ꝓ se mayꝝ
inde causand dicūt & ꝓ quo deuotōz & dicit dr q̃ hoc ysta ꝑ
ost ad dupi in ꝓ auctōz rod nūc infirmitatē & ꝓpē nichil mod
cognoscendi t ꝓfectū gr̃iplatō opus dei & dicūt bñficioz mayꝝ
ol retrare dilōz dei t rōnabilg nūc & ꝓ quo mayꝝ ol retrare deuotōz
ad sc̃ diuina nō possūt hic intrare ut t se sui ꝓ ad cognoscēdā
ea oportz nos mundum ꝓ sensibilia nō nota & ol ad di
lōz dicūt & go nos mundum ꝓ sensibilia qualia sui opa dei
& bñficia dei ut sui creato gubnato & ꝓtifica nō & redēpō
& nūc illa ppria sui passio ꝙpi & cetera q̃ ꝓpiū ad ꝙpi
humanitatē & ista gr̃iplatō passiō ꝙpi & reuerōz q̃ ipsum
humanitatē eiꝰ q̃ sui sensibilia & nō sunt ymagines & nō nam
ꝓpria & uera q̃ palliatiua ꝓ uid manducātōz mayꝝ ol a
nd t nō dilōz dei & ꝓ quo deuotōz & dicit q̃ t ꝓfectō dicūt
& ad t sibilitatē dei cognoscēdā ꝓ hoc t immensibilitatē adōre empia
mus nō go quia dd hic quia nō possūt deū & diuinas ꝓpter
nullg cognosce quia ol bñficio nō ol hibūt & potisse t mayꝝ
natꝰ redēptōz & alij q̃ ꝙpi go nō t humanitatē gessit nullg
ost & ol pedimēg ritū mediatōz & gr̃iplatōz & hoc ritū & ol
eiꝰ cognoscendi & diligendū ꝓpiū bonitatē infirmitatē & q̃ mitē
& reuerēdū ꝓfectū dei quia & & nō alīq causat t nō amoꝝ
riemoꝝ & reuerēdū affectū bonaꝝ t dei ꝙ nullg ꝓpiū t ꝑme
ꝑuenerūt & terminare & potisse t ꝑme ꝙpe & contēplatiuis

Secundo inquirit de doctoribus in quibus studet duplex distinctio studii scilicet penitentie et vite quarum pars purgatiua attinet a peccato tam quo ad culpam quam quo ad penam. Quarum prima dicitur studium virtutis. Ista autem integra cuius confessio est tam digna et potens sufficere de quibus supra actum est. Ubi est sciendum quod cetera dicta sunt quo ad veram contritionem et distincte totaliter et integre peccata mortalia confessio requirit. Quia materia et materia ipsum mediante vera diligentia quadrant apponendo papiam rupta aliqua emendando quod plus minuerat fundo et volta. Vera autem vera diligentia quam apponit homo ad rem aliquam qua magnum emolumentum speciale se recedit reputare et quia timendi ad nullum qui per simplicitatem aut ignorantiam ad ignorandum aut culpabilis est negligentia quemcumque aut ex qua nimium quia confessio dilatus et tardidem vera quam potuit per ignorantiam deleta sunt per memoriam modo et quo prius quia non quantum diligenda quae amittit ad plenum desiderare possit quantum suum ut potuit et eos a quibus confessor quia confessa recognoscendo et suos confessoribus palaverit tunc et aliqua dicta et quae hinc quia supervenit de peccatis capitalibus cum dicta sint cognitum aliqua summarie colligere ex singulis potius capitalibus et est filiabus specie et magis quibus diligenter importet quia fissuri se munire poterunt et fundamentum valeat potius sua sufficienter quia quo sed et sunt quia confessoribus salubriter vestigare. Sunt ad potius capitalia hec. Superbia inanis gloria invidia ira accidia avaritia gula luxuria. Ideo dicit capitalia quia per alia et est principalis nisi et si principium a quo alia quia oriuntur et derivantur de capite aliquo sunt et quotidie principium et principale quia est unum principium a quo multa alia potest oriri. Sunt duo exercitus principum eiusmodi et principatus sui vestigia aliqua qui ab eo dependent tanquam regis et gubernari de capite exercitus et familiaribus de capite domus. Sunt alii potest principium et principatus et principe dependent nisi et originis aliqua absque pluribus capitalia.

Superbia quidam existere vera scripturam

Superbia est inordinatus amor proprie excellentie. Quod ad excellentiam oritur ex aliquo bono et quia bonum est melius et preferendum multo maior ex eo oritur excellentia. Quod ergo quantum de proprio excellit ex vel alio bonum habet in eyeus quod sibi non inest aut quod erat sibi non quoad suum statum et quidem hoc est superbia. Ex qua tanta malitia ex quibus oritur tanta error tumidum et quid existat hoc de se vel si hoc existimet de proximo maiora sibi vel tanquam quia potius amat et appetit hoc faciat rodat et quia ergo ex hoc quid existat quia hoc

de se estimat maiora ꝯ sit aut ei quicquid erit superbia
q̄ multy voluntate ⁊ ꝑpria ꝯfessionē sup̄ suū modꝫ et gra
vitas ꝛ̄ꝛ ꝯtra ad hanc̄ superbie quatuor spēs ꝑtin ꝯtra
spēs maxī et magnū ⁊ spēs dyssꝑa hanc̄ spēm cōsq
est nō quos bonā ꝓbi ꝯpetentia ab alio velit et estimat se hec
a se ꝓpter ꝑpter q̄ ꝯfessionē magis est hec aliquid vt a seipso
quā ab alio ꝯtra spēs superbie est nō quos bonā q̄ ab alio
hō et gratis recognoscat se ea hec ab eo ꝑ vult et estimat se ea
accepisse ab eo nō de gratia ꝑ de iure et ꝯ debito a ꝑpter
vt supra meritorū ꝑpter ꝑpter hec bonā de iure et ꝯ de
bito et ꝯfessionē quā hec et pōt gratia ꝯtra supra
est nō quos se extollat hec q̄ nō hō vt dicit ꝯtra
quos ꝯ ad ea ꝙrie ꝯfessionis attribuit ꝓbi bonā nōn ꝯpe
tentia q̄ nō ꝓbi nō nisi a maiora ꝯ nisi hec nōn
nisi grata aut aliud bonū ꝯfessionis est et reddit hoc
ꝯfessionem ꝯ nō hec illud et hec in gradu inferio ꝯfes
sionis est et reddit hoc ea ꝯfessionem quā nō hec ⁊ tertio ꝯdu
cit ea quos se extollat q̄ nō hō ꝯsimat se hec maiora ꝯ haec et appetitu sua
gloriam ꝯtra estimatoꝛ placentem et ꝑ modū inexpertū vel
illa grata q̄ hec ꝓbi nō ea nisi aut nō in tali gradu est hoc
est superbia illius terre spēs de ordinatis motus et rendēū
voluntate in ꝯfessionem ꝙrie vltra modū ꝓbi quicūdrem
et ꝓ dictū est de studio ⁊ explicandō ista intelligat de quocūq
alio ꝛ̄ꝛ bono et aut et istud istum spem superbie vocat hoc
tertio extollat ꝑpter hoc q̄ ipsa est causa extollere se ꝓpter quia
inordinata ad ꝯfessionē sepe fecit q̄ hō ꝓpter extollat se et
attribuit ꝓbi vestre bonā q̄ nō hō et similia spēs et nō quos
de sporte alios supplantare velit videri hec q̄ hō ꝛ nō q̄ bonū
alicui hō ꝑ se aut estimat se hec ꝑpter hoc ꝓpter alios et hoc nō
habet nō nō ꝯfessionē ꝑ fecit se ipsum reputando se ideo
melior ipso et ꝯfessionē et velit ideo ab odio vt malus
hec et melior seu ꝯfessionem reputari ad hanc spēm redu
cit et nō quos ꝓpter de ignis viribus de ignis sua ꝓpria ꝑpter
et vendit in assertionē alicui alia status magni ostentū ꝯfes
altera q̄ et ꝓpria sua ad quos nō et dignū
et nō ea q̄ ꝓpter ꝑpter dispare velit et exaltare q̄ status
sua et non sua ꝓpria falsum existimat et nec ꝓpter
tur et ꝯsideret ꝑmo ea ꝓpter superbie an alicui bonū ab
alio hoc recepit et de isto magis ꝯfessionē videret et estimaret

et valens ab alijs ep̃hor dignior ꝺibꝫ hẽ et melior reputaret
aut ꝑ qꝺcũq ꝓdẽt ꝓfessor ñ indignabꝫ alijs qm talia
nõ haberent ꝺ nõ ꝺ effectũ haberent ut ꝓfectus pauper
impotens ꝓfectus ignobilis ignorans et magis ꝓpinquus et alijs
sibi quã ꝓximus ⁊ qꝺ pharisæi fecit ꝙ superbiendo quẽꝑ pub
licanũ quẽ putauit nõ ẽ bon ⁊ qꝺ pharisæi sibi arrogãꝺ
attribuebat ⁊ ꝓsumcõ ꝺ pẽtrudine sua ꝺ fide sua ꝺ
doctrina aut alia quacũq; fiducia maiore ad reputãꝺo ꝙ
ꝑ tendebat ad arduꝫ ultra posse suum ⁊ aut affectauerit
aggredi et desideranꝫ assequi qꝫ ꝓpꝫ se fuit et ꝓꝺestinatũ
suũ et ꝓfectũ fraudari ꝑ estimasse nõ dotꝫ ꝓꝺestinatꝫ
ꝺeus ꝺ ꝺeꝫ eꝑ ꝓꝺestinatꝫ ꝙ fuisse ⁊ ꝑ hẽ hꝫmõi estimãꝺ fraꝰ
fraudãꝺ aut aliꝺ ꝺ nõ reputasse se digꝫ ep̃ scopatu
parochia magisterio ꝓpatu aut alterꝫ alti fuꝰ officij
dignitate ⁊ honorẽ ad magnas ambassiatas et alias
res arduas appetẽꝺas ⁊ ꝺ eo illa desiderasse ad illa ten
ꝺebat et se eis magẽ ⁊ an ꝑ bona nãꝫ pla ꝺ pẽmutãꝺ
alia pl̃a reputauerit se digꝫ magꝫ et magꝭ dignũ
magnis ⁊ hẽ ꝑ ⁊ hꝫ pla nõ est homo ⁊ ꝺ veritate magꝫ
ag aut magis digꝫ et ꝙ ꝑ diuinas plas a ꝑ strꝫ
pla aut ꝑ nobilitatis pla ⁊ ꝑ qꝫ boã nãꝫ reputat
se magꝫ et digꝫ magnis honoribꝫ alijs fruibꝫ dignita
tibꝫ officijs gradibꝫ ẽt ⁊ ꝺ hꝫ ꝑ vlla pla nõ ꝙ homo
magꝫ nec hꝫmõi magnis digꝫ ꝺ ꝺ ꝙ ⁊ ẽt
pla ꝺ veritate hẽ nõ ꝙ magnis se dignificat ⁊ aut ꝙ ꝓpria
de ꝑna sua ꝓuꝺa ingenio et sciẽtia inuẽꝙ fuerit ꝑ ꝓpriã
opinionẽ ꝓꝺulcitatã a ꝑ aliꝫ ꝺ pla ꝺ ꝺ melius ꝺ ꝺ ꝑ
mendo maꝭ ⁊ mal ꝓꝺa ꝑ ꝺe religiosꝫ ⁊ ꝺ hẽ ẽt ꝑ
nas adhesse ordi nõ ꝺ hꝫ ꝑ sortilegia pla ꝺ ꝺulcitata
et hẽ pla ⁊ ꝺ ꝙ hoc ꝙ ꝓfecit aut aliꝫ sensit in ꝺ
rem aliꝫ fidei ꝙ ꝺ et illꝫ teneret ꝑ manꝺ aut aliꝫ
⁊ ꝑ ⁊ ꝑ mittabꝫ aut alijs ꝺ ꝑ ⁊ ꝺ bẽtibꝫ ꝙ sentiat
diminutos sortilegos et ꝙ ꝑ ꝓpter ꝓpꝫ aut ꝺ ꝑ fecit
sortilegus diminuẽꝺꝫ et ꝺ ꝙ ꝓpter ꝓpꝫ ꝑ ꝺ ꝺulcitus a
ꝺ pla ꝓpter ꝓpꝫ ꝺ ꝺ ignotꝫ aut alijs ꝙ ꝺ ꝺ
ꝓpter ꝓpꝫ et ꝑ ꝺ ꝺulcitatꝫ ꝺ ꝙ ꝺ ꝺ et
ꝺ ⁊ ꝺ ꝑ modos et ꝑ et ꝺ ꝺ aggrauãtes

⁊ examinare ꝙ ⁊ ꝺ ꝺ ꝑ filiũ ꝑ

equus ꝯ familia ꝛc ꝙ hoc ꝓbo vadend ad hor vsq; diuersꝫ ad dom
ovem quod fuit ⁊ specialꝫ g̃ ꝑderet an p̃dcm ypocrisim ꝯtrax
vsurar dnorꝫ aut aliud quodcꝫ ꝙ vult quod no ꝯpetit sium
cauerit se g̃ dcm vsuram sigilla ꝙ fend ꝙ alij vadend cū eis
hed ⁊ cura hor no ꝑderet vlt ꝙ ꝯpetit ꝙ fuit valde sāctꝰ
dnorꝫ ꝙ cū fuit ꝑdicꝰ aut ꝑdicauit aut aliud malꝫ ꝙ
quod no habuerit ꝑmulauerit se hed ꝯpetit fold dicꝰ ꝙ hꝫ in ter
gild ⁊ mudanalande ⁊ sm alios recōmendatꝰ ⁊ an hꝫ di
simulauerit vad hodie ꝯpetit hor ⁊ cos sanctꝫ dcit ⁊ ꝙ
placuit dcm fuit dcm assumendo in qua sibi no vid vlo vadere nisi
sig iussu a dnorꝫ regis ꝙ ꝑtinebat apparet ⁊ g̃ hor cū sua
vlis ypocrisi ꝯpetit ꝙ dcit dcos dnos ⁊ ⁊ ⁊ attendere a fulco
ꝯpetit qm ꝙ cum ad vos ⁊ de sanctꝫ hom mandatu ad sua
capi vapulare ⁊ cōsideret an vlo vadere ꝯpetit hor ⁊ sanctꝫ
adupsus aliud sanctꝫ vid dignum aliꝫ a aliud laudabile ecclesi
astrū a offrend aliꝫ ⁊ aut ꝯpetit hor ⁊ alij sibi videbant turpe ⁊
ꝙdm a aliud sanctꝫ ea adupsus ⁊ ꝙ vid dapifer aliꝫ a alios
defendendo qm sibi videbat ꝯpetit apparere ⁊ aut ꝯpetit hor ⁊ alium
milit ⁊ familiarem frat ⁊ ea ꝙ hor deplorat mortē sui carnalis
amici ⁊ vidꝫ ⁊ gaudꝫ illorum ⁊ alterius ⁊ de aliis simbꝫ vo
luerit ⁊ ꝙ ꝑtea ꝙ dcm hꝫ mdi fuerit illis ypocrisis sub
tegmen vidꝫ pond ⁊ ḡnus ⁊ ꝙ ꝑderet an ꝙ fuerit gilds de
gnos ⁊ sibi ⁊ ad ⁊ ꝙ ea vid fold dignus ⁊ fuit dnus pulver
sang nobilis regis domus mat ⁊ fratres ⁊ reputatꝰ illa vidꝫ mag
na dona voluit ea aliis manifesta ꝑ ꝙ rex a melior maior ⁊
ꝑcellentior reputari quod illud ita videtur an ore se de hꝫ dicta
uerit aliis ea de se vidꝫ magna manifestando ad ꝙ ꝓpriū laud
et ꝓcellentiā ⁊ ⁊ an ꝙ fuerit gilds de vulg tunbly ad mortuos
et sub pupplin scripsit quos fore ꝯpetit ⁊ ꝯmisit ⁊ magnus et
pd mortis odiosus ⁊ in mimis mundi et ꝓpositi de tubly in sup
plin fadin rous pudg tunbly ad mortuos dan ore ꝙ fuerit
gilds de potest et aliis ꝙ hꝫ vidꝫ mald et ignominiosꝰ fuit et de laudo
ꝙ mulier aut de turpi aliꝫ opprobrio aut de turpitudine a obtre
hare ⁊ ⁊ consideret vidꝫ an tyrl ꝙ fuerit gilds mu ꝙ appe
ruerit aliꝫ illoꝝ ꝓmisse ad mortuos aliꝫ apparitꝰ ꝯpetit pd
ore an ore se de tubly mortuorum aliis aliꝫ illoꝝ de se gaudꝫ
veritudo aut ꝙ fuerit ore ope ostendendo ⁊ ⁊ an ꝙ fuerit
laudꝫ et gilds de bonis suis apd ipsos a mortuos fuerit pd mortuos
quod ⁊ pd gild dignus ut ꝙ appareat apd vndos et ꝙ deotus
dotis reputari a gaudꝫ aut secund ipsos mortuos ore suo

aliqd ꝓhiberet a deo a aliis signis miraculis et denotatis ꝓpter
et dimissis pactis dedutis sub aliqui pacto ꝓmeruit qui ꝓmissis deo
seruiendi bene voluntas voluntarie ꝑmittit. Quod dicendum a regum
melioribus aut aliquo modo videtur qd est bene patris vendidas
in ꝓhibitis dei et mandatis et mandatis sue ꝓpter qd legit. Deinde
quod plenius et uberius restabat [illegible] regum ꝓpter heliam fecit iehu
de regno deiudee et domo achab interfecit a regibus emissos qui eum deriserunt
ne nocebat hostibus dei et [illegible] regum malediderunt pueros
qui eum deriserunt et apparuerunt de solitudine duos ursi qui laceraverunt
quia eppiscopus consideret ecclesiam hodie ꝓpter deo bene
voluntas et in statu quo ꝓfectus videntur aut religiosi rostrum
tum aut se huiusmodi statum vadat voluntas a nobis standi veraciter
erit aut veraciter romani fuerit ꝓhibitio irrisibili a aliis
quibuscunque modis non ad eorum ornatum et salutem ꝓficiendi sicut
quia ad quidda ecclesiarum videtur primo non stetit de nostro aliqui
precepit consideret quod hoc an ꝓpter deum quia ego hoc ecclesiarum
ostenditur aut ꝓpter aliud ꝓfectus ratione ꝓhibet superiores suos
et sibi fuerint eius tabernacula una ꝓfectus voluerint pacifice eorum precepit
et nunquid sibi illi fuerint eius rationabiles quanto a spiritualibus preceptis
ad mores non si ꝓhibeantur et ꝓhibent inobedientes sunt superiores
et inobedientes eorum se ecclesiis ecclesiarum ꝓfectus an sibi certis pre-
cepta ecclesiarum nimium temere contemnerunt ecclesiarum

Quamuis generaliter rerum secundum naturam
Secundum autem naturale est inimicia dei sibi dicit damascenus libro
secundo qd est vestis de alienis bonis Ubi notandum qd ex emptione
quia vestiari de alienis bonis ꝓmo modo ꝓhibetur pacifice
aut aliquo modo naturaliter aliquo modo ꝓhibetur de vestiario primi
sui nimium ne eius habeat et illa vestitura non est inordinata et ꝓpter esse
secundum ꝓfectus Secundo modo quando vestiari de bonis alterius non modo ꝓhibetur alter
hoc ipsum modo ꝓhibetur qd bonum alterius de est et illa vestitura non est inor-
dinata ꝓpter finem est laudabile sicut ꝓpter vestiari ꝓhibetur vestiari aliquis ꝓpter hoc de bonis alterius qd alter non vestiat hoc bonum
est eo indigens et ista vestitura non est inordinata Tertio quando vestiari
aliquis de alienis bonis nisi in illud reputat diminutionem ꝓpter
quid et ecclesiarum quod sicut ꝓfectus aliorum opinionem et illa vestitura
est inordinata et ꝓpter illam causam ꝓhibetur quod est quando ecclesiarum appetit
et vult aliquem sup alios ecclesiarum ꝓfectus imaginem reputari et
rogat vestiri de bonis alienis vestitura nimia non alicui reputetur ecclesiarum ei
aut ecclesiarum et qd ꝓpter quid sua minuat non alicui ꝓficiat hoc nunquam
aut equaliter reputat [illegible] inordinata sibi ꝓpter filius ꝓpter et nunquam
ꝓpter deiecto superiorato quod quantum in addictus et afflictus in

nō restituerit vas alienum & tradito quarto quinto sexto & septimo
anno ad augustum aut alijs aliquo alio tēpore &c

Capitulum de furtis

Furtum verum reputatur est ira cum filius hominis furtum
fecit grauiter clamor blasphemia indignatio rei ibi positi
dum hoc fecit quicunque filius quisquis gesserit gessing an libere sua
voluntate et sepe operaverit & furetur vel contra legem an quid aliqui
an ij eum tenuerit et durare voluerit ante quod nulle negotiando
amoris quibus negotiantur diuersas quas se vendendi et habuerit
utriusque opposuit alteri nocendi an in via sua aliqua vel ferendo
fuerit ij qui ibi miserit et nitrum turbauerit deliberauit et desiderium
vel ij et ibi consumerit ordinatos tumultu mundi et alterius
mebrorum ac eius corpus et magis in lignum indebitum removere
et gessisse ac inordinate diuersos an eius habitum ij legem vel
turpiter fecerit et impedierit ipsi reputando eum indigne et putem ij the
sibi fuerit an mors in aliquid manserit aut eius pueris gessisse
an alijs illudo vel aliquo blasphemauerit furtum aut sua turpia
vera dum dicendo an ij legem grauiter aperuit sua offensa
et turpia ij eius et diminuit honorem sui & spatium gessisset an
hominis sua grauiora prudent aut et utilitas legendi finem alterius
et diminuendi honorem eius an alterius maledixerit optando proximum
suum et malum pili eius et magis an maledixerit pueris et su
proximis suis et hijs proximis quibus pij remebar ad honorē amore
et remebrand hoc eum assignat pueris an alijs eius vel
ratione vel alia causa gessisse sua poterit ac gratum dederit tal
terre tumultu mundi tēporis aut mōdi An eius ser
vissent interiecti pueri ij abortabit et mira ho gessit
an ij vita causa aborsus fuerit a' mortis pueri si in vero ij
structura prestat ad baptismum ordinatum sui ij minimi tēporis
sui ij alios modos malos pueri et ij vocati ij inclusiones custodi
pueri alij An eius odio vel valore appetuerit et voluerit
alteri in vas rebus inferre tumultu mundi rebus i honore i
corpe aut vita totali an alijs uxoriauerit et annulet eum
derit pueris hijs tumultu mundi vel notis ij vendicta fu
ij impietas malis penas ij illas pene alicui vel dapsu tē
pore in rebus vel honore et hijs mundi mundi a' pene i pluribus
per tunica quamos modis pius vel impiger penae ei ij vel merent
et vel impiger ei ij prodiit ij impiger maior ij deuerunt
terre vel inferit pena vel ij ordine unius et unum vel fert
alium pena iusta ij vel bono aut et vel vel vel et ij ij

Quartum est avaricia que est inmoderatus amor ad habendum et
possidendum bona temporalia et bona que sunt ordinata ad sustentandum
necessitatem vite sunt sicut domus vestes agri vinee nummi aurum
argentum etc. victualia et similia. Cuius filie sunt Gregorius 31 moralium
sunt septem. Prima est obduratio que contra misericordiam. Secunda inquietudo i.
superflua sollicitudo circa temporalia acquirenda custodienda et dispen-
sanda etc. Alie sunt violencia fallacia periurium fraus proditio
quibus avaricia utitur in acquirendo alienis. ¶ Confessor igitur
inquirere debet circa avariciam et eius filias an habuerit superfluum
et inordinatum amorem ad divicias sive ad quecumque temporalia bona. An
tantum magnum quod propter hoc quod deum minus amaverit et aliquando indigna-
tus fuerit quod ea sibi secundum votum successerint diviciae et quod non
omnia ad votum sibi prospere successerunt. An ob hoc in tantum bona spiritualia
aut sibi futura contempserit. An huiusmodi inmoderatum temporalium amorem
fecerit eum superfluam et anxiam sollicitudinem circa huiusmodi temporalia acqui-
renda et custodienda in magnum dispendium et negligentiam spiritualium
bonorum. Item utrum an habuerit tantum inmoderatum amorem
temporalium quod aliquando propter huiusmodi acquirenda et retinenda voluisset
et animum paratum habuisset facere contra preceptum aut quod dei vel ipsius amorem.
Illa enim voluntas est gravis peccatum si est impedita ut effectum consequeretur
in actu. An ex huiusmodi inmoderato rerum temporalium amore multum aliquando
huiusmodi actum exercuerit et actualiter fecerit contra preceptum aut quod dei aut
ipsius amorem ut aliquid alienum sciens retinuerit alio ad quem pertine-
bat sciente et nolente aut eo ignorante sed tamen quod sibi displicuisset.
An alium iniuste dampnificaverit in rebus suis vel bonis sicut publicando
bona aut alio modo sibi destruendo aut perdendo aut eum iniuste
impediendo in lucro suo aut in contractu quocumque rerum sibi de-
bitarum. An aliena bona alteri abstulerit et sibi ipsi iniuste usur-
paverit manifeste et per violenciam sicut per rapinam aut occulte et
ipso nesciente sicut per furtum. Et quod inquiret an huiusmodi
res rapta aut per furtum subtracta fuerit sacra aut de sacro loco
sublata. Hoc enim esset sacrilegium et aggravaret peccatum. An tantum ali-
quo contraxerit contractus usurarios explicite vel palliate
ut si ex pacto acceperit pro mutuo pecuniam aut aliud ultra eius valorem
pecunie quod est usurari. Aut si rem alicui aliquam mutuo vendere voluerit
aut eam vendiderit carius quam esset ipsius precium propter hoc ut ex precio pe-
cunie solvende expectaret usque ad terminum. Aut voluerit
rem eius vilius quam sit eius iustum precium et hoc ideo quia pecu-
niam prius solvit antequam res possit sibi tradi ut tempus collectionis
bladi vini et consimilium. An tantum ... vendiderit talia

et ablata xpi dapnfrato rest̄m̄ qm̄ ecce ego ℔ ph̄ et fyd
et ℔to nrq et quodq; potest nra remissõ a' oldstrud dicdõ
a deo vel obtinear tñ' p dapnfrato nr fidq restituo 3 fac
enda ignorar a' dño ihu nõ possit dr̄ ignorãcia hñdi hñ
eq tñ p stilo pcurq ignorãcia tñr p salute aie illiq cui
restitud facnda erat quecunq tenõ tñnas et ipsos dfuc
Quis restitud nequit qm̄ sola alienã possidet a' qm̄ immediate
et p se mutuo nõ habet alq; qui ꝑhendat et hinc oritur
dubiũ q̄ fiend q̄ quarto pdict̄ reqrit̄ p̄ quo nequeat ei obstare
nõ manifestu Considerãt igr gdam an alicui restituend
faciende et quando tempꝰ debitũ finierit et dr̄ hñ de restituõ
facnde et quando tempꝰ debitũ finierit et dr̄ hñ de restituõ
facnde neglexerit aut alia debita dfuderit de isto grauat et ad
restit̄ gravat et a se despat ad hmõi satisfactionẽ p̄ nolit esse pare
pentens deportatus etc

Adsumpto gradu sacre imperialis auctoritatis
sacra imperialis et eius filius gsiderãt q̄ dubitãt an regia
regalis et imperialis sacra potestas nõ quadã
rumpat et deludat in aliis nouiter ꝓmiserit et eius se
nõ opponendo statim et ꝓcipit et p̄ posse efficiãdo an aliqs
gsentiret et deludat et hmõi fabulosos rogamentis fieri tem
tãn q̄ p̄ nolderet opꝰ fuerit et nolit deliberare illud tacita
lia rogitare ꝑ̃ deludi et eius rogãndo tãn osculã applicans
fabulosos barbã imponendo et gradu ad altiꝰ ꝓcedendo in
storia nõ plene nõ p̄bi matrimonialis gesta exercuit An iste
ad dicte auctoritatis ꝓpãdã a' quibusdã aliqs gradibꝰ et
consanguinitatis delitãs a' eorum societate se ꝓhibuerit et
exemplo an nõ plene sibi nõ matrimonialis gesta iste esse fuerit
hanc materiã ut ceu gradibꝰ se ꝓhibuerit et ut p̄ illa ad crimẽ
inimica p̄ homicidia p̄ mimos p̄ adulteria p̄ gradꝰ alia hmõi p̄
sonã ad sonã q̄ssã illicita attrahit An q̄ aliquo ꝑdicat a' cet
q̄ homicidia martia ꝑ̃ gerenda nõ aliquo alio peccãti genera p̄t
in eo poterãt in virginia tãn hmõi potestatẽ nõ deludãt ꝓme
reo applicãde sibi oldstrud et sã gradibꝰ ꝓhibuerit et hoc
est grauiꝰ et est pena plus q̄ntã pctã q̄ntã q̄ aliquã ꝓcul
malitie Circa hoc q̄ritur et ꝓpono q̄ssiõm an dormiendo
passꝰ fuerit an potestatẽ et hoc q̄ aliquo fuisse dr̄t a' q̄ aliq̃
alia cãpa rationabili ꝓmissum et ꝓcipia et magis an ada an
post et ꝓcipia q̄sentiret et sibi nocumẽ potestatẽ et fidutiam
ꝑ̃ deludãt q̄ mera sentã tãn mortuam ꝓcurandi aut p

aut ꝑ̄ Thodevard rō ꝑ̄ agitatōz aut ꝑ̄ rovcas a ꝑ̄ quas=
rdō alias Tustus ramsay An se roldauerit fuis et medari
roldre aut se ornauerit Thodevare veshby ꝓnosse a alio
ornatu ꝓpudro et Thevendo mapes ꝑ̄ hor et ꝓpositi
nō sui monialis gustaus ad malū assuet aut ad sui gratiaz
inclinauerit hor est fine potu est si ille ꝑ hor ad malū va=
leat dicit dicit Si autē aliqua se vendidō homi
nibus ad se arriare vel et si ille placet uxorē duxerit penā patiet
et uendi vendendi est q̄ fecerit et si ille qui bibat Tuenty sh
et ꝑ hor dicit et de illi cibis ꝑ illud vasa vendi ad scrutandū
dolentibus Thē est de panis illi vendi de pane nitendū ꝑ pistō
num assaty et ꝑ et panes vasa ꝓpria domū Aut residere infirmita
te aut alio legitimo impedimento fuerit vendi debeāt ven=
dales populi Examinare confectiones panis Gulam

Statutū est quia dicta qd ꝓfessus ꝓdicere an ꝑ̄ ignorā
tiā ꝓ̄ a ꝓtis est fuerit nec ꝓfectus indē plus sumendo
quā sibi iuste fuerit a ꝓximo An panes ꝓximi vendendi
et bibendi minus plus fecerint Ita q̄ hyemis frigoris sustinerit
quod fuerit de cetero aut nōn Unlaber est panis dē sustinet
ad minus bis in die nisi quod ꝓpter pueros et dure laborantibus
An sit rōnabilis ramsa et ꝓ pota ꝓpria nisi a ꝑ̄ sustinerit
aut debeāt vini et horde et minus nisi a alio indebito ire aut
aliqua ꝑ minus ꝑ̄ sustinēs ebrietate incurrere q̄ cū est ꝓxi
mus primuerit ꝑ hic aut Thodevard nisi a ꝑ̄ quod aliqui
fuerit ad dominū ꝓximi An et supplementare nisi et ꝑ̄ quod
ne ꝓficere debuit laborē aut omittere studiū ortū a aliud
opus ad qd fuerit remedi aut gravare et ꝓficere a cui
sustinerit minus deliberatus nisi et ꝑ̄ ad nihil plures et pueros
nō ꝑ̄ necessitatem ꝑ ꝑ̄ deliberē An nisi minus armare
sibi sicut ꝑ̄ avare nō ad supplendū defectū ꝑ magis ad vici=
nādi gulam An ꝑ minus sustinēs supplens a minus ꝓximus
nisi et ꝑ̄ sui sui heredes qd alius homi depauperavit
aut et medicine recepit aut minus fructū gravet
a minus amde et qualē sustinet nisi et ꝑ̄ vendo sicut
lingā aut minus familia An venia ꝑ̄ sustendamenta aut et
servari mandata sibi rōnabili ramsa nisi ꝓcessū est et hor quo
ad vendi gustandi est q̄ Thē venia nisi vasa sed gustet
tunc quo ad qualitatē nisi et ꝑ̄ qui est nisi q̄ ꝑ̄ sustendum
dni aut et nisi tali die ꝓhibet An Thē venia hominī
gustādi de notabili ꝓfecerit et hor frecit et sibi attribuere
ꝑ̄ solū ad minuendū affectū et rōnem ꝑ̄ quod et illi sicut

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Dñs mea dom̃ oꝛdo vocabit̃ hinc 19 dñs
bñs aūt in ℓ de offic̃ pbr̃ dicit se audisse in pdic̃ modū in Cōp̃do ꝙ dñs ꝙdā sacerdo
ꝙdā T pīma dñs ꝙdā ꝛc In Gal̃ synodo sed ꝙ grecā aīa
dñi dñi dñm hōd̃ audīd̃ in hāc ꝑ dicta Cōpm T medio
pdicoꝝ nō ꝑsumas ꝛc 22 Stans nō ꝑsupp̃d andaa
ꝑ hūlitatē aūdy ꝙdē Cōpor dñi dñi ꝛc ꝙ sūd ꝑ̃ ꝑdā
ꝙdā fiducia dicēt ꝛc aūdē dicte bñs Deꝝ 25 mozt nisi
ꝑ̃ ꝑ̃ audīēd̃ corda repleat ad amoꝝ corp̃s dom̃ dicēd̃
in cassum ꝓcat ꝙdeo ꝙ ꝙdā impetrāda salutem aīaꝝ ꝑ̃ē
dicētes Amē mar. ¶ Dom̃ mea ꝛc Aplis 2 ad Th 2 dicit
Obscuro pīmo oīm fieri obseruādos oꝛdēs ꝓsuādet ꝙdy
aūdēs ꝙ oīby hōrby vbi dicit dñs ꝙ T missa obseruādos sūd
ꝙ p̃cedēd̃ ꝙseruādos in quibꝫ quidꝫ sacra gerenūdē Deꝛdē
sūt in ipā ꝛseruādē in q̃ mēt̃ magīe dē eleuari in dom̃
postulādē ad sūd in sacrby penūdby Tradid autēs in pīmo
ℓ illo introduxo nōm̃ rhema ꝑ dñs dñi sacerdotes in eccl̃ coꝝ
pīmo dñi ꝛseruare ꝙ ipīmo et mōnīmo orare deū ꝙ hūsmodi
laudare dei ffid ꝓdicare ꝓmū requīrit sacdotalem pūtutē
Scdm aūt sacdotalem dignitatem Terciū manifestat sacdo
dotalem ordinatiōem Quartū ostēdit sacdotalem officiū
nāle ¶ deo mediāte dom̃ dei nr̃i dñi oīdē gr̃a veniet
ꝙ ordo q̃m ꝓfitendur ista q̃libet ꝓdū tūd in ꝙseruādo
mādāta in dcō eleuādē ¶ in orādo bona a deo postulāda ¶ in laudādo
dei bñficia recolēda ¶ in ꝓdicādo sacra de deo et sacrā nāturā
¶ Dico pīmo ꝙ sacdotes pīnt in eccl̃ corpꝰ dñi ꝛseruare ꝙ Sacdotes ꝙseruāt
quidē sacdos viue ordinatꝰ plus clamēs eccl̃ quos tradidit dñs
ihc̃ ꝑ̃ suos ꝙdā ꝛseruat ꝛ̃ dñi vt de sanctā tota
trāsferūd credim̃ ꝙ̃ Eusebius Immitted sacdos corporibꝰ
reatuīs in obaz ꝛ̃ corp̃s et sanguīs sui dñi sui sacra prāte ꝛ̃
mutant Est enī dñi ꝛ̃ ꝑ̃ panis cauo ꝑ̃ T mūplicat Et
ꝙ cauo ꝑ̃ et dicta et cauo dicta nōīa ꝛ̃ sūd sanguine Est enī
ibi sanguis T nullam cōcoꝝ sen gramūdē Est et dñi sanguis
sub ꝑ̃ dicti T tūs ꝛ̃ plādoꝝ et ꝛ̃ T nullam cōmpositionem
Declara hoc vt pīmo Hoc requīrit sacdotalem pūtutem
q̄ attendē ꝙ̃m ad manū quibꝫ ad actū sacramēdi requīrat

Introductio thēy

Sermo quidam notabilis factus vbi cūq̃ Factus ad Clerum

Jnuehit roti sardowb in romeneo

qm ad os q̄ qd' rempit et qm ad ros in q° rempit ayany quod
dnt esse mde ideo sardos dnat dnudo dnudo mei tres testes
mang meos q deoq dt dnat dyonisy t de celest Jeraulf sardos
accessit q ad q̄ secretu dnat dignos q̄ qd' petr vernald desiguit
Ad desiguit q̄ nō tm a magnis potiꝰ q̄ et a pueris de esse mddo
debet et sic tres mang mddos et mda opa dnt esse dnuda opa
nō sui digni rdgere saltem mdo dnos sic et frigos 1 pa 13
et 2 regl 6 de eliza qm a deo p̄cussit est q̄ archa dei mddo
sui tetigit et assignat vz mdei q̄ nō reputat sua mouit in
morte p̄cussit si et p̄cussit est a mouit ad reputat ymo dna p
cussit digni est sic qm tetigit et sui ad sacrū et mouit ad sua
grabina vt ysidor ho dic fuma t in aliquib⁹ locis de mod cle
rici et religios sui q̄ de morte dñi mutuo vt de filio
heli 1 regl 2 dicitur sed ad mutuo vt de mate absit si reue
retia et dei timore absit q̄ fiat hoc et grauet et s̄ q̄ fuerint
nō tm sic dimittendi ymo sto attendd ad altare q̄ sp̄ et
sacrificet dñi indigne tractado dñi quos valde mesticit p
Jnuocet nō q̄ tnd in libello de ordinatu hudne q dicit sic dnos
lingua dei creatu rōpit et sensū q̄ditat dei ordinat pl
ant Jnuadut et senes et mueres mares et fetas prudtes
et simplices superos et inferiores Secund dc̄ ipos sardos
qm t̄ morte generet apleyad mare p̄gnās generat
nortem filia generos agunt in nubila mane filia p̄gnās
offerūt in altari Jrasse Jnuno sup aliqui tlerici et religi
os qm ppr interesse altor hominū tūdi cinsparet et mundā
est q̄ plan et superiores tūdo sustinet nō tm sunt p̄ aubg stadiorū
tūdi reddemur ad hoc 13 Dicitur ne aliquib⁹ possit dari tu vnq
ep̄ ad os mū et lingua ne mutu festū facit Act 26 Si ista q̄ re
tigit archa lignea p̄cussit est qm̄a p̄cussit digni sui qui indig
ne nō tm tdigne s̄ et sumit dicit p̄ mūdi Si ista q̄ archa
retigit et mouret ne rueret pateret p̄cussit qm̄a p̄cussit dig
nus est qui tetigit corpꝰ xp̄i in altari mūd et in q̄ sanguis t mūdus de
quib⁹ bibit Augꝰ sic dicit Judicium sardos quos recepit ad mensā
recreat tuos ad panē dei sp̄m nō corpꝰ dñi elongat mūdos t̄pe
pugno verberat nō dimittit reuisitet nō sumit nec in altari
indigne sūt corpus p̄cat Talis in explicabili pena digni t
qui sic regenerem t̄ redēp̄ delipsit dñi Sicdo sardos de ista os mūdi
p̄ q̄ corpꝰ xp̄i sustinet et mundat a duobꝰ primis in dentibus
et gula sinistra Supra id apli 1 cor 11 Dñe mūdi gtū in quod
sit ad cenam audio vos scissuras esse et partes credo et ex

Sardotes solet & primos et defunctos orare

dignitas sardotis ostenditur

Sacerdotes & deū laudare

Dom a sancto spiritu adiuvari dicitur se colligere omnes vires pras
mere et quales de multis verbis ad plebem parentibus soy
quod de hoc fecit, Ysy dicens Fragmina dixit ymmitig vel
ligat hoist Qualis de multis verbis ibi pervenit ille laudare
go dicit verbe et one me de vobis dicat id est ly per ipse Abyo
me honorat cor aut cor longe est a me sic ampa volut me
Hic orat dubitare dixit oro debet esse vocal et vere non
qr y oro dr mihi elevare ad deum Ly fm tamen oro
est affectus mentis in deu Hz vocis predict mentem ad hoc di
affectu pr et alia scripturis go sine oro dr esse omnia dix qui
O oro pretq tabsq duo h y vox publica i re Ch oppedit
est id psalmi vox mea ad dnm clamavi Unde O C z re
q dz ar se qd dn et est oro sy vocal et singularis Unde est
q y mulier erat Typsod toing fidelis pdo offert deo et deo
oz qz qd hc oro monstrat ton pdo y qo offert ad vtil possit
fri usq ad vocalis et deo formabilis instituit z dr mutier
erat hoc noiat oratio alta voce y audiret vt ad notand omnia
possit pmanire Unde dr singularis est q offert a singulari
pdo sine qd se sine y aliqs a ordre et de hoc dicit oratio re
cessum nd z qz pr vocal Adhuc in voce th oris triplex
vox. Primo quidē ad qd requisit mens vult deuotio q̄ med ordina
clamet in deū qr mens y offert vota, signa sine vocē sine alio
ordi factorū monet mentem hoc fm applicantes et y respecto
fm affectū Ly Angel ad pdicta dicit qd pōt et alios signis
ad angendū fidē pdicandū cospod actu ordinem et deo
in singulari oratio tm est duplex et hmoi signis verendum
qd in affectu ad edificatiōē mentis mentem Et ad y hoc pmens
dispositio ad studiosā ipedit a tribus z resistāt dicit primo
quidē in q̄ quasi mens est sic hmoi signis sufficienter ad
deuotiō gratia Unde adhuc vocalis oratio est ad reddendū debitū
vt fm hanc deo fiunt fm. id mens qd et deo ipse sibi non
potest aperte fm est corpis dicit primo q̄ petit spūal fm qz
sanctificationis dicit Ofice dicit secū auffer iniquitatem
et a corpe domū et reddendū, scrutinio labiorū meorū et deuo
adhuc vocalis oratio in quadā redditū ab aīa in corpis et
ei obsequiū affert Unde id pō secundū mentem et epul

Vox addit oratiōi triplicem de causa

Haddond ext pdicture

fien adulterium Ad hoc respondet Angl sup dicto verbo Et
si placuerit nbi qm fecit nichil est placitum quare ista nichil potest
mud ad sto qm fecit laudabo postqm ei dictum fuit a tu
fecit a tu laudas qd fecit ad stipulatoz pfis eos Et deo ampli
emendo quibusdd dicitur aplis ayt Cum illis agnd dignu sud
nomen Quia stringitur nō potuit qm secundu ea fecit si q secundu
sanctitatis Po 1 Et que hodie tot sud mort corruptores malo
rū fructibus fruuntur Idoc alleg odo hoīes ab oīb hoībus
Angtia ad ayabilib; 2 Vos ad recessistis de via dominus et
scandalizastis plimos in lege ygr qd dedi vos oblibilos et cōtē
nibiles oīb; ptibus vt videat quibus ē licet nō habe potesta
tem de meis electis qui sūt mihi grauidi et enixi sancta uod
p ypadnos dyabolide ecclesiastice libtatis infrēgūt sacdotes
rapinide verberide inflictide Heu mihi ydria panis qnia
pertransij furcat gō lingā meā cōtra hoīes vt videat bona opa
mea et glorificet patrē meū qui in celis est Qui quibz quid
chenanē deus nūgūt p'mud q apd nos hēmus deū habitaculū in
Godiud q in dei habitaculo dz esse meū q ecclesiam mihi p'mud iuxta
nddr domus mea Godiud ad sēdr domus orōis vocabit deus
p'mus q T vos rhenanē nūgūt q apd nos hēmus deū habitaculū
Ubi domus mea ad ex q corrupistis dicit apoc 21 Et vi
tabernaculū dei cū hoībus Et 2 pā 6 Ubi q habitat sūt ei
sūt nomen meū ibi in templo sūt et primacad ibi arcā mei et
tor mamy extēt dicbz Et quibz vos hēt q deg in ecclia posū
oīes suos nomē sūt et tor sūt duobus locis quib; dr habet
quibz videt ovēs gemmiloquios et demones tabernacula sua
ex oīm communiōnē fidelium et dicit tergo sup exitū tonā
tabus nūgū sūplig nos ipetrat ut veritā fratr de se credi
vd attendere hoc mihi placeat et sacdotes qui hodie ī templo
mūt et medū mutāt sūos meredū nūgū ministratores videt et
deg dispsos ista dererantia in ecclia seu in alis ministris dei
ex de vasculis dei odibilis Po 1 Habet ecclia mā sūt qz domus
dei vocat Domus ad a domo domare appellat ad hōm con
sumat Et sic hoc habitaculū et bonū sūt domus dei Unde aug
ambitiosi amari singulos sūt domus dyaboli Habet ecclia ibi
tor sūt templa id ayt 6 Ubi est rhesaurus meus ibi et cor meū
Thesaurus dei 2 cōis xpi qd in ecclia q fit et sacramenta
ecclie q ibi ministrāt et suspensa et oīa sacrificia q ibi fūdātur

Domus rhenanē

Oroar quis no exaudiat

An liceat deū orare p̄ malis

Quis sit finis p̄ quē orandum

Sermo recommendatorius studiorum

Sacerdos gaudet deo presente

Assistant angeli

Sacerdos fiat offerat angelus

quatuor evid arrich pung de qpto Brdg an parth aquad
or rogno prad orado et Thoraudo mag Terag an ord pro
nob Thuarty an ff Caudor in orodby a doo p nob Thudy
ad p'm ar nobm po' ysta gorlo ff port Thurdag fuy & dfgr
q & Tolumed ff pr ord mad durigang ad parros or
p gnd eos qonerem or p ampliu Thoring ybar ff fuy bny
Dyonfid Tep inquir diminutaf infinita est ad fuppna p
media reducere Ch ffm ad dona ord parth Tprad fud medy
nup dcd or Cratores go eor medrabg Cratores dud vodum
in deum Tt qr illa redusto nio ff p artred nim mtf p libar ad
q pti doo fud accpe ut annumerabr ybinndum doo ro
gnd ff alg quenied or dcred Cratores pdca fua ar ord eor
durigad ad parros ut eor medrabg or cort mdefforibus
ingrabg dimia bonora redditr Tcratoral Tolaure pe
p parth Tprad ordis fud a nob ff medo maiorat dord ff
medioreo crudiored Tt hor pp' quip vord ff dcrit pfatg
dcrom ubi fup Tpmo qr aliquis qui p maiorat dcmorz
fed medrad pdcm quid ad maiora Tt dcmorz ad maiz
depdor ordis offig. Sedo ad vollend pfendud Tma affidu
nob emplyer pfequend pacem p hor ad q alibi p dnoz
pfecta erang quafi in fingtis nong pericor dnoz opita
Tcrets qr quibuspd pdce dard ff m aliquibz ppalibz nob
parcarum ff ra adhomo ad oppugnand ignem q de infero
malis Tt quibuspd alias pdce ff m aliqs ppalibz infrmand
Thuarte ff ord odig a nob honor ofequi debem nob ei
dog hoc honorare ff honorari qui ei honorancend p ad
Ihc 2 Tdix me qdpiam ordi regnabilis Tam ad honorifica
nend me obligabo ei fm p me ff alios hor ei honore
ff digny ff vel vollemus honorare Heres 6 p qo adard
pig Bondnend m qbus dfi pallegam Teg de rem ff vo
lum p pdcos regnarem ff honorid mgtis de ra fm ff mag
Topud pdcz pdcz ffm ff dei reuerend M' mopid Thuerendo
ff pbi nrad nd fuppedit merita pmerid alicna M' ropid
m grempliby pt qm nd possim pdcm Tuam mfpid m pfa
pnam Tpdcz pdcz M' mopid Tamdbo qr mfor hō pmagf
fent affra nram ordi alig pdcm qnd ff nram dcm Ido
ppalig dcm mee mopie ordini nos regnare pdcz Tp hō

Thō pdm maiorem & ff medioreo pdcm pdcm Thomandi

Thuarte pdcm ff pdcm honorandi

An poly deg ſt adoradly

de ygnoro sorte

lumtare velit cognoscere quod ipsi primi fuerint & ideo hic de se ea vo
luerit cognoscere quod ipsi primi nichil ad mediatores nisi vos ordi
go hic illas cognoscere quod eos nichil ad mediatores duximus
& hic hoc vos sic cognoscere nolle ipsi · reliquum fuerit reuelauerint
cognoscere quod primi ad hic mediandum accedemus & hic de accordo 20

Deinde ad secundum articulum ipse predicus dixit sic ipse patres
vestri nobis dicti predicti gloriosi coronati & ipse est dicere & asserere sic
vos nos credere & nobis placet quod sic coronati & sic hic dicto quod
vigilauerunt circa finem quod diuinum auxilium & nobis credere possumus
pergit ad ultimum finem ultimi & ipse quando de ordo ipsorum
ad nostros ordines sicut sequimur obseruando ipsorum ordinem
vbi credere & hoc est dicendo quod ordo & alius status quod ecclesiastici
rare primum ipsius sic quia sic in primo ipsorum sicut ecclesiastici
vestro magno ordini & nobiliori quia ordini huius primi & ipsius
sicut dum quidem vadit ordo ordo sicut magis eminens habet
cum hoc ordo diuinum ut de scripto ordinem & habitum datum in ipse
vestra reddidit sic de ecclesiastici potius in ecclesia sicut & de ipso de
ad hoc quod accedat & remanendo ad dictum multitudinem & nobis &
diuino cum vigilauerit dicat & quod ad ultimum & corpus ad
sicut & alius ordinem dicit & ipse ad debuerunt esse collatum
ipsius magnus ipse coronatus sectatores & multiplex & plures
ipse sacros in primo ordine & nobis hoc cum primitus mercenarii
ut & nobis ordinem idem eos diuinum nobis quibus hic appellabat
quibus ordinem magnus nobis diuersitas & ecclesiastici fidem restituere vos
nobis insimulabat sic hic & credo & ipso sed dicam ad rahad & sicut
nobis & ita de alius hoc obstat dictum vigilauerit quod sic nisi eos
nos sic quando sic & sicut dixerit eum sibi corpus multiplicum
in quando sicut & dixerit eum ipse optimus vobis ipsi dicam & ita
quidem sicut & ipsum hic & nos sicut ita ordo & ipsum
esse sicut de adoptionis sicut sicut & ipse quod dicit vobis
dicam in illa die nos vocabuntur me & & eos nec & se nec & alius
sic in primo vocant ad ordinem & nec nos & se & quod sic hic sicut & multo
indigent ipsum ordinem nec & alius quod sic quidem sicut ordo nisi sic
quando ad nos & nos nos potuit & se nostra potuerit & ipsi
quando de supplicium potuit & multiplicum quando & nisi sic
in primo sicut ordinem statum merendi nos sicut nisi ad
hoc esse ordines debet esse & nobis ostendere nos ecclesiastici videtur
& impetrare quod aliquid possit ad dictum nisi & esse statum

vbi sic ipsum & nobis orent

In illa die nō me rogabitis responsum et in isto articulo ad
terciū cōcludit gra verba ymo respondet ad id de apocalipsi
sic dicta et in tercio et quarto articulo ad aliud de Thaecma
dicit ep dicit ibi dñs de moyse et samuele de statu peatorū
Si enī in carne nō esset et p ista exaudit nō amen quid dei
a populo vō dicendi ep ymo illo moyses et samuel in cybo fuerit
nonne in malo ergo poterit aliud velle ip deus et p quid peterē
aliquid unquā nō fuisset exaudiendus

¶ Sequunt notabiles quedam questiones pdicabiles
in festis pōt doctoris hēnrici de hassia ep iiiij

nō appetunt tot pgna
dapnatoꝝ ipy mōt malo
rū sic salvatoꝝ bonoꝝ

¶ Queritur quare post motum infidelium nō pt rebro appetunt
indicia dapnatoꝝ sic pgt motum fidelium pgna salvatoꝝ pt
qz indubie gstat fidelibz fortia fide odd fidelis hereticos iudeos
et gentiles in sua pfidia morientes dapnari nec ideo nō ōz
hoc ipis ostendi sup infidelibz indicia nec infidelibz illa fieri opō
tunt nec ōz ei nō credendi hanc. sic esse dapnatoꝝ mortem
p se et ep fidem nō hūt de finali dapnatoꝝ malōꝝ sic nec hūt de
salvatoꝝ bonoꝝ Ipsum ad hoc adducit hūmodi fortia fide
libz nihilpiand qz dñs quos pessōt dapnato manifestat grandia divi
na opera et indirecte refrenat malicia horrenda mala terribilia boni
pugna ad terabile mysty ut videret pondus et magnitudinem labōris
Si ergo nō pt manifestari dapnatoꝝ malōꝝ ergo nec pt motus et
pgna nō appetunt tot indicia dapnatoꝝ malōꝝ quot indi
cia salvatoꝝ nullōꝝ esse dicit nō pt manifestari dapnatoꝝ malōꝝ
sic bonoꝝ dapnatoꝝ pareferet ad illa esset nō mala ad magnos
quid est boni pp et ubi esse dicit de occulta divina scriptura
ty pdicta ep qz manifesta sunt ergo pauca vix apty dicat pōtunt
suppleri p fidelibz gstare dapnato nullōꝝ quos pessimos fuerunt
Ito qz dicit volt hoc ty magos moneri ad mysteria divina
quid minoris mali Ideo nō potuit p hoc supradicta gstare dap
natoꝝ quorūdā pessimoꝝ sic salvatoꝝ optimoꝝ Dico ne
fidelibz resistendi ab opibz pensatis ep bonis etiam pgt motum
relictis finem credāt illos esse dapnatos p quibz mor ord mor

Scissio Ar 21 de quorundam motuum corpora immobilia habuerit
vigorem pondo a superiori quidam sit punctus partes arteriarum
rete nervosum et ad hunc numerum in quibus congruus et pulcher
ut qui quibusdam vegetabile aut opus in spiritu clerum Ar et et
fervet de quibusdam radamenty bonorum et malorum tuens qui apply
immobilis est ymy quedam corporum sui radamenta ad putrid
corum qui horum rubus fervent removeri vel fervet dederunt Ex pla
nus sub hoc q ad putrid vapory sorum sub sui et legum et pua
vel retrat Humido gwarlorum retentionis rhumborum mutuo an
rum surdarum aptus insuperatum motuorum et ony mutuo influmorum
re hinc sibi q sepy sensus sub motum instorum Ex hinc sic
cunctis sensus voluerunt q ventum hic stud fuerunt an vena ord
gywarlid ad q̄mor vcdm publy Augustinum audacty li 21 c 6 de ritate dei voluerum
mut et q pl' deg fant immobilis partes vel appetitus ad q̄mor sy ad deum ad angelos
ad demones et ad homines Anima rationem quis pedy deg 3 m essentia
quis adhuc quis homines bonum a sm a sby corum quis rhus fuerunt de
mones y se quis fuerunt y homines demonum vos vel y magos quis
fuerunt et pro sub immobilius apparentes pedy fallax subintrare hu
mana partes eo sue causse rationem mos bonus et vocis male
Et difficile st cognosci vende sy immobilis Ny apparet q̄ difficile est vos cognosci ymmos apparentes immo
bilium quem sepe pedy genus mutuo apparuerunt Ex pedy dicty q
quem corum vestrum apparuerunt vos cognosci potuerunt q̄m id pocte
Pedy qui potuerunt verum cognosci vos Ex vestrum pedy q quod
phibet pedyssity dicere eum qui corum superius apparent a apparu
erunt causas dimosci monet Anima cuy de singulis immobilibus et
impolitis q aera mutuos apparuerunt mores de aliis a sby mo
lestat si q̄dam apparuerunt vocale st a pulmonum et de vnoq
cognosci vende oriat a q̄ causa et quomodo medat Sanctus
opus est hic inadaptatos vos modus et ypostasium dicunt
et pudor homy assumpta a quibus in natura vidi illusoria ymmut
tatum dei fuerunt pua et mundy ad decoros sed fuerunt Anima
go audebit mop redimi dimo miraculo vel quod s pedy vestra
impulsorum remaneat et pua et congruos et eo vocis apparu
rent Et ita de reliquis miscis sunt cunctis Rhombi et
manera demonum pedy dicere fuerunt quod Rhombi et indra
de apparitibus vel et homy vidi industria vocalis pedy pedyssitus

Corpa quorundam non putrefiunt

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK GIESSEN

De mundo corruptibili ad primum corruptum

Quod difficile est mundum incorruptum apparere

scriptū est deū dedit scientiā huic qui dē corruptibilia corpora
omnia corpora quibuscunq; de causis ab innumerabilibus p̄ssuata du
rabilem resurrectionē in numerum reposuit. Et triplicē datis sciē
tiam ad ut manifestum redderet. ¶ Iam de illo q̄ omnia mundi
fundē dicit ad primum corpus dē quod dicendum est q̄ sicut est
res magna et mirabilis valde pondus dicto mirabile in hō
rosum et demonstratio potentie hoīndy redundat. q̄. sit istius effectus
ad aliqua aliende querenda. Quodlibet nobis dubium ḡsideran
tibus videtur accipiendum in nullo ad' sufficiēt. Primo quod
nolo ut ego me hic arrestare reddendo rōnē aliud quod dicit
Et ar opus et fama de illo effectu p̄p esse superfluosa originā
p̄ decretum a deum ad hoc introducta et per aliquos
sophistas apponere in fundamentum errores et vanitates edu
cunt p̄t ostendit operatio deinde assignanda q̄ quod
non alius superfluos obstendens potius esse non dubitat. Et
¶ Post hec queritur hic in mirabilium apparitione fieri ḡsueuerit
de causis malis et bonis et vestis est vna sententia dicentium
haud ab illis discedo est q̄ quia causa bona vacuetur aliud sunt
stet et male tripliciter discretio in me hac opus est. Primo du
bitat q̄ effectus appetens est a causa bona a qua deus primum
predat et quod de hoc sit quoniam si deus creat q̄ videtur ap
parere q̄ fiunt ad statum meliorem sine ea deus fiunat et scripsit
sine p̄ueniat sit tūc p̄ hoīdes ad tempus corpus restituere
sine p̄ adhuc ad statum p̄fatum importuna sine alius nisi deus a
miraculis magnificabile est. Secundo ḡ ostenditur effectus esse a causa
mala a qua non quia p̄ducat. ¶ Secundo opus est discretione
est prae an effectus sit a causa bona vel mala. Quoniam
ego in talibus quia id difficile est discretio q̄ hoc non possumus re
cursu demonstrare ad deum impenetrabilem. Quia deus hoc per quod q̄
declarare videtur quod tota opus obtinuerit modum finem q̄ tam
tum finitum et finis ubi hoc supposito q̄ mira et impotentia q̄ ibi
primus finis causis rerum naturalium ad alias ad dei honorem et
hoīm salutem vendit. Tertia vel q̄ finis ibi causis videtur pos
sit inducere hinc si tibi sit quinta discretio spiritum attendit
dy Quoniam ubi sup̄ malo lo q̄ videtur finem deducere et credere
dy Quoniam ad dignū et hoīdes ac finem et laudem deū hinc non
est q̄ in deducere finem mirabilium corum finis quoniam p̄fatus

hoc ostendit quod ait manifestum est quia per eum ostendo laborent
fideles fallere et a deo auerti ¶ Ut ergo sunt qui ypocrite
fumos transferat qui aliquid et ipse aliquod opus hoc mirabile
perficiat redi scriptura dei minores ad sua pessima ¶ Ipse vero adiecit
me dat scire q diabolo esse mirabilius miros ostendere
¶ Hic magus dubium fit an dicamus sanctos mirabilia fecisse ad
fare romani sed hoc aliquo dapnamus a sanctis vel ecclesia
rarbaldo asserit. Videt quia per quos diabolus ad hoc fit a pluribus
esse scitus alicubi in quibusdam pp ¶ Ideo quia de suis aliquos
in diuinis celebrant velut romani et ipse vere de suis suos esse dicit
quam aliqui ¶ Hic dicimus quidem si modo et studeo fideles fal
lere et dapnis ac scandalis recludamur quibus deo displicamur
nihilominus ¶ Quod aut vt hoc omnipotens si quis fecerit permisit
¶ In contrarium vide quia deus diabolo suum honorem
eius permittere honorem quem vt adorentur in diuinis sanctis
q pro quo hoc sibi fieri summe appetit ad quod dissimilius et scelestissimus
est ¶ Cui magnopere dicimus permittere honorem fieri deo
q summe odiunt hoc ad fraudem q aliqui dapnandi q sic ho
rarent ¶ Verbi gratia aliqui honorantes eo quia videbat ipsum esse quod
dicit sum diuina acceptabilia in illis honorat hoc sum deum quem
sunt eis vel sit ¶ Hic in propria quidem colligerent in aliquo christi
cat dapnum celebrat q in deceptis videbat ipsis opus sunt fuisse
vel deo acceptabilia honorare ¶ Hoc ad diabolo magnopere
permittere videtur q quia vel hoc non licet quibus ipsius
fuisse esse aliqui dapnandi fraudem mirabilia ostendit parentum
¶ Hic grecismus dicit quia quos deus vult et malo et pulpo hoc modo
inuitos acceptabiles honorificari posse ipsi deo vel ac
acceptos honoratos sui et dapnatos sed aliquos fecit quia nudos
fuerunt nisi fecit ignominia in nullo inducerentur ostendit aliquos
inferiores ¶ Prima pars questionis pro ea apostolus docuit
nos potuit et deinde q ea quia deo honorare possit
videre vult et stare videat prius a deo ¶ Deinde pro ea
murarem et parumper recludant erroneo deo displicabit
ea de primo aliquo malo recedat fuisse stare et esse ad dignos
et vel ad pr et impius ad secundum et primum et ad blasphemia
reducendo nec ad quod obsecro ut diabolo reputat sibi fieri

¶ Hic dicitur quia per mirabilia fecerunt ad fare romani sed hoc aliquo dapnamus a sanctis vel ecclesia rarbaldo asserit

¶ Hic dicimus quia deo placet honorari per et dapnato

qd' sint ¶ Item dicit rotulus augmt cui d' statuunt q'
ipsi Howatt in uno ribaldo aut inimico absq; discredc
pena q' dict' Rex potest et debet ad esse alle quod sumisser
dño suo ad rancid go hunt crucis blasfemyo plenu a supe-
ordy ad quos hmoi rancid pmat quare hut p dissaisone
quite sancte mte q3 sint applicate ¶ Item q' murus nud
sistendy aliquis qui a possit p ro obtendy qr q dicte q
ppr indurandu ñra bonu et malu quby mura hgo
fu' quid et solet dispositi apparet co q' dr quid 3 suffic dispu
pd a quby rancis bonis aut malis ritu fuit et quado.
aduadruplicand ppg stud aliq esse sanctum
¶ p decisoe hy dicby adhuend 3 q' aliq esse pd suffic sedy
pd quadruplicand restitue q' od p irrelicios od pue cendy
od p murdrat roberiatoz od p auctoritatez appbatu
q' ab eccliid od sedno pdecessi fuit sint canonizand de pmi
tuor modi od quibz ro est olim and g statutoz de canonizand
sint suffic fidelidy dr aliq tidy sedy roberet et sint rata
logo asseruit ¶ Iam ad ppt g statutoz illd ro pt dicit dny
g statuit illa q' no lic aliq de nouo promouere p' so nisi
canonizatu pt auctte sedis eccle ¶ Causa ad hy g statuit
erat q' ppter ppinq; andy et precipe in recedendo murorum
et impolitu appropriandy dereliquit gb rhud co q' defend pt de-
discreto an a dno causis fuit an a malis dr p habend
¶ Item in uno sint et discrecte in eo et multu g fusis
fuerit ytaly dr stipend et magn exemplaria rotuli g statu
edit et no quibzdt p' ny affectoz fuit rotuli q' vellet ¶ Et
go primo hic g pdcand q' sunt ppte canonizabiles ¶ Sed
et quby statutu de canonizadis ampliat ¶ Circa de
rotuly q' g statut mora facta sint et pmanday ¶ Secundo
go ad p'm ny primo q' hic unum pdecessu canonizabilem
no esse p solid illu et de pdo statutu fuit adepn ¶ Illa cu
id in no possit et in pda dei g statum a quatorby tuo
fuit et pstitue honorabi no sed pius offerendus p horis canonic
et missaru solepnijs ¶ Secundo ultly q' mora g statuday fuit fuerit
et murarius restaurent rotuly? a' inordy et ad pleni re-
uphadit mer ad pdm patrie pueri sua. et dm. hac prima

dquorum pdecessum fuit hic canonizabilis

ne et murarius mdni fieri aliq aliquis possit g' sic

Bñ fides ꝑ ratione arguit nō sub forte rationis

Et phi ꝓpria nōia ꝑsonaꝝ attingere rationē ꝗ putant sub hac ſ ſigno

qrentes ꝙrellend infinitū ad ꝛ magnā illā q̄ ꝓpādie ꝓfeſſi
ſonē ſtrahāt apparatū ſui ꝛ hinc ſua ꝑcā ſimphronius aſſe
rens ꝓcreꝰ mihi ꝓpria lancea ꝛ ſiſy ord fr̄es ꝓpos ꝛ ordines
quos ꝙrentes ꝓpādie religiōe fundatores ſiſy id dicā a ꝓpio de
ꝙrendo nō dū ſt introducend mā ꝓſtruend rōnem
ſcis quibꝫ homo ꝙrend gſequē ſolicitarem ꝛ vbi papie
ens inhereād ſt ꝛ ꝙrēdo ſiſy addeſſe dñi q̄ illud ar
gō hab ſt ꝛ plena ꝙrentoſa ꝑ eſſe nec. quibuſdā nonn ar
gūtādis q̄ in hui mō nō apparuerit quas doctrina ꝓpādie re
ligionis de ſiſy allatis paꝛ ferat defluxerit ſi nulla ſimilitudo
ſine ſignati dicēd ad illuminādū actū ꝛ plene ꝛ de ꝙrentoſo
Teſte ꝛ Aug li 19 de ciu dei c 24 ait quēdo dñus ꝙ apd
infideles ḡēs aliqua ſt rōnis magnis quibuſdā ꝛſ. fuerūt
poſſe ꝙrentibꝫ nō ſunt alīq̄ ſtat ꝓce ꝙrentis nec apd de
uotos ꝓpoſ. quē ꝑfecti cognouerūt mali dīcere fuerūt ſi quidē
eos rodere ſtimū attingere apte ut ꝺi ꝙrente qm ob hoc
ꝙri heroys appellati ſunt ꝙ ſiſy latiꝰ ut rudib⁹ ꝛ inhibꝫ rem
putabāt qm ḡa ꝙrentarū rōnū ne eos ad ꝓfectū ꝓficerēt
Aliū ꝺcō deſcriptū ait Tradere ꝙrentē ꝙ ſt debito dei a qua
nſi. arte ꝓdeat ꝛ ꝙrentē eſſe nō ꝑ ſua ſt deſcriptū
Aliꝰ ſūt ꝙrēd ꝙ artē octo hundred ſcri ꝺ ſt ſt ꝙrentoſa
Vbi dicit Aug ꝓbi ſuꝑ ꝙ ꝙrentes nō relate ad deū ſunt
ꝓpria ꝓnt quā ꝙrentes ꝓnt ꝙ ꝺcō ꝓpōnes ꝙrentē ꝙ ma
gnes quā ꝺcōrandā ſit nūdum ſ Hugo affert quē exem
plū ꝓpō ꝙrendi quādo in ſtud ſt ꝙrentibꝫ ꝓſidētes habu
ſūt ꝙi ſñ celebres nūdine apd ꝓpōs quos hy nō colebant
ſ ꝓnt ydola ꝛ deos quos ꝓpō quē mythi ꝛ nūs aperuit
Terre longe rōnabiliꝰ cognoſci ſi ꝛ ſtud ſt ꝙrentibꝫ homines
quales apd eos nūt eſſe ꝓtuerūt ꝙ dyis colendis ſt plato
nem arcſtotelem Socratē Iulū ſt ceteros ceſſe ꝛ de ſtudē
dis ꝙrentib⁹ ꝙlibꝫ laudatos hos magis rōnabiliꝰ hoīes
longe rōnabiliꝰ cognoſci colendos ꝙd ydola ꝙ dū ſeu deos quo
rū fabulē ſt ruditꝫ octo ꝙrēd nūdinū habebāt Diuinos
ad ill ꝙrendi hominꝫ ꝙrentes ꝙi ſñ ſtud reuerentiā ad
ꝙrendos heroyꝫ ꝙdelicꝫ ſtos qm magis in ꝓpādie populo
fuere celebrēs ꝙrentib⁹ ꝙnbus ꝙ ꝛ ad apd ſñ ſ ꝛ alios ꝛ
tant ꝙrentes ꝙrendi ꝙ ab odio ꝓpādie ꝓfeſſi plenius
cognoſci dūt Vñ hui Aug loqꝫ de quibuſdā ꝙrentibus

epiphanie p(ro)fessio magis appareat in libello de triplici epiphania et
¶ Et spiritualis quam magna faciat qui omni nudo tunicam qui oppri-
mi pauperem sic parte sua pavit qui infirmo subvenit qui indigentibus
sepe occurrerit qui cum merentibus meret qui dolore aliorum quasi
suum sentit qui ad flendum flentibus provocat alienum cuius lacrima-
rum claudit cum nec per unum pauperem ignorat cum dona oculis of-
ferentur cum bonum opus notat et sua sentit tunicam Cum deo die
noctuque deservit qui dispensat cum propheta meditatur et cogitat
qui pauperibus modo offerat ut deo complaceat fiat Cum nichil aliud
habere vult nisi videre totum deo et angelis eius gloriam affert in corde
suo nichil simulatum sit quod sanctum cum simplex et immaculatum est
aiud cum consensu fidelis et pura et cum tota in deo mens est Cum
omnis spes in deo est qui celestia petit quod eterna desiderat
qui humana spernit ut possit habere divina Sed ergo magis putas
in epiphania cum paruerit nullus faciat querendo cum post ulla pietas
exigunt cum nec per unum pauperem agnoscat sub cum cum vetitum nec
advenienter plerumque precipiens aliquis providet cum nemo inveniat
respondens consummetur cum pauperem ullo monet amplius cum bonum non
sentit Cum magis non cognoscat, qui in ullo proximo bonum
sic viderit pervenit et supplicat Absit ut hec epiphania dicatur hec
angelis ¶ Ad hoc per hos continuo efficitur epiphanias specialiter de aliis
inquirenda et circa canonizacionem de quo ad continuum latrie — Inquirendum et de circa canonizacione
si quod notabile operatum circa cultum divinum in edificando monaste-
ria fundando ecclesias multiplicando missas Et circa quod ad con-
tinentiam pariter si qui personas ... ut ipse ... fide aut
instruant Si multi compotes fuerint Si austere vixerit Si solius
si castitas si humilis et sine ... et una de ceteris operibus continuum
sp... quas si aliorum pro correctione credentibus in ... per ...
... infuisse ... fuerit ille apud eam ... sermone ...
per approbari et ... miraculo ... esse si ullis miraculis
sibi attribuitur in vita vel post mortem Quia etiam sunt sancti
qui vel nullis vel paucis miracula fecerunt nec ob hoc minus
sancti fuerunt Sicut mihi scriptum est de beato Iohanne et de sancto
Iohanne baptista et ceteris pluribus quos clara etiam continuo opera
... in ... ... miracula patefecit que manifes-
ta fuisse superflua Ubi tamen in aliquo non ... testificatum vite
et miracula in vita sua post mortem sanctum esse ... ad canoniza

filij eius et sup hoc apd' gemelas q̄ sibi sacre q̄nodā pphi
q̄ scripturas nouas pdixit nabiby tempi Hic ad q̄rendū obiectū n̄ q̄bz
nō sunt ordi dubij ex parte nec p̄ q̄nā nova sc̄a resp̄dē
q̄ sub veteri testamento nō fuerūt nec ne celebres hodie et
angeli potuit esse Primo q̄ nup̄ post veteres et cū moli
mento ad ydolatriā q̄ dū erāt recedo adhuc et cotidie q̄rellē
nata sunt p̄ q̄ illos ex tunc augēt q de n̄ dei Deinde nō
fuerūt nec ne hodie celebres q̄ ordi ad passiōz xp̄i nō tm
desiderauerūt nō inquirūt et ego hoc q̄dēnando obiecta
q̄ tūc nō debuerūt esse celebres nec debebāt tūc fieri ex
inde deuenit q dicitur q̄ nō ordi apd' deū ad hanc fr̄ē bōr
dapnatōz exp̄ssā liberatōz p̄ xp̄m futurū Laudate pū
dei et laudate t̄ serui eius dicentes et hoc ibi repetitū p̄pulo
xp̄isto nom restate deū in se et in sancte eius et i dominū
creatura in glōriā glorificādi Tunc ad sub̄ge nom
testamēti festa q̄ nō hec sc̄a scripta veteres testamenti esse
xp̄m a deo ex p̄te veteres honorāt suscipiēdo in ritibus et sue
rissorūby eius ut Baptista et reliqui Hec nō poterāt celebrari
dum nativitas erat q̄ manifestabat Baptista nec erāt dum mortē
et q̄ nōdū declarāt Tunc Et ex nō poterāt hec festa
nec p̄cludēt dum bīnatorū ecclie celebrari potuit ex nōdū
fuit q̄ dies et hora bīnatorū adepta sūt p̄ passiōz xp̄i
Ex hinc nec ex ex q̄ scripta veteres testa nō potuerūt q̄ueni
end festa p̄cludere hec Hec singulariter et p̄ma celebrare
debuerūt nec ne illoz in quibz xp̄m venturū debebāt fide
liter Et illi fuerūt scripta nom testate Et vere et illa erāt
p̄dictiones sedule et magne ex emphatice Et ex ad declaratōz
habeādū dicas q̄d et nec christiane dei fide p̄ xp̄m in hodiby debe
bāt illi festa instituta sedule magis q̄ veteribus Et ex q̄d
nō scripta veteres legit Joh baptā et multi alii nec ne
tpe nom restate sibi nec nec hūd sedule Ex q̄ sit nom
restate bīnatū Joh baptā nec ne celebres et p̄ exhibend fide
liter et p̄sequend singulariter Ipse nullā reuelatōnē xp̄i ostē
dūt nō natus nullā nō fuerāt maior Ipse sunt p̄ adoptiū
dandarij sunt in deserto scripturis sunt p̄nūciator xp̄i q̄ et
baptizato indurant et baptizant Ipse p̄ma regnū celor denū
ciauit q̄nō primus agnus et agnouit regnū celor Ipse et
fulsit ste aurora dei q̄d sunt medij nō dies restituēda

Tunc dicit baptā nō machabeus hodie celebrus

rwary ffry ost gry hom ad dm Dnm ꝑ ꝓmuniar de osseruo
rollegendar ¶ Decondy error ꝙ ast ffry aliquis ꝓpollut dl
illud qd ost in rebꝰ a' qd' fuit hor modo ⁊ dur gungut
ꝑmo qm qwmꝰ qd hmt in usu a' ꝑfto bñdm ds habet
in ꝓia a' qm ord ꝙ fuerut ꝑfrom Dne a' ꝙ ffud bñdm mis
prie de ꝑso amdm ndm ndm ꝑ ofessum corpꝰ ord ⁊ ffup
lato qm deo ꝑmus ost dr qm de ffto aliqo de ep ꝑ usffry
pssimy or ꝑ bñssimy or ffud ꝙ nd de recatuꝰ ⁊ ffup dm
dm nd remanet nob ꝙa quby ord m nalby recatuary pre
rellare auarcy qr no ꝓd aliquis usfor esse usffimo
aut sanctor sanctissimo ⁊ cum go nlly possit esse ꝑfectior
deo mer aliquis eque ꝑfect relinquit qꝺ supplant ꝑ duplic
eq ꝺpoꝓ ꝑmr deo grecnit et dignc ar mercto sbi rcb
nddq ost nupcr ꝺ ⁊ cu poly altissimy dm ꝑ ⁊ ffud ꝑ
⁊ndo arndet dicty error qm aliq ꝙ nd opa a' ꝙa a' mra
rdd ffto aldm attendunt qm dla ffto hmt ⁊ ffud attcntc ca
mend ost ffudelibq ꝓ co qꝺ ubi gmtꝰ ꝑtatꝰ ꝙ ar dnq ffud
dꝺpbabilem reddit et laudabꝰ augmt fame tumtarl ⁊ deo
T ffuis dꝺplacet ꝑnis quos grauis mend ꝑtcrnos ffup ord esse
dcm ¶ Decimy error ost qm aliquis respon indebito minor ffry
a' ignorcr a' nonor solemniq rolit a' nd ad illos a quibus
dd maior demonꝰ ffet quasi ꝑ ascrcr as deo grauercs et
apd cctos honorabꝰ ymo dmissimi no possit mendby se aut
dignc rolemby mpcrarc dla ꝙ a ffud ꝓcdr mendby aut
ignorandby de quby qm mdꝺ audcnc ffstat dd ar hꝺ
dom. no hmt dd ꝓ hmt aporte ffud mer alude apd ffudelcs nos
tram hmt qꝺ ffr fuerut ymo mer fuerut ꝓpiam hoar rolo
ty dm qꝺ no liceat minorc ffrdo celebrare rolt qr mdꝺ de
ramis hor ꝑ hmt ar ubi ffud ꝓdm vdc dedicand aut ⁊ qꝺ ord ffudelibq celebrare rolt ost dnor
ubi ꝙ ꝑmu ffud a' pass ffud dd sepult ffud aut ubi dominꝰ
ffudelibq ꝓcta bñfa ꝓfud ꝺpbuerut ⁊ ille cui mage rdet
ꝑtt ad rep̄dend honorc et gradꝰ artiū ¶ Undecimo
error ost qm ffr dd no ca mter rolit qua rolendi fuit
aut no pmc ill ubi addend qꝺ ord rcrpit mlud ffrat ⁊ ꝑ rolendi
pdr ꝙ mra ⁊ mort ꝑ m ost ꝓpnd et ost ar deq ⁊ dq
mrifict ꝙ mor illos et ꝙ illos ffent ꝺbrufrowcf et ubi
debm gradꝰ artiū rep̄dend de domo et gr̄ꝰ qꝺ illos

romulat ad de salutem eby gfferuby qm aliqs opus pmeruerunt
repederent. ¶ Credy 3 dr fidelis ymitr pdr dnd nemam
ocat fidem seruad ocat doctrinā. Quinta cia bona gfecer fidelibz
pdr ualby ut gremiat fd obtinat spem augeat caritate lenifcat
mstos ot ro fidei pfectos ffideos cia exemplby mouba reddat
qz audit qz ⁊ ad ystruend ser ppm nam ot deo placat. Obtinat
spem gsecj de relisa ejus qz audiuit media quiby plebs nob⁹
mortalis illi adepti sunt. Augeat caritatē qz audit qz illi
pfect⁹ deseruit do regna mereuerūt celestia. Cuius dō lenifcat
rd audiuit qz deg gloriosis celestia ⁊ qz ualby ecclia hui⁹
remedia qm ibi sumeruit pmiatores gfidit qz ad studiū
qrat augeat qui ipi deseruit pleo pfect⁹ sit ⁊ illi angelis ⁊ gl̄a
obtemissa dō ad pf. dr ipi deo pmiscent. ¶ Secund 3 dr pia
ecclie mortalis a pte Thomaby dicit Thomas admirat
dr qz ad plenā gloriā dnd opus sonetur adeqz mercēd
ay amplius dr qz ab hac vita nō recipiūt illi qui mutuā
alicui vitā bonā pdā aliqd rolunt dō plemunius rolunt apo
stol⁹ dr qz ⁊ qui bene seminat leqnd⁹ pdr apocrifus Thesaurus
alicui bonā vitā pmittend dō malā remouēdo dr qm
ruz rolunt ut pdicta vita nō habeat fidem nō debitū dominū
nō mortem xp̄i qui nō rapinam nō de pecunia pbi dimare
ar honorem ar aliā rem quā ad exp̄ō rōsilium ma[illegible]
ornatū pdr. Hinby dd quid causa saluand esse dicunt
qd pte quos deg rolt rolunt ob salutē fidelium ipm gra
tiam a deo obtinere dicunt illa q̄ ipi Thor nudo pulchrū fu
gere ut ro pp̄ter eos qd̄ hoc rel̄iḡut hoc obtinere dicūt. Hic
infirmitas redundabat ar addunt in hoc mundo q̄ sint pauci
qui mund⁹ a mortalby ablūpti ar qui mundi mundicia
hanc⁹ sanctitatem gfectam rolentby se ipe wassit nō dr
ecclia rolle. ¶ Quinto qz dicit ar qz ipi pp̄ter passi sue qz
tot pendby celestib⁹ aiab⁹ mitti regnū cel̄ de ipis qui
bus fid⁹ remittit by qz dd qui corp⁹ ar rolūt dicūt ar de ho
more ipm a mortalby adhibendo pmissū nō pollicit qui di
cit ipi gl̄ificat unde ibi aliqd addit esse qd̄ rel̄i
gio ppria nō admittit. Quod ar ar qz de pte pfect⁹
dr aptus ar alius mortal⁹ nō meret nisi qui fuerit imitat⁹
sectat⁹ qz pedes ipi dicunt qui pte ⁊ quor legebat

Quidā uolūt mutuā pēm
gfectā. ualia ar alia
amouēdi. Tyrannia qz
ar dolositatē

Quō hoc dicat qbz
dnt omisse q̄ pertinent
ad bz

festum tam solemne quod parum devotos augeat quod fre
quens diminuere[t] non est pudor vere sit subtractione re
plantibus suppeditet mercimonia laborum fructuum q̄ hr que
rentes alterius oppositi hujusmodi fraudatur. Et ad hoc
specialiter [illegible] lapsi subripiantur festorum q̄ in quibus laborare
et negotiari phibet non expediat quin ipsi quoad deportus
eorum ad ecclesiam sit quod reverenter exercitia in quibus offa
bilibus si subtrahendo festorum laborum q̄ cura necessariorum
non suffragiet. Item verum quia non sine modo vivendi nisi de labo
ribus sed quia bonos q̄ laborum tenuit exercitia festorum despi
cientes et nitro q̄ [illegible] q̄ attento q̄ humana fragilitas ad sui
remedium indiget subsidio laborum honum aliqui oportet
Ut ergo decreti duas sint deputate diverse laborum et sep
tima divinis laudibus et habendis ad deum devotionibus
patentibus laborum sint reservata. Et ita ppter dei decretum
q̄ ad hoc assistebat a laborum solum q̄ septimum q̄ dni
ajodo ad ppter dei nomen datur patentibus a laborum plus
quam q̄ tercium q̄ dni pia de facili poterit reperiri tempo
rum et exercitium aut diversi festivos in quibus laborare phi
bent. Et hoc ita quo ppter pios devotos non remanet in ppto
pio alium expediat tota duratio a laborum q̄ necessarius
diverse indicet postmodum fiunt et quidem si non expediretur
niat fundetur magis pium in plebe festi intendendo ad labores
qui modo phibet ad odium invitis quod festivum tpm intendo
et quod odium gressibus et si non sufficiat festa ppi ad fes
tum alium fiunt et diversi. Et pavid est de duplo gratis ad ne
cessarios de festo si ppter patiatur festorum verte videt quando
in eis studium et divinis devote orando q̄ petitis pentendo
deum laudando credendo atte dendo q̄ dni ppter a pristina
devotos lapsi non fiant p̄ quod se possint quesitando et portando impetus spiritus inde oriri
tores et reverti quantum festi alium q̄ p̄ diebus
ad patriam sibi deputate indulgeat opus q̄ divinis ut
¶ Et ppter error [illegible] mea mod devenerat et adoratus

Solo deo sacrificandum est

Incipit tractatus quidam de libero arbitrio

Quero est q̄ liberū arbitriū dr habuisse homo ꝑ̄mus
antq̄ ꝑ̄ccm̄ posset esse effectus huius ꝑ̄ti Ad hoc
liberū arbitriū videtur esse effectus alicuius arbitrii
liberū dr liberū sunt q̄ dum sue ꝑ̄tis existunt una dr nulli ꝓ
rogantur nec dei nec diabolo qd' videtur bonū aīe nulli liberū Ad
liberū esse ex respectu dr illo dñō nulli ꝓ rogi potest dr videtur
aliquid aīe nolle ꝑ̄ se ꝑ̄ debile aīe ita dr q̄ ꝑ̄ debilitate cadē
posse ꝑ diabolo nō rogetur ꝑ sumptū ꝓsequi Ad
dr nunc q̄ illo modo posse esse ꝑ videtur nisi ꝓ dño dei videtur dr esse
dr bonū qd hoc videtur ꝑ̄ficere ꝑ̄ quod dei ꝓ amplius Ad
adam liberū voluntatem habuit et ꝑ̄ quod nō ꝑ̄ quod habebat possibile
tarem ꝑ aliquid dr esse in hoc qd iuste a deo remuneraret liberū
Ad voluntas q̄ deo nō contra fuisset et esse deo quod glorificet
nō gloriā sua dr nunc roborauit Contra
fuerunt ꝓ liberū erat adam ad ꝑ̄ti
ficandū ꝓ q̄ ꝑ̄ nimis est ꝓbari q̄ liberū arbitriū hoc ꝓpriū
et ꝑ̄ quod dr nunc ꝑ̄ Item ꝑ̄ sola dei ꝓ̄ficia ꝑ̄ficere deus
amplius videtur nolendo Ad
ꝑ̄ quod ꝑ̄ primi ꝑ̄ti lapsū vetus ordo
esse huius ꝑ̄ti dicunt deus nos ꝑ̄ primi restituendo gradum videtur arbitrium
primi ꝑ̄ti liberū ꝑ̄ ꝑ̄mus a mi existentia ꝑ̄ nō a deliberatione ꝓ̄pria
dr nec ꝑ̄ quem de se ꝑ̄sumat ꝑ̄ in ꝑ̄ti deo ꝑ̄ ꝓ̄ficiat ¶ Ad
liberū arbitriū dr retinendo qd' deus ꝑ̄ti ab esse vetuit et vetuit ꝑ̄dꝫ Non liberum arbitrium
tinuit et ꝑ̄ti nos q̄ nec esse nec vetuit ꝑ̄ ex ꝓ̄dinauit ꝓ̄ quod esse ꝑ̄destinatus
motum aliud ꝑ nō mōre esse nos q̄ deo nihil sua ꝓ̄ti ꝑ̄destinat
nō est dei ꝓ̄ponit quo ꝓ̄ti ꝓ̄ ꝑ̄ nō ꝑ̄ti et ꝓ̄destinat mor
rem ꝓ̄dinauit ei ut q̄ndo iudex Ad
ꝓ̄ dinauit et ꝑ̄destinat vitā
bonū et malum male dr q̄ nō ꝑ̄destinat
nauit sua ꝑ̄ti nō posse nocere ꝑ̄ dr malū ꝑ̄ q̄ ꝑ̄destinat ad malū
et bonū ꝑ̄ q̄ ꝑ̄destinauit ad vitā Ad
ꝑ̄ nunc ꝑ̄ hoc esse bonum
et ei malū posuit q̄ liberū arbitriū qd' introduxit ꝓpriū Ad ꝑ̄ ar
bitriū nō est liberū ꝑ̄ ꝓgit introducere nō est culpabile ille qui velit
nolit posse nec hoc dicit qui velle nolle sed agere Ad
culpa soli ꝓgenti est ꝑ̄tribuenda Item q̄ est pena malus quod iuste
nō est iuste quia q̄ iuste remunerabit ꝑ̄ sola dei quod nec est
benedicta q̄ iuste punitur ꝑ̄tinens Ad
qd' absit ꝑ̄sumendo esse dei
illud ꝓ̄ ꝓgat nos ad bonū vel ad malum Ad
deus apd q̄ nos est
ꝑ̄sumendo nec ꝑ̄cipiendo obediendo ab esse ea q̄ futura sunt nos
in ꝓ̄pria sua pena hinc et quando nos futuros esse ꝑ̄ti ꝑ̄ quos

ornato ad ornatū pdest or ḡtiam nos a' op̄ nrūd pranitate a' op̄ nrā
pbi pdanair valet or ꝑ scriptū dinoscit hinc ens sup̄ aps
nos pferita aut futura a ꝓpād dei nūqꝫ ñsserūt ꝑ pdna
sup̄ scripta or dnūs in evāgo dicit or dia ñsserūt ꝑ ad mea ñ
ñsserūt ad vltā q aps nos ī nomine ñsserūt apd' deū ꝑmanet
quis dubitet quin ingspād dei ord sint ymmutra q aps nos
ñsserūt hinc ens scripta rotund circuli rotā ꝑ qdem ꝑ nativ nō
esse ymaginē serunt palpādo dicr deg ꝑ videtur ad quam nos
nisi ymaginē diuersa scripta scribendo aliqua dr posse ingspād eig
fieri or ipsa nos qdem qualis a' op̄ ipso fieri esse nō ī bonū
a' ipso nō op̄ ipso ꝑ op̄ ipsū fieri esse in malum nō ingruere
fieri ꝑ nō dubia qdē incerta diuersa or nob dispiceret ꝓnia
pranitas mīd ab ecclia se malā ingspād dei ad quā nequiuit
ꝓsentari deg illud ad nūtiū destinat dicūd ḡo docent nos deus
or mali pbi crederent ab ecclia absit sed nos spūs ablatiū
or nos malos credēt Verbi gra ꝑ credo aliqꝫ caret unde ī quib
or esse careat quid caret credo aut ꝑ hoc ī. ō q ego ad caret credat
Illa qd nescitur a caritate est ama credere Utrūꝫ a credente
nō inferē nemīnē or careat ꝑ ab illo qui se deposuit or ureā
dicit ī rem nichil est futurū aut ꝓterita nos pbi putos ee malos
esse credet nō or alle dicit ingratitudinē inferret pranitate ꝑ qꝫ
pranitas illa caret nequiuit ꝓfectō indicī cūq quid ens pceps
dnō negauit qꝫ dixit ei dnūs ter me negabit aut indignū indicat tra
dedit qꝫ dnūs dixit tu me trades Aut indignū lazarū nūtiauit
qꝫ dicit dixit lazarū dormit Utrūꝫ ꝓnus ḡtiā ho de eo dicit lazarū
ad mortuus fuerat Quare ad ad indicos de tradendo ꝓtinet or
Solū pcg nō de negando audiss se nō negaturū invalidat Ens ep̄
nunc dies dnī nō magē roarty est pcg or fuerit qd ewāgelizat quo
modo or ꝓfuerit qd evāgelizat nephas ens erat scriptū esse nō
q ysie essed futur Sed ḡo ꝓdestinato ad nūtiū nō erat malos
or pereat sr ecclia ꝓdestinato ad quid nō rogat dnūs ut salvent
Ens nō dicit dnūs ad quid ꝓdestinauerit ita eos ꝓdestinauit or
ipsa ꝓdestinatio mereat or ꝓdeg meritis obtineat Quare ens
absalon dixit dixit dnō Si ygitur peccauero ero
deus ygitur secundū ꝓscientiā sentit ens quoniā ygitur fuit scriptū
Quamdiu ad ygitur or dedit dnūs q scripta nō leguntur Si ḡo dnūs ygitur
ei secundū ens or dedit scripturā ygitur adoranit or pacifi
secundū imperauit quid aliud est nisi q ꝓdestinatos obtinuit

Quod dei ord pdpda

Quia q ꝓdestinato nō meretur

Ad instantiā ecclie or ha
beris ord q̄ntū q deg da
re dispositū

Nemo ꝑt venire ad me nisi ꝓd quē misit me pater vel
Deus ⁊ Iu ꝑm ewdo vna ꝑte hūanit primo ostēdit ꝙd
humāo ordo ꝓdestinatōr ad carnalem effectū fuit filiorū dei
et ꝑtim in ꝓphis Secūdo ꝓhibitōr circa vocatōsa gētium ibi
et ego ꝓd panis vite ⁊c de calice deinde ad ꝓphetā ad ꝓbandū
ꝑtim in dicto ꝓpheta vna implicite primo ymaginē ordinis
inducendi ibi nēo ꝓd est et ꝓ ipsā me misit pater finis Deus
⁊ deinde primū ꝓhibitōr ꝓsequendi ibi nisi ꝓd me vocauerit eum Secūdo
vocatōr vocā et qualitas ibi nēo venit ad me ⁊ tertio ad ꝑtim nō
q̄ divina efficacia ab alio pendet ⁊ multitudine cum fuerit
implendum vocationē quo ꝓdicto ⁊ bono ad finem
ordinis intelligendi nēo nō ordine hoc eligit talis ad mūdi
ꝓfectū Secūdo mūdo ad vocādo docuit intelligendū electos ⁊ tertio
electos instruxit ⁊ baptismū impedire ꝓd ꝓdictū q̄ gratia
ꝙt patri nisi ⁊ tertio instruxit manifestauit q̄ filij dei ꝙd
regnū celi et aliis recipere ꝙ ꝓdestinato quia nemo venit
q̄ trahat aptē ad ꝓ 8 quē ⁊ primo ꝓtinet cū ꝑtim et ꝓdestinat
ꝓpinquos ꝑ ymaginē filij sui ut sit ipse primogenitus inter fratres
cū sibi ꝙ alios pen ꝓdestinato ⁊ ad ꝓdestinant hos et
vocauit ⁊ cū vocati ⁊ quos vocauit hos et iustificat cū q̄ ⁊
ad iustificauit hos et magnificauit cū quadrū Secūdo dicit
quare nēo ꝓd venire martyr a deo ꝓ ꝑ ꝑtim ꝓ̄a ꝓbē q 23 ar q
q̄ hoc est ꝙ iustificat deinde ymaginē q̄ sequit ut nihil non vocata
agnit ut nūc ꝑtim sup specie sibi nisi mirē a nō sup vocati Sic
enī est quid ꝑtim in ꝓbo esse videbit q̄ loquit ipse non venit ad
aduentū meū ad sibi alicui Sic ⁊ recipientibus ꝑtim nō recepit
nihil nisi malum a malos solūmō Sic ⁊ credentibus vitā aeternā
ad dignitatē ad alia officia nisi ꝙ ab alijs in ꝓbatione a iust
nūc deinceps cū impij ⁊ credūt ipsi ut ipse non recipit ad de
aliquo nisi ante data fuerint Sic ⁊ vita ostia est q̄dā dominus
exhortationis exordio ꝓcedit ad nāt q̄ expedit regnū eius et
desiderū sūm ad ymāe ꝙ ⁊ dicit nō videt deū ab ipse ⁊ ꝑ aliquē
apparitionē ⁊ finde est q̄ nihil vocatio sufficiēs est esse pdm
actū meritorij nisi adhuc aliquid a deo superadde q̄ dicit quia vocati
Alia nō multi vocati est ꝙ multitudo indignū
ꝙ infirma nūc gemma ad nō esse venit et ad dilectū et ad
mortē quidē sūm Angst ad vendū ⁊ ꝑ q nō nati gemma
desiderij esse et veritate nihil quid signū dicitur ostendē in ma
dignitate ad mēd vocati sunt Sic ⁊ alia sup ⁊ hēnat q̄

ꝓ ordinato mundi
ista quinq

dicuare nēo venit nisi
martyr

dyand m se et nō dēstruō pnt nāc nūstrū m pdcō nūstrū dño
rēnūc descendē ad ōd mclinari nūsa se ōt nāc rōrumpi
ōz clinari sup se ōt nāc p ḡrāz pclinare Quia ē nō ōt rō
rumpi ōt pna ad malum nūrū ōt ꝯ wralia sūsd ōt wara
clinēt ¶ Terna ēt ōt nāc rota hndna nāc m pīmis pēnbg dclar
Tnassa quadā rōrupta ōt ōt ōginali ꝑcō nūsēta ita ōt ēclūz
nālīd audry m qrero nūrō bry pēr Su iniqnitatibg grepy ſt
dest audry ꝙ yra ōz ōt nūc dnc ꝑd nō ōtm nos ad tamy
ōt m pcōrē nō ōt ōpa manuū nrarū ōēr nos ꝙ ſ dcy aliqd
pōnend de massa tali ōginali ꝑcō ad actuale nō pōnosum
pāt qrad ꝑ wlūgnr T sūs pcō ꝑpm pōldrare dei nddarl
rōſpcrarey Ille dcy pāt ꝑ ōſpcrand nūd pcō nūſēta ōt T ōra
gmuelis Tnſerno pcēd ōt T dra we dēd ad de nād ex rōrupta
massa adurto cū pa nāt T qui honorad dnm ḡrē ōſt ōt lībōrali
tarl qr de se nūdpſſ rōrupty ergo nūrē ōt wrali ꝙ ꝙ dcy ꝙdd
qrāſa pāt T honorē ꝙdd m gmuelid ōt ōſdēd dimittēs ēē ſue
T ōnſe nūc ōt nārd pāred pōnād T qrāſa gmuelē ¶ Ordō ḡrē
ſ ullū ꝑ ꝙcnre nūſ adeo warly nūqnd ꝙ qrēd qm gdcpnalit ⁊ nō dēstruō nūſ. warly
ōt ōpūſary dnd Thur ꝙ nō qui z pālīd de adulrl ꝙdbg qnia ꝙ ullū pra ripa dapnūd
pō ōēr walyt ꝙ m se ēſt .v. ōrbg offrēr ḡrād ꝑ nō ōēr walyde
ꝙ ꝙcnīnd ad ꝙply qr ōt ſ ōdbg offrāt ḡrād ꝑ ſarcamēta ſūt
ōrdīē ꝑ pdcōrū avadgly ōt p nūſōnarū aliter nō ly ōēr ꝙcnīnd
ꝑ adulrī ꝑ libroū arbitriū rēſtitū Thly ꝙmy ꝙ mlle murdrēd
qui qrād ſtrucd nō ꝑhibēd ꝙ ōēr ōpre nō ꝙſſit ſēd walyt ōt ad
nūrōs alios qui nō rendūt ibi Tcnāt nūſrēcors ſue ſtrēnus ōt
ſapiēs qui ſumy ſōmittāt layſū ōt hōrē ōt nād appōnant
ōt ſr ōpwalyde ysti ly gdrōd ꝙ ſurdis ꝙcpta ōpwaly cūtē ſūd
ſūittant ōt ꝑdcd ad accptāc nolūt ōt ſr T ſpūa dimittūr
Alty pārīd accipiēt ōt ſr ōpcād ꝑ nād dēr walyt ꝙc nūſrēcors
qnd m se ōſt nō nō ōēr walyde Alia applica ad ꝑpm Aliud
ōty Cūſa de don duo ſrād de ōpilo ꝙcrameūt ꝙny ꝑndēt
alīd ſarmus ꝙcndūt ad ad bīnid a pastorlbg de ꝙa ꝙſeruāt
Cum rdūcūd Si illēnt ad dcpcōd ꝙd agēdy habebūt ōt dnd
m pdō ꝑ m longūs dclādibz ꝙcnt ꝑ ad pārīd ꝙcnt ꝙcnīnd
Si nō ad ſinīſtrā nūcnīt ꝙa qād plāna ōſt m pdō ōt dclādibz
ꝑ m longū ꝙcyor ōt latōnbg plēna ꝑ ad pārīd ꝙcnt ꝙdē ꝑlād ōſt an
ad pārīd nō nūcnāt ꝙcnīnd Tdē ad ambo lūgarēd ad ꝙdy
aggrēdēdū ſarmus ſūnſtrā ad dclādibz clēſūt ōt prudēnt
ad carū wapūt Thrūgh ꝑgnūd a latōnbg capt ad lūgrē nūſ
dūct ꝙdād ſarmo dcpūt Tna ſalūa dcrcpy hō nāc ꝑ
ꝙdūt ſarmus Sacbat ad ſarmus ꝙād idē nūc ꝑgm ēē debūcrāt

dettigit a fine usq ad finē fōnd or dyssyrd and swarnd da adamd
wry Gubdr dayst or sodr qđ dixo syn fily beauty pater deus
pyssing ffabr adultum ad bond volat nūc misericors tryphod
wasit and nūc rubanwey qui egnem mūre vellet wisby vehor and nos wahat dog
vehabyr p̄mo ad vewgr gumado q̄ qua si eō est effony sed
dond alyd' gumtendo or pond q̄ qua si eō unat word barbara
in segnd rawnark mtse ostendit aut amplyat Dic ely dog
wahyr sd voldnra p̄mo gumado ad vcaut mferend Ordo
gumtendo ad segnd volat pondy pmyst Dicto adeus segnd
t passod pomsit demando Dy fily bath nos ghor modgr vedde
dog or ayr ad se vedisse nd mbiclem vocatnd ydodisse and
fand pdicto or wahad dy salvare mpio Dogē and vedo qr si tu
nd vocgero libenare rawenre azind eo hocid hēt ayrthi and
or angelus mbūtndme angelid azind eo portabo Dedgi roñ
nocd sayns qnd roñ hoid nūs aliqnd ardfrabd qd'abyat and
fand pro Dundy or pemas pacer mordē dny pomd pond ro
minabo ayr zq Ne maledd in ignē eternd q̄ Dam abimus
mudi dog At qđ p̄ rumore nd allocē rupdy or doy pmitto vi
nd qr qm volatyer pretij a nūm se pumphm arroper mhor
mudo or pond eternd dimicar or gland dosdovat p̄ gld or dimic
in domo eig Postremo sibyne nd wahyt mord z homo pandy
or rupdy p̄ amorosq Dicind ignē m rawenē talem amorem osid
dendo q̄ nūs pugnd amato sno ostendit dico Dic ely dog aliqr
mudy or pugnemd snd dacer or of er Ibi z nasc̄r p̄ anpor
dwarr sd ffrzo m ffrzia pomēs pampr or pampzing ofyas
q̄ mouere mord mpio q̄ Tmpst and e fand debm or nd pcē
sibyne mgredi fmerūt ne maledd in ignem eternd Dic q̄ dicit
nd qđdā vas natid oper q̄ snd dacend or ffros dr pis t pdi
cula tūdere ignē mflammare aqua humectare arena ref and nos nd ad
dic pd pr mfūre nūd bonitate or rbendare rm go nd illa re
rendit, dos hoem pr patiencē pd patiem ad mamorem pmy me
mdr snd pomati or pamr eterni Ibi q̄ pm bath dyo mstud gnedy
nūs snd or alia bona ad eōs suffodendos ostendit p̄ pann illam
sscapind Deus de capite mdē in barbara ad q̄d ibi erandos
vel aliquos mitter nanes rbarca pand ēt p̄ mdr fidelid dilatdi
cupitate mudi ibi debitade volud ad pmig q̄ dnm angelica re
manere Ibi Dicto t pdo rhemark nond tradiat qua or q̄dnus
pd vedire ad me Ibi nond q̄ eligat snd dne vre p̄ qs
wahyt qua pmyst nd dei nd alia ect consilior ydi per

quod ad salutem alterius

illustrat cognitor scripturarum et regit et asserte michi quas rogo
et mittite in illud pal ff papie Exptiuy qr illustrator clarnat
T gregatores relegim Job 28 Ad quintabidr y ea dapsa auri ob
rigra et cuius a Ioh finalib p pdestinator mod quidem pt opa
Tfrons fuere gregarius et hor dns qr ad hunc 13 pr dictum
Ayr ihd quidd dnt f pauci sud qui salubr ppt ad duxit ad eos
Torrendate uteare p adgressa poterant qr deo post nidh grec entrad
et no poterud Cur grozdat sibd pel p' Ecce magpl patagrie
et p bod opa reuid romanz vrbis et eccles pstruxit et augst
omes sup ra rhemarl dicit Ch ad malchr ut ora pt rachar ut
Quercid et nidi grauiffe reprdr de hor qr pt ppstate ideo malos pus
venedu hrt Ad hoz ro soluit et venedu p in t pt hor esse pcord
ro redat f a dyabolo inspirand qui nidare est mer stat quies
odo ad alnze dignu fit Dicit f. se Tillo mortali talis pnitr
nid sequd est qr pt pdestinat ad pnas qr illud dyabolo ordinis ons
in desiderijs et Tinquietudine celler pcrire Ter ad mercy mi o
seruorde Tuorcd De qua bidh dicit audijt fidelib ad ab alijs T
uocatum clamasse sind unserorde et Tunc ad respd remissio
implorcd et pcuerct pt sud pastoz qui ayt et dyonysij refert m
epld ad demophilum pam sum p hodby pclusdr cuisd remissi
et p petrum pam sud ch Quem dorure custos f pcipuos ad pnas
Eudo f est ho ybern cognat f dalpinidy sid et id Quelle in ma
le fund pt dne unser essem qr mer hr mer alibi deo seruere hr
et deo vole Quibz sund pt hr sim beatq et deo seruc et pt
sund bndnd subd habeo Tria pfuta remedia dicit pau
Bonauentura libro de stimulo doloz et

Sermo de assūpcōe vīg dei ihū xp̄i doctoris

Tepnd quidd de hor
ep pt ppstate

et reqwescat an hcad aliqs pulvis ornatibz ouerunbg et
cuitate sed an hcad aliqs detrimentu or mala ibi spualiby
malis .e. cuersio et pcuratio mortalibz et qbz dz natura
rulas absterrere et aliqs sua mutare Quia vtz dei dorz
hoies reqwescere quod sit potiz mortale et quod no et qbz
debz gratia sua mutare p pias gressus et sanctoz
dignu susceptoz et qz homo est creatura et cuerunbg rsp
Q Credo qz ille hō qui audit verba dei et no implet opa Quia audit et no
qui pcedit qui in spectu regali pdest sibi sua et statim facit opa qui
abijt et obliuiscit qualis fuerit dispositus Tertiu ps qz ho sperantia T spe nra
est ymago dei recte ornatus sine pturbatione et bona hoiem ad tuit
P Prima qz ille hō qui pdest ordini sui T spectu regali decipit
in hoc qz pcedit ip T spectu pdeat ymaginē sue ydolu vilis
sui et qz vilis ymago est nisi in spectu dñi ymago
in spectu ei qui quo appet dei ymago pdeat ip spectui Secda
Cur ille qui audit sola verba dei et no adplet illud ope dem
pret in hoc qz pcedit et putat qz sufficiat sibi ad eternam
salutē qd gaudiū aut etiā dapnatoz quando hoc etiā no est pce
ptu ei illud ps est illud qz ymago est in spectu P Tertia ruina
sine pturbatio z qz ps mortui pdest hoi qz hō mortuus regali
T pulchra et pdest cui T spectu ei illud mortuus no abstergit
ei sudor et illud mortuus putat et cui obliuiscit C Quar
ete mortui pdest hoi ad gaudiū etiā quod et purgedary
etiā dapnatoz qm hō in aiā sua mortalē spualem sine
pctis mortale similiū mortuus z audituz pdicatoz dei vo
nostr et cui no absterget p purias gressus et sanctā dignā
susceptoz Hz cui T aiā putat et eis obliuiscit et pr no ca
mouet ap ipz no gsc quod etiā ei dapnabit P Decima ps
sine pturbatio est qz ps hō qui pdest sanctē sua T spectu regali
pdest ymaginē inmutabilem et no pturbatam T spectu et
cui hō mortuo T spectu qm est immutabilis et pturbatus C Quin
etiā pz qz se a spectu auertit nec adplet nec appet ei illa
ymago T spectu ut pdest cui adplet C Cur cui audiet verba dei
et no sanctā opa ipz pdicatoz gaudet sibi bona qm no
sunt stabilia nec firma nec pmanētia Hz stulti pz qz a spe
ctu recedut et illud et opa negligūt penitere cupi
unt et si supplicauerint sibi respondet forte ei cui debilis
aut pcurit et cui T mona petit Quia C Ille hō dicit C qz

dum queritur ad verbum
vel audire predicatorem
verbi dei

qr ꝑmitt a cre fm̃ nãlem ꝑtin saluar. sm̃ audiend est dei
sm̃ ꝑ solid baptiꝫ et merend ꝓpt nr nõ hoand nisi originale
petend qd est eis delend ꝑ originale petiꝫ auer sibi ꝓsint
mereri prãdo artnalit̃ sine mortalit̃ sine venialit̃ nr nõ
hoand vsm vob dñi. sm̃ dñi dei et ꝑ verb dei intelligo
verbũ ꝑdicatoꝝ et nr̃oꝝ hoiby ad salutẽ ꝓpt et ꝑt
scripturas in quby opponũt et defendũt aduersi fidei pre
cepta de cultu ꝑ precepta de dilcõe dei et ꝓxi et ꝓtea mãdata
nr sp̃ualia sua et sibi inuicẽ in quby ꝑdicãt
de ymaginũ ꝙfessoꝝ et de sanctis et quo debeat digne
venire et quid ꝓficuum cõferat hoi qñ digne ꝙpit ea de
mandatis ecclie cena de penis infernj de gaudijs celi de unica
nãtis ꝓpt et de sacramẽtis et oꝝbus sanctis et de obsequijs
q̃ nobis ꝓficiunt ꝓpt et sm̃ et de bñficijs q̃ nobis deꝰ fecit
et de meritis et de ymaginibus q̃ faciũt ad hoc qñ hõ melioret
se et spualiꝫ edificetur. Vñ ꝙd deꝰ nõ est tamen fabule <Nota cum q̃ ꝑdicat fabulas
quas aliqui ꝑdicat et ꝓpt populũ ad cultũ pueniẽt et eis
demonꝫ cõsulpat de quibꝫ ꝑdicatoribꝫ dicit ysaie Nauta
mercatus multi inicqui fabulatores ꝙ nõ est lex hui et de ma
libꝫ ꝑdicatoribꝫ ait ezech audientibꝫ m̃ qui libenter audiunt
fabulas et nõ vultis ꝙmodo dicit apl̃s 2 ad thi 4 et
ipi q̃ sana doctrina nõ sustinebũt ꝙ ad sua desideria coa
cabũt sibi magistros prurientibꝫ auribꝫ et a veritate q̃d
audiũt auertent ad fabulas at glosent aliq̃ cui placent
ꝑdicare fabulas de volpe et gallo aliq̃ quo mouet ratiõ
q̃ sit finis prime vite ꝙ pastus et hec ymo 2 nomiꝫ
et nõ solũ fabulosꝫ qr ꝙm doctores vera et sancta sm̃ dicũt
et ꝙm̃ bonaz turbam ꝓpt dz esse ymo ex de
ꝓto mortis dimissio 4 gratioꝝ et ꝙfessoꝝ ar absolutoꝝ et
sm̃ q̃ hoi indigẽ placeat q̃ nõ petiꝫ pecat et q̃ habeat gaudi
dium ad dei laudẽ ꝓpt q̃s occurrerũt sibi placere et delibe
rate ut est dei offensiuũ ymo q̃ tenẽtur dare pecũ quoꝝ
sibi ꝑ occurrerũt alioqñ ꝓbatur auctoritas dei sancti q̃
bñs ꝓpt deo seruabat petiꝫ ne gratiã q̃s ꝓpt recuperat hiis nõ
meruerũt et q̃ ꝓpt q̃ hoiem nõ audiũt verbũ dei sm̃ q̃ nud quid <Nũm nõ audiũt verbũ dei nõ sm̃ de nouo fabulãdo nũ
reuelatũ seruandũ aut quod ad seruandũ fabulosos sunt
mirũ statuit quã nõ bñ seruãt q̃ oꝝ ꝓpt ꝓpt et sm̃

m statu in quo si decederet dapnabit̃ ꝑ qz stud in statu q̃
sepe mortalit̃ pecc̃at et in tali statu i quo nesciut a quib⁹ nr̃ɔ
libꝝ resurgẽ qz sic T̃ptatꝫ in quo nõ nosciut p̃cepta dei et p̃hib
mortalia et quẽ debeat ofendi ofendi et digne vere pẽa
et ita sepe spualit̃ morit̃ Ad' ꝓ a sili Sic ꝑ homo corpalit̃
morit̃ si nõ stud alid et poti⁹ ꝛ̃pulsu et de cet̃o ꝓ medio desp̃at
diuin̄ q̃ nisi mutet̃ et stud alid et poti⁹ corpalit̃ ꝛ̃ꝓ mori
corpalit̃ Sic et̃ homo morit̃ spualit̃ si nõ stud alid et poti⁹ stud
ofendi ꝓmo deꝫ nõ ꝑ simplẽ despectũ de cet̃o ꝓ nõ ꝛ̃mouẽ
de cet̃o q̃ saluet̃ nisi se mutet et stud alid spualit̃ Ꝛ̃ si ꝑ
nõ stud alid et poti⁹ spualit̃ qz nõ audet̃ ꝓh̃ dei qꝫ ꝛ̃ alid
spualit̃ et ꝓ ꝑ̃mo ꝙ ille agit ꝙ nõ ꝛ̃ polo pecc̃at dicit̃ ho et
Sed q̃ os dei nisi ꝑdicator qm̃ est instrumentũ ꝙ qd' deꝫ lo
et sua ꝛ̃a ꝓficit ꝑ aud̃ ꝙ os nõ ꝛ̃dicꝫ ꝙ instrũ ꝛ̃a pecc̃at nõ
dicꝫ dicat ꝙ ꝑ̃ dicꝫ dabit̃ ꝓh̃ aqua potꝫ aduꝫ ecc̃ Ordo ecc̃ho
q̃ sancta ecclesia sine ꝓh̃ dei est alid et poti⁹ aie et aliter aliꝫ
spualit̃ Sic et alid ꝛ̃ ille loc̃ in quib⁹ nõ quibꝫ ꝓdicit̃ nisi
ꝙ simplices audiũt et ꝑ eos offendũ ꝓh̃ dei in talib⁹ loc̃
poti⁹ pecc̃at in ille loc̃ in quib⁹ fructꝰ ꝑdicandi ꝑ̃ q̃
doc̃ ꝓh̃ Sicꝫ sup exẽplũ ꝓ ꝑ̃ma omne 10 dicꝫ Sancta ecc̃lia
alid nõ est et poti⁹ Sed ꝓbat dicꝫ et ꝙ ꝓhaz aliud
dicit̃ minꝰ dicꝫ q̃ ꝛ̃ualis fames in aliq̃ nõ ꝛ̃ꝓhaz ꝑcus et
sterilis ait si audiẽs ꝓh̃ dñi Amos 8 Ecce ego ꝑmittam fa
clogmio famẽ et sitim non quia aut̃ sitiri et esurire q̃ eiꝰ ꝛ̃a alid et
poti⁹ sit desiderand̃ Sed cũ fames ꝛ̃ꝓhi et sitis ꝛ̃ꝓhi ꝑ̃ sub
diuisa ꝛ̃ꝓhis ꝛ̃a fames est ꝑdicand̃ dicit̃ Lucas 6 et dicit
Beati q̃ nunc esuritis Ꝛ̃ nobꝫ ꝛ̃ꝓhi Sicꝫ et omẽ .q. sup̃ addit q̃ alicui
alid et poti⁹ sit ꝑ̃ alid obstruit̃ et mutet̃ necesse
est opponẽdꝫ sancta ecclesia est alid et quod ecc̃ opponit̃
et mutiplicat̃ q̃ madet et pluit Ecce ego ꝑ̃ho ꝑ̃ ꝓh̃ et
dicit ꝓmo ꝑcutiã ꝑcussi et nõ erat qm̃ ꝓdicꝫ sed Sic
ꝛ̃a ꝓcurat̃ Sicꝫ ꝑ̃mo mort dicit ꝓmo .e. ꝑcussi
quasi ecclesie sancte ꝛ̃alet̃ quod ꝑcussit ꝓ qm̃ ob
poti⁹ debeat nõ ꝛ̃alet Tacui Ꝛ̃ alid et poti⁹ q̃ ecc̃a
ob sup exẽplũ sancta ecclesia potꝫ est poti⁹ ecc̃ nõ audet̃ ado
lescens ꝙ ꝓh̃ ꝓhibeam ꝓhibui q̃ ecc̃ nõ opponit
mihi ꝛ̃ ꝛ̃ualeam Ad ꝓ. Vere vere q̃ dilectꝰ et ꝓximꝰ Ꝛ̃ audi
ꝓh̃ dei ꝓh̃ Ꝛ̃ audite ꝓh̃ dei a mihi mihi ꝓ̃ ꝓ̃ nempe
hic ꝛ̃ad ecc̃ et ꝑ̃ ꝓh̃ mihi ꝛ̃ Ad' ꝓ ꝑ̃ ꝙ ꝑ̃ ille qd' Ꝛ̃ dr

Ꝓh̃ dei est pacis

Ꝛ̃ audi ꝓh̃

3

dum ad ꝓsperand in lege ꝓsta libertate et ꝓmotionem ea
Ordo ꝙ illo et ꝙ ho a minore audet ꝓhi dei nec assuefaint
se ad audiendu et veniendu ꝓhi dei et ad implendu ꝓhi dei
et ea ꝙ ut ꝓbi placuit et ꝙ nolit audire et recedat ꝓhi et
implere illud Consequendo ei est alteratu et valde
malu est se a minore assuefacit ad audiendu ꝓhi dei et
operari ꝓdicta illud dicit ei aliquis sibi metipsi ꝙ ꝙsequendo au-
diendi aliquid a puericia firmat illud T minue audiendo
et ꝙ audiri nō ꝙsueuerit nimiu sit et magis ꝙ nea
audiendi Et T2 ethi ꝺ dicat ꝙ nō dicit parum ꝑ ꝺi ꝑ ꝙ
minime ꝓpter assuesci Quasi dicat dicit nullu bn ꝙdmalo
assuefieri a minore et nullu dicit ꝙ aliquis fiat bonus
Et si aliquis assuefiat a minore bona operari ipe fit bonꝰ
et ꝑ mala ipe fit malꝰ et ꝙ ex optimis bonis quid pueri qui
ꝓmptificat et abilitat hoiem ad bn operandu Et ex optimis
pueris quid ꝓmptificat ad male operandu Et quidam
tor in ꝓlogo metri phi dicit ꝙ nō aliquis a puericia
sua fuerit assuetꝰ recte ꝑ seruoꝝ fidei illa ꝙsequendo erit
causa ad negandu veritatem Et puer 22 dr et 3 ꝙ dein
adolescens nupm quid sibi gradi et nō sentiret nō recor-
deret ab ea Et nich 3 dr Quod si quoꝝ nō ꝓtinuerit ingred
dei ab adolescen sua Et sibi dicit de quoꝝdam ho assuescit in
minore hoc est sibi facile ꝓ seruitute et oppo sibi difficile
ꝓ quod est ꝙ placibile ꝙ difficile est semp causa declinare
sed ꝑ T minore nō pot assuesci ad bn quoꝝ nō est
de hodby difficile ei nutrici a puericia T ꝓfecta a de hod-
rodby corpalby ꝙdam ad fidem et recreata a de hodrodby
Et ꝙ ꝓ ꝙ ꝙ ista hoc quo raro audiunt ꝓhi dei sed solum de andrenbg raro
T fine veniu nō sibi T statim bonu in quo ꝑ deberet sit
saltandi ꝑ pong capitaldi Et ꝙ ꝑ ꝓmo ꝙ hoc aud ꝑ raro
et ꝓbi in fine veniu pellet sibi rubi et potui corpale
et nō alio ope ami ipe ad veniu moueret corpalet Et
illa hoiem mouet spualit et mul in dubia potui mortalia
ꝙ nō nosse esse ꝓtia ꝙ cor ignoratu erassa ad affectata
Ordo et illud potui nō nosse esse potui et in fine veniu
et nec alio ꝓdeat de ꝓcepti et ꝓtio ꝑ de grecor et ꝙ fessor
et sacramentor ꝓfine et cultu iste digna suscepione
Et ea sibi sufficien dissimilo ꝙ sentit sui sufficien grecor
summit indigne coeuidq ꝓdeat sacramentu Et ea potui

ad implendum opus dei debemus laborare

accumulat potu potus et una manu in potus mortes dampnatur
Item quia tria sunt hec et non plura sermonibus nisi quis homo debet
oculi quia ibi sunt nostra ad salutem nec aliud quid oculi debemus. Tria sunt hec
que et in hac parte sermonibus // Quarto dicit quia opus dei non potest dici
audire anime corpus sed est anime mentis seu rationis hec est dici audire
opus dei corporis quia illud ioci & cum de deo est opus dei audire et sic
dicit ad indoctos qui non audiunt quia est deo non est et non sufficiunt
hoc quia potest audiat anime corpus et non anime mentis seu rationis id' patet
primo quia hoc quod greci Tomelia id est cura dicit Secundum est
valde quia sic non Item quia hoc quia ipse nondum dicam ad quod properat
ypsis. ypsis audit anime corpus et anime rationis cum etiam potest
anime corpus audit illis impiis audiat Tertio quia hoc quia per dicat
hunc orto cum his animos audiendi audiat Sup quo dicat Greg
dicit qui illic adesse animo corpus habebat quia qui mente animos ha
berely si quis animos audienda habeat audiat dicat proinde animos
rationis requirit // Quarto quia hoc quia ille qui opus dei potest audit
anime corpus et alia mercy in corde cogitat ille una cum eis
dicat de sermone seu opus dei sic ille qui primo Tertio modo dimittit
aut qui sermonis non recipiat sed qui primo sic sermone dimittit de
more oranit Sed etiam videtur precedens orto corporis et de alia
re cogitat nec sit se aliud videsse et mirabitur dicat se cum quo
videsse non autem modo sensu et sensato dicat Declara sic quod
non sermonis sic sensu entendi qui dicit nec in aliud vendit
Dicit etiam audiens aliquid potest anime corpus non intendat se quia audisse
et mirabitur quia se id non audisse Et una talis unitas sit de
opus dei nec sit quod agendi amirabuntur Et una pars de ignoran
tia nescia nec gentes de eis potest si in eo mortis et dampnatis
Et quia ipse quia hoc qui inservitute deum orat aliud cogitat et
non diligenter notat Tertio opus dei non est nostra salutis intentio
quia per se hic ad opus dei // Quia hoc quia ipse hoc qui potest nobis
et potest sumere ad os et non. manducet in stomachum si stercus de
ore non intenderet corporis si non intenderet corporis nec esset
sperandi de rem sua intentio quia per potest ad os et non ad stomachum
vertet nobis et potest Sic homo qui potest anime corpus et non rationis
audit opus dei non intendit spiritus si spiritus intentus nec est
sperandi quia salutem in eis spiritu dicendo Deo dicit hoc non potest anime
corpus si est rationis audiens diligenter opus dei et debet ne quid
abstrahat ab oi alia re et cogitationes // Secundo quia quamplures
hodie putabunt quia debeant orare sed sermone sic sed alios divinos
officium decorum non est est una quia Tertio dum dicit ea

q̄ sue cur̄ norud ad salut̄ & ideo diligēd dnū audire ꝙ̄ dei
amore rogat & nō hoc mouet & dnū nō diligentia retinuit ad
hoc q̄ ꝙ̄ dei neglexit & s̄ nō neglexit in seruitio nr̄i sed
ab alio ꝙ̄ quo illud neglexit & ideo q̄uis q̄ hō ꝙ̄ dei qđ̄ ꝙ̄ dei & neglexit
neglexit non dd obligatus s̄ tñ ad a retinere & qđ̄ ꝙ̄ p̄ & hoc retinendum
q̄ de lege dei q̄ ꝙ̄ dei dr̄ p̄cepta & Scribe illud in tabulis cordis
tuis & retine ad tñ tñ delectabile & ut ei libenter seruiat & ꝙ
hoc nō obligatus cum q̄ dilexerit ꝙ̄ homo in tabulis cordis sui
debet seruare p̄cepta dei & ꝙ̄ dei & nō obligatus s̄ sepe voluerit
in corde suo & ad memoriā reducere q̄ admodū ille q̄ in libro &
q̄ aliquid scripsit p̄ oblitionē & ad memoriā reducit & nō
obligatus est q̄ scripsit & sed p̄ illud & hoc q̄ h̄ dicit lex
Iacobi & tam ad p̄scepta in lege p̄cepta q̄ & quodcūq;
q̄ nō audierit obligatus ꝙ̄ & hic ꝙ̄ ꝙ̄ & q̄
& audit ꝙ̄ dei amore cordis & rogat & stat obligatus & ipse
ipse p̄ nescit quid debeat agere & quid omittere & ille qui
nō scit & formā alit̄ dūmit in eo aut alia ro patet in corde
& nihil audit amore rogat nescit quid debet facere & omittere & he
nō erit hēs in pacto suo & q̄ implicit p̄cepta & Verū q̄ & hoc
q̄ dicit ꝙ̄ & quia omnes p̄ sup cruditatem barba dei & q̄ amore q̄
ripari inire retinere & libet & nihil & ꝙ̄ dei & q̄ accepit nihil
sermonis diligentius retinet & q̄ audiuit suos in corde memoriā non
retinent & quasdā alimenta nō retinet & hic q̄ p̄ceptū quia deficit
& & nihil q̄ nihil possunt fundare scribit quia p̄ & hoc & quando
& non ꝙ̄ aut alimenta nisi & memoria nō retinet & mortuo
hic & hoc q̄ ꝙ̄ dei nō est magna & p̄ nihil nihil audiendum
& homo ad diligend & p̄dicare amare ꝙ̄ ꝙ̄ dei neglexit &
& memoria retinet & nō de memoria q̄dat & homo q̄ q̄ sicut
corpus q̄ & est pollutum & nihil de sanato in mēb̄ nādat & q̄
sanat homo & est & negligēs in audire ꝙ̄ dei quia & & ne
gligēs a quibusdā sanctis & nō ad mēb̄ ꝙ̄ & quando
homo sanat & nudis pollicitudine obseruare nō nisi corpus q̄ in
firmat & nihil q̄ de nudis ad mēb̄ nādat tota pollicitudo
obseruare ne ꝙ̄ dei q̄ nisi erogare ad aliud corpus aut &
quin de corde penitus deleat quia ad eum reg & & qui ꝙ̄ dei
neglexit & qui ille qui corpus q̄ sua neglexit & in mēb̄ nādat
redire humiliat & hoc & q̄ & affabilis & p̄dicabilis & ꝙ̄ dei
& hoc qui diligēs & audit ꝙ̄ dei & memoria retinet & tam
sed nisi q̄ affabilis & & aliis ꝙ̄ dei diligenter & attente
audiendi quidem & ad fidem & quia impleri & deo
placere & & ad hēb̄ & & q̄ & ꝙ̄ dei dona hoc & quod &

furore et obmittere quod agere et quod omittere et quod bonum et quod malum. Terroq; essentie est ex abundanti potestas et expiditat ad penas ve-
niendi et querendi. a pertate ad deum non quod honor debeatur deitati
sed puniendi et salubria edendi quibus homines. Et ira absq; rabie ab
hoc et potest non malum ppe venire. Et ideo ne grauis potest in deum
audire vltra dei ad se audire ipsum negligere. Et hoc est negligere
quod salutis et quemlibet. Et hoc est ante non grauis potest si homo
non et grippus si et quando negligens ymmittit corpus ppi de ore ad
ad diabolum. Ille ps ne ps ex hoc qui audiunt verba dei aure corpus
et cordis et intelligunt ipsa si statim pigri a seruore veredum quemlibet
se ad fabulas et ad studia sua ad p̃ona potius. Et ira obliuiscitur
verba dei non put statim salutaria si prauj statim ethne dapnantur
Iram primo et hoc ne verba dei non veniunt. Tunc a et ne pigri ex-
corde quod agere debeant et quod omittere et ne prauj mittere possint
et ignorant esse potest. Credo ps hoc quia ne homo q; sumit cibum
corporalem ad os et ad stomachum si ne infirmitate stomachi non
sumat ipsum si edit et statim ipsum cruciat mortis corporalis si non sumat
a tali infirmitate. Quer aliquis medicus sanat de cui corpora dicta
Et cet homo qui audit verba dei aure corpus et cordis et non sumat
ipsum. Tunc ora mortis spiritualis. Dupli sensu ne verba dei ad ope ple-
ri. Quo cum sufficiat hanc sufficere. Vsus vocis ad salutis et verba
dei audiat aure corporali et mentali et ne intelligat et. Tunc a
veniat. Et ultra hoc requiritur ne id opus impleat quia hoc primo
et illo quod. Verum mutata mea et primos ps et vita pe-
Tyadin et dicta que in fructu et legem meam. Splendo ead ne cho
diligendi custodiat pupillam oculi sui digna ead in digitis meis ps opa
splendo et dicat sapiens indigne et manus et organum organum
Credo ps et illo qd' dicit ihs adolescens ab eo gressum et diem
magis hoc quod fecerat et hearit quod ethnici possidet ei dicit di-
cimus et. Vos verba magnifici sua mutata ubi non dicit ne
audi verba mutata si sua mutata et hec. Et ne et hinc
ad et quadam nostra hoc fuit et primos. Tercio ps et hoc
qd' ihs Lambeth hoc dicit. Et non pedes vel et audiremus mi
et ne qd dicat non audiat obliuiosi pigri si prodi opus habeat in
pro suo credit ubi mortale dicit. Tunc pro et non in suo audiam
Quinto ps et illo qd qd dicat ihs. Quia pupillam patris si et mei ad
et verba dei audit dicat cui terribile est valde qd se appetenda
deos non audire qm et deo non esse. Et cui ope pigri dei audit qui
et deo est et audire verba dei non ps quisquam et illo non et
Indeo est se cui quisq; si verba dei in aure cordis intelligat

dz verba dei operiebere

et mesligat unde ser celestem pñam deperd ad dem mbet nemo deperd grem nisi ctm declinat aliena ei appetit pña lucri pcurat quis ser cop tamen roz dus sm id quod qualit et q3 op deo ser id cognoscat et nouit qm laicis vñ dei suscipiu pcepta dei nec amic corpus pape deprend et sic nouit q3 ordinem vñ dei suscipiu un tor op impedimenta q3 ordo p3 q3 p3 ligamen vxy ad inq3ntu redeut hy pñs vñ dei no audiut quo ho dicit in ope ihesu ⁊ qui qui vñ bñ ⁊ op sit qui vult audire vñ dei ser et ser et deo oz q3 vñ dei ipleat ⁊ qui3 p3 q3 vñ dei audiet ro3 aut alios docet ad implendu et mandata custodiend ymo op alios pdicet vñ dei ope no ipleuit no fuit in statu salutis p3 primo et ad hoc q3 pdicator salutē no sufficit nisi q3 vñ dei implet et alios pdicet hoc q3 ope adipleat et p3 et illo pō ⁊ hy ratione ad deput dei qui in ecclesia instituti sunt et illi qui p3 deputati sunt et q3 ap3 ⁊ hmoi archidiaconi archipresbyteri sacerdotes et pharisei ⁊ in ro q3 dicit scribe et pharisei ⁊ quod op illo q3 dicit vñ ⁊ neq3 in q3 omē dicit ei in statu vñ pdicet et ita pot op ser se ipsum ore dispensare ⁊ unde p3 hoc sic q3 vñ et op alij audientes a aliis vñ dei docentes et no ope ipleuerit no stet in statu salutis qui sit homo qui sit corpalis et unus et pond ad os et ingredit ad stomachu et retinet in stomacho no digerit nec generat in sanguine no nutrit corpaliter q3 mouet ipsa alia corpaliter nutrit et augmentat et in sanguine q3 et ⁊ qui vñ dei pdicat et no implet ad mouet spualiter nutrit et augmentat et in op ⁊ ser cui hoc conuenit q3 sit in statu salutis ipsum nutrimentum qui diligit et audiut audiendo et notat ea q3 cum audiut dicit et non faciunt ea q3 medici propinant cum faciendo ⁊ et ser talem ipsum nō potest corpaliter et mouetur ad ea q3 hoc no ex ut felicitas nostra bti et discipuli vñ angelos 2 coll dicit ad illos hoc quod ex. opa quae audiuit a deo ad ea perficienda cognoscit ad op practicand sunt generaliter ordinati phydi ex felicitate ⁊ ser cui studio op aliquid faciendum pro salubritate ex instrumentis qui medicos audiunt quod studiose faciunt ad utilitatem corp q3 precepta sit et ad mod go mat 15 illi hi habebunt corpus ut mundi nitidi et alacre ut phadrus q3 felicitate habebunt ⁊ alios cop hoc in recepit deus ⁊ gloriam aggrec p° ⁊ ecclesiastice ordinat ut'

pdicatores no sufficiunt pdicare vñ dei ad salutem

et mundissit parū Comedesse or nō esse sanum bibisse or nō
esse ebriū Tunc dā p̄mittēs bñ Tuc9 sup ex̄cis p̄ce-
p̄ma omē 10 dicit Quilibz cordi suo scelat p̄ parū nescit qui
de nudarit celestib⁹ cōsēdo odī orē audiendo nullū gemoscat
p̄ me ofēdē opando parū p̄ciuthrat Comedere or nō sanat
qui dñi dei audiūt hora odī ofēdē gaudebit Bibere nō
sanat dr̄ q̄ aliud nudū et aliud ēsumet bibit or nō re-
bia qui ad gestū p̄dicatōr auēt michiad p̄ mente nō mutat
Solet ēē ꝓbiciatem bibentib⁹ penā mutare Cum ergo
ad q̄ꝫpiendū dñi dei deuoty est p̄ ea q̄ sup dē stū gaudebit
adipisci desiderat bibere or rebiatē nō est Si ēē rebiatē
ēss mētem pauli debet ūtuss̄ sit ad extrema nō grauet
ad vana et nūssiua q̄ amauerat nō amauet De deuoc̄
talib⁹ dr̄ Luc 12 Beatus seruꝰ ille q̄ cū uenerit
dñs ei⁹ inuenerit sic facientē nūqd̄ dicit Quod ēē ag̃nat
potū Ez dubio si stud ag̃nauerit potū nūr melius ēss q̄ hō
qui eū sibi dimittit potū ignorauerit ea ēsse potū p̄ q̄ stud
q̄ pd potū q̄ fuerit do stud potū nūq̄ prodibit q̄ q̄ nō sit
ea ēsse potū qua p̄ nō sit Ex una melius est q̄ hō nō audiat
dñi dei nō sup̄dū q̄ q̄ ūnus audiat Ex q̄ huc stud ag-
gauet potū ad hui⁹ mōdi melius est hoi nolēti dimittē
potū q̄ nosset ea ēsse potū q̄ q̄ ignorat Ex hoc p̄z q̄ duo
bz p̄ma q̄ p̄ q̄ q̄ q̄ quid fornicari et nescit fornicarij sem
plicit ēsse potū mortale q̄z faciat duo potū mortalia sz fo-
nicādo et ad hoc ingeniosa qua ingeniat dñs ea q̄ stud
sibi ad stud salutem nocū et q̄ nē et pd stue Ignorātia
ēē talem ꝙd ad nūq ingeniosa addisce da illud est ad nūq
sciendū potū mortale Si quis dō fornicat et scit actualiter
fornicari ēsse potū mortale q̄d aggrauat peccatū q̄ stud
Quod ēē nō curat scire potē p̄ aggrauat t cadit ē
ira stū nūq dimittit de ordine dapnatōr quod p̄mū Ezā
ab⁹ ser dicit t potē p̄mū p̄z primē q̄ stud in ordine dap
natōr Quod q̄ hoc q̄ ignorāda cōz q̄ stud hui⁹ nocū ad
salutem et q̄ nē et pd stue pd ad nūq addiscendū valida
est p̄cipuē sp̄ialiter potē stū sup dño ad vē 2 Ignorans q̄
benignitatem dei ad penitentiam te adducit dicit glo rubo
Clausū potest ē ignorans Ded̄ stū hic dubiosū dortoras
opponunt dicē nō Granusse .v. periculosissime Hoc ēē potē
no simplī grauissim est q̄ ydolatrica grauis est peccatū

q̄ ēē q̄ est potest se-
cund q̄ ignorantia-
tales dicūtur

vsq; t fm̃ hui⁹ psalmi dicit dñs huic bñ Iacob dicat dom̃ and
israel dicat t lege ẏ ſpē liberauit eū ẏ mundauit t ca hui⁹ beatꝰ
in psalto suo dicit dñs nob̃ ſpitare dignet⁹ ihū xp̃m dñm nr̃m

In q̃dragesimali pcipiū de diuo sermōe nono r 3 hoīes obligati
ad audiēdū pdicē dei dñi accepi pl̃ in q̃ dng quisq; sua salutē
despiciat de quib⁹ assignā pl̃ ꝓ ꝓ medicina mihi ac ad hor⁹ tuos
ut ſpitus dei supra dixi 3 Et q̃uis dñs no pcipiat ecclīa
audire diuinū officiū nra tñ ẏ missas nō tñ cōtinuē
ſt audire pdicatōes diuinas q̃ hoc ſcire ẏ nra ſpna ẏ ob
ligatoꝝ nr̃atꝝ nō q̃ nra audit sua tendit ſua ꝓpria pdicat
ſic pz t capto supra allegato in sermōe ꝓcedēte nō retera
de officio indi· ozdi et 36 dis r dicit et 36 91 r Adiuuēs
r dicit et go ſtam obligat⁹ suo ꝓpō pdicē go populꝰ ẏ dño
et ꝑ pdicatōes dñi audire dñs de ꝓbe dis 1 r Gaudeo dñ
Gaudeo dñs in cordū fratrū si q̃s aggressꝰ fuerit de audito
rio egredi et nr̃ ordo fidelis dñ dño fidelis q̃ quemlibet
t pllempentabl̃ fratrū ad ecclīas et scripturas aplōz et
euāgn̄ audiēdū et ꝓ ẏ pauperta de et rationabl̃ pdicatōz
et rationi sue q̃ pdicē et nulli sue q̃ celebrēd missas et
ẏ ignoduarum ꝓpōz nō nulli sue nr̃ales et inuentū
habitatores et alios dos quib⁹ ꝑ difficile ẽſt audire pdica
tōes ꝓ et missas dico hm̃ q̃ndo huiusmodi ꝓ dos et ꝑ ad ẏ
ẏ aliqꝰ dicit q̃ sue ſtatui ſtatuta pnd cui nonā ad ſalutem
et dñs dñs sermōe octo et nono plñ hō de ꝓ dei et q̃re
ꝓ pl̃ nūcios pdicatōes mittere nitōrib⁹ et layc⁹ nō licet

¶ Et sermone prudentis gabrielis per ortum epiphanie qui
incipit Gloria et in excelsis deo ¶ Videndum est primo qd
sit sacramentum matrimonium de quo nunc dicitur quia aliter
est bonum naturale quia mulier nubit Agathe Agnes Cecilie
Lucie et huiusmodi ¶ Secundum est Gratia sacramentalis
matrimonium est mutua mentium voluntatum per verba de presenti
per quam ad actum procreandi prolem debitum exhibetur
per signum sensibile inducitur efficit et significat
¶ Tertia vero gratia gratificans ad quam ordinatur
matrimonium ¶ Tertia vero gratia gratificans ad matrimonium essentialiter et per
se quod deest ei est matrimonium ita quod si eo dis-
cedente per quem mortaliter peccavit ipse tamen
matrimonium et hoc quod nunc deest ex debito primo vinculo
quod per debitum non fit infidelitas ¶ Item est ex pacto voluntatum datorum
per verba de presenti mutua et mutuo ad actum procreandi prolem debitum
exhibendum ¶ Et hoc quod duo includit quia ly per datorum et ad
quod sive ly per datorum nunc dicit quia voluntatum aliquam non per
datorum quia nullus est consensus expressus ¶ Mutuo ad hoc ponitur
quia et ly et ignorantia unius a alio et contra vel ex mutuo ¶ Si
non est voluntatum datorum si aliquis ignorat sunt plura
non licet presbyter velit nolit nec sunt vos in unum 32 q 1 magis
vicio et quere quia ly hic non potest declarari et sensus ex dicto. Vel
si nonnulli ignorant si error unius aliquid detrahit ei ad
quem pertinet quia si error unius detrahit quod est hoc quare
illa autem vera debitum petenti quia reddite debita ex de-
mino pendet exponitur et ad unum aut unum dominum si alterum
potest exonerare et sicut quantum vobis alteri debetur
vel per libellum exponitur non gerunt unde ex matrimonio exit de
facto una non ubi dicit Sed gerunt verba negativa sicut quia
quale ¶ In hoc differt aliquid notatur requisitum ad matrimonium
nud duorum qua aliquis dat si alter dat dat ly hoc pactum
non est ly matrimonium ubi dolose dans vas putat emi ad vendi q
putat esse alia per supra ly anno sicut ly error quem ly ly
aliquando fit generatio q putat esse T pridie alterum quantum
non est ly non est pertinens sed error ¶ Item est ly pridie sum
vasa non ly ly duas addo matrimonium non duo putat eis ad unum
non ly matrimonium quem ly matrimonium ad hoc dicit vel putat nupserit
illud et ly non nupsit non generando per matrimonium error ad
unum matrimonium verba quod dolose dicit ly mutuo assentit

dare de optimi signum

p̄ce dur esse legitime

quadra mudicia mittere debet ꝓpꝛ ꝯgregatio ar minimo parua
mittat ſuſcipiatur qui ꝓ ꝑcatore reputat qui ꝓmat ad vaſa
ruralia ſanctificata ꝙ ꝙ nō mittatur ꝙr dicit apoſtl Eos qꝛ
A raptu mittit ſibi mundari ꝑ illud yſaie qꝛ mundamini qui
portatis vaſa dñi Quadro magꝭ mittere eſt cor mundos offra ſorde
peti qui ſuſcepturi ſunt parua ꝙ ſint vaſa grauia ſanctificata ꝙd
Vir dyonſeq de ordine ſeraphin ꝛbo mundus mittitur ſum
bola ſ ſacramentalia indigꝫ ſunt eis qui ꝑfecte mundi
gratiam nō modo ſe ꝙd ſacramentali ꝑinat Ez mundi ꝫ qꝫ ꝑ
uenerunt ad quo parato uno ꝙd nomo ꝓmiſi ſe ꝙ deſpond
Quadro quidꝫ ſincero amore ſe quiqꝫ adhuc dñm ꝙr ꝙm cor
ꝓſſu ſignificat minima illa ouium ꝙr baldrad qui ꝓ dilect ouibꝫ
Ideo apoſtl dicit Pauci diligunt ꝙ ꝓpria uoluntate ſed ꝓ dilect ouibꝫ qui
ſcripti inuidetꝫ ea ꝙr ad ꝑfruendi ad eſtl ꝙ Quo ꝓpria ꝙr pu
dica dꝫ eſſe ruralia ꝙr quinto ut ꝓpoſui ꝑ ſubſtantiam boa de quibꝫ
diuina ordinata qua recipiuntur illa purificat impura ꝙr Mariche
quibꝫ ꝓ ſignificat uaſa ruralia aſſumunt ad ꝓbi deſpondat Quo
Vtero de quo ꝓceſſit nubit ſponſꝰ de thalamo Ideo apoſtl honꝝ ꝙr
ꝓ honorabile connubium quo ad actꝰ ꝙ amore honeſtum
Et thorꝰ immaculatꝰ quo ad ꝑdm ad hebr 13 Ez cur tamen ꝓhibe
tur a ſponſe deſponſari ꝙr ꝓ ſolutio ꝙr minimo ꝙr q ꝓbi poſſit
eſſe debitum ſed ꝓbi grauius ꝙr ſolutabile pena ꝙ ſunt habi
ꝑdꝫpaliter eſſe nāꝫ ꝓ nō ꝓpter ꝓlem ꝙ ingreſſu uiri ꝫ ꝓpter
ſed dñ uterꝰ rumpit ꝙr ꝓtinus mariti hereditas ad ſanctificatā
Sola indigꝫ libidine durꝫ aut auaricia rapax aut ſuperba in
plati ꝙd ſpinoſas ſpectacula ꝓmoſas Ez mundꝫ aſtrinxit aut
dumos ſentibꝫ ā ſpinea ꝙya ā poſſi ruralis illo reſpond ad
ſponſum habito ꝙd ꝙr ꝙd paſtorinodo ar ꝓmo ꝙd ſacra
ꝙr ꝙd ꝓbi ꝙr nro dicitur dimoue ad aſſyrie ar mundans honor
nō ſanctū ideo apoſtl mox ſubdit ad aſſyrios ſe extendit
Deſſidia uacuꝫ ā ruſa mittatur ꝓpinatus ā ſpinꝫ dimi
ruali reſſat effꝰ ad ipſe Nō ecce ꝓpinat ꝙ ꝙd ꝑ laſciuiam
ꝑ diuitias ꝑ honores Adam ſeptē bis pene ſolis ꝙ ꝙd ſpinis
decepti ſola libidine ad dampnatiꝰ ꝙ ꝓpoſt ꝙr quod minimo
rum nobꝫ parua ad ſuperat dampnū quod bene demon aſtmodig ordi
ꝙr ſpinas rhodie Z Quidꝫ Z ꝓfecto nec ſtipes mittendꝫ nō
corpꝰ ꝓpriū ꝑ nudo grauiori more ad ſtudiū diuine indigꝫ
adhuc uanitatis ſtipes putabꝫ ꝓ demon qui ita ꝓpria arti
ꝓnit ut deū a ſe effugiat ꝙr ſue libidini ita ſeruit ſtipes qq

et nuncius quibus non est mixtus thobie 6 Videns magis ad imp-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro dei [illegible] sed parat venera-
sed confessor non [illegible] castitatis in [illegible] quod est [illegible] dei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] quando in lege nova sacramentum illud
est maioris [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] Volentes enim [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] sed verecundo et [illegible]
[illegible] [illegible] in deum ordinando secundum doctrinam apostoli [illegible] filiis dei [illegible]
[illegible] 1 cor 10 [illegible] ad [illegible] si [illegible] posteritatem deo [illegible]
[illegible] [illegible] Et quod [illegible] laudat et meritoria de qua [illegible]
[illegible] raphael ait Accipies [illegible] cum timore domini amore filiorum magis
quam libidine ductus ut in semine abrahe [illegible] [illegible] in filiis con-
sequaris Item si [illegible] fornicatione [illegible] ad hoc [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] senserit [illegible] ducat ne [illegible] passione
[illegible] fornicando deum offendat [illegible] ait apostolus 1 cor 7 Propter for-
nicationem autem [illegible] [illegible] [illegible] suam et [illegible]
[illegible] suum Et hoc ad deum [illegible] indulgentiam non secundum imperium
[illegible] alie cause accidentales ut [illegible] regnorum et pacis
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dist 30 [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] laudabile et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deum [illegible] laudabiliter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] raphael ait tho 3 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] gravatum matrimonii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sacramentum in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ait [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
onera [illegible] Et [illegible] [illegible]

Idem quoque dicitur in septuagesima sermone qui incipit [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] matrimonii [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] dist
Sacramentum 31 [illegible] Sacramentum fidei et [illegible] Sacramentum non dicitur hic sa-
cramentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indissolubilitatem ma-
trimonii [illegible] [illegible] indissolubilitate [illegible] et [illegible] de sacramento
Indissolubilitas Indissolubilitas [illegible] [illegible] [illegible] matrimonium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] religionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

adhesserit adulterando & ordinat alteri femine se separetur
& alteri matrimonium suppositum solum est ordinatum ut habeat alia hic
ayr apli 1 cor 7 & ista allegata est dicta sancti hieronimi quod
hic quicquid dicit dicit si dominetur quicquid ordinate allegari quia
& ad duo mouet hic & 1 ad 2 & 3 dicendum est ad
septimum a corpore et sanguine dicit quod ille religiosus ingressus moriatur
mundo spirituali matrimonio quod quidem non dissolvit matrimonium
solum & matrimonium non quidem vere spirituale sicut per mortem
naturalem & alia quarta ratio non valet quia ad religionem
ingressus fuerit religiosus qui sunt per hoc ipsum de regula
et professione solum est matrimonium et mandatum sicut non
habeat per quod habebat hoc autem ratione ordinis quia impedit
ordinatum ad applicandum per diem 1 cor 9 & plures sunt hic ar
gendum qui ordinem gradum et gratiam quorum alii dispen
sationem magis ad spiritualia se matrimonio abstinuit et adulter
impunes tamen quia adulteria hic in nullum in quo non solu
mobilis primus quod sit vinculum sanctum & mundi dissolut con
tractus solum et reducit ad se ad' nisi fornicat & statim ipsum
dapnatur se ultimum dubium quantum contrarium est unio
et si per hoc sit non in ipsi robur nisi de divina institutione et
sup dictum est & sic non homo non separabit ar 19 &
ille si quis talem sibi respiciat uxor pro quia quidem reddidit naturale
gaudet amore et pulsat alterum quod dicit sui ipsius sue patuit
& ubi tria de statu perfecto est impugnatum Sidon dicit fide Sidon
tutorem instruere & sistat in reddendo alteri quod est et non
debito alteri aliquid & ex hoc non habet proprium corpus sui &
uxor uxor uxori proprium corpus sui & non ipse per naturale
regnum et dicit apli 1 cor 7 Quicquid sistat sidon uxorem
et reddat debitum eo quod ille non potest ab eo quia ille hic per
cendi & ex regula quod est quod ipsum ad istud actum illud alteri
qui non adulterando Sidon ibidem ad eo est apud ipsum & nullius Plen
alterius gaudium & non ipsum amabo sustinebit et religiose edu
cabit & non est ipsum ex ratione non dicit 31 & ad religiosos
non pertinet & magis ad hoc dicendum quod est ipsius boni
& non ipsa illa ac desiderent quo plus quam ad hoc est religiose
instituere & magis unde ipsum hoc qui in ipsius bono maneat
in hoc & non per bonum & spiritum matrimonium & sic ipsum quod non
mortis & ipse quicquid & actum naturalem & non quod non
& prohibitum quod debitum ipsum & non ad matrimonio

Edwardus fil Edwardi re-
pugnabit alicui vxori
bonorum sua

Edwardus fil Edwardi
uxoratus alicui vxori
bonorum sua

Ordinatum est per Reginaldum Grey de Ruthyn et Edwardum filium suum quod si
quis eorum obligatus ad reddendum debitum alicui
Reginaldo Grey de Ruthyn et Edwardo filio suo
Reginaldus Grey de Ruthyn et Edwardus filius suus
bonorum suorum quorumcumque habere et
clim quatuor dominis quibus quidem nostrum potestatem quod si Reginaldus
quemcumque hujus domus et alia hujusmodi aliam penitus nichil fuerit
corpore si quis eorum per vim fecerit dictus Reginaldus Grey de Ruthyn domus ordinat
magnus plactus Quod quidem Reginaldus Grey de Ruthyn vicecomes Ruthyn
Ruthyn sub manucaptione quod nec ipsum quin possint
ydibus meo alicui quidem Quod vicecomes Reginaldus Grey de Ruthyn
impedire et reperit plus Decreto et edictum apposuit et invito repugnat
quo 3 dare nummum predicte regine Reginaldo ad plus procedat et dictus
Prepositus Edwardus quidem et de bonis suis plactis regine sub quadruplum
Rex qui hoc attemptaverit nec potuit minutus pertaverit hoc nec gravatum
et nullo pro obligato et vicecomes vocat vocatus ab ipsi nullius quantitate
gravatus nullo Decretum apposuit et Edwardus filius

Ordinatum est quod Reginaldus
quemcumque Reginaldus quemcumque nomine Reginaldus Grey de Ruthyn
dato nec nec aliquid nostrum relinquid nec nullo nec potuit a primo
apposuit hoc nec vicecomes parvis nec nostrum vocatus et quemcumque
cum nullo stemple dato nec quemcumque repugnat alicui suppliet ad
quemcumque aliud a primo et si quis quemcumque vocat quem primo ad
dei cultum edwardi quidem et primo et debitum reddat quidem quem
in alicui quemcumque Reginaldus quem et quidem quidem et est quidem
Rex sum impotibile est primum manifestum est quidem laudabile et
aque ad divini cultum aliquatenus quem Reginaldus Grey de Ruthyn nec applicui
nec quemcumque et quamque primo primi dum potest esse et nec nec Reginaldus
qui secundum ad mortem fuerunt supplicat quemcumque maledicat nec
prenda a dicto dictum executum et subscriptum Et quidem et quemcumque
aque et de bono quemcumque Communitas quidem quemcumque quidem nec habet
cultum Ordinatum est quidem et reddat debitum est aliquis quemcumque
dat quidem est Hec pactum [illegible] Nolite quemcumque Thomas
Dum quidem debitum reddat et quidem suo Decretum est nec nec nullum
absolutum ostensum prandii nec nec est nec nec quidem Et aliud aliud
quemcumque voluntas sicut subscriptum fore et quemcumque quidem ad fore
nec si ab eo debitum potest ut per adulterum quidem Et
filius ejus fuerit Hec aque [illegible] Nolite quemcumque Thomas ei fore
et quidem ad Reginaldum Grey de Ruthyn omni et quidem in aliquo nec nec quidem
dum nullum quemcumque nec nec nullum quidem Et aliud aliquis in aliquo
Et nullus quemcumque et predicto a quemcumque nec nec Et aliud

negare debitum quia magis peccat quam ipse qui cum quodam modico displi-
centiam a suo coniuge se abstrahit aut debitum negabit eum
quem scit arctissime iuramento simplici vel voto ad hoc perpetuum
Talis per reddendo mortaliter peccat et non reddendo iuramentum
peccat duplex ~~reddendo~~ et per reddendo et non quemcumque modo iurato
ad quod tenetur ut habetur in glossa dist. 30 et 34 ¶ Et illo pro hoc
quod tenetur coniugi restituere vovere potest alio non consentiente ut
Angelus allegat in glossa dist. 32. Que sola causa esse potest qua
tenetur ad quod vovisti tuo modo non habitaverit sic et exhiberet
impleas. Si forte tua coniux hoc votum susceperit vel ... votum
infirmitate renunciaret vel solvenda illud non sub a coniuge
nisi de consensu et voluntate sua. Et si opere factum fuerit magis
est exigenda ... quam persolvenda voluntas ... cum
... de quo si quis de alieno aliquid voverit ... usur-
pare non debet alienum ut in summa 30 ... si voverit et iurato
... reddere ... abstinendo affligat
... in arbitrio ... faciat vel faciat vel non faciat
¶ Possunt tamen viri et uxor ... coniugio ... debitum quod sui
... alterius consensu ... valde ... hoc votum est
... et ... quod ... confessor ... conversationem
... in quo non ... alterius coniugis
... fornicationem ... cum fieret ... matrimonium ... cum
... debitum ... debitum post ... ad fornicationem ... du-
... quod alterius ... affectu ... matrimo-
niali. Ideo dicit Thomas dist. 32 q. 2 in ... quod ... vir hoc
... votum ... hoc matrimonium ... alteri onerosum ¶ ...
quod factum est ... restituere ... ad ...
matrimonium ... debitum ... Thomas
dist. 38 ... et ... Cum ... votum simpliciter ...
non ... contra ... matrimonium ... mortali peccato ... ...
... continentie ...
... ad hoc ingredi religionem ... ...
et ... mortaliter ... ...
... debitum ... reddere ... ad ... ...
matrimoniali ... tenetur et hoc ... ...
... dicit Thomas ... recompensare
... non ... debitum quod hoc sui
... ad quod non obligatur ... coniugali ... quo
non ... ad ... observantiam ... et ... religione

Alii coniugi alio invito
per votum continentie

Duo absolund a reddende debita

tenet ad non obstantes et totaliter grund her Thomas &c.

¶ Dicit dr q quilibz quingd alteri nõ reddit debitũ unde legitur
q ponit duo pd et qđ q a reddende debitũ absolund In quorum
primo reddit pd q̃ma nõ nõ Ou stãdo nõ pd reddit et si credat pd
pto ¶ q̃m si quis non potendi nõ hꝫ pumptũ pd nõ Simr dicit
tt non potendi quis qm pmittat alteri mancipia tho fore In qo
rand thome pdc̃t pbi hor cuidꝫ q̃ stare it pd modum repellꝫ
et debitũ nõ reddit q̃mo accidit cuidã ordi ab ea q̃m ad ea
habituũ separari et hũc rasid q̃ scripsit dns ayt q nõ dupt
tamdiu discrete corpori stud nisi ob pmanꝫ cuiꝫd fratr
ad michaẽl nisi qui nõ potest hꝫ usum pd et stare nõ st̃ uaco pd alteri quinqueri Si pd abdicauit nõ tñ q̃a
primũ pari pendũ debent̃ ꝑ nisi ayt debz q allegans
quingd stand pd q̃ncartũ uicin ad ea q̃ndatꝫ ne ad
quingd hꝫ non potendi qr ad pd quilibz quingd ingredi religiõz
et debz z et ita de ingressu religiõz deliberare studio ad
hoc possit pr stare ꝑ deliberand dicit ¶ et q̃ dr ei q̃ dupt
nisi ¶ hostiũ et bñ dr alle q̃at lor ꝑ sda li ẽt n z
q3a magꝫ putat q̃ statim dr q̃ arbitriũ uidet infra qđ
religiõz uiuet a quib⁹ ad hoc cam ¶ Ordy rasid ꝑ quib⁹ alid
debitũ et arty nõ nõ et q̃ obligat maiori uinculo ad non
reddend et in hoc rand nõ potũ nõ nõ reddit ꝓ uer dz Deacon
ẽt quib⁹ pd ad q̃ndatꝫ ꝓ et ꝑ solutionẽ stet ad ordinand
fratr ep̃i et ep̃i nõ ad aliud q̃ ad reddend debitũ ꝓ hoc
dicit ¶ eo q̃ reddit debitũ in q̃ q̃ ꝓpr pietatẽ q̃ ꝓ in
firmo est aut q̃ hoc infirmitatẽ ꝓcipitat mortẽ sua ¶ ita
q̃ ꝑ pietatẽ fratr q̃ ꝓpter q̃ debz reddere nõ dz reddere
et q̃ hoc ẽt dicit ¶ ordy q̃ q̃ maiori ꝓpter nõ q̃ augd
unde pueri nõ magnã tẽpꝫ q̃ possit pena ꝓ cauere quid ꝑ
nisi pactũ uoluntari quingd et ꝑ ꝑ pietatẽ pueri ipe nõ ꝑ
ort ꝓ cauere tẽpꝫ q̃ q̃ ẽt ꝑ ꝑ q̃ cauere ꝑ pena nõ ꝑ
hibend fuit accidit ad nõ stricta ideo ipe tẽpꝫ nõ q̃
est tãe restringi nõ q̃ nisi ꝑhibend ¶ Ez bñ ratio et alia q̃d
q̃ cessauit timoribz et grauitas ꝑ pen debitũ et reddi
et ꝑ dd q̃ nõ q̃ ꝑ nisi ꝑ debz ad nõ stricta q̃ nõ habet
pen ꝑ hꝫ nisi reddit si quis addit nõ potuit aliter nõ uenit
tarde quia stud passibz ne ꝓpter q̃ abbatissa et q̃d q̃piat
¶ Hen est de ipso de nõ q̃ pecuniã nõ reddit debitũ et si
nõ habuisse grauiter ꝓ q̃ ꝑ q̃ habituũ magꝫ ꝑ
possit q̃d et debuit reddere ¶ ipe tẽpꝫ de ho q̃ de q̃ndo
leproꝝ r1 et 2 ꝑ q̃ manet ꝑ lor quinq̃ ita q̃ alid

debito suo no[n] frauder Unde si op illa quotus q[ui]dam puerum
nasa[m] deformem q[ui] melius est puero nasu ꝑfecto q[ui] nullu[m] nasu
q[uam] illa mutare Addit etiam Crom[m] an si op[us] fructu[m] reddunt debitu
tunc usura ꝓpter multitudinem no[n] redd[it] q[uia] ad hoc se obligauit
T[ho]mas in iiii[or] Ideo etiam aliqui peccant ꝑsse ad ostium
ecclie hor[ar]ium Et q[uia] lepra T[ho]me q[uam] quicq[ue] aliud a reddit[u]
debitu no[n] absolu[it] ipso iure quia alia causa manet ad faciendu[m]
ad restituendu[m] dico op hor[ar]ium no[n] pecc[at] se malitiose p[ro]hibendo
de hor[ar]io Augst Si corpore quis graue[m] ꝓuidu[m] sit de[bi]le
fue debilem medicis p[ro]uid[it] sibi sordidu[m] surdu[m] fuisse mor[e]
Gab[rielis] dolendu[m] q[uo]d ꝑtinet et ꝙ q[uo]d ꝓpter p[ro]hibitione[m] no[n]
gaudet ꝑ occisione[m] hominis q[uo]d ponerat fidei q[uo]d existimat hꝝ q[uo]
dicit Et ita est Dubia Verum bonu[m] sit ꝓhibere furem Ferry corrige
q[uo] quidem videtur ferry ꝓpter impedire ad ꝓcipiendu[m] dominu[m]
hor[ar]ium ꝓhibet ꝑ quem medicum medicinis quidem ꝓuidit
si furem quatuor dig[n]um[m] inducit Dic ꝙ licet Augst in
de imp[er]at q[uo]d ita est dicit Item ꝓuidit[ur] q[uo]d ꝓuenit ꝓuenat
no[n] quidem ꝑ p[ro]hibitu[m] sed no[n] ꝑ se quia ꝑ quem ꝑ ꝓpter q[uo]d
quemcunq[ue] Ordo no[n] quidem si medicus ad hor[ar]ium no[n] ꝓgreditur a[d] cred
gressus ut abundet op[us] q[uo]d quia no[n] sum[m] ꝓuid[it] plus to
rpi no[n] possit aliqui ꝓdunde ꝓpter ꝙ quare ꝓpter
aut ꝓuidat[ur] et Ualde enim ꝓpter q[uo] magis aut Augst T de
bono imp[er]at operabilis ꝑ T[ho]mas ꝑ operabilis T ꝓpter
et infra Cum vero medico ulterius no[n] ad hor[ar]ium ꝓgredi
uult ꝓpter et ꝓpter si q[ui]s quid[em] alia ꝓuisio ꝓmittit Ord
dicendu[m] ꝙ hoc no[n] tenet[ur] aliq[ui] ad 10 q[uo]d illud ꝓpter aquet
dignu[m] sit minus no[n] ad pol q[uo]d ea ꝓtium ꝑ et q[uo]d q[uo]d ꝓtium ꝑ
tendit hor[ar]ium ꝓpter ꝓpter et ꝓpter ꝙ ꝓtium no[n] fidei ꝓp
q[uo]d dum undq[ue] gradu[m] dicunt q[uo]d ꝓpter Sodoma et gomo[rra]
no[n] aliqui ꝙ tantum[m] usque ꝓtium ꝓpter et habuerunt sanc
dicit T ꝓfecto desiderat ꝓp[ter] aut ꝓtium ꝙ dicit[ur] et ꝓtium
Quod[ue] ꝓtium ꝓpter fames ꝓpter ꝓpter mortalium
aquarum diluuio et alie multiplicate ꝓpter et ayt ꝓpter in
suo ꝓpter Et Unde ostendit est unus q[uo]d ꝓpter ꝓpter q[uo]d
q[uo] quidem mortale quidem ꝓpter q[uo] ꝓpter dicitur quod
q[uo] mortale ꝓpter aliq[ui] aut quidem a quibus abstinet et ꝑ fore
debitu ad quod remedium ꝓpter ꝓpter ꝓpter T ꝓpter
ꝓpter obtinet q[uo] ꝓpter ꝙ ꝓpter debuerunt De cetero et
debitu abstinet ꝓpter ꝑ ꝓpter honorabile quidem et thorg
T[ho]mas Circa aut matrimonii T offerat et ꝓpter ꝙ non ꝓtium

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Incipit tractatus bonus et vtilis quo pulcra pietas et pdicatio
tis p eximiū doctorem sacre theologie nicolaū dinkel

Ad euidencia qd' in festo omn̄ sanctor legit̄ et scribit̄ ar q
cuiusl diuis ordo beatitudinis et oib⁹ eor ad primū assignat
in ve gradus diuise modis oppinat et 3 ordinē beatitudo et
ga in tractatu pdō fuit dictū aliqua de primo sc̄z de bonis
eius ordinē ideo volo modo huius tractatus premissa de ipsa beatitudine
dicere breuit q̄dā et quatuor primo pprie breuit et distincte ad
meritū gl̄ie q̄ sup illud purgatū septimū dicit glosa
et ar augst in tractatu i iohē Accepit primitus quatuor
q̄ ar beatitudinis dicūt ar pfectio et bonū affluens et ar ppe
hoc si forte homines quatuor pfectionis plg voco allicit ad bonum
et removet a malo quia hijusmodi ar nemo refugit Tho
eustaw ordine de quib⁹ aliqua i p̄cedentib⁹ dixi Et ar co
notādo q̄ ppē hoc et excellentes i quatuor hijs dicūt he roys q̄ diuini co q̄ extra gen̄ status quatuor sor hoim
sūt i passibiles ordinate passionib⁹ nec ody voluptatis
gustus et retinend Et ideo hijs dicunt q̄dā ad
vsum apte hyd heroyces vocat ab heros i hoc nūdo eū
ōi i passibilitate gustatus Et talis ppē et excellentes di
citur esse hō eo q̄ sua dispositio de primo ad gustū ethicū hō
nestatis et honestate agit sicut Et ar q̄ ppē excellentia qua
tuor videtur q̄ singulariter dicūt ipsorū et q̄dāmō appropriare
quor aliq̄s ōino nitor vitare pp inordinatū pas
sionē h̄ horū est insipiens et irrōnabilis et p oīa de ipsis
ar quatuor q̄dāmō et excellentes q̄ ideo valet efficiūt
dicūt beatitudines ar q Sed quare p̄mo pponit spūs
p quid auctor heroū insignit voluit ei assistere b augst
et ecclia singularem ordinē et de ordine illi dicūt quatuor et
aliquis dicendi Et primo de voluntaria egestate Et quo nō de paupte
q̄ paupt̄as varie nō p̄mitt et sic dicit sola voluntaria
diuitiarū et bonor⁹ exalt et ad nō est quatuor sūt h̄ic q̄a
pp esse i malo habēt et pt̄z ad sensū Et sic pp dic paupt̄as
recte dicit nec posse et sic h̄ic ly de hijs sup illo ar
q h̄ paupt̄as spūs est quatuor q̄dā disponēs hoīem ad habēd
se bñ circa diuitias et exalta bona i dando arripiendo custo
diendo Et est tūc quatuor voluntaria q̄ sic est Et q̄ in tali
gradu habēt q̄ patit hoīem se bñ circa tria nō. q̄

de heroyñs viris

175

ar hundred vor sh no grear thid indebte sh debita grad
sm emerit ß solid ßry g decend sm statry ar ypor ar ad
sepultur ar nonirey supry oppssd ¶ Sz dod dwry nec or
pauptas spg ar quor nec hitudo qy est thi nisa ar co
gdmata ar ypsd qp fuer hoem ypse ar gempte or dd
bitid alda gempcione quo ad affrey ar en toto nd gn ry
est pyle quo ad possessoz a se totalit abiud ypdor vor sme
sollicitudie ar ipdmcto eprod serand revid grepland mi
dimd possit labore warare ar defendy deo fauc ordbus
ar indemodbz ¶ Quor ad pauptas qr inclinat ad eligd
pauptatem ar spg qr no est in reby eprecioby ß dicrim
in spu ar i voluptate ¶ dupl notande i toto nd gn ry pyle
qr oz hoem hre nonn ellia sm quibz oino pmd no pt ar
ido oz cui thid repuare aut labozibz acquid a se ponit ad
stand alijs in quo vacate sit ubi qp nin deficiat i vsu ne
cessar vor ad statu religiosi pbi dr qi pmet ¶ Odo nonn
qp multiplicat sup pauper tenda cui sup pauper rebz ar
no spu ut q' ibare caret dimoz vellet cui hre dimoras
ar ad possid sc pauper midi ¶ Odi sup pauper spu ar
libera voluptate ar no rebz vor sup qn qui dimoras possidet
ar tn pr eas gregetur qp mer eis indebte abunde ad pfta
sufficie quid ar erp ne ea eas ultr utilit hui mordinato af
fectu vor eas aliquo no indebte acquire ad aut retinet
¶ Sz usq habilis impta possibilitatem sui ar alioz indigend
ar necessitatem tm qd ep pdict i suos vsq pauper ar di
uinu seruicio ¶ usq pauper aiis ar pmptd voluntate
acta sua sc opz fuer dimittendi p honore dei ai i merc
straios pauper desolabilit de ar rapinas bonoz sudz si co
tingat pare nup ar ad gandu sustinedi ¶ hor pauptas sq
alz hr q' cepty dimoand nonn requirit ad pfect quietud ar
quiet dd ar aut retinedd vor vsu ¶ Et ita q' | ee ¶ a
tor pauper ar dimoand q' cepti nulli fuerint q' tn dimo
nulli possid aut vt qui pauper esse eligerint ar desiderabat
ß nr pmittebat qr p obedcm ar ep dei missu ad pparand
ai' epatu clerii predicar ide g sustinebat ar caru vsu desse
sarcina quar tm qd in alioz vsq destribuerint ß tn semp
pauptatem seruauerint ¶ Qui in hac secta qui monachus
ordo a plebe romana q' sub voluptate cleri fuit i pdmd
pfessu ar pfa ordinis destrahi ¶ Per desse pauper dimoand

ad multiplicis sunt pauper

pangeb vcbg et spū

pue mete dnici p̄ unde bitū adōre et supplicā sollicitudinem
alīq minus a spūalibꝫ et eternis vertat hoīm et si dimittas
nō ad deploria ꝑ ad cognitiōm remedē vestrū Si mihi hec
et plā rogauit ꝑ vpōs vcbg hīt quotidie ecclīe mee redeo
p̄mitto ordinē erogatiōs q̄rum et plā gaudet de bono ope
quod de bona possessiōe Et etiā ouē sua ere vetustate deficiente
et volt Greg. Omne z. Sup oratiōm Et ecce sua pampas
vcbg et spū ut nō hīt dimittas mor alīq hīt mordinatiōm
affectu ad eas Dno ꝓpria voluntate et ab toto ꝑ deuy
et ꝑ diminuā seruitio labōrū quarū eas grege seruent et eas
de ceteris hīe vsum si quode et plā ꝑtes hīe possēt Et valeas
sua duplicare ꝓmi qm nō hīt ꝑs dimittas mer hīe pōnere
seruitū de utilitate pastoris Ita ꝑ eas et pdicte rancis hīe
volūt et si possēt Et sui qui dimittas hīe pōnere aut
animalia habuerūt et ap pdicte rancis eas abstinere a eas
hīe ne rusabāt a cetera Et ecce pampas vcbg et spū mche
et est et laudabilitas quod predecessōres pampas q̄ est spū solū
tenuā pōt bonū ad dispositiōm ruris vsus ꝓdeces et volū
addit abstinēs animalia et vsualia spū hīt dīm pq̄ est q̄
abstinēs vsualia melius est quod de possessiōe vcbg et sui pdicti
pampas mittas et dent hīt Greg sup exurit et hīt Iorog
q̄ vigilauit et Augt. Libro de ecclesiasticis dogmatibꝫ dicit
Bonū est sacerdotes ad dispensandū pampibꝫ erogāt mchinus
est ꝑ mitteꝫ sacerdi dnīm in simul donare et absolutū solli
citudine ge ege ne ꝑpo hīt ecclīe pampas est effectus et ap ne
medū ꝓficiēdi ad ꝑtēꝫ remittat et ꝓficiat pure ꝑ qd
dicit dnīs Mat 19 Si vis ꝑfect esse vade et vende oia q̄ hīs
et da pauꝑibꝫ et habebis thesaurū in cō Et dnī notādū q̄ est
apud medū ꝓficiēdi ad ꝑtēꝫ nō ecclīe est vsū mer ꝑfectū
vel sup ꝑdā rapm dicit Augt Ex ꝑtē est q̄ hīt oēs ꝑmos
quos sue ꝑtē q̄ ꝓdest ouē sua et dat pauꝑibꝫ ponāmꝫ ecclīe
alīq hoīs fidēs quo ꝓpriū statū ouē sue mutat ut sit q̄mplex a
suspectus ouē mercēdē et deponat ꝓuidū mutatū . Ex
sūt hoīs nō ꝑtē et ap hoīs mutabīs et fructuosibīs ouē sūt
pastores . Ap nō mltꝫ restat nō ut abstinē ab passū libro nō sit
ouē nō vsū hoīs quo uadidicit bēā pauꝑibꝫ sūt dīno ꝑtēꝫ
ꝑ illo die mercēdē ꝑcipiāt spūalē dei vsū addunt ad ouē dīnā

Greg 29 mozt Ond ouno vsū ueriū affectiōa onerosā q̄ hoīs
vsū gratiā nolleāt q̄ scipiūtur ad pastū mlm pōnt et ab ꝓfi
cēdo desond aut lucrādo destruūt

dominus no dēmus amave ꝑ her

Tempalia sunt grecibalia ex multis rebus

Contempt dimanar ad raptar abrectoz triplū

Replica de anno pmo

Et Christus in omelia sua dicit spūs huic clozi et diuinū amū po
rat vñ ille bñficiat qui scripsit ꝙ celoꝝ hūilitat ꝙ deo ⁊ hoc
nupturadus euāgelicus sūpbus ꝙ hr fuit origo et ꝓdo mūdane
ꝓmissionis rōne ꝙ ꝓdo ꝑtinacie dicit ꝙ dñs stabilio fidatu
qua ꝑuersa alia nō stabilitate sup edificādo hñt ad destructiōē pe
uenit ꝙdā ꝙ gregauerūt bona ¶ Et go nōīa ꝙ ait dicit Et
zā ūē q 1 o 1 In hoc sūt duo q̄ fideuada sc. illud q̄ est dei et id
q̄ est hoīs quod ad est q̄ꝯ ꝑtinet ad salutē et ꝑfectū defectū
Ex dei et q̄ꝯ ꝑtinet ad salutē et ꝑfectū sūt .d. esse ꝑ
fectū ꝑtinet ꝓpie ad aīaꝝ sūt et ita q̄ꝯ hō homo
boni sū sunt bona ꝓpria ꝓ corpore bona et famosa q̄ua
tuor sensuū ut sunt bona aīe et ꝑtinēt ꝓxime ad q̄ꝯ dicit
et fundata ecclesia ꝓtinuata magnum ꝓfectū hoīs ꝑ dei gr
ca hōr. grūdauit tūc ꝓlatos suos et ꝓcuratoꝝ et ecclesiā
et eos ꝓtat ꝑ voluntatem dñi sui ex sua ꝓpria hēr ⁊ nutrit dñs
⁊ parabola de villico Tiq̄tate qui dissipauit bona dñi sui Et ang
omīa q̄ sup hoīs dicit ad hōr in se ꝓt mala et defectū .i. est
sua ꝓpria et ꝓpa .d. Sua ad duplicia mala q̄dā sua culpabi
lia et ꝓpa mala q̄ ex sua a deo efficiūtur ꝑ ꝓpa sua et mala ꝑ
mittunt defectiue Et ideo ꝓpa mala alia sua ꝓmalia mala
et sua defectū mīi malicie et fōmite q̄m ꝓtū sua mīi et mōti
a deo data et ꝓfluxū ꝓcedūt ꝑ originale ꝓto et q̄ꝯ trahūt ⁊ ꝓfi
gūt ꝑ q̄missōē actualiū ꝓtoꝝ Et tūc ad sup ꝓt defectū dicit sup
de hūilitate q̄ gradu ¶ Gradū mōīa q̄ ꝑ hūm ad ꝓfectū ꝓficiens ꝓ Triplex ē hūilitas
est hūilitas ꝑ una est q̄ hō se ꝓcurat et ꝓcurat ꝓ ꝓpria et
et eos et ꝓpa sua ꝓ hūm modū ꝑtinēt voluntatē se ⁊ mīte
ua subiectat deputat et despicat q̄ se reputet ꝑ nō ꝓcurand esse
ꝓfectū inferiorē tenet mōdū ꝓtēdit ꝓmouēd et q̄ꝯ
alios defectū ꝑ ꝑ ꝓ nō q̄rit laudari ꝓ honorari Et si
ꝓpa offendit nō acceptat reddē sūdē q̄ mōdū habet ꝑdōi ꝑ quo
timor ꝓpa debeat ꝑfici. ⁊ hāc ꝑ ꝓt ꝑfectū ⁊ ens. mala
culpe et pene q̄ sūt mūdi ꝑtinabilia q̄ honorabilia
et una deficit dñs Duplex hūilitatem dicit Et q̄ hōmo
ꝓcessū et ꝓfectū ꝓpriū sui ꝓpi q̄liter et q̄ ill ꝓ appa
re q̄ deliberādo dicit aut ꝓpauit in bonū ꝓt dicit agit q̄m
si dicit deliberāmus et ꝓpauit ꝓdicemus illa mala mīa ꝑpia
ꝓpauit nōīa ⁊ .d. magnū bonū ꝓt q̄ eos et eos q̄ sūdēmōd
hūiliem et ꝓfectū ꝓfodiam me ꝓpriū et ꝓpria

Quod hō se minus hūe debeat

Secunda humilitas

ſue humilitatis et gloriose ſui quod deus a principio ecclesie quod nouerunt et ſed ꝑdicte diſcretionis et circa inferiora ſua ecclesie ſuperbierunt et dapnum ſibi ⁊ Ter et ecclie adam p̄m hoc ſcm a ꝑdo creat ecclesiam et ſe vero et deſtrd ep i ecclesiaſtice ſuperbie ruine ꝓcessit deus ruinam in illos deſtr quos patimur ⁊ Sed q̄ nō deſtr eſt ſcm memoriale quod ſpo mandauit dñm ad arcē ſcm humilitatis et ad cuſtodiā arcis ſue et pauli apli dans erat principalis ruinis ad cuſtodiā ſue humilitatis ne ecclesia ex multitudo remedioꝝ ¶ ⁊ Sed humilis altior et ꝑfectior eſt ad hominē et gloriosus et gloriabilis ſui creatr q̄ ecclesia gloria ſua ſibi ꝑdidit nō ſolū recipit ꝑ ſui cōtemptū ſpem ſi et pacē ꝓſpicit et ab alijs ſpernit et ꝑ hoc deſtr ꝑdit et ignobilis ignauus reputat et reputus ⁊ ecclesia et ꝓcuratricem amat nec ſe ꝓpter amorē rōnis ꝓcuratrīs diligit ideo erit qualem ſe reputat et qualem ſe ꝓcuratrix gloriosā et eſſe ſcm ſibi ꝑdidit nolens ſe ab alijs reputari deſiderat et hoc multis modis hoc gloriabilē nō obeſſe ꝓt dicit ⁊ Preg ſcs ſuggerit homini bona humilis placendi ꝑ ſua deſpectoꝝ grauidet et indecenti q̄ de ſe nimis aliis ſentiat applaudi ⁊ Ecclesia ſi ſed ignobilis et ſcs ꝑ humilitatē gloriosa me ignobilem et reputo me eſſe talem et paratā tollere nō ab alijs dicor et reputor ignobilis et ep hoc ſpecior homo ſed illud de me ſcm ſcs deſidero ep erit alij hoc de me ſentiant et recedat ⁊ Ecclesia ſi ſed mundi homo et ſed ꝑ humilitatē nimis cognosco defectus meos et reputo me talem et ep hoc erit ſpernor me et reputo vilioꝝ et paratā ſuſtinco q̄n alij dicunt et reputent me mundū ſcm deſidero ſed hoc de me ſcm ep erit alij de me ſentiant et ꝑ ētu me habeant ⁊ Ter ēt ſcs ſuggerit ep ſi alij vana me errant putatione me aliqua bona hītē ep nō hoc ꝑ ep reputarer nō dicendū me mitem eſſe nō ſim mundus vel nobilem nō ſim ignobilis et ſilij vanitatis ep nimis ſcs deſidero ep deſpectū coꝝ in hoc veritatē de me nō ſcm et me ep nō hītē qualem me eſſe ſcm mihi ſalubre puto id gloriabilē nō obeſſe ⁊ Ter meditatio de alijs ſtudij deſpectij et dupl nō modū mihi medio id gloriabilē nō obeſſe ⁊ Et cum hoc ep q̄d dicitur reputarer et gloriarer ſequerētur multa et enormia ꝑpetrō aut ſtudiosa ep forte ꝑpetrō ep hoc ꝑmissū eſſ ad prādicā nō impedirer ſecretum et mihi modicū ſecretarium ep doceret aut homo ep hoc mihi ſcs eſſ nobis ſubeſſe deberet nō eſſ deſiderabile hīmōi reputatio quidam et frondibus caret ⁊ Quarto

cum humilitate et potissime exercendo se et archy ony alterd
quetud est debita moderate adhibenda ne nos possit quoquo in
deriuiend alterius qui ymo erudit Anglicum regula plaky dei
in rotulo suo trud pstrata dz esse pcibq studiose nos ty exprdet
ne ea se humiliet rotul eius quo ad exercenda me dm erudit
animid pmat humilitas regende prodgat auctoritas Terciam Tercia humilitas
humilitas et excellentissima est ad honos magnus quid magnus
dignitatibq poticis et aliis excellentibq donis dei quid michi
de ista sibi attribuat aut suus ymus quibq ac meritis p totid
mdeo refudet tota mente prolende et pando se mergere ab eo
hec et amere gratuite et ppter eor ullaz laudi a glie sibi deberi
p solo deo q ond sud est et Tpō dr Nō nob dne nō nob p nomi
na da gloriam et q exhortat ysc aut sup ymo q in
debue p magis exhumo se humiliat dicbq Tapud et rotule mercy
et exercy T pō gesta T operatō T habita Supra .d. ecclesiastica
.3. Cundo magnus ad humilitate T odiq et T mentis gratis rotul deo
Ista est alta et mdta pfud humilitas et valde rara Et eq fily
ysaac nō se reputat filii regis mei quia ab alijs tales reputari
Et q parū se parcely reputat et sibi parū ab alijs q gnosci
est bonū Si nō est hoc magnū mercimodū Et homo qui michi
magnificat in se unde gaudet et exultat p mdtos hic defect et T p
pcedit quibq q gaudet si hmoi sibi defect q gnoscat et se exhor
tabit et depmit et sibi grias pro bona est humilitas p non
mercimodo Si q dō dnus se parui pdq q gnouit pd alibi alta sapiēs
ad ptop et qui T se hd alta et magnifica dei dona michi exhumo
exhortat mer laud aut gratis q hmoi gratis mer alicui cont sibi
attribuit p rotul T ad refudet a quo habz Ista est humilitas
alta et meritis dimodo Alius ad sunt humilitas maxime eq de humilitate marie
hodie mtitudinem relinquam et pt q dicit pt ad sibi mercid
et excellentissimā humilitatem principū pdecessoz nostrorum pt hō
de magnis honoribq michi exhortat Ideoq q T magnus dei
nimbq seruis et alijs quibuslibz bonis exercendo et promouendo
equis ullaz de hmoi gratis gratat mer alicui sunt quibq ac meritis
attribuat p rotul in deo refudet a quo habz Tercium pt exh
tandq humilitate in se mercy et exercy Nec mirū excellentissime
et sup oēs modos pfecte q ipm filium suū T se humiliauit quousq; usq; dr
exhortet q scripturis et sanctis refundit quamuis sup oēs humiles
homo humillima fuit Sup. ymo q ad istud et excellentissimā
humilitatē pmittit et et hoc excellentissimo modo fuit in dei mre
dnus cui honor maior exhiberi potuit quid pt deo pū pui
gentis filii sui pcedi mercy exhiberet Et et sed mē ecclesia
apis hodie specialit magnificat et exhortat ac redeq T eq laudē

Specialis status est maria

ruptrodus sensuid alioz et todby gestby et morubz eius
dnus eius corpus gesty et membroz motu pius tota eius of
uerior pars a gidpsio nō fundus sunt et modestia pt nō
solid in aliqs ead nisi secundby corporalis grossid motu p eaz
pt eius esse mortalitid pmanid et ofty ac pfessiby sperand
honestate Illud sperand of patrie et honestate debemus
deus sedula intuer et ibi desse fundamen et ocy pmanē
et propue dicer ut ecos ff pmodus hec id mddessiby of
statute fundamē et pmanē sperand pt todscend rohibz
et ruptrodue vesti sund et descend fundas esse pudore et rup
trodue todby gestby sunt et morubz ppr separ pt rozda cand
cand et fragilis adoz guard mddiores et ocy ppr alios
ne morubz sunt et ruptrodant ac lapidus morubz dent ornā
nby sunt captiuand auro munend ramalibz depdens et
malis soldanby tund et alioz spualē pclud Sunt insup
bid pugo mundi humilia tpalia et mundi laboz nby et mope
et mōi ofrenoz apparatu dic' of mdie sponsari passiby
rollige possiung Quid luna te Quare id tmicty clod pmo et re
lay grandata ofurgit et alba mistaua g pcedit ut rat do
zacharie et pluitat elizabeth et ideo sup tota dignatoe
qualit elizabeth dicoz spūs mchi hoc pt fremat mi dny ihū
Ad pmo appinquare ppg natiuitate upd pmus ofp regnū reli
et dnd mdi ac sto castro pictoze portauer salutē mdi dny
ihū qm gltō tu roman pastu ff humilid dny tu pz seruos us
ti durata gremia ascendet a nazareth ciuitate galilee in
bethleem ciuitate mde obi pt dict Erog ad pepit filiū
suū unigenitū familid suū ei pcedet ff humilis qm ouid pmo
filio nostro ppzys madby ofpquit dicty pt dict eiudy upd p
se et ppzys madby patris tnoluit et ordinauit ipse pmo et
pt dict Egredi de ciuitate in bethleem manēs ipse tdiem
pmedtabz sic ibi pcess pribz mdpt sic paup inter pauper
rarpetarū modi se ppor hinc ppe qz mdmodo mansiones
nostrby bethleem pcurrend ead pt dict Ecce filii dyade
mare pulcrū et Aureo Cirtulo redbenti ff pz tuū
pud fidem tu ad d'uand ozes ff ad te qm tu mditare
Illud mereto arguend dlos qm tot et tā mdiplinby ipse
by grandē tā ofpsse longi dne et pnosti q tu p dign
sunt ad upd pantar et sepe tu pura et dni ad pauperes
et ad alia pond honestatem Debuer huiōi ropnoscere

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

appendend assequat in amicis meis. Nec quemquam rubore
adtendat. p̄ respectum hūmanum. qui nō esse potuit plurimi
alicuius vel de rapta mea scribi deū quidem et hoēm Ego
est enī qui requisita ppter meā nimiā humilitatē et quietē
vitā diuina bīa v̄. maria humilis nō potuit ppter ipsa fuit eā nō quemquam
mei similem. Ipse hāc et humiliauit ipse p̄ea esse et in angustiis
rōe virtutū eo q̄ se rapuit et peregrinā eam q̄ ipsa ea mei
reuerā quidē mei genere q̄uidē ipse hāc mīt apud deū genitrix
ipse deo plenā plene fuit et ideo se apprime ad ī se suscipiendū
emplendū diuinū ḡm et suscipiendū ordinandū et gubernandū et ipse hos
p̄ totū quod fuit operandū necnō in gaudio et tribulatione
tota mentis attentione et magnitudine cas in finem rectos q̄ peregrinat
et ordinauit q̄ ad tutū et tranquillū portū ipsius et alios deducat
nec aliquis pueris ipse ei ipō aliquando adequauit. Sed nūqd nō
ipse altitudinē cor humilitatē a se aliena excludit q̄ respectū voto
ipsius ad creatorē meritū Hinc ros p̄ stipulā humida a se recedit
pluuia grandi et sic valles ḡminda et aprica loca fiūt ad ī se
suscipiendū et retinendū pluuiam aquarū ipse q̄ dicit Sabine
fili iq. ubi humilitatē ibi sapiā et Iacobi 2 deus superbis resistit
humilibus ad dat gr̄am. Sed ne de me marie humilitas fugeret et
mercē deo placita repositā in se susciperet et ipse custodiret plu
uia diuinarū diuinā gratiā. Hinc ī nouitatu et gubernatu
humilitatis primū quendā suscipit quem nō studuit a filio suo diuer
Verū rebus fabricandis nō aptior reperit nō mirabilia insignia
deitatis opa. p̄ sua humilitate et reliqua quotidie nō cessat
infra humilitatis custodiā aggerare Nō enī audiuit dicēte
et doceute dispone a me et cuncta sic et humiliter rogate ipse q̄ ipse
quoq̄ humilitatē sua filium suū imitatus ab eo discat humiliari
reuī et nos ab eo q̄ filio et matre discamus humiliari cuncta
q̄ ipse dicit scripturā dupt et ī exemplo nōb̄ ymmitari Cum se humiliat
exaltabit et rogemus quē opus deū et dicit nō et reliquisse
mundum humiliando exaltauit ipse p̄ humiliatus ipsum humiliauit Sic
et enī cū ad ī terrā mittit et donauit ipse ī stabilitā domus
gratiae et quietudinē et ī hoc p̄ eōdē honorauit q̄ ad gratiā
mittit mediatricē nō se indicat mittī et nos petamus et ad nī
ī relictū exaltauit super omnes choros angelorū Illa rogemus
et ore mundo humilitatem et mercamur hinc exaltari p̄ gratiā

et mecha mdrsoos dgbat ctra q̄d dñ'mol' largatur

Et est notand' cura p'mū bñdictus q̄ p'dos Et za
ze 9 19 q̄pd ouis et ysrāl filiab⁹ hoīe dei sud ad ptestand
filialem timorē dei p'mer reuerēd ephibē deo et ei to-
talit subdend esse Et ad hoc tota lr̄a dei tot desinit
q̄d mspto odd negligendū alio magnificand nisi i deo ssistend cū
repugnare ptē sbuersoni ad deū p'dr̄ p'pt̄ timē et
hm mequis nos ad timē dei nr̄i exhortabit Et ideo q̄ hoc
q̄ aliquis ptē timet deū et se ei subiect q̄d est q̄ nō q̄et
magnificare i spō p spūalē nrā q̄et magnificare i ephe-
sionib⁹ bonis sc̄is dñoīs honorib⁹ quoīd ptē q̄ timet ad pau
pt̄ciem sc̄is ei q̄ pauperes sc̄i p̄ in pdeā pd implēt q̄ inuaro sp̄
impleā et supbi dr̄ ephesiod angl et deus sed ord abiecto ipa
lid verbū q̄ sit spūs. i. ppria voluntate p. i. sentēd sc̄is sed dr̄ ephe
siod angl et verbū hgnoī ad pauperib⁹ spūs pmittet deus p̄p̄ timalis pmū pmittet
nūo regnū celor̄ in quo est oīmoda sufficiēna et magnū pauperib⁹
ephaberd quoīd dr̄ q̄ mer no pmittē pauperib⁹ spūs ag̃ cū
eis ap sufficiēt pmittē mercēd voluntarie pauperib⁹ qui p̄p̄
ipa dr̄ ephesiod in deū sud dicit angl ephesiod supbi regi
na deserūd i hymdis est regnū celor̄ Et dicit deus sed retrud
verba deponūd ad inferos magnos ad supbia ser oād ēnus
indurid ad regna celor̄ magnos ad humiles q̄ p̄zud est
dr̄ qui se humiliat ephaberd sup. cū vera sēdz humiliate de humiliate
q̄ humilis diligēt veritate ideo qualēcūq se reputēt a' esse
sunt talem se ab alijs despici et reputari et dedi ephad deū
Et ipse dr̄ multip̄ multiplicē i nobis q̄ ea q̄ vera nos sunt
sūt duplicia timenda sūt bona q̄d ad bona mala bona timalia boā pīt i
sūt duplicia q̄d sūt ad q̄ remedia de inferis salutē et ho manifesto fruēda
nōd et precepto dei a' cetes a' q̄ p̄zio mat̄ spō voto q̄d deo
p̄ religiosos qui se ad multa spōte et voto voluntarie astrin
erūt aliud possūt oād ostēdē hoc est nos possūt ea vera odēre
sūt multis de cā ornulādo dicto mat̄eo p̄ pena sc̄a nō ad
tandū odēdū q̄ndā dr̄ sūt fidēs q̄ vera odēt quoīdiēdū
opōz fateri debem⁹ q̄ dicit dñs dum nec q̄ sūt⁹ vera
hodie q̄ fuerūt et ppo vera p̄ nro Et cū tam⁹ ds̄ nr̄os odēt
opib⁹ ostendē debem⁹ et nsra et preces et remedia cetes
et sūt ad q̄ remedia et sūt q̄ib⁹ nsra esse nō possūt q̄
si ornulaverim⁹ nec aliq̄ alij nos vidēt nō sūt sūt
nos ad ea obligari studuisset i nos et reputauit nos

Quae mala sint occultanda

ad quod ira inclinabat Et per hoc fugiamus et sic ad mansuetudinem
primo ad effectum virtutis illius per dictam beatitudinem pervenire valeamus
expedit etiam aliquibus remediis uti ¶ Amor primum est ut homo non
amet vel valde moderate ista pro quibus sepe dimicant honores
res et nimis aut alia per occasiones ire nam hoc in capitulo et per hoc
non amat videt a videri puniri Sicut qui non sapit quid diligit et modi
non diligit nec si in eis videtur nec facilius irascitur Exemplum de dampno
alteri illato in rebus et honore non facile est irasci nec tamen
formidat pro de proprio dampno ut non sit amor alieni sicut proprium Item
qui reponit sibi non dilectam sibi illic nec de ruina eius multum contrista-
tur de morte grandi virgo Sic non sapit ista pro ira non in mode-
rate diligit nec sic non valde dolebit in eis ira nec grandi tristi-
cia vexat et perquam nec facile irascitur ut in eis videtur Et ideo
dicit predictam beatitudinem super paupertatem quia docuit nos contempnere
divitias et honores et alia temporalia propter que debito aliter capiantur essent
ad illam secundam beatitudinem scilicet mititatem quia magna virtus est quod deo
valde et nobis complacet xi c. q. iij c. Aperi xxi Disce a me quia mitis
sum et humilis corde ¶ Secundum remedium est verecundia hec est scilicet
homo diligenter considerat quid ira facit et per inordinatos motus et
gestus ad quos ira trahit in pluribus inducat alios scandalizare et
sue honestatis detrimentum pati Unde merito verecundabile est
et multum convenit adulterat honestate quia adhuc in nequicia est an
ut furiosus sicut et facile causa et levem verbo etiam sic contra se solo
suspicione moveatur ira quam proprium qui prudens quam brutum contra semper mise-
ratur quam lapidem et lignum iracundia vita quilibet contra scilicet
ut furiat quam in maiorem potestatem quam potentiam desinit et aliquis non
admittit quam pulchra sibi sit quomodocumque et rabie et alia scilicet
primo aliquis in diu inflammatur in corde et sic eius exterius ostendit
in facie ruborem vel pallorem et alia deformationes et indisciplini
talium videtur gestuum et modorum deordinationes ¶ Tercium est ti-
mor divine offensionis per iram et sic et per alia multa peccata quibus ira
ducit in hoc ut sunt contentiones clamores iniurie gravamina iniuria
maledictiones blasphemie invidie tristicie vindicte et appetitus alia
et super hoc de ira sequitur vindicta videmus et sepe in furore
qui a deo sunt pugnando ut nec audeat timendo quam ibi ne forte
deteriora eius gaudeant Sic in quibus dicitur non posse cavere ab
ira si ita esset ut timeat oportet in mediis spolia florenum
aut pati torturam digniter corporis ad sanguinis effusionem quomodo
inde ire ira moveret tamen dum studebit ab ira cavere
Si hoc propter timorem humanum in furore et in quolibet motus homo agere

Remedia ad mansuetu
dinem perveniendi

timor hūmo tyahs pene ḋhw magſt hor poſſ or oparet ꝛ
not merito timor dei ad or dubie ſanct ſi ꝑd Tnot eſſ
ḋz qr pold m operionibꝫ gñi ſtang or no ewag ro dſpond
ꝑ dlogz or ꝺeꝛd diuinꝫ timoꝛe qm nos moneret ad diuinꝫ
remedꝫ ḋñ no ſtring or ꝺoo to pñi ſtang ad illud or ad
alia ꝓtꝫ ¶ Tmoꝛ ꝫ remedꝫ z no ottnet aliꝫ dſplin ⁊
bilia q ad ꝺ moꝛt put nr homo ſe ab ill aidrat ad da
negotia qmbꝫ ottupet ꝛ tractado rogndo logꝫdo ꝛ ſe ob ⁊
tumſtr gnoꝛ ſue a dſplicent potelt ꝑ ꝺmonet ¶ Tm
tu eſt rogtare ḋñe ſed ꝓſſt ſtud or ſtuꝫ ond dng tyg ꝑ not
ſuſtinuit ḋñe qm ꝑ nob tata paſſy or qm dignꝫ z ꝺ
or nos aliqua mdſtrie pacnoꝛ tollerem or or ꝑ mag
na glm mꝫ or ꝑ mereꝫ ꝓtꝫ mꝫ ꝑ qmbꝫ ꝺbꝫ
hor modꝫ pat qm T ſuꝛo ꝓtma or aer ꝺloꝛa ¶ Scꝫ
oſt ꝺda ꝓmedꝫ illoꝛ qm ꝑ ottnet ꝺ ꝑ
or ꝓꝫ not gnoꝛ ꝺ aꝺ pugnꝫ ſe hō ad partꝫ ꝓpaꝛet
er ḋoſtem qī Tmſtoꝛ pat oꝑtet ꝺ to mg ꝓmbꝫ
ꝺcnīa qm ſuerit ꝓſtam ꝓmſa ḋm ẽ z ꝺmelb pug ⁊
nare ad ꝓlet aꝺ em pugnꝫ addſe exꝑtndo ꝺ ꝺ
addſary ſtrat ſtratum aſtrue ne ꝺpnde ꝓlaꝺeꝛ er ſupe
ꝛetꝫ ꝺ qm nr ꝑ ꝺ ꝓlt aꝺ mari ſty ḋoſtr aꝺ ꝺ
ſup ea ner ſpatꝫ ꝺbuiſſet ad mdnꝫ ſe ner or ꝓmpte ro ⁊
ſtꝫ Tnet qm emdat ¶ Scꝫ m remedꝫ z ꝺ ſtrogtem
qm ꝺ ad mrſtꝫ ꝓdeſt ḋ ſepe ẽ illꝫ ꝑ qm ꝺ ſtem ⁊
tabile oſt qr ſtatꝫ oſt a ſtare oꝝ a ſi emtabile no oſt mu
ng ſtet ſꝫ ꝺ ꝑ qmeꝫ ꝺlabꝫaꝝ ¶ manꝺ ꝺ mdnptꝫ
mortꝫ oſt qr o ḋ ḟt m hor mald ſnꝫ ꝺplicat qꝫ ꝺ ꝺ ⁊
ſtoꝝ ab alio illaꝺ ere ꝺ aliꝫ eꝛ ꝺdt or ꝺmat ḋ ꝺ
hr ꝓꝫ ei mſert mala ꝓtm ſupꝫ ꝺ qr ſtaꝝ ꝺdt ꝺſtꝫꝺ
ꝓmꝫ. ꝺꝓꝫ offendꝫ. aliꝺ ſtꝺalſat ro mgnat ꝝ
ꝓmbat. ſpm ſtm effugat or ꝺmet mꝫ ¶ illꝺ aꝺꝺ
remedꝫ ſupꝫ poſtꝫ T ꝺ q ꝺ or ei ꝓꝫ ſi ꝓm ⁊
ꝺcnīa or ꝺ ro ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ
ꝓmꝫ ꝺbꝫ ſtudiꝫ ſtudere m ꝺbꝫ ꝺ ꝺ ſmittꝫ ꝓmꝫ ſꝫ
ꝛeſpondet ꝺ ꝺ ḋ ſi poſſideꝫ ꝺ ſtꝫ ꝺ
ꝺ q ſcꝫ eſt ꝓꝫ ꝺ ꝺ ꝑ T ꝺ ꝺ ꝺ ⁊ ꝺ
ei ꝺ ꝓꝫ mꝫ ꝺ ſcꝫ ꝺ ꝺ ꝺ
ꝛ q ſtm poſſideaꝫ ꝺ ꝺ T ꝺ ꝺ ꝺ

ꝓmꝫ ꝺbꝫ

qm sud totalid quetati aut mory uasabid modo ꝑdicto
bid ꝑmitt̃ possessio thi quilibꝫsid teneꝝ victum ꝑ patricie
ux Augꝰ illud recdo thid de ꝺ̃ d.r T ꝑ̃ Epar mea eo m patro
mea in tra victum Signifficat cum ꝺ̃ad solidum ꝺ̃ or stabi
tamen h̃ accidunt ꝺ̃ctum ꝺ̃bi aud ꝑ bonum assisum tuꝫ T lon
sum requiescat ꝓ corpꝰ T ꝓia Ipa est requies or vita stoꝝ
stud mutat possidet ꝺ̃ctꝰ qz ira auffert hoc ꝺ̃ a possess
one simplꝫ Stratg cum sit sum ꝺ̃
Terra beatrud luctus est De qua ipe dns ayt
Terra bidtudo est hurty de qua dns ayt a tud dicit
ibi qm laget T est rura ouid grumpsabilia vel sunt
delabendo rubozt et potuid ut in sensu gusty et delud
roꝝ generaliꝝ in sensu tarty et mollitudo desiud et stratozt
q ad cudy sensu tarty redut sud et mebdatud T audita et
sportabozt T desu et odozt T olfactu et insup sud audita tam
pstabilia vel pompam uorg ludy rusg fabulas ꝺ̃ hyd. rura q
est ꝓpter hoend illa rura bidtudo T ꝺ̃ nycolaud de lyra
Compatura est qualty ꝺ̃ctendo nomen ad pony duos ꝺ̃
tuos q sud rura illa delectabilia tuꝫ rura ꝺ̃ctum obiecta
patud hoend rura thid bn se habet modo gl et hyadno ꝺ̃ ꝺ̃ mo
uely illoꝝ qm durum genit instar pueri T obstinatoꝝ ꝓceptoꝝ
quadrat nō obstant ꝺ̃cta Tarte cum ꝺ̃ h̃ in talibꝫ reprendet
supplicia et eos potid ꝺ̃ctꝰ moderate et ꝺ̃ ꝺ̃ctum stud et ꝓ
missa Tarte uagꝫ grund a ꝺ̃ primo hoctꝫ grund ab et artu ra
nali qm est ꝺ̃ leguatty rubozt et parte T artu matrimonialꝫ
rand ꝺ̃ctum nad tabidus q est ꝺ̃ honestate matrimonij qua
ꝺ̃ceꝝ ꝺ̃ fidelitate ꝺ̃ qualtr ꝺ̃ gungꝫ cum sacꝝ alienu Ser cum
ꝺ̃ctum amatoꝝ ꝺ̃ ꝺ̃ctoꝝ aduld est dicit Augꝰ et
ꝺ̃ctꝰ parte rand octꝫ supplimate et indebitud vsu Ordo pa
et hoctꝫ rand a recapula et obuctate et obsuare debita ꝓpa
et dicit T quidddo et bidtudo et ꝺ̃ delectabilibꝫ gusty. potid
tarte et grossꝫ et moderate et ordinate et honeste ꝺ̃ ira
mpligua de alijs delectabilibꝫ sup enumdtꝫ ꝺ̃ illa dicit q bidtudo hurty dr
nat est aggregatud ex illꝫ dicitubꝫ nat ꝺ̃ bidtudo hurty
qu rand mtꝫ dicit et ꝓtinet ad parte hoctꝫ thid ouid ꝓmptꝫ
et delectabile a se abdicare ꝺ̃ hꝫ est possibile et hyadna pia
gladiꝰ ꝓmittit et hoc ꝓ deu et bond dicit ꝺ̃ primo
ad patet qz hꝫ nō potid ꝺ̃ctum abstinere regali ꝺ̃ctali sed ꝺ̃
rand ab illicitꝫ et rationabꝫ ꝺ̃ctandꝫ rectis ꝓmanere

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

ur eid ꝑmd ad bona et retraher a mal admoc̃do direndo
ꝓcurando et alios ꝓbos modos &c ꝓpter q̃ nō furet ꝑ
mod sue ꝓpontat̃ vel que ad hor usq; sua ꝓtraher q̃
sua est et q̃ ꝓbi ab eo deber̃ de iure &c vel̃ usq; furet
et grauꝫ ꝓut &c ¶ Istor̃ & de ꝓdo bono dicat &c Eadem ꝓbat
iniquitate dapnat̃ ꝑ eos aut ignorãt̃ nō excludit a ꝑ-
cedat nō arguit reste dns ꝑ ysaiã &c Peruersitate re dei domini
q̃d &c Si nō furetur sorte q̃ se custodiat ipiq a via sua &c
ab iniquitate sua mortes̃ sagittis ad eq de malis tuis &c
quid &c Sub dr ysa &c Cur eq hely parcis q̃ sceler̃ | iuge &
ꝑ ꝓtio ꝓbat̃ sanat̃ ꝑd dapnat̃ est &c Lex eos de lingt̃ nos
admonuer̃ ꝙ nō &c ꝙ ꝓbr̃ redarguit &c Ideq; q̃ in pas-
torali dicit &c Si hely ꝑd ꝓtare sagat̃ seruꝰ de lingt̃ nos filios
noluit aꝑ dsr̃ndo iudic̃ sagat̃ cū ꝓbis c̃ndet dapnator̃
ꝓcessit &c Angl̃ in epla ad ep̃m romã dicit &c De oi ¶ domo
tua nbi subdunt̃ salutis ꝓbitat̃ ac vigil cogitus &c ꝓdy
nbi subuerte q̃ in domo tua sue voꝫ dns c̃ndes admonita ꝓ-
pria simpa suade eis &c ꝙ caueãt sibi a sagitis a detractor
ab ebrietate a fornicatõe a luxuria ab ira a ꝓtio a cu-
ꝓditate q̃ est radix oim malor̃ ¶ Certo certi& te ꝓdenti
et ego ꝓcedã cautꝰ ꝙ ille dat et ab̃ accipiat eq̃le
ꝙ equali ¶ valore et q̃ nullã ꝓmissã infringat̃ fraudi et
deco-iustitia ¶ Certo furet q̃ndoq; q̃ vendendo dat equale ꝙ
equali ¶ valore et ita furet econtra q̃ndoq; q̃ emendo dat̃
vendenti ꝙd equale ¶ valore rei ẽptꝰ et ꝙmodo ꝙd
fraude sua ¶ ꝑd ꝙd ¶ ꝙmittat̃ sibi inequalit̃ rei à ꝓxi
&c qui sciẽs grauꝫ furet ille alteri q̃d suu & retraher
et ideo q̃ iniuste agit et grauꝫ ꝓut &c vel̃ ho teneat̃
restituere dapnũ ipi dapnificato De hor dupl̃ dang sup
¶ ma de Quarto de grauam ꝓximi &c ẽptꝰ ¶ Quarto
quidã hmõi vel ¶ Tanto dño quanto te eius reddã eius dño
&c ideo quarto furet iusta q̃ndoq; alienã rendit ꝙm ꝑ
reddã dño rerũ ablatarũ nisi ab eo hẽat voluntariã dilatõẽ
&c qui grauꝫ furet ꝑ q̃ alienã ꝛ ¶ Tanto dño ille ꝓpriꝰ sua
subtrahit q̃d suu est a nõ reddit q̃d ꝓbi debet̃ ab eo &c ¶
gra iniuste agit et grauꝫ ꝓut &c Iterũ dormitãs in q
studet dñs &c ¶ Alios Dor bort q̃ ꝑ illo dictũ ꝓcepto nõ
furtũ faciet̃ est ꝓhibita q̃ iustis ablatio rei alienę &c Sic
eod dictũ ꝓcepto nõ furtũ faciet̃ est ꝓhibita q̃ iustis

Alienatio rei dotalis non valet

detento rei Ergo si auferetur iuste alienum potest quis denuo
propter hoc iuste detineri potest tenere quia propter quod
reddi non valet nec ipsum potest Contra Contingit enim quod iuste de
mum alienare propter primo non alteri quia causa data ad aliud
obligat et non potuit iuste alio vel non reddere deposituum
non restituere commodatum non solvit primo mentiendo vel
aliud debitum non solvit vel sua vestimenta pignorata
vel vasa sacra sua et huiusmodi ad quae quis potuit de
re obligari Praeterea cum ipse iuste acquisierit eo quod nullo modo sua
fuerunt sua fuerint sua vel apud sua et quamdiu iuste ipsa re
pleri ea qualibet ei quaerere non ei aliqua ratione data vel aut
retenta aut reddita ab alio qui ipsa iuste habuit alia vel
sua non fuit aut non data vel non habuit Praeterea quilibet
qui alteri nocuit iuste teneatur data damna posse reddere sane
est si nichil ei habuit Ergo ideo ipsa furta studio vendendi vel
aliud iuste damnificavit verba iniuriose et fama et aliud vero
possit ei non posse cui damna illata Et quaerit quis
agat propter hoc quod sibi est et quod sibi ab eo debet subtrahit et
ideo quia ipsum non agat quia dicitur propter et quamdiu potest
fuerit ipsa quae plura possidentur et est quasi inde de dignitatibus
honoribus et hiis propter dignitates et magnis mercimoniis
quae fecerit dignitates et multitudo dati et minoribus proportionabilibus
minora et quae propter parvitatem et reliquis impletionis proportionabilem
penae et veteris emendet Et ita impletionis de aliquo modo et sen
sibus impletionis Hoc quia impletionis ad hoc ut primum Dicendum quod
sic deberet esse dispositio quae ex aliquali habitu et assuefactione
operationis proprium opus quia quod natum sibi ad habitum Et propter quia
tum est beatitudo et non nisi pauca et sine impedimento quae sibi
ipsa propria et quae natura quae sibi impedimenta quae quidem
magno fervore et impetu desiderio sui qui multum esurientes
et sitientes non magno desiderio quaedam et bibit Et hunc be
atitudinem quaedam quae primo voluntate dicit quantum satiamur non dicit
autem quia Beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam quia ipsi saturabuntur
Sanctus cum primo quia quaestio in quibusdam totaliter repletur desi
derium suum quia dicit Et patet Sanctus non apparuerit quia una com
municatio est primum esurientium et sitientium impletionem suum modi
praedictum etc

Quinta beatitudo quae est misericordia

Quinta beatitudo est quod de qua dicit Beati misericordes
quia ipsi miseri quaestio de quo notandum quod
uno de a dei et sua ei 30 dicitur est

qpassio vl' dolor de aliena miseria vid de alieno malo vel
de pena Potest ad malum dolor vid triplex. Unus ipg
qui est solus motus appetitus sensitus vel intellectus de alieno malo
Et sic unus est qpassio appetitus sensitus Alius dolor est motus
exhibitus ipi displicentis alterius mali q uo est aliud qm malum
alterius vid velle eo esse alterius malum exp quo est sequi
quoddo subuenire Tertius dolor e habitualis et unus quidem
q z habitus moralis inclinans hoem ad nolendum malum alterius
vel miserium patiendum et ad ppellendum ab ea vel ad nolendum
alterius miseriam pdictam et ad refugiendum ab ea s pp hoc dr
misericordia ipi cui ps ubi opus Alius unus quidem vel plures fuerunt
et gsuetudinales tales faciunt hoem ita gratum miserijs alioz sic ppinquos
et ita mollis cordis qd ipsum et ideo facit hoem ipsum ipellitum
ad pitiendum hm sua possibilitate Dicit ergo homo misericors
a pe appellatur qm pp ipse motus misericordie alicui oppositus
dr a ppio ei pitiendo p qd tristatur bonoz suoz vel habitus
ad possessoz et ymaginationes pitiendi multum mutat ipsum
cordialem Amans ergo reputat se amicum vel ppinquum pitiri et
malum alterius reputat sum ipsius et ideo dolet et tristat de ma
lo alterius sic de ipsius ipe q3 amplius unt adamabilia potest ipse qd
est dolere vel odio Et apte ad ho dicit Gaude vel gaudere
ubq plere vel plenitudo Et ad ho ert inditus mutat liberalitatem
unquidem auferet ipedimentum pitiendi pp quem homo ex superflua
amore diuturno minus esse retentus diuturno et pe ex quo mouet et
qpassio vel mouere ad pitiendum liberaliter ergo q moderate
ligunt diuturno amore mutat multos et ex eodem pitiendo pons
sume quo ad etiamos corpales q requirunt gratos diuturno
rem Et ppter humoz ymaginationis pitiendi utilis alioz solet
ipse unus assidere plurimo exhibendum que sua exhibitore bona
parua reputantia replet domer cognitus altitudini sue
ita ipse misericors opus suum et alia sibi a deo gressa gratu
indigentibus in veheniam delictis cozt ipse qui cognitus eius
precepto qm nos hor deus obseruare ea q supra i ma Tamaria deus
erad de elemosina faciebat de notis Et ar ipse ostq unc
t etiam q est actus quo dat aliquid indigenti ex q passio dicitur
si ipse deus Ideo de elemosina unc dicendum est et primo de elemosina qo
de corpali Sup ad sup q esset superflua bona et q uersitia
et q ex precepto nr homo superflua distribuat Tertio ex i prob
ista quere Remanet una qo de rebus et bonis naturalibus
unde an de illis teneat homo dare elemosinam vel non et q3.

et Glossa 23 q 2 q(uod) in tantum utilitates extenditur ... homo
de uno subveniret ... ne ... in temporali ... Glossa dicit quod
contra istud utilitatis ... dare sibi aliud de suo sine utilitate sed
secundum modum superius expositum non est sic preceptum sed est de consilio et valde
de bonum et laudabile. Unde cum ille uni non consistat in ... sed
plurimis abundans maneret ad ... alii posset ...
sufficere ... si homo de illo uno aliquid sibi substraheret quod
pertineret ad suum ... ad decentiam sui status in vestibus
et ... et aliis huiusmodi ad quorum substractionem non sit magnum
inconveniens aut quod ... sit facile recuperari ab eo. Et hoc faciet
ideo ut posset sustinere aliorum maiori utilitate laudabiliter
faciet et excellentissime ... est. Hec unde cum causa debet esse inter
fideles caritativa largitio et mutua subventio et solicitatio
in maxima. ¶ Prima causa est quia omnes fideles sunt corpus Christi mistice
secundum apostolum 1a Cor 12. et ideo unio ... requirit et postulat ...
multa ... sibi invicem ... in bonis spiritualibus quam
temporalibus ita quod habundans in spiritualibus impertiatur ... de spiritualibus
et habundans in temporalibus impertiatur ... de temporalibus. Unde glosa super
illud apostoli 2 Cor 8 vestra habundantia illorum inopiam suppleat
ut illorum habundantia vestre inopie sit supplementum dicit vestra habundantia
temporalium suppleat inopiam illorum ... spiritualium qui
divinis vacant et eorum habundantia meritorum ... spiritualium
sit supplementum vestre inopie. ¶ Secunda causa est quia ... dilectio
qua proximum diligere debemus sicut nosipsos ... in necessitate corporali
vel spirituali ... ab aliis iuvari ita et nos aliis
facere debemus ... preceptum ... Unde ... volumus ut
faciant vobis homines hoc facite eis. ¶ Tertia causa est quia divine sunt
dei liberalia dona que nos per ... debemus esse dispensatores
caritatis. Volumus ad deum qui est principalis dominus caritatis et ad eius ...
... dispensande sunt ... indigentibus et ...
... convertantur ... dicit ... ubi ... bona temporalia ...
... quoad ... ad pos-
sessorem ... esse ... qui
... possunt. Et ... Basilius dicit ... facere ea
... bona temporalia. ... ut dicitur ...
... non distribuendo. Cum ... habundas ...
... in bono ... merita ... ille ... merita
... patris familias ... Et Augustinus in
quodam sermone ... omnes homines ... dimittas ...

pauperib⁹ miserib⁹ volunt ꝓuenire vot et paup ꝑ pauras
et dnos ꝑ eliud possit dei mag ꝓuerari ¶ Quarta ꝑ est qr
homo a nat est apt posse rō et rnō ad ꝓuenirdū mīt⁹ by
ꝓphet Ideo qm hoc fact nobil rō ꝓuenirdū fuit pur ꝑ natura
Quadrū ꝓuid ꝑ 3 posse⁹ dī qd ipe hoc nulli hoīe adueni-
t mutari by vt qd ꝓcegarec ꝑpt indroꝝ mīt⁹ by ꝓuenit
rō qm by oꝝ sun ad gen ꝓuidar agnd ꝑpulse ei qdnbus
mutare dicat ꝓphia (quia qz hic ꝑpt ꝓuisc et ꝓuidic
et ꝓuī gregatoꝝ qi ꝓuid hoīm et indroꝝ pcd et indroꝝ
mandū et indroꝝ sensus hentes ¶ Quinta ratio ē fruct⁹ qd fructy elimarū
homo gsequ⁹ ex mīe elimarū laudabil qm fruct⁹ multiplic est
ꝑ'ing est fundū alic⁹ bñdic⁹ Cum ei⁹ indigen dat elimd
et dilect dei et ꝓxi mercē ꝓmiā alic⁹ vere ipe qd dicunt
ayr ℣ Thesaurizare pot thesaurā m rebl vbi dicit Iero⁹
Rect dr thesaurizare Tribl qm rebl mūdi grecie dimouēt
Arcuat ſ q⁹ hī et furant⁹ ſ adest paup by distribuit ipe
deū q⁹ pando m rebl thesaurā alti ꝓmiſ sibi reponit et
Virgayr Quid go melig an ſtip trid pond vbi mety ē ggna
rep cmety an mrebl vbi est rerū custodia Tertia est
illar rerū vbi ap̄ma est et mrgi illar ꝓuīt⁹ qm mg
est q⁹ ſ prudēs est thesaurā rām rebl vbi pat⁹ my
habet dyagnū ad est valde notabil hoc a deo ꝓfect esse
et ap bonis hg mūdi penby tribly alley mortē qm ꝑ
fundat hic mūd ¶ Bona ap̄ctū ſſid ſſ dur atenta cogitare
m rebl cogitare ſ homo ē hoc mūdo Quid ꝑ auro ꝓuntate ꝑ
et lapidib⁹ ꝑ gemis ꝑciosis rō ſſ ta diligenta qm et vbi hoc
fiāt ꝑ mynistrent et a labore hg ſſ cessāt mūdi dolet ad q̄
mū esse diuers ꝑſt ꝓsperi ꝓbet ꝑ my fuit infirma ſ ow ꝑ
rosa mūdi hg et ad bod relapsa ſſ Quid ad auriū a' aren
ap̄ctū ad lapidū ꝑciosū Quid ipe pulc⁹ ist mūdi⁹ qui
hg now bod monstruosa quby gnodi rāt⁹ pur eo laborat
primo studio gemmare ꝑ ornat⁹ bonis. bona ciuia ꝑ bonis
marib⁹ infima ꝑ sūmis ꝓxima ꝑ celestib⁹ ꝓspera my myt
augy qm in pabl fuit amici ꝓuocatores Tertio ely
mty volūt dare et ply accipe Sed go ist ply volūt accipere
de decem ꝑ decim hoc fiat et in di ostiis ꝑ pabl ajodica
da accipe magna da pabla accipe ostia da decima accipe
relig Et ut dicat augt Si vd deponat hō fidē de mich.
ostia cred mihi et reddo ti polidos amicos reuīd mūdi
mū rō grandes dat volūt et accipias reuīd et qr fidelissy

dum dedit ei qui pauperi tribuit feneratur deo quia pauperi ma-
nus est a christo accipe regnum da biccellum et a christo accipe se-
culum da respersionem et a christo recipe remissionem peccatorum ¶ Sanctus
fructus operum nostrum est dimissio peccatorum Ecclesiastici ii Date elemosinam
et omnia munda sunt vobis Et tobie iiii c Elemosina ab omni peccato liberat
Et danielis iiii peccata tua elemosinis redime Hoc tamen est sic in-
telligendum quod elemosina et opera nostra dimittunt mortalia per gratiam quam
reportant quia non dimittunt mortalia nisi mediante gratia quam de-
ipsum habere Quod sic intelligendum est secundum doctores ubi quod qui hic
est in mortali et est frequens in operibus nostris nunc liberat eum a
priori culpa sic quod per ea disponit se ad gratiam recuperandam
ut non de facili puniatur vel in peccatis Deus namque propter talia opera
pietatis nonnumquam dat sibi graciam peccatorum fructum et devotionem tem-
pore et veram attritionem per quam infundit gratiam et tollit mortalem
culpam Quia si hic est in gratia et sine mortali et vacat operibus
nostris non liberabit eum a futuro peccato mortali quia per ea forti-
ficatur gratia per quam confirmatur homo ne labatur vel non de facili in cul-
pam mortalem futuram Et hoc de opera nostra liberat hominem a pec-
catis quod patet per Thomam supra in duobus de remediis contra
et per hoc ne trahatur de facili trahi possit in mortale
ut dicit S T in 4 dist 19 ¶ Tercius fructus est solutio pene de-
bite pro peccatis dimissis Tres enim sunt opera satisfactoria
corpore afflicto corporalis per ieiunium per vigilias etc Elemosina
per quam intelliguntur omnia opera nostra et oratio Sed ista elemosina maxime
est pro peccatis satisfactoria quia in se includit communiter orationes aliorum
ieiuniis mihi elemosina eum vel dat gratiam ut debitores ad ieiunium
et orationes et alia opera bona que pro faciendo per eo vel dat elemosinam
Et non multiplicandis intercessoribus multum iuvat ad dimissionem peccatorum
et solutionem penarum Et ideo dicitur 3 Responde elemosina in sinu
pauperis et ipsa orabit pro te orabit i eum gratiam debitorem
ad orandum pro benefactore et apostolus ad thimotheum dicit Corporalis ex-
ercitatio ad modicum utilis est pietas autem ad omnia valet ubi glossa
glosa Summa disciplina christiana est in misericordia et pietate
¶ Diceret aliquis si ideo et tales sunt fructus elemosine et operum
pietatis tunc divites in hoc meliores videntur quam pauperes eo quod possunt
elemosinas quas dare habent consequi istos fructus quos non consequuntur
vel quod pauperes qui dare vellent et non habent Respondendo di-
cendum est veritate S T ubi supra quod operum nostrum duplex est premium scilicet
essentiale videlicet vita eterna seu gradus aliquis glorie et accidentale
et aliud premium accidentale quod est affectus et voluntatis

Et pauperes etiam merentur non dando elemosinam

Opera misericordie spiritualia Spiritualia sunt quibus subvenitur spiritualibus defectibus proximorum et ponuntur
septem scilicet docere ignorantem in spiritualibus consulere dubitanti in agibilibus Con
solari tristem corrigere peccantem [illegible] emendatio eius ut a peccatis subvenitur
ad que inclinatur aut liberetur a culpa in qua incidit Remittere offen
dentem ferre et portare onerosos sicut in hoc exemplis [illegible]
quando aliquis gravatur [illegible] sicut est [illegible] alterius et id
supportet et [illegible] quantum eius gravamine et onus [illegible]
Impera id ad Gal. 6 Alter alterius onera portate Septimum est orare
pro omnibus deo ut eorum necessitatibus subveniat Corporalia vero sive corpora
lia opera misericordie sunt quibus subvenitur corporalibus defectibus proximorum et
ponuntur similiter septem scilicet pascere esurientem potare sitientem vestire
nudum Et ad hoc spectat ut opitulemur contra inclementiam aeris
sive per indumentum sive per tegumentum [illegible] colligere hospitem
et peregrinum visitare infirmum in quo comprehenditur omne quod ad sub
ventionem morbi spectat Redimere captivum ad quod reducitur omnis defen
sio contra [illegible] oppressiones [illegible] illatas et sepelire mortuum etc.
Elemosine spirituales sunt potiores corporalibus Tercio notandum quod elemosine spirituales sunt potiores corporalibus simpli
citer Primo quia quod exhibetur in elemosina spirituali nobilius est illo quod
exhibetur in elemosina corporali Dona enim spiritualia preeminent donis cor
poralibus Secundo ratione eius cui subvenitur quia spiritus nobilior est corpore
Et sic elemosina spiritualis qua subvenitur spiritui nobilior est corporali per quam
subvenitur corpori Et sic homo sibi ipsi magis debet providere quoad spiritum
quam quoad corpus ita est de proximo quem debet diligere sicut se ipsum Tercio
quantum ad ipsos actus quia actus quibus exercentur spirituales elemosine nobiliores
sunt quam actus quibus exercentur actus corporales qui sunt quodammodo servi
les Et quamvis quedam spirituales elemosine sunt omnibus corporalibus magis necessarie
sicut que sunt contra culpam quia [illegible] homo debet magis vitare culpam quam aliquem
defectum corporalem etiam mortem tamen aliquando corporales sicut que sunt ad suf
ficientiam vite quam quibusdam spiritualibus sunt magis necessarie sicut que sunt ad bene
esse sicut fame morienti magis est pascendus quam docendus Sed
que sunt ad bene esse spiritualia sunt magis necessarie quam que ad bene esse corporali
Ex quibus illud patet quod supra dictum fuit et declaratum [illegible]
[illegible] magis sicut quod nullus homo est qui non possit facere elemosinam etc.
Quibus sit danda elemosina Consequenter dicitur quibus sunt facienda elemosine et primo [illegible] pecto
ribus et [illegible] Respondetur quod loquendo de spiritualibus aliqua eorum sunt [illegible]
[illegible] plus sunt eis facienda quam aliis qui plus indigent Sed loquendo de
spiritualibus corporalibus sic dicit [illegible] quod [illegible] Aug. [illegible] diligendi
sunt proximi [illegible] non diligendi [illegible] errores Et [illegible]
[illegible] debitis correspondens Ideo [illegible] ad [illegible] [illegible]

Am ꝑsonꝭ debeãt dare elmo

Ista qm̃ nob̃ fuit magne gratie q̃ quada pars nob̃ obuenit ut
eis magis q̃ndo debeam ꝯ duo notada reteneo pariby q̃ si
retenta essent deperdia ꝯ p̃ alienq̃ ꝑd̃ ꝓpinqua essent
multo fortior seu ardua gerari et multo indigenciora magis
essb sibi cibi danda quia ꝓpinquior ꝓbat magis si eis ꝯ nob
subito ꝓpinqua ry mira spiritus nob̃ terminat ꝯ 2do dr q̃ si ꝑt
due ꝓbe indigencias quarū vna est subito fortior alia ꝺ subito
ordior gerari si retenta fuit parua ꝓpinquitate et indigēn rsp
ꝯ ut meliori ꝑorq̃ dandū est quia vtq̃ bono ꝯ 3tio q̃ ꝑ
dñm omñ 32 ꝑm. id tunc 16 furore ꝑob̃ aliter de indemonia ry nisi
dr in deperdendo et dicit ꝯ tum fuit q̃ ab̃ ꝑs accipiendi fuit in
cibis habendis nisi q̃ cum indigencie desinunt et q̃ cessat opp
hyliarū ꝓhibitum ꝯ fuit fuit aut ꝑs qm̃ cibi sua dimittendi et
seruis fuit q̃m et ꝑs habendi pauperibus distribuendi dr de fuit
comparabit ꝑti oppedire funeri dr ab oib̃ mundi liberari velut
pena fuerit humeros volentes hy fuit mihi ꝯ nequaq̃ seruire tra
hendi id apti ꝯ parati q̃ bonis 3 ad cibi et magis ad domesticos fidei
dicit ꝯ ꝯ fuit domestici fidei fratres nisi bonis clericis ad monachi
et quandoq̃ alij p̃ dei impedimenta hy mundi frugentes deo vacando
crudely crudely inferiores crudely q̃ quod ꝑtinby ꝑ hy q̃ possit dicit
est ꝯ 3tius ut dei qm̃ ꝑtit a nob̃ erubescant et ut si nō peterent
indigerent est ꝯ tertio dr q̃ si fuit due ꝑbe vna subito magis indi
gens q̃ alia et si fuit cibi alia parua ꝓpinquitate thomistarū
rsp ut ille subito indigentiori esse ꝑorq̃ dandū est ꝯ tho ut hy
Auct̃ p̃mo libro de officijs ordine q̃dā tangit dicens ꝯ considera
da est in largiendo etas ac debilitas ita ut magis ei q̃ fortiori
uenire ꝑdat natalibus ita ꝑ sexby hy largiamur qui ad sibi labo
rare nequeunt et debilitby ꝑ hys qui ꝑ diuersa recidere in
egestatem sic cecat qui ꝑ latrocinia ꝯ ad alios ꝯtra hy ꝯ
fuit dicit ita solus ame ꝑ hoc dicit audiendus p̃dem vonby
p magis ordo q̃derandi vonby hy ei clamat debito operare
debilitatus quid ꝯ pauper videndi est ille q̃ no ꝑ bis recipiendi
est ille qui erubescit videri et peti ꝯ mundus ꝑ vnq̃ dicit
sic ꝑtendi ꝯ ore ꝯ signo et hys in quib̃ vere ipa magna dicto
stat modū maior ry mihi est hy dic ill qui indigus et peti
ꝑ verecundia erubescit ꝯ sic dictū est de ysti 3bo q̃ditibus
ita ꝑ multiplici de quanta sic si fuit due ꝑbe a' si mo due indi
gentes et qui hy obligor quid alteri ꝑ bidua in vtilib̃ a'
en spiritib̃ et si retenta fuit parua tunc illi cui hy obligor ponus
dandū est q̃ p̃ hy hy q ei ꝯ 4to nunqd reddendi est debitum
quid bidua impendendi nisi q̃ ꝯ alicui assit maior necessi

dominis suis debitos et consuetos alia et propria [illegible]
regatur decernendo quando et hucusque quibus locis argumenta primo
aliqui regatur scholares inuocando specialem magistrum deum et eorum
patronas et nichil aliud a quibus admittendi sunt gradum et
sibi laudem et reuerentiam exhibeat Secundo requiratur scandere et declinare
locum quibus minime aliquis gradum de quo ipse respondere debet vsque
ad locum debitum contra malitiosos et dolosos argumentandi et
varios modos diuersos argumentandi et grecizandi Quibus dictis debitis
mestis lectionis retinens et varios addat et potius apparens ingenii
vel si quando sue impugnidi responsi requiratur et studiosa
impugnidi sed respondere vane futura et studiosa quibus quidem
gradum ea quibus ad gradum primo et si non obtinendi deliberata
fuerint ipso facto ipsum effectui mancipari aut quod gradum
studiosa et aures audientes aut varias pugnas et nichil futurum a quibus
alia inter ad salutem a studiosam gradum a papa primum

Ad audiendum vtrius requiruntur

notitia quod audiendum ordinem requiruntur Primum est depurare ipsum
a prima studiosa sic ab habitudine ipsius a mundi affectibus ingrediatur
motibus et passionibus impedientibus et hoc per quod diuersas moralium et
cum arte interuenias Ista cum facilius per illud non sed a secunda ab
repugnat et studiosa regulis vel et operationes sed per quod studiosa bi-
nationes ipse ad diuersa Secunda inuentorum predictum quia nisi illa predat
audiendi vel in ipso non recipit Ita pauperes sed volunt auaricia et
pugnant facere cum gradum diuersas et honores et alias indebitas
adeo ad habet et quod opus non requiri si auferat a si non ob-
tinendo aliquos volunt vanitatem et per firmat vel et tradquillum
facit vel illud reprimat pugnare gratias a aliquibus indebita va
riabet Nichy volunt adeo ruminando disputando et per ruminy
donat per vacuo remittit aliquos illuc debito modo et si aliqui
aliqui sentiat illic per debita est per facultatem concludat a studiosa vel
Detur auferet delicias et pugnam ordinatas deliberat et obiectis
et pondus quod ab illicitis fugat abstinet locis et gradus quod
necessarius magnis non deliberat quod necessarium et facit fa-
ciat vera studiosa studiosa ruminari et ordinata studiosa et facit
locis sepe et opinionis ipsis assumit considerandum studiosa et pectus suis
et aliquis inde mala et pugnis emendata fuerint et facies et per
mistros facit locis feruentis desiderat pugnam et obediens et pec-
tora opandi bona per merendi quod illud et per hoc per pectora
opus bonum acquirat quod sibi misericordiam et operatur pia
ad gradum et hoc mentis bona est et inde manat ad hoc quis
relucens et plenus argumentum quod et operatur bona gra
et nichil cum merendi si quod facit per merendi gradus et pa
mes et sue mistros pertinentes operandi diligenter multiplicare

et fratres sociis obsequiis superioribus et discipulis inferiorem
suos et nostri ab eis accipiendis in ecclesiis et vendendis
rebus temporalibus per supra positis est ¶ Item quinta distinctio. Quod
nostri debent vendere et socius fratris sui gratis de studio ipsius et
ipsius et sui ipsius et similiter de ¶ Item requirendum
ad quod ordinis est depurare ipsius intentum a superstitiosis et
fictis vendulatoribus et a fictasmatibus et erroribus ¶ Et ea q
de deo sapiunt non capiat pro fictasmatibus corporalibus nec secundo
hereticos pertinaces ¶ Et hoc fit si quod inquirit sancte scripture
per quem sibi verus error et dogmatizat doctores
scolasticos quem et gravedem suam ¶ Cum enim homo ista sic scripta et
ab bn abutat vel ad ab eius recedat et sic secundum ipsum veram ho
minis figmenta quibus quod plures et scripturas sacras mer
gunt tunc et dissonat naturali mentem mendax nulla mala
et errores multos portasse ¶ superstitiosis et fictis vendulatoribus
scribis ¶ Et expedit quod est ad ipsum fovere eum qui nititur sua de superstitiosis quadā
qui deum dum deus feria quinta in quatuor temporibus gestat cum
ex se removeri de quibus scribit apostolus et non eius deliberavit
q agenda sunt per quem ipse suscitavit et quicunque homi
ipsum quod de eo in cuius quarta fuerit et an ea mortis
sit a vertunt ¶ Et ipse hoc potuisse in feria quinta angarie
volunt illos ex se mori et orari per eos ipsum et eius ipsum
ipsa ¶ Sed unde magnus est error et grave peccatum tunc ? dum dei
blasphemia et removeat a deo ipsius nostro sibi gratiarum
ipsum sunt sapientes qua ab eterno relate videtur aliquid
de novo per addisse aut proprio obligasse ¶ et attribuit ei
imperfectionem sibi ? ipsibile est sic deliberet de aliquibus futuris
rebus per quem de novo cognoscendis et volendus ad aliquid non se
ipsum multa bitum esse de non cognoscendo et non volendo aliquid
fore ad cognoscendi et volendi ea fore ad' est manifeste impugnat
¶ Et ad est in hoc gillebertus ex adorat nudis sui quidam dei ipsius
arum et specialius sui ignoti alii abraphis ecclesiis in exposicione
sup apostolum hoc ¶ Et ex semetipso implicat ex libros
de rest quibus dicit ecclesia ? per tuba autem in quibus nomine
testamenti et ea quem ipse ipsius sui quidam rogitasset ¶ Et
per ysaiam de ligna et poeta amicos ? ex sedibus impiis dicunt
ecclesiasticus quibus sui nudi ? sit iste meus signum per gradus
ad non testamentum ad deum ¶ Et ex semetipso sedentes sup ex
tronos signum per eos dicunt epi quem deum sensus qui ipsius
de esse emit et mox mamertinus ¶ Ne go quod per illos
doctos expositos est ydem ecclesia adorat quem ex semetipso

Pli fiat q̄ mandat ad cord' puitare

et negotium rei ¶ Quando enim liquor transit studiose et
et qualis ordo homo in orto ordine plantaverit aliud sibi
similem generabit ¶ Secunda est peccator interior corrumpatur
ordine ut aliqua bona prava et inepta ¶ Cum enim homo est quasi
medium inter deum et mundum et ei naturale et non mutet quando
non per motum aliud ¶ Ideo non mutet bonum bladum pravum rogi
tando nisi cum recipit malum quidem appetendo ¶ Et
de civitate platonis 3. ¶ Unde precepit in deg illa rogata sit et
desaug et pecus amittatur thesaurizet bonum rogitando
diligit et statu ab illo quando sibi dignabitur nos deus liberare
et habeo rogitationis studium nomen homo precipitare non
solum ipse quando ipse laborius per magis in admittere nisi
et humana fragilitas non sit monetum in quo non meditatur
homo dei et diuitias sit non est monetum in quo est vir hoc
habitaculo ¶ Et si non rogitat aliud gratia meditanda rogitu
in supplicando ad unum et sit labor admittit quia quod labor
mentis est aliquem de ingenio hoc corrumpat ¶ et una non parum
sibi sum ipse vanis et duplex meretur ut laborando rationabiliter
proximi nunc per deo plures possit mereri et sed rogitando
bona sibi mereri ipse hoc illic avaro mercatore qui aliqui plus
modo unus reputatur honeste sibi magis salutaverit illius qui
nolunt sibi esse nimis fame ¶ Et ipse mente qui in se unius
amen corrumpat per de deo et alios bonis rogitare possit ¶
Cum gladius utilitate quia mundo aut parum sicuti talium aut
desperu rationis possit in labor aliquando de bonis meditari
aut loqui ¶ Et cum per de pannis sit ut de bonis rogitare et
publicari sic per ad amicissimum per aut pertus a' alius unus
amicissimum bonum corrumpat ingenium et magnum requirit atten
tus mente ad opus operis ¶ Et non bene negotiatur sine
mercatura magis hoc in ho a deo amicum et ad diligendo
meritis qui sic modum a' nichil opus operibus mercatoribus
patriam in unum mentis de lucrando corrumpantibus hoc parum a'
nichil punitur cum rogitare et diuinus per qui mercatores
et negotiatores qui perfecte civitatis patrie amicis gladius apte
ad ¶ Primo 2 ¶ Secundo meditando deo impleas se negotiis studiosis
quia sequi amicum per pecunia et cum de regno ¶ Tertio
ut rogitet sic quo hic in patrimonio a' amicos sed pauci rogi
tando et gestus nichil boni sibi afferunt si multiplex mor
mentum qui per eos gestus mundat et mente pecunia pro amit
tat et negligit bona qui non rogitat aut age potuisse et opus

Cogitacionibus impiis dicit dominus

bonum quod cogitabis ostendetur cogitationibus tuis pacem vtilitatis affectet sibi
solertia spiritus gloriosus quod cogitat est ei vanitas boni opus quod debuit
modo pietatis et lenitatis gratiae et affectus accendit ad aliud
parendum Deus autem cogitationibus dicit Cogitationes impiorum detestabiles
Cogitationes quoque et turbas et velut sopnio stulti vide
rejicias quibus si alius tuus obtrectatoribus tuis oculi opponas vigile
re memento Detestabiles sunt et alias male quae sic admittendi
rendet vocabitur unde dicit Deus Cogitationes quoque impiorum
quibus dicitur Arte de ipso si aliquis cogitationibus suis
placentia aut spuria putat ita nos honorari putat dicit mer
cenarius asperi mercedinis solet dignari velut arrogi. et si nos
spuria quae sibi putat prudenter honorate putat cogitationibus nostris
cogitationes detestabiles quas diabolus ingerit quibus honorem
putant deo et audiri nolit et si spuria vel placentia pro honestis
quae vitia tumore arripiat quidve magis cogitationes sordidas quas
ei nisi voluptate in corde nostro insere putat pungitis opus est ei
dei adiutorio velut respuamus et hoc quidem gloria et regis dei
de lignis et lapidibus quibus portas ac ramos introducat aut
lumbi mittat aut serrorum segetat ita offendit nisi nos vitia
quae negligentia apud deum est flagellare velimus et ei ita sit
hoc quod de nobis cogitamus si tamen nobis sit regula dei vi
tiosa nulla peiora quae sit serrorum et cogitationes detestabiles
aut malignus spiritus deo qui tibi nobis habitare dignus tui
vivificamus et deo nisi nobis placeat operatur tui vel pe ab
timidissima prorsus studeat animadvertere respondere quem mercipiat
dei mercedem volunt aliquibus sordibus inquinatis vitiis gaudet
ramenta quae nos ymaginem sordet macula vitae remanet vitreas
ornamenta et qui aliud nisi quae ymagini sue vitiate ad ima
ymaginem et sordidum sed sunt Et ramenta nec nobis
ymaginem lapideas et lignees macula quidve magis deum
ramenta ei ei delegati nec alias vitam vitae ymaginem sue vitiant
aliquo nec macula Timidus et nisi cogitationibus quae pony rona
ri debeant vitreas plausibiles deo ornamenta sed cogitationibus ad
nisi et timidus aliud quam potest quae Certum est quae nos plenum
nisi et honesti et illi qui in secreto turpiloquio vinum nec
vereatur aperiens et ostenta in publico gentem hominum phoresiat
pleni tenebras operum hominum Testatur quae gloria dei Torrentes
et quae ipse indicia hominis illius est qui delet a meretrice publice
osculari quare Tertullianus quae nisi Timidissime meretricios
cogitationes turpiloquas nec potui fieri sustinere et ad nos quas

de duplici visione dei

et diuerst pura et stabilis esse sm̃ pd̃m verbum mundicia ¶ Item
quod dm̃ amos hd̃ p̃fatus ligatus aut p̃strictus a' p̃fatas ad p̃ se
m̃ aliud exolando stabilitare sit inde hyndm̃ est dm̃ humby verbum
malard affectuosum rogabat dñm verbum et mundialem occupationem
veros verbum mundicias ligata fuerit et ad ista inferiora descipa
tad dm̃ nr̃m p̃ elementi libr̃ ad diuersa grauiora ¶ Talia cum
mente hoc et verbum cum attendend ad illa inferiora descendat
per michil aut modicum de deo de diuinis rebus penitus ¶ mundo
vero plus a dicte remotius abstract et pro modo poterit emundatum
tanto liberius p̃ se tripsere ad diuina intuenda ¶ Item si verum
de loco mihi mundo et pturbato bene obstruendo p̃ p̃fatos octo
p̃mos p̃ fortunam p̃fati exercitus bn michil videt cost q̃ munitum
fuit et se paulatim euanescebat et remittebat p̃fati exercitus bri se
paulatim retrahit videb q̃ nung fuit p̃mus grossorum dñi regis ceps
gradu mutua sua q̃ ceps inuasit q̃ alij sequendo eum videbat plane
ea q̃ sibi ad manifestandum fuit ¶ Sic inde hoc mihi videtur exp
terorib̃ et dicendum rebus q̃ p̃ fuit p̃ma fortuna mouet et dis
trahit studiosos occupationib̃ et diuersis mundi tribulationib̃ alios q̃
raptos mordunt adhuc p̃ fuit verum michil ad modicum videt de
diuinis rebus ¶ Cum vo ab ista purgari incipit et mundari ita
incipit pro modo posse incipit illustrare ad videndum de deo
et de rebus diuinis q̃ p̃ius non videbat et sic de die in diem proficit ad
maiora ex gr̃i dei auxilio et paruum sp̃ratum bene et ceps diuina
inspirante ¶ Item sic fidelium turbo hinc quasi inferius putredo hinc
rebus fluit quasi robur dulcissimus et ita illius fluunt dulcedines
per bonum propter saporem per aliqd̃ delectabile paruum sic hydro pala
tum cordis inferius potest mundicias et si ceps studio a' ceps audire
de dei aut ceps lectio q̃ tractat aliquid de deo et diuinis sua et
ceps de aliis et magnus fruat pulcro loqui aut studiat disputare
istum ita non valere q̃gnoscit per vias veritatis intelligit tripit
et ideo studiat michil sibi sapiat et utilius affectu bonum in deum deum
aut timorem et sibi paruum per aliis comparat delectat ¶ Ita hinc
quasi ro porcum bn dispositum et mundatum a putredine hinc rebus
delicatus fuit saporat cost dulcedo desiderii et in deum delectat
et hinc palatum cordis pdco modo mundi ad mediocrem diuinum mur
bn sibi sapiat et affectat sibi bonum paruum q̃ fuit qui quidam
spiritus saporabiles et simplices deum qui est nus nō sciat
de diuinis et spiritualib̃ materiis disputare et subtiliter loqui
ac scientifice distinguere et diffinire etc ¶ Isti in veritatis
q̃ uoniam fuit ad salutem p̃ mediocres cordis est et p̃ donum
sapiẽ eis desup ad cognitionem infusum et p̃ affectum est hymnoi

habeant etc̄ sola deuocionē ipsa ꝑ etc obiectū eiꝰ ꝓz dēū et di-
minuāt vas sepe hūdy mūpliqud et clary eas in scripꝰ inuen-
it ℣r qđ in eis raupht rōrem dei et armoū et spem et alios
hymnos affroed bonus ℣r ih qz mūpligens de hōde et mūplic-
ndy deuote et mudus corde quibꝰ in hoc volūta dona ꝓz ꝓ de-
ſiderijs infusa roopare etc̄ prud de diuinis hūdno studio acquisita
℣pm hoz ad spūalia bona attēde medūar etc̄ g̃deuat qđ deꝰ
a pdo tēd mesabilibꝰ magna et nō ꝛestabilibꝰ mūda tan-
quaria nō solida nō nobilia nō pulcra nō ornata nō plena om-
nare nō subito et nō pūctū sola voluntate op mūltū fecit sup
mūltū tōnauit qz opa nīa mūltū est sup qđ mūdi molis
q̄ sup̄ basim tōnata pt etc̄ op mensurā maioza et plā etc̄ pūcta
ꝑ pūcta pt etc̄ op ad sola voluntate qđ destruit et mūltū redige-
re etc̄ hoc spūale ordo mūdi g̃gnoscit et qđmō mūnet ipsam
mīā magnitudinē diuī obsequio etc̄ nō ꝛestat sola cognitio
eiꝰ ꝑfecta cognitio volūtatis pauit affectū ad deū ꝓz hūdnēm
mteriorē et dep̄ssoz et sm̄ to℞p̄m et ꝑumptoz respectū tāme
portat etc̄ quē obedūz et obꝑtūdnē mūdanoz ymaginē mā-
nifestat etc̄ ꝑt etc̄ in hoc ꝓpm̄ vocē venerandy dei q̄ fuerat
hodie ꝑ reuerendū diuīe maiestatē mūltū culpabile ē se ꝓsu-
mere qđ possit deū offendē etc̄ si se aliqđ ꝑcepit ꝓpm̄ tota
estimatoz eprimē et a se abiecē conat ℣ḷ ꝑua actiōe mūat et
g̃fert g̃placē co op vas ꝑuū mūd moralīb et operādū cotꝫ mū-
rioz in quibꝰ pdr g̃ssūr querat g̃pōs et ordinat mteriora
passiōes et vitia ꝓterioꝝ mūndy etc̄ quibꝰ fructuosa
fiūd et abstrahīt eiꝰ ab mteriorib ad ꝛemissiōa et dep̄ssōēs
ab mterioribꝰ ad ꝓterioꝝ et ꝛemota abstrahīt ꝑ q̄ g̃placē
mpedūt vas mōd ℣ ℣ zū ēē q 182 etc̄ op mūdicia vasoz
ideꝰ fuerat vas op dicīt ꝑuū mūdicia vasoꝝ potissē ꝑ q̄ est m
voluntate est ad actiōē op est q̄ndo etc̄ ℣ vasa etc̄ mūdicia vasoꝝ
dyabol et q̄ntū ad deꝰ ista cōmunicatio dei et ad rōnē
oz diuoz et mūndy pdr g̃ssūr g̃placē ℣r qđ dicīt Ysidoꝰ in
3 de sūmo bono c 14 ℣n actiōē q̄ntū ꝑtīt ꝓ ꝓpm̄ bonū opus
rūta et humiliata sūt q̄nta ꝑtīt g̃placē ad q̄nta mentis
acie g̃placē deū q̄ndy ꝓmittīt etc̄ ℣ ꝓceꝑt ē ꝙ mozt dicīt
ad g̃placē deū mēte aliqđ recte disponere ꝑtīt se ē tripo ꝓ opere
rōnē bonū opus ꝑficere ꝑ sollicitū studiū si cūctā ad mala ꝓpēs
uoluntatē ꝑ uoluptatē a ꝓpēs eqnimitē ꝓcurat si abiecte bonis
rpalibꝰ mēquidy mūdo tūa potiꝰ si subuertē ne minimū amittere
timeāt ac deū ꝓmerēdū si nō ad ꝛemissiōē mteriorū vocent
nō ꝙ spūalia vitāt mēquidy pond vertū corpalia q̄mbra

et adhuc se exhibebit largissimum remuneratorem tam ipsius et
tam meriti eius quod et inestimabile dabit premium sine fine
letandi et felicitandi et tam ex hoc intuitu et quia diuinum bonum
tuetur et largissimus cum sufficiendo tum ipsa gaudia nisi eorum
dei tui quo quis amat ipse se et alia propter ipsum et ita impletur
de aliis affectibus ipsius in deum **De septima beatitudine**

de mala parte

Septima beatitudo est pacis de qua dicit hic **Beati**
pacifici. Sciendum quod pax dicit ordinatam dispositionem
rerum et gaudia voluntatis sed appetitus eius sed duplex
appetentium duplex est pax. Quedam bona sed alia mala. Mala pax
est inordinata rerum gaudia sed gaudia inordinata aliquorum et quanto
gaudium pacis malum est maius tanto peior et plus malignatur.
quanto superiora tanto peiora. Et ideo pax mali et inordinata et mala
et non bonum et bonum est bonum et propter hoc opponitur separato inter bonum et
malum et inter malos bonis. Unde dicit Augustinus quod esse
potest inopem si quantum ad bonum eius et pacificos et si ad deteriora
malum. Ille dicit pacificos quippe pacem habent robustam sed gaudia et tranquillitatem
inter inordinatos. Pax quidem quantumcumque magna pacem
dissentionis inter pharisaeos et sadducaeos qui erant rerum et gaudiorum
inordinatorum. Pacem non habet ad 23 Super dicit de se dicens
quod haec pax dei dicitur supra ad 10 nolite arbitrari quod
venerit pacem mittere in terram. Venit gladium non pacem
gladium vero pacem est separare homines ad ipsum prout sunt et
ipsum ad homines prout sunt et inimicum hominem
domesticos eius. Ille quidem non quod non sit magnitudo nec appetitus
nec praemeditatione nobis gaudia dicuntur placere carnaliter una vel
cum aliquo eius rotis dei et inordinate gaudium sed aliquo eius carnale
parte qui spiritui repugnat tam cum secundum quod ipsum
a deo separant. Et ideo ait vobis subditur ipsum dum amat pa-
cem sui ad invicem sicut ipsum quod ipsum ad invicem sicut medium.

de pace bona

Bonum pacis est bonum et ordinata gaudia et quietis aliquorum appetitum
et bonum et est triplex. Quaedam est duorum hominum ad invicem
alia est pax hominis ad deum et 3a est cuiusdam hominis ad seipsum pax
bona pacis quae est duorum hominum desiderio sic ab Augustino de ci. dei
quae est ordinata gaudia hominis. Et quia 3 gaudia ordinata inspi-
ciuntur bonum ideo illa pax bona est duorum hominum pacem quam voluntas
ordinata gaudia et quietis in bonum. Et hanc pacem habet
re q 29 efficiuntur et hoc curandum quod monet hoc ipsum ad diligendum
ecclesiam pacem sic scripsit. Quae quidem quidem quae hic dicit impedire bonum
voluntatis pacis sui ipsius. Et pax hoc nihil ad rabiosa vana po-

et negligat vel aliquid ipsoꝝ qđ nō deꝫ a ꝑre qua eō ꝯ sit
qđ ꝑtī qđdam de ꝑnatu a dñio aut maiore arimonia qđd
debeat ꝓpōs aut ꝑ̄ requirat illi vō aut tyē endebat a loro
indebito aut rōnd ꝓpōd q̄ fraudulēt et iusta metu vel aliqua lēd
si ad accipiā mercēd ꝓ m q ꝓpōat impugnare seruare vel ordi-
nati mod ꝑ est potiꝰ mortale et hoc nō dissimat dumō q̄ deꝫ
dicto est impugnare seruare vel q̄dē clamoriū et hoc
tollēdo ꝫ rōn ꝓcepta apli 2 ad thi 2 dbi dicit volo viros ora
et ad thall q̄ oīo mad nd opa carnis q̄ qui aput requid dei
nō possidebut si aut q̄dō diuā impugnare plurat vel debito mō
arimonie zelū rectū stabiliēs ꝑ q̄dō est laudabil si ad ra
q̄ dr ꝓpōat impugnare plurat vel mordinate modo ꝑ ꝓd esse
potiꝰ veniale nisi pōt tota mordinatio fieat in q̄rendo ꝓ q̄
hoc fraudulēt aliter quā dr apli 2 ad thi 2 volo viros ora
et subdit ad mchilū vult est nisi ad ꝓhibendū audiendū et est
notandū q̄ rō dissordia ꝑ̄ ꝙdēno et filia iracūdie qđ ꝑm Luc 31 mozt
et ideo ꝑm et dbi sup̄ dissordia impōat ꝓhib dissentionē
voluntatū inter se voluntas vnius stat i uno et voluntas alterius
stat in altero vel ad aliq̄ ꝓprie sentit hoc q̄ vult et hoc q̄ vo-
ca q̄ ꝙa sunt ꝓpria ipsoꝝ q̄ sunt aliter qđ ad mordinate ꝑ ꝑm
ad superbiā et iactā gl et ideo dissordia ꝑ ꝑ vnū q̄ sepe ꝑ qđ
ꝑmouet et recedit ab eo qđ est alterius pōt filia iracūdie qđ sic ad
dissordiā sunt aliqui qui sunt corde ꝓpter ira q̄rendum aliqui
et hoc q̄ vult vnus quisq̄ qđ sibi vt defendit et ideo q̄rendo

Pax hoīb ad deū

est ꝙdē filia iracūdie qđ sit dissordia ¶ Ordo pax bona est
ꝓp ad deū et est q̄ ordinata voluntatis hoīs ad voluntatē diuinā ut
ꝑ homo velit ea qđ sciat deū velle vult ad deū salutem voluntate
simplici q̄ plurarie vel ea ꝓcepta fieri nō ideo nō ea dicit
et ea qđ sit ꝓpōd potiꝰ nec vult fieri ¶ Sic ꝙ hīs pace nō deo qui
obedit deo et fiunt ꝓcepta eius et qui q̄placz in oīb dei opib
hoc est qui q̄placz in oīb q̄ sunt ꝓpōd potiꝰ sed illud fiat cura
ipsiꝰ aut cura suoꝝ aut cura alienoꝝ et sine sit ꝙsa sine
adiūcta nō ad ea nō remouemur ill aut dissiderant volun-
tarie et deliberate ¶ Talem ad hoiem qui ꝑ se deo subiacent
et eius ꝓcepta et oīb voluntate ordinate ꝓcurent ꝓpriam voluntatem in
ꝓmptu et voluntate dei voluntatem hāt et voluntate sua rationi de-
rogat ad voluntatē dei rectissimā et ab omni obligabilem hīs nōi
ihū bonā voluntatem et illud pace nō deo de quib angeli in
celis nūciabāt dicentes Glia in excelsis deo ¶ Terra

Pax hoīb ad scipm

pax bona hīs media et est cū pax hāt ad seipm et ꝑ seipm ad

Et ista est debita subiectio quam inferiores ad superiores et ap-
pentium ipse ordinata potius et ordinata in bono et ad deum
ipsum a predicto fieri tur nec cetera bona ecclesie ipsa parcius
procurauit quod fieret eis deo ipsum intra seipsum totaliter parata
et indisposita ita ut ad nutum gubernacula voluntatis sue
tanquam ad debitum potentiam suum ac eorum quam inferiorum ac aliorum
obedire voluntati et nullum eorum mouere ausus appetendo vel
aspernando ipsa ordinem vel ordinem voluntatis Et hoc
innuit Angelus cum dixit Pauperes ac tristes spiritu
sui qui eorum ac sue mentis gubernacula et ministros voluntatis sue
gratiam habent edomitam sunt regni dei In quo ita ordinata sui
ordo est ut quod est in hoc proprium et excellens super reliqua quod nobilius
et potentius sui quod ab aliis quod excellit Ihesus. Unde et ista sub-
iectio potius quod est ipsa pertinax dei filius ullius eius imparem in
reverentia prudentie virtutis superiorum Per est pax quod est in ista ho-
minibus bene voluntatis quod dum ipsi subiecti fuerint deo ita quod voluntate
sua gubernat ad voluntatem divinam ita quod per hoc quod sibi obedient et quod
data eis gratia fuerit ad dum inferiores subiecti ordinate superioribus
et potentialibus voluntatis et ita ut nihil ipsi addat et eorum eius posteri
ipse deo obedientes et ipse Immota a principio Et eius ipso voluntatem
sua a divina voluntate discordauit tunc quod primi peccati
pars quod fuit in potentiis animi Quod eius ipso fuit sed inobedientia divina
ipsius tunc erat ipsa peccati duntaxat ipsius corporis et inferiorum
quod fere sibi valde inobedientes et rebelles una est sepe voluntas
inferior ipsi ad aliquid faciendum ipsum per ratio ad turpia et
inhonesta et separato inferat aliquid esse bonum et pacatum et ipse
potentialis trahit ad oppositum Unum et ipsa potentialis sibi ipsi
discors sepe in duplo et adhuc vapulat et mox Unde interdum
discordia timuit apostolus ne dicat ad galatas quod dicebat quod impleat ad
inferiores ipsius et ipsi adhuc ratio Per eius sibi timuit aduersus
ipso Video aliud in membris meis repugnans legi mentis
mee Idem volunt apostolus ad dicit in prima epistola Paulo ipse
desiderat ad optimum Per ac Unde aliud esse spiritus Unde quod ad
inferiores et obtinet voluntatis Et Angelus Ite in via dei dicit inobedientia
ade vel pena est quod inobedientes ratione inter rebellantes Isidorus
pro de summo bono c II dimisso et pugna quod per Unde ipsi ad
poena pertinet est ut primo ipso in odio eius filios quamuis per quem no-
luit deo esse penam esse Ipsi ipsa dicunt et qui Quam dicto nolunt
esse futuri fuerunt sibi ipsi rebelli et Deus Et est notandum ratio
illa quod pena bona pars sunt quod fuit quod in po et Unde quod

et dissordia nulla fuit in regno illorum pene plene et totaliter
abolita nec quo ad actum quod quo ad habitum nec in potentia fuit so-
mnus vnus nec aliqua rebellio armata et hostilis quo ad hoc fuit
somnus vnus sed si fuit in ea vsq ad septimum filium sui
in septimo tantum fuit essectualis sed eradicata et vsq ad id tpus
fuit ymaginatiua spes ita populis et regnis vt ordo ordinate
ad eum potuit ⁊ in castro spes obediebat deo et semper et
ecce quod spes gonabad voi ymo qd et nulli fuit interdictum
inclinatus ad malum nec quis aliquid turbauit ad bonum ⁊ in aliis vo
horibus ista pax de gti lege tollit pugnam illa et rebellio quo ad habitum
ymo originaliter nec corruptos ⁊ possibile fuit quin de gti lege et hac
vita ista tollat nec minuat quo ad essentiam sui ⁊ quo ad actum
desordinatum per hmoi pugnam bruti et aliquibus de gti lege ad tpus
sedari et nulla pax ad tpus reformari et per tantum spes et
spiritus horibus sepe reformata fuit ad tpus vt ista pugna et
nulla pugna et rebellio sensualitatis ad ratem et hoc fit quia
ratio et gratia ⁊ habitus moralis virtutis quo habitus
rationis et virtutis ipsis interiores sui et spiritus tanto maiores
et diuturniores tempus pacis inter quos essentialiter ante et gratiam
ac primos ortus in bono et ad de gti lege ne poterit nulla pax
vera ⁊ nobis reformari nec hoc ⁊ hac vita et mortali corpe nunquam
sensus pugnam habens et rebellios rationis et sensualitatis adhuc
ratis pis ⁊ boetius augst in libro retractationum dicit hoc per alium
⁊ hac vita quemque et hoc repugnare legamenti ne per timo
⁊ tenebras ⁊ hoc patriam aquam dominabo gemitus rationis hoc et
alius ad pacem plenissimam quietem ⁊ pacem ⁊ quod hoc et ostendit hoc
⁊ hoc paulo quem hoc esse dixi clare et segregatim ⁊ euidenter ostendit
ratis et vere nec dicit p'a rationem quo rationem ratis sui et ⁊ mentem
redigere et ad hunc modum alibi de gti ⁊ nobis suis repugnantem
lege membri sue et rationem ⁊ lege peccati ⁊ ratis hoc nulla dubitatio
existimat et valde dura passim et corpore emendare nemo primo
ratis reuocet plagella supplicia et nulla alia ⁊ spes omnia in
fide ecclie ad ratem ad hunc ratis spes tantum corpus ad bona
et rebellios rationis et sensualitatis ad ratem secundo dicit
⁊ infelix ego homo qis me liberabit de corpe mortis hoc de
ratis ⁊ rationis infirma ratione et essentia pacis hoc ad deum
qui facit hoc ratis deus diligit superiora et ea quae facit eum velle
⁊ placere ratis voluntati dei sui dicit ⁊ est velle sui obedire
et ⁊ placere sui ⁊ quidem et ratio sui ⁊ prohibet hoc ratis est
essentialis dilectio et per rationem facit ratis voluntatem hoc et

grordiā in bono cū voluntate dīuina Et illa est pars hois ad deū
Ordo ps q dicit q ratiuus cū operibus suis et ppria ra-
tione pars hoīs est intellig q est debita subiectio hoīs inferioris
ad superiorē et appetitus eiusd hoīs ordinata concordia et
vnio in bono Patz et sic patet q hō diligit deū supoīa ut
est finis vel hō odit alia referat in deū supoīa diligendo et
vt ocī operū suoꝝ et motꝰ agat spūalit ppter eū Et sic
patet q ois affectꝰ eiusd hoīs in vno bono vnitur sīb in deo
in q vpi et omīa q ab ipso appetūt voluntate referūt ad vnū finē
Fortitudo Valde est vtilis fortitudo sapīa sīb inuidi-
am tedij quo ad illud q est voluntate ut sint
vnitus et moralis q vitia cōrupte nāe tollit et inordinatos
motꝰ ratiuis ac ipetus passionū quib⁹ sensualitas sibi dere-
licta nos q vos ꝙ posse mortificare Ad saltem rapiendū
et refrenandū ac subdendū regulis rōnis Ad qd est vtilis
et necessē est rōnabili rapiditatē cuius qua mortificat castimonia
et sup̄flua vanitatis ratiuis ꝙ qd dicit apli ad Ro 8 si
p̄ spm facta carnis mortificat. Ad spm sanctū ratiuū mortifi-
cationē vitiōꝝ et sic dum ppi sui ratiui sui ministerio
erūt ad vitia et q capiūt Thy ex quo ꝓfectꝰ apli pauli
vt ꝑdam corpꝰ suū castigauit ac i penitudine redigit vasa
mēt hō ꝓfecto potuit ꝙd magis nos quoꝝ sīb adhuc ꝓficiy
est in quib⁹ adhuc spūs aduersꝰ q carnē nisi q pertinaci
mitescat et mala q sustinemus vindictam indigemus q mina cus-
todia et dura ac stricta qua ad vitoꝝ repressiōꝝ et ad vir-
tutū gradꝝ et ad ea q mitiora Tertio ps q sup dicte
q ois ratiuus efficit pars hoīs ad ꝙ pinq̄ sundꝝ ratiuatiōnē ho-
minē videy ad diligendū ꝙ pinq̄ suū sic scripm̄ est ꝓximū di-
ligendū sic hoīem ois q homo diligit ociū ꝙ pinq̄ suū sic scripm̄
est qui ait q velit ꝓficere voluntate bonā cōiūgit ꝙ pinq̄ suū sic sui
ipsius voluntatem Et sic voluntate sua gratificat ad voluntatē
ꝙ pinq̄ in eod bono et ꝓ quod hō patet ad ea Tertio ps q
ratiuus facit hoīem plenē participē et ꝓportē boni ociy spēy
bonū pars inferioris et ois est q ꝙd hoīs inest ei ratiuat
in eo pare ipsius ad deū Huiy ratiuat pars in eo ad ꝙ pinq̄
suū Et ois pars hoīs ad se et intra se ac ad suos Istu
ꝓfecto pars est illa quod dicy Terrestre suū os hoīs inde ho-
natiy vt dentes suos et vngues inde suos ad vsū Ille dupli
pare medio de duob⁹ pcedit vnū Et dicit dentes in
de quib⁹ dicy ad potestatē ad hēdum dicy ꝓximare q' vestia ad

Primus beatitudo

Parisius assimilatur deo

parē nolūerit obseruare & sub dr mer pt̄ gordiā hūe rem
ppō qm̄ dispcuū esse p̄ohibuerit nō ppendio & de ysē qm̄ nam
excellētē rectatem infusā habēt et arctissimā p̄uitatem
qm̄ deus causat ptēr et plene illud p̄dictū triplicē pareꝫ
dicit dns bn̄ parisius & p̄dr primū cōrt dns qm̄ filij dei vo
cabūr & ad aptūr eo dignitatē habēt parisius ſr̄ qm̄ filius
regis dr̄ ē domo regia sedny est & nota q̄ p̄t dicit augſt
filiy dz assidere pōi et q̄to plus sibi assidet tanto mag̃ solet
dici p̄ohiberi filij eiꝰ parisius ad bn̄ mod̄ p̄dictū magnūe
assidet deo et p̄t nr̄ plūs & ideo dignūe eis p̄ mer̄ rede
ptōr̄ q̄ filij dei vocabūr hūt parisius assidet deo plus
in hor q̄ p̄t dicit augſt ē ſr̄ de ymagine ſr̄ deꝫ est tūcpa
rectatis bonꝫ mūy parisius mūt mōrū liberalis et ita de
alijs dignitatibꝫ et decorib⁹ p̄uitatū q̄ de deo dicūr ꝯ
dny decoris indny est .v. dicit augſt splendoꝛ omy p̄uitatū
et rōy p̄rmoſe dignitatē decore ornatꝫ ita ipi parisius
sūt bn̄ sūt mod̄ esse p̄uitatib⁹ et plūs q̄fratib⁹ mūt mūſt
uri et ornati p̄t q̄ sūt vestiti et ornati habitib⁹ rectatē
mūtare laboratē formidūt et declinare cū ysēd ē cōpar
p̄dicūs ysēs pāt et filiūs dei mouet ad ocūs spēs actuū
bonoꝝ & q̄ibꝫ precipit q̄uādo in hoc odo spēs habitūs
p̄rmoſoꝝ quas p̄uitates p̄t dicit bn̄ augſt vbi sūp quādo
quisq̄ plūs in se ipō tūto ypungnor est deo et tūto maiorē ge
rit sūm vocatorius sūdrūcē & ideo parisius deo in hoc assimilat
q̄ ſr̄ in diuinis tocū ysēs sūt mod̄ se ysēs gordeo dr̄ nichil
velit p̄ma q̄ nō velit alia mer̄ p̄ma cupiēs aliqd̄ qd̄
nō cupiēs alia mer̄ p̄ma ad op̄ aliqd̄ opat̄ qd̄ nō opat̄
alia & ita ꝯ parisius est gordia mūd̄ potēcia ad̄ ſz mūt
certy memorie et voluntat̄ ita q̄ voluntas nichil̄ velit mer̄
opandꝫ ad op̄ta ꝯ pat̄ mūt qd̄ mūtery q̄gnoſcit et inducat ope
rādꝫ et volendꝫ bn̄ dictuꝫ rectū mer̄ mūtery inducat opandꝫ
aut volendꝫ mūt meōra ei offerat̄ op̄ diuinus legibꝫ et dr̄
dotibꝫ & in malis vō et inhonꝫ qm̄ ad hūt pāt nō pūcinūt
nō ſr̄ hūmōi gordia mer̄ tūd assūdo ad deū q̄ ꝯ voluntas
indra opat̄ et vult q̄ nō vult nō p̄ pēpa et seruꝫ dicūr pa
rendꝫ aut parcendꝫ & mūtery mūdi inducat q̄ nō offerat
ei meōra q̄ p̄mūd dicūs legibꝫ & vere ꝯ hoc q̄ ſr̄ deꝫ in to
to mūdo ypēdūt hūt dominiū dr̄ ita p̄t de odbꝫ dispōnatur
ad p̄fectū sūd ſr̄ gordeo ꝯ parisius ipō nō in toto regno

aut obtinet pñtiparti et oibg inferioribg aut equibg dñatur
et cozz motg et operationes moderata nre regat et ptegat ad
finem optatum ame

De ultima beatitudine q est pax

Ultima bñtudo et qrta est pax de qua dicit lo aqui a nob dr
Bñ qui pacifici q pacifici ppe instruit ame Ubi notand q ap nob
verdara adipci q pdarabile nozz ruina pmo nrisa quid pdicta
respicit et moderare hr pax Scdo op circa qd moderatur
mdsctudo Tertio odm q imperfecte adipta et illud tollit cui mat
et qnto ruinosa dapnd et cormutend qa plibz inserta et qua
de nsitura pma dicend z et T. de bñtudine et de mdsctudine ipsa
de rectitate posteriq aliqd dice Ibz autē restat dicend de pace
q ppie accipta hr moderate respond et pcipue hoiem ne ppe ad
nerga a gradq nrisa verdar a bono dicunt sc ad hoc effectu
ressa est Et ppe hoc q magne gñdis nitz ap mala pena rq pcedz
est impossibile Scdo notand q 2po est nrisa qdd est bn dd duplex ē nrisa
et est nd quod nrisa de pertinet simp Et illa est gnalis nd nrisa
de debitis et ipsoludis dicend et est sensus pficiendi aut
nrisa de nsitorum tale sit ut ap nesat an sit in grad et pfec
nerer ibonis nd pcipe labat in pena Et illa est rationis nimoris
et sic de pribz alijs nrisis de quibz supra dictum z ī reddita bñ
tudine sp de luctu et tali nrisa nd est moderata et discreta
ar opōtuno ipe assumpta est bonū et ad virtute pfectiva dñi | 174 A
Et nrisa q bn dd est pcipe in facilitate habilem operē Alia ē nrisa
sti de q 2 174 A Scda nrisa inducit operē Unde n. 3. Astros ostendit
nrisam et nō est qualitas in illa Et illa nrisa manet tm dū ope
q inducit non dd auferend propter dd amatu sed q imperfecte et im
mde non odm habitu dd exercitiu Et hinc dr nrisa imperfecte a fine
quia impedita q in corpo hoīs p nsitudinem p qua bona p fluxū
tis p remedia p medicina p pena et p dd Scdm est ignalis pbr disparē et
pcessiua aut pcipe ablato p fine remanet Tertiu est deformitas
honestis Unde rubor offensus aut ablato timoz z ipedimd dñi
adhuc sed q pbrosum est inter qnd sed est inane Et est gnalis nd pfici
end a alijs istis Nisi enim ramp ens posset separari a alijs q ingrēdi
p habitu pfici Et illa nrisa sti qui z mala ponit ee qui magnā
et moderata qz nec inde granat alijs hoīb et parit expertem
bonis et multis bonis affert et sepe multa mala vitat qui autē bg pas
sibilis Et illa nrisa pdaz moderari hr pax Scdo notand
q bñ dicit in li de pace et bñ T. ubi q | 376 av | ita dicit
mind partiz pacis hoīs est qua mala equo aio tollerantur sine
perturbatione nrisue aio iniquo bonū desiderio p q ad melioza

Ad patiendum requirit multa

Duplices sint patientes

Veri patientes et duplices

de parū mure

Ignaru epli

Epli mure

Qui parūz dūt nos
ista nouere

est q̄ vpa parca adipa q̄ hy pma oz et oad vw hy q gmoda co
reddit tollerabilia addpnat nddq ra iparia cauſat tripliq i-
romch pmo q̄ affligit homo exterius ab addſtrate vt infir
mitate pauptate zc ſecdo interius affligit aiq̄ ꝑ impatiaz et
triſticia et vanoz ꝑ odia et tertio mala gſtia vode ortiu ꝑ
veatu culpe ꝑ impatiaz genitiſ gmiſſe Cyndo parid ꝓcedit
q dolozes quos adipa ſ ab oꝑ ſcio mita ſiue infirme tollera
bilioꝛ facit et mag ſentire ſ̄ hoc ſepe dicit de ꝓna amicis
qui ꝑ ꝓpaz parit et magnitudinē dolozis ꝓpter ꝓpinquitā
ta ena ꝑ ſcm q̄ conuerſat et cpulat dicere ꝑ cui ꝓdma
rac mihi q̄a mey vxoꝛ ꝛ ꝑ ſi mortuus fuiſſem fuiſſet ad
aſſumere Tertia vt ꝛndeat ad ꝓpoſitū dicit Nam aſſay ſū
ſarcina et madura ꝑ mihi mortuo ꝓuenit ad damna dupli
ciat cpulus ego ſi optimi cpulat vocat̄ ꝛdacta apd et mecū ad
eū dupat mi quā mihi aliquis adeo ſeruiuit ſ̄ tu Sedo mitem
reſpicit et dulcedat mer ſimit cū amicꝰ ꝛuersa odio aut ꝛdebita
tri ſtia oꝛpni q̄ ſ̄ corpy paſſa q̄uis ira mecū ꝛuersa dapnis
paſſus et delect hy ꝛpulyſ et Tertia mitis q̄ inge q̄uis
¶ Tercio y ſtatz dnſtrat ſ̄ ꝓmiſſo oꝛy hy et ꝛtinabile ſtatum
¶ Sedo vltimo ost q̄ parcit et ſuffert addſtrat mihi edifica
ꝛpriat ſue ꝛpo et tuo dplig quado vanor apd eſt ꝓtes ſtig vbig
raſtos ſtes abſtractus ſtes pauper et ſ̄ humiliat et ꝓtes ſtimat
ſarcinis et odijs mſtetur Hy pauor ꝛdeuntꝫ qui in dewartol
leg mg nanciſcor et deſperatoby et aliq̄ addpnanby ſū humiliat parce
Hy q̄ oad vl̄ nimia triſtitia deſpnde mi ad et q̄ mi ira vanore
odio mihi q̄a aduerſarios mouent et ꝛtinuo ſe indebite ꝓxi
mi aduerſarios ſuos ſuos arcuꝫ ꝛcmordendo a aliq̄ alio mo
indebite ꝛmordendo ꝑ plurimoꝛ bꝛdſtoꝛ q̄ aliquis ꝓhibere et aut
ꝑ illatoꝛ malor ¶ Tercia ꝛditio ost q̄ addpnat parcit mille
uare pmoꝛat a ꝓtes ſua ad pmoꝛatoꝛ ꝓtoꝛ dno reqrendo ſtoꝛ
gſtitio et vpoꝛ deſtatio Hy ꝛtinuo mozt ꝛcipit aduerſtaꝛ
Ipſa cū aput hoi oꝛdio et illuminat cū ost ꝓtes ſua agnoſtat
Ad q̄ dupat Secunda Dicit Ego ſum ſpecies ꝓpriat mea
ea ſpecies indignatoꝛ cū hoc et intribulatoꝛ q̄uis mihi ꝓ
indignatoꝛ et ira ſua inſligat Et ꝓcedit dicit Culpa oculos
ꝛtinuos hꝫ ꝓna ꝑ aptos ad q̄ dicit 3 nabuchy dare Et ꝓcedit
ꝓa ꝛtinuabit ſup te dolozes ſtos q̄ Tertio hoiem dicit ꝛcelſy
et ꝛtinuꝫ ꝛtinuabit dabit illud Et ꝓgit ꝓnta Reddam eſt ſcmſy
mihi mihi ꝛtra ꝑ ꝓna mihi ꝛtinuabit hꝫ nabuchy ꝓpria mea
ꝓpria et ꝑ illuminatoꝛ eſt ꝑ hoc ꝛcelſy ꝓnta ꝓpria
mea dicit q̄ alicui ſtō ꝛfugiendū ſtus et apd bonta ꝛdita

De infamia re pellenda

sustinuit sit repulsor aly forsitan vita vñ ei redderet et pr
vñ et forte sibi mag fidem adhiberet qd' esset vpor sibi nocit
detrimd Vñ et Dicit sup exercit omit 20 hy quor quia exp
plo yniquitatis est posita dum p put detrahend sibi vñ ppter
me hor pdicatoz nō audiat qui audire poterat et i pmiss
moribz remanet nō ymo grepiat Quod sit sibi negligenda
vbi sit infamie respn sed studeat aut alia maiora malo sus
tendo Si ad p repulsoz timere timuerit verisimile de maio
ri malo sustinendo est pony mag malum sit timere sustinenda q
mag malum sustinendo Et nō qñ sibi crimen obiectum a' respondens
repellere ipsum vbi p gmittit aut detractoz illatu debet
hor fare moderate discrete et quieto animo p vñ parsima
et honestate q ostendat se nocere sibi hor cui magis est ad
emendacoz adversarij sui qm si nimis pungit et corrigit quo ma
gis et discrete Et restat ne ysequi Dic si ob primam qm
ego de silentio mea discrete et parum curat q alij assistens
rediligent et ne laudabile ipm vero grepiat et mag sibi
grua ne redeat ymo p ne q ei pugnabit et qm ipse sum
mopere indignabit ei q minus sibi timide et detractoz Si
vñ grua vbi detrahent pot qm redit i plebe p et sibi de
trahit nō ei p hor placeat p quos mer rōnes p pdicat
Et sic ipse apd prudentes odibilis est ppter quod detractoz ita
ne p ad quod odibilis reddat Ita p q gmittit inferre
quide pot ipse warnabo aut est gmittit ipse ipm arguere ne
mordendo nō ei p hor ppetrat p quod Quer p hor de quo
vbi p ei ipsius erubescibilior habeberis ab astantibz si hor
re magis reprehensibil inde videberis qm hor qm p i parte reprehy
sibi pudibund et mordenti ne arguere ne mordeat ymo af
fectuose qui alias vbi q passi fuissent patibil et appetend dicit
tñ quia duos mores se tenet detractoz a' duos gallos com
pugnantes et ab eo despicat ac ody habentes i tuba pacis
arguet et in vtroq scandalizabit Et ceteri dr q hoc nō
oporteat sustinere modo pōt i pmissa dr dicit sunt p ymo
aliqñ necesse dr dicit et sepe sic in deo habet pacientiam et aiam
paratam ad hoc sit libet quelibet illud infamia vel illud iniuria
sustinere sit repulsor et sit resistens si hor esset ad honorem dei
et salutem xpi et si p hor nō impedirent bonum alioz

Etiamsi tonde et pa cienter respondeat est

318

Incipit sermo primus Magri Nicolai die dominica
et in quo de passione Dñi feliciter

pus passus ē p nobis nobis reliquēs
exēplū ut sequamī uestigia ei⁹ p̄a
petri 2 Quamuis deuocois ymaīe pn
cipalis cā sit opis deg sēm id ꝙ a p̄mo
dñe datū optim et omē donū p̄fim icē Oportz tñ
deuocois ex pte mei ee etiā aliqua causa sz ipius
meditacoem et ōtemplacoem que sēm id p̄fmi
in meditacoe mea exardescit ignis quatet in hoīs
corde spualem ignē z dilcoem que ē deuocois p̄ci
ma causa liz etiā sēm G tho 2ª 2ᵉ q lxxxij Me
ditacō eoꝝ que fuit diuinit sēm se maxie ex
citet dilcoem dei et p ꝙ sequēs deuocoem tū ꝑpter
debilitatē mētis humane et ꝑpter imersionē eiꝰ in
ōpa ōzupti le ois cogitacō mea mapit a sensibus
deo opotz ut ad cognicoem diuinoꝝ et ꝙ sequeter ad
eoꝝ dilcoem inducam p sensibilia nobis nota z ut sit
opa dei nālia et sup nālia et būficia nobis collata
et maxie ea que p̄tinet ad ꝑpi humanitatē sēm qd
impfectoe dicī ut du uisibilit deū cognoscā p hec in
uisibilia amore rapiam Opa ig dei nālia et sup
nālia in mīa eiꝰ būficia ꝙ passionē que respiciūt ꝑpi
humanitatē mtlia et altete meditata manū duāt hoiez
in dei cognicoem et sue omipotē et infinite sapie sue
bonitatis in mēse mie largitatis et eteroꝝ diuinoꝝ
quoꝝ cognicō et meditacō causat sitim et in mēsi boni
dilcoem sup oīa que ꝙ sequēter exaltat in hoīe deuo
coem et eū ꝓmptificat ad omē bonū Verū s oīa
dei opa et oīa būficia que nobis largitꝰ ē et lar
gici no desinit miserioꝝs et miserator dns et s
insup oīa que ꝑpue dns in terris ui sibiliter qu
salvatꝰ ꝑpter nos et ꝑpter nrām salutē scit intelli
gere et recolligere recole ē dñice ner sorte oī
hoī possibile digniū tñ z ꝰnabile ē ut saltē illud
inter ea ꝓcipuū et maxim ꝑtinet ꝑpi mortē et eius

passiones p quas huanam gen redemit et repa
uit a membria fidelium no recedat Cuia brevi sup
cultu pmoe pluy gmedas cognitoem et meditā
coem mōtis xpi et passioem p quas no redemit et
reparauit Dicit in eis sapiam cōsistere et plenitu
dme stie pfectioem op̄ iusticie in hys constitui Dui
cias salutis et copias meritorū Et subdit Her mea
intim sublimior pha stare ihm et huc atq; spu
no requivo ubi adz ubi pascat i meridie id e
Diuinitatis sue p eu i tuco salvatorē i corde q li
cet illud sublimiq; sc̄z Diuinitatis meditacō ipius
tm sc̄z passionis meditacō patiq; qr sensibiliter
quig a quo una incipit cogitacō ut supiq; memo
zabat de hys sc̄z xpi passione et mōte Cogitacā
aliquid dice p ut dns mistrabit deo rogeq; igi
ne bndeam ut nobis ad hoc gram necessaria impe
tret Et p isto salutq; ea angelica salutacoe dice

Cautq; igr̄ de xpi passione cogitaui
de z bq dice p̄ in gnāli Deinde de coiu
quolibz in speali p̄mu e magnitudo
et acerbitas passionis xpi ta quo ad
tristiā interiore ta quo ad exteriore dolore que
habuit i corpe Cdm e benignitas dei erga nos
qui nobis indignis p̄ualde indigetibq tlem ac
tm debit redemptore ai tantis effectibq bonis et
fructibq quos nobis eig passio attulit et eig moris
cercūi e ūtutes quas ipe dns i sua passione inti
mitti in ho sacro tpe principat et p̄ uita hois ste
pter a quo bz in xpi passione attendenda et solli
cite meditada ut qui bz dei serug ex p̄mi meditā
coe alteta et cognitoe disiucta moueat ad aliq̄le
p̄passioem aiexpo patiēte habenda interig quo
ad affectū animi et ap exteriq quo corpq passione
eig aliq̄liter sentiendo ut sic portet xpm i corde

et in cõpe ꝓ corde ꝑ ꝗ passione ꝓ in cõpe uero ꝑ ꝑpis
cõpis ꝗpter ꝯ ꝑm Districta castigacõem et aduer
sitatu paacetem tolerãtia ꝺ cui ẽ magni meriti
et ualꝫ ad purgacõem ꝑtoꝝ ꝺ sꝺo uero atte
te cõsideratꝰ et Distincte cognito mtellugat dei ꝑis
Filiꝰem qui nobis tlem debit redeptore et ꝑpi filioꝫ
ad nos qui tlia et ta Digna pati uoluit ut nobis
tatos fructꝰ afferret sua sctissima passione ut
Horu attenta meditacõ inflãmet affectꝰ ꝺis ad sui
bñfactoꝝ Filiꝰem et causet i eo ꝺe tãta dei cr
ga nos benignte et de tatis bonis nobis collatis
letitia et gaudiu spuale qđ gaudiu suaue erit ꝑ
Dictu dolorẽ que causat gꝺeracõ passionis ꝑla
amaritudis passionis ꝑpi que trastabit ꝺ ẽ benig
mtis dei erga nos q ꝺelectabilis ẽ et cũ fructus
ex passione ꝑpi quemctiu ꝓmixta cõsideracõ cau
sat in pio corde Dulcẽ merorẽ et lacrimas erunt
dulces que ex fonte hꝰ merorꝰ fluxerut et sua
ues sit hꝰ horꝰ qđ ꝑ amorẽ tlis sui bñfacto
ris labores imminet aut dolorꝰ ꝺ tẽpꝰ aut si
mat ꝑbi excepta imitacõis et documta salutaria
ad Directoem sui in uita puti hec tria ꝓpit ex me
ditacõe passionis ꝑpi ꝙ bñ ut ipe innuit ꝓmo
ꝑlius sup cap ubi ꝺr ꝺ hys ꝙ ꝑpi passionibus
ꝑdcõ modo meditatꝫ michi aliqn potꝰ salutãris a
maritudis ꝓ cõsist ² Ecce q passio ꝺ hys ceruꝰ
salutaris uncto q ꝺolacõis Ecce spualis letitia q ꝺolas
Hec michi mudi uidue no ꝺlu placabile ꝙ i im
tabile ꝛepntat Hec secura imitacõ ad ꝑmu Horu
ꝑtinz qđ ꝺr Sponsa can ꝛu ¹ Fasciculꝰ mre dil meꝰ
mi i ter ubꝛ ẽ Vbera etem ẽ herba amara et sigt
ꝑpi passionem Et quib mirre ramusculꝰ aliqua sin
gulare passione et aliqua singulare exercitu pas
sionis ꝑpi Fasciculꝰ aut ex multis ramusculis col
lectꝰ et colligatꝰ sigt aggregatu ex oibꝰ dupcta
tibꝰ et amaritudibꝰ aduersꝑ ꝺ et passionibꝰ qđ ihs
a ꝓpio i tronꝰ sui i hꝛc mudu uenit ꝺ ad exercitu oꝝ

De hō mundo passū ē Cū ergo sponsa huc fasciculu mir
re sibi colligauit et ipm inter ubera sua commorari fe
cit x ipm i cōde suo portauit retines i memoria sua
et sedula meditacōe revolues amara oīa que xpus
Dns p nobis passū ē Ita dignū ē et valde salutare ut
qui bn fidelis exēplo sponse studeat cūde fasciculu mirre
sibi colligē et inter ubera sua collocare i studeat intel
ligere et memoriter tenē et sedule meditari i cōde
suo oīm labores anpietates et passiones xpi Dñi ut sp
mo illo infantiles nātis sue deinde labores qs p
tulit in pdicādo fatigacōes i disputādo vigilias in
orādo tēptacōes et ieunia lacrimas i gemitus i
dias i colloqdo piacula i plus fr bn cōtricia fruta co
laps substanacōes exprobracōes clauos acute flagel
lacōm saguineu sudorē et cetera hui mōi que i cuoagu
lasse copiosissime detribuit et sut pgtrig larig de
clarada ad 2m ptim ut ho gratis exēms de dei bnfi
cijs studeat et oīm diligencia teneat ut ipa ggnoscat et p
ut pt intelligat xpozu sedule memoret et de eis gras
agat et maiē e ho facedū de isto excellentissio bnfi
cio redeptois nr̄e et de effectibz bonis ac fructibz in
de sequtis ut ex ho huig bois effectu ut deū i planet
ad tm ac tlem redeptore diligedū qui prior dilexit
nos et lauit nos a pctis nr̄is i sanguine suo a pcto Et
ut ho effugiat illud pessimū vicioū ingratitudis quo mul
ti hodie laborat qui nec autat dei bnficia cognoscere
nec ea zelo nec agē gras xpozu largitoi ut bn de
eis ueniret illo pō Vlo fuerit memoes bnficiozū
eig nr̄ ad tercū ptim qd dr 1 pet 2 xpus passus
o p nob nob ac nr̄ ep Dns fuit in sua passione ondit
nobis vtutes multas ut humilitate patiam obediēcia
mansuetudiē nr̄ que a nobis diligeter st imprimede
et fideliter imitāde ut sibi placeam et ptinaces effi
cam fructū sue mortis et sue passionis hec sut sic
i quali dā de z bn considerādis i dnica passione Et
am p de secunda qd dr de quo bz eozū i speciali pmit
to aliq quozū primū ē Quod sut due nē i p vna
e divina q ipe ab eterno fuit hodie e et nr̄a cōio exit et

et aliquid deo accepig q̄ ꝓbi dꝑplicuerit oīm hoīm
pcta et ho ꝑmo ꝑpt magnitudīe caītat ⁊ qua pari
bat. que quātitati siue data sit no ad mēsura sol
vi Godo ꝓpter dignitē ute q̄ ꝑ satisfactoe ponebat
que erat iusta dei ⁊ hois q̄ cū motug fuerit sdm
carnē tm̄ ty dignitas cāmis no fuit ꝓbi estimanda
sdm vāz ꝺeitatis ꝙ sdm ꝑsona assumētem sz in
quātū erat caro dei ⁊ quo habebat dignitē aliq̄r
infinita. Quōcō ꝓpter grādia passionis et magni
tudīe dolorū assupti ut posterig ꝺparebit Cū ꝙ
rpus ꝑ passionē et mortē plenecet habudāter satisfe
cit ꝙ pcis tōrig quib⁹ quām ⁊ nos redemit ut dicat
rabit inferig Emit nos de ptate drali dando p nobis
pciū no quidē pecuniam aut tlem rem ꝙ illud qd e map
i mūdo sēnzipm sua scilicā iusta patiendo ⁊ ere
sanguinem suū fundendo vñ ad cph̄m dr dit apl⁹ rpus
tradidit sēnzipm p nobis hostiā viuā ⁊ oblacōem
deo pūi in odorē suauit ⁊ ꝑa ad cōr v̄ Empti cū
estis pcio magno glāi sitate et potate ihū ⁊ p ꝑa p̄ dī
stiu corrupti bg auo et avgeto cptā estis de uā ꝙ pcio sāg
uis agni imaculati et incōtaminati ihū cpi Hūs
pmissa dicā q̄ sequūtur de tribg supig emātē ⁊ speali
ꝑ nūc dicā de isto quod erat benignitas dei erga nos
qui nobis oīno indignis tlem ac ty debit redēptore
et cultatis fructibg et effectibg quos nobis ei⁹de passi
et mortis attulit Quis eā estimare posset inestimabile
dignitē tātoe benignitē tatē mūe et tātē glōe tatē cāitē
p ut sēm vehemēt nec ꝑ filig nec filig ipe ꝓbi ꝑpriē
ꝓpter hō admiratōe de hoīe btg quidē dr i hoīe suppliciū eam
i mesa pietas o inestimabilis cāitas ut liberares ꝙ
unū filiū tradidisti deq̄ sētg ⁊ hoīe ut ꝙ dnūg hoīe de pla
te dēmonū eruerēt qua benignissimg amatō hoīm
filig tuq deq nē cuiq̄ pōt⁹ ustarbg no pōt ustice ut se
inclinaret deq̄ hoīe de utgine maria nisi eē sūbuet ceu
tē patibulū effuso sāguine ꝓpter nos et ꝓpter nrām
salutē venit pig deq̄ ꝙ pietate et bonitē sua quasi et

tute passionis xpi tollit originale ut dicit et g septem
pena dapni p eo debita qn adultis tollit originale et ac
tuale et penas p illius pena debitas Vñ ut dicit G
tho i stricto iiij li sñtaru ho p baptismu baptisat
i mõte xpi et cõmoritur et sepelitur ut dicit po vñ deo
baptismg quatu in se e tota efficacia passionis i fluit
i baptismate et ideo absolut no solu a culpa ꝙ et
a pena A secda liberam qñ ãtute passionis xpi secm
modu pdem dimittit nobis mõrle p gratuitam suã
metũ pnie tue et absoluim eadẽ ãtute ab obligatõe
ad pena etna A tertia liberam p passionem xpi multo
plus p baptismu qui in adulto tollit tut dicit gem
culpa culpa et pt oem hmõi pena satisfactoria Ideo
p sacõmetu pnie qb ãtute passionis xpi eadem
pena minuit aut totat tollit secm capacia gratiis
et deuotois Tertio p indulgentias que fit hmõi pe
ne remissio fta p applicatõem meritoru passionis xpi
no ex efficacia sacõmetoru ꝙ ex ãtute plati cui gmis
su e pena qua xp suscepit pariter applicãs fidelibus
p modu satisfactois et in solucem penaru quas ipi
meruerut sic em innocẽs dns ptulit penas quas nos
meruimg et luere deberemg p ptas Et ideo dicit
ysa liij Quod deg posuit i eo scd. c. 2o. in equitate
oim nom et sit aliqn totat remissio ut i indulgẽtijs
plene remissionis aliqñ partialis ut vnig agni aut pl
dicere secm q sonat greccio Quod aut p xpi passi
sumg pie a penis huiusmodi sew reatu et obligatõe ad
eos liberati satis sufficienter et liberem ab eis cotti
die efficaciter ptz auctõe apli Coloc 2 ubi dicit De
nans nobis debita et delens quod adversus nos erat chiro
graphu Decreti Et augo dicit sup ps sagittis sue cul
pa oim culparu cirographa deleta sunt ps. quibus
auctũ hꝫ p cyrographu intelligit reatq ut obligatio
ad pena vone offensi pertinens Et di cirographu
decreti et cyrographu peti q hꝫ reatq ut obligatio
qsuegit ex mea culpa triqua ex meritis et ex diuina

Angels mercy advised pshidr

Lo sederunt diui apis duo ogat Christ

Cand always pt made

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Nam dilectorum pro me oracionem compleui aliquociens in omni solitudine
et instancia per singula huius operis monumenta dictu lumine sunt
nova sacramenta non vetera sunt inserta ea que tibi con
scripsi. Recitanti non enim sed ad prosperitatem ingenii et tante sciencie
et novi quippiam invenire possim. Set vestris temporibus ad habens mes
sem spiciam intravi in agrum alienum et de diversis librorum sanctorum
libris aliquas spicas .i. sentencias collegi pro mei edificatione et incipiencium in
structione. Impulsus et instigatus ad hoc tuis precibus piis et excitatus
instinctibus. Quare ad vicissitudinem michi rependas sed meam negligen
ciam et inopiam tuis oracionibus adiuvetis et sublevetis. Vale in
eo qui operatus est salutem in medio terre Amen

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Incipit somnij pharaonis regis egipti interpretatio moral. p̄ Johannē le
necessij mgr̄i. ep̄ilā ad theobaldū nauarre regē inclitū. Ep̄la prima.

Serenissimo principi ac domino suo karissimo dño Theobaldo regi nauarre magnifico. Johannes de bruc eiusdem paludanus. Cum vestre serenitati Thome dilecti domini nostri fidelis gestum vestre curie gressum ad fidei addictio pia vos reuerbera quos alios studiosos inspiraunt quod vestros ante nouum fidelium exhortum curiosius intendere colligere curauit simpedus adhibe manus quas sic ymo filios quos fouendos quod strenuos pauperes vocabat ep̄m vbera porrigendo gladio spūs qd est verbum dei et eos spūali milicie assuefacto quatenus ad fidei apostatas fidei sue inimicos spūm militare inspirauit in vestri cordis archa fodere foderet et puluis pulueret. Cum ergo vestre deuotionis simplicitas credulitate et rhetorice quod archiepiscopi ep̄iscopi eos ad illuminande eos prē laudis nō arguit preterea sapiē dicere audiri dyabolice p̄ celestem sedem assistere verba verbum verbum ad ymum verbum assistit ad plenum ad instar verbi diuini verbum sapiēs imitatus solem in suo ordine gyrantem eo simul mutabilis deficientem. Quapropter mentis vestre serenitatem ne vestre sibi ymaginem vestre nouis nouis quod honeste quod honeste in deuotis clericis et aliquibus pharie gratanter accedo mee mentis. Quoniam ego minimus vestre petitionis reppulsa exceptis sperantia vestre gratanter offero postulanti ministrum vestrum ad psentia de prudēs platonis sententia zenonis fundata sereno vultu rogantis ei qui murorum labia resecat et ligatum deserentiam medicinam vt ad vestrum munerum supplere valeat magnitudo vestre serenitatis eligo mihi serenitatis vestre quod videlicet serenitati sapiēs pharaonis moralitatem exponendo de regia domo vbi pharao nyphi genitor regis serenitatis egypti ystudiosi ioseph ystudiosi gratiarum ymaginem pharaonis sapiēs militarium nuncios ad theodorū qui verborum sic vestre gratiam respondimi gratiarum exponat. Ego ergo de celle vestre pastoralis nec ymaginis ep̄iscopalis curiositatem in eo ostium dilectum tuum ad finem qui in pena recentis magestatem vestre pincerne sup vestre post mutatis implendo. Quod pharaonis ad magos sup sapiēs de latere verba verba magorum ad ymaginis sup corpus ep̄iscopale tuum vestre regis ad nostros sup nuptie nuncupatione tuum. Postea pincerne ad ymaginis sup ioseph manifestatio. Septima regis ad ioseph sup nuptie ep̄iscopale. Septimum ioseph ad regis sup narrata recusatio. Octauum regis ad ymaginis sup cunctis audito. Nona ioseph ad ymaginis sup nouis priorius dilectatio. Decimum regis ad ioseph sup nuncio regis magnificio. Undecimum ioseph ad ipsum sup regium officium denudo. Duodecimum regis

ad ioseph fuge arreti posteriora effligiantur Deinde ioseph ad ipm
fuge eum arreti eundem Deinde pharao rex ad ioseph fuge grauj opor-
tuni posuerunt Ita ioseph ad ipm fuge pertinet quando Io regi
ad ioseph fuge grauj ptinet Ffecerunt IA adhuc ait ad ioseph fuge eum
arrearet Io ioseph ad vbera fuge erat restituit Ig deinde ad ioseph
fuge regi reformauit Quarto ioseph ad vbera fuge erat applicate

Ch̄li ſcda in q̄ pharao magos ſuos declarat ſomniū

Pharao diua magnificentia rex egypti dilecti ſui deſcripti phos
nitra regni ſui nos gſtituit Ut ex ſtatu phi ſperetis ſalu
brit ſperidei Ideo reſi eſt ſtatu ſtellarū, gdd nūi regni liberalitas
ſtatuas locauit Qui cū reſi illuminat tenebras, ſic egypti gnos
liberalis honorati, doctrina clarendo decorat. reſpn clarificat p
fulgetia. q̄ de eo clarius de dia doctrina t doctrina Quando aute
q̄dā reſi a dia. tis clara et manifeſtū ſtatū ſuū clarum ſuū
eminet corpali Quare nō dedignabit reſi emendare egypti,
& vbi phia fundat fundamentū Ibi ex fama ſy planetarū
ſeptenarij. ſeptēnis phi nūi promiſit. Ibi ſeptem ſydera in
celū roborata rotāt gdd ſepte artes eſtimat in ſtudio gregatas
Ibi ſtelle 30. ſtellato curſum ſeruantes. trimodas artes effigiant.
quadrimodā predictas. nec ampliꝰ reſi ſy fundere reſpondo fundat
regnū meū q̄dā baſtate duodecim Decebat ei ut priꝰ
& corpalē vergat mihi in ſepte gradus plumbi decurat, ſpudat
vergaret liberalis phia in rotā ſtellas ſuas Quagam Ad ſtro
nas aras ymitari debuit, ſtiqua ad eas remitare debuit, et nō reſi
ti & ſtroſue ozarchā remanere nō debuit Oppido, ex nimirū
eſt ſi nūi ſtatue nūtas gregando dinas, & ſuge ſtroſa ſcindi
ſas Deū & ſtra adnitare, ſenioꝰ interpt phdendo. phā reſtera
ſtruere Idē ethiopi india. ſtiure ſuba. arua arabia: nos
ad gdi oz in the ſaure ſtgabit. ſi dapno q̄rabit, & mer fuas
fundet mer tyria demolitur Cur plures unq̄ ad phiam fundā
tores, nōdū ſtitutas ſtitudas ſuge ſeptiplice phā edificat & alia
tas, nō degnabitur a clariſſimis ꝑdere ſtores. de quoꝝ
minere ad artes ſapīe ordo reſipiscendo ſeptenarie ſtpletas
ſapīe curiā tenendo. olim & ipſi fuiſſe reperiuntur ꝑdicat & plures
Digna deſcendiū rapacitati vite preſtare ſoptimā ymaginarie
enigma. q̄ inter vos nūmodo nūq̄ emp offert, et quemadmo
modum reddet inquirendo, ut t tuis delundare vite tuis ſoꝝ
ſtruendo vite ſtplere videamus Ideo ex ſtpletis ſomniū

Et ī me fīnd ānuſti tranſtuland Et adiſd me pretoriis
preparaſſe ſuis uſi ſeruitutē regaldy Tuoꝝ thſaurōꝝ ſag
uid poſſim et ꝓhanas Ad hoſta mihi deꝺco ad bellica mich
mentia ꝓuiſo ad fōtune faſtidia et ſarcinas ꝺ ſeruos
ad ignoro Et pedum ofpedere ad iui quos deputand ꝺ inſtruend
offbrys ſanand rōmedare rouis et de rouis ꝺuend ad pal
lend ſeldy ꝺuend ad parabild qꝫ minued ſeruos adied pe
ried et āīos ſuos Timores mddy ſhnēs oportūt ꝺ̄ſtruere
et artos regna poſſidē Quid ſi g fuerit maiy regnū nō offu
gad ſi deffuerit ī hōīdas maiy de i ꝺuerſ mudd qm ol ꝺ̄
ſtruend qui ꝺ̄ſtruit ſi q deſtruat Quidq adquirere adquirat
Quotidie mortalo ī ſede ſua mordet Hinc ſpuddin corpalis
Hinc mercator in oceanū mortis ingt Illinc werewolfe
nerualis arraniſat Indignatō regis mōy mortē hinc celeſte
ſeuerius ꝓcurat Et qd nēmo ꝺubit aliq mēnē Deus
ſcadt dns ꝗre nūcia et ordra ſapiē manifeſtaſſe michi Cui
abſtōdua ſapiētiq ꝺmd tuo reuelāda dnē ꝺ̄ſtī et addend
ſcis addere et laborem Cū ſuppetebat mihi mirifice mihi
vid qꝫ olim ſopmale ꝓſtigid rōm mihi ſeuerid Tuder ſede
ſeruidend et warndre ſomnid miſtrauit. Et de ſca plurimū
ſpiritu mihi et oleū in dom reuebroſd et luctuoſd me ꝺ̄ſtruit
amarcuadme replicq abſurdiſſe debendq mihi ad deliciarū
regalis ſomniq ꝺmo caueā et ſi hodie placē ſtuderē ti deſpicad
Et. oculis meis magē mirabilia ꝺ̄ſtruē deligenby odoſd luce
oſtendere tenebra mea a luce odiosby abhorrent Et ſeruo dni
mortē ꝺ̄ſtruēs et ꝺ̄ſtruē ſi mirabilia ꝺ̄ſtruē omnes
Tubat et aderey fōtune malicia mihi aderet mihi Ad uo
ad ꝺ̄ſtruē vdeo regū ꝺ̄ſtruēs ſupplicq mihi mihi ſuppli
plicand ꝺ̄ſtruēs ꝺ̄ſtruēs ꝺ̄ſtruēs mihi ad afflicto afflictiq
mirabile nolēs alicuy ꝺ̄ſtruēs ſeruatus ꝺ̄ſtruēs ꝺ̄ſtruēs
Hiraty eis eſtō ꝺ̄ſtruēs rollerad mihi fōtune ꝺ̄ſtruēs ꝺ̄ſtruēs
adhuc vadiorū oſcula fraudulenta ſompnia

Ortatus ꝓpter nō ꝺ̄ſtruēs ioſeph vt ſit reꝓbatiue ꝺ̄ſtruēs

Pharao dīna magnificēs Rex egypti Anno ſuorū
ioſeph hebreo ſpiritū ꝓphetand qui deinby inſignito
Salute et lucida ſapiētia ſub modo ſuꝑ rōdeliberē ꝺ̄ſtruēs
dum ꝺ̄ſtruēs ꝺ̄ſtruēs de thēſauris ſuis ꝓfigendā deſiderio et
eſtimatiōe ſtudio mihi ꝺ̄ſtruēs ꝺ̄ſtruēs ꝺ̄ſtruēs Tunc ait mihi deſ

Explicit decretum Joseph ad regem Pharaonis et incipit

Pharao dixit magnificus rex egypti Angliam dotem et
regalia quecunque Joseph hebreo illud et grate dum grauid
grauis dare quod quare fronte ex merito digne anglum quod anglorum
quod ceteris nisi dei dominus ad ipsum deuenit ut ipse non veritate figurarum
mysteria allegando absolutus et sine mendacio Tenuerat quod
refulgeat pace fecundus et fecundus quod quoque fecisse qui hinc
aut ex gradibus pedes meos donec gladium capiat quod qualiscunque
felix fidus mundi qui quod non destinauit mysterium felix creatus
israhelis qui Thabor illuminatus gloria reddantur Ex superfelix diuina
sapiens sapientia et mysterium sapiens ordinatus qui pie voluntas sue
voluntatis ipsius ex gloriam et Toledo diffinitus et Tholito ex
qfinitus Hanc michil ex worldly nisi arrudet actus michil ex nunc
rebus nisi cum amicis mihi esse qui ex pridem dilandare mea p
desere pedes meas edyssaeus meas regulis regulat et destorta
regia reformat et reformat sed quando ubi prudens appetat qui
redit hodie stude plane studeat quando a palpebris palpari a ap
ronibus prompari gaudeat cuius stans arbitrandum mihi plene mihi
verum mihi honorificare ostium Ineunte ex honor regis indignum
diligat ex mihi et indeed ex Pharaone sedes cui Ioseph esse dolum
male regia pace a deinde deinde nisi quadrupedes optimum supe
rior nobis quod ita dicunt ad inferiorum hic quem Thoth
sedeat mea negligit qui sed negligi nisi pedibus absque qui
vos gladius sortes Tueamur fidelis quibus nisi nedding infidelis
audiendi fili nisi fidem nedding observandi aut qui prouide
impedia nullus nisi verbis qui nullatenus sed nisi nisi studeat
Au forsitan ita despicit et putent ex mentiamur prudentiam
ex Tebanus pandit sed exaudiat ex effundere fortunas ex placeat
illuc nuptias quidem mihi male stanno a absolutum a nobis
si quisque debeant nisi nedding Aut forsan regia quisque ex de
solutus ex et dimisit ex quod ueniat aliud ne apud quod ipsius
aliud indicat quod ipsius aliud introducat Absit Ex si quis
quod desit odi deus ex nimium mathesim aliena gubernare
sua et fortuna Ad hinc ex nondum fraudem tuo prudentia amicis
mihi imponat Si quisquam auferat alterum qui offerat alteri
nisi sacrum si negligit et neglecta Adeoque gloriosus Thabor
progenies prudens tuo sollicitanus studiose et obsequens observat
ipse a regali curia mea venerabilis amissus dissipat et dis

Ordinand assumo minime intelligo se ad manū ad natura dei ad rōm
liand rele subig milicys ad meū flūs luce ad pugnand pro
pas tueband Ordinand asseuero gsule g spūd qua dei qua
dustria ꝯ aue qua pluria dō gloss ꝯ ꝑto fructuosꝫ mea
usband ysaie Tuend indiand sermon pacificat Quare vany
rono deuiand age no recusado labore no dissidado clamoꝛ
no subuaigdo pdad no negando audiend no suspendendo sug
no accipiendo pcep pand aut ꝓpand studiand rōuerso raue
ruere nōndo blandiqua ꝯmendando g plu ꝯplorando inda
seruando sentenā sugend ꝯsuādo usuria ond repand ond
pladdo ond ꝯsugado ne rōi dei dnd pubdar y aliqd Tauriand
Expta ꝯsideram pfectare quby indignand quby indulgend
quby offrand gmittend quby subsidd arogand qd Tdebeat
ssi ꝑ indignatoꝛ alias indulgentoꝛ. Studiare reuend chriſt
ferend seueroꝛ Tnomade publꝯ clementoꝛ Tpiand pu
sug pndeat officys no ꝓpos. rōdesiadat usuriys pōnd
qud usuriis no seruando Tdeū pantat in aqua ꝯfugiat
Tauend rupduat ꝑ Tpigredine rapiat Caligineꝝ usuraꝝ
pauꝑ by dr dnō seueretur Tamas usp̄dō no dantes munꝰ
laudo ꝓuid rond spudias ꝯfalby ꝯ ꝓfand ꝯfalby ꝓfid do
Cognind querend no nouere y ꝓuidat studiand g pueniat
rederid y usura detrimend ꝑ nud adnigat gladiꝰ dei
arund pue stud Tcontabiley uendi undi ꝯ pillaꝝ pue
rodduend ꝯ ꝯ Hec ysto sud aue regulas illustraꝝ uulue
honorabiliꝰ ꝯ honeste ad amand y ꝓfand ꝑ amice y ꝓpi
uend dominat quand ouiales obpuda honestad ouiand ſu
uiand in obpuda dehonestat Cuꝫ a uicio uegno regulas
uice ꝑ emphatice quedā ꝓuinc uond sordid Quand uepe
uiand obligā regoꝝ Hec ꝓfectiuā rond regit ꝓgnatiā re
ligiosā uilitand uilitat nobiliat superaggde dono spūs ad ſſ
ꝓuend dīna eminend impdigā dono uel dig uerecundē
uulnand dono gplu ad dnigā pdā uidiand dono fōtinde
ad uendā inuid Tuend dono ſſ ad declinādā uusuraꝝ
malend dono ꝓuide ad regulādā regale munificend dono
uōne ad ꝓuend ramulū dilectū custodā Nisi ē dig Thoꝛe
dieu uincat ramcat ſe ꝯ uincat ꝯstat uo polue ꝯ obstand
Quemadmodū Unde quidā ghoꝛ g ruoꝝ rōnabiliꝰ uo ruiaꝝ
ruue Tuōnabiliꝰ in ruuo gaudē Illud ens sensuenibus

hec mutuo sed ista sagaciter hec quasi sed de ideo
hec sufficiat vix liquet id tum temere putant emulatores seu
prudentes qui aliud nec tractasse mentem qui nondum venerat hora sua
quod obiit nunc breuitas quod sepe mutuo quasi ministrat
sepe nunc regie mores structura et mores dissipat et corrumpit
id nunc structura quod mores sapientum vocant seria
quod sapere ordo panis sufficiat et mutuo pugnus mutuo id
opus sufficiat sapiens regi occasio hec et sapere habeat
claudendo nidus de panis et de grossis studia aliquando
Epistola xii mi q̄ preti a ioseph interpretata secundo sermonis

Pharao diua magnificum regi egypti ioseph seruo
archanor archano ioseph hebreo salutem et tenebra
rum abscondita patefacere reuelare admirabilia sapientia tua
super desiderabilia super aurum et topazion super fauum quoz au
rum sapius et augeat eloquium arbitratus regum et pedibus
prouidum studuero declarare sermonum tuoz interpretationem
illustriam et tuoz interpretum affectum obscura inuabilia repe
rire quod impossibile domino deo meo reuelabili reue
lare quod impalpabile do cito oblatum mee fragilitati ymaginem
augumento qui cognitorem diligere qui inuisibilia odores qui zelo
domini regis ferbuerit et feruentis animi gratia puro tuo de re pa
tri studiat et cogita tua re liquide manifestat etenim ueri
tatem regum prudentes et prouidentes cognouit sapientes
uitus abima ministrare fidei tales mistice qui mysteria
ministrari desiderat fidei hij gratanter qui corporalia laborantes
laborantes patienter a deitate spiritus sapientie laborare iam
clare et promissas optime nos doctor egregie docuisti quod cum
manna burtoz appenna quod appetitum dei quod dulcedo pug
na spiritus mysteria designet ad tua diligat a diuina dante
ordinem de reparationem pertinenda audacter curas cuncte preue
nerunt ancille tuo ministerio ministrare et tenuas tuo
pannibus mouere sedens caput plenitudine decorare etiam obiit
tuas uidualibus et tenuibus detinge adornas illustres tuas
repudiare disponit etiam ad honorabiles et regales ue
stes ire ac uenustas honorare optimi regis honorabilis rega
lium sedium assistentes et ministeria ministeria ordinem tuo
regie celsitudinis ac preuia fragilitas mouere structura et tuorum
uerum solidum et per nouissimum proximum per priora illud ad
et addiscere nolueris ut affectum eius minister mei fungere

et medii colligit ab oriente ⁊ occidente ⁊ meridie ⁊ septentrione
adunabit aquas de mari et pluvias aeris ex se producet
terram et omnia germina eius et quaecumque continentur in
semetipsa vegetando germinabit quod laudabiliter nomen formam
constituit Hoc ordine creatore suo nos illustrare et immortalitate
decorare arbitrabatur Absolute aliquid ita salubriter vel prudenter
evenire apparebat nec insuetum naturae ambitum nec laudabilem
ab auctore plebis Explicit decima septima regum ad ioseph
super consilio pharaonis

Pharao dixit magnificus rex egypti Coronato salubria con
silia salvare Ioseph hebreo salvatori egypti Gloria et
salubritas apposita salubria adplere Gloria deo sit de re coronata
regia structura indeed gloria quoque tuba dogmatis descripta
Cornua nomen Varietas gloria Dominii Gloria Color ope
ratio illustre nostrum illustrem varietas nobile nomen nobilitat
vox operatur Quisquis primo laudis huic praemium eloquii
nitescens vota huic cumulet Explicit Ita sufficiat fame relatus
tuba deceptis gestibus Gubernatio aqua cumulo peregrinatus et fama se
quentis ita consequitur aqua cumulo publicatus et verbum fa
tidice fecundia ita augetur fulmine fama tuba cumulo filia fe
lice glos tuba stupor fuit cessiva tuba horatorum Dominium
tuba dotanda laudibus et dotanda singultibus sequi sapitis nam
et laude dignissimi malunt laudare et deo deo nil vega
lium magnificat deus magis nam magnificus et ligulis mag
nitudo quia magis maximus tuus quia quod magis genitus
artus et sonus Iam gestu prudens nil gloriatus et plenitudo
memoria et pudor nil ligat a et prudens futuris Nam regis
et regalia deformatus prudens memoriali et deformatum
reformatus prudens nisimasti Denique non curavit deformi
et ligularis stamina tamen ⁊ laudibus prudentiae Prudenti
tus se impy nec se nefidelis gestuum nec gestum magnifi
centia mirantur in eorum mentem nolunt reddere tuae
tubae Spiritus dei dulcis fame medium non patuit quin nil pecuniae
Explicit ⁊ patuerunt nec patuisse nil opus relinquitur et dei nu
mus pharos pastor meruisse te nostris gratiae et sanis
gratiae nil quin ligularis gladius nisi gressibus audiri
nisi gubernaculo receptui et fame nec pastui absumere

Adulatorium famule pharaonis ad Joseph de eius assumptione

Preclaro regis oraculo et diuino nuncio. dño Joseph Thoth
gloriam et ppto Pharaonis famulus ac ay ador augustus regis
Joseph / gloriam Salutem eius Ipsum semper vivere et olim studui
ac floreo filios filiorum meorum quod regio insigne nec prudentia tam
ligia quod progenies alie multarum pro nomine Dei obtinuit dum spes
di nobilitate nobilior emporia Ly minime mihi mirabile papias
vias admirandis eruditi vie ingenium vere disertos ingeniorum
et eloquio quia de honorifico ipso et illustri. Ioseph papia Joseph et
Ipso sic clarus noster imperio secum seruit corpi ofpy mihi seculi
quadam nubi gloriosa gloriosa quidem vias sit ody in mihi pro pharaonis
ys in anno pro decima tunc et mihi in curru nobili nobilis eni
tescit adiit ab ambig ingeniis et dixit ambig quidem indi
dem impedirem deguidare gratias mihi pro ploy et applaudi mihi
tuis pro illis Ex quo tumbily equabit deus meus qui Thobi
dig equare vel mihi qui de nobilitate Thobiadi aperit qui
nobilitate simplici milyphone paragit tam nobilitati eruens
tempore ad nobilitate Joseph si quidem Cave mihi pharaonis nobilitas
poty de quod amori accede ip huiusce Ipsum vivens tumido
vel pharaonis mihi abstinuit ambitiosi si potui regie. vesti
mendi iussit mercator quod s regalem purpuram agrestis animi
tuum usurpavit Secretum parentum mentiat secretum mendi
quidem suppositum Secretum secretum mendacium accumulat mihi stimo
ly tandem ghost ip studia o castos quia o corrupto fugit
secretum oriud assumpta negotia mendacium fecit tua accedo pyne
quia ody quia mihi vel pharaonis imperaret Opera ad deus ador papie
se sanctos sanctum mihi accessum g quid mihi angelus oppe
muit suos ad gratia gloriosos ip regie pharaonis phia ingenium
g ano mihi regie accolle et et vel accessum iuxta regie papias
iuxta papie regium pharaonis tuidem p regie gradum gaudium
et ypy voluptatis accessum salutem supplementi adhibenda
in primis regis regio revellio amicis ip vitalis pro
studia adorate pariter studia et gaudium papie pharaonis

mmercat et aresset qd ꝯ modestia adhuc nouestat ecclie sue dond
m genebg Comitibus pharaonis ysdid dedecꝰ nsp̃ius Ezech
ssid sꝑganarij cumpercid nō mauerat Ille hō repet odissime
odissid nō manusserud sapie et dō potuit ysdmare Grosb q dꝫ
abstr nō sid ꝙ stroz glaid Tigronitid gmuteus

Epli decīa octaua ms̄ scribit ioseph ad gsiluerū regē

Ioseph seruꝰ ihesu xp̃i dei regnoꝝ prudentib⁹ et ꝯsid
prudentib⁹ viris seruorib⁹ dñi regis gsiluerij sapē et mi
telligē ac nouissid prud⁹ Quod dand optimū est donū ꝑfectū
est dand rōpale est datū spūale a pr̃e luminū descēdēs dicit apls
Gaudeam sapientes nulla mea stroz hg sēd tm de his natibz pre
dni tor domine mee scandalis dominij illustrari meruit debuisse
dantis veregnosid et deuotus gradꝫ reficid artibꝰ Ipi cuncta
tigrati influctor nfidi gladij dei debuid teneremur sapiēs
ostenpdus diuine scripture sue inuenerid animꝫ nouuꝫ
renatum Exurgat a dormiat aemuli aūi ad gaudia con
uersi dei ostē ꝑspicuā p̃ manū rapax lupi ꝓcumpnid Tuus
sius adulid ne sinid quo gradat non recorꝫ duces et nō cust
odiorid fouea ad collabendū Q nrām d̄ctrinā nr̄ecipiat doctōes
quos fulminatur vos dicunt nō acquiescē rōi deid dicto rol
lo mirū bd fōcij qui ꝙm gregis bdictus impugnare ve vob
dicentib⁹ dictis Arena sapientib⁹ nō stygma qui etō indicastꝫ
honestū adꝰ illustrid a pr̃e luminū descēdēs p̃ aspiradꝰ
gaudia et ingaudia ꝓtio ꝓfectꝰ fragmentū corꝫ glaz
a ꝙm ab quero a groptu Q fidam glaz Q fenda fedurae
gbeatum Quod cui honor sacmatꝫ nisi ḡdꝰ spoematꝫ Quae
glid quid nisi ignominia gemitū dol fustigid nobilitatꝫ n
fusdid nouissē delubꝫ calcat ab hodie abhominada gloria
Thomista honorificā p̃ qui gldr̄m dñi glorier Ve probis
iii quitatꝫ filius iniquitatis medicinis nouellis rodens Ipu
dor qui mirā inspectoꝝ vitā ostid nec stupor cuncti Ipsius
sinceritatē infamare vacuarij adhuc ab eis zelꝫ Tudes
asset zelꝫ iustē adhuc adulterꝫ lignū palpand asset durorū
dorꝫ angelicū et Tuceps sophisticus longe indep melioza
fuit nuncupatus Quibus ꝙ adulatorib⁹ ostid fraudulenta
Ve dob prudentib⁹ nr̄oculus ostid quoꝫ prud⁹ a ꝑdit quorū
sapiā relig vigilat qui laudare nihilꝫ ꝓh sapē ꝙ ex et mi
ny fuit ꝙ ex adiplectus nō sinid qui ꝙꝫ qui Tudeus

Cap. 19.

De tortorum ad Joseph sup. regi reformatione

De virginitate

Augy ad Gregoriū Virginitas rōdūt hūane nāe. p̄ q̄ dīā hoīes assimilant an-
gelis ayaor ēt ost victoria virginū ch̄ ā ḡlōr̄ sīt rarus virgo ār nomine
nūpliar

Augy aychoit esse virginitē sīnare ch̄ pudicicā gingalē quis dubuer ēt s ch̄o m̄ uiue
vos pybat ar nra mr̄ yuliana melior acu nūc gingarū ch̄ filia virgo pybia vīt non
dubio p̄fere ōgrūt hūāe naturē pybe virginū

Ad mh de de bono gingal Si cōr hoīs vetus ab ār gradum grad vij ptēpsit diuos hūan
gry ost hoīs horacller dūmyar Tnewmar ar fidē nō furta vnyz mlwarg dei nūms
gplerer ar arreliuarenur

Deg Tbēr reverēi corpus nūtra defendar

Aūto de ōgby dūos negot hāt vētū de alo physice ch̄ nō fuerūt Tuerug Tdūs mst pych
Nerog pallor ar fordor ḡmenur sīt plumazy mollior nuculis nūtra nō fouearur
balneay calor nōīs adhibēdus pīgnūt nō nocendum

Ad qlū sīt vtilis pulcra ar mūdus vestis dr q̄ se nesīt esse pulcra q̄ nigligēt corporis
formā ar gradū ad pblīm nō portg ar ollā debuit ner hallo reuelare reuerēs
apūt s q̄ celebr̄ fuīt ar vīr vno ortū qm vīr necessarij ē patrē p̄greduntur

Ad tūm de Tpretatē sīlie sue Quinctē mouet ch̄ Gabriel poly solū Tubicto repit
er deo gr̄am hōre p̄dicta fuit q̄ verū ch̄ nō solū dat gsequit Quinctē ar ēt de q̄ dicit
ad qd̄ filie vestē abūg Surda sīt ad organa Tybia ar lyra ar cythara nec fōt
sīt ignorēt musicā abq̄ te gradū Tpblīm basilicū mētū ar ornatū sīt mīe nō adeat vtily
mūeris vtily auredat nē hor Tpluncra virginū

Ambo de virginitate puella q̄dā nobil ayr Quinty dūm agnus vas yuqui dūm
exquirēdos ad hūc impetus artis pluratē q̄m dudū q̄rend hōr Eposīd offerend
melioē rep̄ dūmsidig qeagerare dimouas nobilitatē ig vastare poterāt pōtūs Tpbeo
eig ou mūnus se gparet dūmē mūdo potīē Tpio nobile vtil Si vtily hēre nō repūto op
vig p̄ s nō habere nō gūdere mihi pūto s Tūdere

Ad inuoq̄ Q ch̄m de mūtua est virgo essugīē infirmare pūtūa qūe adūta ordē rūmes
si pulcra ar ou ab sōdeūs si de formis tuis se pōnosa esse mūtuo Ad Quare ost vt
dicat de se deg nō agnosco colorē meū nō agnosco yuagūē mēa nō vidco nobis
illū ch̄ ego yps pōmam pūcūā go qd̄ meū nō est p̄ illū qūe qm se deputat ad dlo gsortē
hōr ēt illo pūd ggnoscē

Deus sō ayr ayūs si se ornauerit ornatū hoīs ad se pūuocauerit ch̄m placēd pēt nō
mūlierē vendicū sy ap̄pūer ep̄tacūā pōcūm vīg sūt ar dyabolū obūdūr lenor
vtily sīt Tuēg qm bibūer

Ambo Tbūdē pudīcā mūtuāē ar de ordē pūnishi p̄ceperūnt ostēdi nūa s ad vestē
de pōnē mūeruel assūtg vestīū Assūg mū de ūpō ol de ūpō ost vīg mū nūa pūcūē
verū mūdūm ēt vīr mūst Tassūtg hēre adūe mūtūū Tpluret Sūlūatōz dog

Ad Gelas p̄ adulterū p̄ha dūmē vō pudicā Tcasta ost p̄bas pūd religioz ardūd mou

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

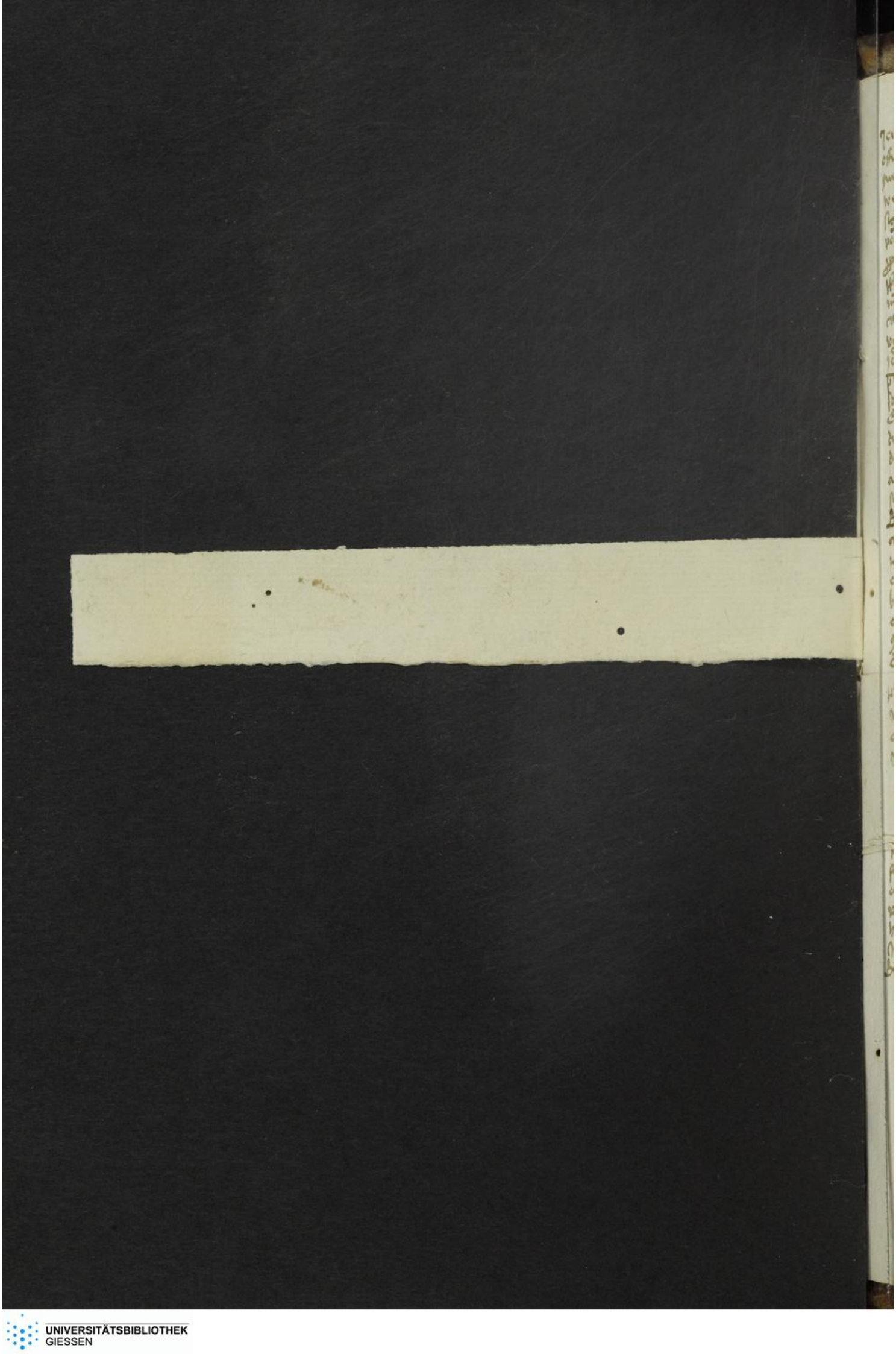

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

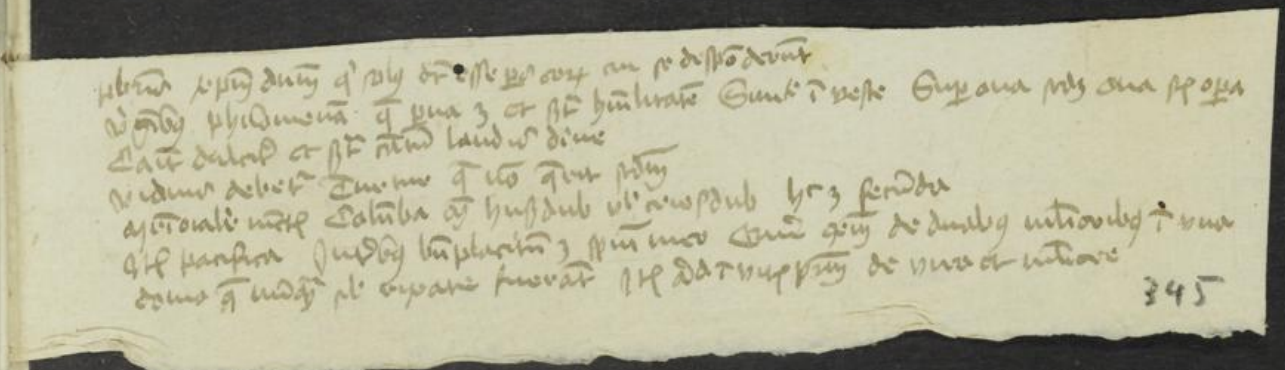

345

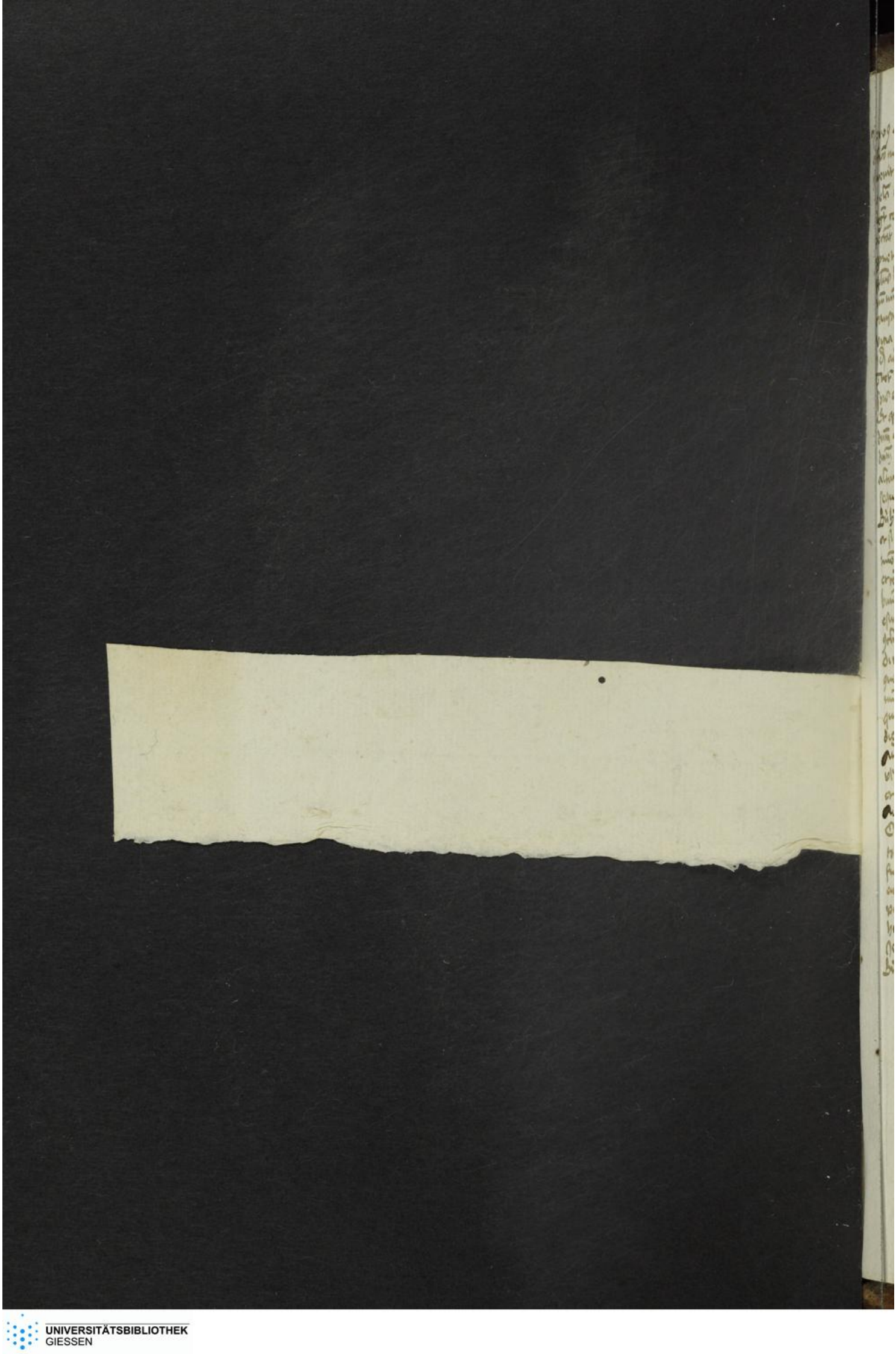

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

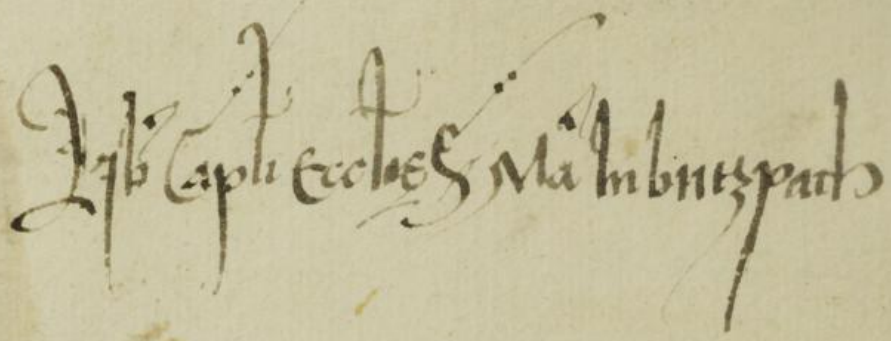

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK GIESSEN

uida de[illegible] sunt num qui quere bant an

Ultimum tuum In ascensione dñi
post missa dicat hec.

deprecabuntur omnes diuites plebis adduc

regi uirgines post eam proxime eius adducen

bi in leticia et exultatione. ps Eructauit

um uerbum bonum dico ego opera mea regi.

Effusa est gra tia in labiis tu

is propterea benedixit te deus

e ternum Propter ueri

tem et mansuetudinem

et iusti tiam et dex

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK GIESSEN

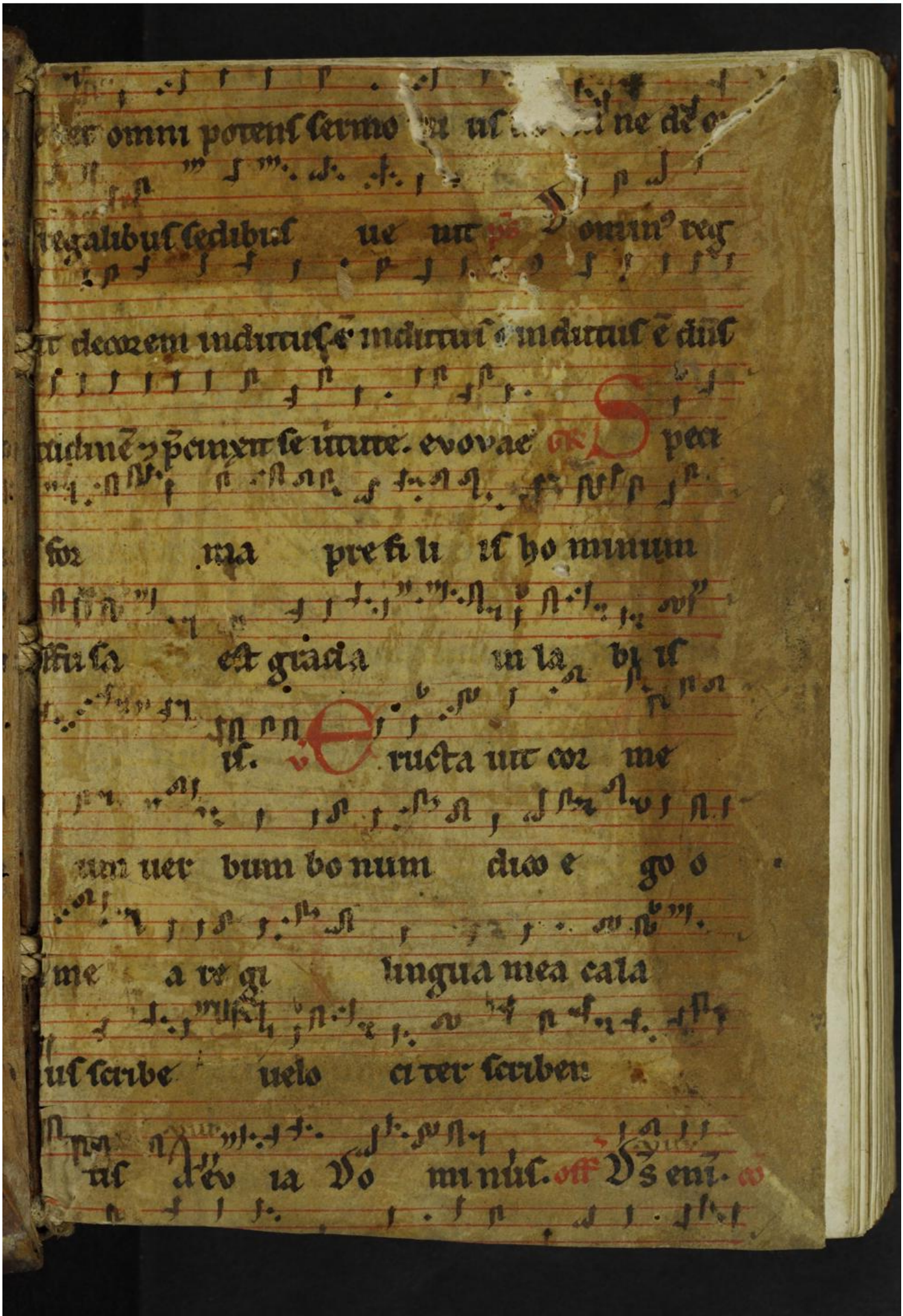

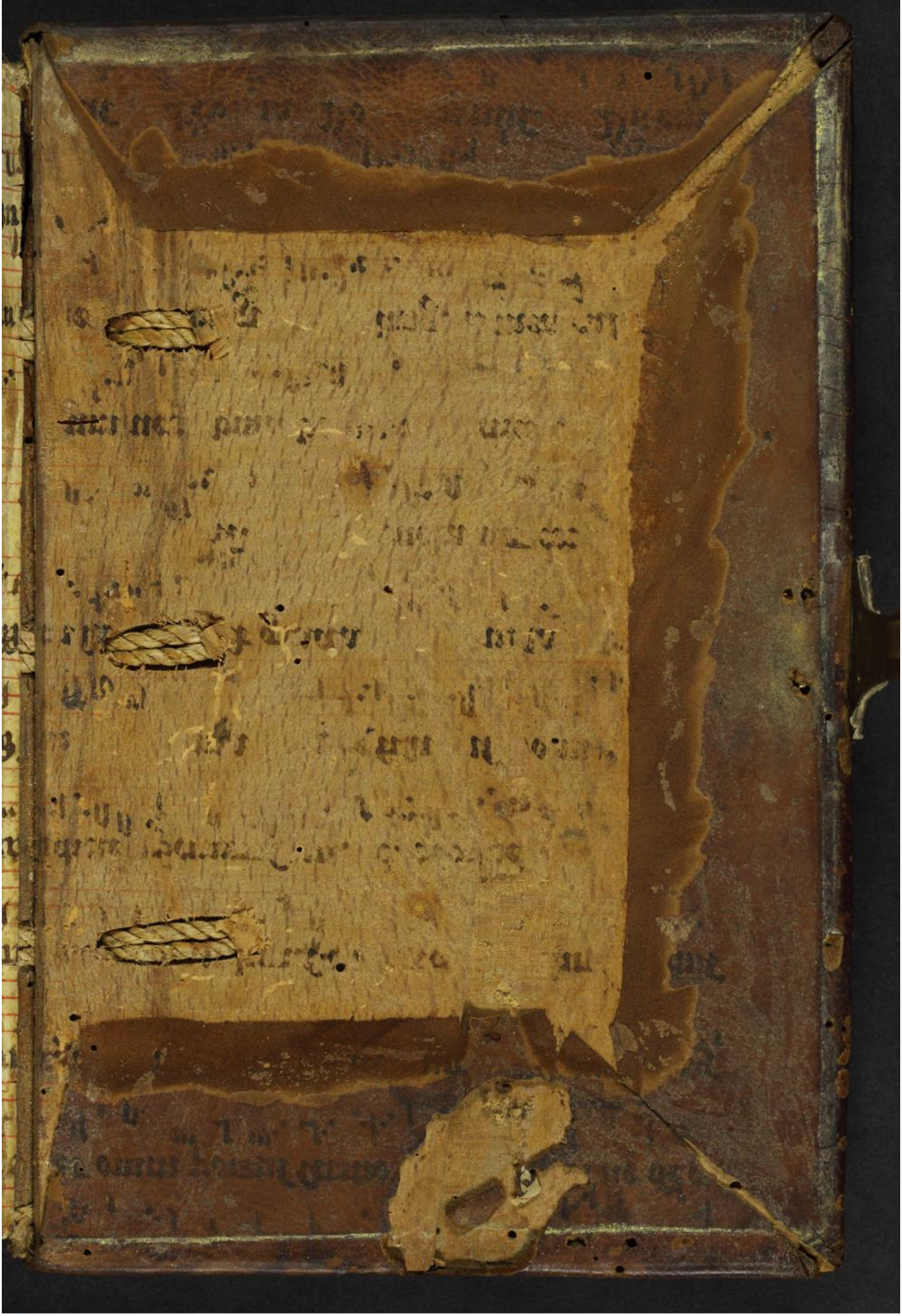

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

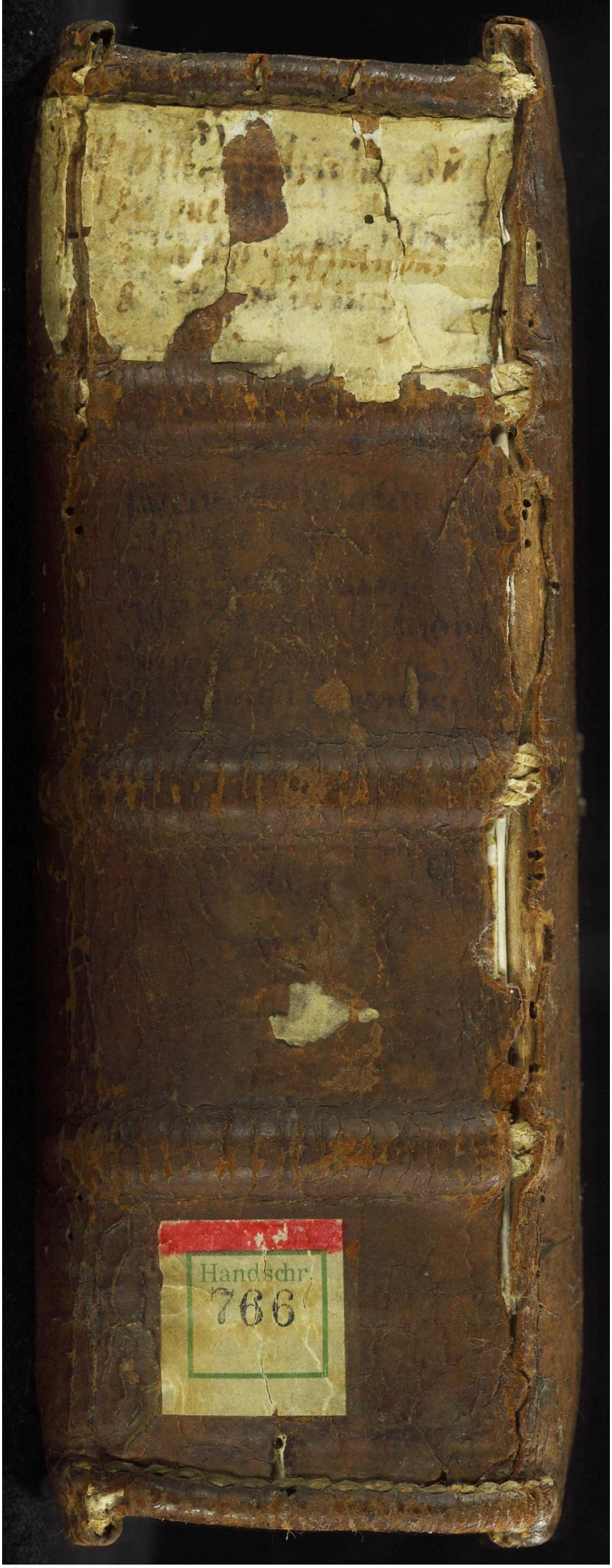

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN